

BIBLIOTECA NAZIONALE DI TORINO
C
IV
178

DIVI THOMAE AQUINATIS DOCTORIS ANGELICI
ORDINIS PRAEDICATORUM
OPERA.
EDITIO ALTERA VENETA
ad plurima exempla comparata, & emendata.
ACCEDUNT
Vita, seu Elogium eius a IACOBO ECHARDO diligentissime concinnatum, & BERNARDI MARIAE DE RUBEIS in singula Opera Admonitiones prævia.

TOMUS VICESIMUS OCTAVUS
complectens RERUM INDICEM ab M. usque ad Z. item INDICEM locorum S. Scripturæ a D. THOMA illustratorum.

VENETIIS, MDCCLX.
Cudebat SIMON OCCHI
EX PRIVILEGIO EXCELLENTISSIMI SENATUS

IN OPERA
D. THOMAE AQUINATIS
Doctoris Angelici, Ordinis Praedicatorum
INDEX,
seu Tabula aurea eximii Doctoris
F. PETRI DE BERGOMO

ejusdem Ordinis, Congregationis vitæ regularis utriusque Lombardiæ, Sacræ Theologiæ Professoris.

M

MA

MA

participat. 3. dist. 26. quaest. 2. 2. 3., 4.

4 Magnanimitas est circa spem, & desperationem. 1. 2. q. 60. 4. o. fin.

5 Magnanimitas principaliter est circa honores, sed mediate, immediate vero est circa spem. 2. 2. q. 129. 1. o., q. 128. o., q. 131. 2. o., qu. 132. 2. o., 3. d. 26. q. 2. 2. 4., d. 33. q. 3. art. 3. q. 1. o., 2., d. 34. q. 1. 2. o. *Humilitas*. 24.

6 Propria materia eius est honor magnus. Mediocris autem est materia cuiusdam virtutis in nominatae. 1. 2. q. 60. 5. o., 2. 2. q. 129. 2. o., 4. 1., q. 530. 2. 2., 3. d. 9. q. 1. art. 1. q. 5. 2. o. *Fiducia*. 50.

7 Magnanimitas est circa gloriam, quia moderate utitur gloria, sicut & honore. 2. 2. q. 132. 2. o.

8 Magnanimitas ad duo respicit, scilicet ad honorem, sicut ad materiam, & ad opus magnum, sicut ad finem. 2. 2. q. 129. 8. o., quaest. 131. 2. 1.

9 Ratione primi opponitur ei secundum excessum ambitio, & ratione secundi praesumptio. 2. 2. q. 135. 1. 1., 2.

10 Ea quae opponuntur aliis virtutibus, opponuntur etiam magnanimitati, secundum quam parva pro magnis habentur. 2. 2. q. 132. 2. 1.

11 Magnanimitas est in irascibili subiective. 1. 2. q. 60. 5. o., 2. 2. q. 129. 1. 1., q. 134. 4. 1., 3. d. 26. q. 2. 2. 4., Virt. q. 1. 4. o. fin. *Anima*. 319. *Subiective*.

12 Magnanimus non quaerit honorem tanquam finem, quia hoc reputat parum, sed quaerit fieri dignum honore. 2. 2. q. 129. 1. 3., 2. 3., q. 131. 1. 2., 2. d. 42. q. 2. 4. o. *Fiducia*. 9. &c. *Gratia*. 94. 175. *Securitas*. 2.

13 Magnanimus bene utitur magnis, & parvis honoribus, quia non extollitur, nec frangitur oppositis, sed contemnit. 2. 2. q. 129. 2. 3.

14 Magnanimus contemnit bona exteriora. Ideo non gaudet, si acquirat ea, nec tristatur, si perdat ea. 2. 2. q. 129. 8. 2., 3., q. 532. 2. 1., 2., 3., 2. d. 42. q. 2. 4. o.

15 Magnanimus non est contentiosus, quia nihil extrinsecum aestimat magnum. 2. 2. q. 129. 3. 3., q. 132. 2. 3., 2. dist. 42. q. 2. 4. o.

16 Magnanimus non amat pericula, nec timet ea; sed promptissime se exponit periculis magnis. 2. 2. q. 129. 5. 2.

17 Magnanimus nullo indiget, scilicet modo humano, non autem simpliciter. 2. 2. q. 129. 6. 1.

18 Magnanimus habet vocem gravem, loquutionem stabilem, immemor est beneficiorum, tardus est, & otiosus, utitur ironia, non potest aliis convivere, & possidet infructuosa. 2. 2. q. 47. 9. 3., q. 129. 3. 3., 5.

19 Nullus potest esse magnanimus, nisi virtuosus, qui est habilis ad magna. 1. 2. q. 66. 4. 3., 2. d. 42. q. 2. 4. o., 3. d. 9. q. 1. art. 1. q. 2. o.

20 Magnanimo attribuuntur actus aliarum virtutum sub ratione excellentiae, scilicet quod est communicativus, benefactivus, retributivus plurium, veridicus, non planctivus, non incertus, nec fugiens commonentem. 2. 2. q. 129. 4. 1., 2., 2. d. 42. q. 2. 4. o., d. 44. q. 2. 1. o.

21 Magnanimus magis curat de veritate, quam de opinione; nec quaerit laudem humanam. 2. 2. q. 132. 2. 5., 2. d. 42. q. 2. 4. o.

22 Magnanimitas est generalis virtus, inquantum operatur magna in qualibet virtute, faciens eam maiorem; sed est virtus specialis, inquantum ponit specialem modum circa specialem materiam. 2. 2. q. 129. 4. o., 3. 2., q. 134. 2. 2., 2. d. 42. q. 2. 4. o., d. 44. q. 2. 1. o., 3. d. 9. q. 1. art. 1. q. 2. o., d. 33. q. 3. art. 3. q. 4. o., 1., 4. d. 14. q. 1. art. 5. q. 3. 1., d. 16. q. 4. art. 5. q. 2. 2., Mal. q. 8. 2. 3. *Ambitio*. 1.

23 Magnanimitas est ornamentum omnium virtutum. 1. 2. q. 66. 4. 3., 2. 2. q. 129. 4. 3., 2. d. 42. q. 2. 4. o., d. 44. q. 2. 1. o., 3. d. 9. qu. 1. art. 1. q. 2. o., q. 3. 3., d. 34. q. 1. 2. o., Virt. q. 5. 1. 55.

24 Magnanimitas superveniens iustitiae, auget bonitatem eius; sed sine iustitia, non habet rationem virtutis. 2. 2. q. 58. 12. 2.

25 Magnanimitas, & magnificentia habent connexionem cum omni virtute secundum principia virtutum, scilicet secundum prudentiam, & gratiam, non autem secundum actum. 1. 2. q. 64. 1. 1., 2. 2. q. 129. 3. 2., q. 134. 1. 1. *Fiducia*. *Fortitudo*. 32. &c. *Gloria*. 12.

26 Magnanimitas, & magnificentia tenent extremum secundum quantitatem rei, medium autem secundum regulam rationis. 1. 2. q. 64. 1. 2., 3., 2. 2. q. 92. 5. o., q. 129. 3. 1., qu. 130. 2. o., q. 134. 1. 2., q. 152. 2. 2., 2. d. 42. q. 2. 4. o., 3. d. 9. q. 1. art. 1. q. 3. 3., d. 33. qu. 3. 2. 1., ʒ. 3. c. 134. fin., Mal. q. 14. 1. 6., q. 15. 1. 9. *Humilitas*. 23. &c. *Longanimitas*.

27 Bona fortunae conferunt ad magnanimitatem quo ad materiam eius, scilicet quo ad honores, & etiam quo ad finem eius, scilicet operari magna. 2. 2. qu. 129. 8. o. *Magnificentia*. 8. *Praesumptio*. 2. 6. *Pusillanimitas*. 1. 2. 3. *Securitas*. 2. *Spes*. 66. 67. *Superbia*. 5. 23. 25.

1 Magnes trahit ferrum ex natura suae speciei. 4. d. 33. q. 1. 1. o. princ., Spiritu. 2. o., Anima. 1. o. fin., Quol. 12. 14. o.

2 Magnes trahit ferrum ex virtute caeli. ʒ. 3. c. 92., Verit. q. 5. 10. 5., q. 22. 13. o., Spiritu. 2. o., Anima. 5. o. fin.

Magnificatio. *Gratia*. 70. *Tragedia*. 1.

1 Magnificentia est virtus factiva magnorum; & est virtus generalis, si sumatur facere communiter, scilicet pro omni opere. Si vero proprie, scilicet pro operatione exteriori, est virtus specialis. 2. 2. q. 134. 1. 2. o. *Andragathia*. *Ars*. 24.

2 Materia eius sunt sumptus magni, praecipue ad cultum Dei, secundo pecunia pro eis, tertio amor pecuniae. 2. 2. q. 134. 1. 3., 2. 3., 3. o.

3 Magnificentia est rerum magnarum, & excelsarum cum animi quadam ampla, & splendida proportione cogitatio, & administratio. 2. 2. q. 558. o., 3. d. 33. q. 3. art. 3. q. 1. o., *Constantia*. 6. *Fortitudo*. 34. 35. *Liberalitas*. 15. 19. *Magnanimitas*. 25. 26.

4 Magnificentia est in voluntate subiective. 1. q. 21. 1. 1., 3. d. 33. q. 2. art. 4. q. 3. o., 3., ʒ. 1. c. 93. *Anima*. 330. *Magnificatio*.

5 Immo est in irascibili subiective. 1. 2. q. 60. 5. o., 2. 2. q. 134. 4. o., 1., 3. d. 26. q. 2. 2. 4.

6 Non oportet ad magnificentiam habere multas divitias; sed oportet sic disponi, quod quando oportet, & decet, velit eas optime dispensare; & sic fuit in Christo. 2. 2. qu. 134. 1. 1., 3. 4., q. 152. 3. 2., 3. d. 13. q. 5. art. 2. q. 1. 3., 4. d. 14. q. 1. art. 3. q. 2. o., Virt. q. 5. 2. 5., 7. *Liberalitas*. 55. Par-

MA

15. *Parvificentia*. *Praeceptum*. 114. *Praedicare*. 14. *Religio*. 85. *Revelatio*. 11. *Virginitas*. 18.

7 Magnificus non principaliter facit magnos sumptus pro persona sua, quia non est quid magnum, nisi quae tantum semel fiunt, ut nuptiae, vel permanentia, ut domus. 2.2.quaest.134.1.3. *Virtus*. 125.

8 Magnificentia facit, & intendit aliquod magnum in factibili tantum, sed magnanimitas in omni materia. 2.2. q. 134. 2. 2. fin.

9 Magnificentia est in maximis donis, & sumptibus, sed liberalitas in mediocribus. 1. 2. qu. 60. 5. o., 2. 2. q. 117. 3. 1., q. 118. 8. 4., q. 128. 1., q. 129. 2. o. fin., q. 134. 2. 3. o., 4. 1., q. 152. 3. o., q. 160. 1. o., 3. d. 34. q. 1. 2. o., 4. d. 7. q. 2. art. 2. q. 2. o., d. 17. q. 3. art. 2. q. 3. o., dist. 33. qu. 3. 2. o.

1 Magnitudo duplex, scilicet magnitudo molis, & magnitudo virtutis. Virt. quaest. 1. 11. o. *Amor*. 62. 172. 251. 252.

2 Magnitudo perfectionis potest dici magnitudo virtutis. Virt. q. 1. 11. fin. *Angelus*. 440. *Aristoteles*. 6. *Augmentum*. 11. *Auxilium*. 6. *Bestialitas*. 2. *Bigamia*. 9. *Bonitas*. 24. 59. 143. 155. *Caritas*. 82. 131. 135. *Caelum*. 22. *Cete*. 2. &c. *Cimmilis*. *Clamos*. 1. *Continuum*. *Ces*. 13. *Corpus*. 48. *Deus*. 78. &c. *Difficile*. 4. &c. *Dilatari*. *Dolor*. 38. *Dulcedo*. 5. *Ebrietas*. 13. *Ecclesia*. 3. *Eleemosyna*. 28. *Eucharistia*. 124. &c. 197. *Felicitas*. 5. *Fiducia*. 3. 10. *Forma*. 129. &c. *Fractio*. 4. *Gloria*. 20. *Homo*. 26. *Humilitas*. 2. 5. & 24. &c. *Idolatria*. 2. *Idoneus*. *Ieiunium*. 26. *Imperator*. 9. *Infinitum*. 2. 12. &c. 24. 25. *Intentio*. *Iuramentum*. 33. *Iustus*. 2. *Latitudo*. *Laus*. 1. 8. 12. *Lex*. 179. *Limbus*. 5. *Liquefactio*. *Luminare*. 5. *Magnanimitas*. 1. 13. *Magnificentia*. 1. 3. 8. &c. *Malum*. 22. *Manus*. 3. *Martyrium*. 2. 5. *Mensura*. *Misericordia*. 32. 33. *Namen*. 84. *Parvificentia*. *Parvus*. 3. 4. *Passio*. 17. *Poena*. 99. *Poenitentia*. 135. *Periculum*. 3. *Petrus*. 5. *Philosophus*. 1. *Praesumptio*. 4. 6. *Princeps*. 1. 8. *Prius*. 2. *Praeparatio*. 1. &c. *Pusillanimitas*. 2. *Rarum*. 1. *Religio*. 44. 47. 106. *Restitutio*. 23. *Rex*. 5. *Sabbatum*. 4. *Sacramentum*. 148. *Secreta*. *Semen*. 23. *Simonia*. 41. *Siria*. *Socrates*. 1. *Solertia*. 3. *Spes*. 67. *Superbia*. 1. &c. 33. 36. *Tarditas*. 1. 2. *Timor*. 69. *Tyrannus*. 2. 3. *Tepidatio*. *Vindicatio*. 8. *Virtus*. 120.

3 Motus habet continuitatem a magnitudine. *Continuum*. 3.

1 Maiestas est summa potestas. Heb. 1. lect. 2. fin. *Dolus*. 4. *Filiatio*. 13. 14. *Haeresis*. 29. *Longe*. *Holocaustum*. 3. *Prope*.

2 Maiestatem divinam astruit propheta tripliciter, scilicet ex rerum creatione, ex scientiae perfectione, & ex dominii plenitudine. Isa. 40. med.

3 Crimen laesae maiestatis maxima punitur. 2. 2. q. 10. 8. o., q. 11. 3. o., q. 108. 4. 2., 4. d. 13. q. 2. 3. n. *Timor*. 71.

Maior. *Aureola*. 5. *Cahors*. 2. *Virginitas*. 23.

1 Maius dicitur dupliciter, scilicet intensive, & extensive. 3. q. 1. 4. o. *Abscondere*. 4. *Absolvere*. 16. 17. 25. *Accusatio*. 31. *Addere*. 17. *Agens*. 57. *Amor*. 67. 107. 111. 219. 275. *Ampliar*. *Angelus*. *Antichristus*. 4. *Apostoli*. 4. *Appropriatio*. 2. *Ares*. 2. *Archiepiscopus*. *Argumentum*. *Arctus*. *Assimilatio*. 22. *Augmentum*. 3. 7. *Auctalo*.

MA

5. 10. 25. *Baptismus*. 43. 119. 231. *Beatus*. 59. 51. *Beneficium*. 2. *Bonitas*. 219. 235. 237. 238. 249. *Capacitas*. 2. 3. *Caritas*. 74. &c. *Cerebrum*. *Certitudo*. 12. 24. *Cete*. 14. *Claritas*. 1. 5. 8. 9. *Conceptio*. 32. 43. *Constantia*. 8. *Contemptus*. 3. 5. 9. 7.

2 Non omne maius dicitur magnum; nec omne minus est parvum, si sumantur absolute, non relative. 1. d. 19 q. 3. 1. 1.

1 Maledicere contingit tripliciter, scilicet enuntiative, id est detrahendo, causaliter vel imperative, & optative. Et hoc dupliciter; scilicet per se, id est sub ratione mali, & sic est peccatum; non autem si per accidens, id est sub ratione boni duplicis, scilicet iusti, sicut iudex per sententiam, Ecclesia per excommunicationem, prophetae conformando se deo; vel sub ratione boni utilis, scilicet ut aliquis melior fiat, vel ne noceat aliis. 2. 2. q. 76. 1. o., q. 83. 8. 1., 2., 4. d. 18. q. 2. art. 1. q. 2. 1., Virt. q. 1. 8. 10., 15., Psal. 5. fin., Psal. 9. med., Psal. 27. med., Psal. 30. med., Matth. 11. med., Rom. 11. princ., cap 12. lect. 3. princ. *Anathema*.

2 Maledicere sub ratione mali, est peccatum mortale; & est tanto gravius, quanto plus persona debet amari, & revereri. Tamen tripliciter est veniale, scilicet ratione parvi mali, vel ratione affectus, scilicet ex ioco, vel levi motu, vel ratione surreptionis. 2. 2. q. 76. 3. *Ebrietas*. 14. *Elisaeus*. *Maria*. 43.

3 Detractio, contumelia, susurratio, & derisio sunt de malo culpae, & nocent enuntiando. Ideo sunt secundum se graviora maledictione, quae est de malo poenae optando. 2. 2. q. 76. 4. o. *Peccatum*. 34. *Sterilitas*. 2.

4 Benedictio, vel maledictio proprie convenit tantum ei, cui potest bene vel male contingere, scilicet naturae rationali, vel aliis in ordine ad naturam rationalem auxiliando, sicut Deus maledixit terram, & David montes; vel significando sicut Christus maledixit ficum; vel continendo, sicut Iob maledixit diem, & David montes; vel in ordine ad Deum, & sic est blasphemia; vel secundum se, & sic est quid vanum. 2. 2. q. 76. 2. o., 4. 1.

5 Diabolus quo ad culpam, debet maledici, non autem quo ad naturam eius. 2. 2. q. 76. 1. 4.

Malefactor. *Praeda*.

Malefactum. *Ingratitudo*. 10.

1 Maleficium dicitur perpetuum, quando non potest tolli ab homine, sed a Deo, vel a daemone, etiam si fiat sine alio maleficio. Nec tamen unum maleficium debet deleri per aliud maleficium, quia maleficium est ita perpetuum, quod non possit habere remedium humano opere, quamvis Deus posset remedium praestare, daemonem cogendo, vel daemon de sistendo. Non enim semper oportet ut id per quod maleficium factum est, possit per maleficium aliud destrui, ut ipsi malefici confitentur. Et tamen si posset per maleficium remedium adhiberi, nihilominus perpetuum reputaretur, quia nullo modo aliquis debet daemonis auxilium invocare. Similiter non oportet quod si propter peccatum aliquod data est potestas diabolo in aliquem, quod cessante peccato, cesset potestas, quia poena remanet interdum, culpa transeunte. Similiter etiam exorcismi Ecclesiae non valent ad deprimendum

MA

MA

MA

MA

in ipsam, inquantum mater dei dicitur, sed non Deus. 3. qu. 25. 5. o., 3. d. 22. qu. 3. art. 3. qu. 3. 3.

33 Maria fuit vere mater Christi. 3. qu. 35. 3. o., 3. d. 3. q. 2. 1. 2. o., d. 4. q. 2. 1. o., 2. 5., 3. 4. c. 32. 4., 34., 44., Opusc. 2. cap. 223., Gal. 4. lect. 2. fin.

34 Maria non dicitur Christotocos, quia est nomen inventum a Nestorio ad abolendum nomen Theotocos. 3. d. 4. q. 2. 2. 5.

35 Mariae virginis tres eminentiae singulares, scilicet quia est supra omnes mulieres propter virginitatem; supra omnes virgines propter fecunditatem, supra omnes angelos propter fructus dignitatem. Isa. 7. fin.

36 Beata virgo Maria significata fuit per portam clausam. Isa. 7. fin.

37 Maria fuit virgo perpetua. Opusc. 2. cap. 232. *Primogenitus*. 1.

38 Cum dicitur, quod beata Virgo aureolam etiam sub propria ratione aureolae habet excellentissimam, quia quamvis pugnam non senserit, pugnam tamen aliquam carnis habuit, sed ex vehementia virtutis: adeo habuit carnem subditam, quod huiusmodi pugna ei insensibilis erat: illud non videtur convenienter dici, immo Maria habuit perfectissime, & proprie aureolam virginitatis, ut in hoc membris aliis Ecclesiae conformetur in quibus virginitas invenitur, quia habuit pugnam ab hoste, non autem a carne. 4. d. 49. q. 5. art. 3. q. 1. 2.

39 Maria cum Ioseph vovit virginitatem absoluta, sed prius vovit sola, si Deo placeret. 3. q. 28. 4. o., 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. 2. o.; Math. 1. med.

40 Maria antequam contraheret matrimonium cum Ioseph, prius certificata fuit divinitus, quod Ioseph erat in simili proposito virginitatis servandae; sed hoc non expresserunt in contractu. 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. 2. 2.

41 Maria consensit in carnalem copulam, implicite tantum. 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. 2. 3.

42 Matrimonium verum fuit inter Mariam, & Ioseph, habuitque triplex bonum, & utcumque perfectionem requisitam, praeter coitum. Et nuptiae factae sunt. 3. q. 29. 2. o., 4. d. 30. qu. 2. a. o., Matth. 1. med.

43 Maria fuit expers maledictionis Evae, quia peperit sine dolore, & non multiplicavit conceptus, nec fuit subiecta viro. 3. quaest. 90. 2. 2., q. 35. 6. 1.

44 Quia pia virgo Maria quolibet die naturali, usque ad resurrectionem Christi, recolerat verbum Simeonis, cum dolore vehementi, nullius auctoritatis robore fulcitur. Opusc. 7. art. 5.

45 Idem angelus creditur missus esse ad Mariam, & ad Ioseph. Matth. 1. fin. *Annunciatio*.

46 Angelus prius apparuit Mariae quam Ioseph. 3. q. 30. 2. 2.

47 Angelus excellentius apparuit Mariae quam Ioseph. 3. q. 30. 3. 1.

48 Maria secundum aliquos non fuit turbata in visione Angeli; quia assuata erat visionibus angelorum, sed in sermone eius ex admiratione dictorum. 3. q. 30. 3. 3.

49 Non inconvenit quod Angelus instrueret Mariam, quia Maria erat inferior eo secundum statum; licet esset e converso secundum virtutem, & praedestinationem. 1. q. 117. 2. 3.; 3. qu. 30. 2. 1., 3. d. 3. q. 3. art. 2. q. 1. 2.

MA

50 Maria excessit angelos in tribus in quibus angeli excedebant alios homines, scilicet in plenitudine gratiae, familiaritate Dei, & puritate. Opusc. 3. Tom. vii.

51 Maria est super omnes ordines angelorum. 3. qu. 30. 2. 1., 1. d. 44. 3. 4., 2. d. 9. 8. n., d. 16. 3. 5., 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 3. 3.

52 Spiritus sanctus fecit duplicem purgationem in Maria, scilicet praeparatoriam ad conceptionem Christi, colligens mentem eius in unum, secundam vero a fomite, mediante conceptione Christi. 3. q. 27. 3. 3., 3. d. 3. q. 4. 2. 5.; L. 1.

53 Purgatio prima non fuit ad removendum transfusionem peccati originalis, sed ut digna esset Christo. 1. 2. q. 81. 1. 3., Mal. q. 4. 7. 6.

54 Purgatio Mariae a fomite fuit miraculosa. 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. o., Ver. q. 25. 7. o., 1.

55 Immunitas a peccato in Maria causabatur ex tribus, scilicet ex ligatione fomitis, gratia inclinante ad bonum, & providentia Dei. 3. qu. 27. 3. o. fin., 4. 1., 3. d. 3. art. 2. q. 2. o., q. 3. 1.

56 Maria voluit purgari post partum, non quidem propter aliquam immunditiam, sed propter humilitatem, & obedientiam, & ut approbaret legem, & vitaret calumniam. 3. q. 37. 4. o.

57 Emundatio, & confirmatio Mariae inchoata fuit in prima sanctificatione, sed in secunda consummata est perfectione viae, in assumptione vero eius, perfectione gloriae. 1. q. 100. 2. o., 3. qu. 27. 5. 2., 3. dist. 3. q. 1. art. 2. qu. 1. 2. o., qu. 3. o.

58 Potest aliquid creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati inquinatum sit, & talis fuit puritas beatae virginis Mariae, quae a peccato originali, & actuali immunis fuit, tamen sub Deo inquantum erat in ea potentia ad peccandum. 1. d. 44. 3. 3.

59 Oppositum videtur dicere. 3. quaest. 27. 1. o., 2. 2.

60 Maria sanctificata fuit in utero a peccato originali quo ad maculam, & reatum personalem, non autem a reatu totius naturae. Ideo si ante passionem Christi fuisset defuncta, non intrasset paradisum, nec vidisset Deum per essentiam, sicut nec alii sancti. 3. q. 27. 1. 3., 3. d. 3. q. 1. 1. art. 2. q. 1. 2. o., q. 4. 2. 5., 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. o., Opusc. 2. c. 224.

61 Cum beata virgo Maria credatur omnino fuisse immunis a fomitis inclinatione propter eius sanctificationem perfectam, non est pium ponere aliquam pugnam a carne fuisse in ea, cum talis pugna non sit nisi ex fomitis inclinatione, nec tentatio quae est a carne, sine peccato esse possit, ut patet per glossam. Et quamvis non habuerit pugnam per tentationem quae est a carne, habuit tamen pugnam per tentationem ab hoste, qui nec ipsum Christum reveritus est. 4. d. 49. q. 5. art. 3. q. 1. 2.

62 Fomes in Maria adeo debilitatus est, & extinctus, ut ad peccatum actuale numquam inclinaretur. 3. q. 27. 3. o., 4. 1., 5. 2., 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. o., d. 49. q. 5. art. 3. q. 1. 2. *Peccatum*. 113. *Conceptio*. 32. 37. &c.

63 Maria per primam sanctificationem fuit semper immunis ab omni peccato actuali. 3. q. 27. 4.

IN OPERA
D. THOMAE AQUINATIS
DOCTORIS ANGELICI, ORDINIS PRAEDICATORUM
INDEX,
SEU TABULA AUREA EXIMII DOCTORIS
F. PETRI DE BERGOMO

ejusdem Ordinis, Congregationis vitæ regularis utriusque Lombardiæ, Sacræ Theologiæ Professoris.

M

MAchabæi peccaverunt venaliter ex avaritia, quia acceperunt donaria idolorum, non tamen colendo ea: vel si peccaverunt mortaliter colendo ea, postea pænituit eos: ideo obtulit pro eis Iudas. 4. d.45. q. 2. 2. q. 1. 1. *Consecratio*. 20. *Encænia*. *Iudæi*. *Sabbatum*. 10.

Macharius illuminabat infernum precibus suis, ut damnati viderent se mutuo. 4. d.45. q.2. art. 2. q. 1. 4. *Christus*. 149. 190. 191.

Macedonicus. *Elephas*. 7.

Macedonius. *Hæresis*. 103. *Simonia*. 6. *Spiritus*. 19.

1 Maceratio corporis est utilis tantum contra vitia carnis, non autem contra vitia spiritus. 1. Tim. 4. lect. 2. med.

2 Maceratio proprii corporis non est accepta Deo nisi discreta, ut concupiscentia refrenetur, & natura non nimis gravetur. 2. 2. q. 88. 2. 3., qu. 147. 1. 2., q. 188. 6. 3. *Castitas*. 11. *Continentia*. 28. *Ieiunium*. 7. *Macies*. *Sanctitas*. 8.

Machinatio. *Dispensatio*. 19. *Excogitatio*. *Matrimonium*. 118.

Macies. *Habitus*. 60.

Macilentus. *Delectatio*. 27.

Mahumetus attraxit populos carnales per legem voluptuosam non quidem subtilem, sed plenam fabulis, & sine signis, sed vi armorum. §. 1. c. 6. fin., Lib. 3. c. 27. fin., Lib. 4. c. 83., 1. Cor. 15. lect. 1. *Ecclesia*. 12. *Paganus*. *Saraceni*.

Macrobius. *Iustitia*. 22.

Mactare. *Lupus*.

1 Macula in corpore, & macula in anima contingit dupliciter, scilicet ex privatione decoris per peccatum mortale, & ex superinductione per peccatum veniale. 3. q. 87. 2. 3.

2 Macula peccati est defectus nitoris animæ, scilicet luminis divini, & rationis, & gratiæ, ex inordinato amore temporalium. 1. 2. q. 86. o., q. 89. 1. o., 2. 2. q. 87. 6. o., 4. d. 18. q. 1. art. 2. q. 1. o. *Accusatio*. 23. *Anima*. 88. *Conscientia*. 20. 21.

3 Macula non dicit aliquid positivum in anima, nec privationem tantum, sed in respectu ad suam causam, scilicet ad peccatum. Ideo diversorum peccatorum sunt diversæ maculæ. 1. 2. q. 86. 1. 3., 3. q. 88. 1. o., 2. d. 32. q. 1. r. 2., d. 42. q. 1. 2. 4., 3. d. 36. 5. 2., 4. d. 38. q. 1. art. 2. q. 1. 1., Pot. q. 3. 6. 23. *Duratio*. *Fomes*. 8. *Ingratitudo*. 16.

4 Macula peccati nihil aliud est quam privatio gratiæ. 1. 2. q. 109. 7. o., 2. d. 32. q. 1. 1. o., 3. d. 36. 5. 2., 4. d. 14. q. 2. art. 1. q. 3. 2., d. 18. q. 1. art. 2. q. 1. o. *Manipulus*. *Maria*. 61. *Ordo*. 98.

5 Macula peccati quo ad privationem gratiæ, & quo ad causam, scilicet quo ad peccatum, respicit intellectum, sed principalius respicit affectum. Ideo dicitur cæcitas, & tenebræ. 4. dist. 18. q. 1. art. 2. q. 1. 2.

6 Macula peccati quo ad causam dicitur contagium, non autem quo ad privationem. 4. d. 18. q. 1. art. 2. q. 1. 3.

7 Macula peccati est medium inter actum peccati, & reatum, quia est effectus primi, & fundamentum secundi. Ideo per extrema intelligitur. 2. d. 42. Lib. 1. *Peccatum*. 2. &c. 53. 314. &c. 354. 366.

8 Actus peccati non potest esse sine reatu, & macula, sed bene e converso, quia primum est causa secundi, & tertii. 2. d. 42. Lib. 1.

9 Actus peccati facit distantiam a Deo, quam sequitur macula. 1. 2. q. 86. 2. 3. *Pœna*. 24. 86. 98. *Pœnitentia*. 126.

10 Peccatum quo ad maculam remitti potest. 4. d. 18. q. 1. art. 2. q. 2. *Pœnitentia*. 126. *Sacramentum*. 129. 130.

11 Cessante macula peccati, remanet reatus. 1. 2. q. 87. 6. o.

12 Oppositum videtur dicere. 1. 2. q. 87. 6.

MA

MA

15. *Parvificentia*. *Praeceptum*. 114. *Praedicare*. 14. *Religio*. 85. *Revelatio*. 11. *Virginitas*. 18.

7 Magnificue non principalitar facit megnoe sumptus pro persona sua, quia non est quid magnum, nisi quæ tantum semel fiunt, ut nuptiæ, vel permanentia, ut domus. 2.2. quæst. 134. 1. 3. *Virtus*. 225.

8 Magnificentia facit, & intendit aliquod magnum in factibili tantum, sad magnanimitas in omni materia. 2. 2. q. 134. 2. 2. fin.

9 Magnificentia est in maximis donis, & sumptibue, sed liberalitas in mediocribus. 1. 2. qu. 60. 5. 0., 2. 2. q. 117. 3. 1., q. 118. 8. 4., q. 128. 1., q. 129. 2. 0. fin., q. 134. 2. 3. 0., 4. 1., q. 152. 3. 0., q. 160. 1. 0., 3. d. 34. q. 1. 2. 0., 4. d. 7. q. 2. art. 2. q. 2. 0., d. 17. q. 3. art. 2. q. 3. 0., dist. 33. qu. 3. 2. 0.

1 Megnitudo duplex, scilicet magnitudo molis, & magnitudo virtutis. Virt. quæst. 1. 11. 0. *Amor*. 62. 572. 251. 252.

2 Magnitudo perfectionie potest dici magnitudo virtutis. Virt. q. 1. 11. fin. *Angelus*. 440. *Aristoteles*. 6. *Augmentum*. 11. *Auxilium*. 6. *Bestialitas*. 2. *Bigamia*. 9. *Bonitas*. 24. 59. 143. 155. *Caritas*. 82. 131. 135. *Cælum*. 22. *Cete*. 2. &c. *Cimmilis*. *Clamor*. 1. *Continuum*. *Cor*. 13. *Corpus*. 48. *Deus*. 78. &c. *Difficile*. 4. &c. *Dilatari*. *Dolor*. 38. *Dulcedo*. 5. *Ebrietas*. 13. *Ecclesia*. 3. *Eleemosyna*. 28. *Eucharistia*. 124. &c. 197. *Felicitas*. 5. *Fiducia*. 3. 10. *Forma*. 129. &c. *Fractio*. 4. *Gloria*. 20. *Homo*. 26. *Humilitas*. 2. 5. & 24. &c. *Idolatria*. 2. *Idoneus*. *Ieiunium*. 26. *Imperator*. 9. *Infinitum*. 2. 12. &c. 24. 25. *Intentio*. *Iuramentum*. 33. *Iustus*. 2. *Latitudo*. *Laus*. 1. 8. 32. *Lex*. 179. *Limbus*. 5. *Liquefactio*. *Luminare*. 5. *Magnanimitas*. 1. 13. *Magnificentia*. 1. 3. 8. &c. *Malum*. 22. *Manus*. 3. *Martyrium*. 2. 5. *Mensura*. *Misericordia*. 32. 33. *Nomen*. 84. *Parvificentia*. *Parvus*. 3. 4. *Passio*. 17. *Pœna*. 99. *Pœnitentia*. 135. *Periculum*. 3. *Petrus*. 5. *Philosophus*. 1. *Præsumptio*. 4. 6. *Princeps*. 1. 8 *Prius*. 2. *Properatio*. 1. &c. *Pusillanimitas*. 2. *Rarum*. 1. *Religio*. 44. 47. 106. *Restitutio*. 23. *Rex*. 5. *Sabbatum*. 4. *Sacramentum*. 148. *Secreta*. *Semen*. 23. *Simonia*. 41. *Sitis*. *Socrates*. 1. *Solertia*. 3. *Spes*. 67. *Superbia*. 1. &c. 33. 36. *Tarditas*. 1. 2. *Timor*. 69. *Tyrannus*. 2. 3. *Trepidatio*. *Vindicatio*. 8. *Virtus*. 120.

3 Motus habet continuitatem a magnitudine. *Continuum*. 3.

1 Maiestas est summa potestas. Heb. 1. lect. 2. fin. *Dolus*. 4. *Filiatio*. 13. 14. *Hæresis*. 29. *Longe*. *Holocaustum*. 3. *Prope*.

2 Maiestatem divinam astruit propheta tripliciter, scilicet ex rerum creatione, ex scientiæ perfectione, & ex dominii plenitudine. Isa. 40. med.

3 Crimen læsæ meiestetis mexime punitur. 2. 2. q. 10. 8. 0., q. 11. 3. 0., q. 108. 4. 2., 4. d. 13. q. 2. 3. 0. *Timor*. 71.

Maior. *Aureola*. 5. *Cohors*. 2. *Virginitas*. 23.

1 Maius dicitur dupliciter, scilicet intensive, & extensive. 3. q. 1. 4. 0. *Abscondere*. 4. *Absolvere*. 16. 17. 25. *Accusatio*. 31. *Addere*. 17. *Agens*. 57. *Amor*. 67. 107. 111. 219. 275. *Amplior*. *Angelus*. *Antichristus*. 4. *Apostoli*. 4. *Appropriatio*. 2 *Arca*. 2. *Archiepiscopus*. *Argumentum*. *Articului*. *Assimilatio*. 12. *Augmentum*. 3. 7. *Aureola*. 5. 10. 25. *Baptismus*. 43. 119. 231. *Beatus*. 50. 51. *Beneficium*. 2. *Bonitas*. 219. 235. 237. 238. 249. *Capacitas*. 2. 3. *Caritas*. 74. &c. *Cerebrum*. *Certitudo*. 12. 24. *Cete*. 14. *Claritas*. 1. 5. 8. 9. *Correptio*. 32. 43. *Constantia*. 8. *Contemptus*. 3. 5. 9. 7.

2 Non omne maius dicitur magnum; nec omne minus est parvum, si sumantur absolute, non relative. 1. d. 19. q. 3. 1. 2.

1 Maledicere contingit tripliciter, scilicet anuntiative, id est detrahendo, causaliter vel imperative, & optative. Et hoc dupliciter; scilicet per se, id est sub ratione mali, & sic est peccatum; non autem si per accidens, id est sub rationa boni duplicis, scilicet iusti, sicut iudex per sententiam, Ecclesia per excommunicationem, prophetæ conformando se deo; vel sub rationa boni utilis, scilicet ut aliquis melior fiat, vel ne noceat aliis. 2. 2. q. 76. 1. 0., q. 83. 8. 1., 2., 4. d. 18. q. 2. art. 1. q. 2. 1., Virt. q. 2. 8. 10., 15., Psal. 5. fin., Psal. 9. med., Psal. 27. med., Psal. 30. med., Matth. 11. med., Rom. 11. princ., cap. 12. lect. 3. princ. *Anathema*.

2 Maledicere sub ratione mali, est peccatum mortale; & est tanto gravius, quanto plus persona debet amari, & revereri. Tamen tripliciter est veniale, scilicet ratione parvi mali, vel ratione effectus, scilicet ex ioco, vel levi motu, vel ratione surreptionis. 2. 2. q. 76. 3. *Ebrietas*. 14. *Eliseus*. *Maria*. 43.

3 Detractio, contumelia, susurratio, & derisio sunt de malo culpæ, & nocent enuntiando. Ideo sunt secundum se graviora maledictione, quæ est de malo pœnæ optando. 2. 2. q. 76. 4. 0. *Peccatum*. 34. *Sterilitas*. 2.

4 Benedictio, vel maledictio propria convenit tantum ei, cui potest bene vel male contingare, scilicet naturæ rationali, vel aliis in ordine ad naturam rationalem auxiliando, sicut Deus maledixit terram, & David montes; vel significando sicut Christus maledixit ficum; vel continendo, sicut Iob maledixit diem, & David montes; vel in ordine ad Deum, & sic est blasphemia; vel secundum se, & sic est quid vanum. 2. 2. q. 76. 2. 0., 4. 1.

5 Diabolus quo ad culpam, debet maledici, non autem quo ad naturam eius. 2. 2. q. 76. 1. 4.

Malefactor. *Præda*.

Malefactum. *Ingratitudo*. 10.

1 Maleficium dicitur perpetuum, quando non potest tolli ab homine, sed a Deo, vel a dæmone, etiam si fiat sine alio maleficio. Nec tamen unum maleficium debet deleri per aliud maleficium, quia maleficium est ita perpetuum, quod non possit habere remedium humano opere, quamvis Deus posset remedium præstare, dæmonem cogendo, vel dæmon de sistendo. Non enim semper oportet ut id per quod maleficium factum est, possit per maleficium aliud destrui, ut ipsi malefici confitentur. Et tamen si posset per maleficium remedium adhiberi, nihilominus perpetuum reputaretur, quia nullo modo aliquis debet dæmonis auxilium invocere. Similiter non oportet quod si propter peccatum aliquod data est potestas diabolo in aliquem, quod cessante peccato, cesset potestas, quia pœna remanet interdum, culpa transeunte. Similiter etiam exorcismi Ecclesiæ non valent ad deprimendum

dum

MA

dum semper, quantum ad omnes molestias corporales, iudicio divino hoc exigente. Semper tamen valent contra illas infestationes dæmonum, contra quas principialiter institutæ sunt. 3. q. 49. 2. 2. 4. d. 34. 3. 3., Pot. q. 6. 10. 3., 8. *Abortus*. 1. *Affinitas*. 9. 10.

2 Potestas maleficiorum permittitur dæmonibus in actu generativæ potentiæ potius quam in aliis, quia per eam peccatum originale transfunditur. 4. d. 34. 3. 1. *Eucharistia*. 155. *Ius*. 9.

3 Maleficia vere fiunt a dæmonibus, & non apparenter tantum. Et qui inducunt eos ad hoc, malefici vocantur. 4. d. 34. 3. 0., Quol. 11. 10. 0. *Matrimonium*. 74. &c. 88. &c.

4 Virtus maleficiorum magis ostenditur in serpentibus quam in aliis animalibus, quia diabolus mulierem per serpentem tentavit. 1. q. 102. 2. 2. fin., 4. d. 34. 3. 1.

Maleficus. *Maleficium*. 1. 3. 4. *Matrimonium*. 96. 97. 98.

1 Malitia duplex, scilicet contracta ex peccato originali, id est pronitas ad malum, & malitia acta, id est, electio interior mali: & sic est peccatum ex malitia, non autem primo modo. Mal. q. 3. 14. 8. *Accidia*. 8. *Accusatio*. 12. 18. *Actio*. 37. &c.

2 Malitia ex qua dicitur aliquis peccare, est triplex, scilicet habitus cuiuscumque vitii, electio mali, & peccatum præcedens. 1. 2. q. 78. 1. 3., 2. d. 7. q. 1. 2. 0. fin., Mal. qu. 2. 8. 4., qu. 3. 12. 8., 14. 7., 8. *Actus*. 45. 46. 47. 151. &c. 280. *Adeps*. 3. *Antichristus*. 2.

3 Oppositum videtur dicere quo ad peccatum præcedens. Mal. q. 3. 12. 16. *Artifex*. 2. &c.

4 Non omne peccatum ex alio peccato, est peccatum ex malitia. Mal. q. 3. 12. 16. *Augmentum*. 19. *Blasphemia*. 17. &c. *Bonitas*. 231. 245. &c. *Calumnia*. *Caracter*. 47. *Cathedra*. 3. *Comparatio*. 1. *Contemptus*.

5 Omnis peccans ex habitu, peccat ex certa malitia, & non e converso. 1. 2. q. 78. 2. 3. 0., Rom. 1. lect. 8. med.

6 Peccans de industria venialiter, non peccat ex malitia. Mal. q. 3. 12. 9. *Dæmon*. 31. 33. 38. 40. 53. 96. *Eventus*. *Excæcatio*. 6. *Fama*. 1. 3. *Fascinatio*. *Hæresis*. 34. 57. *Infirmitas*. 6. *Intentio*. 13. &c. *Iosaphath*. *Lex*. 101.

7 Peccatum ex certa malitia, vel ex industria contingit ex in ordinatione voluntatis præponentis minus bonum meliori bono. 1. 2. q. 78. 1. 0., Mal. q. 3. 12. 0., 14. 0. fin. *Malitiosus*. *Malum*. 38. 52. &c. *Ordinatio*. 7. 227. *Pœnitentia*. 41. 42. *Perfectus*. 2. 32. *Scandalum*. 7. 15. 16. 19. *Spiritus*. 17. *Suspicio*. 5. *Virtus*. 102. 156. *Voluntas*. 24. 60. &c.

8 Peccatum ex certa malitia est gravius peccato ex passione, quia est magis voluntarium, magis durat, & est circa finem; peccatum autem ex passione est circa ea quæ sunt ad finem. 1. 2. q. 47. 2., q. 78. 4. 0., 2. 2. q. 73. 3. 0., 2. d. 7. q. 1. 2. 0. fin., Mal. q. 3. 13. 0., Quol. 2. 15. 0. *Infirmitas*. 6. *Peccatum*. 37.

9 Deus non creat malitiam, sed ordinat eam. Rom. 9. lect. 3. fin.

10 Malitia aliquando dicitur peccatum in seipsum. 1. Cor. 5. lect. 2. fin.

Malitiosus. *Fama*. 3. *Iudex*. 5.

Malignus dicitur quasi malus ignis, id est habens pravam intentionem. Psal. 36. princ.

MA

1 Malum est aliquid, & est ens rationis, non autem ens reale. 1. q. 48. 2. 2., 2. d. 34. 1. 0., 2. 0., ℥. 3. c. 9. fin., 10. 1., Mal. qu. 1. 1. 0. *Adam*. 64. *Agere*. 17. *Agonia*. 1. *Amicitia*. 15. 33. 41. *Amor*. 167. 216. 286. 287. *Angelus*. *Annihilatio*. 3. *Appetitus*. 18. 29. 71. *Ars*. 23. 47. 50. *Audacia*. 2.

2 Malum non est negatio pura, sed privatio boni. 1. q. 14. 10. 0., q. 48. 2. 1., 3. 0., 2., 5. 0., 1., 1. 2. q. 25. 2. 0., q. 36. 1. 0., qu. 75. 1. 0., 1. d. 36. q. 2. 3. 1., 2. d. 1. q. 1. 1. 2., d. 30. qu. 1. 2. 0., d. 34. 1. 2., 3., 2. 4. 5., d. 35. 1. 0., 1., ℥. 1. c. 71., Lib. 2. c. 41. 9., Lib. 3. c. 5., 6., 7. 5., 13., Mal. qu. 1. 1. 0., 2. 0., 1., 3., 4., Opusc. 2. c. 114. *Augmentum*. 9.

3 Nullum ens est malum per essentiam, nec per participationem, sed per privationem participationis. 1. q. 49. 3. 0., 4., q. 65. 1. 2., 3., ℥. 1. c. 39. 3., Lib. 2. c. 41., Lib. 3. c. 7., 107., 127. 2., Mal. q. 1. 1. 0., q. 16. 2. 0.

4 Malum nihil aliud est quam bonum imperfectum. 2. d. 34. 1. 0. *Beatitudo*. 29. 30.

5 Malum non est cognoscibile nisi per bonum. 1. q. 14. 10. 4., q. 48. 1. 0., 1. d. 36. q. 1. 2. 0., q. 2. 3. 1., Verit. q. 2. 8. 18., Quol. 11. 2. 0. *Caiphas*. *Differre*. 9. *Difficile*. 15. *Idea*. 34.

6 Omnis privatio, inquantum huiusmodi, habet rationem mali, sicut omnis forma habet rationem boni. 1. q. 48. 1. 1. *Imperfectio*. 3.

7 Mala esse, ratio, & experientia docent. 1. q. 48. 1. 5., 2. 0., 1., 2. d. 34. 1. 0., Verit. qu. 1. 10. 0.

8 Oppositum videtur dicere. 2. d. 1. qu. 1. 1. 2. *Dimittere*. *Error*. 1. *Falsitas*. 17.

9 Malum non est existens, id est aliqua natura. Neque est in existentibus, ut pars perfectionis, sed ut privatio in subiecto. 1. qu. 48. 1. 0., 2. 1., 2., 3. 1., 1. d. 46. 3. 0., 4., 2. d. 1. q. 1. 1. 2., d. 34. 1. 1., 4. 1., d. 37. q. 1. 1. 2., 4. d. 47. q. 2. art. 1. q. 1. 1., ℥. 3. c. 7., 8., 9., 11. 1., Pot. q. 3. 6. 0., Mal. q. 1. 2. 1., Opusc. 2. c. 115. *Fortitudo*. 25.

10 Si universaliter malum non esset, universum esset imperfectius. 1. q. 22. 2. 2., q. 48. 2. 0., 3., qu. 49. 2. 0., 1. d. 43. 2. 5., d. 46. 3. 5., ℥. 3. c. 71. Pot. qu. 3. 6. 4., Opusc. 2. c. 141. 142. *Fructus*. 22.

11 Immo malum non pertinet ad perfectionem universi. 1. q. 19. 9. 2., q. 48. 1. 5.

12 Malum non pertinet ad perfectionem universi, neque sub ordine eius concluditur, nisi ratione boni, & per accidens. 1. q. 19. 9. 2., q. 48. 1. 5., 1. d. 46. 0. *In*. 19. *Indeterminatum*. *Inquirere*. 2. *Ira*. 40. 47. 64. &c.

13 Si non esset malum, periret pulchritudo universi, & ordo essentialis causarum in partibus universi. 2. d. 34. 1. 0., Opusc. 2. c. 142. *Lignum*. 1. *Medicus*. 5. *Possessor*. *Remedium*. *Revelatio*. 11. *Ritus*.

14 Sicut ante creationem malum non erat, sic non esset, si omnia annihilarentur. Pot. q. 5. 3. 14. *Salvari*. 1. 2. *Servitus*. 17. *Solertia*. 1. *Somnus*. 1. 4. 5. *Suspicio*. 1. 2. *Vinculum*. 2. *Vindicatio*. 4. *Umbra*. 3. *Verum*. 67.

15 Impossibile est esse summum malum. 1. q. 49. 3. 0., q. 103. 7. 1., 2. 2. q. 172. 6. 0., 2., 2. d. 1. q. 1. 1. 1., d. 34. 1. 4., 2. 0., 4. d. 44. qu. 3. art. 1.

MA

Testis.

MA

MA

in ipsam, inquantum mater dei dicitur, sed non Deus. 3. qu. 25. 5. o.; 3. d. 22. qu. 3. art. 3. qu. 3. 3.

33 Maria fuit vere mater Christi. 3. qu. 35. 3. o., 3. d. 3. q. 2. 1. 2. o., d. 4. q. 2. 1. o., 2. 5., 3. 4. c. 32. 4., 34., 44., Opusc. 2. cap. 223., Gal. 4. lect. 2. fin.

34 Maria non dicitur Christotocos, quia est nomen inventum a Nestorio ad abolendum nomen Theotocos. 3. d. 4. q. 2. 2. 5.

35 Mariæ virginis tres eminentiæ singulares, scilicet quia est supra omnes mulieres propter virginitatem, supra omnes virgines propter fecunditatem, supra omnes angelos propter fructus dignitatem. Isa. 7. fin.

36 Beata virgo Maria significata fuit per portam clausam. Isa. 7. fin.

37 Maria fuit virgo perpetua. Opusc. 2. cap. 232. *Primogenitus*. 1.

38 Cum dicitur, quod beata Virgo aureolam etiam sub propria ratione aureolæ habet excellentissimam, quia quamvis pugnam non sensarit, pugnam tamen aliquam carnis habuit, sed ex vehementia virtutis: adeo habuit carnem subditam, quod huiusmodi pugna ei insensibilis erat: istud non videtur convenienter dici, immo Mariæ habuit perfectissime, & propter aureolam virginitatis, ut in hoc membris aliis Ecclesiæ conformetur in quibus virginitas invenitur, quia habuit pugnam ab hoste, non autem a carne. 4. d. 49. q. 5. art. 3. q. 1. 2.

39 Maria cum Ioseph vovit virginitatem absoluta, sed prius vovit sola, si Deo placeret. 3. q. 28. 4. o., 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. c. o., Math. 1. med.

40 Maria antequam contraheret matrimonium cum Ioseph, prius certificata fuit divinitus, quod Ioseph erat in simili proposito virginitatis servandæ; sed hoc non expresserunt in contractu. 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. 2. 2.

41 Maria consensit in carnalem copulam, implicita tantum. 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. 2. 3.

42 Matrimonium verum fuit inter Mariam, & Ioseph, habuitque triplex bonum, & utramque perfectionem requisitam, præter coitum. Et nuptiæ factæ sunt. 3. q. 29. 2. o., 4. d. 30. qu. 2. 2. o., Math. 1. med.

43 Maria fuit expers maledictionis Evæ, quia peperit sine dolore, & non multiplicavit conceptus, nec fuit subiecta viro. 3. quæst. 30. 2. 2., q. 35. 6. 1.

44 Quia pia virgo Maria quolibet die naturali, usque ad resurrectionem Christi, recoleret verbum Simeonis, cum dolore vehementi, nullius auctoritatis robore fulcitur. Opusc. 7. art. 5.

45 Idem angelus creditur missus esse ad Mariam, & ad Ioseph. Math. 1. fin. *Annuntiatio*.

46 Angelus prius apparuit Mariæ quam Ioseph. 3. q. 30. 2. 2.

47 Angelus excellentius apparuit Mariæ quam Ioseph. 3. q. 30. 3. 1.

48 Maria secundum aliquos non fuit turbata in visione Angeli, quia assueta erat visionibus angelorum, sed in sermone eius ex admiratione dictorum. 3. q. 30. 3. 3.

49 Non inconvenit quod Angelus instrueret Mariam, quia Maria erat inferior eo secundum statum, licet esset e converso secundum virtutem, & prædestinationem. 1. q. 117. 2. 3., 3. qu. 30. 2. 1., 3. d. 3. q. 3. art. 2. q. 1. 2.

50 Maria excessit angelos in tribus in quibus angeli excedebant alios homines, scilicet in plenitudine gratiæ, familiaritate Dei, & puritate. Opusc. 3. Tom. VIII.

51 Maria est super omnes ordines angelorum. 3. qu. 30. 2. 1., 1. d. 44. 3. 4., 2. d. 9. 8. o., d. 16. 3. 5., 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 3. 3.

52 Spiritus sanctus fecit duplicem purgationem in Maria, scilicet præparatoriam ad conceptionem Christi, colligens mentem eius in unum, secundam vero a fomite, mediante conceptione Christi. 3. q. 27. 3. 3., 3. d. 3. q. 4. 2. 5., L. 1.

53 Purgatio prima non fuit ad removendum transfusionem peccati originalis, sed ut digna esset Christo. 1. 2. q. 81. 1. 3., Mal. q. 4. 7. 6.

54 Purgatio Mariæ a fomite fuit miraculosa. 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. o., Ver. q. 25. 7. o., 1.

55 Immunitas a peccato in Maria causabatur ex tribus, scilicet ex ligatione fomitis, gratiæ inclinante ad bonum, & providentia Dei. 3. qu. 27. 3. o. fin., 4. 1., 3. d. 3. art. 2. q. 2. o., q. 3. 1.

56 Maria voluit purgari post partum, non quidem propter aliquam immunditiam, sed propter humilitatem, & obedientiam, & ut approbaret legem, & vitaret scandalum. 3. q. 37. 4. o.

57 Emundatio, & confirmatio Mariæ inchoata fuit in prima sanctificatione, sed in secunda consummata est perfectione viæ, in assumptione vero eius, perfectione gloriæ. 1. q. 100. 2. o., 3. qu. 27. 5. o., 3. dist. 3. q. 1. art. 2. qu. 1. 2. o., qu. 3. o.

58 Potest aliquid creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati inquinatum sit, & talis fuit puritas beatæ virginis Mariæ, quæ a peccato originali, & actuali immunis fuit, tamen sub Deo inquantum erat in ea potentia ad peccandum. 1. d. 44. 3. 3.

59 Oppositum videtur dicere. 3. quæst. 27. 1. o., 2. 2.

60 Maria sanctificata fuit in utero a peccato originali quo ad maculam, & reatum personalem, non autem a reatu totius naturæ. Ideo si ante passionem Christi fuisset defuncta, non intrasset paradisum, nec vidisset Deum per essentiam, sicut nec alii sancti. 3. q. 27. 1. 3., 3. d. 3. q. 1. 1. art. 2. q. 1. 2. o., q. 4. 2. 5., 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. o., Opusc. 2. c. 224.

61 Cum beata virgo Maria credatur omnino fuisse immunis a fomitis inclinatione propter eius sanctificationem perfectam, non est plum ponere aliquam pugnam a carne fuisse in ea, cum talis pugna non fit nisi ex fomitis inclinatione, nec tentatio quæ est a carne, sine peccato esse possit, ut patet per glossam. Et quamvis non haberet pugnam per tentationem quæ est a carne, habuit tamen pugnam per tentationem ab hoste, qui nec ipsum Christum reveritus est. 4. d. 49. q. 5. art. 3. q. 1. 2.

62 Fomes in Maria adeo debilitatus est, & extinctus, ut ad peccatum actuale numquam inclinaretur. 3. q. 27. 3. o., 4. 1., 5. 2., 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. o., d. 49. q. 5. art. 3. q. 1. 2. *Peccatum*. 113. *Conceptio*. 32. 37. &c.

63 Maria per primam sanctificationem fuit semper immunis ab omni peccato actuali. 3. q. 27. 4.

MA

MA

Mater dicitur aliqua ex hoc quod concepit, & genuit. 3. q. 35. 3. 4. o., ζ. 4. c. 45. fin., Opusc. 2. c. 221. 222. *Adoratio*. 23. 25. 26. *Affinitas*. 14. *Amor*. 120. 122. *Angelus*. 591. *Anima*. 27. *Animal*. 41. *Assimilatio*. 21. 22. *Baptismus*. 140. 141. 142. 148. *Barbarus*. 2. *Caritas*. 11. *Christus*. 224. *Circumcisio*. 27. *Cognatio*. 1. &c. *Conceptio*. 3. 22. 36. *Consanguinitas*. 1. &c. *Corpus*. 61. *Deus*. 419. *Dolor*. 42. *Dubitatio*. 3. *Eleemosyna*. 20. *Equus*. 3. *Filiatio*. 2. 25. 26. *Frater*. 3. *Genealogia*. 1. *Generatio*. 56. 62. *Generativa*. *Haresis*. 36. 82. 87. 88. 89. 97. 143. *Infidelis*. 5. *Invidia*. 7. *Ioannes*. 4. *Isaias*. 1. *Maria*. 7. 13. 21. 29. 30. 31. 32. 33. *Matrimonium*. 1. 2. *Melchisedech*. *Nativitas*. 13. *Nubere*. 2. *Nubes*. 3. *Obedientia*. 23. *Passio*. 98. *Peccatum*. 113. 331. *Puer*. 1. *Relatio*. 24. *Samuel*. 1. *Semen*. 10. &c. *Servitus*. 8. 9. *Tactus*. 13. *Templum*. 11. *Via*. 2. *Virginitas*. 13. *Uxor*. 23.

1 Materia non semper fuit, licet sit ingenerabilis, & incorruptibilis. 1. q. 46. 1. 3., 2. d. 1. q. 1. 5. 1., ζ. 2. c. 54. 4., 5., Opusc. 2. 2. 99.

2 Materia prima est maxime in potentia, & principium imperfectissimum, nec talis potentia materiæ, etiam dato quod sit sua essentia, non est potentia ad operationem, sed ad esse. 1. qu. 4. 1. o., 3. d. 4. qu. 2. 1., L., d. 14. 4. o., Quol. 10. 5. o. *Esse*. 54. *Imperfectio*. 3.

3 Materia prima quamvis secundum se considerata esse non possit, potest tamen secundum se considerari. Verit. q. 3. 5. 3. *Actus*. 57. *Forma*. 78. &c. 96.

4 Materia inquantum habet esse saltem in potentia, est similis Deo. 1. qu. 14. 11. 3., 12. o. fin., Verit. q. 3. 5. o.

5 Oppositum videtur dicere. 1. qu. 4. 3. 4., 1. d. 19. qu. 1. 2. o., d. 35. 6. 6., d. 48. 1. 4., ζ. 1. c. 30., Verit. q. 2. 11. 1., qu. 23. 7. 11., Pot. quæst. 7. 7. 10.

6 Materia non potest esse in alio, cum sit primum subiectum. 1. q. 3. 2. 3., 3. q. 77. 2. o., 4. d. 11. q. 1. art. 3. q. 1. o., d. 12. q. 1. art. 1. q. 3. 1., Spiritu 2. o. fin., 5. 8.

7 Illud communiter materia prima nominatur quod est in genere substantiæ, ut potentia quædam, intellecta præter omnem speciem, & subiectum, & præter privationem. Spiritu. 1. o. *Agere*. 13. *Appetitus*. 18. 21. 49. *Ars*. 22. 26. 32. 41. 42.

8 Materia proprie non habet essentiam, sed est pars essentiæ. Verit. qu. 3. 5. fin. *Beatitudo*. 50. 103. 168. 169. *Beatus*. 41. 42. 52. *Benedictio*. 4. *Bonitas*. 41. 86. 87. 88. *Caro*. 5. *Causa*. 7. 67. 91. 90.

9 Si materia diffiniretur, haberet loco differentiæ ordinem sui ad formam, & loco generis haberet suam essentiam. Quol. 9. 6. 3. *Corvum*. *Contingens*. 2. 3. *Densitas*. 1. *Deus*. 48. 68. 390. &c.

10 Materia prima est sua potentia passiva, sicut Deus est sua potentia activa. 1. qu. 54. 3. 3., qu. 77. 1. 2., q. 115. 1. 2., 1. d. 3. qu. 4. 2. 4., d. 42. q. 1. 1. 1., ζ. 1. c. 43. 3., Lib. 2. c. 43. 2., Spiritu 3. 21., 11. 15. *Differre*. 8. *Diffinitio*. 7. 10. 13. 28. *Educi*. *Effectus*. 15. *Elementum*. 10. 15. 18. 23. *Esse*. 54. &c.

11 In materia nulla est potentia activa. 3. qu. 32. 4. o., 3., 2. d. 18. q. 1. 2. o. fin., d. 30. q. 2. 2. o., 3. d. 3. qu. 2. 2. o., 3., d. 14. 4. o. *Ex*. 2. 3. 4. 5.

12 Immo in naturalibus rebus aliquid præexistit secundum potentiam activam, & passivam simul. Verit. q. 11. 1. o., Verit. q. 1. 8. o. *Femina*. 34. *Finis*. 11. *Forma*. 61. &c. *Generatio*. 4. &c. *Genus*. 1. 2. 14. 23. 24. *Gratia*. 49. *Haresis*. 122. *Idea*. 39. &c. *Hipostbasis*. 4. *Intellectus*. 48. 72. 73. 74. 82. 109. 110. 124. 127. 128. 150. 165.

13 Materia prima dicitur terra, quia est informis. Dicitur aqua, quia est receptiva. Dicitur abyssus, quia est turpis. 1. q. 66. 1. 1., 2. d. 12. L. princ. *Menstruus*. *Motus*. 86. *Mundus*. 13. 14. *Natura*. 19. &c. *Necessitas*. 6. 8. 16. 17. *Non ens*. 1. *Nutrire*. 1. *Ordo*. 22. *Passio*. 4. *Per se*. 5. *Plato*. 7. *Possibilitas*.

14 Materia, & genus nunquam sunt idem, nisi secundum nomen. Opusc. 2. c. 92. *Potentia*. 22. 26. 29. 47. 50. *Qualitas*. 1. *Quantitas*. 4. 5. *Raritas*. 1. *Recipere*. *Transumptio*.

15 Partes habent rationem materiæ, totum vero rationem formæ. 1. q. 7. 3. 3., q. 65. 2. o., 3 q. 90. 1. o.

16 Unitas materiæ primæ est tantum in his quæ conveniunt in generatione, & corruptione. 1. q. 46. 2. o., 2. d. 12. 1. 5.

17 Materia prima omnium rerum est una unitate ordinis tantum. 1. qu. 66. 2. 1. *Actus*. 52. *Adoratio*. 21. 22.

18 Omnium generabilium, & corruptibilium est eadem materia, quæ sunt quatuor elementa. 1. q. 66. 2. o.

19 Materia dicitur æquivoce de mobilibus, & immobilibus. 2. d. 2. q. 2. 2. 4., ζ. 2. c. 16. 8. *Angelus*. 27. 349.

20 Materia duplex, scilicet naturalis, & mathematica. 1. q. 85. 1. 2., 3. q. 77. 2. 4., 2. d. 2. q. 2. 2. 4., 4. d. 12. q. 1. art. 1. q. 3. o., Verit. q. 2. 6. 1. *Assimilatio*. 15. *Calum*. 1. 2. 9. 13. 16. 36. 46. 70. 81. 84. 104.

21 Materia coincidit cum fine. 2. dist. 36. 5. 4. *Cognitio*. 57. *Commune*. 7.

22 Oppositum videtur dicere. 1. 2. q. 55. 4. o.

23 Materia triplex, scilicet ex qua, in qua, & circa quam: & tantum tertio modo coincidit cum fine. 1. 2. q. 55. 4. o., d. 36. 5. 4.

24 Materia dicitur prima dupliciter, scilicet ordine naturæ, & ordine temporis. 2. d. 12. 4. o. princ. *Corporalis*. 7. *Corpus*. 13. *Damnatio*. 51.

25 Duplex est conditio materiæ, scilicet conditio quæ eligitur ab agente, & quæ consequitur naturam materiæ. 1. q. 76. 1. 5., q. 91. 3. o., 1. 2. q. 85. 6. o., 2. 2. q. 164. 1. 1., 4. d. 12. q. 1. 5., q. 91. 3. o., 1. 2. q. 85. 6. o., 2. 2. q. 164. 1. 1. art. 1. q. 3. o., Verit. q. 2. 6. 1., Mal. q. 5. 5. o., Anima 8. o. fin. *Defectus*. 4.

26 Materia non est divisibilis nisi per quantitatem. 1. q. 50. 2. o., q. 75. 7. o., q. 76. 4. 4., 3. q. 77. 2. o. fin., 2. d. 3. q. 1. 4. o., d. 30. q. 2. 1. o., 4. d. 12. q. 1. art. 1. q. 3. o., ζ. 4. c. 65. fin., Quol. 9. 6. o.

27 Materia prima, secundum potentiam non est infinita simpliciter, quia se extendit solum ad formas materiales. 1. q. 7. 2. 3. *Delectatio*. 82. *Forma*. 60. 61. 63.

28 Oppositum videtur dicere quia materia est in omnibus creaturis. Quol. 3. 20. o. *Differentia*. 9. 10. 16. 17. 22.

29 Materia prime non est in potentia ad quamcumque quantitatem imaginabilem, sed tantum

ad

MA

tinuum. 1. 2. *Contrarium*. 26. *De*. 14. *Delectatio*. 27. *Deſcriptio*. *Deus*. 87. 336. 337. 338. *Differentia*. 10. *Diffinitio*. 7. 10. *Diſpoſitio*. 42. 43. 44. *Diſtinctio*. 1. 9. 20. *Ædificare*. 1. *Elementum*. 18. *Ens*. 6. *Enuntiatio*. 3. *Euchariſtia*. 4. 40. *Ex*. *Exemplar*. 6. *Fides*. 31. 32. 148. 155. *Filiatio*. 5. *Finis*. 39. 61. *Forma*. *Formare*. *Genus*. 1. 2. *Gladius*. 2. *Habitus*. 38. *Ignorantia*. 12. *Individuum*. 15. 20. &c. 30. *Inebriari*. *Infinitum*. 14. 20. &c. 30. *Iniuſtitia*. 7. 8. 10. *Intellectualis*. 4. *Intellectus*. 23. 24. 47. 48. 51. 58. 128. 133. 147. 177. &c. *Intentio*. 16. *Ira*. 14. *Iudicium*. 9. *Iuſtitia*. 28. 32. 66. 72. *Iuſtificatio*. 18. *Latria*. 3. *Lignum*. 1. *Luciditas*. 2. *Lumbrici*. *Malum*. 26. 28. 29. *Matrimonium*. 29. *Mendacium*. 1. 10. 11. *Meritum*. 39. 85. *Motus*. 11. *Natura*. 14. *Nobilitas*. 6. *Nomen*. 29. *Nugæ*. *Obiectum*. 3. &c. *Omiſſio*. 12. *Ordo*. 27. *Pars*. 1. *Paſſio*. 26. *Peccatum*. 210. &c. *Pœnitentia*. 69. 80. *Per*. 1. *Petra*. *Pluralitas*. 1. *Pluvia*. 1. *Potentia*. 26. &c. *Prædeſtinatio*. 44. *Prædicari*. 33. 35. 36. *Prius*. 3. *Propter*. 1. *Prudentia*. 50. *Quantitas*. 25. *Ratio*. 29. *Recipere*. 2. 3. *Reſurrectio*. 19. 20. *Sacramentum*. 26. 30. *Sacrilegium*. 6. *Satisfactio*. 1. *Scandalum*. 8. *Scientia*. 45. 139. *Senarius*. 4. *Senſibile*. 7. *Significatio*. 7. &c. *Sion*. 2. *Speculum*. 3. *Subſiſtentia*. 2. *Subſtantia*. 53. *Super*. 2. *Tempus*. 7. 8. *Timor*. 29. 30. *Totum*. 3. *Tranſgreſſio*. 1. *Veritas*. 21. 22. *Vermis*. 2. *Virginitas*. 9. &c. *Virtus*. *Univerſale*. 12. 13.

Maternus. *Amor*. 120. *Mater*. *Matrimonium*. 1.

Matertera. *Frater*. 3.

1 Mathematica multiplicantur ſecundum eſſe quod habent in rebus. 2. d. 2. qu. 1. 2. o. princ. *Abſtractio*. 4. *Accidens*. 120. *Arithmetica*. 1.

2 Unitas numeri diverſorum numeratorum non eſt niſi unitas numeri mathematice ſumpti. 2. d. 2. qu. 1. 2. o. princ. *Aſtrologia*. 1. 2. 3. *Bonitas*. 89. *Corpus*. 2. *Demonſtratio*. 8. 19. *Diviſio*. 7. *Finis*. 6. *Finitum*. 2.

3 Ex mathematicis non poteſt aliquid efficaciter concludi de motu. Pot. q. 3. 17. 17. *Impoſſibile*. *Intelligibile*. *Linea*. 5. *Locus*. 11. *Logica*. 10. *Materia*. 22. *Minimum*. *Neceſſitas*. 11. *Notum*. 10. *Ordo*. 39. 40. *Phyſica*. 14. *Poſſibile*. 5. *Principium*. 22. *Prius*. 2. *Proceſſio*. 15. 17. *Quantitas*. 10. 20.

4 Mathematica ſcientia non demonſtrat per cauſam efficientem, nec per cauſam finalem, licet habeat eas: quia mathematica accipiuntur ut abſtracta ſecundum rationem, cum tamen non ſint abſtracta ſecundum eſſe. Unicuique autem competit habere cauſam agentem, ſecundum quod habet eſſe. Licet igitur ea quæ ſunt mathematica, habeant cauſam agentem; non tamen ſecundum habitudinem quam habent ad cauſam agentem, cadunt ſub conſideratione mathematica. Et ideo in ſcientiis mathematicis non demonſtratur aliquid per cauſam agentem, vel finalem. 1. q. 44. 1. 3., Trin. 20. 7., 21. qu. 1. o. *Abſtractio*. 4. *Scientia*. 22. &c. 121. *Tempus*. 1. *Tractare*. 1.

5 Proceſſus diſciplinabilis eſt proprius ſcientiæ mathematicæ; quia eſt certior, & facilior quam Phyſica, Metaphyſica, & quam quælibet ſcientia operativa. Trin. 21. q. 2. o.

1 Matthæus immediate vocatus eſt de teloneo ad diſcipulatum, & ad ſtatum perfectionis; non autem ad apoſtolatum, niſi ſecundum præordinationem. Quol. 5. 21. o. *Evangelium*. 10.

2 Matthæus ſcripſit Evangelium Iudæis; alii vero Evangeliſtæ ſcripſerunt illud gentibus. Ioan. 12. lect. 3. med. *Ioannes*. 15. 16. *Manichæus*. 3. *Oratio*. 98. 99.

Matthias electus eſt ſorte, id eſt per divinum donum, declarans eum electum eſſe divinitus. 2. 2. q. 95. 8. o., 4. d. 24. L., Eph. lect. 4. med.

1 Matrimonium dicitur quaſi matris munium, id eſt officium, vel quaſi matrem muniens, vel monens, vel quaſi mater unius, vel quaſi a matre, & nato. 4. diſt. 27. qu. 1. art. 1. quæſt. 2. o. *Amor*. 56.

2 Matrimonium dicitur a matre, quia magis pertinet ad rationem eius quam pater: quia mulier principaliter facta eſt propter hoc, non autem vir, & mulier circa prolem eſt magis officioſa. 4. d. 27. q. 1. art. 1. q. 2. o.

3 Definitio matrimonii triplex, ſecundum tria eius; ſcilicet ſecundum cauſam, id eſt ſecundum conſenſum; ſecundum eſſentiam, id eſt coniunctionem; & ſecundum effectum, id eſt vitam communem in rebus domeſticis. 4. d. 27. qu. 1. art. 1. q. 3. o.

4 Matrimonium ratione eſſentiæ, id eſt coniunctionis, nominatur coniugium; ſed ratione cauſæ, id eſt deſponſationis, nominatur nuptiæ; & ratione effectus, id eſt prolis, nominatur matrimonium. 4. d. 27. q. 1. art. 1. q. 2. o. *Baptiſmus*. 192. *Hæreſis*. 65. 75. *Iacob*. 9. &c. *Maria*. 42. *Pœnitentia*. 68. *Religio*. 98.

5 Matrimonium eſt formaliter coniunctio, & vinculum animorum, & relatio coniugum. Unde coniunctio viri, & uxoris eſt potior quam coniunctio uxoris ad conſanguineos viri. Non tamen debet dici affinitas, ſed matrimonium: quod eſt unitas quædam, ſicut homo eſt ſibi ipſi idem, non conſanguineus. 3. q. 29. 2. o., 4. d. 27. qu. 1. art. 1. q. 1. o., q. 2. 3. fin., art. 2. q. 1. 2., d. 30. q. 1. 3. 2., d. 41. q. 1. art. 1. q. 1. 1.

6 Relatio matrimonii ratione ſubiecti eſt multiplex. Ideo eius nomen eſt duplex, ſcilicet maritus, & uxor. Sed ratione cauſæ finalis, ſcilicet generationis, eſt una. Ideo nominatur uno nomine, ſcilicet matrimonium. 4. d. 27. qu. 1. art. 1. q. 1. 3., art. 2. q. 1. 3.

7 Matrimonium eſt naturale. 4. d. 26. q. 1. 1. o.

8 Oppoſitum videtur dicere. 4. d. 31. L. fin.

9 Matrimonium eſt naturale, non quidem ut cauſatum ex neceſſitate naturæ, ſed ut id ad quod natura inclinat mediante libero arbitrio. 4. d. 26. qu. 1. 1. o., ℥ 3. c. 122., 1. Corinth. 7. lect. 1. princ.

10 Matrimonium conſideratur in triplici ſtatu, ſcilicet in ſtatu naturæ integræ ante peccatum, ſub lege, & ſub ſtatu gratiæ. 4. diſt. 2. q. 1. art. 1. q. 2. o.

11 Matrimonium erat in lege veteri ut in officium naturæ, & non ut ſacramentum coniunctionis Chriſti & Eccleſiæ, quæ nondum fuerat facta. 1. 2. q. 102. 5. 3.

12 Matrimonium, pœnitentia, & ordo erant tempore legis naturæ, non ut ſacramenta, quia erant ſine conſecratione. 4. d. 2. q. 1. 2. 4., d. 8. q. 1. art. 2. q. 1. o.

MA

MA

dist. 41. art. 2. quæst. 1. o., art. 5. quæst. 1. o., §. 3. cap. 125.

103 Error, non quidem omnis, sed personæ, vel conditionis, impedit matrimonium de iure naturali, & dirimit contractum. 4. d. 30. qu. 1. a. 1. o., Quol. 3. 17. o.

104 Error infidelis de matrimonio, scilicet an sit sacramentum, vel licitum, non impedit matrimonium. 4. d. 30. q. 1. 2. 2.

105 Error nobilitatis, vel dignitatis non tollit matrimonium, nisi inquantum redundat in errorem personæ. 4. d. 30. q. 1. 2. 5., Quol. 3. 17. o. *Heresis*. 155. *Infidelis*. 5. *Obligari*. 6. 7. *Religio*. 52. 53. 54.

106 Furia, & defectus ætatis reducuntur ad defectum erroris. 4. d. 34. 4. 4., d. 36. 5. 5.

107 Furia præcedens matrimonium, impedit matrimonium, & dirimit, nisi furiosus habeat lucida intervalla, quando contrahit, non autem furia sequens. 4. d. 34. 4. o., L.

108 Carentes usu rationis, ut pueri, & amantes, non possunt contrahere matrimonium. 4. d. 25. q. 2. art. 1. 2. o., 2.

109 Defectus ætatis, scilicet ante pubertatem, quæ communiter est in masculo anno quartodecimo, in femina vero in anno duodecimo, impedit matrimonium, & dirimit. 2. 2. q. 189. 5. o., 3., 4., 4. d. 25. q. 2. art. 1. q. 2. o., 2., dist. 27. q. 2. 2. 3., d. 36. 5. o., Quol. 4. 23. 19.

110 Pueri possunt se citius matrimonio obligare, quam religioni & aliis contractibus, quia ad matrimonium natura inclinat, & minus de ratione requirit. 4. d. 36. 5. 1., 2.

111 Servitus ignorata impedit, & dirimit matrimonium cum persona libera. 4. d. 30. q. 1. 2. o., d. 36. 1. o.

112 Servitus unius personæ, ignorata, vel scita, non impedit matrimonium cum alia persona serva. 4. d. 36. 1. 1.

113 Libertas ignorata, vel scita non impedit matrimonium. 4. d. 36. 1. 5.

114 Servus potest contrahere matrimonium, & vovere continentiam, nesciente domino eius, vel contradicente, non autem religionem ingredi, vel ordinem suscipere. 2. 2. q. 88. 8. 2., qu. 104. 5. o. fin., 4. d. 36. 2. o.

115 Servus contrahens matrimonium, volente domino, debet prætermittere dominum propter coniugem. Sed e converso si dominus noluit, tamen prudenter. 4. d. 36. 2. 3.

116 Servus non debet vendi in regione longinqua, in gravamen sui matrimonii, sed dominus debet prohiberi. 4. d. 36. 2. 4.

117 Sex crimina impediunt matrimonium contrahendum solum, scilicet incestus, uxoricidium, raptus alienæ sponsæ, susceptio proprii filii de fonte per dolum, interfectio presbyteri, & pœnitentia solemnis. 2. 2. q. 154. 7. 3., 4. d. 35. L., d. 37. q. 2. 2. o., Quol. 5. 15. fin.

118 Incestuosus cum consanguinea uxoris suæ, potest reddere debitum, non autem potest exigere sine peccato. Nec potest contrahere cum alia post mortem uxoris, nisi dispensetur. Tamen si contrahat, tenet matrimonium, sed peccat mortaliter. 5. d. 34. 5. o., L. fin. *Accusatio*. 13. &c. *Confessio*. 83. *Dispensatio*. *Legitimatio*.

119 Tria crimina dirimunt matrimonium contractum, scilicet coitus machinantis mortem viri eum effectu, datio fidei cum effectu, scilicet si uterque sciebat impedimentum, & contractus secundi matrimonii, stante primo vero. Sed in secundo, & tertio requiritur pollutio. 4. d. 35. L., dist. 37. qu. 2. 2. o., dist. 41. art. 4. qu. 3. 2., Quol. 5. 15. fin. *Raptus*. 1. 4. *Uxor*. 1.

120 Contrahens matrimonium cum excommunicata, peccat; sed matrimonium non dirimitur. 4. d. 19. 1. 5.

121 Verum matrimonium est inter infideles, secundum quod matrimonium est in officium naturæ, & secundum quod est sacramentum habitu, non autem actu. Ideo non est perfectum. 4. d. 39. 2. o., 3. 2., 5. 1.

122 Matrimonium infidelium non est omnino firmum, nisi ratificetur per fidem Christi. 4. d. 39. 5. 1., 6. o.

123 Matrimonium infidelium in gradibus prohibitis tantum ab Ecclesia, tenet, non autem in gradibus prohibitis a Deo, quia subduntur statutis Dei, non autem statutis Ecclesiæ. 4. d. 39. 3. 3.

124 Disparitas cultus diversorum infidelium impedit matrimonium, si prohibentur aliquo iure positivo, non autem alio iure. 4. dist. 39. 2. 3., 1. Cor. 7. lect. 2. med.

125 In lege veteri Iudæi prohibebantur contrahere matrimonium cum Chananæis, quia Chananæi debebant deleri, & Iudæi erant proni ad ritus, & mores eorum, propter conversationem eum eis. Sed cum aliis infidelibus, ubi non erat periculum, permittebantur, sicut patet de Ioseph, Moyse, & Hester. 1. 2. qu. 105. 4. 6., 4. dist. 39. 1. 1., 2. *Aaron*. 2. *Adulterium*. 6. 7. *Fornicatio*. 17. 18. *Isaac*. 1. *Iudæi*. 9. *Sponsalia*. 8.

126 Infidelitas impedit nunc matrimonium contrahandum cum fideli, & dirimit contractum, si præcedit. 4. d. 39. 1. o., 3. 1., 4. 3., 1. Cor. 7. lect. 2.

127 Fidelis contrahens cum hæretica baptizata, peccat, sed matrimonium tenet. Cum fideli autem non baptizato, idest cathecumeno, non tenet. 4. dist. 39. 1. 5., L., 1. Corinth. 7. lect. 3. fin.

128 Si blasphema illa infidelis converteretur antequam vir aliud matrimonium contraheret, redderetur ei vir suus. 4. d. 39. 5. 2.

129 In primitiva Ecclesia licebat fideli stare cum coniuga infideli, propter spem conversionis; non autem nunc, propter metum subversionis. 4. d. 39 3. 2., 1. Cor. 7. lect. 3. fin. *Formatio*. 17. *Sponsalia*. 8.

130 Infidelis habens plures uxores, si baptizetur, debet stare cum prima tantum, etiam si sit repudiata, si est conversa. 4. d. 39. 3. 4., 5.

131 Fidelis recedens a coniuge infideli nitente contra fidem, potest contrahere matrimonium cum alia, non autem si velit cohabitare sine iniuria. 4. dist. 39. 5. o., 6 o., L. fin.

132 Potest etiam ingredi religionem, vel sumere ordines sacros. Nec restituatur infideli, si postea convertatur, dum prius præmonstratur, 4. d. 39. 5. 4.

133 Conversus non debet amittere votum continentiæ, nec matrimonium contrahere, si sit probabilis spes de conversione uxoris infidelis, ne difficilius convertatur. 4. dist. 39. 5. 4.

134 Ma-

ME

Men.

92 Præ-

MI

MI

MI

MI

MI

40 Ad

MO

ME MI

MI

MI | MI

pliciter, & omnibus, scilicet Deum. 1. qu. 105. 7. o., 1. 2. q. 113. 10. o., 2. d. 18. q. 1. 3. o., ζ. 3. c. 101. prioe., Pot. q. 6. 2. o. princ., 2. Thess. 2. lect. 2. fin. *Abraham*. 25. *Iustus*. 1. *Monstrum*. 1. *Natura*. 43. 45.

3 Miraculum non dicitur respectu potentiae divinae, sed respectu naturae quam excedit. q. 105. 8. o.

4 Miraculum proprie est praeter ordinem totius naturae creatae. 1. q. 110. 4. o., 2., 4., qu. 114. 4. o., 2. d. 18. q. 1. 3. o., 4. d. 17. q. 1. art. 5. q. 1. o., ζ. 3. c. 101., 101., 2. Thess. 2. lect. 2. fin. *Prophetia*. 9. 13. 50. *Visus*. 5.

5 De ratione miraculi sunt tria; scilicet esse arduum, id est supra virtutem naturae creatae agentis; praeter spem naturae, id est quod non habeat ad illud naturalem ordinem sed ordinem obedientialem; & quod sit insolitum, id est praeter modum eius consuetum. 1. q. 105. 7. 2., 3. 2. q. 113. 10. o., 2. d. 18. q. 1. 3. o., 2., 3., 4. d. 17. q. 1. art. 5. q. 1. o., Pot. q. 6. 2. o.

6 Miracula dicuntur, quia sunt supra naturam; signa vero, quia manifestant aliquid supernaturale; prodigia autem & portenta, propter excellentiam. 2. 2. qu. 178. 1. 3., Ioan. 4. lect. 7. med., 2. Cor. 12. lect. 4. fin., 2. Thess. 2. lect. 2. fin., Heb. 2. lect. 1. fin.

7 Miraculum triplex, scilicet supra naturam, praeter naturam, & contra naturam. 2. dist. 18. q. 1. 3. o., Pot. q. 6. 2. 3., Heb. 2. lect. 1. fin.

8 Gradus miraculorum triplex; scilicet maximus, id est quo ad substantiam facti; medius, id est quo ad illud in quo fit; & minimus, id est quo ad modum. 1. q. 105. 8. o., 1. 2. qu. 113. 10. o., ζ. 3. c. 101. fin.

9 Operatio est miraculosa dupliciter, scilicet ex parte materiae, & ex parte agentis supernaturalis. 3. d. 3. q. 2. 2. o.

10 Prima institutio rerum fuit miraculosa quo ad modum fiendi, quia per virtutem supernaturalem oportuit institui principia rerum, non autem quo ad proprietates consequentes naturas rerum. 2. d. 18. q. 1. 1. 5. *Abraham*. 25. *Accidens*. 79. 86. 87.

11 Oppositum videtur dicere. 1. dist. 16. 3. 3. *Adam*. 92.

12 Creatio animarum, vel aliorum non est proprie miraculum. 1. q. 105. 7. 1., 1. 2. q. 113. 10. o., 2. d. 18. q. 1. 3. 1., 2., 4. d. 17. q. 1. art. 5. q. 1. o., 1., Pot. q. 6. 2. 5. *Agilitas*. 4.

13 Creatio est maius miraculum quam illuminatio caeci. 3. q. 43. 4. 2. *Anima*. 137.

14 Spirituales effectus Dei, ut iustificatio impii, & illuminatio, non sunt miracula, sed finis miraculorum. 1. q. 105. 7. 1., 1. 2. q. 113. 10. o., 3. q. 44. 3. 1., 3., 2. d. 18. q. 1. 3. 2., 4. d. 17. q. 1. art. 5. q. 1. o., Pot. q. 6. 2. 6. *Clamor*. 3. *Claritas*. 15. *Confirmatio*. 40. *Conversio*. 7. 12. *Casta*. 5. 6. *Deus*. 174. 198. 401. *Eclipsis*.

15 Ea quae naturaliter fieri possunt, sunt tripliciter miracula, scilicet propter excessum, propter horam determinatam, scilicet quando invocatur Deus, quando universaliter contingit. 2. d. 18. q. 1. 3. o.

16 Incarnatio Dei, est miraculum miraculorum, ad quod omnia alia miracula ordinantur. 3. d. 3. q. 2. 2. o., 4. d. 11. q. 1. art. 3. q. 3. o., ζ. 4. c. 27. 1., Pot. q. 6. 2. 9., Ioan. 2. lect. 3. princ., Heb. 11. lect. 3. fin. *Conceptio*. 33.

17 Conceptio Christi ex virgine fuit miraculosa. 3. q. 33. 4. o., q. 35. 3. 2., 3. d. 3. q. 2. 1. 1., 2., 4. d. 11. q. 1. art. 3. q. 3. o., d. 30. qu. 2. 3. 5., Opusc. 2. c. 219., Isa. 7. fin. *Evangelium*. 10.

18 Nativitas Christi fuit miraculosa. 3. qu. 35. 3. 2. *Eucharistia*. 105. 113. 133. 146. 148. *Habitus*. 28.

19 In nativitate, & passione Christi ostensa sunt maxime miracula circa luminaria caeli, quia tunc maxime apparuit infirmitas humanitatis eius. 3. q. 44. 2. 3. *Ieiunium*. 19. *Innocentia*. 4. *Ioannes*. 4. *Lepra*. 1. *Linea*. 5. *Maria*. 55. *Miraculosum*. *Menstrum*. 1. *Mutatio*. 1. 11. *Palpabile*. 5. *Paulus*. 6. *Resurrectio*. 5. *Scientia*. 73. *Sensualitas*. 16. *Virginitas*. 13. *Virtus*. 265. *Visio*. 5. 24.

20 Gratia miraculorum non est gratia habitualis, sed impressio transiens. 2. 2. q. 178. 1. 1., ζ. 3. c. 154. fin., Pot. q. 6. 4. o.

21 Gratia miraculorum potior est quam prophetia. Verit. q. 12. 13. 6. *Apostoli*. 43.

22 Gratia miraculorum confert commune beneficium, scilicet notitiam Dei; sed gratia sanitatum, addit aliquid speciale, scilicet beneficium sanitatis. Ideo ab invicem distinguuntur. 2. 2. q. 178. 1. 4. *Donum*. 44.

23 Gratia miraculorum excellentissime data est animae Christi, ut miracula faceret, & eam in alios transfunderet. 3. q. 13. 2. o., 3. *Gratia*. 137. *Maria*. 27. 55. *Prophetia*. 9. 13. 50.

24 Operatio miraculorum attribuitur gratiae gratis datae, ut principio proximo, fidei vero ut virtuti disponenti ad hanc gratiam consequendam. 2. 2. qu. 178. 1. o., ζ. 3. c. 154., Pot. qu. 6. 4. o. fin., 9. 1.

25 Immo attribuitur principaliter fidei. 2. 2. q. 178. 1. 5.

26 Fides non est sufficiens causa ad miracula facienda, sed est dispositio quaedam. Pot. quaest. 6. 9. 19.

27 Operatio miraculorum attribuitur principaliter fidei ut virtuti disponenti, quibus cooperantur abstinentia, & continentia. 2. 2. qu. 178. 1. 5., 1. d. 43. q. 1. 2. 3., Pot. q. 6. 9. o., Ioan. 9. lect. 3. fin., 1. Cor. 13. lect. 1. med., Gal. 3. lect. 2. fin., Heb. 11. lect. 6. *Evangelium*. 10. *Fides*. 22. *Fortitudo*. 56.

28 In reliquiis sanctorum, & verbis divinis non est aliqua virtus, vel forma, qua fiunt miracula. 2. 2. q. 178. 1. 1. *Gratia*. 137. *Virginitas*. 13. 14. 15.

29 Oppositum videtur dicere. 2. 2. q. 96. 4. 3., Quol. 12. 14. o., Rom. 1. lect. 6. princ., 1. Cor. 10. lect. ult.

30 In reliquiis sanctorum non est aliqua virtus, vel forma, qua fiant miracula, sed fiunt a Deo, utente eis instrumentaliter. 2. 2. q. 178. 1. 1., 3. qu. 13. 2. 3., 1. dist. 43. qu. 1. 2. 3., Quol. 1. 22 o.

31 Miracula diminuunt meritum fidei nolentium credere nisi per miracula. 3. q. 43. 1. 3.

32 Miracula Christi de quibus est fides, fuerunt occulta; probantia vero fidem fuerunt manifesta. 3. q. 29. 1. 2.

33 Discipuli Christi crediderunt in eum, antequam vidissent eum facere miracula. 3. qu. 43. 3. 3., Quol. 2. 6. o.

34 Solus Deus potest per se facere vera miracula. 1. q. 110. 4. o., qu. 114. 4. o., 1. 2. qu. 111. 4. o.,

MI

qu. 5. 1. 4. *Alleluia*. *Angelus*. 395. *Apertio*. 2. *Beatitudo*. 27. &c. *Bonitas*. 119.

3 Miserum hominem faciunt tria, scilicet vel violentia, aut aetatis ignorantia, aut sexus impotentia. Isa. 1. fin. *Christus*. 175. *Curvitas*. *Damnatio*. 26. *Deus*. 199. *Dolor*. 36. *Infelix*. *Lex*. 67. *Libertas*. 7. *Liberum*. 21. *Maria*. 18. *Misericordia*. 1. 9. 29. *Negotia*. *Poenalitas*. *Pietas*. 7. *Praedestinatio*. 28. *Sanitas*. 8. *Sedere*. 8.

4 Nullus potest velle miseriam, sed quilibet naturaliter eam fugit. 1. q. 94. 1. o., 2. d. 7. q. 1. 1. 1., d. 25. 2. o., 4. d. 49. qu. 1. art. 3. qu. 2. o., 3. 1. c. 80. 2., Lib. 3. c. 109., Verit. qu. 23. 4. o., qu. 24. 12. 33., Pot. qu. 1. 5. o., 6. o., q. 2. 3. o., q. 5. 3. o. fin., q. 16. 5. o., Mal. q. 3. 3. o., q. 6. o., 7., Opusc. 2. cap. 174.

5 Oppositum videtur dicere a simili. 1. 2. qu. 39. 7. a., 3., 2. d. 38. 5. o., d. 40. 2. o.

1 Misericordia est compassio alienae miseriae in corde, qua si possumus, subvenire compellimur. 1. qu. 21. 3. o., 2. 2. qu. 30. 1. o., 2., 2. 3. o., 4. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. o., d. 46. q. 2. art. 1. q. 1. o., Psal. 24. med., Matth. 5. princ.

2 Misericordia, ut est motus appetitus, regulatus ratione, est actus virtutis moralis, & virtutis specialis, non autem ut passio tantum. 1. 2. qu. 59. 1. 3., 2. 2. qu. 30. 3. o., q. 36. 3. 3., 3. dist. 23. q. 1. art. 3. qu. 3. 2., 4. d. 15. qu. 2. art. 1. qu. 3. 2.

3 Misericordia, ut virtus, est virtus moralis circa passiones, & reducitur ad medietatem, quae dicitur nemesis. Sed eas Aristoteles non ponit virtutes, quia ut passiones sunt, sunt laudabiles; tamen ut sunt ab aliquo habitu electivo, sumunt rationem virtutis. 2. 2. q. 30. 3. 4., Mal. q. 10. 2. 8. *Actus*. 165. *Beatitudo*. 154. &c.

4 Misericordia secundum se est maxima virtutum. 2. 2. qu. 30. 4. o. *Clementia*. 10. *Dalmatica*. 3.

5 Oppositum videtur dicere a simili. 2. 2. qu. 161. 5. o. fin.

6 Misericordia secundum se est maxima virtutum, non autem quo ad habentem, nisi illa sit maximus. 2. 2. q. 30. 4. o.

7 Inter omnes virtutes quae ad proximum sunt, misericordia est potissima, sicut etiam est potioris actus. 2. 2. q. 30. 4. o., Rom. 13. lect. 2. fin.

8 Misericordia respicit terminum *a quo*, & ad rationalia tantum, est rationalium tantum, & praeter debitum. Bonitas vero respicit terminum *ad quem*, & ad omnia, & est omnium, & absolute. 4. d. 46. q. 1. art. 1. q. 2. o., Psal. 24. princ.

9 Liberalitas coniectat bonum in dationibus communiter, misericordia vero secundum rationem specialem, scilicet ut est relevatio miseriae alienae. 2. 2. q. 31. 1. 3., q. 117. 5. 3., 4. dist. 15. q. 2. art. 1. q. 3. o. *Damnatio*. 2. 8.

10 Datio beneficii ex misericordia, procedit ex affectione ad eum cui homo dat; ideo misericordia pertinet ad caritatem. Liberalitas vero ad pecuniam. 2. 2. q. 117. 5. 3. *Decora*. 2. *Eleemosyna*. 1. 4. 5. &c.

11 Longe melius, & humanius, & piorum sensibus accommodatius in Caesaris laude locutus est Tullius, ubi ait: *Nulla de virtutibus tuis nec admirabilior, nec gratior misericordia*. 2. 2. q. 30. 3. o. *Gratitudo*. 2.

12 Misericordia potest praecedere, & sequi iustificationem, & potest secum concurrere, quia operatur contra peccatum per modum satisfactionis, & per modum praeparationis. 1. 2. qu. 113. 4. 1. *Ignorantia*. 24.

MI

13 Misericordia est effectus caritatis. 2. 2. qu. 28. princ., q. 36. 3. 3.

14 Misericordia remittit poenam ex passione, venia vero propter utilitatem publicam, clementia autem remissius iudicat de culpa. Heb. 10. lect. 3. med. *Clementia*. 4. *Invidia*. 14. *Ira*. 72. *Miserabile*.

15 Motiva ad misericordiam sunt tria maxime, scilicet mala contra naturam, contra spem, & contra merita alicuius. 2. 2. q. 30. 1. o.

16 Defectus est ratio miserendi semper, propter unionem amoris, vel propter possibilitatem patiendi similia. 2. 2. q. 30. 2. o., 3. d. 27. qu. 3. 3. o. *Nemesis*. 2. *Passio*. 69. 70. *Pietas*. 1. 6. 7. 14.

17 Culpa, inquantum huiusmodi, non est motiva ad misericordiam, quia est volita; sed est motiva ut est annexa alicui contra voluntatem. 2. 2. qu. 30. 1. 1. *Princeps*. 17. *Sabbatum*. 7. *Sepultura*. 9.

18 Misericordia proprie non est ad se, nec ad personas multum coniunctas, ut ad parentes, & filios, sed ad eos est dolor: & in his dirum est expulsivum miserationis. 2. 2. q. 30. 1. 2, q. 32. 9. 3., q. 106. 3. 1.

19 Iniuriae illatae miserabilibus, scilicet pupillis, & viduis, exaggerantur, quia magis opponuntur misericordiae, & nocumenta sunt eis graviora, quia non habent relevantem. 2. 2. qu. 65. 4. 2. *Templum*. 14.

20 Amici, senes, sapientes, debiles, & timidi maxime miserentur; non autem superbi, audaces, & contumaliae dispositi. 2. 2. qu. 30. 2. o. *Tribulatio*. 5. *Tristitia*. 3. *Zelus*. 4.

21 Optima oratio pro misericordibus cuiuscumque status, scilicet *Dominus conservet eum, & vivificet eum, & beatum faciat eum in terra, & non tradat eum in animam inimicorum eius. Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius, universum stratum eius versasti in infirmitate eius*. Psal. 40. princ.

22 Misericordia est in Deo, secundum effectum, & secundum affectum voluntatis, non autem secundum passionem. 1. q. 21. 3. o., 2. 2. q. 30. 2. 1., 4. d. 46. q. 2. art. 1. q. 1. o., 3. 1. cap. 91. fin., Psal. 24. med. *Auxilium*. 7. *Beneficium*. 17. *Compassio*.

23 Misericordia Dei, & bonitas eius sunt idem re, & differunt ratione. Et opus misericordiae magis appropriatur bonitati eius, quam potentiae, vel scientiae eius. 4. d. 46. q. 2. art. 1. qu. 2. 3. o., Psal. 24. med., Psal. 50. princ.

24 Proprium opus Dei est tantum unum, scilicet benefacere, & misereri. Sed punire convenit ei propter culpam. 2. 2. qu. 21. 2. o. *Certitudo*. 20. *Donum*. 38. *Dulcedo*. 2. &c. *Eleemosyna*. 30. *Excaecatio*. 5. *Facies*. 2.

25 Deus dicitur omnipotentiam suam parcendo maxime, & miserando manifestare, non tam quo ad substantiam facti, quam etiam quo ad licentiam faciendi. 1. q. 15. 3. 3., 2. 2. q. 30. 4. o., 4. d. 46. q. 2. art. 1. q. 3. 1. *Gratia*. 149.

26 Deus semper miseretur, puniendo citra condignum, & praemiando ultra condignum. 1. q. 21. 4. 1.,

ciunt, non quasi pretium missæ, sed quasi sustentamentum vitæ. 2. 2. q. 78. 2. 3., q. 100. 2. 2., 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 1. 4.

11 Lætirie, & renovatio sunt necessarie celebraturis missam. Ideo præmittitur Pselmus: *Iudice me Deus, & discerne &c.* Psel. 42. fin. *Ablutio. Absolvere.* 38. *Angelus.* 491.

12 Misse non debet celebrari nisi pro membris Ecclesiæ, nec in canone missæ debet orari nisi pro membris Ecclesiæ. 3. q. 79. 7. 2.

13 Missem licet dicere in loco non sacro, causa necessitetis, scilicet in itinere, vel propter destructionem Ecclesierum; sed com elteri portatili, & aliis necessariis, non autem eliter, nisi de licentie Episcopi. 3. q. 83. 3. o., 4. d. 13. q. 1. art. 2. q. 5. o., d. 24. q. 2. 2. 9. *Altare.* 4. *Confessor.* 4. *Crux.* 5. *Eucharistia.* 6. *Instructie.* *Introitus.* *Lepra.* 3. 4.

14 Pluros debent interesse missæ solemni, sed in missis privaris sufficit unus, scilicet servitor. 3. q. 83. 5. 12. *Officium.* 19.

15 Missa qootidie celebratur in Ecclesia, quintuplici retione, scilicet quia semper oportet paretam esse medicinem contra quotidiana peccate, ut lignum vitæ semper sit in medio paradisi, ut nobis quotidie Christus uniatur sacramenteliter, & nos ei spiritueliter, ot sit epud nos iugis memoria passionis Christi, ut vero agno loco typici egni quotidie utamur ed vesperam, quem Iudæi ad vesperam convertendi esurient. 3. q. 83. 2. o., 1., 4. d. 13. q. 1. art. 2. q. 3. o.

16 Misse potest dici, quando incipit apparere eurora; non autem de nocte, nisi in nativitate Christi, & in vigilie Paschæ, in principio noctis. 3. q. 83. 2. 4., 4. d. 13. q. 1. ert. 2. q. 4. o. *Eucharistia.* 182. 214. 215.

17 Hora missæ in festis est tertia, in profestis diebus est sexte, in ieiuniis nona. Sed potest tardari, maxime tempore ordinum. 3. q. 83. 2. 3., 4. d. 13. q. 1. ert. 2. q. 4. o.

18 Missa regulariter celebretur solemniter hore passionis Christi, scilicet eb hora tertie usque ed nonam. 3. q. 83. 2. o.

19 Missæ privatæ possunt dici e mane usque ad tertiam, vel usque ed nonam in diebus ieiuniorum. 3. q. 83. 2. 3., 4. d. 13. q. 1. art. 2. q. 4. o. *Parasceve.*

20 In netali Christi quilibet sacerdos potest dicere tres missas, scilicet primam in nocte, secundem in eurore, & tertiam in die, propter triplicem netivitetem Christi, scilicet qoarum una est æterna, quæ quantum ed nos, est ecculta, licet secundum se sit in plena luce. Alie est temporelis, sed spiritualis, qua scilicet Christus oritur tamquam lucifer in cordibus nostris. Tertie vero est temporalis, & corporalis, secundum quam visibilis nobis processit ex utero virginali cerne indutus. 3. q. 83. 2. 2., 5.

21 Non licet alio die plures missas ab eodem celebrari pro pecunie vel edulatione sæcularium, sed tantum pro urgenti necessitate. 3. q. 83. 2. 5., 4. d. 12. q. 3. art. 1. q. 4. 1. *Eucharistia.* 181.

22 Quendo in une die occurrunt diverse beneficia Dei commemoranda, vel impetranda pro vivis vel mortuis, oportet missam pluries celebrari, si adsit facultas, puta unem pro festo & eliam pro ieiunio, vel pro mortuis. 3. q. 83. 2, 2., 4. d. 13. q. 1. art. 2. q. 3. 3.

23 Multiplicetio missarum multiplicet oblationem sacrificii, & multiplicat eius effectus, non aotem multitudo hostiarum io une misse. Ideo sumens multes in une misse non percipiet maiorem effectum. 3. q. 79. 7. 3.

24 Missa melioris sacerdotis est melior quo ad annexe. Ideo melius est eam audire, licet quo ad sacrementum, & effectum sacrementi, omnes missæ sint æqueles. 3. q. 82. 6. o., 4. d. 13. q. 1. ert. 1. q. 5. o.

25 Missa celebratur pro parvolis baptizatis, non quidem ad remissionem culpæ, nec ad augmentum gloriæ, sed ad solatium [illegible] ad commendendum redemptionis nostræ [illegible] rium, ad gretiarum ectiones pro eis, & ad ostendendum quod pertinent ad Corpus Christi mysticum. 4. d. 4. L. fin., d. 12. q. 2. ert. 1. q. 2. 2.

26 Missa de requiem magis prodest defunctis ex perte oretionum. Sed hoc potest recompensari per maiorem devotionem celebrantis, vel eius qui facit eam celebrari, vel per intercessionem sancti, in cuius veneretione missa celebratur. 4. d. 45. q. 2. art. 3. q. 1. 5.

1 Missio de retione sua importat respectum missi ad mittentem, & ed aliquem terminum. 1. q. 43. 1. o., 2. o., 3., 1. d. 15. q. 1. 1. o., q. 3. 1. 3. *Absolvere.* 23. *Apestoli.* 1. 8. 10. 35. *Apparere.* 2. &c.

2 Missio non dicit gredum dignitatis, sed auctoritatem principii in uno, respectu executis eb eo. 1. q. 43. 1. 1., 3. q. 39. 8. 1., 1. d. 15. q. 1. 1. 3., 4., q. 2. o., 5. 4. c. 8., 23. *Baptismus.* 87.

3 Missio visibilis in divinis est signum missionis iovisibilis factæ, non quidem tunc, sed prius. 1. q. 43. 7. 6., 1. d. 16. 2. 5., 3. d. 13. q. 1. art. 2. q. 3. 3. *Datie.* 5. 19. 20. 25. 28. *Emittere.*

4 Missio visibilis non est alia essentialiter ab invisibili missione Spiritus sencti, sed addit totam ratiooem maoifestationis per visibile signum. 1. d. 16. 1. o. *Eucharistia.* 102. 103. 202.

5 Ad rationem missionis visibilis tria concurrunt, scilicet quod missus sit eb eliquo, & in aliquo secundum novum modum, & quod utrumque manifestetur visibili sigoo. 1. d. 16. 1. o. *Exorcismus.* 12. *Hieronymus.* 1.

6 Ad missionem visibilem duo oportet concurrere, scilicet quod ibi concurrat gratiæ plenitudo in eos ad quos fit, & quod illa ordioetur ed alios. 1. d. 16. 2. o. *Image.* 41. *Prædicator.* 10. *Restitutio.* 23. *Theodosius.* 1.

7 Mittere filium, & Spiritum sanctum convenit cuilibet personæ divinæ, & toti Trinitati. 1. q. 43. 8. o., 1. d. 15. q. 3. o., Pot. q. 10. 4. 14.

8 Immo mittere non convenit nisi personæ prodocenti secundum Athanasium, non autem secundum Augustinum. Pot. q. 10. 4. 14.

9 Cum dicitur, quod Spiritus sanctus mittit Filium, si in missione divinæ personæ consideretur auctoritas mittentis ad personam missam, sic sole persone potest aliam personam mittere, a qua est persona missa. Et secundum hoc Pater mittit Filium, & Filius Spiritum sanctum, non autem Spiritus sanctus mittit Filium. Et sic loquitur Athanasius. Si autem in missione personæ divinæ coosideretur effectus, ratione cuius persona divina mittitur, dicitur quod cum effectus sit communis toti Trinitati, (nam tota Trinitas operata est carnem Christi, & operetur sa-

MI

sapientiam & ceritatem in sanctis,) tunc potest dici, quod persona mittitur a tota Trinitate. Et sic intelligit Augustinus. Opusc. 5. c. 54.

10 Spiritus sanctus non mittit se proprie, quia missio dicit distinctionem mittentis a misso, secundum Praepositivum, & Altisiodorensem; sed mittit se improprie, id est dat se. 1. q. 43. 8. o., 1. d. 15. q. 3. 1. o.

11 Homo nullo modo potest mittere Spiritum sanctum. 1. q. 43. 8. o. fin., 1. d. 15. q. 3. 1. 2.

12 Christus ante passionem eius potuit mittere Spiritum sanctum, sed non debuit quadruplici ... icat propter discipulorum Christi in... ...onem, propter divini auxilii conditionem, propter dignitatis Christi cognitionem & considerationem, & propter unitatem Ecclesiae conservandam. Ioan. 16. lect. 2. fin. o.

13 Deus mittit aliquos tripliciter, scilicet per internam inspirationem, per exteriorem apparitionem, & per praelatoa. Opusc. 16. c. 4., c. 26., Ioan. 1. lect. 1. princ., Rom. 10. lect. 2. med.

14 Signum triplex, quod Deus mittit aliquem, scilicet veritas, auctoritas Scripturae sacrae, & miraculum. Rom. 10. lect. 2.

15 Quod Isaias dicit, *Ecce ego, mitte me*, non fuit praesumptuosum, licet Moyses, & Hieremias recusavarint; quia secundum Gregorium, utrumque fuit ex radica caritatis. Ille enim Moyses propter dilectionem Dei noluit perdere solatium contemplationis, iste propter dilectionem proximi voluit mitti, ut prodesset. Et tamen nec ille iussus recusavit, nec iste prius quam purgatus, aut requisitus esset, se obtulit. Isa. 6. fin.

16 Salvator noster discipulos ad praedicandum mittens, tria eis iniunxit, scilicet ut docerent fidem, imbuerent sacramentis, & ad observandum divina mandata inducerent. Opusc. 6. princ. Tom. vtst.

17 Mitti secundum imperium, vel secundum consilium, non convanit Deo, quia dicit minoritatem; nec ubi non fuit prius, quia dicit recessum. Sed secundum originem, & secundum novum modum. 1. q. 43. 1. o., 3. o., 4. 3., 5. o., 3., 6. o., q. 112. 1. o., 3., 1. d. 15. q. 1. 1. o., ʒ. 4. a. 23., c. 24. 2. *Angelus*. 88. &c. 244. 447. 548. &c. 555. &c.

18 Mitti convenit Filio, & Spiritui sancto; sed nullo modo convenit Patri, nec Trinitati. 1. q. 43. 4. 8. o., q. 11e. 1. o., 3. q. 39. 8. 1., 1. d. 15. q. 2. o., q. 3. 1. o. fin., 2. 2., 3. d. 23. q. 1. 2. 1., Pot. q. 10. 4. 14. *Apparere*. 2. &c.

19 Mitti invisibiliter, convenit Filio, & Spiritui sancto, non autem Patri. 1. q. 43. 5. o., 1. d. 15. q. 4. 1. o., ʒ. 4. c. 8., 23.

20 Mitti visibiliter ut donum, & ut sanctificationis indicium, convenit Spiritui sancto, Filio autem, ut sanctificationis auctori. 1. q. 43. 7. o.

21 Missio visibilis Spiritus sancti non est alia essentialiter a missiona invisibili, sed addit ei novam rationem manifestationis per visibile signum. 1. d. 16. 1. o. *Confessio*. 21. *Cornelius*. 2. *Daemon*. 59.

22 Missio divinae personae est sine separatione, sed habet solam distinctionem originis. 1. q. 43. 1. 2.

23 Missio Filii, & Spiritus sancti distinguitur secundum originem, & secundum effectus illuminationis, & inflammationis; sed conveniunt in gratia; nec una potest esse sine alia. 1. q. 43. 5. 3., 1. d. 15. q. 4. 2. o., ʒ. 4. c. 23., Opusc. 2. c. 14. *Eucharistia*. 102. 103. 104. 202.

24 Missio Filii est prior missione Spiritus sancti, rationa donorum & exitus; sed ratione dantis, est e converso. 3. q. 7. 13. o., 1. d. 15. q. 4. 2. 2. *Maria*. 46.

25 Missio Filii prior est ordine naturae missiona Spiritus sancti, sicut ordine naturae Spiritus sanctus procedit a Filio, & a sapientia dilectio. 3. q. 7. 13. o.

26 Missio filii triplex, scilicet in mente, in carne, & ad praedicandum. 3. q. 42. 1. o., 1. dist. 15. q. 3. 1. o.

27 Non est missus Christus ad praedicandum nisi ad oves quae perierunt domus Israel, quadruplici ratione; scilicat primo ut ostenderet implari promissiones factas Iudaeis, & non gentibus; secundo ut eius adventus ostenderetur esse a Deo; tertio ut Iudaeis auferret calumniandi materiam; quarto quia Christus per crucis victoriam meruit potestatem, & victoriam, & dominium super gentes. 3. q. 42. 1. o., 3. d. 1. L. fin.

28 Missio invisibilis non fit ad sacramenta, quia non fit nisi respectu termini. 1. q. 43. 6. 4., 1. d. 15. q. 5. art. 1. q. 1. 2.

29 Missio invisibilis potest fieri ad omnes creaturas rationales, nisi sint daemones, vel alii damnati, non autem ad irretionalia. 1. d. 15. q. 5. art. 1. q. 1. o. *Angelus*. 244. 569. 570. *Fides*. 59.

30 Missio invisibilis fit ad omnes existentes in gratia. 1. q. 43. 6. o.

31 Ad patres veteris testamenti facta est missio invisibilis. 1. q. 43. 6. 1.

32 Missio invisibilis fit ad sanctos in omni augmento gratiae, secundum extensionem ad novum effectum, non autem secundum intensionem. 1. q. 43. 6. 2., 1. d. 15. q. 5. ar. 1. q. 2.

33 Oppositum videtur dicere a simili. 4. d 49. q. 1. art. 4. q. 1. o.

34 Ad beatos facta est missio invisibilis in principio beatitudinis, non autem postea, quo ad intensionem gratiae, sed quo ad extensionem, id est quo ad aliqua mysteria, quae eis revelantur de novo, usque ad diem iudicii. 1. q. 43. 6. 3., 1. d. 15. q. 5. art. 1. q. 3. o.

35 Missio invisibilis facta est ad Christum in primo instanti suae conceptionis, & nulla ulterius. 1. q. 43. 6. 3., 7. 6., 1. d. 15. q. 5. art. 1. q. 4. o.

36 Missio invisibilis plenior fit post incarnationem quem prius secundum communem statum, licet in speciali sit e converso. 1. q. 43. 7. 6., 1. d. 15. q. 5. 2. o., Opusc. 1. c. 16.

37 Per missionem Invisibilem fit ut homo non sit in hoc mundo obiective secundum intellectum, & affectum, non autem essentialiter. 1. d. 15. q. 5. 3. o.

38 Ad patres veteris testamenti non fuit facta missio visibilis, quia prius debuit perfici missio visibilis Filii, quem Spiritus sanctus manifestat eum. 1. q. 43. 6. 1., 7. 6., 1. dist. 16. 2. o., *Apostoli*. 8. 10.

39 Missio visibilis primo facta est Christo, & post Apostolis, quia per eos gratia in alios diffusa est, secundum quod per eos Ecclesia plantata est. 1. q. 43. 7. 6., 1. d. 16. 2. o. *Apostoli*. 8. 10. *Apparere*. 2. &c. *Fides*. 59. *Maria*. 46. *Praedicare*. 20.

40 Ad

MO

4 Qui

MU

N

NA

NA

Pœna.

NA

NE

NE

significat aliquod donum gratuitum collatum ei. 3. q. 37. 2. o., Ioan. lect. 4. princ., Rom. 1. lect. 1. princ. *Thales*. 1. *Templum*. 1. *Verbum*. 45. *Virginitas*. 2. 28. *Virtus*. 1. &c. *Vita*. 1. 24.

17 Idem est nomen per omnes casus, & numeros. Quol. 4. 17., 12. *Vituperatio*. 1. *Uti*. 4. 10.

18 Hebræi ponunt nomina loco pronominum. Rom. 7. lect. 4. med.

19 Nomen non sequitur modum essendi qui est in rebus, sed ut res est in cognitione nostra. 1. q. 13. 9. 2., q. 45. 2. 2.

20 Ratio nominis cuiuslibet rei est in intellectu subiective, sed est in re ut in præsentato. 1. dist. 2. 3. o.

21 Sapientis est non curare de nominibus. 1. q. 54. 4. 2. fin., 2. d. 3. q. 1. 1. o.

22 In iis quæ apud nos sunt, nunquam nomen ab aliqua forma impositum, pluraliter dicitur nisi propter pluralitatem suppositorum. 3. qu. 3. 7. 3.

23 Immo nomina substantiva dicuntur pluraliter propter pluralitatem formæ significatæ. 1. q. 36. 4. 7., q. 39. 3. o., 1. d. 9. q. 1. 2. o., d. 23. 4. 4., d. 25. 4. o., d. 29. 4. o., 3. d. 1. q. 2. 4. 6., Pot. q. 9. 6. o.

24 Nomen dicitur significare ratione eius a quo nomen imponitur, supponere vero ratione eius cui nomen imponitur. 3. d. 6. q. 1. 3. o. *Bonitas*. 103. *Confirmatio*. 21. *Consideratio*. 2. *Deitas*. *Dæmon*. 5. *Diffinitio*. 3. 9. *Distantia*. 1. *Dolus*. 4. *Effectus*. 10. *Episcopatus*. 1. &c. *Esse*. 84. 85. *Essentiæ*. 1. 9. *Æternitas*. 6. *Eucharistia*. 5. *Excommunicatio*. 26. *Fieri*. 4. *Habere*. 3. *Heresis*. 116. *Idea*. 20. &c. *Iesus*. 2. &c. *Importare*. *Incantatio*. *Individuum*. 40. &c. *Infamia*. 2. *Iustificatio*. 1. &c. *Materia*. 15. *Metaphora*. 1. &c. *Nemo*. *Passio*. 31. 59. 60. *Pater*. 8. *Prædestinatio*. 19. 30. *Prædicari*. 33. *Præteritum*. 3. *Principium*. 13. *Privatio*. 15. 16. *Processio*. 1. 59. *Propositum*. 1. *Proprium*. 2. *Relatio*. 26. 58. *Relativum*. 6. *Religio*. 17. 82. *Respectus*. *Sacerdos*. 41.

25 Nomen significat substantiam, id est id cui nomen imponitur, & significat qualitatem, id est id a quod nomen imponitur. 1. qu. 13. 1. 3., 1. d. 2. L., d. 22. 1. 3., 3. d. 6. qu. 1. 3. o. *Scientia*. 2. 6. 136. *Semen*. 1. *Sensualitas*. 1. &c. *Significatio*. 1. &c. *Simonia*. 19. *Synderesis*. 3. *Sinonima*. *Spiritus*. 1. &c. *Studiositas*. 1. *Tempus*. 41. *Theologia*. 29. *Totum*. 3. *Trinitas*. 2. 3. 4. *Verbum*. 45. 79. &c. *Veritas*. 8. *Virtus*. 1. &c. 89. *Visio*. 1. *Unitas*. 1. &c. 40. 89. *Vox*. 9. &c. *Utile*. 4.

26 Omne nomen significans naturam communem potest supponere in concreto pro quolibet eius supposito. 3. q. 16. 1. o. fin., q. 35. 4. o.

27 Significatum nominis duplex, scilicet formale, id est illud cui nomen imponitur, & materiale, id est in quo illud est. Pot. q. 9. 4. o. fin., 3. d. 2. q. 1. art. 3. qu. 3. 3.

28 Ut nomen aliquod proprie conveniat alicui, requiruntur duo, scilicet quod habeat significatum eius perfecte, secundum completum actum, & quod sit ultimum. 2. d. 9. 4. o.

29 Ad unitatem nominis requiruntur duo, scilicet unitas modi significandi, & unitas vocis. 1. d. 41. 5. 3., Quol. 4. 17. o.

30 Multiplicitas nominis non attenditur secundum prædicationem, sed secundum significationem eius. 1. q. 13. 10. 1.

31 Rebus ordinatis aliquid inest tripliciter, scilicet per proprietatem, per excessum, & per participationem: & a primo tantum res nominans proprie. 1. q. 108. 5. o., Col. 1. lect. 4. fin. *Uxor*. 9. &c.

32 Christus habet sex nomina, scilicet nomen exprimens eius sapientiam divinam & humanam, nomen exprimens eius potentiam divinam & humanam, & nomen exprimens bonitatis eius affluentiam quantum ad divinam & humanam. Isa. 9. med.

33 Sancti habent nomen quadrupliciter, scilicet ex prædestinatione, ex amore Dei, ex infusione gratiæ, & ex renovatione mentis. Isai. 56. med.

34 Hoc nomen *Deus* dicitur ab *ethin*, id est ardere, vel a *theaste*, id est considerare, seu videre, vel a *thein*, id est curare, vel fovere. 1. qu. 13. 8. art. 1., 1. d. 2. L. *Communicabile*. 3. 4. *Confirmatio*. 21. *Deitas*. *Deus*. 42. *Filiatio*. 18. 19. *Iesus*. 1. &c. *Laus*. 22.

35 Hoc nomen *Deus* dicitur analogice de Deo vero, & de deo falso per participationem, non autem univoce, nec æquivoce. 1. q. 13. 9. 10. o. *Nuncupari*. *Qui est*. *Relativum*. 6.

36 Hoc nomen *Deus* non est nomen proprium, sed est nomen appellativum. 1. qu. 13. 9. 2., 3. q. 35. 4. 3.

37 Hoc nomen *Deus*, imponitur ab universali providentia rerum, sed tamen significat naturam Dei. 1. q. 13. 8. o., 1. d. 2. L., d. 18. 5. 6.

38 Hoc nomen *Deus* significat naturam divinam ut in habente. 1. q. 13. 9. 2.

39 Hoc nomen *Deus* importat essentiam, & suppositum, quia significat per modum perfecti, & per modum per se subsistentis. 1. d. 4. q. 1. 2. o.

40 Et habet aliquid universalis, scilicet prædicati essentialiter de pluribus suppositis, & aliquid singularis, scilicet non multiplicari in eis. 1. q. 13. 9. o., q. 39. 4. 1., 1. d. 4. qu. 1. 2. 3., d. 21. q. 2. 1. 4., Pot. q. 7. 3. 1.

41 Hoc nomen *Deus*, secundum rei veritatem est incommunicabile. 1. q. 13. 9. o., 2.

42 Et per se supponit pro natura communi, sed ex adiuncto supponit pro persona, homo autem e converso. 1. q. 39. 4. 3., 6. 1.

43 Immo de se supponit pro persona, non autem pro essentia, nisi ratione divinæ simplicitatis. 1. q. 39. 4. 5. o., 3. q. 16. 1. o. fin., 1. dist. 4. q. 1. 2. o., Opusc. 1. c. 5., Ioan. 1. lect. 1. fin.

44 Hoc nomen *Deus* de se supponit pro persona, sed indistincte. 1. d. 4. qu. 2. 2. 4., 5., 3. d. 4. q. 2. 2. 2.

45 Hoc nomen *Deus*, potest supponere pro omnibus & singulis personis divinis. 1. qu. 39. 4. o., 3. q. 16. 1. o. fin., q. 35. 4. o., 3., 1. d. 4. q. 1. 2. 2., 3. d. 4. q. 2. 2. o., 3.

46 Nomina Dei non exprimunt essentiam Dei secundum quod est, sicut hoc nomen *homo* exprimit essentiam hominis. 1. q. 13. 1. o., 8. 2., Pot. q. 7. 5. o., 5., 6.

47 Deus est nominabilis a nobis ex creaturis, & imperfecte, non autem secundum quod in se est & perfecte. 1. qu. 13. 1. o., qu. 28. 2. 2., 3., 1. d. 1. L. med., d. 22. 1. o., Pot. q. 7. 5. o., Dionys. prol. c. 1.

NO

fide-

NO

Liber,

nume-

NU

NU

O

& pro-

& proprie, id est intendens specialem rationem obiecti, scilicet praecepti. Primo modo est virtus generalis, secundo autem modo est virtus specialis. 2. 2. q. 4. 7. 3., qu. 104. 2. o., 3. 1., 2. d. 35. 2. 5., d. 44. q. 2. 1. o., 3. d. 33. qu. 3. art. 4. q. 3. 1., Heb. 2. lect. 1. princ.

8 Obedientia triplex, scilicet indiscreta, quae scilicet etiam in illicitis obedit, imperfecta, sed sufficiens ad salutem, quae scilicet obedit in his ad quae obligatur, & perfecta, quae scilicet obedit in omnibus licitis. Ad secundam tenetur quilibet, sed ad primam, & tertiam nullus tenetur. 2. 2. qu. 104. 5. 3., 2. dist. 44. qu. 2. 3. o., Quol. 1. 15. o., Quol. 10. 10. o.

9 Omnis obedientia est eadem in specie, sed causatur ex diversis speciebus reverentiae. 2. 2. q. 104. 2. 4. *Accedere*. 3.

10 Obedientia debet esse ordinata, festina, perfecta, & discreta. Matth. 1. fin. *Capacitas*. 1. *Costa*. 5. *Fides*. 2. 112. *Gloria*. 17.

11 Homo per obedientiam fit perfectus in vita contemplativa, & activa. Ioan. 11. lect. 1. princ. *Eremitae*. *Iustitia*. 22.

12 Abdicatio propriae voluntatis per obedientiam, est via ad perfectionem. Opusc. 17. c. 10. *Abdicatio*. *Iustificatio*. 48. *Meritum*. 33.

13 Obedire actu, iis necessarium est qui ad perfectionem capiendam, secundum aliorum directionem, indigent exerceri; sed illi qui iam perfecti sunt, spiritu Dei sufficienter aguntur, ut actu obedire aliis non indigeant; habent tamen obedientiam in praeparatione animi. 2. 2. quaest. 188. 8. 3.

14 Perfectio obedientiae ex diminutione debiti, non est eius, secundum propriam rationem obedientiae, sed est caritatis imperantis actum eius. 2. dist. 44. qu. 2. 1. 4. *Christus*. 93. 154. &c. *Necessitas*. 9. *Oratio*. 3. *Passio*. 110. *Perfectio*. 64. *Possibilitas*. *Potentia*. 10. 13. 20. *Potentialitas*. *Praeceptum*. *Praecipere*. 2. *Salvari*. 8.

15 Bonum necessarium ad salutem non debet dimitti propter obedientiam, sed quodlibet aliud. 2. 2. q. 104. 3. 3., Opusc. 17. c. 13.

16 Omnes actus virtutum, ut sunt in praecepto; pertinent ad obedientiam. 2. 2. q. 104. 3. 2. *Cor*. 4. *Honor*. 18. &c. 33.

17 Obedientia non est prior aliis virtutibus nec tempore, nec natura. 2. 2. qu. 104. 3. 2. *Meritum*, 20. 33. 84.

18 Obedientia est maior omni alia virtute morali, sed est minor virtutibus theologicis. 2. 2. q. 104. 3. o.

19 Oppositum videtur dicere a simili. Virt. quaest. 1. 9. 7.

20 Obedientia procedit ex reverentia superiorum. Ideo respectu praelati continetur sub observantia, sub pietate vero respectu parentum, sed respectu Dei pertinet ad devotionem, quae est principalis actus religionis. 2. 2. q. 104. 3. 1.

21 Obedientia respicit praeceptum sub ratione debiti, respectu superioris, sed iustitia legalis inquantum ordinatur ad bonum commune. 2. d. 44. q. 2. 1. 5.

22 Obedientia generalis requiritur ad fidem, sed obedientia specialis sequitur eam. 2. 2. qu. 5. 7. 3., quaest. 104. 3. 2. *Ratio*. 11. 54. 56. *Salvari*. 8.

23 Caritas sine obedientia esse non potest. 2. 2. q. 104. 3. o. fin.

24 Obedientia est ut mater omnium virtutum, quia causantur, & conservantur per actum eius, caritas vero ut finis. 2. 2. q. 104. 2. 2., 2. d. 44. q. 2. 1. 6., Opusc. 17. c. 12.

25 Omne bonum, quantumcumque est bonum per se, per obedientiam fit melius. Opusc. 17. c. 12.

26 Obedientia quanto minus habet de suo, tanto melior est secundum apparentiam, non autem apud Deum. 2. 2. q. 104. 2. 3.

27 Obedientia corporis ad animam erit maior in beatis quam fuerit in statu innocentiae. 2. d. 21. q. 2. 1. 2.

28 Obedientia praefertur omnibus sacrificiis. 3. q. 47. 2. o. *Abraham*. 13.

29 Obedientia non convenit personis divinis secundum Deitatem, quia obedientia importat gradum dignitatis, quod non convenit Deo. 1. d. 15. q. 1. 1. 3., 3. d. 17. art. 3. qu. 1. o., ζ. 1. 93. *Abraham*. 13. *Adiurare*. 8. *Angelus*. 148. *Anima*. 362. *Animal*. 63. 68. 69. 73. *Apostoli*. 35. *Appetitus*. 51. 61. &c. 89. *Deus*. 327. &c. 375. 376. 441. *Excommunicatio*. 11. *Fides*. 112. *Gloria*. 17. *Honor*. 27. 33.

30 Omnis voluntas creaturae tenetur obedire praeceptis Dei. 2. 2. q. 104. 4. 5. o., qu 154. 2. 2., 2. d. 44. L. fin., Ioan. 2. lect. 1. med. *Imperare*. 4. 10. 16. 17. 18. *Intellectus*. 198. *Maria*. 57. *Meritum*. 33. *Mors*. 44. *Necessitas*. 32. *Osee*. *Passio*. 110.

31 Quilibet tenetur iure naturali, & divino obedire suo superiori, scilicet homo homini. 2. 2. qu. 69. 1. o., qu. 88. 10. 2., qu. 104. 1. o., 5. o. princ., 6. 2. *Peccatum*. 103. *Praelatio*. 19. 25. 26. *Sanctificatio*. 16. *Servire*. 1. 3. *Simonia*. 38. *Subditus*.

32 Homo non tenetur obedire homini in pertinentibus ad interiorem motum voluntatis, vel ad naturam corporis, sed Deo. 2. 2. q. 104. 5. o., 2., 6. 1., qu. 122. 4. 3., qu. 186. 7. 1. *Subiectio*. *Tristitia*. 18.

33 Maiori potestati magis est obediendum quam minori quae totaliter subest ei, vel in quibus sub est ei. 2. 2. q. 104. 5. o., q. 105. 2. o., 2. dist. 44. L. med., Rom. 13. lect. 1. med. *Venire*. 3.

34 Subditus non tenetur in omnibus obedire suo superiori dupliciter, scilicet propter praeceptum maioris potestatis, vel in quibus non subditur ei. 2. 2. q. 69. 3. 1., q. 104. 5. o., 3. d. 25. q. 2. art. 1. q. 4. 3., Rom. 13. lect. 1. med.

35 Saecularis tenetur obedire praelatis suis spiritualibus, in his tantum quae promisit in baptismo. 1. 2. q. 186. 5. 1., 2. d. 44. q. 2. 3. 5. *Dominium*. 2. 12. 13. *Ecclesia*. *Episcopus*. *Haeresis*. 158. *Imperator*. 9. *Papa*. 6.

36 Subditus non tenetur obedire praelato suo spirituali praecipienti sibi quod revelet culpam fratris sui omnino occultam, sed peccaret uterque. 2. 2. q. 33. 7. 5., q. 70. 1. o., 2., 4. d. 19. q. 2. art. 3. q. 1. 5., q. 2. 4., d. 21. q. 3. art. 1. q. 1. 2., Virt. q. 3. 2. 13., Quol. 1. 16. o., Quol. 4. 12. o., Quol. 12. 16. o.

37 In his quae sunt de salute animae, magis est obediendum potestati saeculari, sed e converso in civilibus. 2. d. 44. L. fin. *Papa*. 6. 7.

38 Religiosus per votum obedientiae supponitur praelato suo quantum ad generalem dispositionem vitae suae, non autem quo ad omnes a-

ctus

OB

13 Po-

OB

OC

nisi hoc fiat in damnum proximi, quia animalia bruta sunt, vivunt, & conservantur propter hominem. 2. 2. qu. 64. 1. o., 2. o., 3., 3. 2., 1. d. 39. q. 2. 2. o., ℥. 3. cap. 112. fin. *Abraham*. 13. 14. *Absolvere*. 10. *Anaxagoras*. *Animal*. 79. *Basiliscus*. *Bonitas*. 10. *Cete*. 12. *Eucharistia*. 232. *Gabaonitæ*. *Phinees*.

2 Bruta occidi, mandatur a Deo in damnum dominorum suorum, & ad detestationem peccati, & ad exemplum. 1. 2. qu. 105. 2. 11., 2. 2. qu. 108. 4. 3., Verit. q. 24. 2. 6. *Hæresis*. 29. *Homicida*. *Homicidium*. *Interficere*. *Lamech*. *Lex*. 107. *Magi*. 6. *Matrimonium*. 116. &c. *Mors*.

3 Occisio animalium in sacrificiis erat utilis, non quidem secundum se, sed sextuplici ratione secundum glossam, scilicet ut Deo quis animalia offerret potius quam idolis, ad flagellandum durum inquantum erant ad satisfactionem, ad instruendum insipientem ratione significationis, ad ostensionem delicti & humanæ infirmitatis, ad manifestationem & testimonium gratiæ, & ad futurorum significationem. 1. 2. qu. 102. 3. 5., 4. d. 1. q. 1. art. 5. qu. 2. 2., Rom. 12. lect. 1. med.

4 Nulli licet occidere peccatores, nisi auctoritate principis. 2. 2. q. 64. 3. o., 5. 2., 3., 7. o., q. 65. 1. o., 2., 4. d. 37. q. 2. 1. o.

5 Occidere peccatores ad bonum communitatis, est licitum quando potest fieri sine periculo bonorum. 1. 2. q. 100. 8. 3., 2. 2. q. 25. 6. 2., q. 64. 2. o., 3. 6. o., q. 65. 1. o., q. 108. 1. 3. o., ℥. 3. cap. 146., Pot. q. 1. 6. 4., Virt. q. 2. 8. 10., Rom. 12. lect. 3. med. *Bonitas*. 182. *Congregatio*. 1. *Eustratius*. 1. *Eliseus*. *Lex*. 180. *Periurium*. 5. *Rebellio*. 3.

6 Mors inflicta per iudicem peccatori, prodest ei si convertatur, ad culpæ expiationem. Si vero non convertatur, prodest ei ad terminationem, quia per hoc tollitur ei potestas amplius peccandi. 2. 2. q. 25. 6. 2. *Sacramentum*. 143.

7 Minister iudicis occidens latronem condemnatum ad mortem, non peccat. 4. d. 37. q. 2. 1. 2. *Sacrificium*. 40.

8 Occidere iustum est gravius peccatum quam occidere iniuste peccatorem. 2. 2. q. 64. 6. 2. *Sacrilegium*. 8. *Testis*. 6.

9 Moyses occidens Ægyptium, non peccavit, quia vel hoc fecit ex inspiratione Dei, vel defendendo iniuriatum. Vel tunc peccavit. 2. 2. qu. 60. 6. 2. *Tyrannus*. 4. 10. 11. *Uxor*. 20. &c. *Uxoricida*. *Uxoricidium*.

10 Clericis non licet occidere peccatores, licet hoc liceret sacerdotibus veteris legis. 2. 2. qu. 64. 4. o., q. 70. 1. 3. 4., dist. 25. q. 2. art. 2. qu. 2. o.

11 Occidens etiam volentem hoc, facit iniuriam occiso, & Deo, & reipublicæ. Ideo David damnavit dicentem: *Occidi Saul*. 3. q. 47. 6. 3.

12 Occidere se quacumque de causa, semper est peccatum mortale, nisi hoc fiat ex inspiratione Dei, sicut Samson, per quem Deus miracula faciebat, & sicut quædam sanctæ mulieres, quarum memoria in Ecclesia celebratur. 2. 2. q. 59. 3. 2., q. 64. 5. o., qu. 124. 1. 2., 3. qu. 47. 6. 3., 3. d. 49. q. 5. art. 3. q. 2. 6., Heb. 11. lect. 7. princ.

13 Occidere se, facit iniuriam Deo inquantum est aliquid Dei, scilicet creatura & imago eius, & iniuriam civitati vel communitati, inquantum est pars eius. Ideo punitur secundum legem divinam, & secundum humanam sententiam carentia sepulturæ. 2. 2. q. 59. 3. 2., q. 64. 5. o., 3. q. 476. 3.

14 Nullo modo licet occidere innocentem, nisi de mandato Dei. 1. 2. q. 4. 5. 2., q. 100. 8. 3., 2. 2. q. 64. 6. o., q. 104. 4. 2., qu. 154. 2. 2., 3. q. 47. 6. 3., Pot. q. 1. 6. 4., Heb. 11. lect. 4. fin. *Abortus*. 1. *Baptismus*. 108. *Blasphemia*. 9. *Ebrietas*. 14. *Gabaonitæ*. *Homicidium*. *Interficere*. *Lex*. 107. *Martyrium*. 11. 14.

15 Percutiens, seu occidens prægnantem, est homicida; & est irregularis, si sequatur mors eius, vel mors fetus animati anima rationali. 2. 2. q. 64. 8. 2.

16 Gravius peccat occidens iniuste hominem corporaliter, quam occidens eum spiritualiter, quia primum intendit, & causat sufficienter, non autem causat sufficienter secundum, quod tamen est peius. 1. 2. q. 73. 8. 3., 2. 2. q. 73. 3. o., 2., q. 115. 2. 1.

17 Christus occisus fuit ab aliis, & non a se, nisi indirecte, non impediendo, cum posset. 3. q. 22. 2. 1., q. 46. 3. 2., q. 47. 1. o., q. 50. 1. 2., qu. 51. 3. o. *Crucifigi*. *Crux*. 4. 6. *Eucharistia*. 232. *Passio*. 111.

18 Peccatum occidentium Christum fuit maximum quo ad pontifices & Iudam, minus vero quo ad alios. 3. q. 47. 4. 2., 6. o.

19 Occidens invadentem se, defendendo se cum moderamine inculpatæ tutelæ, nec intendens mortem eius, non peccat. 2. 2. q. 64. 7. o., 4. d. 25. qu. 2. art. 2. qu. 2. 2., 3. *Corruptio*. 8. *Eliseus*. *Lamech*. *Ordo*. 97.

20 Quilibet occidens hominem, etiam defendendo se, & quilibet participans in causa sanguinis, est irregularis. 2. 2. q. 40. 2. o. fin., q. 64. 7. 3., q. 108. 4. 2., 4. d. 25. q. 2. art. 2. qu. 2. 2., 3. d. 32. 1. 1.

21 Occidens hominem casu, non est homicida, nec est irregularis, si dabat operam rei licitæ, & adhibuit debitam diligentiam. 2. 2. q. 64. 8. o., 4. d. 25. q. 2. art. 2. q. 2. 3.

1 Occultatio quandoque est causa peccati, scilicet utendo ea ad peccatum, ut in furto, fraude, & dolo. Quandoque vero est circumstantia diminuens peccatum ratione verecundiæ, vel contra scandalum. 2. 2. q. 66. 3. 1. *Abscondere*. 4. *Aaron*. 3. *Accusatio*. 13. 30. *Admiratio*. 1. 3. *Adventus*. 7. &c. *Adulatio*. 4. *Advocatus*. 6. 7. *Angelus*. 165. 432. *Apostoli*. 25. *Bartholomæus*. *Beatitudo*. 103. *Beneficium*. 4. 7. *Blasphemia*. 3. *Catharactæ*. *Causa*. 40. *Ceremonia*. 4. *Clandestinum*. *Claritas*. 10. 11. *Confessio*. 85. &c. *Contumelia*: 3. *Correctio*. 6. &c. *Dæmon*. 72. 78. &c. *Denuntiatio*. 1. *Detractio*. *Doctrina*. 1. 2. *Dulcedo*. 8. *Eucharistia*. 213. &c. *Excommunicatio*. 25. *Exprobratio*. *Fallere*. 3. *Fama*. 3. 4. *Favus*. *Fornicatio*. 10. *Fucatio*. *Furtum*. 1. 9. *Insinuatio*. 2. *Iudicium*. 28. 29. 30. 53. *Magi*. 7. &c. *Maria*. 39. *Matrimonium*. 31. 32. *Mineralia*. *Miraculum*. 2. 32. *Nativitas*. 23. *Naturale*. 25. *Necessitas*. 30. *Nomen*. 84. *Obedientia*. 35. *Operatio*. 14. *Peccatum*. 25. 43. *Pœnitentia*. 95. *Prælatio*. 10. *Revelatio*. *Sacrificium*. 22. *Scandalum*. 15. *Scriptura*. 10. *Signaculum*. *Signum*. 1. 8. 9. *Symbolum*. *Simonia*. 35. 38. 40.

OD

OF

OP

OP

non

OR

OR

72 Omnis ordo, inquantum ſacramentum, ordinatur ad Euchariſtiam; non autem inquantum eſt officium quoddam. 2.2.q.40. 2. o., 4. diſt. 24. q. 3. art. 2. q. 2. o., 2., d. 25. q. 2. art. 2. q. 2. o., ʒ. 4. c. 74. fin. *Clavis*. *Cultus*. 10.

73 In quolibet ordine omnia dona Spiritus ſancti dantur; licet ſingula ſingulis adaptentur. 4. d. 24. L. *Diaconus*. 6.

74 Remota præparatio ſuſcipientium ſacramenta fit per inferiores ordines; non autem præparatio proxima, ſed per ſacerdotem tantum. 4. d. 24. qu. 2. 2. 1. *Excommunicatio*. 14. *Fœcunditas*. *Lectoratus*. *Pœnitentia*. 15. *Subdiaconus*. *Votum*. 16. 82.

75 Quilibet ordo quanto eſt dignior, tanto plures actus habet & proximiores circa Euchariſtiam, quorum proximior eſt principalis. 4. d. 24. q. 2. 2. o., ʒ. 4. c. 74., 75.

76 Actus quatuor minorum ordinum poſſunt exerceri per alios non ordinatos, ſed non ex officio. 4. d. 24. q. 2. 2. 9.

77 Ordo datur contra ignorantiam, non quidem in ſuſcipiente ordinem; ſed quia ſuſcipiens ordinem præficitur ut eam pellat a plebe. 4. d. 24. q. 1. art. 2. q. 1. 1.

78 Ordo datur contra ignorantiam, ut ſcilicet ordinati ſint docti, & ſint doctores aliorum. 4. d. 4. q. 3. art. 2. q. 3. 2.

79 In ſeptennio poſſunt dari omnes ordines minores. Subdiaconatus in tempore diſcretionis. Diaconatus circa vigeſimum primum annum, præcipue in religioſis. Sacerdotium in vigeſimo quinto anno. Epiſcopatus autem in trigeſimo anno. 4. diſt. 25. L. fin. *Confirmatio*. 24. 27. 34. *Epiſcopus*. 7. 12. 16. 25.

80 Pueri ante annos diſcretionis, poſſunt licite ordinari ad quatuor ordines minores, non autem ad alios ordines. Et hoc propter præceptum Eccleſiæ, non autem ex neceſſitate ordinis. 4. diſt. 7. q. 3. art. 2. q. 2. o., d. 25. qu. 2. art. 1. q. 2. o.

81 Ordines ſacri poſſunt dari tantum in ſabbatis quatuor temporum, & in ſabbato ante dominicam de paſſione, & in vigilia reſurrectionis. Sed Papa dat ſubdiaconatum in dominicis diebus, & in feſtis præcipuis, in quibus Epiſcopi dant quatuor minores. 4. d. 25. L. fin.

82 Feſta præcipua, in quibus Epiſcopi dant quatuor ordines minores, pertinent ad diem dominicum. 3. q. 83. 2. 3.

83 Omnes minores ordines poſſunt ſimul eodem die dari; non autem duo ordines ſacri, nec unus ordo minor cum ordine ſacro. 3. qu. 65. 3. 2., 4. d. 25. L.

84 Epiſcopi debent conſecrari in die dominico, licet in præcedenti die ſint facti ſacerdotes. 4. d. 24. q. 3. art. 2. q. 2. 2., d. 25. L.

85 Aliquis male ſuſcipit ordines dupliciter, ſcilicet primo ex parte dantis, ſcilicet vel hæretici, vel ſimoniaci, vel aliter ſeparati ab Eccleſia, vel non ſui Epiſcopi, ſine licentia Epiſcopi proprii, vel ſub ratihabitione, vel Epiſcopi qui renuntiavit officio & loco. Secundo ex parte modi, ſcilicet vel furtive, id eſt accipiendo duos ſacros ordines uno die, vel unum ſine licentia, vel per ſaltum. 4. d. 25. L. princ.

86 Suſcipiens ordinem furtive, deponitur in pœnam. Et ſolus Papa poteſt cum eo diſpenſare, ſi ſuper hoc ſit lata excommunicatio. Si vero non eſt lata excommunicatio, etiam Epiſcopus poteſt, præcipue in minoribus ordinibus, vel ſi clauſtrum intraverit. 4. d. 25. L. princ.

87 Suſcipiens ordines in peccato mortali, peccat mortaliter: quia ſanctitas vitæ requiritur de neceſſitate præcepti Eccleſiæ, non autem de neceſſitate ſacramenti. 4. d. 24. q. 1. art. 2. q. 1. o., art. 3. q. 1. o.

88 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 2. 2. q. 33. 5. fin., q. 60. 2. 3.

89 Epiſcopus qui renuntiavit loco, & non officio, poteſt conferre ordines minores, & de licentia Epiſcopi etiam maiores. 4. diſt. 25. L. princ.

90 Ad ordines aliqua requiruntur tripliciter; ſcilicet vel de neceſſitate ſacramenti, ut ſexus viri; vel de neceſſitate præcepti Eccleſiæ, ut libertas, non eſſe homicidam, claritas famæ, non pœnitens publice, nec illegitimus, & uſus rationis quo ad ordines ſacros; vel de honeſtate, ut ætas quo ad ordines minores. 4. d. 25. q. 2. o. *Archidiaconus*.

91 Defectus membri non impedit ſuſceptionem ordinis, niſi inferat maculam notabilem, vel periculum. 4. d. 25. q. 2. art. 2. q. 4. o. *Clericus*. *Cura*. 1. 2. 3. *Epiſcopus*. 16. 25. *Excommunicatio*. 10. *Hæreſis*. 113. 116. *Matrimonium*. 12. 113. 131. *Naſus*.

92 Mulier nullius ordinis eſt capax, quia habet ſtatum ſubiectionis. Sed poteſt habere prophetiam, & alia dona Dei. 4. d. 25. q. 2. art. 1. q. 1. o., art. 2. q. 1. 4. *Miniſter*. *Miſſa*. 4. *Naſus*. *Occidere*. 10. 16. 21. 22. *Officium*.

93 Servi, & aliis obligati non debent ordinari; tamen ſi fiat, ſuſcipiunt ordinem; non autem exequutionem. 4. d. 25. q. 2. art. 2. q. 1. o., d. 36. 2. 5. *Ordinatio*. 6. 7. *Pœnitentia*. 99. *Scientia*. 65. *Simonia*. 22. 30. &c.

94 Servus ordinatus, ſciente domino eius, & non reclamante, fit ingenuus. Si vero dominus neſciat, Epiſcopus vel præſentans eum ſcienter, tenentur domino in duplum. Si autem neſciant, redigetur in ſervitutem, niſi poſſit ſe redimere. 2. 2. q. 189. 5. o., 4. d. 25. q. 2. art. 2. q. 1. 5. *Virginitas*. 16. *Votum*. 82.

95 Ordo ſacer impedit matrimonium contrahendum apud omnes, & uſum eius apud Latinos, propter votum continentiæ annexum ei, ſed non apud Græcos. 4. d. 37. q. 1. 1. o., 2. 5. *Bigamia*.

96 Non tamen ordines non ſacri. Sed ſecundum ſtatutum Eccleſiæ occidentalis, uſus matrimonii impedit exequutionem omnis ordinis, & aufert privilegium clericale, & beneficium eccleſiaſticum, 4. d. 37. q. 1. 1. 4.

97 Nullum præiudicium poteſt fieri uxori ex ordine ſacro quem maritus eius ſuſcepit, ipſa ignorante vel contradicente. 4. d. 37. q. 1. 1. o., 2. o. *Matrimonium*. 12. 131. *Votum*. 19. 82.

98 Matrimonium non impedit ſuſceptionem ordinis ſacri, nec eius exequutionem, uxore mortua, vel conſentiente. Si vero uxor contradixit, impedit exequutionem; non autem ſuſceptionem ordinis ſacri. 4. d. 37. q. 1. 2. o.

99 Vir ſuſcipiens ordinem ſacrum, non poteſt exigere debitum matrimonii, ſed tenetur reddere. Uxor autem poteſt utrumque. Sed non tenetur

6 Qui-

1 Pars.

10 O-

6 Fe-

PA

6 Festum passionis, & resurrectionis Christi succedit festo paschæ. 1. 2. q. 103. 3. 4. *Cereus*. 1. *Circumcisio*. 33. *Confirmatio*. 47. *Eucharistia*. 31. 20. *Festum*. 2. 14. *Ieiunium*. 16. 33. *Missa*. 17. *Nuptiæ*. 7.

Paschasius existens in purgatorio, non orabat pro aliis, sed oratio aliorum ad eum facta; exaudita est propter fidem orantium. 4. dist. 15. qu. 4. art. 5. qu. 2. 3.

Pascere. *Abiectus*. *Manus*. 4. *Quis*. 1. *Pastor*. *Prælatia*. 23. *Raptus*. 10. *Upupa*.

Passibile. *Adam*. 50. *Iracundia*. 2. *Passio*. 79.

Passibilitas proprie non convenit omni corpori, sed tantum corruptibili. 2. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. o. *Adam*. 48. &c. 74. *Aër*. 4. *Angelus*. 97. *Christus*. 86. *Caro*. 1. *Damnatio*. 38. *Defectus*. 22. *Eucharistia*. 137. *Flos*. 1. *Passio*. 17. *Paulus*. 18. *Qualitas*. 9. *Subtilitas*. 2.

1 Passio dicitur dupliciter, scilicet improprie, id est omnis receptio, & proprie, id est cum abiectione alicuius. Et hoc dupliciter. Uno modo propriissime, quando scilicet aliquid removetur ab aliquo quod convenit sibi secundum naturam, aut secundum propriam inclinationem, sicut cum aqua frigiditatem amittit per calefactionem, & cum homo ægrotat aut tristatur. Secundo modo minus proprie dicitur aliquis pati, ex eo quod aliquid ab ipso abiicitur, sive sit ei convenieos, sive non conveniens; & sic dicitur pati, non solum qui ægrotat, sed etiam qui sanatur, & non solum qui tristatur, sed etiam qui lætatur, vel quocumque modo aliquis alteretur, vel movetur. 1. q 14. 2. 2., q. 79. 2. o., q. 97. 2. o., 1. q. 22. 1. o., qu. 41. 1 o., 1. d. 37. q. 41. 1. 2, 2. d. 5. q. 1. 1. 2., d. 10. 3. o., d. 35. 1. 5., 3. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. o., 4. d. 44. q. 2. art. 1. q. 1. o., Verit. q. 26. 1. 3. o., Virt. q. 1. 11. 11., Quol. 2. 13. o. *Accidens*. 17. 93. *Actio*. 22. 29. 30. 49. 50. 68. 83. 121. *Actus*. 91. 134. *Adam*. 48. &c. *Agens*. 12. 36. &c. *Alteratio*. 1. 10. *Amor*. 132. 133. *Apostoli*. 30. *Assumere*. 6.

2 Passio dicitur tripliciter, scilicet communiter, id est omnis receptio, & proprie, id est cum abiectione alicuius, & metaphorice, id est omnis impeditio in suo convenienti. Verit. qu. 26. 3. o. *Beatitudo*. 138. *Cælum*. 88. 89. 102. 126.

3 De ratione passionis proprie dictæ est abiectio qualitatis naturalis, & impressio qualitatis extraneæ, & contrariæ. 1. 2. q. 22. 1. o., q. 31. 1. 3., q. 35. 1. o., q. 41. 1. o., 2. d. 35. 5. o., 3. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. o., 2., Verit. qu. 26. 8. o., Spiritu 1. 18. *Confessor*. 4. *Contrarium*. 17. *Damnatio* 38. *Delectatio*. 74. *Dæmon*. 35. *Demonstratio*. 12. 16. *Detrimentum*.

4 Pati cum abiectione, & transmutatione, est proprium materiæ. Ideo non invenitur nisi in compositis ex materia & forma. 1. 2. q. 22. 1. 1. *Deus*. 90. *Difficile*. 2. *Ens*. 15. *Eucharistia*. 140. *Figura*. 7.

5 Passio duplex, scilicet realis, & intentionalis, seu spiritualis. Secunda semper pertinet ad perfectionem patientis, ideo fuit in corpore Adæ ante peccatum. 1. q. 95. 2. 2., q. 97. 2. o., 1. 2. q. 22. 1. o., q. 31. 1. 3., 35. 1. o, q. 41. 1. o., 2. d. 19 3. 1., d. 35. 5 o., Verit. qu. 26. 8. o. *Fortitudo*. 4. *Generatio*. 11. 47. *Genus*. 8. *Hæresis*. 136. *Ieremias*. 1.

6 Passio duplex, scilicet spiritualis, & naturalis. 2. d. 6. 3. 6., d. 33. q. 2. 1. 3., 5., 4. d. 44. q. 3. art. 1. q. 3. o., d. 50. q. 2. art. 3. q. 1. 3. *Illuminatio*. 5. *Laurentius*. 3. *Lumen*. 1. 2. 9. *Medium*. 8. *Meritum* 39. 40.

7 Passio duplex, scilicet corruptiva, & perfectiva. 1. q. 95. 2. 2., q. 97. 2. o., 2. d. 19. 3. o., d. 20. q. 1. 1. 2., d. 23. q. 2. 3. o., d. 29. 3. o., 4. d. 44. q. 2. art. 1. q. 4. 1. *Motus*. 14. *Operatio*. 29.

8 De ratione potentiæ quo ad primam nominis impositionem est, non posse pati. Ideo potens dicitur, non potens pati, etiam si nihil possit agere. 1 d. 42. q. 1. 1. o.

9 Omne quod patitur, & movetur ab alio, disponitur per actum agentis, multiplicatum qualitate, quæ habitus nominatur. 1. 2. quæst. 51. 1. o.

10 Ut qualitas causetur in passivo, oportet quod activum totaliter vincat passivum. 1. 2. q. 51. 3. o. *Peccatum*. 275.

11 Passio ad defectum pertinet, quia est rei secundum quod est in potentia. 1. q. 25. 1. o., 1., 1. 2. q. 22. 2. 1., 1. d. 42. q. 1. 1. o., 2. d. 19. 3. o., 3. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. o., Spiritu 1. 16. *Pœna*. 15. 18. 22. *Potentia*. *Prophetia*. 2. *Propositio*. 16.

12 Passio improprie dicta, scilicet omnis receptio, convenit omni enti in potentia, id est cuilibet creaturæ. 1. 2. q. 22. 1. 1., Verit. q. 26. 1. o.

13 Non omne moveri, est proprie passio, sed communiter & large, sicut nec corruptio. 2. d. 35. 5. o, 3. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. o., 1. *Qualitas*. 8. 9. *Quantitas*. 29. *Recipere*. 1. *Relatio*. 14. 15. 40. 60. *Restitutio*. 2.

14 Res non patiuntur realiter ab aliquo sensibili, nisi mediante aliquo tangibili. Sed visibile, & audibile, & odorabile, coniungitur nobis per aliquid sui. 3. d. 15. q. 2. art. 3. q. 1. o., 4. d. 49. q. 3. art. 5. q. 2. o. *Scientia*. 40. 43. *Subiectum*. 8. 10. *Theologia*. 38. *Tristitia*. 1. 6.

15 Omne quod proprie patitur, est corpus. 3. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. o., Verit. qu. 26. 1. 2. o.

16 Nullum corpus proprie potest pati, præter corpus corruptibile. 3. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. o., Verit. q. 26. 1. o.

17 Magnitudo passionis non tantum dependet ex virtute agentis, sed etiam ex passibilitate patientis. 1. 2. q. 22. 3. 2.

18 Passio duplex, scilicet generis, & speciei. *Christus*. 86. *Visibile*. 2. *Universale*. 16. *Voluntas*. 8.

19 Passio sumit speciem ab actu, qui est terminus motus. 1. 2. q. 1. 3. o.

20 Passio duplex, scilicet passio innata, & passio illata. 3. q. 81. 4. o., 3. d. 13. q. 1. art. 2. qu. 2. 2., d. 33. L., 4. d. 11. q. 3. 3. o., art. 4. q. 1. o.

21 Passiones sanctorum illatæ, prosunt Ecclesiæ per modum exhortationis & exempli, non autem per modum redemptionis. 3. q 48 5. 3., 1. Cor. lect. 2. med., Col. 1. lect. ult. princ., 1. Tim. 2. lect. 1. fin.

22 Passio proprie non convenit animæ, nisi per accidens, sed soli composito corruptibili convenit per se. Improprie vero convenit omni enti in potentia. 1. 2. q. 22. 1. o., 3. d. 15. qu. 2. 1. o, Verit. q. 26. 1. 2. o. *Actus*. 91. 133. *Adam*. 48. 57. *Affectio*. *Agibile*. *Amor*. 20. 175. 176. 209.

nima quam in corpore, sed secundo modo est e converso. Verit. q. 26. 2. 5., 7. *Medium*. 6. 16. &c. *Meritum*. 39. &c.

49 Passio corporalis tripliciter potest attribui potentiæ animæ. Primo ut potentia radicatur in essentia animæ. Secundo ut ex passione impeditur actus potentiæ animæ. Tertio ut eam percipit. Primum, & secundum convenit omni potentiæ animæ. Tertium vero tactui. Verit. qu. 26. 3. 9. o.

50 Passiones corporales tripliciter derivantur ad potentias animæ, scilicet vel inquantum radicantur potentiæ in essentia animæ, vel læso organo, vel ut passio apprehenditur. Verit. qu. 26. 3. o.

51 Intellectus dupliciter patitur passione corporis, scilicet ut intellectus est in essentia animæ, & ut iuvatur a potentiis organicis. 3. dist. 15. q. 2. art. 3. q. 2. 2., Verit. q. 26. 3. o.

52 Passiones animæ vincunt rationem tripliciter, scilicet distrahendo, inclinando in contrarium rationi, & ligando mutatione corporali, sicut somnus, & ebrietas ligant eam. 1. 2. qu. 77. 2. o., 6. o., Mal. q. 3. 9. o. *Obiectum*. 9.

53 Passio appetitus sensitivi non potest directe trahere, vel movere voluntatem; sed indirecte dupliciter, scilicet per abstractionem, & ex parte obiecti impediendo iudicium rationis per fortem imaginationem. 1. 2. q. 77. 1. o., 2. 2. q. 156. 1. o., 3. q. 46. 7. 3.

54 Passio tripliciter se habet ad actum voluntatis, scilicet ut obiectum, ut principium, excitando ad similem actum, vel ad contrarium, & ut effectus. Verit. q. 26. 6. o.

55 Passiones diversarum potentiarum differunt genere. Quæ autem sunt diversorum obiectorum eiusdem potentiæ, differunt specie tantum. 1. 2. q. 23. 1. o., q. 54. 1. o., Verit. q. 26. 4. o.

56 In passionibus animæ est duplex contrarietas, scilicet secundum diversitatem obiectorum, id est boni & mali, & secundum accessum & recessum ab eodem termino. Prima tantum est in passionibus concupiscibilis. Sed utraque est in passionibus irascibilis. 1. 2. q. 23. 2. o., q. 40. 4. o., q. 45. 1. 2., 3. dist. 26. q. 1. 3. o., Verit. q. 26. 4. o. *Colera*. *Concupiscentia*. 1. 2. *Difficile*. 2. *Incontinentia*. 1. &c. *Lex*. 68. 69.

57 Immo contrarietas boni & mali est propria passionibus concupiscibilis, sed contrarietas possibilis & impossibilis est propria passionibus irascibilis. 3. d. 26. q. 1. 3. o., 3., 5.

58 Omnis passio iracibilis, significat motum tantum; sed passionum concupiscibilis quædam significant motum, & quædam quietem. 1. 2. q. 23. 4. o., q. 25. 1. o., 3. o.

59 Nomina omnium passionum animæ possunt sumi dupliciter, scilicet absolute, & ut recedunt a ratione. Primo modo sunt passiones, secundo autem modo sunt vitia. 1. 2. q 45. 1. 1., q. 59. 1. 2., 2. 2. q. 127. 1. o., 3.

60 Nomina passionum animæ, quarum obiectum est malum, aliquando significant vitia, ut odium, ira, invidia, & audacia. Quarum autem obiectum est bonum, significant virtutes, ut spes, & amor. 2. 2. q. 127. 1. 3.

61 Passiones animæ magis proprie dicuntur respectu mali quam respectu boni, & ab extra quam ab intra, & secundum totum quam secundum partem, & intense quam remisse. Verit. quæst. 26. 8. o.

62 Ordo omnium passionum animæ. 1. 2. qu. 25. o. *Avaritia*. 16. *Colera*.

63 Omnis passio cuius obiectum est bonum, est naturaliter prior passione sibi opposita, cuius obiectum est malum. 1. q. 20. 1. o., 1. 2. qu. 25. 2. 3. o., 2. 2. qu. 141. 3. 1., Mal. qu. 10. 1. 5. *Malitia*. 8. *Malum*. 33. *Peccatum*. 143. 148.

64 Omnis passio cuius obiectum est bonum, vel conveniens simpliciter, est in concupiscibili. Si autem obiectum eius est ut difficile vel arduum, id est cum determinatione quantitatis, est in irascibili: similiter & oppositæ harum. 1. 2. q. 23. 1. o., q. 25. 1. o., q. 40. 1. o., q. 46. 3. o., 3. d. 30. q. 1. 2. o. fin., 3. o. princ., Verit. q. 26. 4. o. *Præceptum*. 55. *Prudentia*. 44. *Radix*. 2.

65 Passiones irascibilis sunt posteriores passionibus cuncupiscibilis, quæ significant motum, sed sunt priores his quæ significant quietem. 1. 2. q. 25. 1. o., q. 40. 1. o., 2. 2. qu. 141. 3. 1., 3. d. 26. q. 2. art. 3. q. 2. o., Verit. q. 25. 2. o., Mal. q. 4. 2. 12., q. 8. 1. 20., 3. 22.

66 Omnis passio irascibilis terminatur ad passiones concupiscibilis, & incipit ab eis. 1. qu. 81. 2. o., 1. 2. q. 23. 1. 1., q. 25. 1. o., 3. o., qu. 40. 1. 4. o., q. 41. 2. 3., q. 46. 3. 2., q. 65. 1. 3., q. 82. 3. 2., q. 84. 4. 2., q. 100. 5. 6., 2. 2. q. 41. 2. 1., q. 118. 6. o., 3. d. 26. q. 1. 2. 5., 3. o., qu. 2. art. 3. q. 2. o., d. 27. q. 1. 3. 4., Verit. qu. 25. 2. 7., 3. 4. o., q. 26. 3. 10., 4. o., Mal. qu. 4. 2. 12., q. 8. 1. 20., 3. 22., q. 11. 4. 3. *Turbatio*. 1.

67 Passionum animæ, quædam sunt bonæ, & quædam sunt malæ secundum speciem suam inquantum sunt in genere moris, non autem inquantum sunt in genere naturæ. 1. 2. q. 24. 4. o., 2. 2. q. 158. 1. o., 4. d. 1. q. 2. art. 1. q. 1. 4., d. 50. q. 2. art. 4. q. 3. 3., Mal. q. 10. 1. o. *Agibile*. *Angelus*. 154. 190. *Animal*. 71. *Audacia*. 19. *Beatus*. 52. *Blasphemia*. 17. 23.

68 Passiones animæ, & motus membrorum, inquantum imperantur a voluntate, vel non prohibentur, sunt bonæ, vel malæ moraliter, non autem secundum se. 1. 2. q. 24. 1. o., q. 59. 1. o., 2., 2. 2. q. 35. 1. 1., q. 158. 2. o., 2. d. 36. 2. o., Mal. qu. 10. 1. 1., q. 12. 2. 1., 3. o.

69 Passiones aliquæ dicuntur laudabiles, inquantum sunt signa & effectus bonæ voluntatis, ut verecundia, & misericordia. Verit. qu. 26. 6. 15. *Concupiscentia*. 5. *Contrapassum*. 2. *Contrarium*. 17. *Difficile*. 14. 18. 21. *Error*. 3. *Æstimativa*. 3.

70 Passiones, secundum quod ordinantur a ratione, sunt laudabiles, vel vituperabiles, non autem secundum se. 1. 2. q. 24. 1. 3., 2. o., q. 45. 1. 1., q. 50. 1. o., 2. 2. q. 35. 1. 1., q. 125. 1. o., q. 127. 1. o., q. 158. 1. o., 2. o., 1., 4. d. 46. q. 2. art. 1. q. 1. 2., Verit. q. 26. 6. 7 o., Mal. qu. 10. 1. 1., q. 12. 2. 1. *Actus*. 143. *Exemplum*. 2.

71 Ex passionibus animæ, etiam respectu boni, quidam moriuntur. Verit. quæst. 26. 8. 10. o. *Exorcismus*. 13.

72 Omnis passio animæ secundum Stoicos est mala, non autem secundum Peripateticos. 1. 2. q. 24. 2. o., q. 59. 2. 3. o., 2. 2. q. 123. 10. o., q. 158. 1. 1., 3. q. 15. 4. 2., q. 46. 6. 2., Verit. qu. 26. 8. 2., Mal. q. 12. 1. o., Iob lect. 4. prin., c. 3. princ., c. 6. lect. 1. med., Io. 11. lect. 5. med.

Sed

PA

PA

PA

L. princ., d.33. 4. o. fin., L. med., d.34. L. princ., 3. d. 5. L. fin. *Caracter*. 23. *Caritas*. 154. *Circumcisio*. 3. 27. *Coaquale*. *Cognatio*. 1. 7. *Conceptio*. 3. 17. 32. 38. *Coniunctio*. 6. *Consanguinitas*. 5. 8. &c.

8 Pater est magis proprium nomen personæ Patris, quam genitor, vel generans. 1. q.23. 2. o., q. 40. 2. o., 3. q. 60. 7. 2., q. 66. 5. 7., 4. dist. 3. art. 2. q. 2. 5. *Conseruatio*. 13. *Corpus*. 55. *Correctio*. 13. 18. *Creatio*. 33. 34. *Datio*. 27. *De*. 6. *Descendere*. 3. *Deus*. 38. 39. 120. 121. 355. &c. *Dicere*. 2. 4. *Dignitas*. 1. *Distinctio*. 36. *Ætas*. 6. *Eucharistia*. 170. *Fides*. 107. *Filiatio*. 2. &c. *Finis*. 66. *Fruitio*. 7. *Furtum*. 13. *Genealogia*. 1. *Generatio*. 52. &c. *Generatiua*. *Genitor*.

9 Paternitas in diuinis, inquantum est constitutiua personæ Patris, sic est prior secundum intellectum, quam generatio. Pot. q. 10. 3. o.

10 Immo Pater in diuinis nullo modo est prior Filio nec duratione, nec natura, nec dignitate, nec intellectu, neque secundum id quod absolutum est, neque secundum id quod est ad aliquid. 1. d. 9. q. 2. 1. o. *Genitor*.

11 Paternitas in diuinis est principium formale, aliciens generationem. 1. d. 28. q. 1. 2. 4. *Generatio*. 75. *Genitus*. 2. *Gloria*. 17. *Gratia*. 84. *Hæresis*. 36 38. 40. 42. 55. 64. 84. 98. 103. *Humilitas*. 19. *Idem*. 10. *In*. 16. &c. *Infernus*. 1.

12 Potentia generandi in diuinis est essentia Dei sub ratione relationis, scilicet paternitatis. 1. d. 7. qu. 1. 2. o., 3., d. 11. 3. o., d. 13. 2. 3. *Generatio*. 64. 76. *Infidelis*. 4. 5. *Ingenitum*. *Innascibilitas*. *Iudæi*. 7. *Iudicium*. 41.

13 Oppositum videtur dicere. 1. qu. 41. 5. o., Pot. q. 2. 2. o. *Iuramentum*. 28. *Ius*. 21. *Iustitia*. 90. *Legitimatio*. 3. *Lex*. 149. *Liber*. 20. *Limbus*. *Manducatio*. 2. *Mansuetudo*. 10. *Matrimonium*. 2. 35. 40. 42. *Melchisedech*. *Meritum*. 110. *Missa*. 7. 18. &c. 37. 40. *Natiuitas*. 13. *Necessitas*. 32. 33. *Non genitum*.

14 Pater eodem, id est paternitate, est quis, & Pater. 1. q. 40. 3. 2., 1. d. 9. q. 2. 1. 3., d. 12. 1. 1., d. 26. q. 1. 2. 4., Pot. q. 8. 4. 2. *Notio*. 6. 10. 11. 13. *Omnipotentia*. 3. *Oratio*. 95. 97. *Parentes*. *Passio*. 95. 104. 129.

15 Pater non eodem est Pater, & Deus, sed eodem est Deus, & sciens. 1. d.33. 1. 5., L. fin., Varit. q. 2. 3. 7., Pot. q. 8. 2. 14. *Paterna monitio*. *Paternus*. *Patruus*. *Peccatum*. 322. &c. 328. 337. *Pœna*. 38. *Pœnitentia*. 39. 83. *Per*. 7.

16 In diuinis paternitas non est satiens, nec pater, nec innascibilis, si sumantur adiectiue. 1. d. 33. 4. o. *Innascibilitas*. 1.

17 *Pater noster*, & percussio pectoris, quamvis sint sufficiens satisfactio pro veniali peccato, & non pro mortali, tamen etiam ad dimissionem peccati mortalis valent. Unde etiam pro mortalibus *Pater noster* dicere debemus, & pectus tundere. 2. d. 24. L. fin. *Persona*. 36. *Pietas*. 3. &c. 8. 12. *Passibile*. 7.

18 *Pater noster*, id est oratio dominica. Opusc. 2. c. 67., Opusc. 3. Tom. VIII. *Prædicari*. 39. 44. *Primogenitus*. 1. *Processio*. 29. &c.

19 Paternitas est in angelis, secundum actus hierarchicos, sicut magister est pater discipuli. 1. q. 45. 5. 1., Eph. 3. lect. 4. med. *Angelus*. 18. *Propositio*. 18. *Proprium*. 10. *Raptus*. 1. *Relatio*. 24. 40. 41. *Religio*. 9. *Sacramentum*. 133.

PA

Saliva. *Samuel*. 1. *Sapientia*. 48. &c. *Satisfactio*. 25. *Scipio*. *Sedere*. 3. 4. &c. *Semen*. 2. 3. 14. *Senator*. 2. 3.

20 Filius est res patris quo ad corpus, & quo ad exteriora, non autem quo ad animam. 2. d. 33. q. 1. 2. o. *Sepultura*. 3. *Seruitus*. 9. *Symbolum*. 8. &c. *Solus*. 6. &c. *Speculum*. 2. *Spiratio*. *Spiritus*. 19. &c. *Sponsa*. 8. *Stuprum*. *Subiectio*. 10.

21 Quilibet debet magis liberare patrem a morte quam extraneum, etiam si extraneus eum similiter liberasset. 3. d. 29. 6. 5. *Beneficium*. 6. *Benefacere*. 5. *Natio*. 6. *Testamentum*. 1. *Titus*. *Transfiguratio*. 2. *Trinitas*. 11. 12. *Verberare*. *Verbum*. 52. 56. 62. 63. *Virginitas*. 13. *Visio*. 10. *Unctio*. 30. 36. *Unitas*. 54. 56. *Votum*. 33. &c. *Vox*. 1.

Patres conscripti dicebantur olim consiliarii, quia scribebantur. 1. q. 24. 1. o., Opusc. 20. lib. 4. cap. 26.

Patere. *Comparatio*. 3. *Datio*. 25. &c. *Ebrietas*. 3. *Fictio*. 1. *Gloria*. 17. *Infamia*. *Iudicium*. 35. *Matrimonium*. 124. *Mendacium*. 18. *Raab*. 2.

Paterna monitio. *Amor*. 120. *Ius*. 21. *Lex*. 149. *Primogenitus*. 2.

Paternus. *Amor*. 120.

Pati. *Actio*. 4. *Agere*. 22. *Imprimere*. *Intellectus*. 66. 67. 252. 262. *Recipere*. 1.

Patiens duplex, scilicet cooperans agenti, & non cooperans. Quol. 8. 3. o. *Accidens*. 74. *Actio*. 4. 50. 60. 69. 71. 83. 88. 107. *Actiuum*. *Actus*. 21. 187. *Agens*. 36. &c. *Agere*. 15. *Amicitia*. 38. *Amor*. 266. *Animal*. 206. 217. 287. &c. 342. *Aristoteles*. 6. *Assumere*. 6. *Damnatio*. 26. *Defectus*. 3. *Dæmon*. 125. &c. *Detrimentum*. *Differentia*. 22. *Dispositio*. 31. *Dolor*. 10. *Forma*. 45. *Fortitudo*. 27. *Ignis*. 10. *Infirmitas*. 1. *Iniustitia*. 7. 8. *Intellectus*. 4. &c. 216. 252. 262. &c. *Intentio*. 22. *Materia*. 62. *Matrimonium*. 30. *Medium*. 6. *Misericordia*. 16. *Mistio*. 2. *Mollities*. 4. *Mors*. 17. *Mortuus*. 1. *Motus*. 11. *Naturale*. 19. *Necessitas*. 27. 28. 29 *Nemesis*. 2. *Oratio*. 33. 94. *Peccatum*. 19. *Pœna*. 22. 26. *Periculum*. 9. *Potentia*. 19. &c. *Processio*. 6. *Propositio*. 8. 9. 16. *Purgatio*. 10. *Scandalum*. 4. *Scriptura*. 6. *Virginitas*. 13. *Virtus*. 257. *Unicornis*. *Voluntarium*. 5. *Zelotypia*. *Zelus*. 1.

1 Patientia dicitur dupliciter, scilicet habitus, & delectatio in actu eius. Primo modo est virtus, sed secundo modo est fructus. 2. 2. qu. 136. 1. 3.

2 Patientia est virtus, conservans bonum rationis contra tristitiam. 1. 2. qu. 66. 4. 2., 2. 2. q. 128. o., q. 136. 1. o., 5. o., 3. d. 33. q. 3. art. 3. q. 1. o., 3., Heb. 10. lect. 4. med. *Beatitudo*. 152. 165. *Caritas*. 90. *Constantia*. 4. *Expectatio*. 3. *Fortitudo*. 26.

3 Patientia proprie importat tolerantiam tribulationum cum quadam æquanimitate. Sed diutina expectatio bonorum absentium ei attribuitur, licet hoc maxima sit longanimitatis. Rom. 8. lect. 5. med., Heb. 10. lect. 4. med. *Longanimitas*. 1.

4 Pati tristia ad malum finem, non est propria patientia, sed est duritia. 2. 2. q. 136. 1. 2. *Fortitudo*. 34. 35. 39. *Fructus*. 5. *Hebetudo*. 2. *Importabile*. *Iustitia*. 41. *Lenis*. *Lex*. 135.

5 Pe-

PA

PA

16 Paulus fuit par Petro in executione auctoritatis, non autem in auctoritate regiminis. Gal. 2. lect. 3. princ.

17 Paulus vere, ac iuste reprehendit Petrum in observatione legalium, quia cogebat gentes, non quidem imperio, sed suae conversationis exemplo iudaizere, quia secundum quod Leo Papa dicit, validiora sunt exempla quem verba. 1. 2. q. 103. 4. 2., 2. 2. q. 33. 4. 2., q. 43. 6. 2., 4. d. 1. q. 2. art. 5. qu. 3. o., d. 19. q. 2. art. 3. q. 1. 1., d. 38., q. 2. art. 3. q. 2. 2., 1. Cor. 9 fin., Gal. 2. lect. 3. o., c. 5. lect. 1. med. *Correctio*. 10. 15.

18 Paulus in bulla Papae ponitur a dextris, Petrus autem a sinistris, quia Paulus vocatus fuit a Christo impassibili, Petrus vero a Christo adhuc passibili. Gal. lect. 1. med.

19 Paulus & quidam alii sancti leguntur aliqua fecisse per daemones non quidem ex pacto cum daemonibus inito, sed virtutem Dei in eos exercentes. 2. dist. 7. qu. 3. 2. 1., 1. Corinth. 5. lect. 1. fin.

20 Paulus allegat verbum Arati poetae, scilicet *Genus Dei sumus*, *& in ipso vivimus*, *movemur*, *& sumus*. 1. quaest. 1. 8. 2., Titum lect. 3. fin.

21 Paulus allegat dictum Menandri poetae, & secundum Hieronymum, scilicet *Corrumpunt bonos mores colloquia mala*. 1. Cor. 15. lect. 4. fin., Gal. 3. lect. 6. princ.

22 Paulus allegat dictum Epimenidis poetae, scilicet *Cretenses semper mendaces*, *malae bestiae*, *ventres pigri*. Gal. 3. lect. 6. princ., Titum lect. 3. fin.

23 Paulus fuit Romae annis fere novem, & in principio scripsit epistolam ad Philemonam, in fine vero secundam epistolam ad Timotheum. Philem. fin. *Fructus*. 1. *Lex*. 109.

24 Epistolae eius, & psalmi David frequentantur in Ecclesia, ad spem veniae, & quia continent quasi totam Theologiam. 3. qu. 83. 4. o., Psal. prol., Rom. prol. med.

25 Epistolae eius quae habentur in canone, sunt quatuordecim, scilicet una ad Romanos, duae ad Corinthios, una ad Galatas, una ad Ephesios, una ad Philippenses, una ad Colossenses, duae ad Thessalonicenses, duae ad Timotheum, una ad Titum, una ad Philemonem, & una ad Hebraeos: quarum decem scripsit Ecclesiis, quatuor vero praelatis & dominis. Rom. prol. fin.

26 Epistolam ad Romanos scripsit de Athenis secundum Augustinum, de Corintho autem secundum Hieronymum, quia forte incepit eam ibi, sed hic eam complevit. Rom. prol. fin.

27 Epistolae eius ad Corinthios sunt priores tempore scripturae quam epistolae eius ad Romanos, sed dignitate & utilitate est e converso. Rom. prol fin., Phil. fin.

28 Paulus scripsit Corinthiis quandam aliam epistolem, quae non habetur in canone. 1. Cor. 5. lect. 3. princ., 2. Cor. lect. 5. princ., Col. lect. 4. fin.

29 Epistola ad Hebraeos est epistola Pauli; sed translata fuit de Hebraeo in Graecum a Luca: & est ordinatior omni alia scriptura. Heb. prol. fin.

30 Epistola eius ad Hebraeos continet fere omnia mysteria veteris testamenti. Hebr. 13. lect. fin.

Pavor quasi immobilitat; ideo differt secundum magis & minus a timore faciente motum eius, secundum Nissenum. Isa. 8. med. *Revelatio*. 15.

PA

Pauperies. *Paupertas*. *Virtus*. 41.

1 Paupertas duplex, scilicet paupertes ex coacta necessitate, & paupertas ex propria voluntate. ℨ. 3. e. 134. fin., Opusc. 20. lib. 4. cap. 15. *Advocatus*. 2. *Alienus*. *Animal*. 82. *Beatitudo*. 68. 135. 161. *Bonitas*. 202. 203. *Catena*.

2 Pauperes ax necessitate, & pauperes non voluntarii, non sunt eligendi ad regimen reipublicae, quia sunt corruptores politiae. Opusc. 20. lib. 4. cap. 15., 20. *Concordia*. *Consilium*. 14. *Egere*. *Decimae*. 15. 16. 24. *Divitiae*. 4. 6. 10. *Electio*. 38.

3 Paupertas spiritus includit duo, scilicet abdicationem temporalium rerum, quae fit spiritu, id est propria voluntate, per instinctum Spiritus sancti, ut Ambrosius, & Hieronymus exponunt, & contritionem superbiae, secundum quod paupertas spiritus intelligi potest exinanitio inflati & superbi spiritus, ut Augustinus exponit. 2. 2. q. 19. 12. o., 3. d. 39. q. 1. 4. o. *Abdicatio*. *Eleemosyna*. *Episcopus*. 23. 25. *Haeresis*. 110. &c.

4 Paupertas voluntaria commendatur. 3. q. 40. 3. o., ℨ 3. c. 131. usque 136., Quol. 7. 18. 5., 6., Opusc. 20. lib. 4. cap. 15.

5 Paupertas voluntaria est indicium maximae humilitatis. 2. 2. qu. 19. 12. o., 3. q. 40. 3. 3. *Ieiunium*. 6. 23. 28. *Iudicium*. 33. 64. 69. 71. *Medicus*. 8. *Misericordia*. 36. *Negotiatio*. 1. *Oblatio*. 2. 3. 13. 14. 16.

6 Paupertas meretur regnum, & divitias spirituales, & humilitas meretur exaltationem, & dignitates caelestes. Pot. q. 6. 9. o. *Humilitas*. 19. *Oratio*. 19. *Pauperies*. *Perfectio*. 61. 68. &c. *Piscator*. 1. 6. 13. 14. 17. 19. *Praedicare*. 7. 8. 9. *Praedicator*. 6. 10. *Princeps*. 23.

7 Christus voluit esse pauper quadruplici ratione. Primo quia paupertas voluntaria convenit praedicatori. Secundo ne videretur praedicare ex cupiditate. Tertio ut nos faceret divites spiritualiter. Quarto ut virtus Dei maior ostenderetur. 3. q. 35. 7. o., q. 40. 3. o., ℨ. 4. c. 55. 12., Opusc. 18. cap. 15., Opusc. 20. lib. 3. e. 15. *Christus*. 202. *Prodigalitas*. 5. *Religio*. 30. &c. 48. 49. 86. 93. 101.

8 Paupertas confert septem bona, scilicet peccatorum recognitionem, virtutum conservationem, cordis quietem, desiderii impletionem, divinae dulcedinis participationem, meritorum exaltationem, & caelestem hereditatem. Isa. 48. fin. *Christus*. 202. *Restitutio*. 22. *Sepultura*. 6. *Simonia*. 12. *Testis*. 7. *Turtur*. 2. *Virtus*. 41. *Visio*. 15.

Pausatio triplex, scilicet coma, colon, & periodus. Et fit tripliciter, scilicet in prosa, metro, & capitulo. Isa. prol. 2. prine.

1 Pax est tranquillitas ordinis, maxime in voluntate: pax ergo in hoc est quod omnes sua loca teneant. 1. 2. q. 70. 3. o., 2. 2. q. 29. o., 3. d. 27. q. 1. 3. 5., 4. dist. 49. q. 1. art. 2. q. 4. o., Matth. 5. princ., Ioan. 14. lect. 7. princ., Phil. 4. lect. 1. fin. *Amicitia*. 43. *Amor*. 177. *Appropriatio*. 16. *Beatitudo*. 81. 127. &c. 161. &c. *Bellum*. 2. *Caritas*. 328. 151. *Caetus*. 1. *Dispensatio*. 20. *Dissensio*. 1. *Episcopus*. 10.

PE

liori, ſecundum autem in nobiliori. 1. q. 63. 7. o. *Anima*. 73.

50 In pecceto ex parte everſionis ſunt trie, ſcilicet averſio, offenſa, & reatus. Verit. q. 28. 2. o., Pſal. 31. princ., Rom. 4. lect. 1. fin.

51 In quolibet peccato ſunt duo, ſcilicet meteriale, id eſt ſubſtantie actus, & formale, id eſt inordinetio eius. 1. 2. q. 71. 6. o., q. 72. 1. 8. o., qu. 75. 1. o., 1., 4. 1., q. 79. 2. o., qu. 87. 4. 3., 6. o. *Lingua*. 5. 6.

52 In uno pecceto contingit eſſe multas deformitates. 2. 2. q. 154. 1. 2., 2. d. 22. q. 1. 1. o., d. 33. L., 4. d. 38. q. 2. ert. 2. q. 2. o., Verit. q. 23. 7. 2., Mal. q. 2. 6. 12.

53 In quolibet pecceto neceſſe eſt eſſe defectum circa aliquem ectum retionis. 2. 2. q. 54. 1. 2.

54 Una ſpecielis retio peccati poteſt eſſe in diverſis generibus peccatorum, inquantum ordinantur ad fioem unius pecceti. 2. 2. q. 99. 2. 2., 3. 2., q. 107. 2. 2.

55 In peccato ſunt duo, ſcilicet inordinetio actus iniurieos Deo, & macula ſequens. 1. 2. qu. 87. 4. 3., 6. o., 4. d. 14. q. 2. 4. o., Pſel. 31. princ.

56 In quolibet peccato ſunt duo, ſcilicet macula culpæ, & reatus pœnæ. 3. q. 22. 3. o.

57 Peccetum in Spiritum ſanctum eſt peccare ex electione meli, & tantum ex melitia, quæ eſt cum contemptu bonorum impedientium peccatum. 2. 2. q. 14. 1. 3. 4. o., q. 105. 1. 2., 2. diſt. 43. 1. o., 2. o., 3. d. 38. 5. 4., Mal. qu. 3. 14. o., Metth. 12. med. *Blaſphemia*. 12. 18. &c. *Dæmon*. 47. 51. *Hereſis*. 1. 7. *Impugnatio*. 3. *Inobedientia*. 4. *Inſanabile*. *Iudai*. 36. 44. 45. *Odium*. 20. *Obſtinatio*. 3.

58 In omni pecceto generaliter contemnitur Deus in ſuis præceptis. Sed hoc peccatum, ut ſpeciale peccatum, eſt contemptus doni, quo homo retrehitur e peccato, non autem peccatum ſequens ex eo. 2. 2. qu. 118. 5. 3., 3. qu. 88. 4. o. fin., 2. d. 43. 2. 1., 3., 3. o., 4. o. fin. *Obſtinatio*. 3. *Odium*. 20. *Peccatum*. 231. *Præſumptio*. 2. &c. *Puer*. 5. *Simonia*. 5.

59 Illud peccatum dicitur generale, quod privet conditionem requiſitam in qualibet virtute. Sed hoc peccetum eſt ſpeciele ratione ſpecialis contemptus. 2. 2. q. 14. 1. 3., 4. d. 16. qu. 4. ert. 1. q. 2. o.

60 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 1. 2. q. 84. 1. o., 2. o.

61 Pecceta non diſtinguuntur ſecundum differentiam boni & mali. Mal. qu. 8. 1. 12. *Actus*: 147. &c. *Circumſtantia*. 7. &c.

62 Peccata differunt ſpecie ſecundum obiecte, non autem ratione inordinetionis. 1. 2. qu. 72. 1. o., 2. o., 3. 4. o., 5. 1., 8. o., qu. 73. 3. o. fin., 1., 4. o., q. 79. 2. 3., 2. 2. princ., q 39. 2. o., 2. d. 42. q. 2. art. 2. q. 2. o., q. 2. o., Mal. q. 2. 6. o., q. 14. 3. o., Pſal. 50. princ. *Crimen*. *Delictum*. 2. *Differe*. 9. *Diſſenſio*. 2. &c. *Frequentia*. *Iniquitas*. *Intentio*. 20. 21.

63 Peccate differunt ſpecie ſecundum fines, non eutem ſecundum ceuſas egentes. 1. 2. q. 72. 3. o., 2. 2. princ., 2. diſt. 22. quæſt. 1. 1. o., Pſal. 50. princ.

64 Immo differunt ſpecie, ſecundum diverſa motive. 1. 2. q. 72. 8. 9. o. *Luxuria*. 12. &c.

65 Idem eſt peccata differre ſpecie, ſecundum obiecte, & ſecundum fines. 1. 2. q. 72. 1. 1., q. 4. 2. 1. *Malum*. 42.

66 Ad ſpeciem pecceti non ſufficit malitie finis remoti, quem reſpicit voluntes intendens, ſed exigitur etiam malitie finis proximi, quem reſpicit voluntas eligens, ſicut & ad bonitatem ectus. 2. d. 40. 2. o., 3., 4. d. 16. q. 3. ert. 1. qu. 2. 3. *Actus*. 148.

67 In peccatis eſt duplex differentia, ſcilicet meterialis, id eſt ſecundum naturalem ſpeciem peccati, & formalis, id eſt ſecundum ordinem ad uoum fioem proprium. 1. 2. qu. 72. 6. o., 1. Tim. 2. fin., Heb. 3. lect. 3. *Actus*. 150. *Meritum*. 14. *Negligentia*. 8. *Nequitia*. *Omiſſio*. 4. *Pœna*. 38.

68 Nullum quod eſt præter intentionem peccatis dat ſpeciem peccato. 1. 2. q. 72. 1. 8. o., 3. q. 88. 4. 1.

69 Immo aliquando veriatur ſpecies pecceti, ſine eo quod intentio feratur ad ipſam circumſtentiam. 4. d. 16. q. 3. art. 2. q. 3. o.

70 Circumſtantiæ non poſſunt aggrevare peccatum io infinitum. 2. 2. q. 110. 4. 5., 2. diſt. 7. q. 1. 2. o. *Circumſtantia*. 10. 11. &c.

71 Oppoſitum videtur dicere. 4. d. 16. qu. 3. art. 2. q. 4. 5. o., Mel. q. 2. 8. o., Opuſc. 7. ert. 6.

72 Diviſio pecceti in peccatum contra Deum, contra ſe, & contre proximum, eſt ſpecifice, quie eſt ſecundum obiecta. 1. 2. q. 72. 4. o., 2. d. 42. q. 2. ert. 2. q. 2. o., Pſal. 25. med.

73 Peccata cordis, oris, & operis non differunt ſecundum ſpecies completes, ſed ſecundum gredus eiuſdem ſpeciei. 1. 2. q. 72. 7. o., q. 100. 5. 6. o., 2. 2. princ., 2. d. 42. q. 2. art. 2. q. 1. o. *Perfectio*. 48.

74 Immo ſunt tres ſpecies. 3. q. 90. 3. 1.

75 Peccatum cordis, & oris non diſtinguuntur a peccato operis, quando ſunt ſimul. 1. 2. q. 72. 7. 3.

76 Peccata non differunt ſpecie ſecundum præcepta legis, quia non habent ſpeciem ex parte averſionis, ſed ex parte converſionis. 1. 2. q. 72. 6. 2., 9. 1., q. 73. 1. o., 2. 2. qu. 10. 5. 1., 4. d. 16. qu. 3. ert. 2. qu. 4. 5., Mal. qu. 2. 6. o. *Averſio*. 10.

77 Peccate differunt ſpecie ſecundum ſuperabuodantiam, & defectum, propter diverſa motiva, & ſunt contrarie. 1. 2. q. 72. 8. o., Mal. q. 2. 6. o., q. 14. 3. o.

78 Differentia peccati, ſecundum mortale & veniale, vel ſecundum alios reatus, non eſt ſpecifica. 1. 2. q. 72. 5. o., qu. 88. 1. 2. o., 1. d. 17. q. 2. 5. o., 2. d. 42. q. 1. 3. o., 4. d. 16. q. 3. art. 2. q. 4. 5., ℨ. 3. c. 139. fin., 143. 1., Mal. q. 1. o.

79 Peccatum mortale differt a veniali in infinitum ex parte everſionis, non autem ex parte converſioois. 1. 2. q. 72. 5. 1., q. 87. 5. 1., 4. d. 16. quæſt. 3. ert. 2. qu. 4. 5., d. 21. qu. 1. aet. 2. qu. 2. 1.

80 Omne peccatum eſt in voluntete ut in ſuiecto. 1. 2. q. 74. 1. o., 4. d. 18. q. 1. art. 2. qu. 1. 2., ℨ. 3. c. 109. fin., Mal. q. 7. 1. 16., Matth. 15. princ. *Contemptus*. 5. *Subiective*.

81 Immo non omne peccatum eſt in voluntate ut in ſubiecto, ſed ut in cauſa, per ſe, vel per accidens. 2. d. 22. q. 2. 1. 1., d. 24. q. 3. 2. 2., d. 31. q. 2. 1. 3., d. 44. q. 1. 1. 1., Verit. q. 15. 3. 3., Mal. q. 2. 2. 4., Virt. q. 1. 5. 10.

82 Subiectum peccati duplex, ſcilicet ſubiectum

PE

169 Ex

PE

169 Ex eo peccatum convalescit, ex quo homo inclinatur ad peccatum. 2. d. 42. quæst. 1. 1. o. princ.

170 Quia per operationes sensus homo pervenit ad actus rationis, ideo plures sequuntur inclinationes naturæ sensitivæ, quam ordinem rationis: plures enim sunt qui assequuntur principium rei, quam qui ad consummationem perveniunt. Ex hoc autem vitia & peccata in hominibus proveniunt, quod sequuntur inclinationem naturæ sensitivæ contra ordinem rationis. 1. qu. 23. 7. 3. fin., q. 49. 3. 5., 4. 63. 9. 1., q. 115. 4. 0., 1. 2. q. 2. 9. 2., q. 71. 2. 3., q. 77. 1. 0., ꝫ. 3. c. 26. 18., Mal. q. 1. 3. 17., Psal. 18. med.

171 Peccatum corrumpit animam quo ad ordinem rationis, non autem essentiam, nec potentias eius. 2. d. 7. q. 2. 1. o. princ., d. 35. 5. o., d. 36. 3. o., Mal. q. 2. 11. o. *Absolvere*. 18. 20. 22. 27. 34. *Accusatio*. 3. 7. 23. 30. 31. *Actus*. 23.

172 Sicut concupiscentia contracta, est destitutio virium inferiorum a iustitia originali, sic malitia contracta in voluntate. Mal. q. 4. 2. 7.

173 Per peccatum Adæ humanum genus incurrit duo mala, scilicet mortem ex separatione a fonte vitæ, & infirmitatem ex destitutione divinæ gratiæ. Unde per peccatum homo amisit dona gratuita a principio. Opusc. 2. c. 144. *Amor*. 194.

174 Natura humana magis corrupta est per peccatum quo ad appetitum boni, quam quo ad cognitionem veri. 1. 2. q. 109. 2. 3.

175 Peccata hominum sunt impedimenta humani boni. 1. q. 63. 2. 1. fin., 4. d. 17 qu. 2. art. 4. qu. 1. 4.

176 Immo peccata hominum aliquando aliquod bonum figurant. 2. 2. q. 88. 2. 2., 4. d. 38. qu. 1. art. 1. q. 3. 3.

177 Nemo debet gaudere de peccatis, quia ex eis perveniant bona, quia horum non sunt causa, sed impedimenta. 4. dist. 17. quæst. 2. art. 4. qu. 1. 4.

178 Immo peccatum cedit in bonum hominis. 1. 2. q. 87. 2. 1. *Anima*. 73. 88. 163. *Animal*. 64. 68. 79. *Iustus*. 3.

179 Peccatum cedit in bonum hominis, non quidem secundum se, sed quia homo fit humilior, & cautior ex peccato suo, & aliorum. 1. 2. q. 87. 2. 1., 2.

180 Si nullus homo peccasset, universum genus humanum melius esset. 1. d. 46. 3. 6. *Apostoli*. 19.

181 Privatio modi, speciei, & ordinis, ut sunt in bono virtutis & gratiæ, sunt effectus peccati, non autem in aliis. 1. 2. qu. 85. 4. o., Virt. qu. 1. 8. 12.

182 Homo peccando recedit ab ordine rationis. Ideo perdit dignitatem humanam, & incidit in servitutem bestiarum. 2. 2. q. 64. 2. 3., 2. d. 35. 5. o. *Baptismus*. 131. 133. *Beatitudo*. 125. *Bonitas*. 148. 149. 200. 216. *Caritas*. 101. 102. 104. 105.

183 In quolibet peccato est aliquid virtutis, quia non potest corrumpere omnes circumstantias virtutis. 1. 2. q. 73. 2. o. fin., 2. d. 42. qu. 2. 5. 2. *Clavis*. 15. *Clausio*. *Confessio*. 4. 47. 92. *Coniunctio*. 4. *Conscientia*. 5. *Contemptus*. 5. 7.

184 Effectus peccati triplex, scilicet privatio gratiæ, reatus ex aversione, & dispositio ad similes actus peccati ex conversione. 2. d. 32. qu. 1. 1. o., 4. d. 17. q. 2. art. 1. q. 1. 1. *Conversio*. 5. *Culpa*. 4. 6. *Cultus*. 14. *Damnatio*. 2. 3. 28.

PE

185 Peccatum singularis personæ non nocet nisi sibi. 3. quæst. 19. 4. 1., qu. 92. 6. 3. *Debitum*, 12. 19. 24.

186 Peccatum non nocet Deo, licet sit contra Deum. 1. 2. q. 21. 4. 1., q. 47. 1. 1., q. 73. 8. 2., 2. 2. q. 88. 2. o., 2. d. 42. q. 2. art. 2. q. 2. 1., 4. d. 15. q. 1. art. 1. q. 3. 4., art. 4. qu. 1. o. *Defectus*. *Dæmon*. 95. *Deus*. 205. *Ebrietas*. 9. 14.

187 Peccans videtur contemnere Deum dupliciter, scilicet ut iudicem, & ut testem. Psal. 50. princ. *Ænigma*. 3. *Eucharistia*. 212. &c. 275. &c.

188 Omnia peccata sunt improperia Dei quodammodo, in quantum per ea lex Dei contemnitur. Rom. 15. lect. 1. princ. *Excæcatio*.

189 Peccatum causat quadruplicem divisionem, discordiæ a proximo, contrariæ affectionis a seipso, aversionis a Deo, & dissimilitudinis a sanctis. Isa. 59. *Excommunicatio*. 21. &c. *Fama*. 1. *Fermentum*. 2. *Filiatio*. 13. *Flos*. 2. *Fornicatio*. 20. *Gloria*. 6. 7.

190 Effectus peccati duplex, scilicet inquinatio affectus ad terrena, & inordinatio eius per aversionem a Deo. Psal. 50. med.

191 Peccatum transit actu, & manet effectu, scilicet reatus maculæ, & offensæ Dei. 1. 2. qu. 109. 7. o., q. 113. 2. 3., 3. q. 62. 2. 2., 5. o., qu. 89. 4. 1., 4. d. 14. q. 1. art. 1. q. 6. 3., q. 2. art. 3. q. 2. 1., q. 3. 3., d. 17. q. 1. art. 3. q. 5. 2., q. 2. art. 1. q. 1. 1., d. 18. q. 1. art. 2. q. 3. 1., Mal. q. 2. 1. 11., 2. 14., q. 7. 10. 6. *Gratia*. 15. &c. 41. 51. 59. 114. 153. 183. 167. &c.

192 Peccator per affectum peccati, amicitiam Dei violavit per inobedientiam divinæ legis, & honorem Deo debitum subtraxit. 4. dist. 14. q. 2. art. 1. q. 2. o. *Hæresis*. 18. 45. 107. 114. *Ieiunium*. 21. 39. *Iephte*. *Ignorantia*. 23.

193 Ex primo amittit gratiam, & incurrit offensam, ex secundo meretur pœnam. 4. dist. 14. qu. 2. art. 1. qu. 2. o.

194 Peccatum facit inveterascere redigendo in servitutem veteris Adæ. Psal. 6. med. *Imago*. 40. *Incarnari*. 3.

195 Peccata ducunt ad tenebras damnationis. Io. 12. lect. 6. med., lect. 8. med. *Infirmitas*. 4. *Ingratitudo*. 1. &c. *Insanabile*.

196 Vulnus quadruplex causatur in anima, primo ex peccato Adæ, sed consequenter ex aliis peccatis, scilicet infirmitas in irascibili, concupiscentia in concupiscibili, ignorantia in ratione, & malitia in voluntate: ad quæ sequuntur alia duo, scilicet dolor, & mors. 1. 2. qu. 85. 3. o., 5. o., Mal. q. 2. 11. o. fin., Gal. 3. lect. 7. princ. *Interdictum*. *Irregularitas*. 1. &c. *Iudæi*. 12. &c. *Iudicium*. 29. 30.

197 Peccatum impedit intellectum, voluntatem, & virtutem exequutivam. Psal. 37. med. *Iustitia*. 12. 13. 15. 49. 86.

198 Peccatum dupliciter deprimit, scilicet premendo, ne videantur superiora, sed infima, & humiliando. 1. 2. q. 87. 2. 1., Psal. 37. princ.

199 Homo per peccatum incurrit triplex detrimentum, scilicet deordinationem mentis, reatum pœnæ, & debilitatem boni naturalis. 1. 2. q. 109. 7. o., 3 qu. 22. 3. o., ꝫ. 4. c. 72., Psal. 6. princ.

se ex

PE

se ex maiori nocumento, scilicet contra maius bonum, sed per accidens ex deliberatione. 2. 2. q. 34. 4. o., q. 73. 3. o., q. 74. 2. o., q. 154. 3. o., Mal. q. 2. 10. o. *Iudas*. 1. *Libido*. *Lingua*. 6. *Malum*. 15. &c.

229 Quando peccatum est commissum, iam totam suam quantitatem habuit; nec accrescit ei aliquid quo ad rationem culpæ ex affectu consequente, licet accrescat aliquid quo ad pœnam accidentalem, quia plures habebit rationes dolendi in inferno de pluribus malis ex suo peccato consequutis. 4. d. 17. q. 2. art. 2. q. 4. 2., Mal. q. 2. 2. 8. *Obstinatio*. 3. *Proclamare*. *Pusillanimitas*. 5. *Raptus*. 5. *Sacramentum*. 78. *Sacrificium*. 40. *Sacrilegium*. 5. *Scandalum*. 12. *Seditio*. 3. *Vermis*. 2.

230 Non omnia peccata sunt æqualia in gravitate. 1. 2. q. 73. 2. o., 2. d. 42. q. 2. 5. o., 3. 3. c. 139., Mal. q. 2. 9. o., Matth. 10. princ. fin., c. 11. fin.

231 Gradus quadruplex gravitatis peccati, scilicet per passionem, ignorantiam, malitiam, & contumaciam. 1. 2. q. 105. 2. 9., 2. 2. q. 162. 2. o., 1., 2., q. 186. 9. 3., 3. q. 88. 4. o., Mal. q. 2. 1. 10. *Abortus*. 1. *Abscondere*. 4. *Acceptio*. 6. 7.

232 Peccata quæ consistunt in actuali contemptu Dei, sunt graviora peccatis, in quibus non est contemptus Dei nisi ex consequenti, & quasi interpretative. 1. 2. q. 73. 8. 2., 4. d. 9. art. 3. q. 3. o. *Accidia*. 5. *Adam*. 65. *Adulatio*. 4.

233 Peccatum in quo Deus in seipso contemnitur, est gravissimum. Post in quo contemnitur in sacramentis, præcipue in Eucharistia. Tertio in membris suis. Quarto in præceptis suis, quod commune est omni peccato mortali. 2. 2. q. 20. 3. o., q. 21. 1. 1., q. 39. 2. o., q. 110. 2. o., q. 148. 3. o., q. 150. 3. o., q. 154. 3. o., 3., 3. q. 80. 5. o., 4. d. 9. art. 3. q. 3. o., 1. Corinth. 12. lect. 7. princ. *Adulterium*. 3. &c. *Apostasia*. 4. *Avaritia*. 25. &c. *Aversio*. 16. &c. *Bestialitas*. 1. *Blasphemia*. 8. &c. *Caritas*. 148.

234 Peccata contra Deum sunt secundum genus suum gravissima. Mal. q. 2. 10. o. *Circumstantia*. 10. &c. *Complacentia*. 2.

235 Peccatum in Spiritum sanctum est gravissimum. 2. 2. q. 21. 1. 4. o., q. 130. 2. o., Mal. q. 8. 3. 1. *Concupiscentia*. 12.

236 Peccata opposita virtutibus theologicis sunt ceteris graviora secundum genus suum. 2. 2. qu. 20. 3. o.

237 Peccatum quanto plus repugnat oppositæ virtuti, tanto est gravius. 2. 2. q. 116. 2. o., qu. 119. 3. o. *Concupiscibilis*. 8. &c.

238 Maximum peccatum opponitur maximæ virtuti principaliter & directe, sed minimum extensive. 1. 2. q. 73. 4. o., Mal. q. 2. 10. o. *Confessio*. 43. 44. *Contemptus*. 4. *Contritio*. 7. *Contumelia*. 5. *Corripere*. *Defectus*. 21. *Dæmon*. 42. 48. 67.

239 Immo principale vitium non opponitur principali virtuti. 1. 2. q. 39. 4. 1., qu. 84. 4. 1., 2. 2. q. 118. 7. 1., q. 142. 3. 1., q. 162. 6. 2., 7. 3., 4., 2. d. 22. q. 1. 1. 2., 3. d. 33. q. 2. art. 1. q. 3. 4. Mal. qu. 8. 1. 3., 22., qu. 13. 3. 1. *Derisio*. 1. 2. *Desperatio*. 4. *Dissensio*. 2. &c. *Ebrietas*. 2. 3. 7.

240 Omne peccatum opponitur prudentiæ. Sed non est gravissimum, nisi opponatur in aliquo maximo. 2. 2. q. 55. 2. 3., q. 119. 3. 3.

PE

241 Peccata contra præcepta primæ tabulæ sunt ceteris graviora. 1. 2. q. 110. 6. o., Quol. 1. 18. o., Quol. 5. 20. o.

242 Quanto voluntas est maior, vel finis peior, tanto peccatum est gravius. In aliis autem causis peccati est oppositum. 1. 2. q. 73. 6. o.

243 Gravitas peccati est maior de maiori bono quod corrumpitur, vel contemnitur, minor autem de maiori bono quod amatur. 1. 2. q. 100. 6. o., 2. 2. q. 39. 2. o., q. 105. 2. o., q. 118. 5. o., 1., q. 150. 3. o., 4. d. 17. q. 2. art. 3. q. 1. 4.

244 In quolibet genere peccati gravius est quod fit ex habitu, quia fit ex maiori libidine. 2. 2. qu. 156. 3. o., 3. d. 38. 5. o., 4. dist. 9. art. 3. quæst. 2. 1.

245 Peccatum transgressionis est gravius delicto, id est peccato omissionis. Psal. 24. princ., Gal. 6. lect. 1. princ.

246 Peccata carnalia sunt minus gravia, licet turpiora, quam spiritualia. 1. 2. q. 73. 5. o., 2. 2. q. 116. 2. 2., q. 142. 4. 2., q. 144. 2. 4., qu. 154. 3. o., q. 162. 6. 3., 4. d. 9. art. 3. qu. 5. o., d. 33. q. 1. art. 3. q. 2. 3., Verit. q. 25. 6. 2., Isa. 1. fin., Ephes. 5. lect. 5. princ.

247 Gravius est peccare opere quam ore, & ore quam corde. 1. 2. q. 100. 6. o. fin.

248 Nocere sibi est gravius peccatum quam nocere proximis, in re non subiecta voluntati, scilicet in naturalibus, vel spiritualibus, in aliis autem e converso. 1. 2. qu. 73. 9. 2. *Eucharistia*. 52. &c. 70. 74. 153. 154. 161. 228. &c. *Eventus*. *Excommunicatio*. 22. 34.

249 Nocumentum intentum, vel prævisum, vel per se consequens peccatum, aggravat illud directe, non autem si per accidens consequatur; sed imputatur ei ad pœnam, si dabat operam rei illicitæ, propter neglegentiam considerandi. 1. 2. qu. 73. 8. o., 2. d. 33. qu. 1. 2. o. *Excusatio*. *Fornicatio*. 4. 5. *Furtum*. 7. 14. *Gula*. 9. *Heresis*. 18. 66. 67. *Homicidium*. 1. 2. *Humilitas*. 15. 22. *Idolatria*. 6. *Ignorantia*. *Impossibile*. *Incarnari*. 9. *Infidelitas*. 4. 5. *Infirmitas*. 7. *Inobedientia*. 5. *Hypocrisis*. 5. *Ira*. 62. *Ironia*. 1. *Iudas*. 3. *Lameth*. *Libido*. *Lingua*. *Loth*. *Lucifer*. *Ludus*. 9. 10. 12. *Luxuria*. 7. 8. 12. &c. 20. *Maledicere*. 2. 3. *Malitia*. 7. *Malum*. 19. 38. 58. *Miles*. 7. 8. *Natura*. 49. 50. *Occidere*. 8. 19. *Otiosum*. 1. *Occupatio*. *Odium*. 3. 5. 17. 20. *Ordo*. 7. *Præsumptio*. 2. 4. 10. *Schisma*. 3. &c. *Superbia*. 13. &c. *Susurratio*. 2. *Tentare*. 4. 8. 13. *Timiditas*. *Transgressio*. 3. *Verecundia*. 5. 9. *Uxor*. 23.

250 Peccatum aggravatur ex tribus, scilicet ex peccati specie, ex peccati novitate, & ex peccati publicatione. Isa. 3. princ.

251 Peccatum aggravatur ex conditione personæ, contra quam peccatur tripliciter. Primo si sit coniuncta Deo virtute, vel officio. Secundo si sit sibi coniuncta natura, vel beneficio, vel aliter. Tertio si sit coniuncta proximo, tangendo plures, ut persona publica, vel famosa. 1. 2. q. 73. 9. o., 2. 2. q. 58. 10. 3., qu. 61. 2. 3., 3. o., q. 63. 4. 2., q. 67. 4. o., 3. qu. 80. 5. o., 3. d. 1. q. 1. 2. 5., d. 20. 2. o., 4. d. 17. q. 2. art. 3. qu. 1. 4., Opusc. 2. c. 238. fin., Psal. 12. princ., Rom. 2. lect. 2. princ., 1. Cor. 11. lect. 7. princ. *Adam*. 63. 65. &c. *Apostasia*. 1. 4. *Avaritia*. 14. *Blasphemia*. 26. *Delectatio*. 106. *Dissensio*. 4.

PE

280 Sum-

ex

363 Pec-

PE

PE

PE

387 Peccatum veniale comparatur ægritudini, mortale vero morti. 1. 2. qu. 72. 5. o., ξ. 3. cap. 139. fin.

388 Licet virtus secundum habitum non corrumpatur nisi per peccatum mortale, tamen actus eius corrumpitur, & impeditur etiam per veniale. 1. 2. q. 89. 1. o., 2. 2. q. 133. 1. 2., 4. d. 16. q. 3. art. 2. q. 4. 1., q. 4. art. 1. q. 3. 1., Mal. q. 14. 2. 2., 3. *Imprudentia*. 1.

389 Peccatum mortale est contra præceptum Dei, non autem veniale, sed est præter præceptum. 1. 2. q. 74. 9. o., q. 88. 1. 1., 2. 2. qu. 105. 1. 1., 4. d. 16. L. fin., Mal. q. 7. 1. 1., 8. *Indevotio*. *Infidelis*. 9. *Ingratitudo*. 4. 5. 13. 16.

390 Frequenter non vitans peccatum mortale, vitat aliquod veniale, ad quod non habet tantum incitamentum. 4. d. 33. q. 1. art. 3. q. 2. 1.

391 Peccatum veniale, & mortale differunt genere. 1. 2. q. 88. 2. o., 2. d. 24. q. 3. 6. 6., d. 42. q. 1. 4. o., Mal. q. 2. 8. o.

392 Immo sunt quandoque eiusdem speciei. 1. 2. q. 72. 5. 1.

393 Aliquid non mortale simpliciter, potest in aliquo casu esse peccatum mortale. Mal. q 3. 10. 4. *Invidia*. 4.

394 Peccatum veniale ex genere, potest fieri mortale ex intentione, non idem numero, nec multa simul. 1. 2. qu. 88. 2. o., 4. o., 6. o., 1., 2. d. 24. q. 3. 5. 2., 6. o., d. 42. q. 1. 4. o., 2., 4. d. 21. L. princ., Mal. q. 7. 1. o., 5., 3. o., q. 14. 2. o., Psal. 39. fin. *Ludus*. 10. *Maledicere*. 2. *Matrimonium*, 53. &c. 116. &c. 126. *Meritum*. 59. 111.

395 Oppositum videtur dicere. 4. d. 16. q. 3. art. 2. q. 3. o. *Negligentia*. 7. 9. *Oblatio*. 16.

396 Consensus in veniale ex genere, est veniale; sed consensus in veniale propter imperfectionem actus, facit mortale. 1. 2. q. 74. 8. 2., 9. o., 3., q. 88. 5. 1., 2. d. 24. q. 3. 4. 5. o., d. 42. q. 1. 4. o., Verit. q. 15. 4. 2., Mal. q. 7. 3. 4. o., 5. o., 8., q. 15. 2. 16., Quol. 8. 15. o., Quol. 10. 9. 3. *Officium*. 6. 17. *Omissio*. *Otiosum*. 2.

397 Peccatum veniale potest fieri mortale per subtractionem propter imperfectionem actus, non autem propter additionem. 1. 2. q 88. 2. o., 6. o. *Oratio*. 103. *Permissio*. 2.

398 Peccatum veniale, & mortale, differunt sicut reparabile, & irreparabile. 1. 2. q. 72. 5. o., Mal. q. 7. 1. o.

399 Oppositum videtur dicere. 1. qu. 69. 2. o., Opusc. 2. c. 148., 149.

400 Peccatum veniale, & mortale differunt sicut reparabile, & irreparabile per principium interius, quia veniale dicit defectum circa ea quæ sunt ad finem, sed mortale dicit defectum ab ultimo fine. 1. 2. q. 72. 5. o., q. 87. 2. 5. o., q. 88. 1. o., 5. o., 2. 2. q 24. 10. o. fin., ξ. 3. cap. 159. fin., 143., Mal. qu. 7. 1. o., 3. o. fin., 7. o. fin., 9. o., 11. o., Opusc. 2. c. 178. *Aversio*. 3. 6.

401 Peccatum veniale non dicitur esse maioris adhærentiæ quam mortale, quia scilicet minus in anima maneat, sed quia difficilius vitatur. 4. d. 16. q. 2. art. 1. q. 2. 2. *Pœnitentia*. 73. 74. *Pollutio*. 4. 8. 9.

402 Per peccatum mortale omnino mens avertitur a Deo, sed per veniale retardatur affectus hominis ne prompte feratur in Deum. 3. q. 87. 1. 2. o. *Aversio*. 3. 6. *Præceptum*, 149.

403 Per quodlibet peccatum veniale, vel mortale deordinatur voluntas hominis per immoderatam conversionem ad bonum creatum. 3. qu. 87. 1. o., 2. 3.

404 Unum peccatum mortale potest oriri ex veniali. 2. 2. q. 13. 4. 3., q. 105. 1. 2.

405 Ante baptismum, non possunt esse venialia sine mortalibus. 1. 2. q. 89. 3. 6. o., 3. q. 90. 4. 3., Mal. q. 5. 2. 8.

406 In ratione superiori dupliciter potest esse peccatum veniale, scilicet quando consentit in veniale ex genere, vel quando habet subitum motum infidelitatis sine consensu. 1. 2. qu. 74. 10. o., 2. d. 24. q. 3. 5. o.

407 Immo suprema pars rationis practicæ non potest esse deordinata nisi per peccatum mortale, non autem per veniale. 2. dist. 21. q. 2. 3. 6. *Prohibitio*. 5. *Prudentia*. 34. *Purgatorium*. 7. 8. *Ratio*. 59. *Sabbatum*. 5. *Sacramentum*. 109. &c.

408 Immo motus rationis superioris in illud quod est veniale ex genere, est peccatum veniale. Similiter si sit mortale ex genere circa proprium obiectum ante deliberationem, scilicet infidelitas ex surreptione, quæ cum deliberatione est peccatum mortale. 1. 2. qu. 74. 9. 10. o., 2. d. 24. q. 3. 5. o., Verit. q. 15. 5. o., Mal. q. 7. 1. o., 12., 3. 17., 5. o. *Suspicio*. 4. *Timor*. 61. *Transgressio*. 2. *Vituperabile*. *Vituperatio*.

409 Ratio superior circa obiectum potentiæ inferioris, ut sensualitatis, sicut in delectationibus secundum carnem, non habet motum, nisi deliberatum. Ideo semper est mortale, si sit de mortali, non autem si sit de veniali. 1. 2. q. 74. 10. o., 2. d. 24. qu. 3. 1. o.; 4., 5. o. fin., 3., Verit. q. 15. 5. o. *Unctio*. 10. &c.

410 Peccatum rationis superioris est per hoc quod deflectitur a rationibus æternis, id est relinquit legem Dei vel actu tantum faciendo contra eam, ut in veniali, vel etiam habitu, ut in mortali. 2. d. 24. q. 3. 5. 1., Mal. qu. 7. 1. 17., 5. o. *Aversio*. 9.

411 Peccatum veniale displicet Deo, sed non facit peccantem displicere ei; mortale vero facit utrumque. 4. d. 16. q. 2. art. 1. q. 2. 3.

412 Nullus debet peccare venialiter ne alius peccet mortaliter. 2. 2. q. 26. 4. o., 2., qu. 43. 7. 5., q. 110. 3. 4., 4. d. 9. art. 4. q. 2. 3., d. 38. q. 2. art. 4. q. 1. o., 2.

413 Quilibet debet potius mori, & præeligere omnem pœnam in generali quam peccare non solum mortaliter, sed etiam venialiter. 2. 2. qu. 110. 3. 4., 4. d. 17. qu. 2. art. 3. q. 1. 4., d. 18. q. 2. art. 4. qu. 3. 1., d. 29. 2. 2., Quol. 1. 9. o., Quol. 10. 9. 3.

414 Peccatum veniale non impedit remissionem peccati mortalis, nisi impediendo opus pœnitentiæ, ne sit pœnitentia. 4. d. 16. q. 4. art. 1. q. 3. 1., q. 4. o.

415 Unum veniale potest remitti sine alio veniali, non autem sine quolibet mortali. 3. q. 87. 4. o., q. 90. 4. 3., 4. d. 16. q. 2. art. 1. q. 2. 3. o.

416 Peccatum veniale remittitur post mortem in purgatorio quo ad culpam, & pœnam, non autem mortale. 1. q. 64. 2. o., 2. d. 43 L. princ., 4. d. 16. q. 1. art. 2. q. 4. 1., q. 2. art. 2. q. 2. 3., d. 21. q. 1. art. 3. q. 1. 2. o., q. 3. 2., Mal. qu. 3. 2., Mal. q. 3. 15. o., q. 7. 11. o., Opusc. 2. cap. 178., 183., 184., Matth. 12. med.

PE

PE

PE

PŒ

42. Qui

PŒ

25. Pœ

tu post peccatum, non autem ante. 4. d. 22. qu. 2. art. 3. q. 2. o.

59 Christus fuit institutor sacramenti pœnitentiæ, & partium eius, non autem Ioannes Baptista, sed fuit denuntiator. 4. d. 16. L. med., d. 17. q. 3. art. 1. q. 5. o., art. 3. q. 1. 1. *Eucharistia*. 46. *Innocentia*. 12.

60 Et fuit institutum a Christo dando claves, sed ostendit efficaciam eius post resurrectionem. 3. q. 84. 7. o., 4. d. 2. q. 22. art. 3. q. 3. o.

61 Sacramentum pœnitentiæ, est tantum unum. 4. dist. 2. qu. 2. art. 2. qu. 1. o.

62 Et necessarium est solis habentibus peccatum. 3. q. 65. 1. o., 2. 4., 4. o., q. 85. 5. o., 6. o., 4. d. 14. q. 2. 5. o., L. princ., d. 17. q. 3. art. 1. qu. 1. o., d. 18. qu. 1. art. 3. qu. 1. o., ʒ. 4. c. 71. *Matrimonium*. 12. 64.

63 Sacramentum pœnitentiæ potest, & debet iterari. 3. q. 84. 10. o., 4. d. 14. q. 1. art. 4. q. 3. o., Heb. 6. lect. 1. med.

64 Pœnitentia, inquantum est sacramentum, perficitur in confessione. 4. d. 17. q. 3. art. 5. qu. 1. o. *Sacramentum*. 9. 28. 43. 46. 111. 153.

65 Sacramentum pœnitentiæ non requirit impositionem manus, nec signum crucis. 3. qu. 84. 4. o., ʒ. 4. c. 71. *Satisfactio*. 10.

66 Remissio peccatorum est res tantum in sacramento pœnitentiæ, actus vero exteriores pœnitentis, & absolventis sunt sacramentum tantum. Sed pœnitentia interior est sacramentum, & res sacramenti. Et secundum totum simul est causa tertii; sed secundum, & tertium est causa primi. 3. q. 84. 1. 3., 4. d. 22. q. 2. 1. o.

67 Hoc sacramentum non consistit in consecratione materiæ, nec in usu materiæ consecratæ, sicut alia sacramenta, sed in remotione materiæ, scilicet peccati. 3. q. 84. 3. o., 4. d. 14. qu. 1. art. 1. q. 1. 2., dist. 18. q. 1. art. 3. q. 1. o. *Baptismus*. 248. *Confessio*. 33. *Præsumptio*. 12. *Sacramentum*. 28.

68 In sacramento pœnitentiæ, & matrimonii non est materia corporalis, sicut in aliis sacramentis; sed actus humani sensibiles sunt ibi loco materiæ. 3. q. 84. 1. 1., 2., 4. 3., 7. o., qu. 85. 1. 1., q. 86. 4. 3., 6. o., q. 89. 1. 2., q. 90. 1. o., 2. o., 4. d. 7. q. 1. art. 2. q. 1. o., d. 14. qu. 1. art. 1. q. 1. 1., 2., 4., d. 16. q. 1. art. 1. qu. 1. o., q. 2. 1., q. 3. o., 3., q. 4. o., d. 17. q. 3. art. 3. q. 2. 1., q. 4. o., d. 22. qu. 2. art. 1. qu. 1. o., art. 2. q. 1. 2., q. 2. o., dist. 24. q. 1. art. 1. q. 5. o., dist. 26. qu. 2. 1. 2.

69 Dolor corporalis, vel sensibilis, vel fletus, potest esse materiale in pœnitentia, & redditum Deo pro offensa. 4. d. 14. q. 1. art. 1. q. 2. 3., 6. 2., art. 3. q. 1. o., 2.

70 Materia vel obiectum pœnitentiæ duplex, scilicet proxima, id est actus pœnitentis, & remota, scilicet peccata. 3. quæst. 84. 2. o., quæst. 90. 1. 3.

71 Pœnitentia non est de pœnis, nisi large, id est displicentia, inquantum pœnæ inclinant ad peccatum. 4. d. 16. q. 1. art. 2. q. 5. 2., d. 17. qu. 2. art. 2. q. 1. o.

72 Materia pœnitentiæ adhibetur a Deo, interius inspirante, non autem a ministro, sicut in aliis sacramentis, sed tantum complet absolvendo. 3. q. 84. 1. 2., 3. o., 4. 4., 4. d. 16. q. 1. art. 1. q. 2. 1. *Sacramentum*. 9. 27. 46. 84.

73 Pœnitentia est aliquo modo de quolibet genere peccatorum; sed est de peccato mortali proprie & principaliter, & de veniali proprie & non principaliter; de originali vero, improprie. 3. q. 84. 2. 3., 7. 3., 4. d. 16. q. 1. 2. o., d. 22. q. 2. art. 2. q. 1. 3., Mal. q. 7. 11. 3., 4.

74 Nullus tenetur ad pœnitentiam de peccato veniali, quia sine ea remittitur, licet non in hac vita. 3. q. 87. 1. o., 2. 2., 4. d. 16. q. 1. art. 2. q. 4. o., q. 2. art. 2. q. 3. o. *Sacrificium*. 18. 26. *Votum*. 32.

75 Quæ sunt ex parte pœnitentis, scilicet verba, & facta, sunt materia huius sacramenti; quæ vero sunt ex parte sacerdotis, se habent per modum formæ. 3. q. 84. 3. o., 1., 4. 3., 7. o., q. 86. 6. o., q. 89. 1. 2.

76 Pœnitentia, in quantum est sacramentum, habet formam verborum, non autem ut virtus. 4. d. 1. q. 1. 3. 5. *Absolvere*. 21. 22. 29. 30.

77 Forma huius sacramenti est absolutio, quæ non requirit tantam determinationem verborum, sicut alia sacramenta. 4. d. 1. qu. 1. 3. 5., d. 14. q. 1. art. 1. q. 1. 2., d. 22. q. 2. art. 2. q. 2. o.

78 Forma huius sacramenti est hæc, *Absolvo te*; sed alia, scilicet *in nomine Patris &c.* & omnia alia quæ in absolutione dicuntur, sunt ad bene esse. 3. q. 84. 3. o., 4. d. 22. qu. 1. art. 2. q. 3. o., Opusc. 5.

79 Sacramentum pœnitentiæ habet partes, non autem ut virtus, nec alia sacramenta. 3. qu. 90. 1. o., 4. d. 16. q. 1. art. 1. q. 1. 4. o.

80 Partes eius materiales sunt tres, scilicet contritio, confessio, & satisfactio; sed partes eius essentiales, & cuiuslibet sacramenti, sunt materia, & forma. 3. q. 90. 2. o., 4. d. 16. q. 1. art. 1. q. 2. 4. o., d. 17. q. 3. art. 3. q. 4. o., d. 22. qu. 2. art. 1. q. 2. 3., 2. Cor. 7. lect. 3. med. *Contritio*. 4 *Confessio*. 14.

81 Hæ partes pœnitentiæ sunt partes eius essentiales, non autem subiectivæ, nec potentiales. 3. q. 90. 3. o., 4. d. 16. q. 1. art. 1. q. 3. o.

82 Contritio, confessio, & satisfactio sunt actus pœnitentiæ virtutis, & non partes eius. 3. qu. 90. 1. 2., 4. d. 16. q. 1. art. 1. q. 4. o., d. 17. q. 3. art. 2. q. 3. o. *Contritio*. 4.

83 Partes omnes pœnitentiæ sunt in pœnitentia interiori, secundum propositum, & in exteriori realiter, propter contritionem, quæ est interius re, & exterius ut signo. 4. d. 22. quæst. 2. art. 1. qu. 2. 3. *Confessio*. 1. &c. 14. 81. 85. 86.

84 Partes pœnitentiæ adaptantur tribus attributis divinis, scilicet contritio misericordiæ vel bonitatis, confessio sapientiæ, & satisfactio potentiæ. 4. d. 17. q. 3. art. 2. q. 3. 3. *Contritio*. 3. 4. 10. 11. 28. 29.

85 Contritio est prima pars pœnitentiæ, efficaciam aliis partibus præbens. Ideo iudicatur de tota pœnitentia, sicut de contritione. 4. d. 17. q. 3. art. 2. q. 3. 3.

86 Ordo virtutis, & temporis est inter partes pœnitentiæ integrales, 3. q. 90. 3. 3., 4 d. 16. q. 1. art. 1. q. 3. o.

87 Pœnitentia ante baptismum, pœnitentia peccatorum mortalium, & pœnitentia venialium, sunt partes, id est species virtutis pœnitentiæ, non autem sacramenti pœnitentiæ. 3. qu. 90. 4. o., 4. dist. 16. quæst. 1. art. 2. qu. 1. 5. o., Matth. 3. princ.

PE

PE

PE PE

PE

PE

PH

PY

PL

PL

PO

PO

PO

Abso-

PO

Absolutum. *Accessus*. 2. *Accidens*. *Accidentaliter*. 4. *Accusatio*. 18. 22. *Actio*. 72. *Actus*. 76. 77. *Affinitas*. 9. *Amor*. *Analogia*. *Angelus*. 2. 200. 288. 326. 360. 461. *Anima*. 123. 125. &c. *Animal*. 48. *Apis*. 5. *Apostoli*. 20. 29. *Apparere*. 7. 10. *Appellare*. 2. 4. *Appropriatio*. 5. *Ascendere*. 16. *Cœlum*. 23. 24. 146. *Claritas*. 11. *Compositio*. 3. *Commune*. 9. 11. *Contrarium*. 42. *Creatio*. 3. *Delectatio*. 29. *Dispositio*. 47. 49. 51. *Divisio*. *Eucharistia*. 6. 41. 87. 164. *Ævum*. 10. *Exorcismus*. 9. *Finis*. 5. *Generatio*. 18. *Habitus*. 37. *Memoria*. 9. 10. *Meritum*. 7. *Multiforme*. 1. *Pœna*. 61. 66. *Pœnitentia*. 24. 58. *Prædestinatio*. 9. 36. *Primogenitus*. 1. *Principium*. 1. 28. *Prioritas*. *Prius*. *Prophetia*. 77. *Propter*. 1. 4. *Signum*. 10. &c. *Unitas*. *Universale*. 2. &c.

Postprædicamentum est quod consequitur diversa genera. 1. 2. q. 49. 1. o. *Habitus*. 19. 23.

Postulatio importat quandam protensionem desiderii in id quod petitur, & addit supra petitionem communiter dictam determinatum petitum, scilicet finem. 4. d. 15. q. 4. art. 3. q. 1. o., 3. *Amor*. 167. *Ira*. 40. *Miraculum*. 37. 38. *Oratio*. 10. *Petitio*. *Spiritus*. 15. *Vocatio*.

Potens dicitur non potens pati, etiam si nihil possit agere. 1. d. 42. q. 1. 1. o. *Accipiter*. *Actio*. 70. *Alexander*. 2. *Dominatio*. *Dominium*. *Gryphus*. *Iudicium*. 1. 46. *Iustitia*. 50. 70. *Magi*. 1. *Pax*. 24.

Potentatus est multitudo potentiæ, vel opus validum dominationis. Psal. 19. med. *Alexander*. 2. *Honor*. 21.

1 Potentia significat id quod est principium, non autem relationem eius. 1. q. 41. 5. 1., 1. d. 7. q. 1. 2. o., Pot. q. 1. 1. 3., q. 2. 2. o.

2 Potentia dicitur esse principium actionis. 1. d. 42. q. 1. 1. 2., 2. o., Pot. q. 2. 1. 6., Anima 12. o.

3 Ratio potentiæ consistit in hoc quod sit proximum principium operationis, & non primum. 1. d. 45. 3. 2.

4 Immo potentia aliquando accipitur pro qualibet proprietate rei consequente naturam eius. 1. d. 3. q. 4. 1. 5.

5 Hoc nomen *potentia*, primo impositum est ad significandum potentiam activam, secundario vero devolutum est ad potentiam passivam. 1. d. 42. q. 1. 1. o., Pot. qu. 1. 1. o. *Ars*. 12. *Essentia*. 4. *Memoria*. 7.

6 De ratione potentiæ quo ad primam impositionem est non posse pati. 1. d. 42. 3. 1.

7 Potentia creaturæ duplex, scilicet ad esse, & ad agere. Prima se tenet ex parte materiæ, secunda vero ex parte formæ. 1. 2. qu. 55. 2. o., Ȝ. 2. c. 25. 1. *Actus*. 20. 23. 13. &c. *Amor*. 140. *Annihilatio*. 4. *Capacitas*. *Comedere*. 1. *Damnatio*. 24. 25.

8 Oppositum videtur dicere a simili. 2. 2. qu. 27. 3. o., 4. dist. 17. q. 1. art. 4. q. 1. o., Verit. q. 28. 7. 8. o.

9 Potentia duplex, scilicet potentia absoluta, & potentia ordinata. 1. q. 9. 2. o., qu. 25. 5. 1., q. 104. 3. 4. o., 1. 2. qu. 112. 3. 1., 1. d. 48. 4. 2., 3. d. 1. q. 2. 3. o., d. 2. q. 1. 1. o. princ., 4. d. 46. q. 1. art. 2. qu. 1. 2., qu. 2. o., Verit. q. 5. 2. 6., q. 13. 1. 4., Pot. q. 1. 5 5., q. 5. 3. 4. o., Quol. 4. 4. o. *Deus*. 340. &c. *Durities*. *Effectus*. 1. *Esse*. 56. 57. 63. 90. *Essentia*. 4.

PO

10 Potentia creaturæ duplex, scilicet naturalis, & obedientialis. 1. q. 115. 2. 4., 3. q. 1. 3. 3., q. 11. 1. o., 1. d. 42. q. 2. 2. 4., 2. d. 1. q. 1. 2. o., 3. 2., d. 18. q. 1. 2. o., 3. d. 1. q. 1. 3. 4., dist. 2. q. 1. 1. o., q. 2. art. 2. q. 3. 3., d. 3. qu. 2. 1. 1., 4. d. 8. q. 2. 3. 4., Verit. q. 8. 4. 13., 12. 4., q. 12. 3. 18., qu. 20. 3. 3., Pot. qu. 1. 3. 1., q. 6. 1. 18., Virt. q. 1. 10. 13. *Finitum*. 3.

11 Potentiæ naturales non habent habitum, nec aliquid superadditum, quia operantur circa aliqua determinata. 1. 2. q. 49. 4. 2., qu. 50. 1. 3. 4. o., 2. d. 23. q. 1. 1. o., 1., 2. 1., d. 27. 1. o., 2., 3. d. 14. art. 1. q. 1. 3., Verit. qu. 14. 10. 13., q. 20. 2. 6., Virt. q. 1. 1. o.

12 Potentia duplex, scilicet imperans, & exequens. 1. q. 115. 2. 4. *Miraculum*. 3.

13 Potentia duplex, scilicet rationalis, & irrationalis. 1. 2. q. 8. 1. 2., Verit. q. 26. 3. 7.

14 Proprium est potentiæ rationalis, esse ad opposita, id est ad oppositas actiones; sed esse ad alia opposita, est commune eis & aliis. Verit. q. 26. 3. 7.

15 Potentia rationalis est ad opposita, sed non æqualiter, quia ad unum naturaliter; ad alterum vero, secundum quod a perfectione propriæ naturæ deficit. 2. d. 39. q. 2. 2. 1.

16 Potentiæ rationales sunt ad opposita respectu eorum tantum quæ sunt sub convenienti obiecto earum. 1. 2. q. 8. 1. 2., 4. d. 49. q. 1. art. 3. qu. 2. 1.

17 Potentiæ rationales sunt ad opposita respectu earum tantum ad quæ non naturaliter inclinantur, scilicet non respectu finis. 1. q. 62. 8. 2., 2. d. 7. q. 1. 1. 1., 4. d. 49. q. 1. art. 3. q. 2. 1.

18 Oppositorum eadem est potentia. 1. 2. qu. 8. 1. 1.

19 Oppositum videtur dicere a simili. 1. q. 94. 3. 1., 1. 2. qu. 63. 4. 3., 2. d. 30. q. 2. 1. 7., Virt. q. 1. 10. 2.

20 Potentia duplex, scilicet activa, & passiva. 4. d. 44. q. 2. art. 1. q. 1. 2.

21 Potentia activa, vel passiva duplex, scilicet ligata, & libera. Et forma ligat potentiam materiæ, dominando ei totaliter, vel imperfecte. 4. d. 14. q. 2. art. 1. q. 1. 2.

22 Potentia passiva informatur ex obiecto suo, sed activa ponit formam suam circa obiectum. 2. d. 32. 1. 4.

23 Potentia passiva nunquam fit activa, nisi materia fit forma. 4. d. 44. q. 2. art. 1. qu. 3. o. *Agens*. 51. 55. 72. 88.

24 Non est possibile quod eadem potentia sit activa, & passiva. 1. qu. 79. 10. o. *Angelus*. 42. *Aptitudo*.

25 In creatura non videtur admitti posse potentia passiva infinita. 1. d. 17. q. 2. 4. o.

26 Potentiæ immateriales possunt recipere perfectionem in infinitum, non autem potentiæ materiales, quia terminantur per materiam. 1. dist. 17. q. 2. 4. o.

27 Potentia immaterialis quanto plus recipit de bonitate, tanto fit capacior in infinitum, non autem potentia materialis. 2. 2. q. 24. 7. o., 1. d. 17. q. 2. 4. o. *Dæmon*. 90. &c. *Factum*. 1. *Finitum*. 1. *Formativa*. *Frui*. 1. &c. *Habilitas*. *Homo*. 40. *Incipere*. 3.

28 In potentiis activis arguitur affirmative, qui potest maius potest & minus, in passivis autem

PO

PO

Glo-

PO

PR

est

PR

61 Operari sine tristitia, & delectabiliter, ratione finis, cadit sub præcepto legis Dei, non autem ex habitu. 1. 2. q. 100. 9. 3.

62 Immo etiam ex habitu. 1. 2. q. 109. 2. 5. 0.

63 Lex vetus continet præcepta moralia, id est de actibus virtutum. 1. 2. q. 98. 5. 0., q. 99. 2. 0., 3. 2., 4. 0.

64 Lex divina dat præcepta moralia de actibus omnium virtutum, obligando, vel consulendo, non autem lex humana. 1. 2. q. 100. 2. 0.

65 Omnia præcepta legis sunt unum ratione finis, sed sunt multa, secundum diversitatem rerum ad finem. 1. 2. qu. 99. 1. 0. *Lex*. 49. &c. 76. 84. 96. 113. 131. 138. 132. 171. *Natura*. 48. *Passio*. 116. *Ratio*.

66 Modus virtutis triplex: scilicet scienter, voluntarie, & ex habitu. Primus est de præcepto legis divinæ, & humanæ, secundus divinæ tantum, tertius nullius. 1. 2. q. 96. 3. 2., q. 100 9. 0., 2. 2. q. 44. 1. 1., 4. 1., 8. 0., 2. d. 28. 3. 0, 3. d. 36. 6. 0., 4. d. 15. q. 3. art. 4. q. 1. 3., Verit. qu. 24. 12. 16., 14. 2., 3., 7., Mal. qu. 2 5. 7. *Virtus*. 88. 112. 212. &c.

67 Immo etiam tertius est de præcepto legis divinæ. 1. 2. q. 109. 2. 5. 0.

68 Maximum præceptum datur de caritate. 2. 2. q. 44. 1. 0., ξ. 3. c. 116., 117. *Amor*. 65. *Caritas*. 66. 121.

69 Præceptum de dilectione Dei exponitur. 2. 2. quæst. 44. 4. 5. 0., 3. dist. 27. L., Virt. qu. 2. 10. 1. *Catholica*.

70 Præcepta caritatis non numerantur inter præcepta decalogi, quia omnia alia in eis includuntur, & ad hæc ordinantur. 1. 2. q. 100. 3. 1., 11. 0., 2. 2. q. 21. 2. 1., q. 23. 4. 3., q. 44. 1. 3., qu. 110. 4. 2., qu. 122. 1. 4. *Caritas*. 88. *Correctio*. 3. 11.

71 Tota lex in præcepto caritatis impletur. 1. 2. q. 99. 1. 2., q. 105. 2. 1., ξ. 3. cap. 115. fin., Rom. 13. lect. 2. princ., Gal. 5. lect. 3. med. *Eleemosyna*. 8. 9. *Finis*. 35. 88. *Lex*. 18. 41.

72 Præceptum de dilectione Dei perfecte impletur in patria tantum, sed imperfecte in via. 2. 2. q. 44. 6. 0., 3. d. 27. q. 3. 4. 0., Virt. q. 2. 10. 0., 1., Quol. 4. 24. 1., Opusc. 17. c. 5., 6., 7.

73 Immo etiam perfecte impletur in via. Opusc. 1. Tom. VIII., Opusc. 8. c. 15.

74 Ad perfectam impletionem eius requiruntur quatuor, scilicet recogitatio beneficiorum Dei, & excellentiæ eius, vitatio peccati, & terrenorum. Opusc. 1. c. 3. Tom. VIII.

75 Præcepta caritatis sunt tantum duo, scilicet de dilectione Dei, & proximi. 1. 2. q. 99. 1. 3., 2. 2. qu. 44. 2. 3. 0., ξ. 3. c. 116., 117., Virt. quæst. 2. 4. 6., Rom. 13. lect. 2. princ., Gal. 5. lect. 3. med.

76 Præcepta caritatis sunt duo explicite, & unum implicite, quia unum includitur in alio. 1. 2. q. 99. 1. 2., 2. 2. q. 44. 2. 0., q. 58. 1. 6.

77 Præcepta de dilectione Dei, & proximi, sunt prima, & primo intenta; alia vero secunda, & finis secundarius. 1. 2. q. 100. 3. 1., 11. 0., 2. 2. qu. 44. 1. 0., qu. 189. 1. 5., ξ. 3. c. 116., 117., Quol. 5. 19. 0.

78 Dilectio proximi, & omnia sine quibus ipsa non servatur, cadunt sub præcepto. 2. 2. q. 32. 5. 0.

79 Præceptum de dilectione proximi convenienter traditur, quia tangit rationem dilectionis, & modum, non quidem æqualitatis, sed similitudinis tripliciter, scilicet secundum finem, regulam, & propter se. 2. 2. qu. 44. 7. 0., Rom. 13. lect. 2. fin., Gal. 5. lect. 3. med.

80 Dilectio proximi ex præcepto debet esse vera, recta, sancta, & efficax. 2. 2. qu. 44. 7. 0.

81 Præcepta legis data sunt ut homines instruantur ad dilectionem Dei, & proximi. 1. 2. q. 99. 1. 2., 3., 2. d. 28. 3. 0.

82 In præcepto quo debemus diligere proximum, etiam sancti angeli continentur, a quibus tanta nobis officia impenduntur misericordiæ. Opusc. 4. art. 10. fin. *Martyrium*. 13. *Meritum*. 52. &c.

83 Nullum præceptum datur de dilectione sui, vel corporis proprii, quia hæc semper manent, & includuntur in dilectione Dei, & proximi. 1. 2. q. 100. 5. 1., 4., 2. 2. q. 44. 3. 1., 2. d. 42. q. 2. art. 2. q. 2. 3., 3. d. 28. L., d. 37. art. 2. qu. 2. 5., 4. d. 15. q. 2. art. 6. q. 1. 0., Virt. q. 2. 7. 10.

84 Modus virtutis, scilicet operari ex caritate, est de præcepto speciali caritatis, non autem de aliis præceptis, nec modus aliarum virtutum. 1. 2. qu. 100. 9. 10. 0., 2. 2. qu. 44. 1. 1., 4. 1., 8. 0., 3. d. 27. q. 5. 4. 0., dist. 29 2. 4., d. 36. 6. 0., Verit. q. 23. 7. 8., q. 24. 12. 16., Mal. quæst. 2. 4. 7. *Vita*. 56.

85 Immo dilectio Dei & proximi est sub præcepto legis quoad substantiam operis, non autem secundum quod elicitur ab habitu caritatis. 1. 2. q. 96. 3. 2., 2. d. 28. 3. 0., 3. dist. 36. 6. 0., 2., 4. d. 15. q. 3. art. 4. qu. 1. 3., Verit. q. 24. 12. 16., 14. 2., 3., 7., Mal. q. 2. 5. 7.

86 Modus caritatis, secundum quod est actus eius, est in præcepto, non autem secundum quod est modus aliarum virtutum. 1. 2. qu. 100. 9. 10. 0., 2. 2. q. 44. 11., 4. 1., 8. 0., 3. d. 27. qu. 3. 4. 0., q. 23. 7. 8., q. 24. 12. 16., Mal. qu. 2. 5. 7., Opusc. 18. c. 6.

87 Homo in statu innocentiæ poterat sine gratia servare omnia præcepta Dei quo ad substantiam actus, non autem quoad modum eius, scilicet quod fiat ex caritate. Sed post peccatum neutro modo. 1. 2. qu. 109. 4. 0., 3. 2., Verit. q. 24. 14. 0.

88 Immo etiam post peccatum potest sine gratia servare omnia præcepta Dei quo ad substantiam actus. 2. d. 28. 3. 0., d. 41. L. fin.

89 Præcepta specialia dantur de effectibus caritatis, scilicet de gaudio, pace, & beneficentia, propter tardiores, licet includantur in præceptis caritatis. Similiter conta opposita caritatis, scilicet contra odium, accidiam, invidiam, discordiam, & scandalum. 2. 2. q. 44. 3. 2., 3.

90 In lege divina non datur præceptum de fide simpliciter, sed de quibusdam credendis, quia fides præcedit præcepta. 1. 2. q. 100. 4. 1., 2. 2. q. 16. 1. 0., q. 22. 1. 0., ξ. 3. c. 118.

91 Tria genera hominum sunt non exercitati in præceptis, scilicet pueri, ad fidem noviter conversi, & peccatores. Opusc. 18. c. 2.

92 In lege divina datur præceptum de confessione fidei, & de doctrina eius. 2. 2. q. 16. 1. 4.

93 In lege divina dantur præcepta contra corrumpentia fidem. 2. 2 q. 16. 1. 3., ξ. 3. c. 118. fin.

94 Inter præcepta legis divinæ quædam sunt præambula legi, sicut præcepta de fide & spe,

& quæ-

PR

126 Praeceptum iudiciale quadruplex, scilicet respectu principum, concivium, domesticorum, & extraneorum. 1. 2. q. 104. 4. o.

127 Praecepta iudicialia optime tradita sunt de principibus, & regibus Iudaeorum. 1. 2. qu. 105. 1. o.

128 Similiter de domesticis, id est de coniugibus, & filiis, & servis. 1. 2. qu. 105. 4. o. *Iudaizare*.

129 Similiter de convictu popularium, & de possessionibus Iudaeorum, statuendo iudices, ordinem iudicii, numerum testium, & poenas. 1. 2. q. 105. 2. o.

130 Similiter de extraneis, id est de peregrinis, advenis, vicinis, & hostibus. 1. 2. q. 105. 3. o.

131 In lege veteri duplex erat praeceptum de prole nata, scilicet generale quo ad omnes filios & filias, id est sacrificium ad expiationem peccati originalis, & holocaustum ad consecrationem prolis, & speciale de primogenitis: & utrumque servatum fuit circa Christum infantem. 3. q. 37. 3. o.

132 Non sunt aliqua praecepta iudicialia, ordinantia hominem in seipso, sed omnia talia sunt moralia. 1. 2. q. 104. 1. 3.

133 Circa iudicialia praecepta dupliciter scribae & pharisaei errabant. Scilicet primo quidem quia quaedam quae in lege Moysi erant tradita tanquam permissiones, aestimabant esse per se iusta, scilicet repudium uxoris, & usuras accipere ab extraneis. Et ideo dominus prohibuit uxoris repudium, & usurarum acceptionem. Alio modo errabant, credentes quaedam quae lex vetus instituerat facienda propter iustitiam, esse exequenda ex appetitu vindictae, vel ex cupiditate temporalium rerum, vel ex odio inimicorum. Quorum opposita Dominus docet. 1. 2. q. 108. 3. 2. *Lex*. 84. *Passio*. 116. *Politia*. 7. *Sacrificium*. 31.

134 Praecepta iudicialia post Christum non obligant, nec servans ea peccat, nisi servet ut obligatus ex lege. 1. 2. q. 104. 3. o., q. 108. 1. o., 2. o., 4., 2. 2. q. 62. 3. 1., q. 87. 1. o., 4. d. 15. q. 1. art. 5. q. 2. 5., Quol. 2. 8. o., Quol. 4. 13. o., Heb. 7. lect. 2. med. *Lex*. 9.

135 Intentio legislatoris duplex, scilicet praecepti, & finis eius: prima obligat, non autem secunda. 2. 2. qu. 100. 9. 2., 2. d. 28. 3. o., d. 36. 6. o. fin.

136 Praeceptum positivum magis obligat ex intentione legis, quam ex verbis. 4. d. 15. q. 3. art. 1. qu. 4. 3., d. 19. q. 1. art. 3. q. 1. 1. *Accusatio*. 3. *Appetitus*. 66. *Benedictus*. 5. *Confessio*. 24. 27. 90. *Confirmatio*. 18. *Conscientia*. 19. *Consilium*. 12. 17. 20.

137 Praecepta iuris positivi non se extendunt ultra intentionem praecipientis, id est contra caritatem. 1. 2. qu. 96. 6. o., 4. d. 17. qu. 3. art. 3. q. 4. 5. *Debitum*. 20. *Dispensatio*. 6. 11. 23. *Eucharistia*. 193. *Excommunicatio*. 27. *Finis*. 63.

138 Legislator suo praecepto non exigit ab homine totum quod potest. 4. d. 15. q. 3. art. 2. q. 4. o. *Fornicatio*. 12.

139 Praeceptum legislatoris tunc solum non obligat, quando observatio praecepti intentionem eius evacuat, vel impedit. 1. q. 96. 6. o., 4. d. 15. q. 3. art. 2. q. 2. o. *Ieiunium*. 12. 23. &c. *Inobedientia*. 5. *Iustitia*. 54.

PR

140 Praecepta communis statuti non eodem modo obligant omnes, sed secundum quod requiritur ad finem quem intendit legislator. 1. 2. q. 96. 6. o., 2. 2. q. 147. 3. 2. *Matrimonium*. 40. *Ordo*. 87. 94. 149.

141 Nullus ligatur praecepto, nisi mediante notitia eius. Ideo nullus ignorans tenetur ad aliquod praeceptum, nisi teneatur, vel potuerit scire illud, inquantum in eius notitiam illud praeceptum devenit per alios, vel devenire potest promulgatione facta. 1. 2. q. 90. 4. o., 2. 2. quaest. 104. 2. o., Verit. qu. 17. 3. o., Quol. 1. 19. o.

142 Legislator non potest aliquod praeceptum ponere, quod non oporteat in aliquo casu praetermitti. 1. 2. q. 96. 6. o., 2. 2. qu. 147. 3. 2., 4. o., 4. d. 15. q. 3. art. 2. q. 1. o., 2. Corinth. 11. lect. 1. princ., Heb. 1. lect. 4. med.

143 Transgrediens praecepta, contemnendo auctoritatem legislatoris, vel sic quod impediatur finis quem intendit, peccat mortaliter. Non autem si ex rationabili causa, praecipue in casu quo legislator decerneret non esse servandum. 1. 2. q. 96. 6. o., 2. 2. q. 147. 3. 2., 4. o.

144 Praeceptum Ecclesiae habet eandem obligandi efficaciam quam & praeceptum divinum. 4. d. 40. 4. q. 1., 1. *Politia*. 7.

145 Ad principes saeculares pertinet dare praecepta ad utilitatem communem in temporalibus, ad praelatos autem ecclesiasticos in spiritualibus. 2. 2. qu. 147. 3. o. *Praelatio*. 7. *Professio*. 3. *Providentia*. 3. *Prudentia*. 41. 79. *Religio*. 2. 5. 58. 76. *Restitutio*. 6.

146 Praelati debent abstinere a multitudine praeceptorum. 1. 2. q. 107. 4. o., 2. 2. q. 105. 1. 3. *Scientia*. 150. 153. *Votum*. 10.

147 Praelatus non potest praecipere nisi ad utilitatem subditi, vel Ecclesiae, vel bonorum morum. Philem. lect. 1. fin.

148 Praelatus non est dominus, sed dispensator, non in destructionem, sed in aedificationem. Ideo non potest praecipere peccata, nec prohibere opera virtutum. 2. 2. q. 88. 12. 2., q. 100. 6. o.

149 Praecepta legis humanae diversificantur secundum diversitatem communitatum. 1. 2. q. 100. 2. o., q. 104. 3. 2., q. 107. 1. o., 2. 2. q. 140. 1. o.

150 Magnis viris non de facili debet fieri praeceptum. 1. Corinth. 16. lect. 2. princ. *Iuramentum*. 34.

151 Quandoque praelati religiosorum praecipiunt vel communiter omnibus, vel alicui specialiter, ut si quis sit corrigendus, ei dicatur. Et tunc intelligendum est praeceptum sane, salvo ordine fraternae correctionis. 2. 2. q. 33. 7. art. 7. 5.

152 Praelatus religiosorum non habet potestatem praecipiendi aliquid super occultis, nisi inquantum per aliqua iudicia manifestantur, puta per infamiam, vel per aliquas suspiciones, in quibus casibus potest praelatus praecipere eodem modo sicut & iudex saecularis, vel ecclesiasticus potest exigere iuramentum de veritate dicenda. 2. 2. q. 33. 7. 5.

Preces pro indigno sunt simoniacae, & sunt munus a lingua, non autem pro digno. 2. 2. q. 100. 5. 3., 4. d. 25. q. 3. 3. 4. *Beneficium*. 20. *Festum*. 6. *Macharius*. *Munus*. 3. *Oratio*. *Praedestinatio*. 35. *Puer*. 4. *Resistere*. 3. *Traianus*.

nium. 1. d. 35. L. princ., d. 40. q. 1. 2. o., qu. 2. o., 7., qu. 4. 1. o., Verit. qu. 6. 1. o., Rom. 1. lect. 3. princ., Ephes. lect. 1. fin.

16 Prædestinatio est tantum consequentium gloriam, quia respicit exitum & eventum ordinis; sed providentia respicit ordinem tantum. Verit. q. 6. 1. o.

17 Prædestinatio est tantum habentium voluntatem, sed providentia est omnium. 1. dist. 40. q. 1. 2. o., q. 4. 1. o.

18 Prædestinatio addit supra providentiam ordinationem ad exequendum, & præscientiam de exitu rei. 1. d. 40. q. 1. 2. o.

19 Providentia secundum rationem sui nominis potest salvari in speculatione tantum, non autem prædestinatio; ideo diffinitur per propositum, & præparationem. 1. d. 40. qu. 1. 2. o. *Liber*. 15. &c.

20 Prædestinatio est tantum hominum, & eorum quæ pertinent ad salutem; sed providentia dicit universaliter ordinem in finem. Ideo est omnium, & de omnibus. Verit. q. 6. 1. o.

21 Prædestinatio proprie est tantum de bonis, præscientia vero est etiam de peccatis. 2. 2. qu. 174. 1. o., Verit. q. 6. 1. 10., Quol. 5. 2. o., Rom. 8. lect. 6. med.

22 Prædestinatio est causa gratiæ, & gloriæ, sed reprobatio est causa derelictionis, & pœnæ æternæ, non autem culpæ. 1. qu. 23. 3. 2., 1. d. 40. q. 4. 1. o., Verit. q. 6. 1. o fin., 15., Quol. 5. 2. o., Rom. 9. lect. 2. fin., lect. 4. med.

23 Prædestinatio potest esse non entium, non autem destinatio. Verit. q. 6. 1. o.

24 Prædestinatio est aliquorum dupliciter, scilicet finis, & consequentis, id est gratiæ & gloriæ, vel consequentis finem. 1. dist. 40. qu. 2. o. *Lex*. 58. &c.

25 Prædestinatio non convenit omnibus, sed tantum consequuturis gloriam per gratiam. 1. d. 40. q. 2. o. *Maria*. 50.

26 Prædestinari proprie convenit personæ tantum, non autem naturæ. Rom. lect. 3. med. *Nomen*. 36.

27 Prædestinatio est tantum entium aliquando. 1. q. 23. 2. 2., 4. 2., 1. d. 40. q. 2. 1. *Prophetia*. 5. 41. 52. 62.

28 Prædestinatio convenit angelis, sicut & hominibus, licet non fuerint miseri. 1. q 23. 1. 3., 1. d. 40. q. 2. o., 3.

29 Prædestinatio non est de gratiis datis, nisi improprie. Rom. 1. lect. 3. princ. *Reprobatio*. 1.

30 Beati sunt prædestinati participialiter, non autem nominaliter. 1. d. 40. q. 2 4.

31 Prædestinatio non convenit creaturæ irrationali, nisi abusive. 1. quæst. 23. 1. 2., 1. d. 40. quæst. 2. o.

32 Conveniens est Deo homines prædestinare. 1. q. 23. 1. o., ʒ. 3. fin.

33 Prædestinatio certissime, & infallibiliter consequitur suum effectum. 1. q. 23. 3. 3., 6. o., 8. 3., Verit. quæst. 6. 3. o., Quol. 11. 3. o., Rom. 8. lect. fin., Heb. 12. lect. 4. fin.

34 Prædestinatio non potest impediri. 1. q. 23. 8. 3. *Misericordia*. 31. *Oratio*. 85. *Pœna*. 54.

35 Prædestinatio iuvatur precibus sanctorum, & suis, & aliis bonis operibus, ex parte effectus eius, non autem ex parte ordinationis divinæ. 1. q. 23. 8. o., 1. d. 41. 4. o., 3. d. 17. art. 3. q. 1. 3., 4. d. 45. q. 3. 3. 5., Verit. q. 6. 6. o.

36 Præscientia meritorum non est causa prædestinationis universaliter, tamen unus effectus eius est ratio finalis alterius effectus eius prioris, & causa meritoria effectus posterioris. 1. q. 23. 5. o., 1. dist. 41. 3. o., ʒ. 3. c. 163., Verit. q. 6. 2. o., Ioan. 15. lect. 3. med., Rom. 1. lect. 3. princ., cap. 8. lect. 6. med., c. 9. lect. 3. princ., Eph. 2. lect. 1. med., lect. 4. fin.

37 Voluntas Dei est causa efficiens, & finis prædestinationis ex parte totius effectus eius. 1. quæst. 23. 5. o., 1. dist. 41. 3. o., ʒ. 3. fin., Eph. 1. lect. 1. fin.

38 Error multiplex circa effectus prædestinationis. 1. q. 23. 5. 8. o., Verit. qu. 6. 6. o., Ioan. 15. lect. 3. med.

39 Prædestinatio est æterna. 3. qu. 24. 1. 2. o., 3. o., 4. o., 1., 1. d. 44. 4. 4., ʒ. 3. fin., Rom. 8. lect. 6. fin.

40 Præscientia, providentia, prædestinatio, & huiusmodi non imponunt necessitatem omnibus rebus, nec auferunt contingentiam ab eis. 1. q. 22. 4. o., qu. 23. 1. 1., 3. 3., 6. o., 2. 2. qu. 171. 6. 1., 1. d. 39. q. 2. 2. o., d. 40. q. 3. o., 2. d. 25. 2. 2., ʒ. 3. c. 71. 72. 73. 74. 163., Verit. q. 2. 12. o., qu. 24. 1. 13., Mal. qu. 16. 7. 15., Quol. 11. 3. o., Quol. 12. 4. 1., Opusc. 2. c. 10., Opusc. 3. c. 138., 139.

41 Prædestinati non sunt certi communiter de sua prædestinatione. 1. qu. 23. 1. 4., Verit. qu. 6. 5. o., Ioan. 10. lect. 5. med.

42 Licet aliquibus ex speciali privilegio sua prædestinatio reveletur, non tamen convenit ut reveletur omnibus, quia sic illi qui non sunt prædestinati, desperarent, & securitas in prædestinatis negligentiam pareret. 1. qu. 23. 1. 4., 1. d. 16. 1. 5., Psal. 50. princ.

43 Revelat Deus hoc aliquando aliquibus ex speciali privilegio, ut securitatis gaudium etiam in hac vita in eis incipiat, & confidentius & fortius, magnifica opera prosequantur, & mala præsentis vitæ sustineant. 1. 2. qu. 112. 5. o., 1. d. 16. 1. 5. *Amor*. 32. 33. 34. *Certitudo*. 18. 24. *Filiatio*. 36. 39. *Publicatio*. 3. *Revelatio*. 10. &c. *Salvari*. 11.

44 Numerus prædestinatorum est certus, & determinatus formaliter, & materialiter Deo, non autem nobis. 1. quæst. 23. 7. o., 2. 2. qu. 50. 3. 4., 1. d. 40. q. 3. o., Verit. q 6. 4. o.; Col. 1. lect. 6. princ.

45 Prædestinatio convenit Christo, & personæ Christi, inquantum subsistit in natura humana, non autem ut subsistit in natura divina, nec secundum se, nec convenit naturæ humanæ, nec naturæ divinæ. 3. qu. 24. 1. o., 1. d. 40. qu. 2. o. fin., 5., Rom. 1. lect. 3. med.

46 Prædestinatio communiter pro præscientia, & prædestinatio proprie, ut est gratiæ unionis in persona, convenit naturæ humanæ Christi, sed ut est gratiæ unientis Deo, per operationem, convenit tantum personæ, licet ratione naturæ humanæ. 3 d. 10. q. 3. 1. o.

47 Prædestinatio Christi differt a nostra, ratione terminorum, & subiectorum, non autem ratione prædestinantis. Ideo convenit eis analogice, non autem univoce. 3. d. 10. q. 3. 2. o. *Filiatio*. 36. 39.

48 Præ-

PR

29 Im-

PR

tra

re debent, & quia debent reddere rationem de propriis, & de alienis inquantum pertinent ad eos. 4. d. 17. q. 3. art. 3. q. 4. 4., Verit. qu. 27. 3. 14., Heb. 13. lect. 3. princ. *Caritas*. 113. *Confessio*. 69. 71. 72. 78. 97. *Congregatio*. 12. *Conscientia*. 19.

7 Prælati ex necessitate præcepti tenentur ad ea quæ sunt proprii officii. 1. Tim. lect. 1. princ.

8 Prælati pluribus indigent quam subditi. 1. Tim. lect. 1. fin. *Correctio*. 2. &c. 13. 17. 18.

9 Duo pertinent ad prælatum, scilicet cohibere docentes falsa, & populum, ne eis intendat. 1. Tim. lect. 2. princ.

10 Prælato tria competunt, scilicet populum sibi subditum gubernare, pro eo pati, & malos coercere. Ioan. 10. lect. 3. princ., 1. Tim. prol.

11 Prælatus existens in peccato mortali etiam occulto, corripiendo, vel quicquid aliud officii sui faciendo, peccat mortaliter, non autem hoc agens ut frater. 2. 2. q. 33. 5. o., 4. d. 19. qu. 2. art. 2. q. 2. o.

12 Ex hoc ipso quod prælati dissimulant, videntur annuere. 2. 2. q. 147. 4. 3. fin.

13 Prælatorum culpam ponit propheta quintupliciter, scilicet quantum ad defectum in regimine, in prævisione periculorum, in correctione vitiorum, in admonitione agendorum, in spoliatione rerum, & in scientiæ perfectione. Subditorum autem culpam erga prælatos, vel communiter culpam omnium ponit propheta tripliciter, scilicet quantum ad subditorum propriam voluntatem, quod pertinet ad superbiam, quantum ad eorum cupiditatem, quod pertinet ad avaritiam, & quantum ad eorum voluptatem, quod pertinet ad luxuriam. Isa. 56. fin.

14 Bonus pastor quadrupliciter differt a malo, scilicet quantum ad nomen, intentionem, affectum, & solicitudinem. Ioan. 10. lect. 3. o. *Credere*. 29. *Cura*. 4. *Dispensatio*. 4. 15. 16. 17. *Dominium*. 10. 13.

15 Signa boni prælati sunt tria. Primum sumitur ex parte ostiarii, scilicet quod quis ab eo introducatur ad Christum. Secundum sumitur ex parte ovium, scilicet quod oves ei obediant. Tertium sumitur ex bonis actibus ipsius pastoris. Et est quadruplex actus eius. Primo quod oves cognoscit. Secundo quod eas educit, id est segregat a societate impiorum. Tertio quia iam eductas ab impiis, & inductas in ovile, iterum educit eas ex ovili, scilicet in salutem aliorum. Quarto autem eas præcedit exemplo bonæ conversationis. Ioan. 10. lect. 1. med.

16 Prælati in religione ordinantur, ut status religionis secundum statuta regulæ conservetur. 2. d. 44. q. 2. 3. o.

17 Prædicare ex officio convenit prælatis, religiosis autem ex commissione. 2. 2. quæst. 187. 4. 2.

18 Prædicans falsa est lupus, prædicans propter lucrum vel pompam, est mercenarius; sed prædicans propter gloriam Dei, est pastor. 2. Cor. 4. lect. 1. med. *Electio*. 27. 33. &c. *Evangelium*. 9. *Factum*. 4. *Honor*. 18. &c. *Impedimentum*. 3. *Mercenarius*. 2.

19 Ad idoneum prælatum requiruntur tria, scilicet fortitudo mentis & corporis, sapientia divina & humana, & auctoritas. Isa. 3. princ.

20 In prælato requiruntur tria, scilicet obedientia, scientia, & gratia. Io. 21. lect. 3. princ. *Infidelis*. 1. &c. 13. *Inquirere*. 3.

21 Prælatus comparatur militi propter subsidium, agricolæ propter verbum, pastori propter exemplum. 1. Cor. 9. lect. 1. med.

22 Quilibet prælatus debet tria subditis, scilicet doctrinam, exempla, & subsidia temporalia. Matth. 24. fin., 2. Cor. 12. lect. 5. med.

23 Prælatus nullo modo debet velle quod per mendacia procurentur aliqua bona. 2. Thess. 2. lect. 1. med. *Iudicium*. 37. &c. *Luna*. 1. 2.

24 Prælatis debentur sumptus a subditis, si eos defendant, plantent, & pascant spiritualiter. 1. Cor. 9. lect. 1. med., 2. Cor. 11. lect. 2. fin. *Magdalena*. 4. *Medicus*. 11. *Merces*. 2. 3. 4. *Missa*. 8. *Missio*. 13. *Monachus*. 4. *Mutuum*. 2. *Officium*. 2. *Ordinatio*. 5. *Ornatus*. 12. 13. *Pastor*. *Paulus*. 25. *Perfectio*. 87. *Præceptum*. 152. &c. *Prædicare*. 1. 3. 4. 5. 7. *Præmium*. 7. *Regere*. 9. *Religio*. 24. 44. 76. 77. *Restitutio*. 24. *Reverentia*. 9. 10. *Sacerdos*. 20. *Sacramentum*. 46. *Scientia*. 63. 66. *Simonia*. 15. 17. 19. 41. *Solicitudo*. 4.

25 Prælatus potest dupliciter considerari, scilicet aut secundum quod iudicio præsidet, & sic dicere peccatum fratris prælato, est dicere Ecclesiæ: aut secundum quod est extra iudicium existens, & sic dicere prælato, non est dicere Ecclesiæ, sed personæ quæ potest prodesse, & non obesse, quia nullus potest magis prodesse quam prælatus. 4. d. 19. q. 2. art. 3. q. 2. 4. *Subiectio*. 3. *Thomas*. 5.

26 Sicut exemplar Deitatis primo imitantur angeli, secundo aliæ creaturæ, sic prælati primo imitentur Christum, secundo eos imitentur alii. 1. Cor. 11. lect. 1. princ. *Vilis*. *Vita*. 40. 72. *Votum*. 37. 44. 45. 75. &c.

27 Subditi debent sequi prælatos dupliciter, scilicet facta eorum imitando, & eorum dictis obediendo. 1. Cor. 11. lect. 1. princ.

28 Prælatus, si solus quæratur, debet fugere, & curam gregis alii committere. Si autem quæritur totus grex, debet præponere utilitatem, & salutem gregis saluti corporis sui. 1. Corinth. 16. lect. fin. princ., 2. Cor. 11. fin. *Episcopus*. 29. *Perfectio*. 87.

Prælibatio. *Intellectus*. 300.

Prælium. *Tuba*.

Præmeditatio. *Dolor*.

Præmere. *Peccatum*. 194.

Præmittere. *Absolvere*. 40. *Eucharistia*. 79. 164. *Luminare*. 2. *Missa*. 12. *Restitutio*. 22. *Testis*. 5. *Vas*. 3.

1 Præmium est id quod redditur alicui in bonum eius. 3. d. 29. 4. o. *Abraham*. 5. *Advocatus*. 8. *Amor*. 32. 59.

2 Præmium duplex, scilicet essentiale, & accidentale. 2. dist. 11. quæst. 2. 2. 1., 4. dist. 12. qu. 2. art. 1. qu. 2. o., Verit. qu. 26. 6. 8., Mal. q. 2. 2. 8.

3 Præmium essentiale beatitudinis consistit in actu intellectus, sed delectatio eius in voluntate. 1. q. 26. 2. o., 3. o., 1. 2. q. 3. 4. o.

4 Præmium essentiale consistit in gaudio de Deo. Mal. q. 2. 2. 8., Rom. 8. lect. 5. princ. *Angelus*. 228. 409. 506. 528. 531. 533. 541. *Anima*. 141. *Aurea*. *Beatitudo*. 7. 83. 102. 129. 131. &c. *Beatus*. 13. 14. *Bonitas*. 173. 216.

20 Prin-

ro per

PR

vorum, dicuntur in processione Filii Dei, ut oriri, nasci, gigni, & generari. 1. q. 27. 2. 2., 3. d. 8. art. 4. q. 1. o., d. 11. 1. 3., ʒ. 4. c. 11.

32 Hæresis Valentini, quod Filius Dei procedit vario modo prolationis, id est extre. 1. q. 34. 2. 2.

33 Spiritus sanctus procedit a Patre, & Filio, quia aliter non posset distingui a Filio. 1. qu. 36. 2. o., 1. d. 11. 1. o., d. 13. 1. o. fin., ʒ. 4. c. 24., 25., Pot. q. 10. 4. 5. o., Opusc. 1. c. 24., usque 54., Opusc. 3. c. 49., Io. 15. lect. 5 fin., c. 16. lect. 4. fin., Gal. 4. lect. 3. princ., Titum 3. lect. 1. fin. *Amor*. 7. 9. &c. *Distinctio*. 36. *Donum* 3. 6. *Generatio*. 37. 67.

34 Spiritus sanctus procedit ab eis, inquantum sunt plures agentes, & inquantum sunt unum in vi spirativa. 1. q. 36. 4. 1., 1. d. 11. 2. 3. o., d. 12. 2. o., 3. o., ʒ. 4. c. 24., Pot. q. 10. 2. 15., Opusc. 1. c. 11. fin., Opusc. 3. c. 48

35 Oppositum videtur dicere. 1. dist. 29. 4. 2. *Ioannes*. 19. *Missio*. 24.

36 Spiritus sanctus procedit a Patre per Filium, sed Filius non spirat per Patrem. 1. qu. 36. 3. o.

37 Processio Filii est per modum naturæ, & intellectus, inquantum non præexigit aliam; processio vero Spiritus sancti est per modum voluntatis, & amoris, inquantum præexigit aliam. Pot. q. 10. 2. o. fin., 7., 11. *Persona*. 36. *Possibile*. 7. 8.

38 Vel quia processio Filii est per modum similitudinis, non autem alia. Pot. quæst. 10. 2. 11.

39 Vel inquantum processio Filii est ab uno tantum, processio vero alia est a duobus. Pot. q. 10. 2. 11.

40 Vel quia Filius est tantum a non procedente, sed Spiritus sanctus est etiam a procedente. Pot. q. 10. 2. 7.

41 Spiritus sanctus procedit per modum voluntatis, sed Filius per modum naturæ, & intellectus. 1. d. 27. q. 2. art. 2. q. 1. o., 2.

42 Processio Spiritus sancti assimilatur processioni causati a causa, ut persona, sed ut amor, motui locali, quia tendit in alterum, ut in obiectum; sed processio Filii est tantum primo modo. 1. d. 13. 3. 2., d. 14. q. 1. 1. o., 1.

43 Oppositum videtur dicere. Pot. q. 7. 7. 10. *Spiritus*. 20. 25.

44 Hæresis Arrii, quod Spiritus sanctus procedit a Patre, & Filio, ut creatura utriusque. 1. q. 27. 1. o.

45 Hæresis Nestorii, & Theodori, quod Spiritus sanctus non procedit a Filio. 1. q. 36. 2. 3., Pot. q. 10. 4. 24., 5. o.

46 Spiritus sanctus non magis procedit a Patre quam Filio, nec prius, nec plenius. 1. q. 36. 3. 2., 1. d. 12. 1. o. L.

47 Spiritus sanctus dicitur principaliter & proprie procedere a Patre propter auctoritatem in Patre; non autem magis proprie. 1. q. 36. 3. 2., 1. d. 12. 2. 3., L.

48 Spiritus sanctus, & quicquid est in eo, est a Patre, & Filio, eadem processione, & eodem modo absoluto, non autem secundum omnem habitudinem vel respectum. 1. d. 12. 2. 4.

49 Spiritus sanctus procedit a Patre immediate, & mediante Filio, ratione suppositi; non autem ratione virtutis mediæ. 1. qu. 36. 3. 1., 1. d. 12. 3 o.

50 Spiritus sanctus procedit a Patre, iam nato Filio, si ly *iam*, dicit nunc æternitatis, & ly *nato*, dicit perfectionem nativitatis; non autem si ly *iam* dicit nunc temporis, & ly *nato* dicit præteritionem. 1. d. 12. L. princ.

51 Processio Filii est per actum intellectus, sed processio Spiritus sancti est per actum voluntatis. 1. q. 27. 2. o. fin., 3. o., q. 28. 4. 1., q. 34. 2. o., qu. 45. 7. o., 1. d. 13. 2. 2., ʒ. 4. c. 11. Pot. q. 2. 3. o. fin., 11., q. 8. 1. 11.

52 Generatio Filii est prior processione Spiritus sancti secundum nostrum modum intelligendi, non autem secundum rem. 1. d. 12. 1. o., L. princ., d. 15. q. 4. 2. 2.

53 Spiritus sanctus ita naturaliter & a natura procedit a Patre, sicut & Filius. 1. q. 41. 2. 3., 6. o., q. 42. 2. o., Pot. qu. 2. 3. o. fin., qu. 9. 9. 24., q. 10. 2. 4., 5., 4. 5. o.

54 Essentia divina sub ratione notionis communis, quæ dicitur communis spiratio, est principium processionis Spiritus sancti, non ut spirans; sed ut vis spirativa. 1. d. 11. 3. o., Pot. q. 10. 2. 15.

55 Processio Spiritus sancti triplici ratione nominatur tantum processio, scilicet ex habitudine rei amatæ ad amantem per amorem. 1. qu. 27. 4. 3., q. 28. 4. o., q. 37. 1. o., 1. d. 13. 3. 2., 3 d. 11. 1. 3.

56 Emanatio, proprietas, & relatio Spiritus sancti nominatur eodem nomine, scilicet spiratio, propter defectum nominum. 1. q. 36. 1. o., qu. 37. 1. o., 1. d. 18. 4. o., Pot. q. 10. 2. 16. *Notio*. 6.

57 Eadem emanatione, & processione Spiritus sanctus est Deus, & donum, non autem relatione, vel proprietate. 1. dist. 18. 4. o. *Donum*. 6.

58 Processio Spiritus sancti dicitur æterna, respectu obiecti æterni, sed ut tendit in obiectum creatum, quia Deus confert aliquid, dicitur temporalis. 1. q. 43. 2. o., 1. d. 14. q. 1. 1. o. *Datio*. 20. 28. *Missio*. *Temporale*. 1. *Virtus*. 251.

59 Respectus processionis temporalis ad creaturam non est realiter in Spiritu sancto, sed in creatura. 1. d. 24. qu. 1. 1. 2., 2. o., 3., qu. 2. 1. o., 1.

60 Spiritus sanctus procedit a seipso processione temporali. 1. qu. 43. 2. 3., 1. d. 15. qu. 3. 1. o. fin., 4., d. 16. 1. o.

61 Spiritus sanctus datur nobis in processione eius temporali. 1. d. 14. q. 2. 1. o.

62 Processio temporalis includit æternam. Ideo oportet quod a quo persona procedit temporaliter, procedat etiam æternaliter. 1. d. 11. L. 2., d. 14. q. 1. 1. o.

63 Processio æterna, & temporalis sunt tantum una processio, ratione respectus ad principium, quem principaliter importat; sed sunt duæ ratione duplicis respectus ad obiecta. 1. qu. 43. 2. o., 3., 1. d. 14. q. 1. 2. o., L., d 16. 1. o.

64 Processio temporalis dicitur signum æternæ, ratione effectus, qui est similitudo amoris æterni. 1. d. 14. q. 1. 1. 2.

Processivum. *Animal*. 39.

Processus. *Crimen*.

1 Proclamare licet in capitulis religiosorum de

PR

PR

men supernaturale, audacia, & miracula. Verit. q. 12. 12. o., 1. Cor. 14. lect. 1. princ.

15 Ad prophetiam requiritur lumen intellectuale supernaturale. 2. 2. q. 171. 2. o.

16 Ad prophetiam requiritur inspiratio quo ad mentis elevationem, & revelatio quo ad perceptionem divinorum, 2. 2. quæst. 171. 1. 4., ζ. 3. cap. 154.

17 Ad prophetiam requiritur maxima mentis elevatio, ad contemplationem spiritualium. 2. 2. q. 172. 4. o., Verit. q. 12. 5. o.

18 Ad veram prophetiam quinque requiruntur. Primum, revelatio divinorum; secundum, revelatorum intelligentia: tertium, oculus ad figuras revelatorum: quartum, cum certitudine, quasi per demonstrationem, revelatorum perceptio: quintum, voluntas revelata annuntiandi. Heb. lect. 1. med.

19 Bonitas morum, quo ad refrenationem passionum, & remotionem occupationum exteriorum, requiritur ad prophetiam. 2. 2. q. 172. 4.

20 Dispositio naturalis non requiritur ad prophetiam: quia Deus simul removet indispositionem, disponit & perficit. 2. 2. q. 172. 3. o., Verit. q. 12. 4. o.

21 Prophetia potest haberi sine caritate, & sine gratia gratum faciente. 2. 2. qu. 6. 2 3., qu. 172. 4. o., Verit. qu. 12. 3. 15., 5. o., Opusc. 3. c. 222., 1. Cor. 13. lect. 1. fin.

22 Obiectum prophetiæ est illud quod est in cognitione divina supra facultatem humanam. 2. 2. q. 174. 1. o., Rom. 12. lect. 2. princ.

23 Prophetia non habet Deum pro obiecto, sed res temporales. 3. d. 23. q. 2. art. 4. q. 1. 4., d. 24. art. 1. q. 1. 3., art. 2. qu. 1. 4., Verit. qu. 14. 8. 13.

24 Omnia quorum cognitio potest esse utilis ad salutem, sunt materia prophetiæ, cetera vero sunt extranea a materia eius. Verit. quæst. 12. 2. o.

25 Prophetia est de omnibus; sed primo & principaliter est de futuris contingentibus, secundo de existentibus supra universalem cognitionem hominum, tertio respectu alicuius. 2. 2. q. 171. 3. o., q. 172. 1. o. fin., 4., 5. o., q. 176. 2. 3., q. 178. 1. 1., Verit. q. 12. 1. o., 2. o., Isa. 1 princ., Rom. 12. lect. 2. princ., 1. Corinth. 14. lect. 1. princ. *Abuti*. *Caiphas*. *Hæresis*. 40. 63. 108.

26 Prophetiæ sunt principaliter de futuris; non autem de præsenti, nisi aliquando, principaliter. Ideo tunc inferuntur aliqua quæ excedunt historiam. 2. 2. quæst. 171. 3. o., Psalm. prol. med.

27 Prophetæ sic loquebantur de præsentibus, quod intendebant etiam futura significare. Pot. q. 4. 1. o., Quol. 7. 14. 5.

28 Christus voluit habere testimonia a prophetis, quadruplici ratione. Scilicet primo quia Deus vult aliquos testes habere, non quod ipse eorum testimonio indigeat, sed ut eos nobilitet quos constituit testes. Secundo quia Christus sic luxit mundo per miracula, quæ quidem quia in tempore facta erant, temporaliter transierunt, nec pervenerunt ad omnes. Tertio quia homines sunt diversæ conditionis, & diversimode ad Divinitatis cognitionem perducti, & dispositi, secundum Origenem. Quarto quia si homines infirmi intellectus veritatem, & cognitionem Dei in seipsa capere non possunt, voluit Deus eis condescendere, & illuminare quosdam homines de divinis præ aliis, ut ab eis humano modo cognitionem de divinis acciperent, quorum cognitionem in seipsis attingere non valebant, secundum Chrysostomum. Ioan. 1. lect. 4. med.

PR

29 Omnia prophetabilia sunt non cognoscibilia ab homine, nisi per revelationem Dei. Sed quæ pertinent ad sapientiam, & scientiam, & interpretationem sermonum, possunt naturaliter cognosci ab homine. 2. 2 qu. 171. 3. 2., qu. 172. 1. o. fin.

30 Prophetæ non vident omnia prophetabilia, sed tantum ea quæ sibi spiritualiter revelantur. 2. 2. qu. 171. 4. o., Verit. q. 12. 1. 5., Rom. 15. lect. 3. fin.

31 Aliqua prophetia est de præterito, sicut in Genesi: & in aliqua ponitur præteritum pro futuro, propter certitudinem prophetiæ. 2. 2. qu. 171. 3. o., 2. d. 1. q. 1. 5. o., Isa. 2. fin.

32 Prophetæ non vident Deum per essentiam. 2. 2. q. 171. 2. o., 4. o., 3., q. 173. 1. o., Verit. q. 12. 1. o., 6. o., 7. o., Psal. 50. med.

33 Prophetæ vident in speculo æternitatis, seu intelligentiarum, sive in libro præscientiæ Dei causaliter, non autem formaliter. 2. 2. q. 173. 1. o. fin., 1., 2., Verit. q. 12. 6. o.

34 Prophetæ habent certissimam, & distinctam cognitionem de visis per spiritum prophetiæ; non autem de habitis per instinctum Dei. 2. 2. qu. 171. 5. o., ζ. 3. cap. 154., Verit. quæst. 12. 1. 15., 16.

35 Prophetiæ nullo modo potest subesse falsum, sicut nec præscientiæ Dei. 2. 2. qu. 171. 6. o., qu. 172. 1. o., 5. 3., 6. 2., Verit. quæst. 12. 3. o., 10. 7.

36 Propheta proprie cognoscit se moveri a Deo ad aliquid æstimandum, vel significandum verbo, vel facto, non tamen omnia quæ per hoc intendit Deus. 2. 2. qu. 173. 4. o. *Abstractio*. 23. *Assistere*. 6.

37 Magni laboris est, secundum Hieronymum, prophetas intelligere, nec facile est quempiam posse iudicare de interpretatione, nisi intellexerit ante quæ legerit. Isa. prol.

38 Immo secundum Hieronymum dicitur Isaias ad liquidum dicere universa Christi, & Ecclesiæ mysteria. Isa. prol.

39 Verum est quod Isaias dicit ad liquidum quantum ad quædam mysteria principaliora. Isa. prol.

40 Prophetia simpliciter dicta, id est supra universalem cognitionem hominum, non potest esse a natura, sed tantum ex revelatione Dei; prophetia vero secundum quid, id est de aliquibus in suis causis, potest esse a natura, sed fallibiliter. 2. 2. q. 171. 1. o., 3. o., Verit. q. 12. 3. o., 4. o. *Fides*. 85.

41 Prophetia, aliæ illuminationes, & revelationes fiunt nobis a Deo, mediantibus angelis. 1. q. 111. 1. o., 1., 2. 2. q. 172 2. o., ζ. 3. c. 154., Verit. q. 12. 8. o., 13. o. fin., Isa. 6. princ., Matth. 2. med., 1. Cor. 14. lect. 1. princ. *Revelatio*. 5. 6.

42 Aliquis cessante prophetica illustratione actuali, dicitur propheta, ex deputatione Dei, & ex humilitate remanente ad facilius illustrari. 2. 2.

PR

4 Op-

PR

26 Pro-

PR

per.

PR

PR

PR

regimen sui, & multitudinis. 1. qu. 22. 1. o., 2. 2. q. 47. 10. o., q. 49. 3. 3.

28 Prudentia non solum considerat universalia, sed etiam singularia. 2. 2. q. 47. 3. o., 15. o., qu. 49. 2. 1., 5. 2., 7. o.

29 Futura contingentia, ordinabilia per hominem ad finem humanæ vitæ, proprie pertinent ad prudentiam, non autem necessaria, nec præterita, nec præsentia. 2. 2. q. 49. 6. o.

30 Prudentia recte iudicat de singulis agibilibus ut nunc. Ideo prudentia multum confert ad virtutes, non autem scientia practica, sed tantum in universali. 3. d. 33. q. 2. 5. 1., d. 35. q. 1. art. 3. q. 2. 2., Virt. q. 1. 6. 1.,

31 Actus prudentiæ est aliqua ordinate disponere ad finem. 1. qu. 22. 1. o., 2. 2. qu. 49. 6. o., 7. o., Verit. q. 5. 1. o.

32 Prudentia carnis est peccatum, quia ponit finem in bonis carnis; & est mortale, si sit ibi ultimus finis. Aliter est veniale. 2. 2. q. 55. 1. 2. o. *Abstractio*. 10. *Accusatio*. 10. *Advocatus*. 7. *Apis*. 2. *Ars*. 14. &c. *Astutia*. 1. 2.

33 Quædam vitia manifeste contrariantur prudentiæ, ex defectu eius, vel eorum quæ ad eam requiruntur, ut imprudentia, præcipitatio, seu temeritas, inconsideratio, & inconstantia. Aliqua vero secundum falsam similitudinem, & abusum requisitorum ad prudentiam, ut astutia, prudentia carnis, dolus, fraus, solicitudo temporalium, & futurorum. 2. 2. q. 21. 3. o., q. 53. princ., 1. o., q. 55. princ., 3. 8. o. *Beatitudo*. 20. 51. *Bonitas*. 243. *Consilium*. 7. 28. *Correctio*. 5. *Delectatio*. 55. 56.

34 Peccatum habens similitudinem prudentiæ, est contra prudentiam dupliciter, scilicet ordinando studium rationis ad finem non vere bonum, sed apparentem, ut prudentia carnis, vel utendo non veris viis, sed simulatis, ut astutia. 2. 2. q. 55. 3. o. *Astutia*. 1. 3. *Electio*. 9.

35 Prudentia perficit actum rationis & voluntatis. 1. d. 1. qu. 1. 2. 2. *Felicitas*. 1. *Finis*. 84. &c. 95. *Gratus*. 2. *Insania*.

36 Actus prudentiæ miscetur actibus omnium aliarum virtutum, quia ex ea rectitudinem electionis participant. Ideo ab ea dependent. 2. 2. q. 47. 5. 2., q. 53. 2. o., q. 55. 2. 3., 3. d. 9. q. 1. art. 1. q. 2. o., d. 33. q. 2. 3. o., 4. d. 17. q. 3. art. 4. q. 4. o., 1., Virt. q. 1. 12. 16., 23.

37 Opus prudentis est esse bene consiliativum. 2. 2. qu. 49. 5. o. *Iudicium*. 7. 21. 23. *Lex*. 69. *Luctus*. 2.

38 Actus rationis practicæ, & prudentiæ triplex, scilicet consiliari, iudicare, & præcipere, qui est principalis actus prudentiæ. 1. q. 22. 1. 1., q. 23. 4. o., 1. 2. q. 57. 6. o., q. 58. 5. 3., qu. 61. 3. o., qu. 65. 1. o., 2. 2. qu. 47. 8. o., 9. o., 1., 10. 16. o., 12. 3., 13. o., q. 48. o., qu. 51. 2. o., q. 53. 2. o., 3. d. 33. q. 2. 3. o., Virt. q. 1. 12. 26., q. 5. 1. o., Rom. 8. lect. 1. fin. *Malum*. 22. *Matrimonium*. 114. *Peccatum*. 236. *Præceptum*. 52. 107. 108. *Præcipitatio*. *Puer*. 13. 14.

39 Per prudentiam aliquis præcipit aliis, & sibi. 2. 2. q. 47. 12. 3., q. 49. 3. 3., q. 50. 2. 3.

40 Consiliari non est immediatus actus prudentiæ, sed mediante eubulia. 1. q. 22. 1. 1., 1. 2. q. 57. 6. 1., 2. 2. q. 51. 2. o.

41 Laus prudentiæ non consistit in sola consideratione, sed in applicatione ad opus. 2. 2. q. 47. 1. 3., 3. 4. o., 16. o., 3.

42 Prudentia corrumpi potest per passiones, non autem per oblivionem, licet per eam impediri possit. 1. 2. q. 53. 1. o., 2. 2. q. 47. 16. o., Verit. q. 18. 7. 7. *Ratio*. 50. *Regere*. 2. *Studiositas*. 218. *Vita*. 46.

43 Prudentia triplex, scilicet falsa, imperfecta, & perfecta. Prima est ad malum, secunda ad finem particularem, tertia ad verum & ultimum finem. 2. 2. q. 47. 13. o., q. 55. 1. 2. o., 3. 1., q. 49. 1. 2. *Eugnomosina*.

44 Species prudentiæ tres, secundum tres fines, scilicet monastica, œconomica, & politica. 1. 2. q. 57. 6. 4., 1. 2. qu. 47. 11. o., qu. 48. o. fin., 2. *Solicitudo*. 3. 4. *Vigilantia*.

45 Species prudentiæ quinque, scilicet monastica, œconomica, politica, militaris, & regnativa. 1. 2. q. 57. 6. 4., 2. 2. q. 48. o., 2., q. 50. o., q. 53. 2. o., 3. d. 33. q. 3. art. 1. q. 4. o.

46 Partes integrales eius sunt octo, scilicet memoria, ratio, intellectus, docilitas, eustochia, id est solertia, providentia, circumspectio, & cautio. 1. 2. q. 56. 5. 3., q. 57. 6. 4., 2. 2. qu. 48. o., qu. 49. o., qu. 53. 2. o., 3. d. 33. qu. 3. art. 1. q. 1. 2. 4. o.

47 Partes eius potentiales sunt tres, scilicet eubulia, synesis, & gnomi. 1. q. 22. 1. 1., 1. 2. q. 57. 6. o., 2. 2. q. 48. o. fin., q. 51. o., qu. 53. 2. o., 3. d. 33. q. 3. art. 1. q. 3. 4. o., Virt. qu. 1. 12. 26., q. 5. 1. o.

48 Providentia est completiva formalis & principalis pars prudentiæ, aliæ vero quasi materiales ad ipsam reducuntur. 1. q. 22. 1. o., 2. 2. q. 49. 6. o., 3. d. 33. q. 3. art. 1. q. 1. o., 3., qu. 4. o. princ., Verit. q. 5. 1. o.

49 Philosophia, dialectica, rethorica, & politica sunt partes prudentiæ large dictæ, & etiam proprie, & continentur sub prudentia quo ad usum & exercitium, non autem quo ad obiectum. 2. 2. q. 48. o., 3. d. 33. q. 2. art. 2. q. 1. 1., q. 3. art. 1. q. 4. o.

50 Prudentia est principalis in virtutibus moralibus, & directiva omnium; caritas vero ut imperans, & coniungens fini. 3. qu. 85. 3. 4., 3. d. 27. qu. 2. 3. 3. *Ars*. 14. &c. 24. *Astutia*. 1. 2. *Caritas*. 16. *Discretio*. *Fides*. 160. *Finis*. 84. 95. *Ignorantia*. 27.

51 Medium determinatur per prudentiam ostensive, & directive; sed per virtutes morales exequutive, & inclinative. 3. d. 23. q. 1. art. 4. q. 2. 4. *Insipientia*. *Iustitia*. 60. 62. *Magnanimitas*. 25. *Negligentia*. 10. *Peccatum*. 236.

52 Idem est medium prudentiæ ut regulantis & mensurantis, & virtutis moralis, ut regulatæ & mensuratæ, scilicet rectitudo rationis. 1. 2. q. 64. 3. o., Virt. qu. 1. 13. o. *Perfectio*. 20. *Ratio*. 50. *Rex*. 2. *Sapientia*. 17. 18. 19. 20. 21.

53 In omnibus moralibus est eadem virtus dirigens, scilicet prudentia, quia eadem est ratio veri in eis, non autem eadem ratio boni. Ideo non est eadem virtus appetitiva. 1. 2. qu. 60. 1. 1., 3. d. 33. q. 1. art. 1. q. 1. 3., Virt. q. 1. 12. 21;

54 Nulla virtus moralis potest esse sine prudentia. 1. 2. q. 57. 5. o., q. 58. 4. o., q. 65. 1. o., 2. o., 4. o., 1., q. 68. 5. o., q. 73. 1. 2., 2. 2. q. 47. 4. o., q. 51. 2. o., q. 141. 1. 2., 2. d. 23. q. 2. 2. o. fin., 3. d. 27. q. 2. art. 4. q. 3. 2., d. 33. qu. 2. 5. 1., d. 36. 1. o., 2., Verit. q. 14. 6. o., Virt. q. 1. 6.

QU

Quæ-

QU

RA

RA

RE

RE

nem

RE

RE

d. 30. q. 2. r. o. fin., 4. d. 44. q. 1. art. 2. qu. 1. a. o., art. 3. q. 4. 2., q. 2. art. 2. q. 2. o., Quol. 5. 5. o., Quol. 8. 5. o., Opusc. 3. a. 161., 162.

19 Partes essentiales, & organicæ resurgent in eodem situ quo prius; non autem partes materiales, nec accidentales. 4. dist. 44. quæst. 1. art. 1. qu. 3. o.

20 Totum quod materialiter fuit in homine, quo ad totalitatem speciei, resurget; non autem quo ad totalitatem materiæ. 4. d. 44. q. 1. art. 2. q. 5. o., ℨ. 4. c. 81. 4., Quol. 8. 4. o. fin., Opusc. 3. c. 163., 164, Matth. 10. fin.

21 Unumquodque resurget in eo in quo magis participat virtutem speciei. Et si æqualiter, tunc resurget in eo in quo prius fuit, sicut in nutrito carnibus humanis, & Deus supplebit in alio aliunde, ut in pueris. 2. d. 30. qu. 2. 1. 7., 2. 6., 4. d. 44. qu. 1. art. 2. qu. 4. o., L. princ., ℨ. 4. c. 81. 5., Opusc. 3. c. 163., 164.

22 Quicquid habitum est a generantibus, & de addito per nutritionem, quantum fuerit utile ad complendam quantitatem, & de priori, resurget; non autem quicquid fuit in corpore de veritate humanæ naturæ. 2. d. 30. q. 2. 1. o. fin., 4. d. 44. q. 1. art. 2. qu. 4 5. o., ℨ 4. c. 81. 4., Quol. 5. q. 3. 1. o., Quol. 8. 5. o. fin., Opusc. 3. c. 162., 163., 164. *Sanguis*. 9. &c. *Sexus*. 5.

23 Humiditas triplex est in homine, scilicet recedens a perfectione huius individui, & tandens ad corruptionem, ut urina, sudor, & sanies, vel ad conservationem speciei in alio, ut semen, & lac. Secunda tendens ad ultimam perfectionem. Tertia iam perfecta, ideo resurget, scilicet gluten, & secunda si habet determinatam formam, scilicet quadruplex humor. Non autem ros, id est quæ incipit transmutari, nec cambium, id est quæ in progressu iam dealbatur, nec prima. 4. d. 44. qu. 1. art. 2. qu. 2. o. *Ungues*.

24 Semen resurget in genito tantum: quia fuit de perfectione eius, & non de perfectione generantis. 4. d. 44. qu. 1. art. 2. qu. 4. 2., ℨ. 4. cap. 80. fin.

25 Embria mortua ante infusionem animæ rationalis, non resurgant. 4. dist. 44. q. 1. art. 2. qu. 4. 5.

26 Homo resurget sine omni defectu humanæ naturæ. 4. d. 44. q. 1. art. 3. q. 1. o., ℨ. 4. c. 82., 86., 88., 89., Quol. 7. 12. o., Opusc. 3. c. 161., 1. Cor. 15. lect. 3. princ., c 15. lect. 8. fin. *Adam*. 48. 49. 50. *Agilitas*. *Cantus*. 1. *Claritas*. 11. *Corpus*. 31. 38. &c.

27 Corpora resurgentium erunt eiusdem naturæ sicut nunc. ℨ 4. c. 85. *Costa*. 8. *Damnatio*. 36. &c. *Dos*. *Gloria*. 22.

28 Corpora resurgentium sequentur conditionem animarum. Vait. q. 24. 11. o fin.

29 Boni resurgent sine omni deformitate, non autem mali. 4. d. 44. qu. 3. art. 1. q. 1. o., ℨ. 4. cap. 86., 89., Quol. 7. 12. o., 1. Cor. lect. 2. fin., c. 15. lect. 8. fin.

30 Omnes resurgent in suo sexu, scilicet viri in virili, & feminæ in feminino. 3. d. 12. q. 2. art. 1. q. 1. 2., 4 d. 44. q. 1. art. 3. q. 3. o., qu. 4. 2., ℨ. 4. cap. 88., Quol. 10. 8. 3., Matth. 22. med. *Gratia*. 168. 187.

31 Omnes resurgent in ætate iuvenili, non quidem quo ad numerum annorum, sed quo ad staturam. 3. qu. 46. 9. 4., 4. d. 44. qu. 1. art. 3. q. 1. o., q. 2. 1., ℨ. 4. cap. 83. 1., 2., 88. 4., 5. 89. *Gustus*. 3. *Hæresis*. 86. 114. 149. *Labor*. 4. *Palpabile*.

32 Non omnes resurgent in æquali quantitate, sed in quanta pervenissent, natura non errante, remoto superfluo, ut in gigantibus, & suppleto defectu ut in nanis. 4. d. 44. quæst. 1. art. 3. q. 2 o., q. 3. o., L. princ., ℨ. 4. c. 81. 4., 87. 1. *Peccatum*. 167 327.

33 Omnes resurgent immortales, & incorruptibiles, etiam secundum corpus. 1. q. 97. 3. o., 4. d. 43. art. 2. q. 1. 4., art. 3. qu. 1. o., dist. 44. q. 2. art. 1. q. 1. 1., q. 3. art. 1. q. 2. o., q. 3. o., d. 48. qu. 2. 1. o., ℨ. 4. c. 82., 85., 86. 1., 89., Pot q. 5. 10. o., Quol 7. 11. o., Opusc. 3 c. 157., 167., 181., Rom 8. lect. 2. fin., 1. Corinth. 15. lect. 1. med, lect. 8. fin. *Sacramentum*. 13. *Sanctificatio*. 1. *Sexus*. 5. *Tactus*. 14. *Virginitas*. 17. *Visus*. 11. 12.

34 Natura mortalitatis non auferetur a resurgentibus, sed erunt eiusdem speciei, sicut nunc. 3. qu. 54. a. 2., 4. d. 33. qu. 3. 1. 1., d. 44. qu. 2. art. 1. q. 1. 1., 2., ℨ. 4. c 85., 88., Pot. qu. 5. 3. 8., 9. 10, Quol. 10. vel 11. q. 6. 1., Opusc. 3. cap. 157., Ioan. 20. lect 6. med., 1. Corinth. 15. lect. fin. princ.

35 Corpora sanctorum post resurrectionem erunt impassibilia propter ex dominio animæ supra corpus, & magis in magis beatis, & non natura quinti corporis, ut quidam dicunt: quia corpus quintum non venit materialiter ad compositionem corporis humani. Et impossibile est dicere, quod aliqua virtus, qualis est virtus corporis cælestis, transferat corpus humanum ad proprietatem gloriæ, qualis est impassibilitas corporis gloriosi, cum immutationem corporis humani Apostolus attribuat virtuti Christi. Et etiam non potest natura cælestis ita dominari in corpore humano, quin natura elementaris remaneat, cui ex essentialibus suis principiis passibilitas inest. 1. q. 97. 3. o., 4. dist. 44. q. 1. art. 2. qu. 1. 2. o., d. 47. q. 1. art. 3. qu. 3. 2. fin., ℨ. 4. c. 86., Opusc. 3. c. 170., 171.

36 Hæc impassibilitas non tollet sentire, sed omnes sensus beatorum simul erunt in actu proprio per immutationem spiritualem ab obiecto exteriori. 1. 2. qu. 3 3. o., 4. d. 44. q. 2. art. 1. q. 3. 4. o., ℨ. 4. c. 86.

37 Tunc non erit usus ciborum, venereorum, somni, & huiusmodi. 1. qu. 97. 3. o., 4. dist. 44. q. 1. art. 3. q. 4. o., q. 2. art. 1. q. 4. o. fin., 2., ℨ. 4. cap. 83., 87. fin., Pot. q. 5. 9 o., Opusc. 3. c. 159., 160., Iob 19. lect. fin. med., Matth. 22. med., 1. Cor. 6 lect. 2. fin, lect. 3. princ., c. 15. lect. 5. princ., lect. 6. fin., lect. 7. fin.

38 Occupatio vitæ activæ non erit tunc, sed vitæ contemplativæ. ℨ. 4. cap. 83. fin., Opusc. 3. cap. 164., Iob 19. lect. fin. med., 1. Corinth. 15. lect. 6. fin.

39 Resurrectionem bonorum ponit propheta tripliciter, scilicet quantum ad reparationem actus, quantum ad illuminationem intellectus, & quantum ad directionem affectus. Isa. 42. med.

40 Necessarium fuit Christum resurgere quintuplici ratione, scilicet ad commendationem divinæ iustitiæ, ad confirmationem fidei nostræ,

ad

RE

RE

Ree-

RU

S

SA

 run-

SA

53 Sa-

SA

53 Sacramenta dupliciter operantur, scilicet dum habentur in voto, id est in proposito, secundo, & plenius, dum actu sumuntur. Quol. 4. qu. 7. 1. 0.

54 Sacramenta si essent causa *sine qua non*, si nihil omnino faciant ad inducendum effectum vel disponendo, vel meliorando, vel huiusmodi, secundum hoc, sacramenta essent causa per accidens satisfactionis. Hoc autem non videtur sufficere ad salvandum dicta Sanctorum. 4. d. 1. q. 1. art. 4. qu. 1. 0. *Eucharistia*. 20. 96. *Fides*. 16. 54. 103. *Gratia*. 99. *Iustificatio*. 37. *Lex*. 142.

55 Sacramenta sunt causae aliquo modo efficientes, & aliquo modo disponentes tali dispositione; quae dispositio est necessitas, nisi sit impedimentum ex parte recipientis. Et hoc videtur magis Theologis & dictis Sanctorum conveniens. 4. d. 1. q. 1. art. 4. q. 1. 0.

56 Sacramentalia non pertinent ad gratiae interioris necessitatem, sicut sacramenta. Ideo Christus reliquit ea fidelibus instituenda pro arbitrio suo. 1. 2. q. 108. 2. c.

57 Christus ut Deus operatur per auctoritatem ad interiorem effectum sacramentorum, sed ut homo meritorie, & efficienter, ut instrumentum principale. 3. q. 64. 3. 0., 4. 0., 4 d. 5. q. 1. 1. 0., q. 2. art. 2. 0.

58 Omnia sacramenta novae legis sunt immediate instituta a Christo. 1. 2. qu. 108. 2. 0., 2., 3. q. 64 3. 0., q. 66. 6. 0., qu. 72. 1. 1., 4. dist. 2. qu. 1. art. 4. qu. 4. 0., d. 4. q. 1. art. 3. q. 5. 0., d. 7. q. 1. art. 1. q. 1. 1., d. 23. q. 1. art. 1. q. 3. 0., ʒ. 4. c. 71., 1. Cor. lect. 2. med., c. 11. lect. 5. med. *Matrimonium*. 64. *Natura*. 26. *Poenitentia*. 54. 56. 91. 114. *Potestas*. 2. 3. 4.

59 Virtus Christi operatur in sacramentis per modum tenationis, & expiationis cuiusdam. 3. q. 52. 8. 2.

60 Christus nullum sacramentum exhibuit quod ipse non acceperit in exemplum. 4. d. 22. qu. 2. art. 3. q. 3. 3., d. 23. q. 1. art. 1. q. 3. 2.

61 Sacramenta novae legis non debuerunt institui a principio mundi, sed ante passionem Christi, quo ad documentum, & post eam quo ad obligationem. 4. d. 2. q. 1. art. 4. q. 2. 3. 0. *Christus*. 109. *Sacerdos*. 11. 13. *Scientia*. 68. &c. *Spirituale*. 1. *Unctio*. 2.

62 Quodlibet sacramentum determinat sibi agens principale de necessitate sacramenti, ministrum vero aliqua de necessitate solemnitatis tantum, aliqua vero utroque modo. 4. d. 7. qu. 1. art. 2. q. 3. 0. *Absolvere*. 18. *Baptismus*. 117.

63 Soli ministri Ecclesiae possunt conferre sacramenta, praeter baptismum. 4. dist. 7. qu. 3. art. 1. q. 1. 0., d. 13. q. 1. art. 3. q. 1. 0., 4. d. 23. q. 2. art. 1. q. 1. 0.

64 Omnium sacramentorum institutorum principaliter ad purgationem peccatorum, scilicet baptismi, poenitentiae, & extremae unctionis, proprius minister est sacerdos: & in sacramentis habentibus materiam corporalem, est duplex actus ministri, scilicet sanctificatio materiae, & applicatio eius, non autem in poenitentia. 4. d. 16. q. 1. art. 1. q. 2. 1., d. 24. q. 2. 2. 1.

65 Sanctificatio materiae, & ministri est de necessitate sacramenti quandoque, ut in confirmatione. Vel materiae tantum, ut in baptismo. Vel ministri tantum, ut in poenitentia. Ideo tota vis sacramentalis est in utroque coniunctim in primis; sed in secundis est in materia; in tertiis autem tantum in ministro. 4. d. 58. qu. 1. art. 3. q. 1. 0., d. 20. art. 1. q. 3. 3., d. 22. q. 2. art. 1. q. 1. 3., Verit. q. 27. 4. 28.

66 Nullius sacramenti dispensatio convenit laico ex officio. 4. d. 13. q. 1. art. 3. q. 1. 0., d. 23. q. 2. art. 1. q. 1. 0. *Angelus*. 487. &c.

67 Fides ministri non est de necessitate sacramentorum. 3. q. 64. 9. 0., 4. d. 6. q. 1. art. 3. q. 2. 0. *Annexum*.

68 Devotio ministri aliquid operatur impetrando, non quidem effectum sacramentorum, sed aliquid annexum ei. 3. q. 64. 1. 2., q. 82. 6. 0., 3. d. 5., qu. 2. art. 2. qu. 3. 0. *Apostoli*. 24. 27. *Casula*.

69 Orationes quae fiunt in collatione sacramentorum, fiunt in persona totius Ecclesiae, & non in persona alicuius particularis. 3. qu. 64. 1. 2., 4 d. 23. q. 2. art. 1. q. 1. 1.

70 Intentio ministri requiritur ad perfectionem sacramentorum. 3. qu. 60. 8. 0., qu. 64. 8. 0., 4. d. 6. q. 1. art. 2. q. 1. 0., d. 7. q. 3. art. 1. qu. 1. 3., d. 8. qu. 2. art. 4. qu. 3. 1., d. 30. qu. 1. 3. 3. *Confessio*. 75. *Dalmatica*. 1. *Diaconus*. *Episcopus*. 7. 8. 12.

71 Intentio virtualis sufficit ad perfectionem sacramentorum. Sed minister debet conari ad actualem, licet non totaliter sit in potestate hominis. 3. q. 64. 8. 3., 4. d. 6. q. 1. art. 2. q. 1. 4. *Eucharistia*. 32. &c. *Gratia*. 173. *Illuminatio*. 8. *Lex*. 136. *Mel*. 2.

72 Intentio Ecclesiae expressa in forma sacramenti sufficit ad perfectionem eius, nisi contrarium exprimatur exterius. 3. q. 64. 8. 2., 4. d. 6. q. 1. art. 2. q. 1. 2. *Minister*. 4. 7. 9. 10.

73 Perversitas intentionis respectu sacramenti expressa tollit veritatem sacramenti, non autem respectu sequentium. 3. q. 64. 10. 0., q. 74. 2. 2., 4. d. 6. qu. 1. art. 2. qu. 2. 0., d. 11. q. 2. art. 1. q. 3. 1., d. 30. q. 1. 3. 3.

74 Sacramenta conferri possunt per malos ministros. 3. q. 64. 5. 0., 9. 0., 4. d. 5. q. 2. art. 2. 0., d. 7. q. 3. art. 1. q. 1. 2., d. 24 q. 3. art. 3. q. 5. 3., ʒ. 4. c. 76. *Missa*. 8. 25. *Nefas*. *Oblatio*. 11. *Ordo*. 49. 58. 60. 61. 65. 66. 68. 79. 94.

75 Actus bonus, vel malus ministri nihil diversificat de efficacia sacramentorum. 4. dist. 20. art 2. q. 2. 0. *Poenitentia*. 72. 122.

76 Quamdiu minister Ecclesiae qui est in peccato mortali, sustinetur ab Ecclesia, subditus eius debet ab eo sacramenta accipere, quia ad hoc est ei obligatus. 3. q. 64. 6. 2., 4. d. 24. q. 1. art. 3. q. 5. 3. *Scientia*. 68. &c. *Stola*.

77 Tamen praeter articulum necessitatis non est tutum eum inducere ad aliquid sui ordinis exequendum, durante tali conscientia, quam tamen deponere posset, quia in instanti gratia emundat. 3. qu. 64. 5. 2., 4. d. 24. qu. 1. art. 3. q. 5. 3. *Unctio*. 21. &c.

78 Haeretici praecisi ab Ecclesia, servantes formam Ecclesiae, conferunt sacramentum, non autem rem sacramenti. Sed graviter peccant dantes, & recipientes. Si vero non servent formam, nihil conferunt. 3. q. 64. 9. 2., 3., qu. 82. 5. 0., 7. 2., 8. 9. 0., 4. d. 6. qu. 1. art. 3. q. 3. 3. 0., d. 19. q. 1. art. 2. q. 2. 3., d. 25. q. 5. 2. 0.

79 Effectus sacramentorum duplex, scilicet principalis

SA

SA

SA

19 Lex vetus in multis diminuit cultum corporalem. Ideo statuit quod sacrificia non offerantur de quolibet, nec in omni loco. 1. 2. qu. 101. 3. 3., 4. 1., 4., q. 102. 4. 3. *Animal*. 74. &c. *Beneficium*. 18. *Canis*. *Caeremoniae*. 7. *Decimae*. 3. 15. *Eucharistia*. 185. *Femina*. 1. *Feminalia*. *Fermentum*. 3. *Festum*. 4. *Iacob*. 6. *Immunditia*. 2. *Isaac*. 2. *Iuge*. *Libamina*. *Mel*. *Poena*. 59. *Piscina*. *Praeceptum*. 137. *Samuel*. 3. *Synagoga*. *Thurificatio*. 2. *Thus*. *Turtur*. 2.

20 Esus adipum in sacrificiis, & aliis prohibebatur Iudaeis, ad vitandum lasciviam. 1. 2. qu. 102. 3. 8.

21 Sacrificia veteris legis non erant Deo accepta secundum se, sed quia figurabant passionem Christi, & sacrificium interius, scilicet devotionem, & ne offerrent ea idolis. 1. 2. q. 102. 3. o., 4. 3., 5. 4., princ., 4. d. 1. q. 1. art. 5. q. 2. 1., 2., Psal. 26. med., Psal. 39. med., Psal. 50. fin., Isa. 1. med., Heb. 10. lect. 1. med.

22 Sacrificium in lege veteri erat publica protestatio peccati, ideo non fiebat pro peccato negligentiae, nec pro aliis peccatis interiorum actuum, quia erant occulta. 2. 2. qu. 54. 3. 3. *Abrenuntiatio*. *Caeremoniae*. 7. *Cultus*. 10. 12.

23 Sacrificium triplex in lege veteri, scilicet oblatio pro peccato, holocaustum, & victima, vel hostia. 1. 2. q. 102. 3. 8., 9., Psal. 39. med., Isa. 1. med., Heb. 10. lect. 1. med. *Decimae*. 3. *Eucharistia*. 12. *Iacob*. 6.

24 Sacrificia veteris testamenti significabant passionem Christi, sed oblationes significabant dispositionem Christi patientis, scilicet voluntariae. 3. q. 47. 2. 1., q. 48. 3. o., 4. d. 2. q. 1. 2. 4.

25 Utraque significabant eucharistiam, prima quidem quo ad significatum, secunda vero quo ad numerum, & usum. 1. 2. q. 101. 4. 1.

26 Primum, scilicet oblatio pro peccato, convenit poenitentibus, secundum perfectis, & tertium proficientibus. 1. 2. q. 102. 3. 8.

27 Primum erat de necessitate remissionis peccati, unde incendebatur una pars, & alia erat sacerdotis, quia expiatio fit a Deo per ministerium sacerdotum. 1. 2. qu. 102. 4. 8., Heb. 10. lect. 1. med. *Latria*. 9. *Laus*. 20. *Obedientia*. 27. *Occidere*. 3.

28 Tertium erat ex debito beneficii vel accepti, vel accipiendi, pro gratiarum actione, vel pro salute & prosperitate offerentium, quorum tertia pars erat, secunda sacerdotum, & prima incendebatur Deo. 1. 2. qu. 102. 3. 8., Heb. 10. lect. 1. med.

29 Sacrificium pro peccato totius populi, vel sacerdotis, totum comburebatur, ne aliquid peccati in eis remaneret. 1. 2. q. 102. 3. 8., Heb. 10. lect. 1. med.

30 Sacrificia erant instituta ad satisfactionem pro peccatis propriis. Ideo per eam non oportet tolli peccata. 4. d. 1. q. 2. art. 4. q. 2. 1.

31 Lex vetus nulla sacrificia praecipiebat fieri pro peccatis cordis. 3. dist. 40. 2. 4. *Holocaustum*. 1. 4.

32 Primitiae erant oblationes, non autem sacrificia, quia nihil sacrum fiebat circa eas. 2. 2. q. 85. 3. 3., q. 86. 4. o.

33 Sacrificium de inanimatis dicebatur oblatio, de animatis autem, ad placandum Deum, dicebatur holocaustum; sed pro emundatione peccati sacrificium pro peccato, pro beneficiis vero Dei, sacrificium pacificorum. Heb. 10. lect. 3. med.

34 De iis quae veniunt in usum hominis de terrae nascentibus, sunt cibus, potus, condimentum, & medicamentum. De primo offerebatur in sacrificium panis. De secundo vinum. De tertio oleum, & sal. De quarto thus, quod est aromaticum, & consolidativum. Primo significatur caro Christi. Secundo sanguis eius. Tertio gratia. Quarto scientia. Quinto oratio. 1. 2. q. 102. 3. 13. *Poena*. 59. *Piscis*. 4.

35 Sal offerebatur in sacrificiis, quia impedit corruptionem putredinis: & significat discretionem sapientiae, & mortificationem carnis. 1. 2. q. 102. 3. 14.

36 Sacrificium expiationis erat solemnissimum, & erat praecipua figura Eucharistiae, quo ad Christum passum, sicut omnia sacrificia veteris legis. 3. q. 73. 6. o.

37 Potissimum sacrificium est quo Christus se obtulit Deo. Ideo omnia sacrificia veteris legis erant ad figurandum hoc, ut perfectum per imperfecta, quorum rationes sumi debent ex eo. 1. 2. q. 102. 3. o.

38 Licet in sacrificiis veteris legis non sumeretur caro humana, sed aliorum animalium; tamen caro Christi est verum sacrificium, quadruplici ratione; scilicet quia ex eo quod est caro humanae naturae, caro congrue pro hominibus offertur: & ex eo quod erat passibilis & mortalis, apta erat immolari: & ex hoc quod erat sine peccato, efficax erat ad emundanda peccata: & ex eo quod erat caro ipsius offerentis, erat Deo accepta, propter caritatem suam carnem offerentis, secundum Augustinum. 3. q. 48. 3. 1. *Eucharistia*. 3. &c. 241. &c. 255. 280. *Oblatio*. 17. *Passio*. 83. 84.

39 Passio Christi fuit verum sacrificium. 3. q. 47. 2. o., 1., 4. 2., q. 48. 3. o., 6. 3., q. 49 4. o., q. 73. 4. o., 3., q. 83. 1. o.

40 Occisio Christi fuit sacrificium respectu voluntatis eius, non autem quo ad voluntatem occidentium, sed gravissimum peccatum. 3. qu. 22. 2. 2., q. 47. 4. 2., q. 48. 3. 3., 2. d. 40. qu. 1. 4. art. 1., 1., 3. dist. 20. art. 5. qu. 2. o. *Praeceptum*. 137.

41 Sacrificium Christi fuit efficacissimum ad delendum peccata ratione Deitatis. 3. q. 22. 3. 1.

1 Sacrilegium est omne quod fit ad irreverentiam rei sacrae. 2. 2. q. 99. o., q. 154. 10. 3. *Absolvere*. 9.

2 Sacrilegium est speciale peccatum, oppositum religioni. 2. 2. q. 99. 2. o. *Furtum*. 14. *Irreligiositas*. 3. *Luxuria*. 11.

3 Sacrilegium est sine aliis peccatis, quando non est alia deformitas, nisi violatio rei sacrae. 2. 2. q. 99. 2. 3. *Natura*. 27. 49.

4 Species eius sunt tres, secundum triplicem rationem sanctitatis, scilicet personarum, locorum, & aliarum rerum. 2. 2. qu. 99. 3. o., qu. 145. 10. 3.

5 Et gravius est contra personam quam contra locum; sed gravissimum est contra sacramenta, secundo contra vasa sacra, tertio contra imagines, & reliquias sanctorum, quarto contra ornatus rei sacrae, quinto contra res ministrorum Ecclesiae. 2. 2. q. 99. 3. o.

SA

SA

27 Do.

Sa-

SA

SA

pro peccatis suis, secundum quod peccatum corrumpit bonum personale, non secundum quod corrumpit naturam. 3. q. 49. 5. 1., q. 62. 5. 0., 2., 2. d. 21. q. 2. 2. 5., d. 33. L. fin., 3. d. 1. q. 1. 2. 7., ζ. 4. c. 52. fin., Opusc. 3. c. 204.

26 Unus homo potest satisfacere pro alio, inquantum sunt unum in caritate. 3. qu. 14. 1. 0., q. 48. 2. 1., 4. d. 20. art. 2. q. 3. 0., art. 3. q. 1. 0., art. 4. q. 1. 0., art. 5 q 3. 2., d. 45. q. 2. art. 1. q. 1. 0, art. 2. qu. 2. 0., ζ. 3. c. 158. fin., Lib. 4. c. 55. 1. 1., 19., 20., Verit. q. 29. 7. 0.

27 Nullus potest conteri, vel confiteri pro alio, sicut potest satisfacere, quia hoc est extra, illa vero sunt intra, quia pertinent ad bonitatem gratiæ, vel ad culpam. 3. qu. 48. 2. 1., 4. d. 20. art. 2. q. 3. 2.

28 Minor pœna requiritur, in satisfactione pro alio, quam in satisfactione pro se, propter maiorem caritatem. 4 d. 20. art. 2. q. 3. 0.

29 Satisfaciens pro alio, non satisfacit pro se, quia illa quantitas pœnæ non sufficit ad utrumque. Sed sibi meretur aliquid maius dimissione pœnæ, scilicet vitam æternam. 4 d. 20. art. 2. q. 3. 3., d. 45. q. 2. art. 1. q. 4. 0.

30 Non debet permitti quod aliquis pro alio satisfaciat, nisi pro impotente, vel indisposito ad prompte portandum pœnam. 4. dist. 20. art. 2. q. 3. 0.

31 Ad satisfaciendum pro alio, non requiritur impotentia pro illo alio quo ad debitum, sed tantum ut satisfactio est in remedium. 4. d. 20. art. 2. q. 3. 0.

32 Satisfactio pro tota natura humana debuit fieri per mortem Christi, quia debuit esse universalis, & exemplar cuiuslibet alterius. 3. d. 20. 3. 0., ζ. 4. c. 55. 19., 20., Verit. qu. 29. 7. 6., Opusc. 3. c. 238. fin., Rom. 3. lect. 3. med. *Baptismus*. 180. *Passio*. 111.

33 Passio Christi causavit nostram salutem per modum satisfactionis. 3. q. 43. 1. 3. 0., 4. 2., qu. 48. 2. 0., 4. 0., 6. 3., ζ. 4. 55. 19 *Gratia*. 85. 157. *Iustificatio*. 35. *Mors*. 17. *Passio*. 88. 100. 108. &c. 131.

34 Hæc satisfactio fuit superabundans. 3. qu. 48. 2. 0., 2., 4. 0., q. 49. 3. 0., q. 68. 5. 1., qu. 69. 2. 0., ζ. 4. c. 55. 23.

35 Christus per mortem suam sufficienter satisfecit pro peccatis humani generis, etiam si essent plura. 3. q. 46. 6. 0., 4., 6., q. 48. 2. 0., q. 49. 1. 3. 0., q. 68. 1. 0., q. 69. 2. 0., q. 86. 4. 3., 4. d. 4. q. 2. art. 1. q. 2. 0., d. 18. q. 1. art. 2. q. 2. 0., 2., Opusc. 3. c. 238. fin., Rom. 11. lect. 4. fin., Col. lect. 6 princ. *Sacerdos*. 12. 34

36 Christus satisfecit pro tota natura humana sufficienter, non autem efficaciter. 3. q. 46. 1. 3., q. 79. 7. 2, 3. d. 13 q. 2 art. 2. q. 2. 5., d. 19. art. 1. q. 1. 4., q. 2. 0., 4. d. 8. q. 2. art. 2. q. 3 7. 4 d. 18. q 1. art. 3. q. 2. 0., 2., d. 47. q. 1. art. 3. q. 1. 0., ζ 4. c. 55. 7., 71., Verit. q. 26. 6. 20., q. 29. 7. 4., Quol. 2. 14. 16. 0., Matth. 20. fin., 1. Tim. 2. lect. 1. fin., Heb 2. lect. 3. med., c. 9. fin. *Christus*. 102. 173. *Sanguis* 9. &c.

37 Una gutta sanguinis Christi fusa in circumcisione, vel quæcunque pœna eius, plene satisfecit, ratione personæ eius, non autem secundum genus operis. 3. qu. 46. 6. 6., 3. d. 20. 3. 3., 6., Quol. 2. 2. 0., Quol. 5. 5. 0. fin., Opusc. 3. c. 238. fin. *Pœnitentia*. 88.

Satrapæ dicuntur principes, quasi satis parati ad officium, vel satis rapientes. Opusc. 20. Lib. 3. c. 22. princ.

Saturitas iustorum triplex; & triplex fames peccantium, scilicet corporalis, verbi Dei, & beatitudinis. Psal. 36. med. *Beatitudo*. 151. 168, 169. *Bonitas*. 224. *Satietas*.

1 Saturnus infrigidat ex propria virtute & natura, consequente speciem eius. 2. dist. 14. 1. 3. *Cælum*. 25. 26. 27. *Iudæi*. 3. 20.

2 Saturno res fixas & permanentes, attribuunt astrologi. 1. q. 104. 2. 0. *Iupiter*. *Lex*. 18. *Planeta*. 1.

Saxum. *Cete*. 4. *Lapis*. *Virtus*. 41.

1 Scandalum proprie est dictum, vel factum minus rectum, præbens aliis occasionem ruinæ. Sed scandalum large sumitur pro quolibet impedimento alicui præstito in via aliqua quam prosequi intendit. 2. 2. q. 43. 1. 0., 4. 0., 4. d. 38. q. 2. art. 2. q. 1. 0., 2., q. 2. 1. 0., Quol. 4. 23. 3., Matth. 15. princ., Rom. 7. lect. 2. med., c. 14. lect. 2. princ. *Contentio*. 1. *Fama*. 1. *Infamia*. 2. *Offendiculum*.

2 Scandalum græce, offensio dicitur latine, vel ruina, vel impactio pedis. 2. 2. q. 43. 1. 0., 4. 0., 4. d. 38. qu. 2. 1. 0., Quol. 4. 23. 3., Isa. 8. fin., Matth. 15. princ, Rom. 14. lect. 2. princ. *Petrus*. 1. *Religio*. 106.

3 Scandalum duplex, scilicet activum, id est omne inductivum peccati, intentum, vel non intentum, scilicet peccatum vel simile ei, & passivum, id est ruina peccati, ex dicto vel facto alterius. 2. 2. q. 43. 1. 4., 2. 0., 4. d. 38. q. 2. 1. 1., 2., 4., art. 2. quæst. 1. 3. 0., Quol 4. 23. 3., Matth. 15. princ., Rom. 7. lect. 2. med., c. 14. lect. 2. med. *Christus*. 212. *Ruina*.

4 Scandalum passivum non est omnino passio, sed est actio patientis cooperantis agenti. 4. d. 38. q. 2. art. 2. q. 1. 3., q. 2. 4.

5 Scandalum activum quandoque est sine passivo, quandoque e converso, & quandoque simul. 2. 2. q. 43. 1. 4., 2. 0., 4. d. 38. q. 2. art. 2. q. 1. 0., art. 4. q. 1. 0., Rom. 7. lect. 2. med.

6 Omne scandalum est peccatum, sed activum quidem dantis, passivum vero sumentis. 2. 2. q. 43. 2. 0., 4. d. 38. q. 2. art. 2. q. 1. 0., art. 4. qu. 1. 0., Rom. 14. lect. 2. med.

7 Scandalum activum per se, id est intentum, est speciale peccatum, non autem per accidens, nec scandalum passivum. 2. 2. q. 43. 3. 0., 4. dist. 38. q. 2. art. 2. q. 2. 0., q. 3. 0. *Abscondere*. 4. *Adulatio*. 3. *Disputatio*. 6. *Litigium*. 2. *Mendacium*. 8. 17.

8 Scandalum activum intentum, est speciale peccatum formaliter ex parte finis, & habitus imperantis, scilicet odii, non autem materialiter ex parte obiecti, & habituum elicientium, nec etiam scandalum non intentum. 4. d. 38. q. 2. art. 2. q. 2. 0., 2. *Præceptum*. 95.

9 Scandalum activum est peccatum oppositum ædificationi proximorum. 4. d. 38. q. 2. art. 2. qu. 2. 0., 2.

10 Scandalum activum est sine alio peccato, quando factum, vel dictum, non est peccatum, sed habet speciem mali. 2. 2. q. 43. 3. 2., 4. dist. 38. q. 2. art. 2. q. 2. 1.

11 Utrumque scandalum, scilicet activum, & passivum, est veniale, & quandoque mortale.

SC

tiarum diversificantur. 1. 2. qu. 54. 2. 2. *Principium*. 16. &c. *Prudentia*. 81. 82. *Puer*. 13. *Sapientia*. 13. &c.

19 In diversis conclusionibus unius scientiæ sunt diversa media per quæ probantur. Ideo homo potest scire aliquas conclusiones sine aliis, sicut & media. 2. 2. qu. 5. 3. 2. *Theologia*. 8. 12. 18. 34. 35.

20 Scientia demonstrativa, dicitur iudicativa, inquantum per resolutionem in prima principia de veritate inquisitorum diiudicat. 2. 2. quæst. 53. 4. o.

21 Ratio formalis obiecti scientiæ, est medium demonstrationis. Verit. q. 2. 13. 6.

22 Idem est subiectum principiorum, & totius scientiæ, quia tota scientia, virtute continetur in eis. 1 q. 1. 7. o., 1. 2. qu. 3. 6. o., 2. 2. qu. 4. 2. o., Heb. 11. lect. 1. med.

23 Omne quod scitur, est aliquo modo. 1. q. 14. 9. o., 3. q. 10. 3. o., 1. d. 35. 5. 3., d. 38. 4. o., d. 39. q. 1. 3. 4., Verit. q. 2. 2. 12.

24 Omne scitum a nobis, est necessarium, non autem omne scitum a Deo. 1. qu. 14. 13. 3., 1. d. 38. 5. o. *Adam*. 32. 64.

25 Omne scitum, est aliquo modo visum per intellectum. 2. 2. q. 1. 5. o., 4. *Ars*. 8. 9. *Bonitas*. 117. *Cælum*. 100. *Civilis*. *Cohors*. 1.

26 Idem est subiectum principiorum, & totius scientiæ, cum tota scientia virtute continetur in principiis. 1. qu. 1. 7. o. *Conscientia*. 1. *Consentio*. 1.

27 Subiectum scientiæ, sicut & obiectum potentiæ, duplex, scilicet materiale, & formale. 1. quæst. 1. 7. o. *Defectus*. 5. *Dæmon*. 57. *Obiectum*. 3.

28 Formalis ratio subiecti scientiæ, sicut & obiecti potentiæ, duplex, scilicet ex parte rei, & ex parte nostra. 2. 2. qu. 1. 2. o. *Demonstratio*. 16.

29 Subiectum scientiæ comparatur ad eam tripliciter, scilicet quia continet omnia quæ sunt in ea, principaliter in ea intenditur eius cognitio, & distinguit scientiam ab omnibus aliis. 1. prol. 4. o.

30 Sic se habet subiectum ad scientiam, sicut obiectum ad potentiam, vel habitum. 1. quæst. 1. 7. o.

31 Materialiter scita, sunt conclusiones, formalis vero ratio sciendi sunt media demonstrationis, per quæ conclusiones cognoscuntur. 2. 2. q. 1. 1. o.

32 Scientia est variabilis quadrupliciter. Primo per generationem vel corruptionem, diminutionem vel augmentum scientiæ. Secundo ex parte actus, considerando in actu quod prius considerabatur in habitu, vel in potentia, vel nunc unum, & post aliud, vel ab uno discurrendo in aliud. Tertio secundum modum, scilicet clarius, vel minus clare, ex diverso medio, vel acutiori ingenio. Quarto mutatione obiecti. Verit. q. 2. 13. o. *Deus*. 139. 141. 152. 330. *Diffinitio*. 44. *Dispensatio*. 19. *Doctrina*. 12. *Æternitas*. 41. *Fides*. 4. 143.

33 Scientia est tantum de universalibus, quia de individuis, & singularibus non est scientia obiective. 2. d. 24. q. 2. 4. 6., Verit. q. 2. 13. 8.

34 Habitus scientiæ non est singularium, nisi secundum quod continentur in principiis universalibus. 2. dist. 24. quæst. 2. 4. 6. *Nomen*. 84. *Pars*. 33.

SC

35 Scientia est de mobilibus, & contingentibus, secundum quod in eis est aliquid necessarium, vel universale. 1. q. 84. 1. o., 3., qu. 86. 3. o., ζ. 2. c. 64. 10., Verit. q. 15. 2. 3.

36 Solæ scientiæ practicæ sunt circa contingentia, inquantum huiusmodi, scilicet in particulari. 1. 2. q. 6. princ., ζ. 3. c. 75. 8.

37 Scientia non est de iis quæ sunt per accidens, scilicet quæ sunt a casu, vel a fortuna; nec de cognitis per sensus, scilicet de singularibus. 2. d. 24. q. 2. 4. 6.

38 De qualibet re ad sciendum *an est*, oportet uti pro medio quid nominis, non autem quid rei, quia sequitur quæstionem *an est*. 1. q. 2. 2. 2.

39 De nulla re sciri potest, an est, nisi de ea sciatur, quid est, saltem confuse. 1. q. 2. 2. 2., 3. d. 24. art. 1. q. 2. 2.

40 Scientia ut scientia refertur ad scibile, sed ut accidens refertur ad scientem. 3. d. 8. 5. 5., Verit. q. 3. 3. o., q. 4. 5. o., Pot. q. 7. 4. 9.

41 Habitus scientiæ est in intellectu possibili, non autem in intellectu passivo, contra Averroem. 1. 2. qu. 50. 4. o., q. 51. 3. o., ζ. 2. c. 59., 72., 74. fin.

42 Non omnes homines habent scientiam, licet naturaliter desiderent eam, quia non student. 2. d. 22. q. 2. 1. 5.

43 Ad debitum modum scientis, novem requiruntur, scilicet scire humiliter sine inflatione, sobrie sine præsumptione, certitudinaliter sine hesitatione, veraciter sine errore, simpliciter sine deceptione, salubriter cum caritate & dilectione, utiliter cum proximorum ædificatione, liberaliter cum gratuita communicatione, efficaciter cum bona operatione. 1. Cor. 8. lect. 1. med.

44 Scire, & discere, per accidens est malum, ex parte scientis dupliciter, scilicet propter occupationem impedientem officium eius, vel propter contemptum divinorum. Ex parte vero obiecti tripliciter, scilicet vel quia inclinat ad malum, ut ars magica, vel quia excedit, vel quia est quid inutile. 1. q. 22. 3. 3, 2 2. q. 167. 1. o., 3. d. 35. q 2. art. 3. qu. 3. o., ζ. 1. c. 70. 5., 7., 8., Verit. quæst. 2. 5. 4., Quol. 3. 22. o., Quol. 4. 16. o.

45 Scientia triplex est necessaria homini; scilicet credendorum, desiderandorum, & operandorum. Opusc. 1. princ. Tom. VIII. *Adam*. 21. 22. 23. 25. 26. 61. 64.

46 Quilibet tenetur scire explicite mandata decalogi. Verit q. 14. 11. 9., Mal. q. 3. 7. o. *Angelus*. 3. 7. &c. *Anima*. 147. &c.

47 Quilibet tenetur scire communiter credenda, communia iuris præcepta, & ea quæ ad eius statum, vel ad eius officium pertinent. 1. 2. qu. 76. 2. o., 2 d. 22. q. 2. 1. o., 4. d. 24. q. 1. art. 3. q. 2. o., Mal. qu. 3. 7. o. *Apostoli*. 6. 7. 13. 14. 23. *Christus*. 1. *Clavis*. 2. 5.

48 Omnes tenentur scire ea quæ sunt de necessitate salutis, & quæ mandata Christus, Apostoli, & prophetæ. 1. Cor. 14. lect. ult. fin. *Cognitio*. 21. 25.

49 In suscipiente ordinem non requiritur scientia totius sacræ Scripturæ, sed tanta quod dirigi possit in actu eius. 4. d. 24. q. 1. art. 3. q. 2.

 o., Ve-

81 In-

81 Intellectus est una potentia, in qua tamen sunt diversarum scientiarum habitus. 1. a. qu. 54. 1. o.

82 Quantitas scientiæ attenditur non solum secundum numerum scibilium, sed etiam secundum claritatem cognitionis. 1. 2. qu. 52. o., 3. q. 10. 2. 3., Verit. q. 20. 4. 10., 14.

83 Diversa ratio cognoscibilis inducit diversitatem scientiarum. 1. q. 1. 1. 2., 1. 2. q. 57. 2. o., 3. d. 24. art. 3. q. 4. 2., d. 33. q. 1. art. 1. q. 5. o.

84 Oppositum videtur dicere a simili. 3. q. 9. 4. 3., Anima 18. 2.

85 Scientia rerum in verbo & in propria natura, non sunt eiusdem speciei, nec eiusdem rationis. 3. d. 14. art. 1. q. 5. t. *Cildere*. 10.

86 Scientia quæ habetur per revelationem, & scientiæ humanitus inventæ differunt secundum genus: unde Theologia quæ ad sacram Scripturam pertinet, differt secundum genus ab illa Theologia quæ pars Philosophiæ ponitur. 1. q. 1. 1. 2.

87 Immo omnes habitus qui sunt in eadem potentia, sunt eiusdem generis, licet differant specie, propter differentiam obiectorum formalium. 1. 2. q. 54. 1. 2.

88 Scientia infusa, & scientia acquisita sunt diversarum rationum. Unde nihil prohibet de eisdem rebus, de quibus physicæ disciplinæ tractant, secundum quod sunt cognoscibiles lumine naturalis rationis, & aliam scientiam tractare, secundum quod cognoscuntur lumine divinæ revelationis. 1. q. 1. t. 2., 3. q. 9. 4. 3.

89 Immo scientia Adæ, quæ fuit per species a Deo infusas, fuit eiusdem rationis cum scientia nostra, quæ est per species acquisitas. 1. qu. 94 3. 1. *Natura*. 28.

90 Scientia quæ non potest reduci ad principia naturaliter nota, non est eiusdem speciei cum aliis, nec univoce dicitur scientia. 3. d. 33. q. 1. art. 2. q. 4. o.

91 Aliæ sunt scientiæ de rebus, aliæ de intentionibus intellectis. ζ. 4. c. 15.

92 Scire in universali, & in particulari, non diversificat scientiam quo ad rem scitam, a qua habitus habet unitatem, sed quo ad modum sciendi. Verit. q. 14. 12. r. *Universale*. 8.

93 Oppositum videtur dicere. 1. qu. 80. 2. 2., Verit. q. 25. 5. o., 6.

94 Consideratio scientiæ speculativæ non se extendit ultra virtutem suorum principiorum, id est ultra quam cognitio sensitiva ducere potest. 1. 2. q. 3. 6. o.

95 Contra rectitudinem scientiæ contingit peccari dupliciter in speculativis, scilicet vel inducendo rationem ad conclusionem falsam, apparentem veram, vel arguendo ex falsis, quæ videntur vera. 2. 2. q. 55. 3. o.

96 In speculativis scientiis demonstrativa scientia dicitur iudicativa, inquantum per resolutionem in prima principia intelligibilia de veritate inquisitorum diiudicatur. 2. 2. q. 53. 4. o.

97 In speculativis est alia rationalis scientia, ordinata ad inquisitionem inventivam, scilicet dialectica, & alia scientia demonstrativa, determinativa veritatis. 2. 2. q. 51. a. 3.

98 Omnes scientiæ demonstrativæ continentur sub physica, ut ponitur pars prudentiæ large, ut includit etiam scientiam speculativam. 2. 2. q. 48. o. *Artifex*. 4. *Beatitudo*. 55. &c. *Causa*. 56. &c. *Civilis*. *Dialectica*. r. *Habitus*. 33.

99 Scientia speculativa triplex, scilicet naturalis, mathematica, & metaphysica, secundum triplicem abstractionem a materia, scilicet secundum esse tantum, secundum rationem tantum, secundum esse & rationem simul. 1. prol. 3. o., Trin. 17. o.

100 Scientia dicitur speculativa, vel practica tripliciter, scilicet ratione sciti, modi, & finis. 1. q. 14. 16. o., Verit. q. 3. 3. o.

101 Scientia de non operabili, est speculativa tantum, ordinata vero ad operationem est practica tantum, speculativa vero, ratione modi vel finis, est secundum quid speculativa & practica. 1. q. 14. 16. o., Verit. q. 2. 8. o., q. 3. 3. o.

102 In omnibus scientiis vel artibus speculativis vel practicis, altior ordinativa aliarum oportet quod consideret rationes universaliores. 2. d. 3. q. 3. 2. o. princ.

103 Scientia speculativa nihil facit ad virtutes morales, practica autem in universali parum, sed practica in particulari, id est prudentia, multum. 3. d. 33. q. 2. .t., d. 35. q. 1. art. 3. q. 2. 2. *Prædestinatio*. 6. 12. *Prudentia*. 12. 32.

104 Omnis scientia operativa tanto perfectior est, quanto magis considerat particularia, in quibus actus est. 1. q. 22. 3. 1.

105 Scientiarum practicarum illa est dignior quæ ad ulteriorem finem ordinatur, ut civilis militari. 1. q. r. 5. o.

106 Omnes fines scientiarum practicarum ordinantur ad beatitudinem æternam, sicut ad ultimum finem. 1. q. 1. 5. o. *Theologia*. 10.

107 Scientia practica triplex, scilicet monastica seu ethica, œconomica, & politica. 2. 2. q. 47. 11. o., q. 48. 2.

108 Scientia duplex, scilicet subalternans, & subalternata. Prima procedit ex principiis per se notis, lumine naturalis intellectus, secunda vero ex principiis per se notis, in scientia superiori. 1. q. 1. 2. o., 1., 6. 2., Trin. 6. 7.

109 Scientia subalternata non habet perfecta rationem scientiæ, nisi continuetur cum scientia subalternante. Verit. q. 14. 9. 3.

110 Scientia subalternata non est de principiis, sed de conclusionibus. Verit. q. 14. 9. 3.

111 Omnis scientia principaliter pensanda est ex fine. 1. prol. 3. o. *Actus*. 110. *Ars*. 8. 11. &c. *Assentire*. 2.

112 Illa scientia est aliarum rectrix & gubernatrix, sub cuius fine aliarum fines continentur. 1. prol. q. 1. 1. o.

113 Immo omnium rerum est unus ultimus finis, in quo omnia conveniunt. 1. 2. q. 2. 8. o.

114 Intellectus qui est habitus principiorum, est nobilior quam scientia conclusionum. 1. 2. q. 51. 2. 3, q. 57. 2. 2., q. 63. 2. 3., q. 68. 7. o.

115 Una scientia est dignior alia dupliciter, scilicet ratione nobilioris subiecti, vel quia certior. 1. q. 1. 5. o., 1. 2. q. 66. 5. 3.

116 Scientia dicitur maior alia dupliciter, scilicet quia certior, vel quia plurium. 1. dist. 37. L. 2. fin. *Dialectica*. *Fides*. 51. 111. 143. &c.

117 Aliqua scientia imperat aliis, tamquam ancillis eis utendo. 1. q. 1. 5. o., 2., 1. prol. q. 1. 1. o., ζ. 3. cap. 50. fin. *Intellectus*. 57. *Iudicium*. 40. *Logica*. *Mathematica*. *Metaphysica*.

118 Im-

SC

Scho-

SC

Seru-

SC

SE

nec ad dexteram Spiritus sancti, nec Filius, sed e converso. 3. q. 58. 2. 3.

5 Sedere ad dexteram Patris, convenit Spiritui sancto secundum veritatem, inquantum est æqualis ei; sed non appropriatur ei æqualitas, nec sessio dextræ, sed Filio. 3. qu. 58. 2. 3., 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 3. 4.

6 Beata Maria astat a dextris Dei; sed non sedet ibi, quia non est exaltata ad æqualitatem Dei, nec ad unionem eius in persona. 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 3. 3.

7 Quilibet sanctus est constitutus ad dexteram Dei; sed non sedet ibi, quia habet beatitudinem, sed non cum dominativa potestate, quasi propriam & connaturalem. 3. qu. 58. 4. 2., Heb. 1. lect. 2. fin.

8 Nullus sedet ibi in sinistra, quia ibi nulla est sinistra, id est nulla miseria. 3. q. 58. 1. 2.

9 Deus sedet & quiescit in Thronis, dum eos in seipso quiescere facit. 2. d. 9. §. 9.

10 Deus sedet super Thronos, sicut super sedem iudicii, super Cherubin vero, sicut super cathedram magisterii. Isa. 37. princ.

Sedes. *Cathedra. Decima.* 19. *Excommunicatio.* 30. *Papa.*

1 Seditio, & schisma continentur sub discordia, scilicet partium multitudinis ad invicem. 2. 2. q. 42. 1. 1., 3. *Tyrannus.* 3. 9.

2 Seditio est speciale peccatum, scilicet mutua impugnatio inter partes multitudinis, vel præparatio ad pugnam; rixa vero est unius ad unum, vel paucorum ad paucos; sed bellum est inter diversas multitudines. Et utrumque est pugna in actu, non præparatio. 2. 2. q. 42. 1. o.

3 Seditio est semper de se peccatum mortale; & est gravius rixa; & principaliter est in procurantibus, secundo in sequentibus, non autem in defendentibus bonum commune. 2. 2. q. 42. 2. o.

4 Seditio opponitur unitati, & paci multitudinis. 2. 2. q. 39. princ., q. 42. 1. 2. o.

5 Seditio opponitur unitati temporali, & sæculari, schisma vero spirituali. Prima est cum præparatione ad pugnam, non autem aliud. 2. 2. q. 42. 1. 2.

Seducere dicitur dupliciter, scilicet proprie, id est a veritate & bono, & improprie, id est a falsitate & malo. Secundum convenit Christo, non autem primum. Ioa. 7. lect. 2. princ. *Mulier.* 6. 7. *Peccatum.* 205. *Stuprum.* 2.

Segnities est fuga operationis, & ex timore laboris. 1. 2. q. 41. 4. o., q. 44. 4. 3., 3. d. 26. q. 1. o., 3. o. fin. *Ignavia. Pigritia. Timor.* 41.

Sem fuit Melchisedech occurrens Abrahæ, nepoti suo, secundum glossam, quia Hebræi dicunt ipsum Melchisedech fuisse Sem primogenitum Noe. Et tunc quando Abraham habuit victoriam, erat annorum trecentorum nonaginta. Heb. 7. lect. 1. princ. *Melchisedech.*

1 Semen extenso nomine dicitur non solum sperma, sed etiam menstruum. 1. q. 115. 2. 3., 2. dist. 18. q. 1. 2. 4. *Affinitas.* 3. 5. *Anima.* 15. 84 337. 338. 351. *Animal.* 21. *Assimilatio.* 15. 18. *Aureola.* 4. *Calor.* 19. 20. 21. *Coitus. Conceptio.* 33. 38.

2 Semen non fuit aliqua pars in actu, respectu generantis, sed in potentia totum secundum potentiam activam. 1. q. 119 2. o., 2. dist. 18. q. 2. 3. o., d. 20. q. 1. 2. 4., d. 30. qu. 2. 2. o., 3. d. 3. qu. 5. 1. 4., 4. d. 40. 1. 4., d. 44. q. 1. art. 2. qu. 4. o., §. 2. c. 84. 2., 87. 2., Pot. q. 3. 9. 9., 12. o., Mal. q. 4. 6. 14. *Concubinatus. Consecratio.* 8. *Dæmon.* 93. *Error.* 10. *Eucharistia.* 199. 212. *Formatio. Formativa. Fractio.* 3. *Fructus.* 2. *Generatio.* 28. 38. 44. &c. *Germen. Germinare.*

3 Semen est de superfluo alimenti. 1. q. 119. 2. o., 2. d. 18. q. 2. 3. o., d. 20. qu. 1. 2. 5., d. 30. qu. 2. 2. o., 4. d. 44. q. 1. art. 2. q. 4. o., Pot. qu. 3. 9. 9., 12. 5., 8., Mal. q. 4. 6. 14. *Gigantes. Hæresis.* 87. *Imaginatio.* 9. *Maria.* 3. 4. 5.

4 Semen est superfluum respectu nutritivæ, sed est necessarium, quo indiget natura ad generationem. 2. 2. q. 153. 3. 1., 2. d. 18. q. 1. 1. 3., d. 20. q. 1. 2. 5., d. 30. qu. 2. 2. o. fin., §. 3. c. 122., Mal. q. 15. 1. 4. *Menstruus. Mulier.* 9.

5 Illud quod proxime convertitur in semen, est sanguis. 4. dist. 40. 1. 4. *Peccatum.* 293. 303. 316. 320. 321. 333. 342. 345.

6 Semen est album, quia est spumosum, ut possit continere spiritum vitalem, in quo est virtus formativa ut forma, sed magis ut motor. 1. q. 118. 1. 3., 2. d. 18. q. 2. 3. o., §. 2. c. 89., lib. 4. c. 46., Pot. q. 3. 9. 9., 11., 11. 4, Mal. qu. 4. 1. 12., Matth. 1. fin. *Perfectio.* 4. *Pollutio. Ratio.* 13. 11. 22. &c.

7 Similis modus traductionis seminis est in homine, & in aliis animalibus. 2. d. 18. q. 2. 3. 4.

8 Semen agit ad generationem, ut instrumentum animæ generantis. Mal. qu. 4. 1. 15., 16., 3. o., 5.

9 Semen masculi non concurrit ad generationem, sicut materia in compositione geniti, sed sicut agens. 3. q. 28. 1. 5., qu. 31. 5. o., 2. d. 18. q. 2. 3. o., 3. d. 3. q. 5. 1. o., d. 4. qu. 2. 1. o., 2., §. 4. c. 45., Quol. 6. 18. fin., Quol. 8. 5. 3.

10 Semen mulieris nihil facit ad generationem prolis. Ideo aliquæ concipiunt sine eo. 3. q. 31. 5. 3., q. 35. 3. 3., 3. d. 3. qu. 5. 1. o., d. 4. qu. 2. 1. o., 2.

11 Immo semen feminæ se habet active. 3. qu. 31. 5. 3., q. 32. 4. o., qu. 35. 3. 3., §. 4. cap. 45., Matth. 1. fin.

12 Semen feminæ est imperfectum in genere seminis, propter imperfectionem virtutis feminæ, quia femina se habet active in præparatione materiæ, non autem in conceptione prolis. Et semen feminæ resolvitur cum concupiscentia, sicut & semen maris. 3. q. 31. 5. 3., q. 32. 4. o., 3. qu. 35. 3. 3., §. 4. c. 45., Matth. 1. fin. *Sanguis.* 4.

13 Semen maris in suam substantiam trahit materiam a matre ministratam, quasi in sui complementum. Ideo completa generatione, ipsum semen immutatum & completum, est proles quæ nascitur. §. 4. c. 45.

14 Filius est de substantia patris, quia semen secundum potentiam activam, est potentia totum, licet non sit actu aliqua pars patris. 1. q. 119. 2. 1., 2. d. 18. q. 2. 3. o., d. 30. q. 2. 2. 1., o., 3. d. 3. q. 5. 1. 4., Pot. q. 3. 12 10.

15 Semen ante animationem est vivens tantum in potentia, sed per animam, fit vivens actu. 2. d. 18. q. 2. 3. o., §. 2. c. 56. fin. 87. princ., Pot. q. 3. 9. 9. fin., 12. o. *Timor.* 38. *Traductio.* 4.

16 Virtus animæ quæ est in semine, per spiritum qui est in semine, format corpus in generatione. 3. q. 32. 1. 1., §. 2. c. 87.

17 Virtus formativa seminis dicitur intellectus, quia

2 Sene-

SE

24 Sen-

SE

24 Senſus communis fertur in omnia ſenſibilia ſecundum unam communem rationem, ad quam nullus ſenſuum propriorum pertingere poteſt. 1. q. 1. 3. 2., Verit. q. 15. 1. 3.

25 Senſus communis cognoſcit differentias ſenſibilium diverſorum generum, & intentiones ſenſuum, non autem ſenſus proprius. 1. q. 14. 2. 1., q. 57. 2. 0., q. 78. 4. 2.

26 Senſus communis, imaginativa, æſtimativa, & memorativa, a quibus immediate accipit intellectus, habent organa ſua in cerebro. Verit. q. 18. 8. 0., 5.

27 Senſus proprius diſcernit inter contraria ſenſibilia, inquantum participat aliquid de virtute ſenſus communis; ſed ultimum iudicium & ultima diſcretio pertinet ad ſenſum communem, qui iudicium aliorum perficit. 1. q. 78. 4. 2. fin.

28 Senſus formati habent propriam operationem, ſcilicet iudicium de propriis obiectis; ſed iudicium eorum ſenſus communis perficit. 1. q. 78. 4. 2. fin., Quol. 8. 3. 0.

29 Sentire, & intelligere ſunt actiones immanentes. 1. q. 14. 2. 1., qu. 54. 2. 0., 1. 2. qu. 31. 5. 0., 1. d. 40. q. 1. 1. 1., ζ. 1. c. 100. 2., Lib. 2. cap. 1., Lib. 3. cap. 20. 2., Verit. qu. 8. 6. 0., Pot. qu. 10. 1. 0. *Abiicere*. *Abſtractio*. 1. *Actio*. 22. *Adeps*. 3.

30 Immo ſentire non eſt totaliter remotum a genere actionum ad extra. 1. q. 27. 5. 0.

31 Senſus iudicat, & cognoſcit ſe ſentire. Verit. q. 1. 9. 0., q. 10. 9. 0., Pot. q. 3. 7. 0. *Amor*. 171. *Angelus*. 151.

32 Oppoſitum videtur dicere. 1. qu. 14. 2. 1., q. 78. 4. 2., qu. 87. 3. 3., 2. d. 19. 1. 0., 3. d. 23. q. 1. 2. 3.

33 Sentire non ſemper accipitur pro actu ſenſus; ſed quandoque pro actu intellectus, ſecundum quod intellectus quandoque ſenſus dicitur. 4. d. 44. L. fin. *Guſtus*. 3. *Habitus*. 52. 69. 74. *Hebetudo*. *Imaginatio*. *Imaginativa*. 2. 5. *Imperare*. 16. 17. *Infernus*. 1. *Intellectus*. 25. 99. 128. 156. &c. 165. *Iudicium*. 13. *Maria*. 9. 38. *Membrum*. 3. *Memoria*. 10. 19. *Moralis*. 5. *Mors*. 34. *Odor*. 5. *Omiſſio*. 17. *Opinio*. 2. *Paſſio*. 94. *Peccatum*. 166. 205. *Pœna*. 1. 76. 80. 87. 89. 93. *Perfectio*. 70. *Perſona*. 28. *Præſentia*. 1. *Præſtigium*. 2. *Pronomina*. 3. *Prophetia*. 56. *Proportio*. 6. *Pulchritudo*. 5. 6. *Puſillanimitas*. 6. *Qualitas*. 12. *Raptus*. 6. 8. *Ratio*. 28. *Reſurrectio*. 36. *Scientia*. 23. 53. 144. *Senſibile*. 7. &c. *Senſibilitas*. *Syllogiſmus*. 4. *Stultitia*. 3. 6. 9. *Tactus*. *Temperantia*. 22. 23. 24. *Timor*. 31. *Totum*. 4. 6. *Virtus*. 265. *Viſus*. *Unctio*. 26. *Unitas*. 37.

34 Senſus Theologiæ duplex; ſcilicet litteralis vel hiſtoricus, quem voces ſignificant; & ſpiritualis vel myſticus, quem res habent. Et eſt triplex, allegoricus, id eſt figurativus, tropologicus, id eſt moralis, & anagogicus, id eſt cœleſtis. 1. q. 1. 10. 0., 1. 2. q. 102. 2. 0., 1. prol. fin., 4 d. 21. q. 1. art. 2. q. 1. 3., art. 1. q 2. 3., Quol. 7. 4. 15. 0., Gal. 4. lect. 7. fin. *Adam*. 10.

35 In ſacra Scriptura, præter principalem ſenſum, quem auctor intendit, poſſunt alii ſenſus non incongrue aptari. 1. q. 1. 9. 2., 10. 1., qu. 102. 1. 0., 4. diſt. 21. q. 1. art. 2. qu. 1. 3., Pot. q. 6. 7. 0. princ., Quol. 3. 30. 0. *Allegoria*.

36 Nulla alia ſcientia, vel ſcriptura, præter ſacram Scripturam, habet ſenſus ſpirituales, ſed tantum litteralem. 1. q. 1. 10. 0., Pot. q. 4. 1. 0. princ., Quol. 7. 16. 0. *Argumentum*. 2. 6. *Fabula*. 1. *Fictio*. 3. *Intellectus*. 159. *Lex*. 106. *Littera*. 2. 3.

37 Multiplicitas iſtorum ſenſuum non facit æquivocationem, nec aliquam ſpeciem multiplicitatis. 1. qu. 1. 10. 1., Quol. 7. 14. 1. *Prophetia*. 8. 46.

38 Moyſes, & alii auctores intendebant plures ſenſus ſub eadem litera deſignare. Pot. q. 4. 1. 0. princ., Quol. 7. 14. 5. *Scriptura*. 1. &c.

39 Non omnia dicta ſacræ Scripturæ exponi poſſunt per omnes quatuor ſenſus, ſed aliqua per tres, aliqua per duos, & aliqua per unum tantum. Quol. 7. 15. 5.

40 Omnis virtus quæ poteſt ſalva circumſtantia litteræ, aptari divinæ Scripturæ, eſt ſenſus eius. Pot. q. 4. 1. 0.

41 Senſui literali ſacræ Scripturæ nunquam poteſt ſubeſſe falſum. 1. qu. 1. 10. 3., Pot. qu. 4. 1. 0. princ.

42 Senſus literalis eſt quem auctor ſacræ Scripturæ intendit. 1. q. 1. 10. 0. *Chriſtus*. 18.

43 Senſus ſpiritualis ſacræ Scripturæ fundatur ſuper literalem, & eum præſupponit. 1. qu. 1. 10. 0., 1., Quol. 7. 14. 1., 3.

44 In una litera ſacræ Scripturæ ſunt plures ſenſus literales. 1. qu. 1. 10. 0. fin., Gal. 4. lect. 6. fin.

45 Senſus parabolicus continetur ſub literali, non autem figura eius. 1. q. 1. 10. 3., 1. 2. q. 102. 2. 1., Verit. q. 12. 10. 14., Quol. 7. 15. 1., 3. 0., Gal. 4. lect. 7. fin.

46 Nihil continetur ſub ſenſu ſpirituali, neceſſarium fidei, quod ſcriptura non tradat alicubi manifeſte per ſenſum literalem. 1. q. 1. 9. 2., 10. 1., Quol. 7. 14. 3.

47 In quolibet ſancto ſunt quinque ſenſus ſpirituales, ſecundum ſimilitudinem ſenſuum corporalium, ſecundum Origenem, ſed tantum tactus ratione neceſſitatis, ſcilicet quia viſus ſpiritualis eſt, ut videamus Deum, auditus ut audiamus quæ loquitur, odoratus per quem odoremus bonum odorem Chriſti, guſtus ut guſtemus eius dulcedinem, & tactus ut palpemus cum Ioanne verbum vitæ. 3. d. 13. L., Phil. 2.

1 Sententia eſt applicatio iuris ad particulare factum. 1. 2. qu. 96. 1. 1., 2. 2. qu. 67. 1. 0., 4. d. 35. 3. 1.

2 Sententia eſt determinata acceptio alterius partis contradictionis. 3. d. 23. q. 2. art. 2. q. 1. 0. *Appellare*. 2. *Concilium*. 2. *Concluſio*. 1. *Confeſſio*. 9c. *Contumax*. *Decretum*. *Error*. 7. *Excommunicatio*. 28. 31. *Fides*. 150. *Furtum*. 9. *Interpretatio*. 3. *Iſaias*. 2. *Iudex*. 6. 7. *Iudicium*. 6. 7. 24. 62. 64. 82. 83. *Iuſtitia*. 21. *Liber*. 29 *Magiſter*. *Maledicere*. 1.

3 Sententia debet eſſe efficax per poteſtatem defendentem, & recta, aliquo dirigente, & imperante. 2. d. 9. 3. 0. *Miſſa*. 7. *Mutatio*. *Narratium*. *Oratio*. 49. *Parabola*. *Paulus*. 3. *Periurium*. 7. *Regere*. 14. *Reſtitutio*. 7. *Sacramentum*. 39. *Simonia*. 13. *Sponſalia*. 10. *Stultiloquium*. *Votum*. 63.

4 In ſententia debent ſervari tria, ſcilicet benignitas, diſcretio, & certitudo. Ioan. 8. lect. 1. med.

Sen-

SE

Sentina. *Meretrix*. 1.

Seorsum. *Agens*. 97. *Mulier*. 2.

Separabile. *Accidens*. 94. *Actio*. 38. *Materia*. 4.

1 Separatio dat utrique partium totalitatem, & in continuis dat esse actu. 3. d. 5. qu. 3. 3. 3. *Abduci*. *Abstractio*. *Accidens*. 94. *Actio*. 27. 34. *Actus*. 181. *Amor*. 58. 62. *Anathema*. *Angelus*. 32. 175. 176. 349. *Anima*. 13. 114. &c.

2 Separatio est delectabilis dupliciter, scilicet inquantum tollitur contrarium perfectioni rei, vel inquantum aliqua unio fit. 1. 2. q. 36. 3. 2, 3. *Culpa*. 6. *Damnatio*. 43. *David*. 3. *Deus*. 401. *Dimensio*. 9. 10. 11. *Dispensatio*. 18. *Divelli*. *Divisio*. *Divortium*. *Excommunicatio*. 2. &c. *Felicitas*. 4. 5. *Forma*. 1. 24. 33. 69. 161. &c. *Heresis*. 39 *Instrumentum*. 1. *Intellectus*. 27. 83. 124. 125. 136. 137. 242. 269. *Intelligentia*. 1. *Ioannes*. 9. *Iudicium*. 83. *Malum*. 26. *Matrimonium*. 89. 138. *Mors*. 42. &c. *Motus*. 39. *Ordo*. 92. *Pars*. 39. *Peccatum*. 169. *Pœna*. 25. 46. *Per se*. 3. *Plato*. 5. *Possibile*. 10.

3 Homo separatur ab Ecclesia quadrupliciter, scilicet per peccatum, excommunicationem, schisma, & haresim. Psal. 26. *Præcisa*. 1. *Schisma*. *Seorsum*. *Sponsa*. 5. *Status*. 8. *Susurratio*. 1. *Timor*. 14. 66. *Torcular*. 1.

Septem. Præsens vita, & lex vetus significatur per septem. Sed per octo significatur futura gloria, & testamentum novum. Psal. prol. fin. *Angelus*. 61. *Aquila*. 1. *Arcturus*.

September est quasi totus solemnis apud Iudæos, sicut & septimus dies. 1. 2. qu. 102. 4. 10. *Consecratia*. 20. *Festum*. 5. 6. *Septimus*.

Septentrio habet multum de auro propter frigus. Iob 37. lect. 2. med. *Aquilo*. *Cælum*. 24. *Terra*. 9. *Ventus*. 1. 5.

Septennarius numerus universitatem significat. 1. 2. qu. 102. 5. 5. *Donum*. 10. &c. *Sacerdos*. 24. *Vitium*. 12.

Septennium. *Affinitas*. 9. *Argumentum*. 22. 23. *Ieiunium*. 25. *Matrimonium*. 108. *Obligari*. 6. &c. *Ordo*. 86. *Professio*. 5. *Puer*. 5. *Satisfactio*. 9. *Sponsalia*. 6. *Votum*. 35. *Usus*. 6.

Septimana. *Hebdomada*. *Septimus*.

Septimus dies mensis, hebdomada, annus, & septimana, erant sabbata Iudæorum. Psal. prol. fin., Col. 2. lect. 4. princ. *Dies*. 11. &c. *September*. *Status*. 6.

Septuagesima. *Nuptiæ*. 7.

Septuplex. *Fornicatio*. 9.

Septuplum. *Claritas*. 9.

Sepulcrum. *Altare*. 1. *Angelus*. 458. *Arcturus*. *Dies*. 8. *Sabbatum*. 2. *Triduo*.

1 Sepultura inventa est, ne horror & fœtor sit vivis, & ad fidem resurrectionis futuræ, & ut oretur pro defunctis. 4. dist. 15. qu. 2. art. 3. q. 1. 1., d. 45. q. 2. art. 3. q. 3. 0. *Abraham*. 15. 16. 17. *Baptismus*. 189. *Caput*. 7. *Cæmeterium*.

2 Mos cuiuscumque gentis in sepultura, & in officiis eius, servari debet. 3. qu. 51. 2. 2. *Dies*. 8. *Ecclesia*. 16.

3 Sancti patres procuraverunt sepulturam, pro suis corporibus sepeliendis, ut ostenderant, ea pertinere ad providentiam Dei, & ad resurrectionem. 4. dist. 45. q. 2. art. 3. q. 3. 2. *Funus*. *Immersio*. *Statutum*. 1.

4 Terra non consecrata in sepulturam, potest emi in sepulturam. Et sepultura iam consecrata potest vendi ratione materiæ, in necessitate Ecclesiæ, sicut & calix consecratus ratione materiæ. Non autem potest vendi ratione consecrationis, vel officii, vel processionis in funere alicuius, ut scilicet aliquis pro pecunia ibi sepeliatur; tamen non dantes oblationes debitas pro sustentatione, possunt compelli dare secundum consuetudinem, & possunt puniri per sacramentorum subtractionem, non per sacerdotem cui fuint oblationes faciendæ, ne videatur pro sacramentorum, vel sacramentalium exhibitione aliquid exigere, sed per aliquem superiorem. 2. 2. qu. 86. 1. 3., qu. 100. 2. 4., 3. 2., 4. 1., 2., 3., 4. d. 45. qu. 3. art. 2. q. 2. 2., qu. 3. 1., 2. *Abraham*. 17.

5 Sepultura non confert mortuo quo ad spiritum, sed quo ad honorem eius, & pium affectum vivorum. Ideo pro ea quidam commendantur. 2. 2 q. 32. 2. 1.

6 Quæ fiunt ad ornatum sepulturæ, prosunt vivis ad solatium; non autem defunctis, nisi per accidens, inquantum excitant vivos, ut orant pro eis, vel inquantum pauperes recreantur, vel Ecclesia decoratur, vel dantur ad reverentiam Dei, ut cera, oleum, & huiusmodi. 4. d. 45. q. 2. art. 3. q. 3. 0., 1.

7 Locus sacer prodest sepulto non ex opere operato, sed ex opere operante, inquantum ipse dum viveret, hoc meruit, vel alii pro eo, ut sancti illius loci, & ministri frequentius & specialius orent pro eo. 4. dist. 45. quæst. 2. art. 3. q. 3. 0., 4.

8 Sepultura in loco sacro non nocet impio, nisi inquantum eam sibi indignam procuravit, propter humanam gloriam. 4. d. 45. q. 2. art. 3. qu. 3. 5.

9 Sepulturam non ponit Christus inter opera misericordiæ, sed solum ea quæ sunt evidentioris necessitatis. 2. 2. q. 32. 2. 1.

10 Christus noluit crucifigi, ubi sepultus est Adam, id est in Ebron, sed in Calvariæ locum communem damnatorum, ut ostenderetur, quod crux Christi est in remedium contra peccatum totius mundi, & non tantum contra peccatum personale Adæ. 3. q. 46. 10. 3.

11 Sepultura Christi operata est efficienter nostram salutem, sicut & mors eius. 3. q. 51. 1. 2., 2. 4. *Calvaria*. *Dies*. 8.

12 Christus fuit sepultus convenienti modo. Et redditur ratio literalis, & mystica omnium gestorum circa hoc. 3. q. 51. 2. 0. *Titulus*.

13 Christus fuit convenienter sepultus ad probandum veram eius mortem, ad spem resurrectionis nostræ, & ad exemplum quod abscondamur a turbis. 3. q. 51. 1. 0., 2. 4. 0., q. 52. 4. 0., Opusc. 3. c. 241., 242. *Tridua*.

14 Christus fuit in sepulcro tantum una die usuali, & duabus noctibus, id est triginta sex horis. 3. qu. 51. 4. 0., qu. 52. 4. 0., qu. 53. 2. 0., Opusc. 3. c. 243., 1. Cor. 15. lect. 1. med.

15 In sepulcro Christi nullus fuit ante, vel post Christum sepultus. Ioan. 7. lect. 1. med.

Sequi rem in qua aliquid est, non oportet, nisi causetur ex principiis eius. Verit. qu. 1. 2. 3.

Serra lignea sectus est Isaias a Manasse; sed Hieremias, & Zacharias filius Ioiadæ, lapidati sunt. Heb. 11. lect. 8. med.

Seraph

Leo,

SI

8 Sym-

SI

8 Symbolum patrum publice cantatur in missa, quia editum fuit, fide iam manifestata, & Ecclesia pacem habente, & est declarans symbolum apostolorum, editum tempore persequutionis, fide nondum propalata. Ideo symbolum apostolorum occulte dicitur in prima, & in completorio, quasi contra tenebras errorum præteritorum & futurorum. 2. 2. q. 1. 9. 6., 3. d. 25. q. 1. art. 1. q. 3. 4.

9 Symbolum patrum dicitur statim post Evangelium, quasi expositio eius. Illud autem symbolum Athanasii dicitur in prima, quasi expulsis iam hæreticorum tenebris. Et utrumque dicitur tantum in diebus, in quibus homines magis consueverunt venire ad Ecclesiam, & in quibus solemnizatur aliquid de pertinentibus ad articulos fidei. 3. q. 83. 4. o., 3. d. 25. q. 1. art. 1. q. 3. 4., 4. d. 8. L.

10 Athanasius composuit manifestationem fidei, non quidem per modum symboli, sed per modum doctrinæ, licet auctoritate Papæ habeatur ut regula fidei, quia integram fidei veritatem breviter continet. 2. 2. q. 1. 10. 3.

11 Symbolum eius dividitur in duas partes, secundum duas naturas, in una persona Christi, contra quas tempore eius maxime insurrexerunt hæreses. Alia vero symbola non sunt ex principali intentione contra hæreticos. Ideo dividuntur in tres partes, secundum numerum trium personarum in divinis. 3. d. 25. q. 1. art. 1. q. 3. 3.

Simeon. *Nativitas*. 27.

Similari. *Assimilatio*. *Medicus*. 11.

Simile. *Actio*. 4. 107. *Adæquari*. *Agens*. 50. 72. &c. *Aleator*. 1. *Ars*. 27. *Amor*. 108. *Assimilatio*. 3. *Causa*. *Cælum*. 79. 136. *Confessor*. 5. *Consimile*. *Cornelius*. 3. *Correctio*. 17. *Delectatio*. 42. *Deus*. 85. *Ens*. 13. 14. 15. *Eucharistia*. 304. *Excusatio*. 2. *Fractio*. 1. *Generatio*. 26. 43. *Grando*. *Gratia*. 135. *Habitus*. 39. 60. *Ignis*. 11. *Imperfectio*. 2. *Inclinatio*. 3. *Iustificatio*. 23. *Loqui*. 6. *Malum*. 31. *Maria*. 40. *Materia*. 5. *Matutinæ*. 3. *Metaphora*. *Misericordia*. 16. *Mulier*. 1. *Naturale*. 16. *Passio*. 54. *Pars*. 3. *Peccatum*. 180. *Superior*.

1 Similitudo est relatio æquiparantiæ, non tamen semper denominat utrumque extremorum, sed tantum quando forma est æqualiter, & eadem ratione in utroque extremorum. 1. q. 4. 3. 4., q. 42. 1. 3., 1. d. 19. q. 1. 2. o., d. 35. 4. 6., d. 48. 1. 4., ℥. 1. c. 29., Verit. q. 2. 11. 1., q. 23. 7. 11., Pot. q. 7. 7. 10. *Actio*. 4. 107.

2 Similitudo duplex, scilicet relatio realis, & relatio rationis. Prima requirit distinctionem realem, non autem secunda, sed distinctionem rationis tantum. Verit. q. 2. 2. 3.

3 Similitudo duplex, scilicet participationis eiusdem formæ, & proportionis. 1. qu. 4. 3. o., q. 14. 3. 2., Verit. q. 4. 4. 2., Pot. q. 7. 7. 4.

4 Similitudo duplex, scilicet proportionalitatis, & per participationem eiusdem qualitatis. Prima est inter corporalia, & spiritualia, non autem secunda. 1. d. 34. q. 3. 1. 2., 4. d. 1. qu. 1. art. 1. q. 5. 3., d. 45. q. 1. art. 1. qu. 1. 2. *Actus*. 12. 13. 14.

5 Similitudo duplex, scilicet repræsentationis, & secundum convenientiam in natura. Prima requiritur inter cognoscens & cognitum, non autem secunda. 1. q. 85. 8. 3., q. 88. 1. 2., 1. d. 34. q. 3. 1. 4., 4. d. 49. q. 2. 1. 7., Verit. qu. 2. 3. 9., 5. 5., 7., 13. 1., quæst. 4. 4. 2., quæst. 8. 11. 3. *Adam*. 64. *Adæquari*. 1. *Agens*. 28. 70. 71. &c. 82. 115.

6 Similitudo duplex, scilicet ut principium, & ut principiatum. Prima dicitur exemplar, secunda vero imago. 1. q. 35. 1. 1., ℥. 4. cap. 11., Verit. q. 7. 1. 11., 5. 2.

7 Aliqua dicuntur similia dupliciter, scilicet participando unam formam, & secundum quod unum imitatur alterum, secundum proportionalitatem. Prima sunt composita. Ideo nulla creatura est sic similis Deo, sed solum secundo modo. 1. q. 4. 3. o., qu. 44. 3. 1., 1. d. 34. qu. 3. 1. 2., d. 35. 4. 6., d. 48. 1. o., 2. d. 16. 1. 3., ℥. 1. c. 29., Lib. 4. c. 7. 11., Verit. q. 2. 11. o., q. 23. 7. 10., Pot. q. 3. 4. 9., qu. 7. 7. o., Psal. 34. med. *Agere*. 9. *Alienum*. 8. *Amicitia*. 2. *Amor*. 152. 176. 193. 194. &c. 242. *Angelus*. 174. 178. 301. 357. &c.

8 Similitudo creaturæ ad Deum duplex, scilicet secundum participationem alicuius bonitatis Dei, & secundum proportionalitatem. 2. d. 16. 2. 5., 3. d. 2. q. 1. art. 1. q. 1. 1. 3., Pot. q. 3. 4. 9., 6. 25. *Anima*. 5. 121. 156. 324. 360. *Animal*. 71.

9 Similitudo creaturæ ad Deum duplex, scilicet ad intellectum Dei, & ad essentiam eius: primo modo forma in utroque est eiusdem rationis, sed non secundum eundem modum essendi; non autem secundo modo. Pot. q. 7. 7. 6. *Appetitus*. 2. 3. *Appropriatio*. 2. 3. 20. 21.

10 Similitudo prædestinatorum ad Filium Dei duplex, scilicet imperfecta secundum animam, & secundum corpus, id est per gratiam, & perfecta utroque modo, id est per gloriam. Ephes. 1. lect. 1. med. *Approximatio*. *Ars*. 7. 18. 27. *Artifex*. 1. *Assimilatio*. *Filiatio*. 39.

11 Similitudo triplex creaturæ rationalis ad Deum, scilicet secundum esse naturæ, secundum cognitionem, & secundum potestatem operandi ad beatitudinem obtinendam. 2. 2. q. 163. 2. o., Pot. q. 9. 9. o. fin. *Attingere*. 3. *Augmentum*. 18. *Beatitudo*. 19. 96. *Bonitas*. 1. 2. 21.

12 Primas duas habuit angelus a principio, & tertiam appetiit; sed homo tantum primam habuit in sua creatione, & reliquas appetiit. 2. 2. q. 163. 2. o., Pot. q. 9. 9. o. fin. *Caput*. 2. *Caracter*. 2. 6. *Caritas*. 16. *Causa*. 24. 36. &c. 52. 96. *Cælum*.

13 Similitudo creaturæ ad Deum deficit a similitudine univocorum dupliciter, scilicet quia non est per participationem unius formæ, sed est per essentiam de Deo, & per participationem de creaturis; & quia est eminentius in Deo. Pot. q. 7. 7. 2. *Certitudo*. 9. *Circumcisio*. 9.

14 Non dicimus Deum esse similem aliis rebus, sicut neque dicimus hominem esse similem suæ imagini. Dionys. 9. lect. 3.

15 Verbum, idea, Deus, & quælibet causa dicitur large similitudo, id est exemplar creaturæ, & effectus; non autem proprie. 1. qu. 35. 1. 1., qu. 57. 2. 2., Verit. q. 4. 4. 2. *Cognitio*. 1. 61. *Cohors*. 1. *Communicabile*. 3. *Conceptio*. 6. *Conformitas*. 1. *Connexio*. 1.

16 Similitudo convenit verbo, quia est verbum amori, ut causa eius. 1. qu. 27. 4. 2. *Contemplatio*. 6. *Contradictio*. 4.

 17 Si-

SI

SI

ſtum

stum consilium; non autem verum iudicium, id est sententiam, nec verum testimonium: quia ad hæc tenentur iudex & testis; non autem advocatus, vel iurisperitus. Ideo esset simonia in causa spirituali non autem in causa sæculari. 2. 2. q. 71. 4. o., q. 100. 3. 3., 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 2. 9.

14 Accipere pecuniam, ut quis non revelet, vel puniat peccatum ad quod tenetur, est simonia. 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 2. 6.

15 Papa potest incurrere simoniam, sicut & alii. Et gravius est peccatum, quanto Papa est maior: quia non est dominus spiritualium, sed dispensator. 2. 2. q. 100. 1. 7., 4. d. 25. q. 3. 3. 2.

16 Ante collationem beneficii licet Episcopo subtrahere de fructibus eius ad pios usus; sed requirere ab eo cui confert, est simonia. 2. 2. q. 100. 4. 3., 4. d. 25. q. 3. 3. 9.

17 Si clericus impendat prælato obsequium honestum, id est ad spiritualia, fit dignus ecclesiastico beneficio; non autem si sit inhonestum, vel ad carnalia, id est ad utilitatem consanguineorum, vel patrimonii eius, sed est munus ab obsequio, & simonia. 2. 2. q. 100. 5. 1., 4. d. 25. q. 3. 3. 3. *Beneficium*. 25. *Datio*. 18. *Dominium*. 17. *Ecclesia*. 16. *Elemosyna*. 16.

18 Dare aliquid adversariis, ne impediant in beneficio ecclesiastico ante acquisitum eius, est simonia; non autem post. 2. 2. qu. 100. 2. 5., 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 1. 7. *Iacob*. 1. *Indulgentia*. 5. *Missa*. 10. 11. *Munus*. *Nuptiæ*. 6. *Officium*. 19.

19 Permutatio, vel transactio beneficii ecclesiastici sine licentia, est simonia: quia nomine emptionis & venditionis prohibetur omnis contractus spiritualium non gratuitus; sed cum licentia prælati, & ex causa utili, vel necessaria sunt licitæ. 2. 2. q. 100. 1. 5., 4. d. 25. q. 3. 2. 8

20 Accipere aliquid temporale pro sacramentis est simonia; nec consuetudo excusat; non autem accipere ad sustentationem. 2. 2. q. 86. 1. 3., qu. 100. 2. o., 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 1. o. *Permutatio*. *Preces*. *Sepultura*. 4. *Spirituale*. 1. 2. *Statutum*. 1.

21 Exigere aliquid pro absolutione ab excommunicatione, quasi pretium absolutionis, est simonia; non autem quasi pœnam pro culpa. 2. 2. q. 100 2. 3., 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 1. 6.

22 Exigere aliquid pro consecratione, benedictione, ordinibus, chrismate, oleo sancto, vel alio spirituali, est simonia, nisi accipiantur ut stipendia. 2. 2. qu. 100. 2. 4., 4. dist. 25. qu. 3. art. 2. q. 2. o.

23 Accipere aliquid pro dispensatione, commissione, correctione, doctrina ex officio spirituali, festo faciendo, vel prætermittendo, etiam ad sustentationem, est simonia: quia ex officio ad ea obligantur, & stipendia habent; tamen visitantes, possunt accipere procurationes. 2. 2. q. 100. 3. 3., 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 2. 6., 9.

24 Statutum de non fienda processione in funere, nisi dentur tot, est illicitum & simoniacum; non autem quod processio fiat, si tot dentur. 2. 2. q. 100. 3. 2.

25 Prædicare pro pecunia, si ut pro pretio eius, est simonia, non autem sicut pro re prædicata, qua meretur dans pecuniam, & subveniturindigentibus, sicut Paulus prædicavit pro collectis; sed in hoc non debet poni finis. 4. d. 25. qu. 3. art. 2. q. 2. 4.

26 Dare, vel accipere aliquid quasi pretium pro prædicatione, prophetia, oratione, officio, & huiusmodi actibus spiritualibus, est simonia; non autem accipere pro sustentatione, secundum ordinationem Ecclesiæ, vel consuetudinem approbatam, non exigendo ab invitis per subtractionem spiritualium, sed per superiorem. 2. 2. qu. 100. 3. o., 4. d. 25. q. 3. art. 2. qu. 2. o., qu. 3. 2. *Anniversarium*.

27 Hypocrita non videtur esse simoniacus, quia non dat spirituale propter temporale, sed demonstrat sanctitatem, & furatur laudem. 2. 2. q. 100. 5. 4., 4. d. 25. q. 3. 3. 6.

28 Emptores spiritualium imitantur Simonem magum in actu, venditores autem in intentione: quia voluit emere ut venderet. Giezi vero tantum vendidit. Ideo secundi possunt dici simoniaci, & Gezitæ, primi vero simoniaci tantum. 2. 2. q. 100. 1. 4., 4. d. 25. q. 3. art. 1. q. 1. 4.

29 Simonia mentalis, & quodlibet aliud peccatum interius, nullam pœnam Ecclesiasticam incurrit, sed divinam. 2. 2. q. 100. 6. 6., 4. d. 25. q. 3. art. 1. q. 1. 1. *Datio*. 28.

30 Simonia, & alia peccata tollunt gratiam, & exequutionem ordinum; non autem tollunt sacramentum, nec impediunt susceptionem eius. 2. 2. q. 100. 6 1.

31 Emens aliquid simoniace punitur privatione cuiuslibet rei talis; dantes autem, vel mediantes puniuntur infamia, & depositione, si sint clerici, sed laici excumunicatione. 2. 2. quæst. 110. 6. o.

32 Recipiens beneficium simoniace, tenetur restituere illud, & omnes fructus qui potuissent percipi, a diligenti possessore, deductis expensis, licet alius dederit pro eo nesciente, propter fructus consumptos bona fide, nisi fuerit inimicus eius, ut impediret eum, vel nisi contradixerit, nec post ratum habuerit. 2. 2. q. 100. 6. 3., 4. d. 25. q. 3. art. 1. q. 3. o.

33 Dans pecuniam simoniace, non potest eam repetere, licet recipiens eam teneat iniuste. 2. 2. q. 100. 6. 1.

34 Res simoniaca debet restitui Ecclesiæ, in cuius iniuriam data est, nisi totum collegium sit in culpa. 2. 2. q. 100. 6. 4.

35 Nullus debet ordinari ab Episcopo simoniace promoto, etiam occulto, licet præcipiat, vel excommunicet. Et si ordinetur, non potest exequi, nisi dispensetur, licet ignoraret. Si vero Episcopus sit aliter simoniacus occultus, quilibet potest ordinari ab eo. 2. 2. q. 100. 6. 2., 4. d. 25. q. 3. art. 1 q. 3 2.

36 Per simoniam fit defectus in ipsa ordinatione, non autem in homicidio. Ideo sufficit quod ordinatus sit immunis ab homicidio; sed immunis a simonia, est suspensus, cum sciverit. 4. d. 25. q. 3. art. 1. q. 3. 1.

37 Recipiens ordinem simoniace punitur per depositionem, si constiterit. 4. dist. 23. quæst. 3. art. 1. q. 3. o.

38 Sciens Episcopum esse simoniacum, non manifestum iuridice, debet ei obedire sumendo ordines ab eo, si non potest subterfugere; non autem ab eo manifesto iuridice: quia tunc suspensus est, etiam quo ad alios, occultus vero quo ad seipsum tantum. 4. d. 25. qu. 3. art. 1. qu. 3. 1. *Excommunicatio*. 25. *Nuptiæ*. 6. *Preces*. *Ordo*. 92.

39 Im-

SI

2 Im-

SO

4 Pa-

SP

4 Pater, & Filius sunt duo spirantes, sed unus spirator. 1. q. 36. 4. 7.

5 Immo sunt etiam duo spiratores. 1. dist. 11. 4. o., d. 12. 3. o., d. 29. 4. 2.

1 Spirituale duplex, scilicet per essentiam, ut gratia & virtus, & per causam, ut sacramenta quæ sunt causa gratiæ. Et ista, inquantum sunt corporalia, quædam habent speciem quod emi vel vendi possint, quamvis non ex hoc quod sunt spiritualia, non autem spirituale primum. 4. d. 25. qu. 3. art. 1. qu. 3. 3., q. 3. 3. *Abraham*. 16. *Acceptio*. 7. *Accidens* 68. 69. *Accidia*. *Accusatio*. 7. *Acolitus*. 5. *Actio*. 22. 34. *Actus*. 71. *Affectio*. 4. 7. *Alimentum*. 2. *Alteratio*. 11. *Amicitia*. 38. 41. *Amor*. 128. 150. 270. *Angelus*. *Anima*. 20. 21. *Annexum*. *Anniversarium*. *Applicatio*. 1. *Approximatio*. *Aqua*. 4. *Arma*. *Ars*. 43. &c. *Avaritia*. 3. 6. *Aversio*. 16. *Aureola*. 23. *Baptismus*. 174. 175. 203. *Beatitudo*. 29. *Beatus*. 36. *Benefacere*. 1. *Beneficium*. 19. &c.

2 Spirituale quod sub pretio poni non debet, est duplex, scilicet res sacra, ut sacramenta, & actus alicui competens, ex officio sacro. Et duplex annexum, scilicet primo spirituali, ut vasa sacra, vel secundo, ut decimæ, & ius patronatus. Et in utroque est simonia quo ad spiritualitatem. 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 3. o., Quol. 8. 11. o. *Bonitas*. *Canonizatio*. *Caracter*. 6. 45. 46. *Caritas*. 128. *Casus*. 5. *Cælum*. 64. *Cibus*. 1. *Cognatio*. *Confessio*. 83. *Confirmatio*. 1. 11. 28. 31. 49. &c. *Corporalia*. 6. *Creatura*. 25. &c. *Damnatio*. 38. 62. *Defectus*. 7. *Delectatio*. 54. 57. 77. 90. 91. 93. 94. 95. 96. 99. *Dæmon*. 48. 67. 94. *Detrimentum*. *Deus*. 364. 400. 402. *Divitiæ*. 1. *Doctor*. 1. *Doctrina*. 11. *Dolor*. 5. *Ecclesia*. 17. *Effectus*. 7. *Ægritudo*. 3. *Electio*. 33. *Eleemosyna*. 24. 37. *Ens*. 14. *Episcopus*. 21. *Eucharistia*. 40. 145. 168. &c. 223. 230. 239. 250. 251. 254.

3 Formatio creaturæ spiritualis duplex, scilicet per gratiam, & per gloriam. Pot. q. 4. 1. 26.

4 Spiritualis substantia dicitur esse in loco dupliciter, scilicet vel per applicationem virtutis limitatæ, ut angelus, vel non limitatæ, ut Deus. 1. q. 52. 1. o.

5 Spiritualia sunt propinquiora Deo, quam corporalia. Ideo Angeli recipiunt abundantius de divina bonitate. 4. d. 17. q. 1. art. 2. q. 2. o., Spiritu 1. o.

6 Substantia spiritualis excedit corporalem, dignitate naturæ, non autem virtute agendi. Quol. 11. 1. 3. *Spiritualitas*.

7 Substantiæ spirituales secundum esse suum non dependent a corpore. 4. d. 45. q. 1. art. 1. q. 1. o.

8 In substantiis incorporeis non est totalitas quantitatis, nec per se, nec per accidens, nec totalitas secundum perfectam rationem essentiæ. 1. q. 8. 2. 3., Spiritu 4. o. *Statutum*. 1. *Substantia*. 17. 18. 35. *Summum*. 3.

9 Substantia spiritualis absoluta est a quantitate, & situ, & loco; sed substantia corporalis limitata est a terminis quantitatis, & situ, & loco. 1. d. 37. q. 1. 1. o., q. 2. 1. o. *Temperantia*. 6. *Templum*. 7. 9. *Temporale*.

10 Substantia spiritualis est simul in eodem situ cum corpore moto, non autem est corpus. 1. d. 37. q. 1. 1. o.

SP

11 Nulla substantia spiritualis potest esse in corpore, nec in loco, nisi per operationem qua operatur, vel dans ei suum esse formæ, ut anima, vel esse personæ, ut persona Filii Dei, vel aliud esse, ut Deus in omnibus creaturis, vel aliquid præter esse, scilicet motum, lumen, & huiusmodi. Et sic angelus est in loco. 1. d. 37. q. 3. 1. o. fin.

12 Substantia spiritualis non est in loco nisi per operationem, & per consequens, virtus & essentia eius in loco est. 1. d. 37. q. 2. 1. o., q. 3. 1. o., 5., 3. o., qu. 4. 1. o. fin., 2. o., 2. d. 6. 3. o., 1., d. 8. 2. 5. *Christus*. 84. 106. 138. 199. 200. 209.

Spiritualitas. *Aureola*. 4. 23. *Caritas*. 130. *Christus*. 106. *Doctrina*. 3. *Fructus*. 2. *Spirituale*. *Vita*. 28.

1 Spiritus. Nomen spiritus videtur esse sumptum a respiratione animalium. 1. q. 36. 1. o., ℥. 4. c. 22. princ.

2 Spiritus dicitur de corporeis, & incorporeis, quia nomen eius est impositum ad significandum subtilitatem naturæ alicuius. 1. dist. 10. 4. o. *Accedere*. 3. *Amor*. 128. 150. *Angelus*. 577. *Anima*. 43. 204. *Antonius*. 1. *Antropospatos*. *Apparere*. 11.

3 Spiritus prius dicitur de incorporeis quam de corporeis, ratione significationis, sed e converso ratione impositionis. 1. d. 10. 4. o.

4 Spiritus dicitur sextupliciter, scilicet aer vel ventus, corpora beatorum, animæ beatorum, virtus imaginativa, mens, & Deus. 1. q. 41. 3. 4., 1. d. 10. 4. o., 2. d. 24. qu. 2. 4. 1., 3. d. 2. q. 2. art. 1. q. 2. o., ℥. 4. c. 23. princ.

5 Spiritus dicitur tripliciter, scilicet superbia, voluntas, & Spiritus sanctus. Matth. 5. princ.

6 Spiritus, ut nominat subtilitatem naturæ, est commune tribus personis; sed dupliciter convenit tantum Spiritui sancto. 1. qu. 36. 1. o., 1. d. 10. 4. o.

7 Spiritus sanctus, in vi duarum dictionum, est commune toti Trinitati; sed in vi unius dictionis, est proprium nomen tertiæ personæ ex usu Ecclesiæ, duplici ratione, scilicet ex ipsa communitate eius quod dicitur Spiritus sanctus, & ex propria significatione spiritus, & amoris. 1. qu. 36. 1. o., 2. 2. qu. 14. 1. o., 1. d. 10. 4. o., ℥. 4. c. 19. fin., Mal. q. 3. 14. o., Opusc. 3. c. 46., 47. *Adoptio*. 16. 17. 19. *Amor*. 5. &c. 182. *Angelus*. 570. 586. 603. 604. *Apostoli*. 7. &c. *Arrha*. 2. 3. *Assumere*. 23. 25. 48. 52. *Baptismus*. 28. 190.

8 Et ponitur pro relativo, non ex nomine, sed ex usu Ecclesiæ, nisi ut spiratus. 1. qu. 36. 1. 2. *Blasphemia*. 12. &. *Caritas*. 110. 141. *Columba*. 1. 2. *Conceptio*. 18. &c. *Confirmatio*. 15. 25. 45. *Datio*. 19. &c. *Debbora*. 2. *Dæmon*. 51. *Deus*. 363.

9 Et est persona subsistens. ℥. 4. c. 18., Opusc. 3. c. 48. *Digitus*. *Donum*. *Evangelium*. 5. *Finis*. 66. *Fructus*. *Generatio*. 65. 67. *Gratia*. 84. 86. *Hæresis*. 1. 13. 36. 43. 68. 103. 104. 116. 151. *Homo*. 37. *Imago*. 16. *Impœnitentia*.

10 Spiritum sanctum esse, & non esse creaturam, sed Deum, probatur multipliciter. 1. qu. 27. 1. o., q. 41. 3. o., 4., ℥. 4. c. 15. usque 23., Opusc. 3. c. 45., 46., 47., 48., 1. Cor. 3. lect. 3. princ. *Ingenitum*. 1. 4. *Inobedientia*. 4. *Iudicium*.

ST

5 Im-

q. 103. 7. 1., 2. 2. q. 172. 6. o., 2. d. 1. q. 1. 1. 1., d. 34. 1. o., 2. o., 4. d. 44. q. 3. art. 1. q. 4. 1. 2., ℣. 3. c. 13., 15., Pot. q. 3. 6. o., Opusc. 8. c. 16. *Abraham*. 22. *Adiurare*. 10. *Amor*. 58.

2 Immo aliquid est summe malum. 1. d. 17. q. 2. 2. o., 4. d. 14. L.

3 Summum in vita humana potest accipi dupliciter, scilicet per comparationem status ad statum, tam in spirituali vita, quam in saeculari, vel per comparationem graduum, qui sunt perfectio unius hominis. Quol. 5. 21. 1. *Maria*. 26. 28. *Obedientia*. 40. *Odor*. 5. *Peccatum*. 266. 276. *Plato*. 5. *Potestas*. 9. *Princeps*. 27. *Religio*. 99. *Spes*. 50. *Studium*. 5. *Veritas*. 38. 39.

4 Unus homo repente fit summus, cum incipit ab altiori gradu sanctitatis, quam fit summum ad quod pertingit perfectio alterius hominis. Quol. 5. 21. 1. *Christus*. 72. 87. *Virtus*. 241.

Sumptuosus. *Virtus*. 41.

Sumptus. *Liberalitas*. 1. 5. 6. 21. *Magnificentia*. 1. 2. 6. 7. 9. *Parvificentia*. *Praedicare*. 5. *Praedicator*. 10. *Praelatio*. 23. *Stipendia*. *Usus*. 15.

Suo modo. *Actio*. 15. *Angelus*. 587. *Virtus*. 69.

1 *Super* significat tria, scilicet directum situm, iuxta, & post. 1. 2. qu. 89. 2. 1., 4. d. 21. qu. 1. art. 2. q. 1. 2., Psal. 23. med.

2 *Super* quandoque significat ordinem causae materialis, & aliquando excessum. Psalm. 49. med.

Superabundantia. *Avaritia*. 22. *Contrarium*. 15. *Excedere*. *Fortitudo*. 6. 44. *Humilitas*. 22. *Iris*. 3. *Misericordia*. 39. *Mutuum*. 4. *Peccatum*. 74. *Prodigalitas*. 1. *Religio*. 32. *Sacramentum*. 31. *Satisfactio*. 33. 34. 46. *Superbia*. 1. 6. 22. 23. 24. 25. *Vendere*. 12.

Superactiva. *Deus*. 344.

Superaddere. *Angelus*. 351. 505. 607. *Anima*. 295. *Communicabile*. 1. *Defectus*. 22. *Esse*. 89. *Forma*. 43. *Lex*. 18. 98. *Meritum*. 98. *Natura*. 49. *Paulus*. 4. *Potentia*. 11. *Votum*. 5.

Superare. *Actus*. 77. 78. *Beatus*. 39. 40. *Christus*. 187. *Claritas*. 20. *Diffidentia*. *Tribulatio*. 10. *Vincere*.

1 Superbia (quam inter cuncta vitia Deus maxime detestatur) dicitur dupliciter, scilicet ut supergreditur regulam rationis, & quilibet excessus. Prima semper est mala, secunda vero quandoque est bona. 2. 2. q. 162. 1. 1., Mal. q. 8. 2. 17., Iob 40. lect. 1. med., Psal. 46.

2 Superbia dicitur tripliciter, scilicet inclinabilitas ad superbiendum ex flexibilitate naturae, vel corruptione fomitis actualis, elatio contra praeceptum, vel inordinatus appetitus excellentiae in quacumque re, & tertio inordinatus appetitus excellentiae, cui debetur honor & reverentia. Prima est initium vel radix omnis peccati, secunda est generale peccatum, tertia vero est peccatum speciale, & est unum de septem capitalibus. 1. 2. q. 84. 2. o., 2. 2. q. 162. 2. 8. o., 2. d. 5. q. 1. 3. o., d. 42. qu. 2. 3. 1., Mal. qu. 8. 2. 1., 16.

3 Genus duplex superborum, scilicet efferentium se supra alios, & arrogantium sibi aliquid supra se. Iob 40. lect. 1. med.

4 Superbia proprie est inordinatus appetitus excellentiae, cui debetur honor & reverentia; vel superbia proprie respicit defectum subiectionis hominis ad Deum, secundum scilicet quod aliquis se extollit supra id quod est sibi praefixum secundum divinam regulam, vel mensuram. 1. 2. q. 84. 2. o., 1. 2. q. 77. 5. o., q. 132. 4. o., q. 162. 1. o., 2. 3. o., 2., 4. 5. 6. o., Mal. q. 8. 2. o., 3., 7. *Apostasia*. 1.

5 Appetitus excellentiae rectus est magnanimitatis, excedens est superbiae, deficiens est pusillanimitatis. Mal. q. 8. 2. o.

6 Superbia magis est in appetitu excellentiae, quam in aestimatione. 2. 2. q. 162. 3. o., 2. d. 21. q. 2. 1. 1., d. 42. q. 2. 4. 1., Mal. q. 8. 3. 7. *Aquila*. 1. *Bestialitas*. 1. *Capitale*. 9. 10. *Docilitas*. 2. *Elatio*. *Haeresis*. 2. 10. *Humilitas*. 2.

7 Species superbiae sunt quatuor, secundum Gregorium; scilicet vel cum aliquis existimat bonum quod habet ab alio ac si haberet a seipso efficienter, vel meritorie; vel cum aliquis attribuit sibi maius bonum quam habeat; vel prout excellentior aliquis redditur ex hoc quod bonum aliquod excellentius ceteris possidet; & sic aliis despectis, singulariter vult videri. 2. 2. qu. 162. 4. o., 2. d. 42. q. 2. 4. o., Mal. q. 8. 4. o., 1. Cor. 4. lect. 2. med., 1. Tim. 3. lect. 1. princ. *Iactantia*. 2. *Ingratitudo*. 2. *Inobedientia*. 2.

8 Excusatio peccati pertinet ad tertiam speciem superbiae, praesumptio vero ad quartam. 2. 2. q. 162. 4. 3., Mal. q. 8. 4. 4., 5., 6.

9 Gradus superbiae sunt duodecim, secundum Bernardum, oppositi duodecim gradibus humilitatis; scilicet curiositas per quam aliquis curiose ubique, & inordinate circumspicit; levitas mentis, per quam scilicet homo superbe se habet in verbo; inepta laetitia, qua homo est facilis & promptus in risu; iactantia non tacens usque ad interrogationem; singularitas, per quam scilicet aliquis sanctior aliis vult apparere; arrogantia per quam scilicet homo se aliis praefert; praesumptio, per quam aliquis reputat se sufficientem ad maiora; defensio peccatorum; simulata confessio, per quam scilicet aliquis non vult subire poenam pro peccatis, quae simulate confitetur; rebellio despiciens obedire; libertas, per quam scilicet homo delectatur libere facere quod vult; peccandi consuetudo, quae implicat Dei contemptum. 2. 2. q. 162. 4. 4.

10 Superbia proprie semper est peccatum. 2. 2. q. 162. 7. o. *Intimiditas*. *Invidia*. 12. *Praesumptio*. 3. *Spina*. 2. *Spiritus*. 5.

11 Superbia secundum se est speciale peccatum, ratione specialis obiecti; sed est peccatum generale secundum redundantiam duplicem, scilicet finis, & contemptus legis. 2. 2. q. 165. 7. o., 5. 1., 8. o., Mal. q. 8. 2. o. *Studium*. 7.

12 Superbia secundum genus suum est peccatum mortale, praeter actus eius imperfectos, id est sine consensu deliberato. 2. 2. q. 162. 5. o., 4. d. 33. q. 1. art. 3. q. 2. 3.

13 Superbia est gravissimum omnium peccatorum, ex parte aversionis, non autem ex parte conversionis. 2. 2. q. 162. 6. o., 7. 4., Psalm. 18. fin., 2. Cor. 12. lect. 3. princ.

14 Superbia est initium omnis peccati ex parte aversionis, concupiscentia vero ex parte conversionis. 1. 2. qu. 84. 2. o., 4. 4., 2. d. 42. qu. 2. 1. 7., Rom. lect. 8. fin., 7. lect. 2. princ., 1. Cor. 11. lect. 4. princ.

15 Superbia est initium omnis peccati, non actu,

SU

Super-

SU

SU

4 Laus

TE

4 Laus eius magis est in vincendo delectationes quam in persistendo contra impetus earum. 2. 2. q. 138. 2. 3.

5 Non est de ratione temperantiæ excludere omnes pravas concupiscentias, sed quod temperans non patiatur eas sic vehementes, & fortes sicut patitur non temperatus. Verit. q. 25. 7. 3., 4., q. 26. 8. o. fin., 2., Virt. q. 5. 1. 6. *Timor*. 9. 76.

6 Temperantia mensuram accipit ex conservatione salutis corporalis, & multo magis ex conservatione salutis spiritualis. 2. 2. qu. 141. 6. 3., 4. d. 15. q. 3. art. 1. q. 4. o. *Virtus*. 225. 238.

7 Necessitas huius vitæ est regula temperantiæ, scilicet ut rebus utamur ad necessitatem vitæ præsentis. 1. 2. q. 63. 4. o., 2. 2. q. 141. 6. o., quæst. 142. 1. o., 4. dist. 15. qu. 3. art. 1. qu. 4. o., Mal. qu. 14. 1. 1.

8 Modus temperantiæ, & omnium partium eius est in retrahendo a delectationibus corporis. 2. 2. q. 141. 2. 3. o., q. 161. 1. 4. o., Virt. q. 1. 12. o.

9 Partes eius integrales sunt verecundia, & honestas; partes vero subiectivæ sunt abstinentia, sobrietas, castitas, & pudicitia; partes autem potentiales, seu adiunctæ, sunt continentia, humilitas, mansuetudo seu clementia, modestia, bona ordinatio, ornatus, austeritas, parcitas, seu per se sufficientia, & moderatio, seu simplicitas. 2. 2. q. 143. o., 145. 4. o., qu. 146. 1. 3., q. 157. 3. o., q. 160. 1. o., q. 161. 4. o., 2. d. 44. qu. 2. 1. 3., 3. d. 33. qu. 3. 2. o. *Austeritas*. 1. *Clementia*. 5. *Continentia*. 9.

10 Verecundia non est pars temperantiæ, quasi intrans essentiam eius, sed quasi dispositive se habens ad eam. 2. 2. q. 144. 4. 4. *Continentia*. 9. 10. 11. *Delectatio*. 27. 83. 106. *Insensibilitas*. 2.

11 Verecundia principalius pertinet ad temperantiam ratione motivi, scilicet turpis, & non ratione timoris; secundario vero ad alias virtutes. 2. 2. q. 144. 1. 2., 4. 4. *Iustitia*. 60. 61. 61.

12 Eutrapelia reducitur ad temperantiam, ut ei adiuncta. 2. d. 44. q. 2. 1. 3., Virt. q. 1. 12. 26., qu. 5. 1. 5.

13 Studiositas est pars temperantiæ adiuncta, seu potentialis: & comprehenditur sub modestia. 2. 2. q. 166. 2. o.

14 Patientia non est pars temperantiæ, quia patientia firmat in bono contra tristitias illatas ab alio, hæc autem circa tristitias tactus, refrenando. 2. 2. q. 136. 4. 2. *Modestia*. 1. *Præceptum*. 13. *Virginitas*. 19.

15 Obiectum temperantiæ est bonum delectabilium in concupiscentiis tactus, secundum modum rationis, vel legis divinæ. 1. 2. q. 63. 4. o. *Concupiscentia*. 19. *Delectatio*. 27. 83. 106. *Fortitudo*. 6. 16. *Ieiunium*. 4.

16 Temperantia principaliter intendit cohibere delectationes, sed consequenter intendit uti eis secundum rationem. Actum vero exteriorem magis imperat, quam eliciat. 4. d. 33. qu. 3. 2. 5. *Ira*. 55. *Litigium*. 1.

17 Temperantia principaliter est circa concupiscentias, & delectationes, secundario autem circa tristitiam de absentia delectabilium. 1. 2. q. 35. 6. 3., 2. 2. q. 141. 3. o., q. 147. 2. 3.

18 Temperantia directe modificat passiones concupiscibilis, quæ tendunt in bonum, & consequenter omnes alias. 2. 2. q. 141. 3. 1. *Vinum*. 4. *Virtus*. 41.

TE

19 Temperantia habet passiones pro materia, quietem animi pro fine proximo; sed hanc ordinat ulterius in Deum, quem habet pro fine ultimo. 4. d. 14. q. 1. art. 1. q. 4. 2., Virt. q. 5. 4. o., 2., 5.

20 Temperanria munditiam operatur, sed non habet rationem sanctitatis, nisi referatur in Deum. 2. 2. q. 81. 8. 2.

21 Propria materia temperantiæ sunt passiones circa delectabilia tactus. 1. q. 59. 4. 3., 1. 2. q. 61. 3. o., 2. 2. q. 137. 1. o., 3. d. 33. q. 2. art. 2. q. 2. o., 4. dist. 49. q. 3. art. 5. q. 2. o., qu. 5. art. 3. q. 2. 4., 8., Virt. q. 1. 12. 23., 26., qu. 5. 1. o. fin. *Fortitudo*. 16.

22 Temperantia principaliter est circa delectationes tactus quo ad usum, non autem quo ad iudicium. 2. 2. q. 151. 3. 1.

23 Temperantia proprie est circa maximas delectationes, scilicet tactus, id est in cibo, potu, & venereis, secundario autem circa delectationes aliorum sensuum. 1. 2. qu. 60. 5. o., 2. 2. 141. 4. 5. o., 7. o., q. 143. o., qu. 149. 1. o., qu. 151. 3. o, q. 153. 1. 1., q. 155. 2. o., q. 156. 2. o., q. 160. 1. o., q. 166. 1. o., 2. o., 3. 2. d. 44. q. 2. 1. 3., 3. d. 33. q. 3. art. 2. q. 2. o., Virt. q. 5. 1. o. fin., 4. o.

24 Temperantia principaliter est circa delectationes tactus, secundo gustus, tertio olfactus, quarto aliorum sensuum. 2. 2. q. 141. 5. o.

25 Temperantia est circa delectationes tactus, moderando eas, non autem continentia, sed resistendo eis. 2. 2. q. 155. 3. 1. *Continentia*. 7.

26 Temperantia est circa concupiscentias naturalium delectationum, non autem liberalitas; quia concupiscentia & delectatio pecuniæ, non est naturalis, sed animalis. Ideo liberalitas non pertinet ad temperantiam. 2. 2. q. 117. 5. 2.

27 Temperantiæ est refrenare delectationes sensibiles, non autem amicitiæ, id est affabilitatis, sed causare delectationes rationis in convictu. 2. 2. qu. 114. 2. 2. *Clementia*. 5. *Continentia*. 10. *Difficile*. 12.

28 Integritas, tranquillitas animi, decor, & honestas, maxime conveniunt temperantiæ inter ceteras virtutes. 2. 2. q. 141. 2. 1., 2., 3., 8. 1., q. 143. o., q. 145. 4. o., q. 152. 5. o., qu. 180. 2. 3., 4. dist. 33. qu. 3. 3. 1. *Donum*. 21. *Honor*. 24. *Insensibilitas*. 2. *Iustitia*. 60. 61. 62. *Pœnitentia*. 26. 27. *Perseverantia*. 9. *Prudentia*. 76. *Timor*. 76. *Virtus*. 77.

29 Temperantia est principalior virtus mansuetudine, & humilitate. 2. 2. qu. 141. 7. 2., 3., Virt. q. 1. 12. 26.

30 Temperantia non potest convenire Deo. 4. d. 46. q. 1. art. 1. q. 1. 1., ℥. 1. c. 92.

31 Temperantia, & fortitudo, ut virtutes humanæ, non sunt in angelis, sed tantum ut operantur moderate, & firmiter. 1. q. 59. 4. 3., Virt. qu. 5. 2. 16. *Delectatio*. 27. 83. 106. *Ludus*. 6. *Mansuetudo*. 7.

32 Temperantia est subiective in concupiscibili. 1. q. 59. 4. 3., 1. 2. q. 61. 2. o., q. 66. 1. o., q. 85. 3. o., 2. 2. q. 58. 5. 2., 9. o., 3. d. 33. q. 2. art. 3. q. 2. o., 4. d. 33. qu. 3. 3. o., Verit. qu. 14. 4. o. fin., Mal. q. 4. 5. 4., Virt. qu. 1. 4. o., 5. o. fin., 10. 11., quæst. 5. 1. o. fin. *Christus*. 88. *Paradisus*. 2. 3.

Temperies. *Paradisus*. 3. 4.

Tem-

TE

TE

41 Tem-

TE

41 Tempus matutinum est maxime aptum orationi, & contemplationi, quia tunc cor est liberum a solicitudine. Psalm. 5. princ. *Contemplatio*. 10.

Tenacitas. *Avaritia*. 13. *Pertinacia*.

Tendere. *Advena*. 1. *Amor*. 183. 295. *Angelus*. 466. *Anima*. 132. *Appetitus*. 16. &c. 40. 43. *Bonitas*. 169 &c. *Caritas*. 36. 61. *Contemplatio*. 27. *Cor*. 12. *Creatura*. 26. &c. *Delectatio*. 12. *Fides*. 151. *Finis*. 27. 55. 72. 84. 123. *Humilitas*. 2. 11. 32. *Imperfectio*. 2. *Intellectus*. 212. *Lex*. 30. *Liberum*. 11. *Longanimitas*. 1. *Magnanimitas*. 1. 2. *Motus*. 18. *Nihil*. 4. *Perfectio*. 82. *Pluralitas*. 1. *Processio*. 46. 47. *Proditor*. *Propositum*. 1. *Religio*. 23. 66. 67. *Resurrectio*. 23. *Sensualitas*. 9. 12. *Simplicitas*. 1. *Spes*. 53. 58. *Superbia*. 15. 23. *Temperantia*. 18. *Tentare*. 20. *Voluntas*. 16.

1 Tenebræ possunt dici tripliciter, scilicet subiectum lucis, humilitas, & privatio eius. Primo modo, & secundo sunt entia, & creatæ a Deo, non autem tertio modo. 1. q. 66. 1. o., 5. q. 67. 4. o., 2., 3., 4., q. 68. 3. o., q. 69. 1. o., qu. 74. 3. 6., 2. d. 12. L. med., d. 13. 3. 1., ζ. 4. c. 13. fin., Pot. q. 3. 6. 16., qu. 4. 1. 2., Psal. 23. med *Caligo*. *Cælum*. 55.

2 Tenebra tripliciter accipi potest, scilicet pro pœna, pro dæmone, & pro mundi erroribus. Ioan. 1. lect. 3. fin.

3 Tenebræ triplices, scilicet ignorantiæ, culpæ, & æternæ damnationis, a quibus liberat Christus. Isa. 13. fin., Ioan. 8. lect. 2. princ., c. 12. lect. 6. med., lect. 8. med.

4 Tenebra spiritualis, id est ignorantia, facit tria, sicut & corporalis, scilicet sordes, otium, & pigritiem. Dion. 4. lect 4.

5 Peccata dicuntur tenebræ triplici ratione, scilicet quia carent lumine rationis, fiunt in tenebris, id est in occulto, & ducunt ad tenebras damnationis. Ioan. 3. lect. 3. fin. *Creatura*. 23. 25. &c. *Damnatio*. 9. 42. 66. *Dies*. 16. *Exorcismus*. 13. *Ieiunium*. 21. *Infernus*. 1. 2. *Macula*. 5. *Nativitas*. 15. *Opus*. 4. *Symbolum*. 8. *Vespere*. *Visibile*. 1. *Visio*. 20.

6 Tenebræ Dei, & nubes quadruplices, scilicet humanitas Christi, species sacramentales, fides, & mali, per quos tenebra operatur. Psal. 17. med.

7 Tenebræ opponuntur luci privative, non autem contrarie. Mal. q. 1. 1. 5.

Tenere. *Accidentaliter*. 3. *Accusatio*. 28. *Actus*. 186. 187. *Angelus*. 55. 57. *Auditor*. 1. *Baptismus*. *Comprehendere*. 4. *Contractus*. 1. 2. *Deus*. 147. *Divitiæ*. 3. *Fides*. 73. *Forma*. 89. *Fortitudo*. 52. *Fruitio*. 2. *Generatio*. 53. *Homicidium*. 2. *Ieiunium*. 6. *Infamia*. 1. *Ira*. 9. *Liber*. 23. *Luminare*. 4. *Magnanimitas*. 26. *Mansuetudo*. 2. *Matrimonium*. 80. 117. 122. 126. *Memoria*. *Missio*. 1. *Modalis*. 1. *Natura*. 27. *Nomen*. 10. *Oppositio*. 18. 21. *Peccatum*. 99. *Periurium*. 5. *Pertinacia*. 1. *Potentia*. 7. *Professio*. 5. *Proportio*. 3. *Religio*. 99. *Restitutio*. 7. 9. &c. *Sacerdos*. 24. *Scriptura*. 16. *Simonia*. 33. *Simpliciter*. 6. *Taurus*. *Verbum*. 18. *Virtus*. 7. *Unitas*. 13.

1 Teneri ad aliquid dicitur dupliciter, scilicet per obligationem ad pœnam, & per carentiam finis. Verit. q. 23. 7. 8. *Absolvere*. 26.

TE

2 Ad impossibile nemo tenetur. 2. 2. qu. 79. 3. 2., q. 88. 3. 2., q. 105. 1. 3.

3 Ad aliquid tenemur directe, quod per se est in potestate nostra, indirecte vero, quod faciendo, aliquid quod est in potestate nostra habemus. 1. d. 48. 3. o. *Fama*. 3. 4. *Fides*. 60. *Fornicatio*. 10. 12. 14. *Furtum*. 8. *Ieiunium*. 18. 22. &c. *Ignorantia*. 10. 33. *Illegitimus*. 4. *Inquirere*. 3. *Iuramentum*. 18. *Lex*. 33. *Matrimonium*. 35. 36. 40. 41. 60. 61. 80. 117. 126. *Medicus*. 8. *Melius*. 3. *Meretrix*. 6. *Mors*. 12. *Necessitas*. 30. 31. 33. *Negatio*. 8. *Nescire*. 4. *Obedientia*. 8. 29. &c. *Oblatio*. 3. *Obligatio*. *Officium*. 4. 11. *Omissio*. 15. *Operatio*. 23. *Oratio*. 84. *Ordo*. 101. 106. 107. *Papa*. 6. *Pedagia*. *Pœna*. 67.

4 Ad illud proprie dicitur aliquis teneri, quod si non facit, peccat. 1. d. 48. 3. o. *Pœnitentia*. 62. 74. *Perfectio*. 65. 82. &c. *Præceptum*. 60. 147. *Prædicari*. 35. 36. *Prælatio*. 7. *Princeps*. 27. &c. *Religio*. 30. &c. 62. &c. *Restitutio*. *Sacerdos*. 26. *Sacrificium*. 11. *Salvari*. 18. *Satisfactio*. 13. &c. *Scientia*. 62. &c. *Servitus*. 8. *Simonia*. 13. *Stupor*. 2. 3. *Testis*. 1. &c. *Tributum*. 6. *Vendere*. 8. *Votum*. 23. *Uxor*. 12. *Zachæus*.

Teneritas. *Dulcedo*. *Ioannes*. 13. *Lacrymæ*.

Teneritudo. *Animal*. 78. *Ioannes*. 13.

Tenor. *Professio*.

Tentio. *Comprehendere*. 4

Tenuis. *Debilitatio*. *Paradisus*. 3. 4. *Pulvis*. 1. *Vinum*. 4.

Tepiditas. *Fervor*. 5. *Peccatum*. 159.

Ter. *Appellare*. 4. *Consecratio*. 20. *Entenia*. *Eucharistia*. 179.

Tertia dies creationis. 1. q. 69. 1. 2. o. princ.

Tertiana. *Febris*. 2.

Terebintus quædam arbor est, generativa rasinæ, secundum Isidorum, quæ in Damasci partibus magna est, & in Græcia est parva. Isa. 6. fin.

Tergere. *Manipulus*.

Tergivetsari est ab accusatione omnino desistere inordinate. 2. 2. q. 68. 3. o, 3. *Accusatio*. 4. *Prævaricator*. 2.

Terminativæ. *Formæ*. 34. *Mutatio*. 2.

Terminus. *Accidens*. 60. *Actio*. 44. 49. 50. 56. 64. 66. 97. *Actus*. 22. 28. 37. 195. 196. *Agens*. 45. 101. *Albedo*. 1. *Alteratio*. 5. 6. *Ampliatio*. *Amor*. 204. &c. *Angelus*. 9. 83. 125. 126. 456. 487 *Anima*. 18. 88 *Annihilatio*. 4. *Apponere*. 2. *Ascendere*. 8. *Assumere*. 3. 6. 12. *Augmentum*. 8. *Aversio*. 1. *Beatitudo*. *Bis*. *Caritas*. 76. *Circulus*. 4. *Cognitio*. 19. *Color*. 5. *Conceptio*. 1. *Conclusio*. 2. *Confinium*. *Consilium*. 4. *Contractus*. 1. *Contemplatio*. 24. *Contentio*. 4. *Contrarium*. 4. *Contritio*. 17. *Corpus*. 10. *Creatio*. 9. *Datio*. 5. *Determinatio*. *Devotio*. 11. *Deus*. 102. *Dies*. 6. &c. *Definitio*. 1. *Dimensio*. 1. &c. *Dispositio*. 6. *Dominium*. 1. *Esse*. 5. *Æstimativa*. 3. *Eucharistia*. 90. &c. *Ex*. *Exclusio*. 1. *Extremum*. *Facere*. 3. *Fallacia*. 6. *Femina*. 4. *Fieri*. 1. 10. 11. *Figura*. 1. 2. *Finiri*. *Finis*. 11. &c. 40. &c. 129 *Forma*. 17. 34. 94. 165. *Generatio*. 16. &c. *Gratia*. 54. *Hæresis*. 47. 48 *Incipere*. 3. *Individuum*. 36. *Indivisibile*. 1. *Instans*. 24. 25. 26. *Intellectus*. 213. *Intensio*. 3. *Investigare*. 1. *Ioannes*. 1. *Irascibilis*. 2. *Iustificatio*. 21. 16. 24. 42. *Limitatio*. *Limites*. *Materia*. 38.

TI

re: quia obiectum primi opponitur naturæ, & appetitui animali, obiectum autem secundi opponitur secundo tantum. 1. 2. q. 43. 1. 3., 3. qu. 72. 9. o., 4. d. 7. q. 3. art. 3. q. 2. o., Psal. 43. med.

38 Timor causat sitim, solutionem ventris, amissionem urinæ, & seminis, propter contractionem ventris, & testiculorum. 1. 2. q. 44. 3. 1. *Liquefactio. Passio.* 95. *Pavor. Peccatum.* 279. *Pœna.* 90. *Pœnitentia.* 50. &c.

39 Timor Dei operatur ad vitationem omnis peccati, etiam negligentiæ. 2. 2. quæst. 54. 2. 4., Rom. 11. lect. 5. fin.

40 Timor qui est secundum rationem, excusat totaliter a peccato, non autem timor inordinatus, sed diminuit peccatum inquantum est involuntarius. 2. 2. q. 125. 4. o.

41 Timor duplex, scilicet naturalis, id est de malo corruptivo, & non naturalis, id est de malo contristativo non repugnante naturæ. 1. 2. qu. 41. 3. o.

42 Species timoris sunt sex, scilicet segnities, erubescentia, verecundia, admiratio, stupor, & agonia. 1. 2. q. 41. 4. o., 2. 2. qu. 19. 2. 1., 3. dist. 26. q. 1. 3. o. fin., d. 34. q. 2. art. 1. q. 2. 6., Ver. q. 26. 4. 7. *Admiratio.* 4.

43 Quilibet timor habet duos actus, scilicet actum principalem quem elicit, id est refugere malum, & actum imperatum, scilicet facere vel dimittere aliquid. 3. d. 34. qu. 2. art. 3. qu. 2. 3. o. *Defectus.* 16. *Solicitudo.*

44 Timor duplex, scilicet filialis, & servilis. 1. 2. q. 67. 4. 2., 2. 2. q. 7. 1. o., q. 22. 2. o., Virt. qu. 4. 4. 2.

45 Timor quadruplex, scilicet humanus vel mundanus, servilis, initialis, & filialis sive sanctus seu castus. 2. 2. q. 19. 2. o., 3. d. 34. q. 2. art. 1. q. 2. o., Virt. q. 2. 10. 13., Psal. 18. fin., Psal. 21. fin., Rom. 8. lect. 3. med.

46 Timor & pavor differunt secundum magis & minus. Timor enim facit motum cordis secundum Systolam, sed pavor quasi immobilitat. Cor. Isa. 8. med.

47 Timor, & tristitia habent convenientiam in malo; sed differunt, quia primum est de futuro & arduo, secundum autem de præsenti & absoluta. 1. 2. q. 42. 3. 2., 3. qu. 15. 7. o. *Amor.* 178. *Audacia.* 6. 13. &c. *Concupiscentia.* 4.

48 Timor magis respicit rationem difficilis quam spes. 1. 2. q. 44. 2. 3. *Diffidentia.*

49 Ea quæ augent spem, diminuunt timorem, ut experientia, & omnia augens potestatem. 1. 2. q. 42. 5. 1.

50 Timor ut inordinatus mortis tantum, id est timiditas, opponitur fortitudini; non autem timor qui est secundum rationem, nec timor inordinatus aliarum rerum, quia includitur in quolibet peccato. 2. 2. qu. 125. 2. o. *Dolor.* 9. *Erubescentia. Fides.* 102. *Fiducia.* 5. 6. 12. *Fortitudo.* 10. &c. 24. 36. 42. *Fundamentum.* 3. *Honor.* 32. *Impaviditas.*

51 Timor initialis, & filialis differunt secundum statum, sicut imperfectum & perfectum, non autem essentialiter. 2. 2. q. 19. 8. o., 3. dist. 34. q. 2. art. 1. qu. 2. 3., art. 3. qu. 2. o., Rom. 8. lect. 3. med. *Longanimitas.* 2. *Misericordia.* 31. *Negligentia.* 10.

52 Timor mundanus, & humanus pro eodem computantur, quia conveniunt in une ratione evertendi a Deo. 2. 2. quæst. 19. 2. 5.

53 Timor mundanus, & humanus differunt secundum speciem naturæ, sed sunt in eodem gradu secundum meritum & demeritum. 3. dist. 34. q. 2. art. 1. q. 2. 4. *Pavor. Pœnitentia.* 24. 51. 52. *Pietas.* 20. *Præsumptio.* 70. *Reverentia.* 1. *Securitas.* 3. 4. *Solicitudo.* 2. *Spes.* 16. *Tristitia.* 1.

54 Timor mundanus vel humanus respiciunt pœnam avertentem a Deo; sed timor servilis & initialis pœnam trahentem ad eum, servilis principaliter, alius secundario. 2. 2. q. 19. 2. 4.

55 Timor servilis, & filialis non sunt idem secundum substantiam, sed differunt essentialiter, & specifice. 2. 2 q. 19. 2. 3., 5. o., 3. d. 34. q. 2. art. 3. q. 1. o., Rom. 8. lect. 3. med.

56 Timor filialis non contrariatur virtuti spei, sed sibi mutuo cohærent, & se invicem perficiunt. 2. 2. q 19. 9. 1., 3. d. 26. q. 2. 1. 4.

57 Timor servilis ex amore sui causatur. 2. 2. q. 19. 6. o. *Caritas.* 156. 157. *Doris.* 16. *Defectus.* 16. *Fides.* 101. 103.

58 Timor servilis manet cum caritate, quo ad substantiam eius, non quo ad servilitatem. 2. 2. q. 19. 6. o., 8. 2., 10. o., 3. d. 23. q. 3. art. 4. q. 1. 2., d. 34. q. 2. art. 2. q. 1. o., q. 3. o., Verit. qu. 14. 7. 2., quæst. 28. 4. 3. *Finis.* 138. *Fortitudo.* 24.

59 Timor servilis secundum suam substantiam est bonus, sed servilitas eius est mala. 2. 2. qu. 19. 4. o., 3. d. 34. qu. 2. art. 2. qu. 1. o., qu. 2. o., Rom. 8. lect. 3. med. *Iustificatio.* 34 *Meritum.* 36. *Pœnitentia.* 18. 24. 50. &c. *Perseverantia.* 2. 4.

60 Usus, & actus timoris servilis potest esse bonus & malus. 3. dist. 34. qu. 2. art. 2. qu. 2. o. *Præceptum.* 104.

61 Timor non est peccatum secundum se, sed ut est inordinatus: & tunc est peccatum mortale, & quandoque veniale. 2 2. qu. 125. 3. o., 4. o., q. 126. 1. o. *Princeps.* 11. *Radix.* 3. *Sapientia.* 41. *Servitus.* 17. 18. *Spes.* 16.

62 Timor servilis semper cum peccato mortali habetur. 2. d. 28. 4. 5.

63 Timor mundanus semper est malus, quia causatur ab amore semper malo, scilicet ab amore mundano. 2. 2. q. 19. 3. o., 2. o., 3. d 34. qu. 2. art. 1. qu. 3. o., L. princ., Psal. 18. fin., Rom. 8. lect. 3. med.

64 Timor mundanus est tantum in hoc mundo. Ps. 18. fin.

65 Timor filialis, & timor castus sunt idem. 2. 2. q. 19. 2. 3., 3. d. 34. q. 2. art. 1. q. 2. o., art. 3. q. 1. o. *Caritas.* 128. 156. 157. *Defectus.* 16. *Experientia.* 12. 13. *Ioseph.* 3. *Iustificatio.* 33. 34. *Lex.* 104. *Peccatum.* 140. 276. 279.

66 Timor filialis habet duos actus, scilicet revereri Deum, & timere separationem. 1. 2. qu. 67 4. 2., 3. d. 34. q. 2. art. 3. q. 3. o., Virt. qu. 4. 4. 2., Ps. 18. fin. *Pœnitentia.* 50. &c. *Præceptum.* 53. 60. 64. 104. *Reverentia.* 1. 4. *Sacramentum.* 119. *Salvari.* 7. *Sapientia.* 41. 42. *Servitus.* 17. 18. *Testamentum.* 12.

67 Timor filialis augetur, aucta caritate; servilis vero diminuitur secundum actum eius, non autem secundum substantiam. 2. 2. q. 19. 10. o., 3. d. 34. q. 2. art. 3. q. 3. o., Psal. 18. fin.

68 Timor filialis, sive castus, est primom donum inter septem dona Spiritus sancti, non au-

TR

1 Tri-

TU

V

VA

VE

VE

VE

51 Ven-

3 Vestis

32 Dir-

43 Obie-

VI

43 Obiectum virtutum duplex, ſcilicet finis proprius, & materia circa quam, quæ magis aſt ſicut terminus *a quo*, quam ſicut terminus *ad quem*, qui dat ſpeciam. Virt. q. 5. 4. 5. *Veritas*. 48. &c.

44 Materia virtutum moralium duplax, ſcilicet materie propinque, id eſt paſſiones ut plurimum, & materia remota, id eſt obiecta paſſionum. 1. 2. q. 60. 5. o., 2. 2. q. 31. 1. 2., q. 32. 1. 4., q. 117. a. 3. o., 6. o.

45 Obiecta paſſionum diverſarum potentiarum, comparata ad appetitum ſanſitivum, cauſent divarſitatam paſſionum; ad rationem vero comparata, cauſent diverſitatem virrutum. 2. q. 60. 5. o.

46 Obiecta paſſionum diverſerum potentiarum ſemper cauſent diverſas ſpecies virtutum moralium. 1. 2. q. 60. 5. o.

47 Nihil poteſt eſſe ſubiectum virtutis ſimpliciter dictæ, niſi voluntas, vel potentiæ ut motæ eb aa. 1. 2. quæſt. 56. 3. o., 4. 3., quæſt. 57. 1. o., 3. d. 27. q. 2. art. 4. q. 3. o. fin. *Anima*. 300. *Adam*. 37. &c. *Apoſtoli*. 35. *Appetitus*. 24. *Augmentum*. 3. 9. 10. *Caro*. 2. *Cornelius*. 3. *Defectus*. *Donum*. 58. &c.

48 Virtus, & vitium ſunt tantum in voluntete, ut in cauſa hebitus, vel actus; ſed ſunt in diverſis eliis potentis, ut in ſubiecto. 2. d. 24. q. 1. 2. 5., Mal. q. 2. 2. 3. *Habitus*. 42. 43. *Honor*. 26. *Maria*. 23. *Mendacium*. 20. *Miniſter*. 5. 6. *Peccatum*. 112.

49 Nulla virtus eſt in voluntate reſpectu boni ſibi proportionati, ſed tantum reſpectu Dei, vel proximi. 1. 2. q. 52. 3. o., 1., qu. 56. 6. o., 3. d. 23. q. 1. art. 4. q. 1. o., 2., 3., d. 26. qu. 2. 1. 5., d. 27. q. 2. 3. 5., ert. 4. q. 3. 3., d. 43. qu. 2. art. 4. q. 2. 4. o., Verit. q. 14. 3. 9., q. 24. 4. 8., Virt. q. 1. 5. o., 12. 6., quæſt. 2. 2. o. *Pœnitentia*. 37. *Princeps*. 3. &c. *Puer* 6. &c.

50 Virtutas perficientes ad actus elicitos e voluntate, ſunt ſubiectiva in ea, non autem virtutes perficientas ad actus imperatos eb ee, ſed ſunt in potentiis eficientibus eos. 3. d. 27. q. 2. 3. 4. *Ratio*. 1. 3.

51 Ratio eſt radix omnium virtutum. Virt. q. 1. 4. 3.

52 Intellectus non poteſt eſſe ſubiectum virtutis, niſi vel ſecundum quid, id eſt virtutum intellectualium, val ſimpliciter, id eſt inquentum movetur a voluntete. 1. 2. q. 56. 3. o.

53 Virtutes perficientes intellectum excludunt totaliter falſum, non autem virtutes perficientas eppetitum. 2. 2. q. 1. 3. 1.

54 Omnis virtus, & vitium eſt habitus voluntetis, & mentis cauſaliter, non autam ſubiective. 1. 2. q. 56. 3. o., Mal. q. 2. 2. 3.

55 Nulla virtus acquiſita, vel infuſa, eſt in retione ſecundum quod virtus eſt de fina, ſed tentum habitus naturalis, ſcilicet ſyndereſis. 3. d. 33. q. 2. art. 4. q. 4. o.

56 Virtutes perficiunt nos ad proſequendum debite inclinationes natureles. Ideo ad quamlibet inclinationem naturalem ordinatur aliqua ſpecialis virtus. 2. 2. q. 108. 2. o. *Vituperatio*. 3.

57 Virtuoſus delectabiliter ſecum convarſatur, conſiderando in ſe memoriem, & propoſitum, & ſpem bonorum. 3. d. 29. 5. 6.

58 Alia eſt virtus hominis, inquantum bonus homo, & alia, inquantum bonus civis. Virt. q. 1. 10. o., q. 2. 2. o.

59 Una & eedem virtus poteſt eſſe in diverſis potentiis. 2. 2. q. 56. 2. o., q. 6. 5. o., Verit. qu. 27. 5. 28.

60 Oppoſitum videtur dicere. 1. q. 79. 5. o. fin., 4. d. 14. qu. 1. art. 3. qu. 1. o., Verit. qu. 14. 4. 7. *Chriſtus*. 5.

61 Nulla virtus proprie eſt in corpore, ſed tentum in enima. 1. 2. q. 55. 2. o., q. 56. 4. 3., Virt. q. 1. 4. o. *Virginitas*. 12.

62 Omnis virtus circa peſſiones eſt in appetitu ſenſitivo. 1. 2. qu. 56. 4. 4., Mal. qu. 4. 5. 4., Virt. q. 1. 4. 5. o., 6. o., 4.

63 Virtus moralis non eſt in brutis. Virt. q. 1. 4. 12.

64 In Deo eſt potiſſime virtus. 𝔊. 1. c. 92., Quol. 4. 2. o. *Amor*. 333. *Appropriatio*. 12. &c.

65 Virtus Dai aſt infinita. 𝔊. 4. c. 45., Pot. q. 6. 3. o., q. 7. 7. o., Virt. q. 5. 4. o., Quol. 4. 2. 1. fin., Quol 11. 1. o., Opuſc. 3. c. 19.

66 Virtus Dei non poteſt attendi ſecundum unum opus eius, quia opus non adæquat eem, ſed ſecundum totum quod poteſt, quod eſt infinitum, ſicut & virtus eius. Quol. 4. 2. 1. fin. *Ars*. 24. *Caſtitas*. 1. 2. 3. 4. *Corpus*. 15.

67 Bonitas Dei continet omnes virtutes ſuo modo, ſcilicet non ſecundum habitum, ſed ut ſunt eſſentie eius. 𝔊. 1. c. 92. *Accidens*. 551.

68 Bonitas Dei ſe habet ed eum ſicut virtus moralis ad nos. Verit. qu. 5. 1. 12. *Deus*. 174. 430. &c.

69 Virtus increata non eſt in aliquo genere. 4. d. 1. q. 1. art. 4. q. 2. 1.

70 Oppoſitnm videtur dicere. 1. q. 3. 5. 2., 1. d. 8. q. 4. 2. 3., Pot. q. 7. 3. 7., q. 9. 3. 3.

71 Ubicumque eſt virtus Dei, ibi eſt eſſentia Dei; & Deus eſt ſua virtus; ſed neutrum convenit cælis. Pot. q. 3. 7. o. fin.

72 Virtutes exemplares in Deo, non ſunt idem in ſpecie cum virtutibus politicis, ſed ſunt ſuper aas. 3. d. 34. q. 1. 1. 6.

73 Virtus, & perfectio Dei tripliciter conſideratur, ſcilicet ſecundum operetionem, ſecundum eſſe, & ſecundum naturam. Primo modo dicitur potentia, vel omnipotentia, fundans omnes potentias operetives, & in eis operans. Secundo modo dicitur æternitas, inſtituans, & firmans omoem durationem. Tertio modo dicitur magnitudo, implens, & continens omnie. 1. d. 19. q. 3. 1. o. *Donum*. 52. &c.

74 Virtutes circa actiones, & virtutes in voluntate, vel virtutes in intallectu practico, vel ſpeculativo, ſine imperfectione, ſunt proprie in Deo; non autem virtutes circa paſſiones in bonum ſpirituele, niſi metaphorice; ſed virtutes circa paſſiones in bonum corporale, nullo modo; nec virtutes vitæ activæ, ut eam perficiunt. 1. q. 21. 1. 1., 1. 2. q. 61. 5. o., 1., 3. d. 32. 1. 5., 4. d. 46. q. 1. art. 1. q. 1. 1., 2., 𝔊. 1. c. 92., 93., 94., Lib. 3. c. 34. 4., Virt. q. 5. 4. o. *Iuſtitia*. 53. 45. &c. *Obedientia*. 23. *Pœnitentia*. 22. 34. *Temperantia*. 2. *Vita*. 38. 41.

75 Virtutes infuſæ tripliciter ſe hebent ad Deum. Primo, ſcilicet ut ad obiectum, & finem, ſicut virtutes theologicæ. Secundo ut ad finem tantum, ſed finem proximum, ut latria, & pœnitentia, proximæ virtutibus theologicis. Tertio ut ed finem remotum, ut temperantia. 4. d. 14. q. 1. art. 2. q. 4. 2.

76 Om-

VI

qu. 2,

VI

qu. 2. 19., 4. 11.

101 Actus virtutis dicitur dupliciter, scilicet materialiter, & formaliter. Primus potest esse sine virtute, non autem secundus. 1.2.q. 94. 3. o., 2. 2. q. 32. 1. 1., 2. d. 3. q. 3. 1., d. 38. 1. 5., d. 44. qu. 2. 1. 6., 4. d. 33. qu. 3. 2. 4., Quol. 4. 19. o.

102 Virtus non potest esse nisi in actibus ex electione, & imperio voluntatis procedentibus. 2. d. 24. q. 3. 2. 3., 4. o., 4. d. 4. q. 2. art. 2. q. 1. 3. *Servire*. 1. *Spes*. 4. *Timor*. 72.

103 Omnis actus qui rationem medii importat, est actus virtutis formaliter. 4. d. 15. qu. 1. art. 1. q. 1. o.

104 Adiunctio actuum virtutum secundariarum, ad actus, & virtutes principales, magis est secundum convenientiam in modo, qui est quasi forma earum, quam secundum materiam. 2. 2. q. 157. 3. 2., q. 161. 4. o. *Transgressio*. 4.

105 Actus interior, & exterior non requirunt diversas virtutes. 2. 2. q. 31. 4. o.

106 Quælibet virtus principaliter est interius in anima, sed actus exteriores debent moderari secundum debitas circumstantias. 2. 2. q. 161. 3. 3.

107 Actus interiores maxime pertinent ad virtutes. 1. 2. q. 54. 2. 3. *Verecundia*. 6.

108 Actus exteriores sunt proprie actus illarum virtutum ad quarum fines secundum speciem suam ordinantur. 2. 2. q. 3. 1. o.

109 Illud quod pertinet ad corporalem mutationem, non potest esse essentialis actus virtutis, sed potest pertinere ad virtutem, sicut materiale, circa quod operatur virtus. 4. d. 14. qu. 1. art. 1. q. 6. 2. *Veritas*. 49.

110 Omnes actus virtutum pro loco & tempore sunt necessarii ad salutem. Rom. 10. lect. 2. princ.

111 Quilibet actus virtutis habet ordinem ad finem caritatis, & quodlibet peccatum habet ordinem ad contrarium finem, etiam si actu non ordinetur ad hoc: quia sicut actus virtutis habet aptitudinem, ut imperetur a caritate, ita quodlibet peccatum, quantum est de se, habet ordinem ad contrarium finem, etiam si ille finis, actu non intendatur ad agente. 4. d. 38. qu. 2. art. 2. q. 2. o. fin. *Vindicatio*. 5.

112 Quælibet virtus moderans amorem aliquorum bonorum, moderatur etiam ex consequenti timorem contrariorum malorum. 2. 2. qu. 123. 4. 2.

113 Actus exteriores sunt illius virtutis cuius est movere ad eos. 2. 2. q. 32. 1. o.

114 Diversi actus eiusdem bonitatis pertinent ad eamdem virtutem; si autem sint diversæ bonitatis, pertinent ad diversas. 2. 2. q. 51. 2. o.

115 Diversitas virtutum est ex diversitate actuum, quorum est diversa ratio bonitatis. 2. 2. q. 51. 2. 3. o., q. 161. 2. 3.

116 Actus unius virtutis ut elicientis, potest attribui alteri virtuti ut imperanti. 1. 2. q. 114. 4. 1., 2. 2. q. 32. 1. 2., q. 85. 3. o., q. 88. 6. o., q. 147. 2. 3., 2. d. 24. q. 1. 2. 2., d. 25. 3. o., 3. d. 12. q. 2. 2. o., d. 27. q. 2. 3. 4., art. 4. qu. 2. 2., q. 3. o., 4. d. 15. q. 2. art. 3. q. 2. 4., qu. 3. art. 1. q. 3. o., q. 4. art. 7. q. 1. 2., 5. 3. c. 138. *Vita*. 37. 48. *Uti*. 11.

117 Oppositum videtur dicere a simili. 4. d. 14. q. 1. art. 3. q. 1. o., Verit. q. 14. 4. 7.

VI

118 Virtutes non sunt æquales, sed una virtus est maior alia, & in diversis speciebus virtutum, & in eadem specie, non quidem secundum se, sed ex parte eiusdem hominis in diverso tempore, vel ex parte diversorum hominum propter maiorem assuefactionem, vel meliorem dispositionem naturæ, vel rationis, vel propter maius donum gratiæ Dei. 1. 2. q. 66. 1. o., 2. o., q. 73. 2. 3., q. 112. 4. o., 2. 2. q. 5. 4. o., 2. d. 42., q. 2. 5. 6., 3. d. 36. 4. o., Mal. qu. 2. 9. 8., Virt. q. 5. 3. o.

119 Virtutes sunt maxima bona. 1. dist. 1. L. princ. *Affabilitas*. *Caritas*. 13. &c.

120 Oppositum videtur dicere. 1. q. 6. 1. 2., 2. o., q. 26. 3. 1.

121 Virtutes sunt maxima bona nostra respectu rectitudinis vitæ. 1. d. 1. L. princ., 2. d. 27. L., Verit. q. 12. 1. 15.

122 Virtutes quæ simpliciter ordinant nos in bonum, sunt simpliciter digniores virtutibus retrahentibus nos a malo. 2. 2. q. 157. 4. o. *Certitudo*. 1. 11. 13. &c. *Clementia*. 7. 8.

123 Seminaria virtutum in suprema parte animæ sunt digniora virtutibus quæ sunt in partibus inferioribus animæ. 3. d. 33. q. 1. art. 2. qu. 2. 3.

124 Quælibet virtus tanto excellentior est, quanto ad utilius bonum ordinatur. 1. 2. q. 111. 5. o., q. 112. 4. o., 2. 2. q. 117. 6. o., qu. 136. 2. o. *Constantia*. 5. *Discretio*. *Donum*. 14. 67. *Fides*. 5. 7. 158. &c. *Fiducia*. 4. 8. *Fructus*. 2. 10.

125 Omnes virtutes in eodem sunt æquales secundum proportionem, quia æqualiter crescunt. 1. 2. q. 66. 2. 1., q. 73. 2. 3., 2. d. 42. q. 2. 5. 6., 3. d. 36. q. 4., Mal. qu. 2. 9. 8., Verit. qu. 5. 3. o. *Fundamentum*. 3. *Gratia*. 5. 90. *Heroes*. 2. *Honestum*. 2. *Honor*. 27. &c. *Humilitas*. 21. 30. *Intellectus*. 298. *Iustitia*. 1. 8. 22. 31. 42. &c. *Latria*. *Laus*. 1.

126 Una virtus quo ad actum potest dici excellentior alia dupliciter, scilicet per se, id est ex obiecto nobiliori, & per accidens infinitis modis. 4. d. 33. q. 3. 3. o. *Liberalitas*. 16. *Magnanimitas*. 20. 22. &c. *Mansuetudo*. 1. *Medium*. 16. &c.

127 Virtutes theologicæ sunt ceteris virtutibus nobiliores. 1. 2. q. 68. 8. o., 2. 2. qu. 9. 1. 3., q. 19. 9. 4., q. 23. 6. o., q. 104. 3. o., q. 117. 6. o., q. 141. 8. o., q. 161. 5. o., 3. d. 33. q. 1. 4. 1., 4. d. 33. q. 3. 3. o., Virt. q. 5. 3. o., 4. 10.

128 Virtutes theologicæ sunt priores ceteris virtutibus. 2. 2. q. 4. 7. o., q. 10. 1. 3. *Meritum*. 53. &c. *Misericordia*. 2. 3. 6. 7.

129 Virtutes theologicæ sunt causæ ceterarum virtutum. 1. 2. q. 63. 3. o., 2. 2. qu. 161. 4. 1., 3. d. 26. q. 2. 2. 2.

130 Omnes virtutes respiciunt theologicas sicut finem. 1. Tim. lect. 2. princ. *Obedientia*. 3. &c. 7. 15. 16. 17. 23. *Patientia*. 5. &c.

131 Virtutes theologicæ habent ultimum finem pro obiecto, aliæ autem virtutes sunt circa ea quæ sunt ad finem. 2. 2. q. 4. 7. o., qu. 81. 5. o., 3. d. 26. q. 2. 2. 2., Verit. q. 14. 3. 9., Virt. q. 1. 12. 24., 1. Tim. lect. 2. princ., c. 4. lect. 2. med. *Pœnitentia*. 3. 4. 9. &c. *Perfectio*. 14. 20. 21. 34. 77. 87.

132 Omni virtuti theologicæ convenit quod super eam aliæ virtutes firmentur, sicut super

VI

differunt obiecto ab utrisque. 1. 2. qu. 58. 2. o., q. 62. 2. o., 3. d. 23. q. 1. art. 4. qu. 3. 4., Verit. q. 14. 3. 9., Virt. q. 1. 12. o. *Religio*. 3.

166 Obiectum virtutum moralium, & intellectualium, est proportionatum naturæ hominis; non autem obiectum virtutum theologicarum, sed est supra rationem, & supra naturam. 1. 2. q. 58. 3. 3., q. 62. 1. o., 2. 3. o., q. 63. 3. o., 3. d. 23. q. 1. art. 4. q. 3. 4., art. 5. 2., Verit. qu. 14. 3. 9.

167 Homo secundum virtutes morales dicitur simpliciter bonus, non autem secundum virtutes intellectuales. 1. 2. q. 56. 3. o., qu. 68. 3. 2., 2. 2. q. 23. 7. 3., Virt. q. 1. 7. 2. *Unio*. 9.

168 Virtutes vitæ contemplativæ indigent divitiis ad sustentationem naturæ tantum; virtutes vero activæ vitæ indigent eis etiam ad subveniendum aliis, cum quibus convivendum est. ℥. 3. cap. 133.

169 Virtus sumitur tripliciter, scilicet pro habitu, pro obiecto, & pro actu eius. 1. 2. quæst. 55. 1. 1.

170 Virtus pro habitu dividitur in diversa genera virtutum analogice, quia bonum rationis non est in omnibus secundum eundem ordinem. 1. 2. qu. 61. 1. 1., 3. d. 33. qu. 1. art. 1. q. 2. 1., qu. 2. art. 1. qu. 1. 3., Verit. qu. 14. 3. 9., Virt. q. 1. 12. o.

171 Genus virtutum triplex, scilicet genus virtutum theologicarum, intellectualium, & moralium. 1. 2. q. 68. 8. o., 3. d. 23. q. 1. 4. o., d. 34. q. 1. 2. o. princ., Virt. q. 1. 5. 12., 12. o. fin.

172 Virtus humana sufficienter dividitur per virtutes intellectuales, & morales. 1. 2. quæst. 58. 3. o.

173 Virtus dicitur dupliciter, scilicet simpliciter, id est quæ facit recte operari, ut virtutes morales, & secundum quid, id est quæ facit facultatem recte operandi, ut virtutes intellectuales. 1. 2. q. 56. 3. o., q. 57. 1. o., 3. 4. o., q. 61. 1. o., q. 66. 3. o., Virt. q. 1. 7. o.

174 Partes quæ singulis virtutibus assignantur, non sunt partes integrales, sed partes subiectivæ, vel potentiales. 1. 2. qu. 54. 4. 2., Virt. q. 1. 12. 27., q. 5. 1. 5.

175 Virtus consideratur tripliciter, scilicet secundum operationem, secundum esse, & secundum quidditatem. 1. d. 19. q. 3. 1. o.

176 Virtus dicitur esse aliquorum dupliciter, scilicet ut obiectorum, & ut actuum. 1. 2. qu. 57. 1. 1.

177 Virtus aliqua dicitur virtus generalis quadrupliciter, scilicet generalis per prædicationem, per causam, per obiectum, vel materiam, & per concursum. 2. d. 44. q. 2. 1. o., 3. d. 9. q. 1. art. 1. q. 2. o.

178 Principale in virtute sumitur dupliciter; scilicet ut virtus, scilicet ea quæ pertinent ad rationem, vel propinqua ei, ut electio; secundo ut est talis virtus, scilicet actus extrinseci quandoque. 4. d. 15. q. 1. art. 1. q. 1. 3. *Perfectio*. 20. 52. &c.

179 Aliquid potest procedere ex radice virtutum dupliciter, scilicet directe, id est actus eius, & indirecte, id est occasionaliter, scilicet peccatum. 2. 2. q. 20. 1. 2.

180 Aliquid dicitur virtus in corpore tripliciter, scilicet forma dans esse corpori, & per illud operans tantum, ut potentiæ sensitivæ, & inferiores. Secundo dans esse corpori, & eo indigens ut obiecto, non autem ut organo, ut intellectus noster. Tertio dans esse corpori, sed non operans per illud, nec indigens eo, ut animæ cælorum, secundum Philosophos. 3. dist. 1. q. 1. 1. 5.

VI

181 Habitibus virtutum indigemus ad tria, scilicet ad firmitatem, promptitudinem, & delectationem operationis. Virt. q. 1. 1. o. fin.

182 Aliquid impedit virtutem dupliciter, scilicet vel quo ad communem statum eius, scilicet tantum peccatum, vel quo ad perfectum statum, scilicet aliquid minus bonum. 2. 2. quæst. 153. 2. 1.

183 Virtutes aliquas oportet esse theologicas ad acquirendum beatitudinem supernaturalem. 1. 2. q. 62. 1. o., 2. 3. o., 3. d. 23. q. 1. art. 4. q. 3. o., d. 26. q. 2. art. 3. q. 1. o., Virt. qu. 1. 5. 12., 12. o. fin. *Accidia*. 5. *Aversio*. 22. *Caritas*. 13. &c. *Donum*. 17. &c.

184 Virtutes theologicæ dicuntur, quia habent Deum pro obiecto, tantum a Deo infunduntur, & tantum per revelationem Dei in sacra Scriptura traduntur. 1. 2. q. 63. 1. o., 2. 2. q. 17. 5. 6. o., 3. d. 23. q. 1. art. 4. q. 3. o., Virt. q. 1. 12. o. fin., 1. Cor. 13. lect. 2. fin., lect. 4. fin.

185 Virtutes theologicæ sunt quibus mens humana Deo coniungitur. 1. 2. q. 68. 8. o., 2. 2. qu. 104. 3. o., q. 151. 2. o.

186 Idem secundum rem est obiectum omnium virtutum theologicarum, sed differt secundum rationem. 3. d. 26. q. 2. art. 3. q. 1. 1. *Dos*. 6.

187 Virtutes theologicæ habent idem pro obiecto, & fine, scilicet Deum. 1. 2. qu. 62. 1. 2. o., q. 107. 1. 1., 2. 2. q. 4. 1. 7. o., q. 17. 5. 6. o., qu. 19. 9. 2., q. 20. 3. o., q. 23. 6. o., q. 81. 5. o., qu. 161. 4. 1., 5. o., 3. d. 9. q. 1. art. 1. qu. 3. o., d. 23. q. 2. 1. o., 4. d. 14. q. 1. art. 1. qu. 4. o., Verit. qu. 14. 3. 9., Virt. qu. 1. 12. o. fin., Heb. 11. princ. *Fides*. 5. 6. 10. 77. *Fiducia*. 8. *Fortitudo*. 3.

188 Nulla virtus theologica habet actum circa rem creatam proprie. 3. d. 9. q. 1. art. 1. q. 3. o. *Fundamentum*. 3. 4. *Gaudium*. 1.

189 Virtutes theologicæ habent duplicem regulam seu mensuram, scilicet Deum, & capacitatem nostram. 1. 2. qu. 64. 4. o. *Gratia*. 4. 6. 122. 185.

190 Virtutes theologicæ non sunt virtutes exemplares, quia non dicuntur theologicæ, quod Deus eis sit virtuosus, sed nos ad Deum, & a Deo. 1. 2. qu. 62. 1. 2. *Habitus*. 13. *Humilitas*. 20. 21. *Infidelitas*. 5. *Latria*. 4. *Liberalitas*. 16. *Magnanimitas*. 3.

191 Virtutes theologicæ sunt tantum tres, scilicet fides, spes, & caritas. 1. 2. q. 62. 3. o., 2. 2. prol., q. 17. 6. o., 3. d. 23. qu. 1. 5. o., dist. 26. q. 2. art. 3. q. 1. o., Virt. qu. 1. 5. 12., 12. o. fin., 10., 1. Cor. 13. lect. 2. fin., lect. 4. fin. *Caritas*. 7. *Fides*. 6. *Matrimonium*. 72. *Medium*. 20.

192 Virtutes theologicæ secundum habitus sunt simul, sed secundum actus, via generationis, fides est prima, spes secunda, & caritas tertia. Sed ordine perfectionis est e converso. 1. 2. q. 62. 4. o., 2. 2. q. 17. 7. 8. o., 3. d. 26. q. 2. art. 3. q. 2. o. *Obedientia*. 1. 15. 17.

193 Sapientia non est virtus theologica, quia

VI

manum, scilicet esse secundum rationem. Ideo oportet fines earum in ratione præexistere. 2. 2. q. 47. 6. o., q. 123. 11. 2., q. 136. 1. 2. o. *Pietas*. 2. *Poetica*. 2. *Præceptum*. 74. &c. 101. &c.

220 Omnis virtus moralis est circa delectationes, & tristitias consequutive, non autem obiective. 1. 2. q. 59. 4. 1., q. 60. 2. o., 2. 2. qu. 58. 9. 1., 3. d. 33. q. 2. art. 2. q. 2. 3., 4. d. 14. q. 1. art. 1. q. 2. 3. *Prædicator*. 5. 6. 7. *Princeps*. 3. &c. *Principium*. 25. *Prohibitio*. 2. *Prophetia*. 1. 2. *Propter*. 2. *Providentia*. 46.

221 Omnis virtus moralis producit operationes, & passiones; tamen oportet alias virtutes esse circa operationes, & alias circa passiones. 1. 2. qu. 60. 2. o., Virt. qu. 1. 13. o. *Prudentia*. 1. &c. 33. &c. *Pudicitia*. *Puer*. 6. &c. *Pulchritudo*. 10.

222 Virtus moralis potest esse cum passione, & tristitia, & sine passione, nec quælibet est circa passiones. 1. q. 95. 2. 3., 1. 2. qu. 59. o., 2. 2. q. 58. 9. o., 4. d. 14. q. 1. art. 1. qu. 3. 3. *Ratio*. 29. 62. *Religio*. 4. 8. 9.

223 Multæ virtutes morales sunt circa passiones; tamen eadem virtus potest esse circa multas passiones propter contrarietatem, vel propter eandem rationem repugnandi rationi. 1. 2. q. 60. 4. o., 5. o. *Retributio*. 1.

224 Virtutes morales circa passiones sunt undecim, secundum Aristotelem, scilicet fortitudo, temperantia, liberalitas, magnificentia, magnanimitas, philotimia, mansuetudo, amicitia, veritas, eutrapelia, & iustitia. Sed sunt duodecim cum iustitia, quæ est circa operationes. 1. 2. q. 60. 5. o. fin. *Reverentia*. 7. *Sacramentum*. 88. 89. *Sanctitas*. 4.

225 Eadem virtus moralis, scilicet temperantia, est circa omnes passiones concupiscibilis, quia se consequuntur, & ordinantur ad idem. Non autem passiones irascibilis. 1. 2. q. 60. 4. o. *Sanctus*. 9. *Scientia*. 90. 122. 123.

226 Eadem est virtus moralis circa contrarias passiones. 1. 2. qu. 60. 4. o., 2. *Securitas*. 1. *Severitas*.

227 Actus exteriores requiruntur ad perfectionem secundam virtutum moralium, partes vero integrales sunt de perfectione prima. 4. dist. 16. q. 1. art. 1. q. 4. 1. *Simplicitas*. 2. *Sobrietas*. 2.

228 Ubi in actibus hominis est specialis ratio bonitatis, oportet esse specialem virtutem. 2. 2. q. 109. 2. o., q. 114. 1. o., qu. 137. 1. o., qu. 149. 2. o. princ., 3. q. 85. 2. o. *Solertia*. 1. *Spes*. 74. &c. *Studiositas*. 1. &c. *Studium*. 7.

229 Ubicumque est aliquis actus hominis bonus, oportet quod respondeat alicui virtuti humanæ. 2. 2. q. 17. 1. o., q. 81. 2. o., q. 104. 2. o., q. 109. 2. o., 3. qu. 85. 2. o. *Superbia*. 2. 26. &c. *Terra*. 4. *Timor*. 38. *Tyrannus*. 2. *Tristitia*. 8.

230 Inter virtutes morales tanto aliqua virtus est potior, quanto maius aliquid contemnit, ut Deo inhæreat. 2. 2. q. 104. 3. o.

231 Quælibet virtus moralis habet duos actus, scilicet circa propriam materiam, & circa proprium finem iam adeptum. Secundus actus manet in beatis, non autem primus. 3. d. 33. q. 1. 4. o., 4. d. 14. q. 1. art. 3. q. 3. o.

232 Virtutes morales manent post hanc vitam in beatis quo ad suum formale, scilicet quo ad ordinem rationis, non autem quo ad suum materiale, scilicet quo ad inclinationem appetitus ad passiones, vel ad operationes huius vitæ. 1. 2. q. 67. 1. o., 2. o., 3., 4. 1., q. 68. 6. o., 2. 2. q. 52. 3. 2., qu. 136. 1. 1., qu. 181. 4. 1., 3. d. 33. q. 1. 4. o., 4. d. 14. q. 1. art. 3. q. 3. o., Virt. q. 5. 2. 16., 4. o. *Verecundia*. 1. *Veritas*. 48. &c. *Vindicatio*. 1. &c. *Virginitas*. 22. 32. *Vita*. 46. *Unio*. 9.

233 Omnes virtutes morales reducuntur ad quatuor virtutes cardinales. 2. 2. prol. fin. *Christus*. 85. *Votum*. 2.

234 Virtutes cardinales dicuntur, in quibus tota vita moralis firmatur, sicut ostium firmatur in cardine. 3. d. 33. q. 2. art. 1. q. 1. o., 4., qu. 2. o., Virt. qu. 1. 12. 24., qu. 5. 1. o. *Abstinentia*. 1. 2. 5. *Affabilitas*. *Andragathia*. *Angelus*. 522.

235 Et dicuntur virtutes principales, quia sunt circa potissimum in materia virtutum. Cardinales vero dicuntur, quia sunt fundamenta aliarum virtutum. Et sunt virtutes generales virtualiter. 2. 2. q. 129. 5. o., q. 134. 4. o., qu. 137. 2. o., qu. 141. 7. o., q. 143. o., q. 160. 1. o., 3. d. 33. qu. 2. art. 1. qu. 1. o. *Austeritas*. *Castitas*. 1. &c. *Confessio*. 5.

236 Solæ virtutes morales, & prudentia dicuntur virtutes cardinales, & principales, non autem intellectuales, nec theologicæ. 1. 2. q. 61. 1. o., qu. 66. 4. o., 3. d. 33. q. 2. art. 1. q. 2. o., Virt. q. 1. 12. 24., q. 5. 1. 2., 4., 12.

237 Et sunt tantum quatuor, scilicet prudentia, iustitia, fortitudo, & temperantia. 1. 2. qu. 61. 2. 3. o., qu. 66. 1. 2. 4. o., 2. 2. princ., q. 123. 11. o., q. 141. 7. o., 3. d. 33. q. 2. art. 1. qu. 3. 4. o., Virt. q. 1. 12. 25., 26., q. 5. 1. o.

238 Et capiuntur dupliciter, scilicet ut quatuor conditiones cuiuslibet virtutis, scilicet discretio, rectitudo, firmitas, & modus, & ut determinantur ad principales materias. Primo modo sunt virtutes generales, secundo vero modo sunt virtutes speciales, & realiter distinctæ. 1. 2. q. 61. 2. 3. 4. o., q. 65. 1. o., qu. 66. 3. o., 2. 2. q. 58. 8. 2., q. 123. 2. 11. o., q. 149. 1. o., princ., 3. d. 33. qu. 1. art. 1. qu. 3. o., d. 36. 1. o., Virt. q. 1. 12. 23., 26., q. 5. 1. o., 1., 5., 2. 3. o. fin. *Contemplatio*. 10. 18. *Continentia*. 1. &c. *Discretio*. *Divitiæ*. 6. *Donum*. 34. 38. *Dos*. 6. *Eubulia*. 1. *Fiducia*. 4. *Finis*. 95. *Fortitudo*. 10. *Habitus*. 13. *Ira*. 9. 32. *Iustitia*. *Latria*. 3. 4. 5. *Liberalitas*. 16. &c. *Maria*. 38. *Modestia*. 1. *Patientia*. 5. *Præceptum*. 111. 112. 114. *Temperantia*. 1. &c.

239 Et sunt quadruplices, scilicet exemplares, politicæ, purgatoriæ, & purgati animi. 1. 2. q. 61. 5. o., 3. d. 33. q. 1. 4. 2., d. 34. q. 1. 1. art. 6., Verit. qu. 26. 8. 2., Virt. q. 5. 4. 7. *Velum*. 2. *Virginitas*. 1. 2. 3. 29. 32. *Vitium*. 10. &c.

240 Virtutes purgati animi habentes sunt immunes a passionibus inclinantibus in contrarium virtuti, & ab inducentibus voluntatem, non autem a consequentibus eam. Verit. quæst. 26. 7. 6., 8. 2.

241 Actus virtutum cardinalium in beatis erunt circa finem proprium, quem ex actibus earum meritoriis consequuti sunt. 3. dist. 34. quæst. 1. 3. 6. fin.

242 Non est accipere aliquid in quod ordinetur humanus actus, quod non sit rectum secundum

VI

divisim, non autem unite, nisi comprehendat. Verit. qu. 20. 4. 5. o. *Adam*. 1. &c. *Agiographæ*. *Amor*. 281. *Apostoli*. 21. *Apparere*. 1. 2.

24 Ut visio corporalis sit supernaturalis, oportet semper quod formentur novæ species, non autem in visione intellectuali, vel imaginaria. Verit. qu. 12. 7. o., 11. *Christus*. 117. &c. *Dionysius*. 1. *Dos*. 4. 5. *Limbus*. 4. *Lux*. 13. &c. 20. *Maria*. 49. *Prophetia*. 5. &c. *Puer*. 5. *Revelatio*. 1. *Salomon*. 2. *Scientia*. 7. &c. *Speculatio*. *Thomas*. 3. *Videre*. *Videri*. *Visus*. 2. &c.

25 Visio somnii non est in parte intellectiva, sed in parte sensitiva. Verit. q. 18. 6. 14.

1 Visitatio Dei triplex, scilicet condemnationis, correctionis, & consolationis. Isa. 24. fin., Heb. 2. lect. 2. med.

2 Deus visitat nos, inquantum fit nobis præsens, per amorem, vel cognitionem. Psal. 8. fin. *Capharnaum*. *Legatus*. 1. *Manifestatio*. 1. *Probatio*. 2.

Visum. *Abstractio*. 16. *Angelus*. 430. *Aorosia*. *Assentire*. 3. *Assistere*. 5. *Comprehendere*. 2. *Fides*. 25. 26. 41. *Heresis*. 40. *Instans*. 16. *Intellectus*. 39. *Lumen*. 11. 12. 22. *Mendacium*. 18. *Opinio*. 2. *Revelatio*. 1. *Visibile*. *Visio*.

1 Visus non est forma oculi, sed anima, secundum quod ab ea fluit visus. Anima 19. 13.

2 Visus non videt extra mittendo, sed intus recipiendo. 4. dist. 44. q. 2. art. 1. q. 1. o., Spiritu 9. 12.

3 Visus & auditus exterius differunt, non autem interius in mente. Similiter videre & audire. Verit. q. 9. 4. 12.

4 Visus habitus per generationem naturalem, & visus cæci illuminati per miraculum, sunt eiusdem speciei. Ideo non possent esse simul in eodem oculo, sicut nec duo accidentia, vel duæ formæ eiusdem rationis, non possunt esse simul in eodem subiecto. 1. q. 94. 3. 1., 1. 2. qu. 63. 4. 3., 2. dist. 30. qu. 2. 1. 7., Virt. qu. 1. 10. 2. *Cæcitas*. 4.

5 Oppositum videtur dicere a simili. 1. qu. 1. 1. 2., 3. q. 9. 4. 2.

6 Sicut in visu est duplex activum, scilicet lux ut primum movens, & color ut movens motum; sic in intellectu est quasi primum movens, lumen intellectus agentis, & quasi movens motum, species per ipsum facta intelligibilis in actu. 3. dist. 14. art. 1. q. 2. o. fin. *Nisticorax*. 1. *Nutus*. *Orizon*. 1. *Palpebræ*. *Præstigium*. 1.

7 Utimur pertinentibus ad visum in intellectualibus, quia visus spiritualior, & subtilior est ceteris sensibus, ratione obiecti, & ratione immutationis. 1. q. 67. 1. o., 3. d. 24. art. 2. q. 1. o., ꝗ. 3. c. 53. fin., Anima 13. o.

8 Sensibilia communia percipiuntur præcipue per tactum, & plus per visum. 3. qu. 55. 6. 4. *Prophetia*. *Pulchritudo*. 5. *Sensibile*. 6. 7. *Sensus*. 18. *Talpa*. *Videre*. *Videri*. *Visibile*. *Visio*. *Visum*.

9 Visus corporis gloriosi erit perfectissimus. Ideo ex minima immutatione poterit videre. Et multo magis a remotis, quia videbit sub angulo multo minori. 4. d. 44. qu. 2. art. 1. q. 4. 6., art. 3. q. 2. o.

1 Vita. Hoc nomen *vita*, sumitur ab apparenti exterius, scilicet a movere se, sed imponitur ad significandum naturam cui hoc convenit. 1. qu. 18. 2. o. *Actio*. 88. *Angelus*. 24. 77. *Anima*. 216. 293. 335. 349. 353. 357.

2 Vitæ nomen prius convenit operationibus, a quibus translatum est ad esse. 3. d. 35. quæst. 1. 1. 1.

3 Vita quandoque pro essentia rei ponitur, ut Augustinus dicit. 1. q. 54. 1. 2.

4 Vita primo manifestatur per hoc quod aliquid movet se. Ideo omne movens se quocumque motu, vivit proprie, & nihil aliud, nisi metaphorice. 1. q. 18. 1. o., 2. 3. o., 2. 2. q. 179. 1. o., 3. dist. 35. qu. 1. 1. o., 4. d. 14. q. 2. art. 3. q. 2. o., d. 49. q. 1. art. 2. q. 3. o., ꝗ. 1. cap. 97., Verit. q. 4. 8. o., Pot. q. 10. 1. o., Ioan. 14. lect. 2. princ., c. 17. lect. 1. med. *Animal*. 38. *Aqua*. 2. *Calcaneus*. *Caracter*. 45. *Cælum*. 90. *Cibus*. 2. 3. *Circumcisio*. 35. &c. *Cor*. 2. &c. *Corpus*. 26. *Embrio*. 4. *Enoch*. *Æternitas*. 1. *Falsitas*. 21. *Innocentia*. 10. *Insensibilitas*.

5 Vita manifestatur duplici opere, scilicet cognitione, & motu. 1. q. 75. 1. o.

6 Vita non se habet ad vivere, sicut essentia ad esse, sed sicut cursus ad currere; quorum unum significat actum in abstracto, & aliud in concreto. Unde non sequitur, si vivere sit esse, quod vita sit essentia, licet quandoque vita pro essentia ponatur, secundum quod Augustinus dicit, quod memoria, & intelligentia, & voluntas sunt una vita. Et sic non accipitur a Philosopho cum dicit, quod actio intellectus est vita. 1. q. 18. 2. o., q. 54. 1. 2., 2. 2. q. 179. 1. 1., ꝗ. 1. c. 98. 1. *Intellectus*. 63. *Leo*. 2. *Solidum*. *Studium*. 9. *Veritas*. 33. 56. *Vitale*. *Vivens*. *Vivere*. *Vivificare*. *Vivum*.

7 Causa longitudinis vitæ animalium, est humidum non facile desiccabile, vel congelabile, & calidum non facile extinguibile, quia vita in calido, & humido consistit. Anima 8. 11.

8 Vita æterna. Quilibet intellectus creatus, videns essentiam Dei, ex hoc fit particeps vitæ æternæ. ꝗ. 3. c. 61. *Amor*. *Beatitudo*. 3. *Bonitas*. 119. *Fides*. 91. 155. *Gloria*. 23. 25. *Gratia*. 36. 38. 140. 142. 144. *Hymnus*. *Lex*. 106. 128. *Liber*. 15. &c. *Meritum*. 45. 61. 62. *Operatio*. 53. *Oratio*. 49. 51. 53. 55. 57. 60. *Paradisus*. 1. 8. *Passio*. 101. 130. *Pax*. 7. *Peccatum*. 1. 9. 11. 13. 169. 405. *Pœna*. 78. &c. *Prædestinatio*. 2. 22. 49. *Princeps*. 1. 2. *Psalterium*. 1. *Quies*. 5. 6. 7. *Sacramentum*. 141. *Salvari*. *Sanctus*. 4. *Scientia*. 132. *Spes*. 10. 21. &c. 54. *Suffragia*. 5. 8. 11. *Temporale*. 4. *Theologia*. 24. *Veritas*. 34. *Vocatio*. 1.

9 Vita duplex, scilicet in actu, & in potentia. Eph. 3. lect. 4. med.

10 Vita, sive vivere, potest accipi tripliciter, scilicet pro esse viventis, pro operatione vitali, & pro principio directivo artium, seu operationum vitalium. 1. qu. 18. 2. o., 1., 4. 4., qu. 54. 1. 2., 1. 2. qu. 3. 2. 1., qu. 56. 1. 1., q. 112. 5. 1., 2. 2. q. 19. 7. o.

11 Vita, cuius actor est Deus, est triplex, scilicet naturæ, gratiæ, & gloriæ. 1. 2. qu. 112. 4. 3., 3. d. 28. L., Psal. 41. fin.

12 Vita tertia permanentior est quam prima, sed per accidens est e converso. Verit. q. 7. 6. 7.

13 Gradus vitæ quintuplex, scilicet plantarum, animalium, hominum, angelorum, & Dei. ꝗ. 4. c. 11.

14 In

VI

14 In angelis est perfectior intellectualis vita quam in hominibus. ʒ. 4. c. 11.

15 Vita attribuitur nutritivæ, quia prior est inter principia vitæ, in corruptibilibus. 4. d. 17. q. 1. art. 3. q. 3. o., Verit. q. 14. 5. 12.

16 In Deo est perfectissima, & maxime vita. 1. q. 18 3. o., ʒ. 5. c. 97., Lib. 4. c. 11., Ioan. 14. lect. 2. princ.

17 Vita Dei est essentia eius. 1. q. 18. 4. 1., ʒ. 1. c. 98., Lib. 4. c. 13. fin.

18 Deus est suum vivere, ideo non habet principium vivendi. 1. qu. 18. 3. 2., ʒ. 5. c. 98., 99. 2., Ioan. 14. lect. 2. princ.

19 Vivere Dei est suum intelligere. 1. qu. 18. 3. o., 2., 4. o., ʒ. 1. c. 98., 99. 2.

20 Vita Dei est sempiterna, & sine successione. ʒ. 1. c. 99.

21 Omnia creata sunt vita in Deo, quia quicquid est in Deo ut intellectum, est ipsum vivere Dei, & vita eius. 1. qu. 18. 4. o., ʒ. 4. cap. 13. fin., Verit. q. 4. 8. o.

22 Deus est vita animæ effective, & mediante gratia; sed anima est vita corporis formaliter, & immediate. 1. 2. q. 110. 1. 2., 2. 2. q. 23. 2. 2., 3. d. 6. q. 3. 1. 4.

23 Quæ secundum nullum tempus sunt, possunt dici esse vita in Deo, secundum quod vivere nominat intelligere tantum, non autem ut nominat principium operationis. 1. q. 18. 4. 4.

24 Mala non sunt vita in Deo, quia non sunt ab eo creata, nec conservata, nec habent rationem propriam in Deo. Cognoscuntur enim a Deo per rationem bonorum. 1. quæst 18. 4. 4. *Peccatum*. 169.

25 Vita rerum attribuitur Spiritui sancto, inquantum res moventur a Deo. Sed vita rerum appropriatur Verbo, inquantum sunt in Deo, ut cognitæ ab eo. 1. q. 18. 4. o., 3. d. 31. q. 1. art. 2. q. 1. 5., Verit. q. 4. 8. 3., Ioan. 14. lect. 2. med.

26 In Christo fuit duplex vita, scilicet vita divina, & vita humana. Quol. 9. 3. 1. *Agnus*. 4.

27 Christus non vixit conversando cum hominibus usque ad finem mundi, quia derogaret reverentiæ eius, & spiritualitati nostræ. ʒ. 4. cap. 55. 10.

28 Christus non debuit eligere vitam solitariam, sed conversari familiariter cum hominibus, ut doceret publice, liberaret, & attraheret eos. 2. 2. q. 25. 5., 3. q. 40. 1. o., 2. o., 3. *Lex*. 110. 118. *Paupertas*. 7.

29 Christus non vixit semper in publico, sed quandoque solitarius, propter exemplum, quietem, orationem, & ut vitaret favorem & ostentationem. 3. qu. 40. 1. 3. *Christus*. 90. *Prædicare*. 21.

30 Christus elegit vitam activam, non quidem corporalem, sed spiritualem, scilicet doctrinæ, & prædicationis, quia est optima. 1. quæst. 40. 1. 2., a. 3.

31 Christus non debuit ducere vitam austeram, sed conformem aliis in cibo & potu. 3. q. 40. 2. o., q. 41. 3. 1.

32 Vita naturalis pertinet ad substantiam hominis. Ideo non suscipit magis & minus. 2. 2. q. 112. 4. 3.

33 Vita uniuscuiusque hominis est id in quo maxime homo delectatur, & cui maxime intendit. 1. q. 18. 2. 2., 2. 2. q. 81. 1. 5., q. 179. 1. 9., 3. d. 35. q. 1. 1. o., art. 2. qu. 1. a. o., 4. dist. 49. q. 1. art. 2. q. 3. o., Opusc. 3. cap. 165. *Abstinentia*. 7. *Abstractia*. 28. &c. *Adam*. 70. *Agnus*. 4. *Amicitia*. 42. *Amictus*. *Amor*. 35. 45. 47. 49. *Apertio*. a. *Apostasia*. *Apparere*. 9. *Artificiale*. 5. *Beatitudo*. 3. *Beatus*. 2. *Bellum*. a. *Benevivere*. *Bonitas*. 179. 208. *Calceatus*. *Caritas*. 118. *Cælum*. 90. *Cibus*. 2. 3. *Cythara*. *Cognatio*. 5. *Contemplatio*. 18.

34 Vita hominis duplex, scilicet corporalis, & mentalis. Secundum vitam secundam est nobis communicatio cum Deo & angelis, hic quidem imperfecte, sed in patria perfecta; non autem secundum primam. 1. q. 95. 1. 1., a. 2. q. 23. 1. 1. *Debitum*. 21. *Divitiæ*. 5. *Divortium*. 3. *Dos*. 1. *Eleemosyna*. 31. *Embrio*. 3. 4. *Evangelium*. 6. *Eucharistia*. 245. 251.

35 Vita hominis triplex, scilicet practica, speculativa, & voluptuosa. Prima proprie est humana, secunda angelica, sed tertia bestialis. 1. 1. q. 3. 2. 1., 2. 2. q. 179. 2. 1., 3., 3. d. 35. q. 1. 1. o., Virt. q. 5. 1. o. *Experientia*. 11. *Falsitas*. 21. *Felicitas*. 6. *Fides*. 91. &c. *Finis*. 35. *Fons*. 1. *Fortitudo*. 44 *Gloria*. a. 23. *Gratia*. 86. *Honor*. 11. *Humilitas*. 4. *Ieiunium*. 3. *Infidelis*. 1. *Insensibilitas*. 1. *Intellectus*. 23. *Ioannes*. 5. *Iuventus*. 2. *Lex*. 106. *Liber*. 14. 16. &c.

36 Recte vivere contingit dupliciter, scilicet virtute, & libero arbitrio. 2. d. 27. 2. 6.

37 Deus reddit vitam sanctorum conspicuam, ad exemplum bonorum, & ad damnationem malorum. Iob 1. lect. 2. fin. *Revelatio*. 11. *Rex*. 9. *Sapientia*. 21. *Sensualitas*. 16. *Septimus*. *Spectacula*. 1. *Status*. 9. 12. *Tabernaculum*. 3. *Talus*.

38 Vita abstinentium in solitudine, & vita communis in communi conversatione approbantur exemplo Christi, & Ioannis Baptistæ. 3. qu. 40. 1. 1. 3. *Temperantia*. 7. *Theologia*. 22. *Tyrannus*. 8. *Tribulatio*. 4 8. *Turbatio*. 3. *Veritas*. 33. 56. *Via*. 8.

39 Utiles doctores, & rectores Ecclesiæ raro parum vivunt, quia conservantur a Deo propter raritatem. Matth. 25. med., Ioan. 2. lect. 4. med. *Christus*. 207. *Virtus*. 144. 233. 235. 260. 266.

40 Homines diutius vivebant ante diluvium quam post, virtute divina tantum, ad multiplicandum genus humanum. 2. dist. 32. q. 1. 3. 4., Mal. q. 4. 8. 11.

41 Vita in universali non dividitur per vitam activam & contemplativam, sed tantum vita hominis. 2. 2. qu. 179. 1. 2., 2. o., 3. dist. 35. qu. 1. 1. 4.

42 Vita hominis sufficienter dividitur per vitam activam & contemplativam. 2. 2. q. 179. o., 3. d. 35 q. 1. 1. o., ʒ. 1. c. 92. 4.

43 Vita activa est tantum in hac vita. 1. qu. 20. 4. 3., 1. 2. q. 67. 1. 2., q. 68. 6. 3., 2. 2. q. 81. 4. o., 3. dist. 34. q. 1. 4. o., q. 3. art. 1. qu. 3. 2., d. 35. q. 1. art. 4. q. 3. o., ʒ. 3. cap. 63. fin., Verit. q. 11. 4. 1. *Baptismus*. 174. 175. 203.

44 Vita activa consistit in omnibus agibilibus, sed principaliter in his quæ ad alterum sunt, sicut in optimo agibili, scilicet in actibus iustitiæ. 2. 2. q. 181. 1. 1., 3. d. 35. q. 1. art. 3. q. 1. o. *Beatitudo*. 3. 18. 19. 20. 28. 35. 68. 76. 117. 129. 130. 135. 136. *Beatus*. 2.

45 Omnes actus virtutum moralium pertinent

VI

79 Ad

UN

UN

3 Ens

UN

corru-

VO VO

VO

61 Ma-

61 Malum est in actu voluntatis ax obiecto; non autem est in actu intellectus, quia intelligere mala non est malum, sicut velle mala. 2. d. 39. q. 5. 2. o. *Oratio*. 1. 92. 94. *Ordo*. 19. 39. *Ornotus*. 7. *Parvipensio*. *Passio*. 54. 68. 69. 96. 98. *Paulus*. 6. *Pax*. 1. *Peccare*. *Peccatum*. 87. *Pœna*. 7. 57. &c. 33. 34. 42. *Pœnale*. *Pœnitentia*. 1. 21. 31. 37. 83. 101. *Perfectia*. 74. *Perplexus*. 2. *Petrus*. 5. *Possessio*. 9. *Præceptum*. 64. *Prædestinatio*. 17. *Prælatio*. 22. *Processio*. 31. 55 *Professio*. 3. *Propositum*. *Providentia*. 6. 36. *Prudentia*. 37. *Ratio*. 46. &c.

62 Actus voluntatis est ad bonum, prosequendo illud, sed est ad malum fugiendo tantum. Primus dicitur voluntas, secundus vero dicitur noluntas. 1. 2. q. 8. 1. 1., 2. *Reclamare*. *Religio*. 33. *Reprobatio*. 2. *Resistere*. 3. *Sapientia*. 43. *Satisfactia*. 11. *Servitus*. 8. *Simonia*. 1. 2. 28. *Somnus*. 3. *Spes*. 30. *Subiectio*. 3. 5. *Superbia*. 24. *Temeritas*. 1. *Tentare*. 1. 2. *Tribulatio*. 8. *Vendere*. 17. *Virtus*. 23. 24. 52. 54. 56. 94. &c. 163. &c. 207. &c. *Voluntarium*. 3. 5. *Votum*. *Usi*.

63 Bonitas, & malitia actus voluntatis dependet ex obiecto tantum, ex ratione, & ex lege æterna. 1. 2. q. 19. o., q. 21. 1. o.

64 Actus voluntatis discordans a ratione recta, vel a ratione erranta, vel concordans cum ratione errante, est malus. 1. 2. quæst. 19. 5. 6. o. *Christus*. 136. 149. &c. *Zachæus*.

65 Voluntes nihil facit nisi secuodum quod est mote per suum obiectum. Verit. q. 14. 2. o. *Accidens*. 68. *Adam*. 46. 79.

66 Voluntas non movetur nisi a fine. 1. 2. q. 8. 2. o., Mal. q. 6. o. *Affectio*. *Agens*. 3. 13. &c. 53. *Agere*. 12. 14. *Amor*. 46. *Angelus*. *Anima*. 122. 127. *Ardere*. *Assentire*. 1. 2. 3. *Assimilatia*. *Assumere*. 59. *Beatus*. 32. *Bonitas*. 163. &c. 169. 230. &c. *Caritas*. 25. &c. 62. &c. 82. &c. 109. 110. *Cælum*. 158. *Circulus*. 3. 4. *Consuetudo*. 1.

67 Voluntas potest moveri dupliciter, scilicet ab exteriori, id est ab obiecto, vel a repræsentante illud, & ab intrinseco, id est vel a se, vel a causante eam. 1. q. 105. 4. o., q. 106. 2. o., qu. 111. 2. o., 1. 2. qu. 9. 4 o., q. 80. 1. o., 3. 3. c. 88., 89., Verit. q. 22. 9. o., Mal. q. 3. 3. o, q. 6. o., 4., 10. *Credere*. 3. *Delectatio*. 105. *Dæmon*. 91. *Deus*. 115. &c. *Dolor*. 24. 29. 30. *Fides*. 151. *Fortitudo*. 5.

68 Aliquid movet voluntatem ex parte obiecti tripliciter, scilicet ipsum obiectum, proponens vel offerens obiectum voluntati, & persuadens rationi. 1. 2. q. 80. 1. o. *Gratia*. 13. 52. 87. 117. *Homo*. 40. *Inclinatio*. 2. *Incontinentia*. 8. *Ingratitudo*. 6. *Intellectus*. 216. 218. 221. 222. &c. 228. *Intentio*. 2. &c. *Ira*. 21. 38. *Irascibilis*. 1. *Libido*. *Malitia*. 7. 8. *Meritum*. 8. 80. *Obedientia*. 4. 9. 29. 31.

69 Voluntas movetur ab appetitu sensitivo ex parte obiecti, quod videtur convenire, vel disconvenira secundum dispositionem hominis per passiones. 1. 2. q. 9. 2. o., 5. o. fin., qu. 10. 3. o., q. 75. 2. o., q. 77. 1. o., Verit. q. 5. 10. o., q. 22. 9. 3., 6. *Origenes*. 4. *Passio*. 24. 31. 53. 68. *Peccatum*. 87. &c. *Pollutio*. 2. &c. *Præcipitatio*. 1. *Primi*. 2. *Processio*. 34. 43. 55. *Propositum*. 1. *Purgatio*. 3. *Quies*. 5. *Ratio*. 56.

70 Oportet quod voluntas moveatur ab aliquo exteriori dupliciter, scilicet ab obiecto, & quo ad exercitium primi actus eius. 1. 2. qu. 9. 4. o., qu. 17. 5. 2., qu. 101. 1. 1., Mal. qu. 6. o., Quol. 1. 7. o.

71 Voluntas non potast cogi. 1. qu. 82. 1. o., 1. 2. q. 6. 4. 5. o., 2. dist. 25. q. 1. art. 2. 3., Verit. q. 22. 5. 6. o.

72 Nec movetur necessario ab aliquo obiecto quo ad exercitium actus, sed quo ad determinationem actus, movetur ab aliquo obiecto; non autem ab omni obiecto, nec a passione, nec a Deo, sed tantum ab ultimo fine. 1. qu. 82. 1. 2. o., 1. 2. q. 10. o., q. 80. 1. o., Verit. q. 22. 6. o., Mal. qu. 6. o., 7. *Scurrilitas*. 3. *Spiritus*. 4. 5. 58. *Virtus*. 241.

73 Voluntas movetur a se, quia inquantum vult finem, est in actu, sed respectu eorum quæ sunt ad finem, ast in potentia. 1. 2. qu. 9. 3. o., 4. o., q. 17. 6. 1., q. 74. 1. 3., 2. 2. qu. 82. 1. 1., Mal. q. 6. o., 20., Virt. qu. 2. 5. o. *Votum*. 1. 9.

74 Motus voluntatis in contraria sunt contrarii. Virt. q. 2. 3. 8.

75 Motus corporales hominis non pertinent ad meritum, vel demeritum, nisi secundum quod a voluntate quasi a principio causantur. Nec potest esse in natura, quod voluntas ad aliquid fortiter moveatur, quin sequatur aliqua passio in parte inferiori. 4. d. 9. art. 4. q. 1. 5., Verit. q. 26. 7. o., Mal. q. 2. 2. 3.

76 Motus carnis excitatus in dormiente, non subiacet voluntati vigilantis. Nec reputatur quis evigilasse, quousque perfecte usum liberi arbitrii recuperaverit. 4. d. 9. art. 4. q. 1. 5.

77 Voluntas distinguitur contra naturam, sicut una causa contra aliam, licet habeat modum naturæ, inquantum fundatur in natura. 1. 2. q. 10. 1. 1., qu. 51. 1. 1., Verit. q. 22. 5. o. *Angelus*. 439. &c. *Animal*. 51. *Appetitus*. 62. &c. *Bonitas*. 171.

78 Voluntas hominis nec a natura, nec ex necessitata movetur ab appetitu inferiori. 1. 2. qu. 10. 3. o. *Coactio*. 8.

79 Voluntas non est determinata ad unum, sicut natura. Pot. qu. 3. 13. o. *Cogitatio*. 6. *Dæmon*. 24. &c. *Infidelitas*. 8.

80 Immo voluntas determinatur ad unum. Mal. q. 3. 3. 5.

81 Voluntas non est determinata ad unum sicut natura, quia voluntas sequitur formam universalem, natura vero sequitur formem particularem. 3. q. 41. 2. o., 1. 2. q. 10. 1. 3., qu. 13. 1. o., q. 50. 5. 3., Pot. qu. 3. 13. o., Mal. qu. 6. o., Opusc. 3. c. 96. *Actio*. 44. *Intellectus*. 165. 166. *Meritum*. 29.

82 Voluntas autem determinatur ad unum per consilium rationis, non autem necessario per aliquod agens extrinsecum. Mal. quæst. 3. 3. 5. *Natura*. 7.

83 Voluntas est in suprema parte animæ, & pertinet ad vitam activam, & ad vitam contemplativem. 3. d. 5. q. 1. 6., 4. d. 49. qu. 3. art. 5. qu. 3. 1., 2. *Anima*. 320. *Ars*. 39. 49. *Caritas*. 15. 54. 67. 85. 141. *Christus*. 149. &c. *Cognitio*. 52. 53. 54. 56. *Deus*. 257. *Intellectualis*. 6. *Prædestinatio*. 17. *Ratio*. 16. *Sacrificium*. 40. *Superbia*. 28.

84 Voluntas dicta per essentiam, est in ratione

VO

VO

50 Nec

VO

VO

Dei, nisi forte in casu, in quo id quod vovit, esset manifeste illicitum, vel non posset opportune ad superiorem recurrere. 2. 2. q. 88. 12. 2.

79 In voto continentiæ non est dispensandum propter periculum mortis corporalis, quia bonum continentiæ etiam sine voto est multo malius quam salus corporis: & per alia remedia provideri potest. 2. 2. qu. 88. 11. 3., 4. dist. 38. qu. 1. art. 4 q. 1. 4.

80 In voto continentiæ, & religionis per professionem solemnizato, etiam Papa non potest dispensare, licet quidam iuristæ ignoranter contrarium dicant, quia periculis humanis obviandum est per humana, & non per divina. 2. 2. q. 88. 11. o., q. 186. 8. 3.

81 Immo in voto continentiæ, & religionis quantumcumque solemnizato, ut alii dicunt probabilius, potest dispensari per Papam, si communis utilitas totius Ecclesiæ, vel unius regni, vel provinciæ, hoc requirat. 4. d. 38. q. 1. art. 4. q. 2. 3. *Eremitæ*.

82 In voto solemni continentiæ, ratione solemnitatis cui annexa est essentialiter continentia, id est professioni, non potest dispensari etiam per Papam, sicut etiam non potest facere Papa, quod ille qui professus est religionem, non sit religiosus; non autem ratione continentiæ, & perpetuitatis. Potest tamen dispensari per Papam, si sit annexa accidentaliter, sicut non est essentialiter annexum debitum continentiæ ordini sacro, sed ex statuto Ecclesiæ. Unda videtur quod per Ecclesiam possit dispensari in voto continentiæ solemnizato per susceptionem sacri ordinis, non autem in voto continentiæ per professionem solemnizato. 2. 2. q. 88. 11. o., q. 186. 8. 3.

1 Vox super Christum in baptismo, transfiguratione, & oratione, fuit effective a tota Trinitate, sed repræsentative appropriatur Patri. 3. q. 39. 8. 2., Ioan. 12. lect. 5. med. *Baptismus*. 27. 52. 53. *Bonitas*. 140. *Cantus*. 1. 2. *Damnatio*. 38. *Fides*. 36. *Iubilus*. 1. *Iudicium*. 82. *Littera*.

2 Anima potest formare voces corporales, quia unitur corpori, non autem angelus; sed angeli formant aliquid simile locutioni, inquantum formant sonos in aere similes vocibus humanis. 1. q. 51. 3. 4., 2. d. 2. q. 2. 2. 5., d. 3. q. 1. 6. o. fin., d. 8. 4. o. fin. *Materia*. 50. 51.

3 Ad formationem vocis non est necessaria exspiratio, nec inspiratio, quia dum fiunt, non potest vox formari. 2. d. 2. q. 2. 2. 5.

4 Ad vocem non sufficit aer interior, sed requiritur aer exterior, cuius confractione & motu sonus deferatur. 2. d. 2. qu. 2. 2. 5. *Organum*. 5. *Prophetia*. 57. *Sensus*. 37. *Status*. 13. *Timor*. 36.

5 Nomen non convenit voci, nisi secundum quod facit notitiam de re, quia dicitur nomen, quasi notamen. 4. d. 3. art. 2. q. 1. 9.

6 Voces non significant species intelligibiles, sed significant ea quæ sibi format intellectus ad iudicandum de rebus exterioribus. 1. q. 85. 2. 3.

7 Unitas, vel diversitas vocis significativæ complexæ, vel incomplexæ, non dependet ex unitate, vel diversitate rei significatæ, sed ex unitate, vel diversitate vocis, & intellectus. Quol. 4. 17. o.

8 Secundum quod Deus laudatur mente, & voce, est morale. Psal. 23. princ. *Oratio*. 12. &c.

UP

Upupa nidificat in stercora fœtenti, pascitur fimo, gemitum pro cantu simulat, & significat tristitiam sæculi. 1. 2. q. 102. 6. 5. fin.

Urbanus. *Possessio*. 7.

Urbs. *Antonomasia*. *Civis*. *Princeps*. 4. *Rex*. 9. *Roma*.

Urceolus. *Acolitus*. 1. 2. 3. *Caracter*. 42. *Subdiaconus*. 1.

Urere. *Actio*. 22.

Urgere. *Coactio*. *Cogere*. *Compelli*. *Eucharistia*. 222. 223. 224.

Urias sacerdos dicitur testis fidelis, vel propter auctoritatem sacerdotii, & non propter bonitatem vitæ, vel quia fide dignus habebatur a rege. Isa. 8. princ.

Urina. *Medicus*. 12. *Resurrectio*. 23. *Sanitas*. 6. *Timor*. 38.

Ursa. *Arcturus*.

Ursus, & leo sunt animalia sæva. 1. q. 72. 2. *Bestia*. *Rugitus*.

1 Usia potest dici omne quod est in genere, sive universale, sive particulare. 1. dist. 23. 1. 1. *Assumere*. 26.

2 Hæc propositio, *Filius Dei in sua usia*, id est essentiam, *naturam nostram a nobis assumpsit*, est loquutio impropria. Sed sic est exponenda: Assumpsit naturam nostram in sua *usia*, id est ut esset unita suæ usiæ in una persona. Opusc. 1. cap. 19.

Usiosis. *Hypostasis*. 5.

Ustio. *Panis*. 1.

Usualis. *Sepultura*. 14.

1 Usura. Nomen usuræ accipitur a naturalibus, vel moralibus philosophis, & ab auctoribus divinis ad designandum rem determinatam, ex usu rerum provenientem, secundum quandam singularem usus rei rationem. Mal. quæst, 13. 4. o.

2 Vocant doctores usuram, omnem superabundantiam cuiuslibet rei, quam parit usus similis ei a quo primo dicitur usura. Mal q. 13. 4. o.

3 Usura in evangelio metaphorice accipitur, scilicet pro super excellentia bonorum spiritualium, quam exigit Deus, volens ut in bonis acceptis ab eo semper proficiamus: quod est ad utilitatem nostram, & non eius. 2. 2. qu. 78. 1. 1., Mal. q. 13. 4. 16.

4 Nomen usuræ, secundum quod ipsa utuntur doctores sacræ doctrinæ in condemnationem, significat superabundantiam sive incrementum ex usu alicuius rei proveniens. Mal. q. 13. 4. o.

5 Usura est quicquid præter sortem accidit sine iusto titulo, sive sit in mutuis, sive in contractibus aliis. Mal. q. 13. 4. o. *Alienum*. 4. &c.

6 Usura est pretium pecuniæ mutuatæ, vel cuiuscumque rei, cuius usus est consumptio, vel distractio eius. 2. 2. q. 78. 1. o., Mal. q. 13. 4. o., Quol. 3. 19. o. *Avaritia*. 13.

7 Accipere pretium pro principali usu pecuniæ, qui est distractio eius, est usura; non autem pro secundario usu eius, scilicet ad ostentationem, vel in pignus. Sed in usu vasorum est e converso. 2. 2. q. 78. 1. 6., Mal. q. 13. 4. 15. *Iudæi*. 11. 18. 30. 46. *Præceptum*. 139.

8 Usura secundum se est iniusta, contra legem naturæ, & peccatum mortale, quia idem bis venditur, vel venditur id quod non est. 2. 2. q. 78. 1. o., 3. d. 37. 6. o., Mal. q. 13. 4. o., Quol. 3. 19. o.

gnat. Ideo non tantum fit iniustum contra legem divinam, sed etiam contra iue naturale. a. a. q. 78. 1. o.

27 Secundum Theologiam usura condemnatur tamquam peccatum mortale, & grave, & aeterna morte dignum. 2. 2. qu. 78. 1. o., 4. dist. 33. qu. a. art. a. qu. 2. o., Mal. q. 13. 4. o., Quol. 3. 19. o.

28 Ius positivum tamen permittit usuras, non quidem ut iustas, sed ne communitas patiatur multas incommoditates. Per usuram enim retinentur multae haereditates, & vitantur damna quam plurima, propter quod etiam leges humanae eam permittunt, & non puniunt, sicut puniunt & prohibent furta & rapinam. Iustinianus tamen imperator sanctae sanctiones sive leges, subiecit ecclesiasticis institutis, sed praecipue in usurie & matrimonio, in quibus tota vita civilis versatur. 1. 2. qu. 96. 6. o., 2. a. qu. 78. 1. 3., Mal. q. 13. 4. 6., Opusc. 20. lib. 3. c. 18. princ.

29 Potest contingere excusari ab usura, quando illud quod ultra sortem recipitur, sit suum iure naturae, sicut fructus pignorum pro dota uxoris, vel pro provisione filiorum, vel potest fieri suum iure aequitatis, sicut res ipsa quae impignoratur, quando secundum aequitatem eret illius qui fructus percipit. 2. 2. q. 78. 2. 6.

30 In usuris non transfertur dominium. a. 2. q. 78. 3. o., 3., Quol. 3. q. 7. 2. o.

31 Immo in usurie transfertur dominium, secundum aliquos. 4 d. 15. q. 2. art. 4. q. a. o.

32 Non est restituendum nisi quod est alienum & non suum, quare usurae non sunt in dominio possidentis. 2. 2. q. 78. 3. o.

33 Cum una res simul habere duos dominos non valeat, a sa invicem diversos & aequales, & omnie usura restituenda sit secundum legem divinam ei a quo accepta est, sicut vero domino; sequitur quod restituens non habet verum eius dominium, & sic non erat translatum in accipientem usuram. 2. 2. q. 78. 3. o. fin., 3.

34 Sicut furta & rapinae male possidentur, sic & usurae, secundum Augustinum. Et malignam fenoris excogitationem, si quis appellaret furtum, aut homicidium, non peccabit, secundum Gregorium Nissenum. Mal. q. 13. 4. o., a.

35 Usura non potest habere rationem furti vel rapinae, nisi propter detentionem alicuiue rei alienae invito domino. a. 2. q. 66. 3. o.

36 Est generaliter tenendum, quod in omnibus contractibue, in quibus accipitur plus a vendente vel emente quam dederit, & non fuerit ratio huiusmodi augmenti in usu rei, sive in natura ipsius rei, nec producta fuerit ex temporis aliqua conditione existente in ipsis rebus, sed accidit incrementum ex dilatione temporis concesse a vendente vel emente, ut per hoc plus accipiat; tunc talis superabundantia accepta super datum, usure dicitur, & usurae tenet vitium, quia sine iusta ratione generatur in talibus contractibus & mutuie. Et hoc vocatur apud iurisperitos, & etiam vulgariter vendere, vel emere ad credentiam. Opusc. 21. o. *Credentia. Vendere. 7.*

37 Per anticipationem temporis aliquando generari potest vitium usurae, sicut per dilationem vel prolongationem. 2. 2. q. 68. 2. 7.

38 Non causa temporis tantum ibidem plus expectatur, sed propter ipsam naturam rei, quae plus valet aliquando in uno tempore quam in alio, & aliquando minus. Et hoc modo ratio dubii, & pericuil etiam localis possunt excusare contractus aliquos, qui alias iudicarentur usurarii secundum decretalem. 2. a. q. 6a. 4. a. fin.

39 Ea quae usurarii per usurae ab aliis extorserunt, non possunt per dominos temporales licite retinari, nisi forsitan essent talia quae ab ipsis dominis temporalibus hactenus extorsissent; unde si inveniuntur certae personae, a quibus extorserunt usuras, debent eis restitui. Opusc. 21. cap. 1.

40 Licet accipere mutuo sub usuris ad bonum sui vel alterius, non autem licet inducere ad faciendum usurae. 2. 2. q. 78. 4. o., 3. d. 37. 6. 6., Mal. q. 13. 4. 17., 18., 19., Opusc. 21. q. 5. fin. *Uti.* 16. &c.

41 Vendere autem carius iusto, propter dilationem solutionis, vel emere vilius propter anticipationem, est usura, non autem e converso. 2. 2. q. 77. 1. 1. fin., q. 78. 2. 7.

42 Et licet alias expensae licite factas, puta in portatione pannorum, possint licite recuperare de eorum venditione, non tamen possunt recuperare usuras quas aliie dederant, cum haec fuerit iniusta datio, & praesartim etiam cum dando usuras peccaverint, si induxerunt, tamquam occasionem peccandi usurariie praebentes, cum etiam necessitas quae ponitur ab eis, ut scilicet mercatores honorabilius vivant, & maiores mercationes faciant, non sit talis necessitas, quae sufficiat ad excusandum peccatum praedictum. 2. 2. qu. 78. 4. o., 3. d. 37. 6. 6., Mal. qu. 13. 4. 17., 19., Opusc. 21. q. 5. fin.

43 Patet enim a simili quia non posset quis in venditione pannorum recuperare expensas, quas inceute & imprudenter fecisset. Mal. quaest. 13. 4. 14. fin.

44 Potest esse excusatio usurae dupliciter, scilicet quando gratis & liberaliter creditor huiusmodi superabundantiam tribuit debitori, & debitor non causa temporis accipit, vel quando creditor per damnum propriae rei recompensat huiusmodi superabundantiam, ut quando non potest habere pecuniam sine alicuius rei propriae alienatione & damno ex qua solvat creditori quod petit ante terminum solutionis. Alias est casus usurarius. a. 2. q. 78. 3. o.

45 Si dans pecuniam, in huiusmodi contractu habet spem vivendi ultra id tempus, quo recuperit de provantibus totam sortem quam dederat, & ultra huiusmodi spes vel receptio amplior, non facit vitium usurae, nisi quando illud quod speratur vel recipitur amplius, sorti accidit & non est de natura sortis. Aliter omnis emens agros vel animalia, ut plus recipiat in proventibus processu temporis, vel in ipsis rebus venditis in alio tempore, esset usurarius, quod est absurdum dicere, quia sic omnis mercator esset usurarius. 2. a. q. 78. 1. o., 2. 7.

46 Si venditor rem suam intendat vendere carius, non propter tempus tantum, sed tantum propter damnum, quod sibi videt imminere ex dilatione solutionis recuperandae, seu propter vexationem suam redimendam, quam probabiliter timet futuram sibi in repetione debiti sui, propter malitiam, vel impotentiam debitoris, tunc

US

excusatur a vitio usuræ, & fit æquitas æstimationis in huiusmodi contractibus, per recompensationem damni, vel quando probabiliter timentur hæc in credentie accidere. Et tunc rectitudo huiusmodi intentionis apparet, quando venditor optaret potius non vendere talibus, quam vendere ad credentiam, & quando libenter daret aliis pro minori pretio in continenti persolvendo, quam vendere ad credentiam talibus pro pretio maiori nisi venditio habeat rationem mutui. 2. 2. q. 78. 2. 1., 7.

47 Uno autem modo credentia facit contractum usurarium, scilicet quando propter ipsam credentiam res venditur carius, quam valeat simpliciter, vel quam esset venditura probabiliter tempore solutionis, vel etiam si tantum sit venditure verisimiliter; tamen ipse venditor alias res suas non venderet, nisi plus acciperet, propter ipsam credentiam, & tunc venditio habet rationem mutui. 2. 2. q. 78. 2. 7.

48 Dare decem modios in hieme, ut recipiat quindecim in messe æquivalentes, habita ratione pecuniæ, non est usura. 3. d. 37. L. fin.

49 De his autem quæ committuntur bona fi dei aliorum ad lucrum, mihi videtur dicendum, quod aut commissio fit pecuniæ, vel alterius rei, ita quod transfertur in toto vel in parte rei commissæ in potestatem eius cui committitur, aut ita fit commissio, quod non transeat dominium, sed remanet tote res commisse in dominio committentis. Primo modo est vitium usuræ, eo quod sperat lucrum iam de re non sua, quia iam erat translata per commissionem in domi nium alterius. Et in hoc commissio assimilatur mutuo. Sed secundo modo potest sperari lucrum sine vitio usuræ, quia tunc commissa est pecu nia vel res alia, sicut servo vel ministro, qui de re domini negotiatur ad utilitatem domini sui. Et ideo committens potest sperare lucrum, sicut ex re sua. Et sic lucrum non accidit sorti, nec possidetur sine iusto titulo, quia sicut rei propriæ partum recipit, non tamen partum numismatis ex numismata immediate, sed partum ipsarum rerum quæ per numismate sunt acquisitæ iuste commutatione. 2. 2. q. 78. 2. 5.

50 In toto vel in parte ideo dictum est, quia si aliquis committit centum alicui, ita quod medietatem ei mutuet, & aliam medietatem in suo retineat dominio, ita tamen quod de illis centum debeat negotiari ad lucrum ille cui committitur, dico quod hoc lucrum iam habet vitium usuræ propter hoc quod non tantum ex re commissa speratur lucrum, sed etiam pariter ex re mutuata & commisse. 2. 2. q. 78. 2. 1.

51 Dare pecuniam mercatori vel artifici per modum societatis, eum pacto vel spe lucri, ita quod eum periculo ipsius committentis mercator de ea negotiatur, vel artifex operetur, licitum est, non autem in mutuo. 2. 2. q. 78. 2., 5.

52 Dare vero pecuniam usurario, ut usuras exerceat vel ut copiosius exerceat, peccat; non autem si det pecuniam ut tutius servetur. 2. 2. q. 78. 4. 3., Mal. q. 13. 4 18., 19.

53 Quædam in consuetudinem deducta, habentur pro iustis legibus, quæ magis deberent dici corruptelæ permissæ, quam consuetudines approbatæ. Et hoc videmus in hac materie usurarum secundum regiones & civitates diversas, quantum ad pupillorum, & orphanorum tutelam. Unde non possunt pupilli, quando sciunt veritatem, retinere superabundantias suarum rerum per usuram acquisitas. 1. 2. q. 108. 3. 2.

54 Usurarius tenetur restituare quicquid accepit de usuris, & fructus, & interessa, non autem quæ lucratus est eum eis etiam amendo possessiones. 2. 2. q. 78. 3. 0., Quol. 3. q. 7. 2. 0.

55 Lex divine iubet restitutionem usurarum fieri, sicut & rapinarum. Et voco legem divinam, quæ in canone sacræ Scripturæ, & in decretis sanctorum patrum, & Conciliis continetur, quia ius divinum est quod divinitus promulgatur. 2. 2. quæst. 57. 2. 3., 3. *Eleemosyna*. 1. 14. *Oblatio* 8.

56 Quia res accepta per usuram, non est faciens iniustum ex parte dentis in lege humana, sed neque etiam in lege Dei, nisi per rationem solam ex parte fenaretoris; ideo eandem rem non compellit iudex per legem aliquam restituere. Opusc. 21 princ.

57 Ex præcepto iuris naturalis habemus, quod quæcumque vultis ut faciant vobis homines, & vos illis eadem faciatis. Sed iusta voluntate vult spoliatus re propria per usuram, ut spoliator ei restituat. Quare similiter spoliator debet iuste restituere spoliator. 1. 2. qu. 99. 1. 3., 4. dist. 33. q. 1. 1. 7.

58 Uxor non potest licite restituere usuras, nolente marito, & adhuc vivente, cum uxor non sit domina rerum, sed tantum vir. Est tamen ad generationem coniuncte viro in adiutorium, & in usum terum. Quare sicut non potest alienare res viri, ipso non volente, ita nec aliena viri, potest restituere, ipso nolente. 1. q. 92. 1. 0. prioe., q. 98. 2 2.

59 Sicut autem socii furum, & hi qui dicuntur currere cum fure, furti iudicio condemnantur in sacra Scriptura; ita filii, & filiæ, & servi, & mercenarii usurariorum, inquantum agunt aliquid ad vitium usuræ perpetrandæ, vel ut motores, vel ut auctores, vel ut participes lucri, vel ut fautores & defensores talium, usuræ vitio condemnandi sunt. Et sicut non satis fit Deo de iniuria sibi illata nisi per pœnitentiam, ita nec proximo de re sua iniuste spoliato nisi per iustam restitutionem. Quia nullus debet obedire alicui, ad communicandum in facto illicito. 2. 2. q. 100. 6. 2.

60 Si quis particeps fuit tantum lucri, aut fuit scienter, aut ignoretur. Si scienter, tunc iterum potest fieri iuste dupliciter, scilicet aut pro necessitate corporali, id est quando alias commode non potest invenire remedium vitæ, sicut accidit pauperibus mendicantibus: & sic aliquando etiam per hoc possunt excusari filii, & filiæ in domo parentum usurariorum, qui alias nequeunt victum sibi necessarium invenire. Et similiter uxor eadem necessitate potest excusari. 2. 2. q. 32. 7. 3.

61 Fautores & defensores, qui fovent usurarios & defendunt in exercitio fenerandi, sicut aliquæ civitates, & aliqui principes fovent & defendunt huiusmodi, qui alias non auderent exercere huiusmodi actum fenerandi; tales fautores & defensores usurariorum inquantum huiusmodi sunt tantum, non tenentur ad restitutionem alicuius, nisi inquantum sunt participes lucri,

ad

UT

7 Di-

Indicis rerum & verborum Finis.

INDEX
LOCORUM SACRÆ SCRIPTURÆ
A D. THOMA

in operibus theologicis expositorum, iuxta ordinem SS. Bibliorum dispositus.

Cum locus eiusdem libri verbis supra, *&* infra *indicatur*, *vel alterius libri canonici*, *præter illos quos D. Thomas commentariis illustravit*, *adeat Lector in hoc indice locum designatum*, *ibique inveniet quo in opere Angelicus textum quæsitum exponat*.

Ex libro Geneseos,

Cap. I.

14 A fa-

14 A facie Domini Dei. 1. q. 1. 10. 3., q. 31. 3., 1. d. 34. qu. 2. 1., Psal. 32., Psal. 33., Psal. 36., Psal. 44., Psal. 16., Quol. 7. 18. o. fin.

15 Adam, ubi es. 4. d. 22. q. 2. art. 3. q. 2. 2., 2. 2. q. 164. 2. o., 7., Iob 9.

16 Mulier quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, & comedi. sup. 7.

17 Serpens decepit me, & comedi. 1. q. 94. 4. 1., 2., 1. 2. q. 89. 3. 2., 2. 2. q. 163. 1. 4., 4. 1., Verit. q. 18. 6. 3., 2. d. 22. q. 1. 1. o., d. 23. qu. 2. 3. 1., 2., 1. Tim. 2. fin.

18 Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia fecisti hoc, maledictus eris &c. 2. 2. q. 165. 2. 4., Psal. 48.

19 Mulieri quoque dixit: Multiplicabo ærumnas tuas, & conceptus tuos. In dolore paries. 2. 2. q. 164. 2. o.

20 Eris sub viri potestate, & ipse dominabitur tui. 1. q. 92. 1. 2., 2. 2. qu. 164. 2. o., 1., 1. Cor. 14. lect. 7., Ephes. 5. lect. 8., Col. 3. lect. 4. princ.

21 Maledicta terra in opere tuo. 2. 2. qu. 25. 6. 1., 3., qu. 76. 1. 2. o., 4. 1. qu. 83. 8. 1., 2., q. 164. 1. 2. o., 4. d. 18. q. 2. art. 1. q. 2. 1., Verit. q. 2. 8. 10., 15., Psal. 9., Psal. 27., Psal. 30., Psal. 5., Matth. 11., Rom. 11., c. 12., lect. 3., Gal. 3. lect. 4. fin.

22 In laboribus comedes eam cunctis diebus vitæ tuæ. 2. 2. q. 164. 2. o. fin.

23 Spinas & tribulos germinabit tibi. 1. qu. 69. 2. 2., 2. 2. q. 164. 2. o., 1.

24 In sudore vultus tui vesceris pane tuo. 2. 2. q. 164. art. 2. o., 3., Quol. 7. art. 17. 4.

25 Donec revertaris in terram, de qua sumptus es. 2. 2. q. 164. 2. o.

26 Pulvis es, & in pulverem reverteris. 2. 2. q. 164. 2. o.

27 Fecitque Deus Adæ, & uxori eius tunicas pelliceas, & induit eos. 2. 2. q. 164. 2. o. fin., 8.

28 Ecce Adam factus est quasi unus ex nobis. 2. 2. q. 164. 2. o. fin., 6.

29 Ne forte mittat manum suam, & sumat de ligno vitæ, & vivat in æternum. 1. q. 97. 4. o., 2. 2. q. 164. 2. o. fin., 6., 2. d. 29. 5. 4.

30 Et emisit eum Dominus Deus de paradiso voluptatis. 2. 2. q. 164. 2. o.

31 Et collocavit ante paradisum voluptatis cherubin, & flammeum gladium atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ. 2. 2. q. 164. 2. o., 5., 2. d. 29. 5. 3., 3. d. 18. L. princ.

C A P. I V.

1 Adam cognovit Evam uxorem suam. 1. qu. 51. 3. 6., q. 98. 2. 2., 2. d. 8. art. 4. q. 2. o., 1.

2 Respexit Dominus ad Abel, & ad munera eius. 2. d. 26. 3. o. princ., Verit. qu. 27. 5. 6. o., 2. Cor. 8. princ., Heb. 11.

3 Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius. 1. 2. q. 10. 3. o., q. 77. 7. o., q. 80. 3. o., 2. 2. q. 155. 3. 3., q. 156. 1. o., qu. 157. 2. 2., Mal. q. 3. 10. o.

4 Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. 2. 2. q. 83. 8. 2., Io. 7. lect. 3., Isa. 42. fin., Psal. 16., Psal. 29., Psal. 33., Rom. 8. lect. 3., Psal. 30. fin.

5 Maledictus eris super terram. sup. 3. 21. ¶ A facie tua abscondar. sup. 3. 14.

6 Lamech accepit uxores duas. Heb. 11.

7 Occidi virum in vulnus meum, & adolescentulum in livorem meum. 2. 2. q. 64. 8. 1.

8 Maior est iniquitas mea quam ut veniam merear. 3. q. 84. 10. o.

9 Omnis qui occiderit Caim, septuplum punietur. 1. 2. 105. 2. 9.

10 Iste cœpit invocare nomen Domini. Rom. 10. lect. 2.

C A P. V.

1 Ad similitudinem suam fecit illum. sup. 1. 26. ¶ Masculum & feminam creavit eos. sup. 1. 29. ¶ Et benedixit illis. sup. 1. 31.

2 Et factum est omne tempus quod vixit Adam, nongentitriginta anni. 2. d. 32. qu. 1. 3. 4., Mal. q. 4. 8. 11.

3 Enoch cum Deo ambulavit, & non apparuit, quia tulit eum Deus. Heb. 11. lect. 2. princ.

C A P. V I.

1 Videntes filii Dei filias hominum. 1. q. 51. 3. 6., 2. d. 8. art. 4. q. 2. o., 1., Pot. q. 6. 3. o. fin., 8. 7., 19.

2 Non permanebit spiritus meus in homine in æternum. 4. d. 46. q. 2. art. 3. q. 3. 1.

3 Eruntque dies eius centum viginti annorum. sup. 5. 2.

4 Gigantes autem erant super terram in diebus illis. 1. q. 51. 3. 6., 2. d. 8. art. 4. qu. 2. o., 1., Pot. q. 6. 3. o. fin., 8. 7.

5 Postquam enim ingressi sunt filii Dei ad filias hominum &c. sup. 1.

6 Pœnituit eum, quod hominem fecisset in terra. 1. q. 19. 7. 1., q. 102. 2. 3., 3. q. 49. 5. 2., 3. dist. 18. art. 6. qu. 2. 1., ʒ. 1. c. 91. fin., Rom. 11. lect. 4.

7 Et tactus dolore cordis intrinsecus. 1. q. 20. 1. 2., 3. d. 32. 1. 1., ʒ. 1. c. 89. 6., L. 2. c. 25.

8 Fac tibi arcam de lignis levigatis. 1. Thes. princ.

9 Delebo ab homine usque ad pecus &c. 2. 2. q. 105. 2. 11., 2. 2. q. 108. 4. 3., Verit. q. 24. 2. 6.

10 Omnis quippe caro corruperat viam suam. 1. 2. q. 71. 2. 3., q. 72. 2. o., 1. Cor. 6. lect. 3. fin., 2. Cor. 7., Gal. 5. lect. 5.

C A P. V I I.

1 Et de volatilibus cæli. sup. 1. 28.

2 Rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, & cataractæ cæli apertæ sunt. Psal. 41.

3 Omne animal secundum genus suum &c. ingressa sunt in arcam. 3. d. 17. art. 2. q. 2. 2.

4 Consumptaque est omnis caro. sup. 6. 10. ¶ Volucrum, animantium, bestiarum, omniumque reptilium &c. Ibidem. 9.

5 Multiplicatæ sunt aquæ, & levaverunt arcam. Thes. prolog.

C A P. V I I I.

1 Recordatus est autem Dominus Noe. ʒ. 3. c. 113. fin., Psal. 8., Heb. 2. lect. 2.

2 Et clausi sunt fontes abyssi, & cataractæ cæli. sup. 7. 2.

3 Noe dimisit corvum, qui egrediebatur, & revertebatur. 1. 2. q. 102. 6. 1. fin.

4 Donec siccarentur aquæ super terram. 3. q. 28. 3. 3., d. 30. q. 2. 3. 1., Opusc. 3. c. 232., Matth. 1. fin., c. 22. fin., 1. Cor. 15. lect. 3., Heb. 1. fin.

5 Columba reversa est ad Noe in arcam. Rom. prol. post med.

6 Crescite, & multiplicamini super terram. sup. 1. 32.

7 Odoratus est Dominus odorem suavitatis. 2. 2. q. 186. 3. 6., 5. 1., 6. o., 3., 7. 8. o., Opusc. 3. c. 19. fin., Psal. 19. fin., Psal. 39., Ephes. 5.

4 Cumque comedissent. 1. q. 51. 3. 5., 3. qu. 55. 6. 1., 2. d. 8. 4. 1., 3. d. 21. q. 2. art. 4. q. 2. 4., Pot. q. 6. 8. c., 8.

5 Sara risit. Heb. 13. lect. 3.

6 Numquid Deo est aliquid difficile? supra. 17. 1.

7 Num celare potero Abraham quæ gesturus sum? 3. q. 43. 2. 1.

8 Et benedicendæ sint in eo omnes nationes terræ. sup. 1. 3. 1., 12. 3.

9 Clamor Sodomorum & Gomorrhæorum multiplicatus est. sup. 4. 4.

10 Descendam, & videbo utrum clamorem opere compleverint. 3. q. 46. 7. 3., sup. 3. 13. ¶ Qui iudicas omnem terram. Psal. 9.

C A P. X I X.

1 Loth cum vidisset angelos, adoravit pronus in terram. sup. 19. 2.

2 Compulit illos oppido, ut diverterent ed eum. 1. q. 21. 4. 0., 2. 2. q. 30. 1. 0., 4. d. 46. q. 2. art. 1. q. 2. 0., Psal. 24.

3 Fecit convivium, coxit azyme, & comederunt. sup. 18. 4. ¶ Nolite fratres mei. sup. 13. 3. ¶ Nolita melum hoc facere. Lev. 18. 11.

4 Habeo duas filias &c. Mal. q. 1. 5. 14.

5 Eos qui erant foris, percusserunt cæcitate. 3. d. 21. q. 1. 2. art. 4. q. 1. 3.

6 Increvit clamor eorum coram Domino. sup. 18. 9.

7 Misit nos Dominus. Psal. 90. 3. ¶ Ut perdamus illos. 2. 2. qu. 87. 2. 0., Opusc. 20. lib. 3. princ. ¶ Noli respicere post tergum. Mal. qu. 16. 9. 3.

8 Nec stes in omni circa regionem. 3. qu. 41. 2. 2., 4. d. 16. q. 3. art. 2. q. 5. 1.

9 Non potero facere quicquam donec ingrediaris illuc. sup. 18. 7.

10 Deus subvertit civitates, & omnem circa regionem, universos habitatores urbium, & cuncta terræ viventia. sup. 6. 9.

11 Respiciensque uxor Loth post se, versa est in statuam salis. Mal. q. 16. 3. 3., 9. 3.

12 Recordatus est dominus Abrahæ. sup. 8. 1. ¶ Inebriemus cum vino. sup. 9. 11.

13 Conceperunt ergo duæ filiæ Loth de patre suo. 4. d. 33. L. 4.

C A P. X X.

1 Abraham dixit de Sara uxore sue. Soror mea est. sup. 12. 4.

2 Venit autem Deus ad Abimelech per somnium nocte. 2. 2. q. 80. 2. 0., q. 95. 6. 0., qu. 154. 5. 0., q. 172. 1. 2.

3 Abraham propheta est, & orabit pro te. 2. 2. q. 174. 6. 0., 3. q. 31. 2. 0., 8. 3., ¶ Circumcidit eum die octavo, sicut præceperat ei Deus. sup. 17. 10.

C A P. X X I.

1 Visitavit autem Dominus Saram sicut promiserat. Heb. 2. lect. 2.

2 Cumque vidisset Sara filium Agar Ægyptiæ ludentem cum Isaac. Gal. 4. princ.

3 Eiice ancillam hanc, & filium eius. 4. d. 33. q. 1. art. 3. q. 3. 3., Gal. 4.

4 Non enim erit heres filius ancillæ cum filio meo Isaac. 4. d. 33. q. 3. art. 3. q. 3. 3., Rom. 8. lect. 3., Gal. 4.

5 In Isaac vocabitur tibi semen. Rom. 9. lect. 2.

6 Filium ancillæ faciam in gentem magnam. 4. d. 33. q. 1. art. 3. q. 3. 3., Ise. 21., Gal. 4.

C A P. X X I I.

1 Tentavit Deus Abrahem. 1. qu. 114. 2. 0., 2. 2. q. 97. 2. 0., 2. d. 21. qu. 1. 1. 0., Opusc. 2. c. 7. Tom. VIII., Psal. 25., 1. Thess. 3., Heb. 11. lect. 4.

2 Tolle filium tuum &c. 1. 2. q. 94. 5. 2., qu. 100. 8. 3., 2. 2. q. 104. 4. 2., q. 154. 2. 2., Pot. q. 1. 6. 4.

3 Postquam adoraverimus revertemur ad vos. 2. 2. q. 111. 1. 1.

4 Extenditque manum, ut immolaret filium suum. 1. 2. q. 94. 5. 2., q. 100. 8. 3., 2. 2. q. 64. 6. 0., q. 104. 4. 2., q. 154. 2. 2., 3. qu. 47. 6. 3., 1. d. 47. 4. 0., Pot. q. 1. 6. 4., Heb. 11. lect. 4.

5 Nunc cognovi, quod timeas Deum. 2. 2. q. 142. 5. 5., 3. q. 10. 2. 1., ζ. 4. c. 8., c. 23., Rom. 8. lect. 5.

6 Levavit Abraham oculos, viditque post tergum arietem &c. Heb. 11. lect. 4.

7 Appellavitque nomen loci illius Dominus videt. 1. 2. q. 102. 4. 2.

8 Per memetipsum iuravi. 2. 2. qu. 89. 11. 4., Rom. 14. lect. 1. fin., Heb. 6. lect. 4., e. 3. lect. 2.

9 Benedicam tibi. sup. 1. 12. ¶ Et multiplicabo semen tuum sicut stelles &c. sup. 15. 2.

10 Possidebit semen tuum portas inimicorum suorum. 13. 4. ¶ Et benedicentur in semine tuo omnes gentes. Ibid.

C A P. X X I I I.

1 Adoravit Abraham populum terræ filios Heth. sup. 18. 2. ¶ Adoravit Abraham coram domino & populo. Ibid. 12. 3.

2 Dabo pecuniam pro agro, & sic sepeliam mortuum meum. 2. 2. q. 100. 4. 3., 4. d. 25. qu. 3. art. 2. q. 3. 2.

C A P. X X I V.

1 Dominus in eunctis benedixerat ei (s. *Abrahæ.*) sup. 1. 21.

2 Ut adiurem te. 2. 2. q. 83. 17. 1., q. 90. 0., 4. d. 15. q. 4. ert. 3. q. 1. 1.

3 Dominus iuravit mihi. sup. 22. 8. ¶ Semini tuo debo terram hanc. sup 13. 4.

4 Ipse mittet angelum suum. Psal. 90. 3. ¶ Filium meum ne reducas illuc. e. 2. q. 104. 5. 0., 4. d. 29. 4. 0., Psal. 23.

5 Posuit ergo servus manum sub femore Abraham domini sui, & iuravit illi. 2. 2. q. 89. 7. 0., 3., 3. d. 39. art. 3. q. 1. 0. sup. 22. 8.

6 Puella cui dixero inclina hydriam &c. 2. 2. q. 95. 7. 3.

7 Benedicens Domino Deo. Psal. 33. 1. ¶ Vocemus puellam, & quæremus eius voluntatem. 2. 2. q. 104. 5. 0., 4. d. 29. 4. 3.

8 Possideat semen tuum portas inimicorum suorum. sup. 13. 4.

9 Rebecca tollens cito pallium, operuit se. 4. d. 27. q. 1. art. 1. q. 2. 0.

C A P. X X V.

1 Deditque Abraham euncta quæ possederat, filiis autem concubinarum largitus est munera &c. 4. d. 33. q. 1. art. 3. q. 3. 3., Rom. 8. lect. 3.

2 Abraham sepultus est in egro quem emerat a filiis Heth. sup. 23. 3. ¶ Benedixit Deus Isaac. sup. 1. 21.

3 Deprecatus est Isaac Dominum pro uxore sua &c. 1. qu. 23. 8. 0., 1. d. 41. 4. 0., Verit. q. 6. 6. 0.

4 Maior serviet minori. Rom. 9. lect. 2., Heb. 11. lect. 5. princ.

5 Dixit Iacob fratri. Vend mihi primogenita tua. 2.

CAP.

CAP. XLI.

1 Post duos annos vidit Pharao somnium. 2. 2. qu. 173. 2. o., Verit. qu. 12. 7. o., 1., 10. 14., 12. o., 1. Cor. 14.

2 Uterque vidimus somnium præsagium futurorum. 2. 2. q. 95. 6. o., 2. d. 7. q. 2. 2. 6.

3 Erat ibi puer Hebræus &c. 2. 2. q. 173. 7. o., Verit. q. 12. 7. o.

4 Tanta fuit multitudo tritici, ut arenæ maris coæquaretur. sup. 15. 2. ¶ Dedit illi, scilicet *Ioseph*, uxorem Ascenez filiam Putipharis sacerdotis Heliopoleos. infra 34. 11.

CAP. XLII.

1 Cumque adorassent eum, *scilicet Ioseph*, fratres sui. sup. 18. 2.

2 Per salutem Pharaonis. 2. 2. qu. 89. 6. o., 3. d. 39. 1. 2., Heb. 6. lect. 4.

3 Deducetis canos meos cum dolore ad inferos. sup. 37. 5.

CAP. XLIII.

1 Deus autem meus omnipotens. sup. 17. 1. ¶ Deus vester, & Deus patris vestri. sup. 17. 5.

2 Et adoraverunt proni in terra. sup. 18. 2.

CAP. XLIV.

1 Sciphus quem furati estis, ipse est in quo augurari solet. 2. 2. q. 94. 7. 1.

2 An ignoratis, quod non sit similis mei in augurandi scientia? ibidem.

3 Et deducent famuli tui canos eius cum dolore ad inferos. sup. 37. 5.

CAP. XLV.

1 Nec poterant respondere fratres, nimio timore perterriti. 1. 2. q. 44. 1. 2.

2 Misit me Deus. Ierem. 7. 8. ¶ Osculatus est Ioseph omnes fratres suos. sup. 27. 2.

CAP. XLVI.

1 Deo patris sui. sup. 17. 5. ¶ Ego descendam tecum. sup. 3. 13.

2 Cunctæ animæ quæ egressæ sunt de femore Iacob. 1. q. 118. 2. 1., 2. d. 18. 1. 5., 3. d. 2. q. 1. art. 3. q. 2. 1., ʒ. 4. cap. 33. fin., Pot. q. 3. 9. 1., Rom. 13.

3 Detestantur Ægyptii omnes pastores ovium. 2. 2. q. 102. 3. 2.

CAP. XLVII.

1 Qui benedicens ei. sup. 1. 31.

2 Præter terram sacerdotum, quæ a Rege tradita fuerat eis. 2. d. 44. q. 2. 2. 1., Matth. 12., Rom. 13.

3 Quibus & cibaria ex horreis publicis præbebantur. Opusc. 10. Lib. 2. c. 15., 16.

4 Adoravit fastigium virgæ eius. sup. 18. 2.

5 Pone manum sub femore meo. sup. 24. 5.

CAP. XLVIII.

1 Deus omnipotens. sup. 17. 1. ¶ Apparuit mihi. sup. 32. 2. ¶ Benedixit mihi. sup. 1. 31.

2 Dabo tibi terram hanc, & semini tuo. sup. 13. 4. ¶ Applicitosque ad se deosculatus est. supra 27. 2.

3 Adoravit pronus in terra. sup. 18. 2.

CAP. XLIX.

1 Congregamini, ut annunciem quæ ventura sunt vobis diebus novissimis. 2. Thess. prol.

2 Beniamin lupus rapax. Rom. 11. princ.

3 Deus patris tui. sup. 17. 5. ¶ Et omnipotens. ibidem 1. ¶ Benedicet tibi. sup. 1. 31.

4 Donec veniret desiderium collium æternorum. Deut. 33. 6.

5 Quam scilicet speluncam emit Abraham &c. sup. 23. 2.

6 Sepelite me cum patribus meis in spelunca duplici &c. 4. d. 45. q. 2. art. 3. q. 3. 2.

7 Finitisque mandatis, quibus filios instruebat. 1. 2. q. 100. 5. 4., 2. 2. q. 101. 1. o., q. 106. 1. o., 6. 1., 4. d. 6. q. 2. art. 2. q. 3. o., dist. 42. q. 1. art. 3. q. 1. 1.

CAP. L.

1 Præcepitque servis suis medicis ut aromatibus condirent patrem. 3. q. 51. 2. 2.

2 Pater meus adiuraverit me. sup. 24. 2.

3 Sepelierunt eum in spelunca duplici, quam emerat Abraham &c. sup. 23. 2.

4 Veneruntque ad eum, scilicet *Ioseph*, fratres sui, & proni in terram adoraverunt. sup. 18. 2.

5 Num Dei possumus resistere voluntati? 1. q. 19. 6. o., q. 22. 2. 1., q. 103. 7. 8. o., 1. d. 47. 1. 2. 3. o., 2. d. 6. 1. 3., 3. d. 31. q. 2. art. 3. q. 1. 1., 4. dist. 45. q. 3. 3. o., ʒ. 3. cap. 94., Verit. q. 23. 2. o., Mal. q. 6. 5., Quol. 11. 3. o., Quol. 12. 4. o., Psal. 16., Isa. 50. fin.

6 Quam iuravit Deus Abraham. sup. 22. 8. ¶ Asportate ossa mea vobiscum de loco isto. sup. 49. 7.

EX LIBRO EXODI.

CAP. I.

1 IGitur omnes animæ eorum, qui egressi sunt de femore Iacob septuagintaquinque. Gen. 46. 2.

2 Et quia timuerunt obstetrices Deum, ædificavit illis domos. 2. 2. q. 114. 10. 2., 2. 2. q. 110. 3. 2., 4. 3., 3. dist. 38. 3. 2., 4., 4. 3, Quol. 7. vel 8. qu. 6. 4. 2. ¶ De Hebræis fratribus suis. Gen. 13. 3.

CAP. II.

1 Moyses percussum Ægyptium abscondit sabulo. 2. 2. q. 60. 6. 2.

2 Moyses vidit duos Hebræos rixantes. Gen. 13. 5.

3 Deus patris mei. Gen. 17. 5. ¶ Ascenditque clamor eorum ad Deum ab operibus. Gen. 4. 4.

4 Deus audivit gemitum eorum. Gen. 4. 4., infra 6.

5 Et recordatus est fœderis. Gen. 8. 1. ¶ Accepitque Sephoram filiam eius, quæ peperit ei filium. infra 34. 11.

6 Et respexit Dominus filios Israel, & cognovit eos. 1. d. 36. q. 1. 2. o., 2. d. 22. q. 2. 1. 1., Rom. 8. lect. 5. fin., 1. Cor. 8., Phil. 1. lect. 2.

CAP. III.

1 Apparuitque ei Dominus. Gen. 32. 2. ¶ In flamma ignis. 2. d. 34. q. 3. 1. 2., d. 35. 4. o., 2. d. 6. 3. 2., dist. 16. L., 2. 5., Pot. q. 7. 5. o., Isa. 10 fin., c. 33., Heb. 12. fin.

2 Ego sum Deus patris tui. Gen. 17. 5. ¶ Vidi afflictionem populi mei. sup. 2. 6. ¶ Et clamorem eius audivi. Gen. 4. 4.

3 Descendi ut liberem eum. Gen. 3. 13.

4 Terram quæ fluit lacte & melle. 1. 2. q. 102. 3. 2., 3. quæst. 73. 6. o., q. 74. 6. 1., 4. d. 8. q. 1. art. 2. q. 2. o., 4. 6., Ioan. 6. lect. 4., Gal. 3. lect. 6.

5 Mittam te. Ierem. 7. 8.

6 Quis ego sum, ut vadam ad Pharaonem &c. 2. 2. q. 185. 2. o., 3. dist. 39. 1. 3., 4. dist. 29. 4. 4., Quol. 5. q. 11. o.

7 Ego

¶ In cunctis diis Ægypti. sup. 7. 1. ¶ Et transibo vos. Gen. 3. 13.

4 Est enim phase, id est transitus Domini. Ioan. 13. princ.

5 Habebitis hanc diem in monimentum, & celebrabitis eam solemnem Domino. 1. 2. q. 100. 5. 2., qu. 102. 4. 10., 5. 2., Ioan. 13. princ., 1. Cor. 5. lect. 2., Col. 2. lect. 4.

6 Cultu sempiterno, & usque in æternum. Gen. 17. 11.

7 Azyma comedetis septem diebus. 3. qu. 74. 4. 0., 3., 4. d. 11. q. 2. art. 2. q. 3. art. 8. 0., 3., 7., 8, 9., ꝫ. 4. c. 68., Opusc. 1. c. 61. fin.

8 Septem diebus fermentatum non invenietur in domibus vestris. 1. 2. qu. 102. 3. 14., 3. q. 74. 4. 0. fin., 3., 1. Cor. 5. lect. 2. 0.

9 Peribit anima illa de Israel. Gen. 46. 2. ¶ Et peierunt ab Ægyptiis vasa &c. sup. 3. 11.

10 Omnis alienigena non comedet ex eo, *scilicet phase*, &c. 1. 2. q. 102. 5. 0., 3. q. 37. princ., q. 40. 4. 0., q. 70. 4. fin., Rom. 2. lect. 4., Col. 2. lect. 4. princ.

11 Circumcidetur prius omne masculinum eius. Gen. 17. 7.

12 Si quis circumcisus non fuerit, non vescetur ex eo, *scilicet phase*. sup. 10.

13 Eadem lex erit indigenæ & colono qui peregrinantur apud vos. 1. 2. q. 105. 3. 0.

C A P. XIII.

1 Locutus est Dominus ad Moysen dicens. supra 6. 1.

2 Sanctifica mihi omne primogenitum. 3. q. 28. 2. 1., q. 37. 3. 1.

3 In manu forti eduxit nos Dominus. Gen. 3. 14. ¶ Ut non comedatis fermentatum. sup. 12. 8.

4 Quam Dominus iuravit. Gen. 22. 8. ¶ Terram fluentem lacte & melle. sup. 3. 4.

5 Septem diebus vesceris azymis. sup. 12. 7.

6 Eo quod adiurasset filios Israel. Gen. 24. 2. ¶ Visitabit vos Deus. sup. 2. 6.

C A P. XIV.

1 Locutus est Dominus ad Moysen dicens. supra 6. 1. ¶ Indurabo cor Pharaonis &c. sup. 4. 9.

2 In manu excelsa. Gen. 3. 14. ¶ Clamaverunt ad Dominum. Gen. 4. 4.

C A P. XV.

1 Omnipotens nomen eius. Gen. 17. 1. ¶ Dextera tua Domine. Gen. 3. 14.

2 Misisti iram tuam. sup. 4. 5. ¶ In spiritu furoris tui. ibidem. ¶ Quis similis tui, Domine? Psal. 81. 1.

3 Extendisti manum tuam. Gen. 3. 14. ¶ In brachio virtutis tuæ. ibidem.

4 Dominus regnabit in æternum & ultra. 1. q. 10. 2. 2., 2. d. 2. q. 1. 1. 1., Pot. q. 3. 17. 23.

5 Dominus factus est mihi in salutem. Psalm. 89. 1. ¶ Magnificus in sanctitate. 2. 2. q. 134. 2. 3.

6 Iste Deus meus, & Deus patris mei. Gen. 17. 5. ¶ At ille clamavit ad Dominum. Gen. 4. 4.

7 Et ibi tentavit eum. Gen. 22. 1.

C A P. XVI.

1 Per manum Domini. Gen. 3. 14. ¶ Ut tentem eum. Gen. 22. 1. ¶ Dixit Dominus ad Moysen. sup. 6. 1.

2 Ecce ego pluam vobis panem de cælo. Gen. 32. ¶ Videbitis gloriam Domini. Gen. 32. 2., 1. Cor. 11. lect. 2.

3 Accedite coram Domino. Psal. 33. 3. ¶ Requies sabbati sanctificata est Domino. inf. 20. 13.

4 Filii autem vestri comederunt manna quadraginta annis, donec &c. 1. 2. q. 102. 3. 2., 3. q. 73. 6. 0., q. 74. 6. 1., 4. d. 8. q. 1. art. 2. q. 3. 0., 4., 6., Ioan. 6. lect. 4

C A P. XVII.

1 Qui iurgatus contra Moysen. Gen. 13. 2. ¶ Cur tentatis Dominum. Deut. 6. 8.

2 Clamavit autem ad Dominum Moyses. Gen. 4. 4. ¶ Manus filius Dei. Gen. 3. 14.

3 Et bellum Dei erit contra Amalech a generatione in generationem. 1. 2. q. 105. 3. 1.

C A P. XVIII.

1 Deus patris mei. Gen. 17. 5. ¶ Deus adiutor meus. 1. Paral. 12. 5.

2 Moyses egressus in occursum cognati sui, adoravit. Gen. 18. 2. ¶ Et osculatus est eum. Gen. 27. 1.

3 Magnus Dominus. Psal. 146. 1. ¶ Super omnes deos. sup. 7. 1.

4 Provide tibi viros sapientes, ac timentes Deum &c. Quol. 3. q. 6. 3. 5., Matth. 19.

C A P. XIX.

1 Vocavitque Moysen Dominus. sup. 3. 8.

2 Portaverim vos super alas aquilarum. 2. 2. q. 113. 6. 1., 2., 4. d. 24. q. 3. 3. 0. fin.

3 Eritis mihi in peculium de cunctis populis. 1. 2. q. 105. 1. 1., 4. d. 8. q. 1. art. 3. q. 2. 2., 2. Cor. 6., Heb. 8. lect. 3. princ.

4 Et vos eritis mihi in regnum sacerdotale, & gens sancta. 4. d. 49. q. 1. art. 2. q. 5. 3., Heb. 1. lect. 4.

5 Responditque universus populus simul. Cuncta quæ locutus est Dominus, faciemus. Rom. 5. lect. 6.

6 Veniam ad te. 1. qu. 3. 1. 5., q. 9. 1. 3., 4. d. 17. q. 1. art. 2. qu. 2. 0., Opusc. 3. c. 161. fin., Iob 9. c. 10., Ioan. 14. lect. 7., Phil. 4., Heb. 3.

7 Deus in caligine nubis. 1. d. 8. qu. 1. 1. 4, 3. d. 35. q. 2. art. 2. qu. 2. 0., 1. Tim. 6. lect. 3. fin., Heb. 11. lect. 4.

8 Audiat me populus loquentem ad te. sup. 6. 1. ¶ Descendet Dominus. Gen. 3. 13.

9 Omnis qui tetigerit montem &c. non vivet; 2. 2. q. 33. 4. 0., Heb. 12. lect. 4.

10 Ne appropinquetis uxoribus vestris. 4. dist. 31. art. 5. q. 2. 2.

11 Totus autem mons fumabat &c. 1. dist. 34. qu. 3. 1. 2., d. 45. 4. 0., 2. d. 6. 3. 3., d. 16. 2. 5., Pot. q. 7. 5. 0., Isa. 33., c. 10. fin., Heb. 12. fin.

C A P. XX.

1 Locutus est Dominus cunctos sermones hos. sup. 6. 1. ¶ Ego sum Dominus Deus tuus. Gen. 17. 5.

2 Non habebis Deos alienos. sup. 7. 1., 2. 2. q. 122. 2. 2.

3 Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem. c. 2. q. 100. 7. 2., 3., 4., 2. 2. q. 122. 2. 2., 3. qu. 25. 3. 1., 2., 3., 3. d. 9. qu. 1. art. 2. q. 2. 1., 2.

4 Non adorabis ea, neque coles. 2. 2. qu. 84. 1. 1., q. 94. 2. 3. 0., q. 122. 2. 0., q. 161. 3. 1., 3; q. 25. 5. 6. 7. 0., 3. d. 9. q. 1. 2. 0., ꝫ. 3. c. 110., ꝫ. 4. cap. 7. 18., 17. 2., Psalm. 40. fio., Rom. 1. lect. 7. med.

5 Deus fortis. Gen. 17. 1., ꝫ. 1. c. 92.

6 Deus zelotes. 1. 2. qu. 28. 4. 0., 1. prol. L., 3. d. 26. q. 1. 1. 0., Verit. q. 26. 4. 0. fin., 8., 1. Cor. 14., 2. Cor. 11., Gal. 4. lect. 4. fin.

7 Visitans iniquitates patrum in filiis. 1. 2. q. 81. 1.

CAP. XXI.

CAP. XXII.

o., 4. d. 1. q. 2. art. 2. q. 3. 2., d. 2. q. 1. 2. 4., Quol. 2. qu. 4. 3. o., Matth. 23., Heb. 7. lect. 2. princ., Quol. 6. 10. o.

13 Et primitias. 2. 2. q. 85. 3. 3., q. 86. 4. o.

14 Primogenita filiorum tuorum dabis mihi, de bobus quoque, & ovibus similiter facies. sup. 13. 2.

15 Septem diebus sit cum matre sua, die octava reddes illum mihi. 1. 2. qu. 102. 3. 7., 5. 1., 3. q. 70. 3. 3., 4. d. 1. q. 2. art. 3. q. 1. o., 3.

16 Si pecunias mutuum dederis populo meo &c. usuris non opprimes. Lev. 25. 6.

17 Pupillo, & viduæ non nocebitis. 2. 2. qu. 65. 4. 2.

CAP. XXIII.

1 Non suscipies vocem mendacii. 2. 2. q. 100. 3. 4. o., q. 111. 1. o., qu. 69. 1. 2. o., q. 70. 4. o., q. 124. 5. 2., 3. d. 38. 3. 4. o., 4. d. 16. q. 4. art. 1. q. 3. o., Quol. 7. vel 8. q. 6. 4. o., Quol. 9. 14. o., Trin. 9. o., Psal. 5.

2 Nec iungas manum tuam, ut pro impio falsum dicas testimonium. sup. 20. 22.

3 Pauperis quoque non misereberis in iudicio. 2. 2. q. 63. 4. 3.

4 Si occurreris bovi inimici &c. reduc eum. Verit. q. 2. 8. 4.

5 Et insontem, & iustum non occides. sup. 20. 19., Gen. 22. 2. 4.

6 Sex annis operaberis terram tuam &c. Psal. prol.

7 Sex diebus operaberis, septima die cessabis. sup. 20. 13. 14.

8 Per nomen externorum deorum non iurabis. sup. 7. 1., 2. 2. q. 89. 6. o., 3. dist. 39. 1. o., L., Heb. 6.

9 Solemnitatem azymorum custodies. sup. 12. 5. ¶ Azyma comedetis septem diebus. ibidem 7.

10 Non immolabis super fermentum. ibid. 8. ¶ Primitias frugum terræ tuæ deferes in domum Domini Dei tui. sup. 22. 13.

11 Non coques hœdum in lacte matris suæ. 1. 2. q. 102. 6. 4., 8.

12 Ecce ego mittam angelum meum. Psalm. 90. 4. ¶ Et custodiat in via. ibidem.

13 Et est nomen meum in illo, *scilicet angelo*. sup. 6. 1. ¶ Non adorabis deos eorum, neque coles. sup. 20. 4., 7. 1.

14 Benedicam panibus tuis, & aquis. Gen. 35.

CAP. XXIV.

1 Moysi quoque dixit Deus. sup. 6. 1. ¶ Omnia quæ locutus est Dominus, faciemus. sup. 19. 5.

2 Et viderunt Deum Israel. Gen. 32. 2. ¶ Sub pedibus eius, *scilicet Dei*. Gen. 3. 14. Misit manum suam. ibidem.

3 Operuit nubes montem &c. sup. 19. 7. ¶ Et vocavit eum, *scilicet Moysen*, Dominus. sup. 3. 8.

4 Erat autem gloria Domini quasi ignis ardens. sup. 19. 11. ¶ Daboque tibi duas tabulas lapideas. inf. 31. 6.

5 Moyses fuit ibi, *scilicet in monte*, quadraginta diebus, & quadraginta noctibus. 3. d. 16. q. 1. 3. 6., 2. 2. qu. 147. 5. o., 3. q. 40. 2. 3., 3. d. 16. q. 1. 3. 6., 4. dist. 15. q. 3. art. 3. q. 1. 3., 4., Verit. q. 26. 10. 5.

6 Quæ scripsi. inf. 31. 7.

CAP. XXV.

1 Locutus est Dominus ad Moysen. sup. 6. 1. ¶ Tollant mihi primitias ab omni homine. sup. 22. 13.

2 Et habitabo in medio eorum. Rom. 8. 10., Numer. 11. 5.

3 Arcam de lignis Sethim compingite, cuius longitudo &c. 1. 2. q. 102. 4. 6., 4. dist. 9. art. 3. q. 6. 1.

4 Qui, *scilicet vectes*, semper erunt in circulis. 1. 2. q. 65. 2. 3. 5. o., 2. 2. q. 23. 7. o., q. 108. 2. 2., Verit. q. 1. 10. 4.

5 Duos quoque Cherubin aureos & productiles facies &c. 1. 2. q. 102. 4. 6. fin., Heb. 9. lect. 1.

6 Facies & propitiatorium de auro mundissimo &c. ibid. ¶ Facies & mensam &c. ibid.

7 Facies & candelabrum ductile de auro mundissimo &c. ibid.

CAP. XXVI.

1 Tabernaculum ita fiet &c. 1. 2. q. 102. 4. o., Heb. 9. lect. 1.

2 Inspice & fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est. Verit. q. 8. 8. 1.

3 Facies & velum de Iacintho &c. 1. 2. q. 102. 4. 4., Matth. 27.

CAP. XXVII.

1 Facies & altare de lignis Sethim &c. sup. 20. 26.

2 Sicut tibi in monte monstratum est. sup. 25. 2.

3 Facies & atrium tabernaculi &c. 1. 2. quæst. 102. 4. o.

4 Cuncta vasa tabernaculi in omnes usus ex ære facies. 2. 2. q. 100. 6., 4. o., 4. dist. 25. q. 3. art. 2. q. 3. o.

5 Perpetuus erit cultus per successiones suas. Gen. 17. 11.

CAP. XXVIII.

1 Loqueris cunctis sapientibus corde, quos replevi spiritu prudentiæ &c. inf. 31. 2.

2 Hæc autem erunt vestimenta, quæ facies &c. 1. 2. q. 102. 5. 9.

3 Legitimum sempiternum erit. Gen. 17. 11.

4 Carbunculus. Psal. 17.

5 Saphyrus. Spiritu 2. o.

6 Iaspis. 3. d. 16. qu. 2. 1. 4., 1. o., 4. dist. 44. q. 2. art. 4. q. 2. 2.

7 Sacrificium est Domino. 2. 2. q. 81. 4. 1., 3. q. 22. 2. o., q 48. 3. o., Psal. 19.

CAP. XXIX.

1 Sed & hoc facies, ut mihi in sacerdotio consecrentur &c. 1. 2 q. 102. 5. 8., q. 103. 2. 1.

2 Et duos arietes immaculatos. Lev. 3. 3. ¶ Panesque azymos. sup. 12. 7. ¶ Absque fermento. ibid. 4.

3 Oleum unctionis fundes super caput eius. Matth. 26., Heb. 1. princ.

4 Religione perpetua. Gen. 17. 11. ¶ Oblatio est Domino odor suavissimus. Gen. 8 7.

5 Agnos anniculos duos per singulos dies iugiter &c. 1. 2. q. 102. 4. 10., 3. q. 22. 3. 3., Ioan. 21.

6 Et habitabo in medio filiorum Israel. Rom. 8. 13.

7 Ero eis Deus. Gen. 17. 5.

8 Sanctificabitur altare in gloria mea. 1. d. 15. q. 5. art. 1. q. 1. 1., 2. d. 15. q. 3. 3. o.

9 Ut sacerdotio fungantur mihi. 3. q. 22. 6. 2.

10 Ut manerem inter illos. Isa. 33., Rom. 5. 8.

CAP. XXX.

1 Faciesque altare ad adolendum thymiama &c. sup. 20. 26.

2 Thymiama sempiternum. Gen. 17. 11. ¶ Loquutus est Dominus ad Moysen. sup. 6. 1.

4. 3., q. 169. 2. 0., 4. 0., 3., 3. d. 26. q. 2. 2. 4., d. 33. q. 3. art. 2. q. 1. 1.
4 Patiens. 2. 2. q. 123. 3. 1., 2.
5 Et verax. 1. q. 16. 5. 0., 1. 2. q. 3. 7. 0., qu. 93. 1. 3., 2. 2. q. 27. 4. 0., 1. d. 19. q. 5. 1. 0. fin., ξ. 1. c. 1., 60., 61. 1., 62., ξ. 3. c. 51., Opusc. 3. c. 105., Ioan. 14. lect. 2.
6 Qui custodis misericordiam in millia. sup. 20. 9.
7 Nullusque apud te per se innocens est. Rom. 3. lect. 2.
8 Qui reddes iniquitates patrum in filiis ac nepotibus in tertiam & quartam progeniem. sup. 20. 7.
9 Ut gradiaris nobiscum. Gen. 3. 13. ¶ Noli adorare Deum alienum. sup. 20. 4. ¶ Dominus zelotes. ibid. 6.
10 Deus emulator. ibid. ¶ Cum fornicati fuerint cum diis suis. 2. 2. q. 151. 2. 0., 3., 4. dist. 35. 1. 3., d. 39. 6. 2., 1. Cor. 6. lect. 3.
11 Nec uxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis. 1. 2. q. 105. 4. 6., 4. d. 39. 1. 1., 2., 1. Cor. 7. lect. 2.
12 Deos conflatiles non facies tibi. sup. 20. 2. 3. ¶ Solemnitatem azymorum custodies. sup. 12. 5.
13 Septem diebus vesceris azymis. ibid. 7. ¶ Omne quod aperit vulvam &c. sup 13. 2.
14 Ne ineas pactum cum hominibus illarum regionum. 2. 2. q. 10. 9. 0., 4. dist. 13. q. 2. 3. 0., d. 18. q. 2. art. 1. qu. 1. 0., Quol. 9. vel 10. q. 7. 1. 0., Opusc. 17. c. 5. 6., 1. Cor. 5. fin.
15 Ne cum fornicati fuerint. sup. 10.
16 Sex diebus operaberis, in die septimo cessabis arare, & metere. sup. 20. 14. ¶ Omnipotentis Dei. Gen. 17. 1.
17 Non immolabis super fermento. sup. 12. 8. ¶ Primitias frugum terræ tuæ offeres. supra 22. 13.
18 Non coques hœdum in lacte matris suæ. sup. 23. 11. ¶ Scribe tibi verba hæc &c. sup. 31. 7.
19 Fecit ergo ibi cum Deo quadraginta dies, & quadraginta noctes &c. sup. 24. 5.
20 Videntes autem Aaron, & filii Israel cornutam Moysi faciem. 2. Cor. 3. lect.. 2.
21 Posuit velamen super faciem suam, quod ingressus ad Dominum & loquens cum eo auferebatur. ibid.

CAP. XXXV.

1 Sex diebus facietis opus, septimus dies erit vobis sanctus. sup. 20. 13. 14. ¶ Sabbatum requies Domini. Gen. 2. 3.
2 Separate apud vos primitias Domino. supra 22. 13. ¶ Quisquis vestrum est sapiens &c. supra 31. 2.
3 Faciat tabernaculum suum &c. sup. 26. 1. ¶ Ecce vocavit Dominus ex nomine &c sup. 3. 8.
4 Omnes viri ac mulieres mente promptissima atque devota obtulere donaria. 2. 2. q. 85. 3. 3., q. 88. 4. 0.
5 Ecce vocavit Dominus ex nomine Beseleel. sup. 33. 5.
6 Et implevit eum spiritu Dei, sapientia, intelligentia, scientia & omni doctrina, ad excogitandum & faciendum opus &c. sup. 31. 2.

CAP. XXXVI.

1 Omnis sapiens quibus Dominus dedit sapientiam & intellectum &c. ibid.

CAP. XXXVII.

1 Fecit autem Beseleel & arcam &c. sup. 25. 3. ¶ Fecit & propitiatorium &c. ibid. 6. ¶ Duos etiam Cherubin &c. ibid. 5.
2 Fecit & mensam de lignis Sethim &c. ibid. 6. ¶ Fecit & candelabrum ductile &c. idid. 7.
3 Fecit & altare thymiamatis de lignis &c. sup. 20. 26.

CAP. XXXVIII.

1 Fecit & altare holocausti &c. ibid.

CAP. XXXIX.

1 De hyacintho & purpura vermiculo ac bysso fecit vestes &c. sup. 28. 2. ¶ Altare aureum, & altare æneum. sup. 20. 26.

CAP. XL.

1 Loquutus est Dominus ad Moysen. sup. 6. 1. ¶ Mense primo prima die mensis eriges tabernaculum &c. sup. 26. 1.
2 Et assumpto unctionis oleo, unges tabernaculum cum vasis suis. 1. 2. q. 102. 4. 9.
3 Ut sanctificentur &c. sup. 30. 4. ¶ Applicabisque Aaron & filius eius &c. sup. 29. 1.
4 Et unctio eorum in sacerdotium proficiat in sempiternum. Gen. 17. 11.
5 Altare aureum, & altare holocaustorum. sup. 20. 26. ¶ Posuit & mensam propositionis &c. sup. 25. 6.
6 Posuit & candelabrum cum lucernis &c. sup. 25. 7. ¶ Operuit nubes tabernaculum. sup. 19. 7.

EX LIBRO LEVITICI.

CAP. I.

1 VOcavit Dominus Moysen. Exod. 3. 8. ¶ Et loquutus est ei Dominus. Exod. 6. 1.
2 Si holocaustum fuerit eius oblatio, ac de armento masculum immaculatum offeret. 1. 2. q. 102. 3. 8., 9.
3 Sanguinem eius fundentes per altaris circuitum. 1. 2. q. 102. 3. 8.
4 Holocaustum suavem odorem Domino. Genes. 8 7.
5 De turturibus & pullis columbæ offeret. 1. 2. q. 102. 3. 2., 4., 6., 9., 3., q. 37. 3. 4.
6 Retorto ad collum capite, ac rupto vulneris loco. 1. 2. q. 102. 3. 6.

CAP. II.

1 Anima cum obtulerit &c. Gen. 46. 2.
2 Simila erit eius oblatio, fundetque super eam oleum, & thus &c. 1. 2. quæst. 102. 3. 12., 13., 14.
3 In odorem suavissimum Domino. Gen. 8. 7.
4 Omnis oblatio quæ offertur Domino, absque fermento erit. Exod. 12. 8.
5 Nec quicquam mellis adolebitur in sacrificio Domini. 1. 2. q. 102. 3. 13.
6 In omni oblatione offeres sal. 1. 2. qu. 102. 3. 3., 14., Rom. 12. lect. 1. med.
7 Offeres primitias tuas Domino. Exod. 22. 13.

CAP. III.

1 Si hostia pacificorum fuerit eius oblatio &c. 1. 2. q. 102. 3. 8., 9.
2 Sive marem, sive feminam. 1. 2. q. 102. 3. 9.
3 Immaculata offeret. 1. 2. q. 102. 3. 7., 2. 2. q. 86. 3. 3
4 Fundent sanguinem per circuitum altaris. sup. 1. 3.

CAP.

CAP. XIV.

2 Hic est ritus leprosi, quando mundandus est &c. 1. 2. q. 102. 5. 7., q. 103. 2. 3.

5 Si fuerit plaga lepræ in ædibus &c. 1. 2. q. 102. 5. 4.

CAP. XV.

1 Vir qui patitur fluxum seminis, immundus erit &c. 1. 2. q. 102. 5. 4.

3 Mulier quæ redeunte mense patitur fluxum sanguinis &c. 1. 2. q. 102. 5. 4.

CAP. XVI.

2 Duos hircos stare faciet coram Domino in ostio tabernaculi testimonii &c. 1. 2. q. 102. 5. 6.

3 In nube apparebo super oraculum. Exod. 19. 7., Gen. 32. 2. ¶ Tunica linea vestietur &c. Exod. 28. 2.

5 Mense septimo decima mensis . . . erit expiatio vestri, atque mundatio ab omnibus peccatis vestris. 1. 2. q. 102. 4. 10., 5. 6., q. 103. 2. 1., 3. 4., 3. q. 73. 6. o.

6 Sabbatum enim requietionis est. Psal. prol.

CAP. XVII.

6 Anima omnis carnis in sanguine est. 1. 2. q. 102. 3. 8., 4. d. 11. L. 4., ℨ. 2. cap. 80., Pot. q. 3. 9. 8.

CAP. XVIII.

2 Facietis præcepta mea, atque iudicia mea servabitis, & ambulabitis in eis. 1. 2. q. 99 4. 2.

3 Quæ faciens homo, vivet in eis. 1. 2. q. 100. 12. 2., Rom. 10. lect. 1. princ.

4 Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedet, ut revelet turpitudinem eius &c. 4. d. 40. 3. o., 1. Cor. 5.

5 Talis coitus incestus est. 2. 2. q. 154. 1. o., 9. o., 4. d. 41. art. 4. q. 1. 2. o., Mal. q. 15. 3. o.

6 Sororem uxoris tuæ in pellicatum non accipies. 1. 2. q. 101. 3. 2., Opusc. 20. lib. 4. c. 14.

7 Ad mulierem quæ patitur menstruum, non accedes. 2. 2. q. 102. 5. 4.

10 De semine tuo non dabis ut consecretur idolo Moloch. 2. 2. q. 81. 5. 1.

11 Cum masculo non commisceberis &c. 2. 2. q. 142. 4. 3., q. 154. 11. 12. o., 3. q. 70. 2. 4., 3. d. 37. L. 4., 4. d. 1. q. 2. art. 1. q. 3. o., d. 41. art. 4. q. 2. 4., q. 3. o., Mal. q. 15. 1. 7., 3. o., Rom. 1. lect. 8. princ.

12 Cum omni pecore non coibis &c. 2. 2. q. 154. 11. 2., 12. 4., 4. d. 13. q. 2. 2. 1.

CAP. XIX.

6 Cum messueris segetes terræ tuæ, non tondebis usque ad solum &c. 2. 2. 101. 1. 2.

7 Non facietis furtum. Exod. 20. 21. ¶ Non mentiemini. Exod. 23. 1.

8 Nec decipiet unusquisque proximum suum. 2. 2. q. 55. 8. o., q. 56. 2. o., q. 118. 8. o., 2. d. 42. q. 2. 3. o., Mal. q. 81. o., 18., q. 13. 3. o.

9 Non periurabis in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui. Exod. 20. 10.

10 Non facies calumniam. 2. 2. q. 68. 3. o., 1., q. 69. 2. 3. o.

11 Nec vi opprimes eum. 2. 2. q. 68. 8. o., qu. 118. 8. o., 2. d. 42. q. 2. 3. o., Mal. q. 13. 3. o.

12 Non morabitur merces mercenarii tui apud te, usque mane. 1. 2. q. 105. 2. 6.

13 Non maledices surdo. 2. 2. q. 76. 1. 3. o.

14 Timebis Dominum Deum tuum. 1. 2. q. 67. 4. 2., 2. 2. q. 7. 1. o., q. 19 2. o., q. 22. 2. o., 3. d. 34. q. 2. art. 1. q. 2. o., Virt. q. 2. 10. 13., q. 4. 4. 2., Rom. 8. lect. 3.

15 Non iniuste iudicabis. 2. 2. q. 60. 2. 3. 6. o., q. 67. 1. o., 3. q. 59. 1. o., 4. d. 48. q. 1. 1. o. princ., Psal. 37., Rom. 2. lect. 1. princ., c. 14., 1. Cor. 4.

16 Non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Rom. 13. lect. 1. fin.

17 Non eris criminator. 2. 2. q. 62. 2. 2., q. 73. 1. 2., q. 74. 1. 3., 2. o.

18 Nec susurro in populis. 2. 2. q. 74. o., q. 75. 1. o., Rom. 1. lect. 8.

19 Non stabis contra sanguinem proximi tui. Exod. 20. 19. ¶ Non oderis fratrem tuum. 2. 2. q. 25. 5. o., q. 34. 3. 4. o., Psal. 24.

20 Sed publice argue eum. 2. 2. q. 33. 7. o., 3. q. 55. 1. 1., 4. d. 19. q. 2. art. 3. q. 1. 2. o., Virt. q. 3. 2. o., Quol. 10. vel 11. 12. o., Mal. qu. 3. 2. 1., Matth. 18., Gal. 2. lect. 3., 1. Tim. 5. lect. 3. princ.

21 Non quæras ultionem &c. Deut. 33. 17. ¶ Diliges amicum tuum sicut teipsum. Matt. 19. 17.

22 Iumenta tua non facies coire cum alterius generis animantibus. 1. 2. q. 102. 6. 8.

23 Agrum tuum non seres diverso semine. 1. 2. q. 102. 6. 3.

24 Veste quæ ex duobus texta est, non indueris. 1. 2. q. 102. 6. 6.

25 Homo si dormierit cum muliere coitu seminis quæ sit ancilla . . . non morientur. ibid.

27 Cum ingressi fueritis terram, & plantaveritis ligna pomifera, auferetis præputia eorum &c. 1. 2. q. 102. 6. 5.

28 Non comedetis carnem cum sanguine. supra 4. 8.

29 Non augurabimini. 1. 2. q. 100. 11. o., 2. 2. q. 95. 3. o., 7. o., ℨ. 3. c. 154., Isa. 2. lect. 2.

30 Non observabitis somnia. 1. 2. q. 100. 11. o., 2. 2. q. 95. 6. o., ℨ. 3. c. 154.

31 Neque in rotundum attondebitis comam, nec radetis barbam. 4. d. 24. q. 3. art. 1. q. 1. 1.

32 Super mortuo non incidetis carnes vestras. 2. 2. q. 92. 1. 2. o.

33 Neque figuras aliquas, aut stigmata facietis vobis. 2. 2. q. 94. 2. 1., 3. dist. 9. q. 1. art. 2. q. 2. 1., Rom. 1. lect. 6.

34 Non declinetis ad magos, nec ab ariolis aliquid sciscitemini. 1. 2. qu. 100. 11. o., 2. 2. qu. 95., 2. d. 39. q. 1. 2. 5., ℨ. 3. cap. 104. usque 108., Pot. qu. 6. 10. o., Mal. qu. 16. 9. 11., Quol. 4. qu. 9. 1. o.

35 Coram cano capite consurge, & honora personam senis. 1. 2. qu. 100. 11. o. fin., 2. 2. q. 63. 3. o.

36 Si habitaverit advena in terra vestra &c. 1. 2. q. 104. 4. o., q. 105. 3. o.

CAP. XX.

5 Ego Dominus, qui sanctifico vos. ℨ. 4. c. 17. 3., Rom. 1. lect. 3.

6 Qui maledixerit patri suo aut matri, morte morietur, Exod. 20. 17.

7 Qui dormierit cum noverca &c. sup. 18. 4. ¶ Qui dormierit cum masculo &c. ibid. 11.

8 Qui cum iumento & pecore coierit &c. ibid. 12. ¶ Pecus quoque occidite. Gen. 6. 9.

10 Ego Dominus Deus vester, qui separavi vos a ceteris populis. 1. 2. q. 36. 3. 2., 3.

11 Separate ergo & vos iumentum mundum ab immundo &c. sup. 11. 1.

CAP. XXI.

1 Ne contaminetur sacerdos in mortibus &c. 1. 2. q. 102. 6. 11.

2 San-

4. d. 49. q. 2. 7. 2., Pſalm. 73., Verit. q. 12. 7. 14. o., 13. o., 1. Cor. 13. lect. 4.

3 At non talis ſervus maus Moyſex. 2. 2. qu. 174. 4. o., 3. q. 7. 8. 1., Verit. q. 12. 9. 2., 14. o., Iſa. 6.

4 Qui in omni domo fideliſſimux eſt. Heb. 3. lect. 1. o.

7 Erat enim Moyſes vir mitiſſimus ſuper omnes hominex qui morabaotur in terra. 2. 2. qu. 157. 4. art. 1., Pſal. 24.

C A P. XIV.

1 Dominus vobiſcum eſt. Pſal. 45., Iſa. 7. fin., 1. Mach. 16., 4. d. 8. L.

5 Auferens iniquitates, & ſcelera. Mar. 2. 1.

C A P. XV.

3 Colligantem ligatura ſabbato, obruerunt lapidibus, ax præcepto Dei. 1. 2. q. 105. 2. 9.

4 Faciant ſibi fimbrias per angulos quatuor palliorum &c. 1. 2. q. 102. 6. 7., Pſal. 44.

C A P. XVI.

2 Dirupta eſt terra ſub pedibus eorum &c. 2. 2. q. 39. 2. o., 4. d. 13. q. 2. 2. 4., Mal. q. 2. 10. 4.

5 Cumque oriretur ſeditio. 2. 2. q. 42. o.

C A P. XVII.

2 Invenit germinaſſe virgam Aaron. 1. q. 69. 2. o.

C A P. XVIII.

1 Tu, & filii tui, & domus patris tui tecum portabitis iniquitatem ſaoctuarii &c. 1. 2. quæſt. 81. 1. 1.

7 Nihil aliud poſſidebunt levitæ, dacimarum oblationa contenti. 4. d. 24. q. 3. art. 1. q. 3. 2.

8 Cum aeceperitis a filiis Iſrael decimas quas dedi nobis, primitias eorum offerte Domino. 2. 2. q. 87. 1. 4.

C A P. XIX.

2 Præcipe filiis Iſrael ut adducant ad te vaccam ruſam &c. 1. 2. q. 102. 5. 5.

3 Vas quod non habuerit operculum, nec ligaturam deſuper, immundum erit. 1. 2. quæſt. 102. 5. 4.

C A P. XX.

2 Loquimini ad petram coram eix, & illa dabit aquas. 1. q. 102. 1. 4., 1. Cor. 10. lect. 4.

3 Iurgati ſunt filii Iſrael contra Dominum. Gen. 13. 2. ¶ Miſit aogelum ſuum. Lucæ 1. 8.

C A P. XXI.

1 Fac ſerpentem æneum, & pone eum pro ſigno &c. 4. d. 1. q. 1. art. 1. 3., Quol. 4. q. 12. 1. 23., 1. Cor. 10.

2 Vocatum eſt nomen loci illius Orma, id eſt anathama. Rom. 9., 1. Cor. 12., Gal. 1. lect. 2. med.

3 Tædere cœpit populum itineris, ac laboris. Matth. 26. 3.

C A P. XXII.

1 Dixit Deux ad Balaam. 2. 2. q. 172. 6. o., 1., 1. Cor. 12.

3 Aperuitque Dominus os aſinæ, & loquuta eſt &c. 2. 2. q. 165. 2. 4., Pot. q. 6. 5. 3.

C A P. XXIII.

2 Non eſt Deus quaſi homo, ut mentiatur. Pot. q. 4. 1. o., Quol. 12. 27. 1., Titum 3.

3 Nec ut filius hominis, ut mutetur. 1. q. 19. 7. 2., 4. d. 45. q. 2. art. 2. q. 2. 1.

C A P. XXIV.

2 Qui cadit, & ſic aperiuotur oculi aius. Varit. q. 11. 3. 1.

3 Quam pulchra tabernacula tua Iacob, & tentoria Iſrael. 1. 2. q. 105. 1. o.

C A P. XXV.

2 Phinees perſodit ambos, *ſcilicet virum, & mulierem*, in locis genitalibus. 2. 2. q. 60. 6. 2.

C A P. XXVII.

1 Homo cum mortuus fuiſſet abſque filio, ad filiam eius tranſibit hereditas &c. 1. 2. q. 105. 2. 2.

C A P. XXVIII.

3 Agnos duos quotidie in holocauſtum ſempiternum, unum offeretis mane, & alterum ad veſperum &c. 1. 2. q. 102. 4. 10., 3. q. 23. 3. 3., Heb. 10. lect. 1. princ.

C A P. XXX.

Si quis virorum votum Domino voverit implebit. 2. 2. q. 88. 3. o., q. 189. 3. o., 4. d. 38. q. 1. art. 3. q. 1. o., q. 3. 1., Quol. 3. q. 5. 2. o., q. 7. 1. o., Quol. 9. vel 10. q. 5. 3. o., 1., Opuſc. 17. c. 13., Opuſc. 18. c. 12. fin.

2 Mulier ſi quippiam voverit &c. 2. 2. qu. 88. 8. o., 9. o., 2., q. 89. 9. 3., q. 189. 5. o., 4. diſt. 32. 4. o., diſt. 38. q. 1. art. 1. q. 3. o., Opuſc. 18. c. 12., c. 13. 10.

C A P. XXXI.

1 Ulciſcere prius filios Iſrael de Madianitix. 2. 2. q. 108. 1. o., 3. o., q. 158. 1. o., 3., 2. o., 3. o., 3. q. 15. 9. o., 3. d. 33. q. 3. art. 4. q. 1. 4., 4. d. 14. qu. 1. art. 3. qu. 1. 3., Mal. q. 12. 1. o., 8., 14., 3. 5., Rom. 12. lect. 3., c. 13., Heb. 10.

C A P. XXXII.

2 Ipſi impleverunt voluntatem meam. 3. q. 18. 5. o., 2., 1. d. 48. 2. 3.

C A P. XXXV.

4 Homicida a caſu maneat in civitata confugii uſqua quo ſacerdos magnus, qui oleo ſancto unctus eſt moriatur. 3. qu. 49. 5. o. fin., 1. 2. qu. 105. 2. 10.

6 Ego ſum Dominus, qua habito inter filios Iſraal. Rom. 8. 50.

C A P. XXXVI.

1 Ut filiabux Salphaat dares poſſeſſionem debitam patri. 1. q. 21. 1. 3.

2 Omnes viri ducent uxores de tribu & cognatione ſua, & cunctæ feminæ &c. 1. 2. q. 105. 2. 2., 4. d. d. 30. q. 2. art. 1. q. 3. 4., 3. q. 31. 2. 2., Heb. 7. lect. 3.

EX LIBRO DEUTERONOMII.

C A P. I.

3 Deus addat ad hunc numerum multa millia. 1. q. 23. 7. 1., 4. d. 14. L., Verit. q. 6. 4. 1.

6 Nec accipietis cuiuſquam perſonam. c. q. 23. 5. 3., 1. 2. q. 97. 4. 2., q. 98. 4. 2., q. 106. 3. 1., 2. 2. q. 63. o., Quol. 4. q. 8. 4. o., Quol. 6. 9. o., Quol. 8. 6. o. fin., Quol. 9. vel 10. q. 6. 1. o., Io. 7. lect. 2. fin., Rom. 2. lect. 2., c. 9. lect. 3., Gal. 2.

C A P. III.

1 Domine Deus, tu cœpiſti oſtendera ſervo tuo magnitudinem tuam. Pſal. 47. 1.

2 Qui poſſit facere opera tua. Pot. q. 3. 4. o.

3 Et comparari tibi. Verit. q. 2. 3. 18.

C A P. IV.

3 Non addatis ad verbum quod loquor vobis, nec auferetix ex ao. 3. q. 60. 8. 1., 1. prol. L. 4., d. 3. art. 2. q. 3. 1., Gal. 1. lect. 2., lect. 3. fin.

4 Hæc eſt enim veſtra ſapientia, & intellectus &c. 1. q. 1. 6. o., 1. 2. q. 100. 7. o.

6 Quæ eſt alia gens ſic inclita, quæ habeat

verbum. 1. 2. q. 105. 2. 8., 2. 2. q 70. 2. 0., Io. 8. lect. 2., Heb. 10. lect. 3.

6 Si ſteterit teſtis mendax contra hominem &c. reddent ei ſicut fratri ſuo facere cogitavit &c. 2. 2. q. 64 4. 0, 4. d. 41. art. 5. q. 2. 1., Quol. 10. vel 11. q. 13. 0.

C A P. XX.

1 In medio veſtri eſt. Numer. 11. 5. ¶ Qui ædificat domum, vedat & revertatur &c. 1. 2. q. 105. 3. 5., 6.

2 Si quando acceſſeris ad expugnandam civitatem, offeres ei primum pacem &c. 1. 2. quæſt. 105. 3. 4.

4 Non ſuccides arbores, de quibus veſci poteſt &c. 1. 2. q. 105. 3. 4.

5 Inſtrue machinas. 2. 2. q. 40. 1. 0., q. 41. 1. 3., q. 40. 2. 1., q. 66. 8. 1.

C A P. XXI.

1 Quando inventum fuerit cadaver occiſi, & ignorabitur cædis reus, egredientur maiores &c. 1. 2. q. 105. 2. 12.

2 Si videris in medio captivorum mulierem pulchram &c. radet cæſariem &c. 1. 2. q. 105. 4. 6., 4. d. 39. 1. 2., Gal. 3. lect. 6. princ., Titum lect. 3. fin.

3 Si generaverit homo filium protervum, contumacem &c. 1. 2. q. 105. 2. 9., 4. 5.

4 Non permanebit cadaver in ligno, ſed eadem die ſepelietur. 4. d. 15. q. 2. art. 1. q. 1. 1., d. 45. q. 2. art. 3. q. 3. 0.

5 Maledictus a Deo eſt qui pendet in ligno. 3. q. 40. 4. 3., Gal. 3. lect. 5.

6 Debit primogenito de his quæ habuerit cuncta duplicia. 1. 2. qu. 103. 1. 3., 2. 1. q. 87. 1. 3., 4. d. 2. q. 1. 2. 4., Heb. 7., c. 12. lect. 3.

C A P. XXII.

2 Non induetur mulier veſte virili, nec e converſo. 1. 2. q. 102. 6 6., 2. 2. q. 169. 2. 3.

3 Si nidum avis inveneris, & matrem pullis, vel ovis deſuper incubantem &c. 1. 2. qu. 102. 6. 8., ℥. 3. c. 110. fin.

5 Non arabis in bove ſimul & aſino. 1. 2. q. 102. 6. 9.

7 Si duxerit vir uxorem &c. expandent veſtimentum &c. 4. d. 35. 3. 5., Matth 5. 27.

8 Si non eſt inventa in puella virginitas &c. lapidibus obruent &c. 3. q. 29. 1. 4., 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. 3. 4.

9 Ut fornicaretur in domo patris ſui. 4. d. 41. art. 4. q. 1. c., Mal. q. 15. 3. 0., Rom. lect. 8.

10 Diffamavit nomen peſſimum ſuper virginem. 2. 2. q. 151. 4. 3.

12 Si in agro repererit vir puellam &c. & nullus affuit qui liberaret eam &c. 1. 2. q. 105. 2. 9.

13 Si invenerit vir puellam virginem quæ non habet ſponſum &c. dabit patri quinquaginta ſiclos &c. 2. 2. q. 154. 6. 3.

C A P. XXIII.

1 Non intrabit eunuchus, attritis vel amputatis teſticulis, & abſciſſo veretro Eccleſiam Domini. 1. 2. q. 105 3 2.

2 Non ingredietur manzer, *hoc eſt de ſcorto natus*, in Eccleſiam Domini uſque ad decimam generationem. ibid.

3 Ammonites, & Moabites etiam poſt decimam generationem non intrabunt Eccleſiam Domini in æternum. 1. 2. q. 105. 3. 1.

5 Non facies cum eis pacem, nec quæras eis bona in ſempiternum. 2. 2. q. 40. 1. 0.

6 Non abominaberis Idumæum &c. nec Ægyptium &c. qui nati fuerint ex eis. In tertia generatione intrabunt in Eccleſiam Domini. 1. 2. q. 105. 3. 0., 1.

7 Si fuerit inter vos homo qui nocturno pollutus ſit ſomnio, egredietur extra caſtra. Levit. 15. 1.

8 Non revertetur priuſquam ad veſperam lavetur, & prius foris occubitum revertetur in caſtra. Levit. 11. 2.

9 Habebis locum extra caſtra, ad quem egrediaris ad requiſita naturæ, gerens paxillum in balteo &c. 1. 2. q 102. 6. 10.

11 Non trades ſervum domino ſuo, qui ad te confugerit. 1. 2. q. 105. 4. 2., Philem.

13 Non offeres mercedem proſtibuli. 1. 2. qu. 102. 3. 7., 2. 2. q. 32. 7. 2., q. 86. 3. 1., 4. diſt. 15. q. 2. art. 4. q. 3. 1.

14 Nec pretium canis. 1. 2. q. 102. 3. 7., 2. 2. q. 86. 3. 2., 4. d. 15. q. 2. art. 4. q. 3. 1.

C A P. XXX.

3 Mandatum quod ego præcipio tibi hodie, non ſupra te eſt, neque procul . . . ſed iuxta te &c. Rom. 10.

4 Conſidera quod hodie propoſuerim in conſpectu tuo vitam & bonum, & e converſo mortem & malum. ℥. 3. c. 90. fin.

7 Ipſe enim eſt vita tua. 1. 2. q. 110. 1. 2., 3. d. 6. q. 3. 1. 4., 2. 2. q. 22. 2. 2.

8 Et longitudo dierum tuorum. ℥. 3. c. 89.

9 Ut habites in terra. Iſa. 33.

C A P. XXXII.

1 Audite cæli quæ loquor. 1. q. 68. 4. 0., q. 94. 1. 0. fin., 2. d. 14. 4. 0., Verit. q. 12. 27. 11., q. 18. 1. 0., Iob lect 4. princ., Pſal. 49.

2 Dei perfecta ſunt opera. 1. 2. q. 98. 2. 1.

3 Omnes viæ eius iudicia. Ierem. 29. 2.

4 Deus fidelis. 1. Cor. 10. lect. 3., 2. Cor. lect. 5., 1. Theſs. fin., 2. Theſs. 3, 2. Tim. 2. lect. 2.

5 Et abſque ulla iniquitate. 1. q. 25. 3. 2., qu. 63. 1. 0., c. 2. q. 6. 2. 0., c., 1. d. 42. q. 2. 1. 0., 2. 0., d. 43. q. 2. 2. 0., 2. d. 7. q. 1. 1. 0., d. 37. q. 2. 1. 0., 3. d. 12. q. 2. 1. 0., 1., ℥. 2. cap. 25., ℥. 3. c. 109., Verit. q. 24. 7. 0., 2., Pot. q. 1. 6. 0., Mal. q. 1. 3. 9., q. 3. 1. 0., Quol. 5. q. 2. 0.

6 Iuſtus. 1. q. 21. 1. 0., 1. d. 43. q. 2. 2. 0., 4. d. 46. q. 1. art. 1. q. 1. 0., ℥. 1. c. 93.

7 Et rectus. 1. d. 19. q. 5. 1. 4.

8 Numquid non ipſe eſt pater tuus? 1. quæſt. 33. 3. 0.

11 Ut ſugeret mel de petra. 1. qu. 102. 1. 4., ℥. 4. c. 60. 1.

13 Dereliquit Deum &c. 1. q. 3. 1. 5., Pſal. 17., Iſa. 30. fin., Heb. 3.

14 Immolaverunt dæmoniis, & non Deo. Exod. 22. 8. ¶ Novi recenteſque venerunt. 1. Cor. 8.

16 Abſcondam faciem meam ab eis. Gen. 3. 14. ¶ Provocabo eos in eo qui non eſt populus. Rom. 10. lect. 3.

17 Mea eſt ultio &c. 3. diſt. 1. q. 1. 2. 4., ℥. 3. c. 140, Mal qu. 12. 1. 0., 8., 3. 5., Opuſc. 3. c. 73, Rom 12. lect. 3., 1. Cor. 11. lect. 7., Heb. 10. lect. 3.

18 Iudicabit Dominus populum ſuum. Pſal. 9. 3. ¶ Videte quod ego ſim ſolus. 1. q. 31. 0., 1. d. 21. 0.

19 Et non ſit alius Deus præter me. ſupra 6. 3. ¶ Ego occidam &c. 1. q. 49. 2. 0., Heb. 2. lect. 4.

CAP.

CAP. VII.

2 Cumque audisset Gedeon somnium, & interpretationem eius &c. 2. 2. q. 95. 7. 3.

CAP. VIII.

2 Gedeon fecit Ephod, & posuit in civitate sua. Heb. 11. lect. 7.

4 Et factum est Gedeoni, & omni domui eius in ruinam. 4. d. 28. q. 2. art. 3. q. 2. 1.

5 Mortuus est Gedeon in senectute bona. Heb. 11. lect. 7.

CAP. X.

3 Deus doluit super miseriis eorum. Isa. 35. 3.

CAP. XI.

1 Heres in domo patris nostri esse non poteris &c. 4. d. 41. art. 3. q. 2. o.

3 Non ego pecco in te &c. 2. 2. qu. 40. 1. o., q. 41. 1. 3., q. 42. 2. 1., q. 66. 8. 1., q. 83. 8. 3., 3. d. 30. 1. 2. o., Psal. 17.

4 Iephte votum vovit domino &c. & fecit filiæ sicut voverat. 2. 2. q. 88. 1. 2., 4. dist. 38. qu. 1. art. 1. q. 2. 3., Heb. 11. lect. 7.

CAP. XII.

1 Posui animam meam in manibus meis. 3. d. 21. q. 1. art. 1. q. 2. 2., 1. Tim. 5. 6.

CAP. XIII.

2 Erit Nazaræus Dei ab infantia sua &c. 2. 2. q. 186. 6. o, 4. d 24. q. 3. art. 1. q. 1. 2.

CAP. XVI.

1 Vidit ibi mulierem meretricem &c. 2. 2. qu. 103. 4. 3., Matth., Heb. 11.

2 Dormivit Sanson usque ad medium noctis &c. 3. d. 21. q. 2. 2. 6.

7 Moriatur anima mea cum Philistiim. 2. 2. q. 59. 3. 2., q. 64. 5. o, 124. 1. 2., 3. q. 47. 6. 3., 4. d. 49. q. 5. art. 3. q. 2. 6., Heb. 11. lect. 7.

8 Multoque plures interfecit moriens, quam ante vivus occiderat. 2. 2. q. 25. 6. 2., q. 64. 2. o.

CAP. XIX.

3 Cessate ab hac stultitia. 2. 2. quæst. 46. 3. o., Iob 5. princ.

4 Habeo filiam virginem, & hic homo habet concubinam. ¶ Educam eas &c. Gen. 19. 4.

CAP. XXI.

1 Grandi iuramento se constrinxerunt. 2. 2. q. 88. 1. 2., 10. o., 12. 2., q. 89. 7. o., 4. d. 38. q. 1. art. 3. q. 1. 3., art. 4. q. 1. 2.

EX LIBRO RUTH.

CAP. I.

4 Obstinato animo Ruth decrevisset. 4. dist. 20. art. 1. q. 1. o., Quol. 10. 16. o.

CAP. II.

3 Reddat tibi Dominus pro opere tuo. Psalm. 56. 4. ¶ Et plenam mercedem recipias. Matth. 20. 1.

4 A Domino Deo nostro. Gen. 17. 5. ¶ Ad quem venisti. Psal. 33. 3.

CAP. III.

1 Benedicta es a Domino. Gen. 1. 31.

2 Scit omnis populus . . . . mulierem te esse virtutis. 1. q. 39. 2. o., 4., 1. d. 34. q. 1. 2. 4.

CAP. IV.

1 Ascendit Booz ad portam, & sedit ibi. 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 2. o., q. 3. 1., Heb. lect. 2.

4 Benedictus Dominus. Psal. 33. 1. ¶ Consoletur animam tuam. Gen. 46. 2.

EX I. LIBRO REGUM.

CAP. I.

1 Recordatus mei fueris, nec oblitus. Genes. 8. 1.

2 Si respiciens videris afflictionem. Exod. 2. 6.

3 Dabo eum Domino omnibus diebus vitæ eius &c. Numer. 6. 1.

CAP. II.

1 Non est sanctus ut est Dominus. Psal. 82. 1. ¶ Neque enim est alius extra te. Deut. 6. 3.

2 Ipsi præparantur cogitationes. 1. q. 14. 13. o., q. 86. 3. 4. o., 1. d. 38. 5. o., Verit. quæst. 2. 12. o., Matth. 9. 3.

4 Donec sterilis peperit plurimos &c. Gal. 9. lect. 7.

5 Dominus iudicabit fines terræ. Psalm. 9. 3. ¶ Et dabit imperium regi suo. Matth. 28. 6.

6 Sublimabit cornu Christi sui. Phil. 2. 4.

7 Si peccaverit vir in virum, placari ei potest Deus; si autem in Deum &c. Matth. 12. 18.

8 Samuel placebat tam Deo, quam hominibus. Rom. 15. 1.

9 Absit hoc a me. Ierem. 18. 2.

CAP. III.

1 Sermo Domini erat pretiosus. 2. 2. quæst. 174. 6. 2.

CAP. IV.

1 Domini sedentis super Cherubim. 1. 2. quæst. 102. 4. 6.

CAP. V.

1 Aggravata est manus Domini. Psal. 31.

2 Congregaverunt omnes satrapas. Opusc. 20. lib. 3. c. 22. princ.

CAP. VI.

2 Percussit autem Dominus de viris Bethsamitibus septuaginta, eo quod vidissent arcam Domini, & de plebe quinquagintamillia. 4. dist. 9. art. 3. q. 6. 1.

CAP. VII.

2 Præparate corda vestra Domino. 1. q. 62. 2. 3., 1. 2. q. 109. 6. o., q. 112. 2. o., 3. o., 2., 4. o., q. 113. 3. 7. o., 2. 2. q. 24. 10. 3., 2. d. 5. q. 2. 1. o., d. 28. 4. o., 4. d. 4. q. 1. art. 3. q. 4. 1., d. 17. q. 1. art. 2. q. 1. 2. o., art. 3. 2. o., d. 19. q. 2. 1. 3., d. 20. art. 1. q. 1. o., Quol. 1. qu. 4. 2. o., Verit. q. 24. 1. 2., 15. o., Psal. 2., Heb. 12. lect. 3.

3 Facta est manus Domini. Psal. 89 1.

CAP. VIII.

2 Contestare eos, & dic eis ius regis &c. 1. 2. qu. 150. 1. 5., Opusc. 20. lib. 2. cap. 9., Lib. 3. cap. 11.

CAP. IX.

1 Quid feremus ad virum Dei &c. Ecce inventa est in manu mea quarta pars stateris &c. 4. d. 25. q. 3. art. 2. q. 2. 3.

2 Qui enim propheta dicitur hodie, vocabatur olim videns. 2. 2. q. 171. 1. o.

3 Cras mittam virum ad te. Ierem. 7. 8.

4 Unges eum ducem super populum meum Israel. Deut. 17. 5., Matth. 2., Rom. 1., Heb. 1. lect. 4. fin.

CAP. X.

1 Et tulit lenticulam olei, & effudit super caput eius, & dixit ei: Ecce unxit te Dominus super hereditatem suam in principem. ibid.

2 Et

6 Feci-

6 Fecistis misericordiam &c. sepelistis eum. Tob. 11.

CAP. III.

3 Retribuat dominus facienti malum, iuxta malitiam eius. Psal. 61. 6.

CAP. V.

2 Cæcus & claudus non intrabunt in templum. 1. 2. q. 102. 5. 9. fin.

4 Et uxores. 4. d. 33. q. 1. 2. o., art. 3. q. 3. 2., q. 2. art. 2. qu. 3. 1., ʒ. 3. c. 123. fin., 125., Lib. 4. c. 77., Isa. 4. prin.

CAP. VI.

2 Extendit Oza manum ad arcam Dei, & mortuus est. 2. 2. q. 33. 4. 1., 4. d. 19. q. 2. art. 2. q. 2. art. 3., 3.

3 Super temeritate. 2. 2. q. 8. 6. 1., qu. 21. 3. o., q. 53. 3. 2.

5 Eroque humilis in oculis meis, 2. 2. q. 160. 2. o., q. 161. 1. o., 2. o., 4., 3. 3., 4. o., ʒ. 4. c. 55. 17., 18.

CAP. VII.

1 Dixitque Nathan propheta ad regem: Omne quod est in corde tuo, vade & fac &c. 2. 2. q. 171. 4. 5. o., Verit. qu. 12. 1. 5., 15., 16., ʒ. 3. c. 154., Rom. 15. lect. 3.

2 Numquid tu ædificabis mihi domum ad habitandum, 1. 2. q. 102. 4. 1.

4 Stabiliam thronum regni eius usque in sempiternum. 2. 2. q. 137. 2. 2.

5 Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium. Heb. 1. lect. 3.

6 Arguam eum in virga virorum. Psal 22. 2.

7 Misericordiam autem meam non auferam ab eo. Iob 11. 6.

CAP. VIII.

1 Humiliavit eos. 2. 2. q. 161. 1. 1., Phil. fin.

CAP. X.

1 Dixit David: Faciam misericordiam &c. consolans eum &c. 2. 2. qu. 32. 2. o., 4. d. 15. qu. 2. art. 3. q. 2. o.

CAP. XII.

1 Filius mortis est. 1. Reg. 20. 3. ¶ Quem reddet in quadruplum. Exo. 22. 1.

2 Tu fecisti abscondite, ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis Israel. Psal. 5.

3 Quamobrem non recedet gladius de domo tua, usque in sempiternum. Matth. 26. 2.

4 Eo quod despexeris me. 3. q. 88. 4. fin., 3. d. 31. q. 1. 1. o., Psal. 50.

6 Blasphemare fecisti inimicos nomen Domini propter verbum hoc. Rom. 2. lect. 4. med.

CAP. XIV.

2 Omnes morimur. Psal. 88. 13. ¶ Deus non vult perire animam. Gen. 46. 2.

3 Per salutem animæ tuæ. Gen. 42. 2.

CAP. XVI.

2 Dominus præcepit Semei ut malediceret David. Pot. q. 1. 6. 4.

3 Consilium autem Achitophel, quod dabat in diebus illis, quasi siquis consuleret Deum. Opusc. 16. c. 25.

CAP. XVIII.

1 Si fecissem contra animam meam. Gen. 46. 2. ¶ Benedictus dominus Deus tuus. Psal. 33. 1.

CAP. XX.

1 David tulit decem mulieres concubinas. Gen. 16. 1. ¶ Et non est ingressus ad eas. 4. d. 34. 5. o., d. 41. art. 2. q. 3. o.

CAP. XXII.

1 Dominus petra mea, & robur meum &c. Ps. 17. o.

4 In Deo meo transiliam murum. Psal. 17. 10.

CAP. XXIII.

1 Spiritus Domini loquutus est per me, & sermo eius per linguam meam. 1. qu. 1. 10. o., ʒ. 4. c. 17. 11., Pot. q. 4. 1. o., Quol. 7. vel 8. vel 11. q. 6. 1. 5., 3. o., Quol. 12. 27. o., Psal. Prol. Psal. 5., Psal. 44., Isa. princ., 2. Tim. 3. fin., Heb. 3. lect. 2. princ.

3 Sicut lux auroræ oriente Sole, mane absque nubibus rutilat. 2. 2. q. 174. 2. o.

CAP. XXIV.

3 Melius est ut incidam in manus Domini. 4. d. 20. L. 3., Heb. 10. lect. 3. fin.

5 Et mortui sunt ex populo septingenta millia. 2. 2. qu 108. 4. 1., 2. d. 33. qu. 1. 2. 5., 4. d. 14. L. fin., d. 46. q. 2. art. 2. q. 2. 3.

EX III. LIBRO REGUM.

CAP. I.

1 SAlva animam tuam, filiique tui Salomonis. Gen. 46. 2., Io. 3. 7. ¶ Adoravit regem. Gen. 18. 2.

3 Benedictus dominus Deus Israel. Psal. 33. 1.

CAP. II.

2 Positus est thronus matri Regis, & sedit a dextris eius. 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 3. 3., Ps. 44.

CAP. III.

1 Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium nocte &c. 1. 2. q. 113. 3. 2., 2. 2. q. 154. 5. 1., 4. d. 9. art. 4. q. 1. 1., Verit. q. 28. 3. 6., 7.

3 Si ambulaveris in viis meis &c. longos faciam dies tuos. Lev. 26. 2., Opusc. 20. cap. 10, 11., Lib. 3. cap. 14.

CAP. IV.

2 Dedit Deus sapientiam Salomoni, & prudentiam multam nimis &c. 2. 2. qq. 173. 2. o., qu. 174. 3. o., Verit. q. 127. 12. 13. o.

CAP. V.

1 Benedictus Dominus Deus. Psal. 33. 1.

3 Lapides grandes pretiosos in fundamentis templi dolaverunt cæmentarii Salomonis, & cæmentarii Hiram. 1. 2. q. 102. 4. 2.

CAP. VI.

2 Malleus, & securis, & omne ferramentum, non sunt audita in domo, cum ædificaretur. 1. 2. q. 102. 4. 2.

3 Habitabo in medio filiorum Israel. Rom. 8. 12., Numer. 11. 5.

6 Nihil erat in templo quod non auro tegeretur. Heb. 9. 2.

CAP. VIII.

1 In arca non erat aliud, nisi duæ tabulæ lapideæ &c. 1. 2. q. 102. 4. 6., Heb. 9. ¶ Benedictus dominus Deus Israel. Psal. 33. 1.

7 Si enim cælum, & cæli cælorum te capere non possunt, quanto magis domus hæc quam ædificavi tibi? 1. 2. q. 102. 4. 1.

9 Ut exaudias deprecationem servi tui & populi &c. 1. 2. q. 102. 4. 1., 3. q. 83 3. o., 4. d. 13. q. 1. art. 2. q. 5. o., d. 24. q. 2. art. 1. q. 2. o., 2. 9.

10 In loco habitaculi in cælo. 1. 2. q. 4. 7. 3., 3. q. 57. 4. 1., Opusc. 3. c. 261. fin., 264.

12 Tu solus nosti corda hominum. 1. qu. 57. 4. o., 5. o., q. 144. 2. 2., q. 117. 2. o., 1. 2. qu. 111.

111. 4. o, 2. 2. qu. 106. 5. 3., 2. d. 8. 5. 5., d. 51. qu. 2. 3. o., 4. d. 45. q. 3. 1. 5., ₹. 1. c. 68., Lib. 3. c. 154., Verit. q. 8. 13. o., qu. 9. 4. o., Mal. qu. 3. 4. 1., qu. 16. 8. o., Matth. 28., Rom. 2., c. 8. lect. 5. fin., 1. Cor. 4., c. 2. lect. 2.

33 Non est homo qui non peccet. 1. qu. 63. 1. o., 3. d. 3. L. fin., d. 23. q. 1. 1. 5., ₹. 3. c. 109., Opusc. 3. c. 231., Opusc. 2. cap. 6. Tom. VIII., Psal. 40., Psal. 45., Rom. 3. lect. 2., 1. Tes. fin., Heb. 9. lect. 1. fin.

15 Sed inclinet corda nostra ad se. 1. q. 111. 2. o.

C A P. I X.

3 Tu quoque ambulaveris coram me &c. Lev. 26. 2. ¶ In simplicitate cordis. Iob 1. ¶ Et æquitate. 2. 2. q. 80. 3. Iob 23. 4., Psal. 26. 8.

7 De filiis Israel non constituit Salomon servire quemquam, sed erant viri bellatores, & ministri eius, principes, duces, &c. Opusc. 20. c. 7., 8., 24.

C A P. X.

1 Benedictus dominus Deus Israel. Ps. 33. 1.

2 In ænigmatibus. 2. d. 23. q. 2. 1. 3.

3 Dilexit dominus Israel. Deuter. 7. 3. ¶ In sempiternum. 1. q. 20. 2. 2., 3. d. 32. 3. o., ₹. 4. cap. 23. fin., Rom. 9. lect. 2.

C A P. X I.

2 Cumque iam esset senex, depravatum est cor eius per mulieres. Opusc. 20. lib. 3. c. 8.

3 Aversa est mens eius a domino. 1. 2. q. 75. 5. o., q. 87. 4. o., 2. 2. q. 10. 1. 1., q. 24. 12. 4., q. 162. 6. o., 3. q. 86. 4. o., q. 88. 1. o., 3. d. 36. 5. o., 1., 4. d. 18. q. 2. art. 2. q. 3. o., Mal. q. 8. 1. 1., 2. 12., Quol. 4. 12. o., Psal. 27.

4 Qui apparuerat ei. sup. 3. 1. ¶ Dirumpens, scindam regnum tuum. 1. 2 q. 105. 1. 3.

8 Dormivitque Salomon cum patribus suis, & sepultus est in civitate David patris sui. Opusc. 20. lib. 3. c. 8.

C A P. X V I I.

1 Corvisque præcepi ut pascant te. 2. 2. qu. 83. 10. 3., 1. d. 3. q. 2. 3. 3., 4. d. 15. q. 4. art. 6. q. 3. 1., Verit. q. 24. 2. 8., Pot. q. 1. 6. 4., Opusc. 3. c. 145.

2 Ingressus es ad me, ut rememorarentur peccata mea. Rom. 1. lect. 5. med. ¶ Et clamavit ad dominum. Gen. 4. 4.

C A P. X V I I I.

2 Non est gens, aut regnum, in quo non miserit dominus meus te requirens. 3. qu. 44. 2. 2.

4 Incidebant se iuxta ritum suum cultris & lanceolis, donec perfunderentur sanguine. 1. 2. qu. 102. 5. 2.

C A P. X I X.

2 Angelus Domini tetigit eum. 1. q. 75. 1. 3., q. 105. 2. 1., 1. d. 37. q. 3. 1. o., 4. d. 4. q. 3, art. 3. q. 3. 7., ₹. 2. c. 55. 3.

3 Ambulavit in fortitudine illius cibi quadraginta diebus, & quadraginta noctibus. Exo. 24. 5., 1. 2. q. 100. 8. 4., 2. 2. q. 40. 4. o., q. 122. 4. 3., 3. q. 40. 4. 3.

7 Derelinquam mihi septemmillia virorum, quorum genua non sunt incurvata ante Baal. Rom. 11. lect. 1. princ.

C A P. X X.

3 Per pedissequos principum provinciarum. 1. Cor. 1. lect. 4. princ.

C A P. X X I.

3 Quia Achab humiliatus est mei causa, non inducam malum in diebus eius. 4. d. 15. qu. 1. art. 3. q. 5. o.

C A P. X X I I.

2 Et omnem exercitum cæli assistentem ei. 1. q. 113. 3. o., 2. d. 10. 1. o., 4. d. 49. q. 2. 6. 2., Dion. lect. 3., Lec. 4. princ., 1. Cor. 11. lect. 2. princ., Iob princ.

4 Egrediar, & ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius. 1. q. 114. 1. 1., Mal. q. 3. 1. 17.

5 Egredere, & fac. Mal. q. 3. 1. 17.

Ex IV. LIBRO REGUM.

C A P. I.

2 Dixit Elias quinquagenario: Si homo Dei sum, descendat ignis de cælo, & devoret te, & quinquaginta tuos. 2. 2. q. 108. 1. 4., Mal. q. 12. 3. 16.

C A P. I I.

1 Dominus misit me. Ierem. 7. 8.

2 Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus. 1. q. 36. 1. 3., 1. d. 17. q. 2. 3., ₹. 4. c. 23.

3 Ascendit Elias per turbinem in cælum. 2. q. 102. 2. 3., 3. q. 49. 5. 2., 3. d. 18. art. 6. q. 2. 1., Heb. 11. lect. 1.

4 Requievit spiritus Eliæ super Elisæum. 1. q. 36. 1. 3., 1. d. 18. 5. 2., 2. d. 26. 2. 1.

C A P. I I I.

3 Rex Moab primogenitum suum obtulit holocaustum super murum, & facta est indignatio magna in Israel, statimque recesserunt ab eo. 1. 2. q. 94. 5. 2.

C A P. I V.

4 Et ascendit, & incubuit super puerum, posuitque os suum super os eius, &c. 1. Cor. 9. lect. 4.

C A P. V I.

1 Plures sunt nobiscum quam cum illis. 1. q. 63. 9. o., 1. d. 39. q. 2. 2. 4., 2. d. 1. q. 1. 1. 3., Anima 8. 4.

C A P. V I I I.

2 Ambulavit in viis Regum Israel. 2. 2. qu. 94. 1. o.

C A P. X.

4 Quia studiose egisti quod rectum est, &c. filii tui usque ad quartam generationem &c. 3. q. 89. 5. 3., 2. d. 27. 4. o., 4. d. 15. q. 1. art. 3. qu. 4. o., Mal. q. 2. 5. 7.

C A P. X I I.

2 Et tulit Ioiada pontifex Gazophylacium unum &c. 1. prol. L. princ., Io. 8. lect. 2. fin.

5 Servi eius percusserunt eum, *scilicet Ioas Regem*, & mortuus est. 2. 2. qu. 42. c. 3., 2. d. 44. q. 2. 2. 5., Opusc. 20. c. 6. 8.

C A P. X V.

1 Verumtamen excelsa non est demolitus, nec abstulit. 2. 2. q. 94. 1. o., Rom. 11.

2 Qui peccare facit Israel. 2. 2. q. 94. 1. o.

C A P. X V I.

1 Filium consecravit, transferens per ignem. Psal. 83. 10., 1. 2. q. 94. 5. 2.

C A P. X V I I I.

1 Ezechias dissipavit excelse, contrivit statuas & succidit lucos. Rom. 11.

2 Et

2 Et confregit ſerpentem æneum, quem fecerat Moyſes. 4. d. 1. q. 1. art. 1. qu. 1. 3., Quol. 4. q. 12. 1. 3.

3 Speravit in domino Deo ſuo Iſrael. 2. 2. q. 17. 4. 0., 5. 0., q. 25. 1. 3., 3. q. 7. 4. 0., 3. d. 26. q. 2. 1. 5., 2. 0., 2., art. 5. q. 1. 1., q. 2. 0., L. q. 1. 3., ℥. 4. c. 7. 18., Verit. q. 4. 1. 0. fin.

6 Aſcendit Senacherib Rex Aſſyriorum &c. Iſa. 20. princ.

7 In Domino Deo noſtro habemus fiduciam. 1. 2. q. 40. 2. 2., 2. 2. q. 128. 6., q. 129. 6. 7. 0., 3. d. 26. q. 1. 3. 5., d. 33. q. 3. art. 3. q. 1. 2. 4. 0., Heb. lect. 3.

C A P. XIX.

5 Mittet radicem deorſum, & faciet fructum ſurſum. 3. q. 42. 1. 0. fin., q. 46. a. 1.

C A P. XX.

1 Diſpone domui tuæ, morieris enim tu, & non vives. Ier. 18. 2.

2 In veritate. 1. q. 16. 4. 3., q. 21. 2. 2., 2. 2. q. 109. 0., 4. d. 38. q. 2. art. 4. q. 1. 0. fin., d. 46. q. 1. art. 1. q. 3. 0., Pſal. 11., Pſal. 30. fin., Io. 8. lect. 4. lect. 6., c. 9. lect. 3.

3 Et in corde perfecto. Iſa. 38. ¶ Quod placitum eſt coram te, fecerim. 2. Cor. 3. 1.

5 Afferte maſſam ficorum, quam cum attuliſſent, & poſuiſſent ſuper ulcus, curatus eſt. Iſa. 28. fin.

C A P. XXI.

2 Ponam nomen meum ibi. Deuter. 12. 2. ¶ Et traduxit filium ſuum per ignem. Pſal. 83. 10., Exod. 7. 1., 22. 8.

C A P. XXII.

4 Colligeris ad ſepulcrum tuum in pace, ut non videant oculi tui mala. 1. q. 89. 8. 0., 8., 2. 2. q. 83. 4. 2., 4. d. 5. q. 1. 4. 1., q. 2. art. 2. q. 3. 1., art. 4. q. 4. 1., d. 45. q. 3. 1. 1., 2., Verit. q. 8. 11. 12., q. 9. 6. 5., Anima 3. 3.

Ex I. LIBRO PARALIPOMENON.

C A P. XI.

3 PRoficiebatque David vadens & creſcens. 2. 2. q. 186. 2. 2., 3. d. 29. art. 8. q. 2. 0., 2. Cor. 13. lect. fin., Heb. 6.

C A P. XII.

5 Te adiuvet Deus tuus. 1. q. 23. 8. 2., Verit. q. 28. 8. 8., Rom. 11. lect. 5., 1. Cor. 3. lect. 2., 2. Cor. 6. princ.

C A P. XV.

2 Pro octava canebant. 1. 2. q. 102. 5. 1., 3. q. 70. 3. 3., Pſal. prol., Pſal. 6. princ., Rom. 4. lect. 2.

3 Adiuviſſet Dominus Levitas. ſup. 12. 5.

C A P. XVI.

1 Laudarent dominum Deum Iſrael. Gen. 17. 5., Pſal. 33. 2. ¶ Quærite faciem eius ſemper. Gen. 3. 14. ¶ Et virtutem eius. Deuter. 4. 14.

2 Et iuramenti illius. Gen. 22. 8. ¶ Nolite tangere Chriſtos meos. ¶ Magnus Dominus. Pſal. 47. 1. ¶ Et terribilis. Pſal. 46. 2. ¶ Lætentur cæli, & exultet terra. Pſal. 18. 1. ¶ Quoniam venit. Pſal. 3. 13., Exo. 19. 6.

4 Iudicare terram. Pſal. 9. 3. ¶ Benedictus dominus. Pſal. 33. 1.

6 Confitemini Domino. 2. 2. q. 3. 1. 0., q. 12. 1. 2., 4. d. 17. q. 3. art. 2. q. 3. 0., Pſal. 9. princ., Iſa. 25. fin., Matth. 11., Rom. 10. lect. 2.

S. Th. Op. T. XXVIII.

7 Quoniam bonus. 1. q. 6. 1. 0., ℥. 1. cap. 37., Verit. q. 21. 1. 1.

C A P. XXI.

4 Miſit dominus angelum. Luc. 1. 8. ¶ Vidit dominus. Exo. 2. 6. ¶ Ceſſet manus tua. Gen. 3. 14.

5 Ornan adoravit regem pronus in terram. Gen. 18. 2.

C A P. XXIV.

2 David diviſit principes ſacerdotum, ſecundum vigintiquatuor vices ſuas. Luc. 1. 5

C A P. XXV.

1 Qui prophetabant. 1. Regum 10. 3. ¶ Videntes regis. Ibid. 9. 2. ¶ Super confitentes & laudantes Dominum. Pſal. 33. 2.

2 Et fratribus eius. Gen. 13. 3.

C A P. XXVII.

1 Multiplicaret Iſrael quaſi ſtellas cæli. Gen. 15. 2.

2 Ira Dei irruerat. Exod. 4. 5.

C A P. XXVIII.

1 Audite fratres mei. Gen. 13. 3. ¶ Scabellum pedum domini. Gen. 3. 14.

2 Elegit Deus. Deuter. 7. 2. ¶ Dominus Deus Iſrael, noſter & meus. Gen. 17. 5. ¶ In ſempiternum. ibid. 11. ¶ Audiente Deo noſtro. Exo. 2. 4.

2 Cuſtodite & perquirite cuncta mandata. &c. Levit. 26. 2. ¶ Servi ei corde perfecto. Iſa. 38. 1.

5 Omnia corda ſcrutetur Dominus &c. 3. Reg. 8. 12.

C A P. XXIX.

1 Domini Dei mei, noſtri, & Iſrael. Gen. 17. 5. ¶ Benedixit domino. Pſal. 33. 1. ¶ Tibi laus. ibid. 2. ¶ Tu dominaris omnium. Deuter. 10. 8

3 Peregrini ſumus coram te & advenæ, ſicut omnes patres noſtri. Pſal. 38. fin., Heb. 11. lect. 4.

4 Univerſo corde. 3. Reg. 8. 12. ¶ Et ſimplicitatem diligas, & ego in ſimplicitate cordis mei. Iob 1. ¶ Da cor perfectum. Iſa. 38. 1.

Ex II. LIBRO PARALIPOMENON.

C A P. I.

1 DOminus erat cum eo. Num. 14. 1. ¶ Ubi erat tabernaculum fœderis domini. Exod. 26. 1. Altare æneum. Exo. 20. 26.

2 Innumerabilis quaſi pulvis terræ. Gen. 15. 2. ¶ Nec animas eorum, qui te oderant. Gen. 46. 2.

C A P. II.

1 Ad propoſitionem panum. Exo. 25. 6. ¶ Ad holocauſta mane & veſpere. Num. 28. 3. ¶ In ſempiternum. Gen. 17. 11.

2 Si enim cælum & cæli cælorum capere eum nequeunt &c. Gen. 28. 7. ¶ Benedictus dominus Deus Iſrael. Pſal. 33. 1.

4 Qui fecit cælum & terram. Gen. 1. ¶ Miſi ergo tibi virum prudentem & ſcientiſſimum. Exo. 31. 2.

5 Filium mulieris de filiabus Dan, cuius pater fuerat Titius. Exo. 34. 11.

C A P. III.

1 Et cœpit Salomon ædificare domum Dei in Ieruſalem, in monte Moria, qui demonſtratus fuerat David &c. in area Ornan Iebuſæi. 1. 2. q. 102. 4. 8.

10 Esu-

10 Esurientes alebat, nudisque vestimenta præbebat. 2. 2. q. 32. 2. o., 4. d. 15. qu. 2. art. 3. q. 1. o., Matth. 25.

11 Mortuis atque occisis: sepulturam solicitus exhibebat. 2. 2. q. 32. 2. o., 1., 4. d. 15. q. 2. art. 3. q. 1. o., 1., d. 45. q. 2. art. 3. q. 3. o.

CAP. II.

1 Vade, & adduc aliquos de tribu nostra timentes Deum, ut epulentur nobiscum. 2. 2. qu. 32. 3. 1., 9. o., q. 71. 1. o., 4. d. 15. qu. 2. art. 6. q. 3. o., Matth. 25., Rom. 12. lect. 2. fin., 1. Cor. 16. ¶ Sepelivit eum. sup. 11.

2 Hanc autem tentationem ideo permisit Dominus evenire illi, ut posteris daretur exemplum patientiæ eius, sicut & sancti Iob 2. 2. qu. 108. 4. o. fin., Iob 7. fin., Psal. 40., 2. Thes. 1. lect. 1. fin.

3 Ab infantia sua semper Deum timuerit. Iob 31. 6. ¶ Sed immobilis in Dei timore permansit. 1. 2. q. 100. 9. o., 2. 2. q. 58. 1. o., 2. d. 38. 5. 5., 3. d. 40. 1. o., 4. d. 17. q. 3. art. 4. q. 4. o., d. 33. q. 3. 1. 2., 3. Virt. q. 5. 1. o.

4 Agens gratias Deo omnibus diebus vitæ suæ. 1. 2. q. 60. 3. o., 2. 2. q. 106. o., Psal. 9., 2. Thes. 1. lect. 1. princ.

5 Non licet nobis aut edere ex furto aliquid: aut contingere. Mal. q. 15. 2. 6.

CAP. III.

2 Omnes viæ tuæ misericordia & veritas & iudicium. 1. q. 21. 4. o., 4. d. 46. q. 2. art. 2. q. 2. o., ȝ. 2. c. 28., Verit. q. 28. 1. 8., Pot. q. 5. 4. 6., Psal. 24., Rom. 15. lect. 1. post med.

3 Domine memor esto mei. Gen. 8. 1. ¶ Ne reminiscaris delicta mea, vel parentum meorum. ibid. Exo. 20. 7.

4 Neque vindictam sumas de peccatis meis. Deuter. 32. 17.

5 Expedit mihi mori, magis quam vivere. 1. 2. q. 5. 3. o., 3. q. 96. 6. o., 4., 3. d. 17. L. 2., d. 28. L., 4. d. 49. q. 1. art. 1. q. 4. 4., ȝ. 3. c. 48. 6., Virt. q. 2. 11. 8.

7 In tempore tribulationis peccata dimittis. 1. q. 21. 4. 3., 1. 2. q. 87. 6. o. fin., 4. d. 15. q. 1. art. 4. q. 2. o., d. 17. q. 3. art. 5. q. 4. 2.

8 Numquam cum ludentibus miscui me. 2. 2. q. 168. 4. 2. ¶ Non est in hominis potestate consilium tuum. Iob 12. 6.

9 Hoc autem pro certo habet omnis qui colit te. 2. 2. q. 4. 8. o., 3. d. 23. q. 2. art. 2. qu. 3. o., ȝ. 3. c. 154. fin., Verit. q. 10. 12. 15., q. 12. 2. 3., q. 14. 1. 7., Trinit. 9. 4., Io. 4. lect. 5. fin.

10 Vita eius si in probatione fuerit, coronabitur. 4. d. 24. qu. 3. 4. 3. ¶ Si in tribulatione fuerit, liberabitur. Num. 14. 1.

11 Si in corruptione fuerit. 2. d. 7. qu. 1. 1. 2. ¶ Ad tuam misericordiam venire licebit. Exod. 22. 11.

13 Missus est angelus Domini Sanctus Raphael. 2. d. 10. L.

14 Orationes eorum in conspectu Domini sunt recitatæ. 2. d. 11. q. 1. 1. 3., 4. d. 45. q. 3. 2. 4.

CAP. IV.

1 Cum acceperit Deus animam meam. Matth. 27. 11. ¶ Sepeli corpus meum. sup. 1. 11., Gen. 49. 7. ¶ Sepelies eam circa me. ibid.

3 Quomodo poteris, esto misericors. Matth. 5. 6.

4 Si multum tibi fuerit, abundanter tribue. 2. 2. q. 32. 10. o.

5 Eleemosyna ab omni peccato liberat. 2. 2. q. 154. 2. 5., 4. d. 15. q. 2. art. 2. q. 1. 1., 1. Thim. 4.

6 Et a morte. 2. d. 27. 4. 3., 4. d. 15. q. 1. art. 3. q. 4. o., 3. q. 89. 6. 3., Mal. q. 2. 5. 7.

7 Et non patietur animam ire in tenebras. 2. 2. q. 154. 2. 5., 4. d. 25. q. 2. art. 2. q. 1. o., d. 46. q. 2. art. 3. qu. 4. o., Mal. qu. 15. 2. 1., Psal. 40., Matth. 25., 1. Tim. 4.

8 Præter uxorem tuam nunquam patiaris crimen scire. 2. 2. q. 35. o., qu. 36. 3. o., qu. 153. 3. o., q. 154. 2. o., 4. d. 33. q. 1. 3. o., qu. 2. art. 2. q. 1. 2., d. 41. art. 5. qu. 1. o., ȝ. 3. c. 122., Mal. q. 15. 1. 2. o., 3. o., Verit. q. 25. 5. 7., Quol. 3. qu. 5. 2. o., Quol. 8. 15. o., 1. Cor. 6. lect. 3. o. 1. Thess. 4.

9 Superbiam nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari permittas. Mal. qu. 8. 3. 7., 10., 11., 4. 3., 4., 7.

10 In ipsa enim sumpsit initium omnis perditio. 1. 2. q. 84. 2. o., 3. 1., 4. 4., 2. 2. q. 162. 2. o., 5. 1., 7. 1., 2. d. 42. q. 2. 1. 7., 4. d. 17. q. 2. art. 1. q. 1. o., Mal. q. 8. 1. 1., 6., Rom. 7. lect. 2., 1. Corinth. 11. lect. 4.

11 Quicunque tibi aliquid operatus fuerit, statim ei mercedem restitue, & merces mercenarii tui apud te omnino non remaneat. Levit. 19. 12.

12 Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri feceris. 4. d. 33. q. 1. 1. 7.

13 Panem tuum cum esurientibus & agentibus comede, & de vestimentis tuis nudos tege. sup. 1. 10.

14 Et noli ex eo comedere, & bibere cum peccatoribus. 2. 2. qu. 25. 6. o., 2., qu. 31. 2. 2., q. 32. 9. 1., q. 186. 3. 3., 4. d. 15. q. 2. art. 6. q. 2. o., Opusc. 1. Tom. VIII., Opusc. 16. c. 9. 2., 4., Rom. 12. lect. 2. fin., 1. Cor. 16. fin., Gal. 6. lect. 2. med.

15 Omni tempore benedic Deum. Psal. 35. 1.

CAP. V.

1 Omnia quæ præcepisti mihi faciam. 2. 2. q. 104. 5. 3., 2. dist. 44. qu. 2. 3. o., Quol. 1. 15. o., Quol. 10. 10. o.

4 Angelus Dei bonus comitetur ei. 1. qu. 113. 1. 2. o., 2. d. 11. q. 1. 1. 3. o.

CAP. VI.

3 Qui coniugium ita suscipiunt, & suæ libidini ita vacent &c. 3. d. 26. q. 1. 4. o., 3., d. 31. q. 2. 3. o., 4. d. 30. L. fin., ȝ. 4. c. 82., Verit. q. 25. 5. 7., Mal. q. 15. 1. 2. o., 1. Cor. 7., 1. Thes. 4.

CAP. VIII.

2 Benedicant te cæli &c. Psal. 18. 1., Psal. 33. 1. ¶ Tu fecisti Adam de limo terræ. Gen. 2. 9. ¶ Dedisti ei adiutorium Evam. ibid. 24.

3 Non luxuriæ causa accipio uxorem. sup. 6. 3. ¶ Sororem meam. Gen. 13. 3. ¶ Sed sola posteritatis dilectione. 2. 2. q. 154. 2. o., 3. q. 29. 2. o., 4. d. 26. q. 1. 1. o., d. 30. q. 1. 3. o., d. 31. q. 1. 2. 1., d. 33. q. 1. 1. 2. 3. o., qu. 2. o., d. 39. 2. o., dist. 40. 3. 4. o., ȝ. 3. cap. 123., Lib. 4. c. 78., 1. Cor. 7.

CAP. X.

1 Solicitus erat pater. Matth. 6. 18. ¶ Angelus domini sanctus sit in itinere vestro. Psal. 90. 4., Exod. 32. 2. ¶ Osculati sunt eam. Gen. 27. 2.

2 Monentes eam honorare soceros, diligere maritum. Eph. 5. 16., 18. ¶ Regere familiam, gubernare domum. 4. d. 42. q. 1. art. 2. q. 5. o.

3 Et seipsam irreprehensibilem exhibere. 1. Tim. 3.

Ex libro Iudit.

Ex libro Hester.

CA.

CAP. VI.

1 Sic honorabitur, quemcumque voluerit rex honorare. 2.2. q. 103. 2. 4. ¶ Festina, & sumpta stola. ibid.

CAP. VII.

1 Dona mihi animam meam. Ioan. 12. 2. ¶ Pro qua rogo, & populum pro quo obsecro. ibid.

CAP. VIII.

3 Plures alterius gentis & sectæ. 2. 2. quæst. 11. 1. 3.

4 Eorum religioni iungerentur. 1. 2. qu. 60. 3. o., 2. 2. q. 80. o., q. 81. o., q. 82. 2. o., q. 83. 3. o., q. 94. 1. 1., q. 97. 3. o., q. 186. 1. o., 3. d. 33. q. 3. art. 4. q. 1. o., Opusc. 16. c. 2. princ., Opusc. 17. cap. 12.

CAP. XII.

1 Cum intellexisset cogitationes eorum, & curas diligentius pervidisset. 2. d. 7. 1. 1. o.

CAP. XIII.

1 Optata cunctis mortalibus pace fruerentur. 2. 2. q. 29. 2. o., 3. d. 27. q. 1. 3. 5., 4. d. 49. q. 1. art. 2. qu. 4. o., Verit. qu. 22. 1. 12., Dion. 11. lect. 1. o.

2 Domine rex omnipotens. Gen. 17. 1. ¶ Et non est qui possit tuæ resistere voluntati. Gen. 50. 5.

4 Cuncta nosti, & scis. 1. qu. 14. 5. o., 7. 11. 12. o., q. 79. 2. o., q. 87. 1. o., 1. d. 35. 2. 3. o., d. 36. q. 1. 2. o., 2. d. 1. q. 1. 5. o., d. 3. q. 3. 1. 4. o., 4. d. 49. q. 2. 5. o., ζ. 1. c. 49. usque 72., ζ. 4. c. 13. princ., Verit. q. 2. 2. 3. 4. 5. o.

6 Laudemus nomen tuum Domine. Psal. 33. 2. ¶ Clamavit ad Dominum. Gen. 4. 4.

CAP. XV.

1 In pallorem colore mutato. 1. 2. q. 44. 1. 3.

2 Convertit Deus spiritum regis in mansuetudinem. Prov. 21. 1.

CAP. XVI.

1 Dei cuncta cernentis. sup. 13. 4. ¶ Filios Altissimi. Luc. 6. 12., Iob 11. 6. ¶ Et maximi. Psal. 47. 1.

2 Semperque viventis Dei cuius beneficio & patribus nostris, & nobis regnum est traditum. Rom. 13. 2.

4 Non nobis, sed Deo ei reddente quod meruit. Iob 6. 1.

EX LIBRO IOB.

CAP. I.

1 VIr erat. 1. Cor. 11. ¶ Simplex. 2. 2. q. 109. 2. 4., q. 111. 3. 2.

2 Et rectus. 1. 2. q. 55. 4. 4., 1. d. 19. q. 5. 1. 4., 2. d. 27. 2. 4., d. 41. qu. 1. 1. o., 4. d. 17. q. 1. art. 2. q. 2. 3., 4.

3 Timens Deum. Levit. 19. 14. ¶ Et recedens a malo. Psal. 33. 6.

4 Cum venissent filii Dei. Luc. 6. 12.

5 Affuit inter eos etiam Satan. 3. qu. 112. 3. o., 3., 2. d. 10. 1. 2., 4. d. 49. q. 2. 6. 2.

6 Cui dixit Dominus. Verit. q. 12. 7. 12., q. 18. 3. o., Psal. 49.

7 Circuivi terram. 1. q. 1. 1. 2., Gen. 3. 13.

8 Numquid considerasti servum meum Iob? 2. 2. q. 53. 4. o. ¶ Quod non sit ei similis in terra? Eccl. 44. 2.

9 Cui respondens Satan ait. 1. q. 107. 3. o.

10 Operibus manuum eius benedixisti. Gen. 1. 31. ¶ Sed extende paululum manum tuam. Gen. 3. 14. ¶ A facie Domini. ibid.

11 Ecce universa quæ habet in manu tua sunt, tantum in eum ne extendas manum tuam. 3. q. 29. 1. 3., 2. d. 21. q. 2. 1. o., Pot. q. 6. 5. o., Mal. q. 16. 11. 10.

12 Boves arabant & asinæ pascebantur iuxta eos. 2. 2. q. 2. 6. 4.

13 Ignis Dei descendit de cælo. Gen. 32.

14 Sit nomen Domini benedictum. Psal. 33. 1.

CAP. II.

1 Cum quadam die venissent filii Dei. Luc. 6. 12.

4 Vir simplex. sup. 1. 1. ¶ Et rectus. ibid. 2. ¶ Ac timens Deum. Levit. 19. 14. ¶ Et recedens a malo. Psal. 33. 6.

5 Et adhuc retinens innocentiam. 2. 2. qu. 80. 2., 3 d. 33. q. 3. art. 4. q. 2. o., 1.

6 Tu autem commovisti me. Psal. 30.

7 Pro anima sua. Gen. 46. 2. ¶ Mitte manum. Gen. 3. 14. ¶ A facie Domini. ibid.

8 Adhuc tu permanes in simplicitate tua? supra 1. 1.

CAP. III.

1 Maledixit diei suo &c. Gen. 3. 21. ¶ Et venit super me indignatio. Exod. 4. 5.

2 Expectet lucem, & non videat, nec ortum surgentis auroræ. 3. q. 27. 2. 2.

CAP. IV.

1 Flante Deo periisse, & spiritu iræ eius. Exod. 4. 5.

2 Rugitus leonis, & vox leænæ. Psal. 37.

3 In angelis suis reperit pravitatem. 1. q. 63. o., 1. 2. q. 89. 4. o., 2. d. 5. q. 1. 1., ζ. 3. c. 108., 109., 110., Opusc. 8. c. 19., 20., Iob 4.

4 Et quia nullus intelligit, in æternum peribunt. Psal. 35. 2.

CAP. V.

1 Ad aliquem sanctorum convertere. 4. d. 15. q. 4. art. 5. q. 1. 4.

2 Virum stultum interficit iracundia. 2. 2. q. 158. 3. 1., Mal. q. 10. 2. 13., q. 12. 3. 11.

3 Et parvulum occidit invidia. Mal. q. 10. 2. 13.

4 Et maledixi pulchritudini eius statim. Gen. 3. 21. ¶ Homo nascitur ad laborem. ibid. 4.

5 Qui dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum quod cœperant. Pot. q. 6. 5. o.

6 Qui apprehendit sapientes in astutia eorum: 1. Cor. 3. lect. 3.

7 Ipse vulnerat & medetur. Deut. 32. 19. ¶ Percutit, & manus eius sanabunt. Gen. 3. 14.

8 In sex tribulationibus liberabit te, & in septima non tanget te malum. Opusc. 2. cap. 8. Tom. VIII.

CAP. VI.

1 Iram merui. Exod. 4. 5., 3. qu. 49. 6. o., 3. d. 18. 2. o.

2 Quasi arena maris. Gen. 15. 2. ¶ Sagittæ Domini in me sunt. Psal. 17., 18., Psal. 37.

CAP. VII.

2 Non revertetur oculus meus ut videat bona, nec aspiciet me visus hominis. 4. d. 43. art. 3. q. 1. o., d. 45. q. 2. art. 2. q. 2. 1., d. 48. q. 2. 2. 8., ζ. 4. c. 82. fin., 1. Cor. 15. lect. 2., lect. 5., lect. 7. lect. fin.

3 Qui descendit ad inferos, non ascendit. ibid. ¶ Cum amaritudine animæ meæ. Gen. 46. 2.

4. Ele-

q. 58. 5. fin., q. 59. 4. 1., 2. d. 7. q. 2. 1. 1., Pot. quæst. 6. 6. 3., Mal. qu. 16. 1. 3., 6. 15., Anima 19. 8.

CAP. XVII.

2 In profundissimum infernum descendent omnia mea. 3. q. 52. 2. 5., 3. dist. 22. q. 2. art. 2. q. 2. 1., 4. d. 1. q. 2. art. 6. q. 1. 0.

CAP. XVIII.

1 Quid perdis animam tuam? Gen. 46. 2.

2 Et de orbe transferet eum. 4. dist. 44. q. 3. art. 2. q. 3. 1.

CAP. XIX.

1 Iratus est contra me furor eius. Exod. 4. 5. ¶ Manus Domini tetigit me. Gen. 3. 14. ¶ Semitam meam circumsepsit, & transire non possum. 4. d. 45. q. 2. art. 1. q. 2. 3.

2 Scio enim quod redemptor meus vivit. 3. q. 39. 1. 0.

3 Et in novissimo die de terra surrecturus sum. 4. d. 43. art. 3. q. 1. 0., q. 2. 0., q. 4. 1., Iob 19.

4 Et rursum circumdabor pelle mea. 4. dist. 44. q. 1. art. 2. q. 5. 0., Matth. 10.

5 In carne mea videbo Deum. 1. qu. 12. 3. 1., 4. d. 49. q. 2. 2. c.

6 Quem visurus sum ego ipse, & non alius. 4. d. 44. q. 1. art. 1. q. 1. 2. 0., art. 2. q. 1. 0., q. 2. 2., ʒ. 4. cap. 80., 81., 92., Pot. qu. 4. 10. 9., Anima 19. 5., 13., Quol. 10. vel 11. qu. 6. 0., Quol. 7. 12. 0., Opusc. 3. c. 155. &c. usque 161., Iob 19., 1. Cor. 15. lect. 5., lect. 9.

7 Et oculi mei conspecturi sunt. 1. q. 12. 3. 0., 4. 3., 2. 2. qu. 175. 4. 0., 2. d. 8. 6. 0., 4. dist. 10. art. 4. q. 1. 3., d. 46. q. 2. 1. 0., d. 48. q. 2. 1. 0., d. 49. q. 2. 1. 1., 2. 0., 13., ʒ. 3. c. 51. fin., Iob 19. fin., Matth. 5., Ioan. 1. lect. 18.

8 Fugite a facie gladii, quoniam ultor iniquitatis est gladius. Mal. q. 1. 5. fin., Psal. 7., Psal. 21., Isa. 27. fin., Rom. prol. princ.

9 Et scitote esse iudicium. Psal. 9. 3.

CAP. XX.

1 Gaudium hypocritæ ad instar puncti. supra 8. 2.

2 Ossa illius implebuntur vitiis adolescentiæ eius, & cum eo in pulvere dormient. 4. d. 43. art. 4. q. 3. 3.

3 Luet quæ fecit omnia. Psal. 61. 6. ¶ Iuxta multitudinem adinventionum suarum, sic & sustinebit. ibid.

4 Nihil permanebit de bonis eius. Ezech. 18. 6. ¶ Emittat in eum iram furoris sui. Exod. 4. 5. ¶ In die furoris Dei. ibid.

5 Omnis dolor irruet super eum. 4. d. 50. q. 2. art. 2. q. 1. 0., art. 3. q. 1. 0.

6 Vadent, & venient super eum horribiles. 4. d. 47. q. 1. art. 2. q. 4. 0.

7 Omnes tenebræ absconditæ sunt in occultis eius. 3. q. 84. 6. 1.

8 Devorabit eum ignis, qui non succenditur. Isa. 66. 6.

9 Revelabunt cœli iniquitatem eius, & terra consurget adversus eum. 4. d. 48. 4. 2., Verit. q. 23. 8. 2.

CAP. XXI.

1 Quis est omnipotens? Gen. 17. 1. ¶ Dolores dividet furoris sui. Exod. 4. 5.

2 Deus servabit filiis illius dolorem patris. Exod. 20. 7.

3 Qui dixerunt Deo, recede a nobis. 1. q. 9. 1. 3., Isa. 30. fin., Phil. 4., Hebr. 3.

4 Scientiam viarum tuarum nolumus. inf. 23. 6., Psal. 35. 2.

CAP. XXII.

1 Quid prodest Deo, si iustus fueris, aut quid confers ei, si immaculata fuit vita tua? 2. 2. q. 81. 6. 2., 7. 0., 4. d. 1. q. 1. art. 4. q. 1. 0. fin., Verit. q. 27. 4. 16.

2 Abstulisti pignus fratrum tuorum. Gen. 13. 3. ¶ Deus excelsior cœlo. sup. 11. 6. ¶ Qui dicebant Deo, recede a nobis. sup. 21. 2.

3 Et dicis: Quid novit Deus? &c. nec nostra considerat. 1. q. 8. 3. 0. ¶ Circa cardines cœli perambulat. Gen. 3. 13.

4 Nubes latibulum eius. Exod. 19. 7. ¶ Qui humiliatus fuerit, erit in gloria. Matth. 12. 13., Luc. 1. 21., c. 14. 2.

6 Et vota tua reddet. Psal. 75. 6. ¶ Salvabitur innocens. sup. 2. 5.

7 Si reversus fueris ad Omnipotentem, ædificaberis, & longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo. 1. 2. q. 113. 0., 3. q. 86. 2. 0., 6. 1., q. 88. 2. 0., 2. d. 26. 4. 4., 3. d. 30. 5. 3., 4. d. 17. q. 1. 0., ʒ. 3. c. 158., Lib. 4. c. 72., Verit. q. 28. 0., Ephes. 5. lect. 5. fin., Ioan. 4. lect. 2.

CAP. XXIII.

1 Manus plagæ meæ, aggravata est super gemitum meum. Gen. 3. 14., Iob 23., Psal. 31.

2 A mandatis labiorum eius. ibid. ¶ Verba oris eius. ibd. ¶ A facie eius. ibid.

3 Nolo multa fortitudine contendat mecum. Exod. 20. 5. ¶ Nec magnitudinis suæ mole me premat. Psal. 50., sup. 11. 6.

4 Proponat æquitatem contra me. 2. 2. q. 80. 3., q. 120. 1. 0., 3. d. 33. q. 3. art. 4. q. 6. 0.

5 Ipse vero scit vias meas. 1. qu. 14. 6. 11. 0. ¶ Et probabit me quasi aurum, quod per ignem transit. Psal. 16. 2.

6 Vestigia eius sequutus est pes meus. supra 11. 4. ¶ Viam eius custodivi. Psal. 17., Psal. 30., Matth. 3.

7 Nemo potest avertere cogitationem eius. Gen. 50. 5., 1. q. 34. 1. 2., 2. 2. q. 2. 1. 0., q. 180. 3. 1., Verit. q. 14. 1. 9. ¶ Quodcumque voluit, hoc fecit. Psal. 113. 1.

9 Deus mollivit cor meum. Psal. 50. ¶ Et omnipotens conturbavit me. Gen. 17. 1.

10 Timore solicitor. 1. 2. q. 44. 2. 4. 0., 2. 2. q. 47. 3. 3., q. 54. 2. 4., q. 129. 7. 0., Psal. 15.

CAP. XXIV.

1 Ab omnipotente non sunt abscondita tempora. Gen. 17. 1., Matth. 24. 14. ¶ Anima vulneratorum clamavit. Gen. 4. 4., 46. 2.

2 Ipsi fuerunt rebelles lumini. Psal. 16., Isa. 50. fin.

3 Nescierunt vias eius, nec reversi sunt per semitas illius. sup. 7. 2. ¶ Maledicta sit pars eius in terra. Gen. 3. 21.

4 Ad nimium calorem transiet ab aquis nivium. 1. q. 10. 3. 2., 1. 2. q. 67. 4. 2., 4. dist. 21. q. 1. art. 1. q. 2. 2., d. 50. q. 2. art. 3. qu. 1. 0., ʒ. 3. cap. 145., Anima 21. 18., Quol. 7. vel 8. 18. 0.

5 Obliviscatur eius misericordia. Gen. 3. 21. ¶ Non sit in recordatione, sed conteratur sicut lignum infructuosum. ibid., Gen. 8. 1.

6 Dulcedo illius vermes. ibid., Isa. 66. 11. ¶ Dedit ei Deus locum pœnitentiæ, & ille abutitur eo in superbia. Rom. 1. 22., Verit. q. 12. 3. 15., 5. 3.

7 Oculi

8 Opus enim manuum eius sunt universi. Gen. 3. 14 ¶ Oculi eius super vias hominum. ibid.

9 Et omnes gressus eorum considerat. Psalm. 32. 8. ¶ Ne ultra in hominis potestate est, ut veniat ad Deum in iudicium. Psal. 9. 3.

10 Conteret multos & innumerabiles, & stare faciet alios pro eis. 1. quæst. 23. 6. 1., Verit. q. 6. 3. 5.

11 Novit enim opera eorum. Psal. 32. 8.

12 Et omnes vias eius intelligere noluerunt. sup. 23. 6. ¶ Ut pervenire faceret ad eum clamorem egeni. Gen. 4. 4., Matth. 5. 2.

13 Et audiret vocem pauperum. Exod. 2. 4.

14 Ex quo absconderit vultum. Gen. 3. 14.

15 Qui regnare facit hypocritam propter peccata populi. 2. d. 44. q. 1. 2. 2., 3., 5., Opusc. 20. lib. 3. cap. 7., 8.

C A P. XXXV.

1 Si peccaveris quid ei nocebis? &c. 1. 2. qu. 21. 4. 1., q. 47. 1. 1., q. 73. 8. 2., 2. 2. q. 88. 2. 0., 2. d. 42. q. 2. art. 2. q. 2. 1., 4. d. 15. q. 1. art. 2. q. 3. 4., art. 4. q. 1. 0.

2 Si iuste egeris, quid donabis ei? &c. sup. 22. 1.

3 Homini qui similis tui est, nocebit iniquitas tua. Isa. 59. fin.

4 Et filium hominis adiuvabit iustitia tua. 2. 2. qu. 57. 1. 0. ¶ Non ergo frustra audiet Deus. Exod. 2. 4. ¶ Nec non infert furorem suum. 4. 5.

9 Et omnipotens, causas singulorum intuebitur. Gen. 17. 1.

7 Nunc ulciscitur scelus valde. 1. q. 21. 4. 1., Psal. 47., 1. Cor. 11. lect. 7.

C A P. XXXVI.

1 Simulatores & callidi, provocant iram Dei. Exod. 4. 5., Psal. 48.

2 Non auferet a iusto oculos suos. Gen. 3. 14. ¶ Morietur in tempestate anima eorum. Gen. 46. 2.

3 Causa tua quasi impii iudicata est: causam iudiciumque recipies. 3. qu. 49. 6. 0. fin., Matth. 26. 24.

4 Ecce Deus excelsus. sup. 11. 6.

5 Quis poterit scrutari vias eius? sup. 11. 4. 5.

6 Omnes homines vident eum, unusquisque intuetur eum procul. 1. q. 12. 0., 1. 2. qu. 93. 2. 0., 1. d. 3. q. 1. 0., ℣. 1. c. 10. 11. 12. 13., Lib. 3. c. 57., Lib. 4. c. 1., Verit. qu. 8. 1. 0., Quol. 10. q. 8. 0., Iob 36. fin., Psal. 8., Iob 1. lect. 16.

7 Ecce Deus magnus. Psal. 47. 1., 1. 2. q. 112. 5. 0. ¶ Vincens scientiam nostram. sup. 11. 4. 5. ¶ Numerus annorum eius inæstimabilis. Ps. 101.

8 In manibus abscondit lucem. Gen. 3. 14.

9 Annunciat de ea amico suo, quod possessio eius sit, & ad eam possit ascendere. Isa. 64. 1. 3.

C A P. XXXVII.

1 Tonabit Deus in voce magnitudinis suæ. Psal. 47. 1.

3 Nubes spargunt lumen suum, quæ lustrant cuncta per circuitum &c. Rom. 1. lect. 5., Heb. 13. lect. 3.

4 Digne eum invenire non possumus. sup. 11. 4. 5. ¶ Magnus fortitudine. Psal. 47. 1.

C A P. XXXVIII.

1 Respondens autem Dominus Iob de turbine dixit. sup. 1. 6. ¶ Cum me laudarent simul astra matutina. Psal. 33. 2., Quol. 5. fin.

2 Et iubilarent omnes filii Dei. Lucæ 6. 12., Psal. 46. 1.

3 Quis conclusit ostiis mare? 1. qu. 69. 1. 2., Psal. 32.

4 Quis est pluviæ pater? &c. 1. q. 33. 3. 0., 3. q. 23. 3. 1.

5 Et animam catulorum eius implebis. Gen. 46. 2.

6 Pulli eius clamant ad Deum. Psal. 46. 1.

C A P. XXXIX.

1 Numquid nosti tempus partus ibicum? 1. Reg. 24. 1., Gen. 17. 1., Matth. 24. 14.

2 Numquid volet rhinoceros servire tibi? Iob 39., Psal. 21., Psal. 28.

3 Penna struthionis, similis est pennæ herodii & accipitris. 1. 2. q. 102. 6. 1., Iob 39.

4 Procul odoratur bellum, exhortationem ducum, ululatum exercitus. 3. q. 41. 4. 0.

5 Numquid per sapientiam tuam plumescit accipiter? 1. 2. q. 102. 6. 1.

6 Numquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit? 2. 2. q. 38. 1. 4.

7 Qui leviter loquutus sum, respondere quid possum? 2. 2. qu. 2. 7. 8. 0., 3. d. 25. q. 2. art. 1. q. 3. 0., 4. d. 24. q. 1. art. 3. q. 2. 0., Verit. q. 14. 11. 0., Quol. 3. q. 4. 2. 0., Heb. 11.

8 Unum loquutus sum, quod utinam non dixissem, & alterum, quibus ultra non addam. Psal. 31., Isa. 62. fin.

C A P. XL.

1 Respondens autem Dominus Iob de turbine, dixit. sup. 1. 6.

2 Numquid irritum facies iudicium meum? Gen. 17. 13. ¶ Si habes brachium, sicut Deus. Gen. 3. 14.

3 Ipse est principium viarum Dei. Ezech. 28. 8.

4 Ecce spes eius frustrabitur. 2. 2. q. 18. 3. 1., 3. d. 26. q. 2. art. 5. q. 4. 1.

5 Cor eius indurabitur quasi lapis. 1. q. 23. 3. 2., 1. 2. q. 79. 3. 0., 2. 2. q. 15. 2. 0., 1. d. 40. q. 4. 2. 0., 3. d. 30. 1. 5., 4. d. 18. q. 1. art. 1. q. 2. 4., art. 5. qu. 3. 0., ℣. 2. c. 40., Lib. 3. c. 162., Verit. q. 4. 10. 0., Pot. q. 1. 6. 11. 0., Mal. q. 3. 1. 1., 6., q. 16. 5. 8., Quol. 4. 4. 0. fin., Quol. 5. 2. 0., Iob 7. lect. 2., Isa. 6., Ioan. 12. lect. 6., Rom. 1. lect. 7., cap. 9. lect. 3., 2. Cor. 4. fin., Heb. 3. lect. 4.

C A P. XLI.

1 Quis resistere potest vultui meo? Gen. 3. 14., 50. 5.

2 Quis ante dedit mihi, ut reddam ei? Rom. 11. lect. 5.

3 Æstimabit abyssum, quasi senescentem. Mal. q. 16. 6. 1.

4 Non est super terram potestas, quæ comparetur ei. Rom. 13. 2.

5 Factus est ut nullum timeret. 1. q. 64. 3. 2.

6 Ipse est rex super universos filios superbiæ. 3. q. 8. 7. 8. 0., Isa. 5. 2.

C A P. XLII.

2 Auditu auris audivi te, nunc autem oculus meus videt te. sup. 19. 7., 1. q. 12. 3. 1., 4. d. 49. q. 7. 3., 2. 1.

3 Audi, & ego loquar. Exod. 2. 4. ¶ Interrogabo te. sup. 1. 9 ¶ Responde mihi. sup. 1. 6.

4 Iratus est furor meus contra te. Exod. 4. 5.

5 Dominus conversus est ad pœnitentiam. Iob 4. d. 15. q. 1. art. 5. q. 2. 0., ℣. 4. c. 72.

6 Venerunt ad eum omnes fratres sui. Gen. 13. 3.

Ex libro Psalmorum.

PSALM. I.

1 Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum. 1. q. 62. 1. o., 1. 2. qu. 3. 2. 4., 3. 5. 6. o., q. 4. 4. 5. 6. 7. 8. o., q. 5. 3. o., 4. 5. o., q. 62. 1. o., q. 69. 1. 3. o., 2. o., 2. 2. q. 8. 7. o., qu. 186. 1. 4., 3. d. 27. q. 2. 2. o., 4. d. 49. q. 1. art. 2. q. 1. o., qu. 2. 4., 5., Verit. qu. 14. 2. o., Trin. 24. 3., Matth. 5.

2 Et in via peccatorum non stetit. 2. 2. qu. 183. 1. o.

3 Et in cathedra pestilentiæ non sedit. 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 2. o., q. 3. 1., Heb. 1. lect. 2., lect. 4. princ.

4 Non resurgent impii in iudicio. 4. dist. 43. art. 1. q. 2. 1., d. 47. q. 1. art. 3. q. 1. 2., Rom. 2. lect. 2. fin., 1. Cor. 5. fin.

PSALM. II.

1 Astiterunt reges terræ . . . . adversus Christum eius. Matth. 2. 9.

2 Tunc loquetur ad eos in ira sua, & in furore suo conturbabit eos. Exod. 4. 5.

3 Dominus dixit ad me, filius meus es tu. ℨ. 4. c. 2., Heb. 1. lect. 3.

4 Ego hodie genui te. ℨ. 4. cap. 2., 11. 5., Heb. 1. lect. 3. ¶ Reges eos in virga ferrea. Psal. 22. 2.

6 Nequando irascatur Dominus. Exod. 4. 5. ¶ Cum exarserit in brevi ira eius. ibid., ℨ. 1. cap. 91. fin.

7 Beati omnes qui confidunt in eo. Psal. 1. 1.

8 Super Sion montem sanctum eius. Psal. 9. 5.

PSALM. III.

1 Multi dicunt animæ meæ. Gen. 46. 2. ¶ Gloria mea. Psal. 17. 1. ¶ Voce mea ad Dominum clamavi. Gen. 4. 4.

2 Ego dormivi, & soporatus sum. Psalm. 3., Psalm. 40.

3 Exurrexi, quia Dominus suscepit me. 3. q. 53. 4. o., ℨ. 4. c. 8., Psal. 3, Psal. 40., Ioan. 2. lect. 3., Rom. 4 fin., cap. 8 lect 2, 1. Cor. 6. lect. 3., Ephes. lect. 8., Heb. 13. lect. 3.

4 Exurge Domine. Gen. 3. 13. ¶ Domini est salus. 3. q. 37. 2. 2., q. 61. 3. o., 2., 4. o., q. 68. 1. o., 2. o., q. 73. 5. o., q. 84. 5. o., 4. d. 1. q. 2. art. 6. q. 1. o, d. 17. q. 3. art 5. qu. 4. o., ℨ. 4. cap. 72., Verit. q. 28. 4. 7., Mal. q. 4. 8. 12., Psal. 32., Ioan. 4. lect. 5. fin., Rom. 5. lect. 5., Heb. 11. lect. 2.

5 Et super populum tuum benedictio tua. Genes. 1. 31., Exod. 19. 3.

PSALM. IV.

3 Ut quid diligitis vanitatem & quæritis mendacium? 1. q. 17. 1. o., Mal. q. 9. 1. o., Psal. 4., Psal. 11., Psal. 38.

4 Cum clamavero ad eum. Gen. 4. 4.

5 Irascimini, & nolite peccare. 2. 2. qu. 158. 1. 2. o., 3. q. 15. 9. o., 2. d. 36. 2. 2., 3. d. 15. q. 2. art. 2. q. 2. o., Mal. qu. 12. 1. o., 4., 2. o., Iob 27., Psal. 4, Eph. 1. lect. 8.

6 Sacrificate sacrificium iustitiæ. 2. 2. q. 81. 4. 1., q. 85. 1. 2. 4. o., 2., 3. q. 22. 2. o., qu. 48. 3. o., qu. 82. 4. o., Psal. 4., Psal. 26, Psal. 49., Psal. 50., Rom. 12.

7 Et sperate in Domino. 2. 2. qu. 17. 1. 2., 3. d. 26. q. 2. 1. 3., Virt. q. 4. 1. 2.

8 Signatum est super nos lumen vultus tui Domine. Gen. 3. 14., 1. 2. qu. 19. 4. o., q. 91. 2. 1., Verit. q. 16. 3. o., Ioan. 1. lect. 7.

9 Dormiam, & requiescam. Psal. 3. 2. 3.

PSALM. V.

1 Verba mea auribus percipe Domine. Gen. 3. 14., Exod. 2. 4. ¶ Intellige clamorem meum. Gen. 4. 4., Exod. 2. 4. 6.

2 Manifestabo tibi, & videbo. Iob 1. 4. 6.

3 Quoniam non Deus volens iniquitatem tu es. 1. q. 19. 9. o., 10. 1., 2., q. 22. 3. 3., q. 48. 6. o., 1. 2. q. 39. 2. 3., d. 45. 4. 4., dist. 46. 4. o., d. 47. 3. 4., 3. d. 30. 1. 5., ℨ. 1. cap. 95., lib. 2. c. 25. fin., Pot. q. 1. 6. o., Mal. q. 3. 2. 1., q. 16. 2. o. fin., Quol. 5. q. 2. 2. o.

5 Odisti omnes qui operantur iniquitatem. 1. q. 20. 2. 4., q. 23. 3. 1., 2. 2. q. 83. 16. o., 3. q. 49. 4. 1., 3. d. 19. art. 5. q. 1. o., d. 28. 5. 3., d. 32. 2. 4., 4. o., ℨ. 1. c. 91., 99., Lib. 3. c. 157. 2., c. fin., Verit. q. 20. 2. o., q. 28. 2. fin., Virt. q. 2. 8. 8., Psal. 5., Rom. 5. lect. 2., c. 9 lect. 2.

6 Perdes omnes qui loquuntur mendacium. 2. 2. q. 69. 1. 2. o., q. 70. 4. o., q. 100. 4. 1., 3. d. 38. 4. 1., 4. dist. 16. qu. 4. art. 1. qu. 3. o., Quol. 9. 14. o.

8 Ego autem in multitudine misericordiæ tuæ. Exod. 22. 11. ¶ Introibo in domum tuam. Psal. 5., Psal. 26., Psal. 35., Ioan. 14.

10 Et lætentur omnes qui sperant in te, in æternum exultabunt. Psalm. 15. 4. ¶ Gloriabuntur in te. ibid.

11 Habitabis in eis. Rom. 8. 13. ¶ Benedices iusto. Gen. 1. 31.

PSALM. VI.

1 Domine ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me. ℨ. 1. cap. 91. fin., Isa. 2. fin.

2 Anima mea turbata est valde. Gen. 46. 2. ¶ Ossa mea conturbata sunt. Psal. 6., Psal. 21., Psal. 31., Psal. 33., Psal. 41. fin.

3 Turbatus est a furore oculus meus. 2. 2. qu. 108. 4. 5., 3. d. 15. q. 2. art. 2. q. 1. 2., q. 2. 1., 4., Psal. 6., Psal. 38., Ioan. 12. lect. 4. princ., c. 13. lect. 4. princ.

4 Convertere Domine. Iob 42. 5.

5 In inferno quis confitebitur tibi? 4. dist. 45. q. 2. art. 2. q. 2. 1.

7 Dominus orationem meam suscepit. Psal. 19.

8 Inveteravi inter omnes inimicos meos. 3. d. 15. L. 3., Gal princ.

9 Erubescant, & conturbentur vehementer omnes inimici mei, convertantur & erubescant valde velociter. Gen. 3. 21., 1. 2. q. 41. 4. o., 2. 2. q. 75. 1. 1., q. 144. 2. o., 3. d. 26. q. 1. 3. o. fin., Virt. q. 26. 4. 7., Psal. 6. fin., Psal. 24., Psal. 34., Psal. 39.

PSALM. VII.

1 Domine Deus meus. Gen. 17. 5. ¶ Nequando rapiat ut leo animam meam. Gen. 46. 2., Io. 12. 2.

3 Domine si feci istud &c. decidam merito &c. in pulverem reducat. 2. 2. q. 89. 1. 3., 6. o., 3. d. 30. 1. o., Iob 4, Rom. 1. lect. 5., Heb. 6.

4 Exurge Domine. Gen. 3. 13. ¶ In ira tua. Exod. 4. 5. ¶ Exaltare. Gen. 3. 13. ¶ In altum regredere. ibid.

5 Dominus iudicat populos. Psal. 9. 3. ¶ Qui salvos facit rectos corde. Iob 2.

6 Deus iudex. Psal. 9. 3.

7 Nisi

7 Nisi conversi fueritis. Ierem. 15. 6. ¶ Gladium suum vibravit &c. Iob 19. 8.

8 Arcum suum tetendit & paravit illum. Psal. 36., Psal. 43.

9 Sagittas suas ardentibus effecit. Iob 6. 2.

10 Lacum aperuit & effodit eum. Psal. 7., Psal. 29., Psalm. 39.

P S A L M. VIII.

1 Opera digitorum tuorum. Gen. 3. 14. ¶ Opera manuum tuarum. ibid. ¶ Propter inimicos tuos. Psal. 5. 5., Exod. 20. 8.

2 Quid est homo quod memor es eius? Gen. 8. 1., ʒ. 3. c. 110. fin. ¶ Gloria & honore coronasti eum Domine. 4. d. 33. q. 3. 3. 3., d. 49. q. 5. o., Quol. 5. q. 12. 1. o., 2. Tim. 2.

3 Omnia subiecisti sub pedibus eius &c. Gen. 31. ¶ Volucres cæli. ibid. 32.

4 Elevata est magnificentia tua super cælos. Psal. 56. 4.

P S A L M. IX.

1 Psallam nomini tuo altissime. Iob 11. 6.

2 Sedisti super thronum. Iudic. 6. 3. ¶ Peribunt a facie tua. Gen. 3. 14. ¶ Exaltetur manus tua. ibid.

3 Ipse iudicabit orbem terræ. 3. q. 58. o., q. 59. 2. o., 4. d. 47. q. 2. art. 2. q. 1. o., q. 2. 4., qu. 3. o., d. 48. qu. 1. 1. o., ʒ. 4. c. 96., Opusc. 3. c. 249., Rom. 2. lect. 2., 2. Cor. 5. lect. 4. fin., 2. Cor. 5. lect. 2. fin., Heb. 10. lect. 3.

4 In æquitate. Iob 23. 4. ¶ Et factus est Dominus refugium &c. Psal. 89. 1.

5 Qui habitat in Sion. Psal. 2., Psal. 9., Rom. 4.

6 Recordatus est, non est oblitus. Gen. 8. 1. ¶ Clamorem pauperum. Gen. 4. 4.

7 Vide humilitatem meam. Exod. 2. 6. ¶ Ut annunciem omnes laudationes tuas. Psalm. 32. 2. ¶ In operibus manuum suarum. Gen. 3. 14.

8 Convertantur peccatores in infernum. Gen. 3. 21., 2. 2. q. 25. 6. 1., 3., q. 83. 8. 1.

9 Exurge Domine. Gen. 3. 13.

10 Exacerbavit Dominum peccator, secundum multitudinem iræ suæ non quæret. Exod. 4. 5. ¶ Propter quid irritavit impius Deum? ibid.

11 Contere brachium peccatoris & maligni. Gen. 3. 21.

12 Præparationem cordis eorum audivit auris tua. ibid., Exod. 2. 4.

P S A L M. X.

1 Dominus in templo. 2. 2. q. 85. 2. 3.

2 Oculi eius in pauperem respiciunt. Gen. 3. 14., Exod. 2. 6.

3 Palpebræ eius interrogant filios hominum. Gen. 3. 14.

4 Qui autem diligit iniquitatem. 2. 2. qu. 27. 1. 1., 4. d. 15. L. 7.

5 Odit animam suam. 1. 2. qu. 29. 4. o., 2. 2. qu. 75. 7. o., 4. 3., qu. 117. 1. 1., 2. d. 42. qu. 2. art. 2. q. 2. 2., 3. d. 27. L. prior., d. 28. 4. 5., d. 29. 5. o., Virt. qu. 2. 12. 6., Psalm. 10., Ephes. 5. lect. 9. ¶ Pluet super peccatores laqueos, ignis, sulphur, & spiritus procellarum, pars calicis eorum. 1. q. 10. 3. 2., 1. 2. qu. 67. 4. 2., 4. dist. 50. q. 2. art. 3. q. 1. o., ʒ. 3. c. 145., Quol. 8. 18. o., Isa. 66. 6.

6 Æquitatem vidit vultus eius. Iob 23. 4., Exod. 2. 6., Gen. 3. 14.

P S A L M. XI.

1 Disperdat Dominus universa labia dolosa &c. Gen. 3. 21., Psal. 119. 2.

2 Nunc exurgam, dicit Dominus. Gen. 3. 13., Psal. 3. 3., 3. q. 57. 2. 1.

3 In circuitu impii ambulant. 2. 2. q. 35. 4. 3.

4 Secundum altitudinem tuam. Iob 11. 6.

P S A L M. XII.

1 Usquequo Domine oblivisceris me in finem? Gen. 8. 1. ¶ Usquequo avertis faciem tuam a me? Gen. 3. 14.

3 Nomini Domini altissimi. Iob 11. 6.

P S A L M. XIII.

1 Dixit insipiens in corde suo: Non est Deus. 1. q. 2. o., 1. d. 3. q. 1. 2. o., 3. dist. 23. q. 2. art. 2. q. 2. 2., dist. 24. art. 2. q. 2. o., ʒ. 1. cap. 10. 11. 12. 13., Virt. q. 10. 12. o., Pot. q. 7. 3. o., Opusc. 3. cap. 3.

2 Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum &c. usque omne cognoscent. Rom. 3. lect. 2.

3 Dominus prospexit super filios hominum, ut videat. Exod. 2. 6.

4 Dominus spes eius est. 3. d. 26. q. 2. 1. 3.

5 Dominus in generatione iusta est. 1. q. 8. 3. 4., q. 43. 3. o., q. 112. 1. o., 3. q. 2. 10. 2., 1. d. 37. q. 1. 3. o., Col. 2. lect. 2. fin.

P S A L M. XIV.

1 Timentes autem Dominum glorificat. Levit. 19. 14. ¶ In monte sancto tuo. Psal. 9. 5.

2 Qui pecuniam suam non dedit ad usuram. Levit. 25. 6. ¶ Qui non egit dolum in lingua sua. Psal. 119. 2.

P S A L M. XV.

1 Bonorum meorum non eges. Iob 22. 1., 1. q. 4. 2. o., 3. o.

2 Non derelinques animam meam in inferno. Psal. 3. 3.

3 Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. 3. q. 50. 5. o., Quol. 3. 4. o.

4 Adimplebis me lætitia. 1. q. 12. 8. 4., 1. 2. q. 1. 5. o., q. 3. 4. 1., 8. o., q. 4. 5. 5., q. 5. 3. 4. o., 8. o., 3., q. 67. 4. 3., 2. 2. q. 18. 3. o., 2., q. 28. 3. o., q. 118. 7. o., ʒ. 3. c. 39. 5., 40. fin., 48., 59. 1., 62. 2., 63., ʒ. 4. cap. 78. fin., 86., Mal. qu. 14. 4. o., qu. 16. 4. 5., 5. o., Opusc. 3. c. 104., 106., 150., 211., 264., Ioan. 1. lect. 16.

5 Delectationes in dextera tua usque in finem. 2. 2. q. 28. 3. o., 3. q. 46. 6. 3., 3. d. 15. q. 2. art. 3. q. 3. 5., Psal. 5. fin., Psal. 15. fin., Psal. 16. fin., 2. Cor. 12. lect. 2.

P S A L M. XVI.

1 Probasti cor meum. Psal. 16.

3 Et visitasti nocte. Exod. 4. 13. ¶ Igne me examinasti. Psalm. 16. ¶ Non in labiis dolosis. Psal. 119. 2.

4 Perfice gressus meos in semitis tuis. Iob 23. 6.

6 A resistentibus dexteræ tuæ custodi me. Genes. 50. 5. ¶ Exurge Domine. Gen. 3. 13.

7 Præveni eum, & supplanta eum. ibid. 21. ¶ Eripe animam meam. Gen. 46. 2., Ioan. 12. 2.

8 Inimici mei animam meam circumdederunt. ibid. ¶ Ab inimicis manus tuæ. Psal. 5. 5.

9 Satiabor cum apparuerit gloria tua. Psal. 15. 4.

P S A L M. XVII.

1 Fortitudo mea, Dominus firmamentum meum, & refugium meum. Gen. 17. 1., Exod. 20. 5., ʒ. 1. cap. 92.

2 Et ad Deum meum clamavi. Gen. 4. 4.

3 In aures eius. Gen. 3. 14. ¶ A facie eius. ibid. ¶ In conspectu oculorum eius. ibid.

3 Cla-

3 Clamavi ad te. Gen. 4. 4.

4 Ne declines in ira. Exo. 4. 5.

5 Dominus autem assumpsit me. psal. 64. 3. ¶ Legem pone mihi Domine in via tua &c. Iob 23. 6.

PSALM. XXVII.

1 Da illis secundum opera eorum &c. Gen. 3. 21., psal. 61. 6.

4 Dominus fortitudo plebis suæ. psal. 17. 1. ¶ Benedic hereditati tuæ. Gen. 1. 31.

PSALM. XXVIII.

1 Afferte domino filii Dei. Luc. 9. 12. ¶ Quemadmodum filius unicornium. Iob 39. 2.

3 Dominus benedicet populo suo in pace. Gen. 1. 13.

PSALM. XXIX.

2 Domine eduxisti ab inferno animam meam. psal. 3. 3. ¶ Psallite domino sancti eius. psal. 20. 6. ¶ Ut cantet tibi. ibid. ¶ Gloria mea. psal. 17. 1. ¶ Quoniam ira in indignatione eius. Exo. 4. 5.

4 Avertisti faciem tuam a me. Gen. 3. 14. ¶ Et factus sum conturbatus. psal. 9. 3.

5 Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem? 3. q. 51. 3. 1., q. 53. 1. o.

PSALM. XXX.

1 In te domine speravi. 1. 2. q. 65. 5. 3., 2. 2. q. 18. 2. 1., 3. qu. 7. 4. o., 6. 1., 8. 2., 9. 1., 3. d. 13. q. 1. art. 2. q. 1. 1., 3. d. 26. q. 2. art. 5. qu. 3. o., d. 36. 2. 3., Verit. q. 29. 4. 15., Virt. qu. 4. 1. 12., 4. 16., psal. 15., psal. 30.

2 Non confundar in æternum. psal. 24., psal. 30., psal. 34., psal. 39., Rom. 5.

3 Inclina aurem tuam. Gen. 3. 14.

4 Quoniam fortitudo mea & refugium meum es tu. psal. 17. 1.

5 Odisti observantes vanitates. psal. 4. 2., psal. 5. 5. ¶ Lætabor in misericordia tua. Exod. 22. 11.

6 Respexisti humilitatem meam. Exod. 2. 6. ¶ Conturbatus est in ira oculus meus. psal. 6. 3.

7 Salvasti de necessitatibus animam meam. Gen. 46. 2., psal. 24., psal. 30.

8 Factus sum opprobrium. psal. 34., psal. 38, psal. 41. fin.

9 Ossa mea conturbata sunt. psal. 6. 2.

10 Accipere animam. Gen. 46 2., Io. 12. 2.

11 In manibus tuis sortes meæ. Gen. 3. 14.

12 Erubescant & deducantur in infernum &c. Gen. 3. 21., psal. 6. 9. ¶ Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine. psal. 23. 6.

13 Retribuet abundanter facientibus superbiam. psal. 61. 2.

PSALM. XXXI.

1 Beati quorum remissæ sunt iniquitates &c. Mal. qu. 7. 11. o., Rom. 4., 4. d. 43. L. 2., 3. qu. 88. 1. 4. ¶ Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum. Mal. q. 7. 11. o.

2 Quoniam tacui. 1. 2. qu. 27. 2. o., psal. 31. ¶ Inveteraverunt omnia ossa mea. psal. 6. 2. 8.

3 Gravata est super me manus tua. Iob 23. 1. ¶ Tu es refugium meum. psal. 17. 1. ¶ Exultatio mea. ibid.

4 Firmabo super te oculos meos. Gen. 3. 14.

7 Gloriamini omnes recti corde. Iob 2.

PSALM. XXXII.

2 Cantate ei canticum novum. ibid. 2. 2. qu. 91. o.

2 Misericordia Domini plena est terra. Exo. 22. 11. ¶ Ut eruat a morte animas eorum. Gen. 46. 2., Ioan. 12. 2.

3 Verbo domini cæli firmati sunt. ℥. 4. c. 13. ¶ Consilium domini in æternum manet. Iob 12. 6.

8 Qui intelligit omnia opera eorum. 1. q. 22. 2. 3. o., q. 103. 5. o., q. 113. 2. 6. o., qu. 116. 1. o., 1. 2. q. 91. 2. o., 2. 2. q. 93. 2. o., 1. d. 39. qu. 1. 2. o., q. 2. 2. o., d. 40. q. 4. 1. o., 2. d. 11. qu. 1. 1. 4. o., d. 37. q. 3. 1. o., ℥. 3. c. 1., 64., 90., 94., 111., 113., 114., 140., Verit. qu. 5. 2. 3. 4. 5. 9. o., Opusc. 3. c. 112. &c., Iob prol. c. 11., psal. 23., psal. 32., Matth. 7.

9 Qui finxit singillatim corda eorum. 1. q. 14. 5. 6. 11. 12. o., q. 12. 3. 4., q. 22. 2, 3. o., q. 55. 1. 3., q. 57. 2. o. fin., q. 89. 4. o., 1. d. 35. 3. o., d. 36. q. 1. 1. o., d. 38. 3. 5. o., d. 39. qu. 2. 2. o., 2. d. 3. q. 3. 3. o., ℥. 1. c. 50., 63. &c. usque 72., ℥. 3. c. 75., 76. Verit. q. 2. 4. 5. o., qu. 5. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. o., pot. q. 6. 1. o., Quol. 7. 2. o., Quol. 8. vel 11. 3. o., Opusc. 3. c. 134., 135., psal. 32.

10 Non salvatur rex per multam virtutem &c. psal. 3. 4. ¶ Ecce oculi Domini. Gen. 3. 14.

PSALM. XXXIII.

1 Benedicam Dominum in omni tempore. Psal. 27., Ps. 40. fin., Rom. 1. lect. 7. fin., 2. Cor. 10. lect. 2. princ.

2 Semper laus eius in ore meo. 2. 2. qu. 91. 1. o., 2. o., 4. d. 15. q. 4. art. 3. qu. 2. 1., Verit. qu. 23. 1. 4., psal. 9., Psal. 26., Psal. 32., Psal. 33., Psal. 49.

3 Accedite ad eum. 1. q. 3. 1. 5., Psal. 33., Isa. 34., Io. 14. lect. 7.

4 Gustate & videte quoniam suavis est Dominus. 2. 2. q. 97. 2. 2.

5 Iste pauper clamavit. Gen. 4. 4. ¶ Beatus vir qui sperat in eo. psal. 1. 1.

6 Diverte a malo & fac bonum. Isa. 1. 4.

7 Oculi Domini super iustos. Gen. 3. 14., 1. q. 3. 1. 3., q. 22. 2. 4., q. 23. 7. o., Verit. q. 5. 3. o.

8 Et aures eius in preces eorum. ibid. 2. 2. qu. 83. 16. o., 3. q. 43. 2. 1., q. 82. 6. o., 7. 3., 2. d. 40. 4. 5., 4. d. 5. art. 2. q. 2. 2., d. 15. qu. 4. art. 2. q. 2. 2., d. 19. art. 2. q. 2. 4., Pot. qu. 6. 9. 5., Io. 4. lect. 3.

9 Vultus autem Domini super facientes mala. ibid.

10 Iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde. Psal. 4. 1.

11 Et humiles spiritu salvabit. Psal. 3. 4., Isa. 49. 3.

12 Custodit Dominus omnia ossa eorum. Psal. 6. 2.

PSALM. XXXIV.

1 Iudica domine nocentes me &c. Gen. 3. 21.

2 Dic animæ meæ. Iob. 6., Gen. 46. 2. ¶ Salus tua ego sum. Psal. 3. 4. ¶ Confundantur. Psal. 30. 2.

3 Cogitantes mihi mala. 1. 2. qu. 47. 2. o., 3. q. 88. 2. o.

4 Et angelus Domini coarctans eos. Mal. q. 16. 9. 3.

5 Anima autem mea exultabit in Domino, & delectabitur super salutari suo. Psal. 15. 4. 5.

6 Omnia ossa mea dicent. Psal. 6. 2. ¶ Domine quis similis tibi? Psal. 82. 1.

7 Induebar cilicio. Psal. 29. fin., psal. 34.

8 Humiliabam in ieiunio animam meam. 2. 2. q. 147. 1. 3. 5. 7. o.

9 Oratio mea in sinu meo convertetur. 4. d. 45. qu.

PSALM. XLII.

1 Tu es Deus fortitudo mea. Psal. 17. 1.

2 Emitte lucem tuam, & veritatem tuam. Quol. 1. 1. 2.

PSALM. XLIII.

1 Manus tua, dextera tua, & brachium tuum, & illuminatio vultus tui. Gen. 3. 24.

2 Salvasti enim nos. Psal. 3. 4. ¶ In Deo laudabimur tota die. Psal. 25.

4 Posuisti nos opprobrium vicinis nostris. Ps. 34., Psal 38., Psal. 41. fin., Psal. 43.

5 A voce exprobrantis & obloquentis. psal. 41. 6.

6 Et inique non egimus in testamento tuo. psal. 77. 12.

7 Declinasti semitas nostras a via tua. Iob 23. 6.

8 Nonne Deus requiret ista? psal. 9. 3.

9 Quoniam propter te mortificamur tota die, æstimati sumus sicut oves occisionis. Rom. 8. lect. 7.

10 Exurge Domine. Gen. 3. 13. ¶ Quare abdormis Domine? Exo. 4. 5.

11 Quare faciem tuam avertis? Gen. 13. 14 ¶ Obliviscaris inopiæ nostræ. Gen. 8. 1.

12 Humiliata est in pulvere anima nostra. Ioan. 12. 2.

PSALM. XLIV.

1 Lingua mea calamus scribæ velociter scribentis. Psal. 23. 1., Psal. 34. fin., Psal. 38., Psal. 49., Lucæ 1. 6.

2 Speciosus forma præ filiis hominum. Psal. 44., Isa. 63.

3 Benedixit te Deus in æternum. Gen. 1. 31. ¶ Sagittæ tuæ acutæ. Iob 6. 2.

4 Sedes tua Deus in sæculum sæculi &c. Heb. 1. lect. 4. o.

5 Unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis. 1. 2. q. 102. 3. 13., 3. qu 72. 2. o., 4. d 7. q. 1. art. 2 qu. 2. o., ℨ. 4. c. 34., Psal. 26. princ., Psal. 44., Isa. 61., Io. 8. princ., Rom. 6., Heb. 1. lect. 4.

6 Astitit regina a dextris tuis. 3. d. 22. qu. 3. art. 3. q. 3. 3.

PSALM. XLV.

1 Deus noster refugium & virtus. Psal. 17. 1.

2 Conturbati sunt montes in fortitudine eius. Exo. 20. 5. ¶ Sanctificavit tabernaculum suum altissimus. Exo. 26. 1., 30. 4., Iob. 11. 6.

3 Fluminis impetus lætificat civitatem Dei. Psal. 47. 2.

SPALM. XLVI.

1 Iubilate Deo in voce exultationis. Psal. 20. 6., Psal. 32., Psal. 46.

2 Quoniam Dominus excelsus. Iob 11. 6. ¶ Terribilis. 1. 2. q. 42. 1. o., q. 43. 1. 1., 2. 2. q. 19. 1. o., 3. q. 7. 6. o., 3. d. 26. q. 1. 1. 4., d. 34. q. 2. art. 2. q. 1. 2., Psal. 46., Rom. 8. lect. 3. med.

3 Rex magnus. Opusc. 20. lib. 3. c. 12. fin., c. 13. 14. 15., Psal. 46., Psal. 47.

4 Ascendit Deus in iubilatione, & Dominus in voce tubæ. sup. 1. Gen. 3. 13., 3. q. 57. 2. 1.

5 Psallite Deo nostro &c. Psal. 20. 6.

PSALM. XLVII.

1 Magnus Dominus. 1. q. 28. 4. o., q. 42. 1. 1., 4. 2., 3. q. 58. 3. o., 1. d. 19 q. 1. 1. o., q. 3. 1. o., ℨ. 4. c. 9., pot. q. 9. 7. o., Iob 11., Psal. 46. psal. 47., Eph. 3. lect. 6.

2 Et laudabilis nimis. psal. 93. 2. ¶ Civitas regis magni. psal. 46. 3., Opusc. 20. lib. 4. c. 18., 23., psal. 45., psal. 47., Ephe. 4. lect. 2. princ.

3 Iustitia plena est dextera tua. Deuter. 32. 6., Gen. 3. 14.

4 Hic est Deus noster. Gen. 17. 5.

PSALM. XLVIII.

1 Inclinabo in parabolam aurem meam. Iob 27. 4., ¶ Simul insipiens, & stultus peribunt. 2. 2. q. 46. 1. 1., psal. 48.

2 Homo cum in honore esset non intellexit, comparatus est iumentis, &c. 2. 2. q. 64. 2. 3., 1. d. 35. 5. o.

PSALM. XLIX.

1 Deus Deorum Dominus loquutus est. Iob 6. ¶ Qui ordinant testamentum eius. psal 77. 12.

2 Deus manifeste veniet. 3. q. 36. 1. 1., 3., 4. d. 47. q. 1. art. 1. q. 2. 1., psal. 49.

3 Ignis in conspectu eius exardescet &c. 4. d. 45., L., d. 47. qu. 2. o., ℨ. 4. c. fin. pot. qu. 5. 6. 10., 1. Cor. 3. lect. 2., Heb. 10. lect. 3.

4 Annuntiabunt cæli iustitiam eius. psal. 18. 1. ¶ Deus iudex est. psal. 9. 3.

5 Deus Deus tuus ego sum. Gen. 17. 5.

6 Non in sacrificiis tuis, &c. psal. 39. 5. ¶ Immole Deo sacrificium laudis. psal. 4. 6., psal. 33. 2.

7 Redde altissimo vota tua. psal. 75. 6., Iob. 11. 6. ¶ Cognovi omnia volatilia cæli. Gen. 32.

8 Peccatori autem dixit Deus. Iob 6.

9 Quare tu enarras iustitias meas &c. 4. d. 19. q. 2. art. 2. q. 2. 4., psal. 49., psal. 50.

PSALM. L.

1 Misere mei Deus, &c. Exo. 22. 11.

2 Tibi soli peccavi &c. 1. 2. q. 96. 5. 3., 2. 2. q. 67. 4. o., 3. q. 46. 2. 3., 1. d. 43. qu 2. 2. 5., 4. d. 46. qu. 1 art. 2. q. 2. o., qu. 2. art. 1. qu. 3. 1., Rom. 3. ¶ Et malum coram te feci. Ibid.

3 Ut iustificeris &c. Matth. 26. 24, Iob 36. 3.

4 Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum &c. 1. 2. q. 82. 2. 1., 2. 2. q. 103. o., 2. d. 22. q. 1. 1. o., d. 31. L. fin., d. 33. L. princ., Mal. qu. 4. 8. 1., q. 15. 2. 7., Opusc. 3 c. 197., psal. 31., psal. 50., Rom. 4., c. 5 lect 3.

5 Auditui meo dabis gaudium &c. 2. 2. q. 28. 1. o., q. 35. 2. 2. o., Psal. 50.

6 Averte faciem tuam. Gen 3. 14.

7 Exultabit lingua mea iustitiam tuam. Iob 27. 2.

8 Quoniam si voluisses &c. psal. 19.

9 Sacrificium Deo spiritus contribulatus, psal. 4. 6.

PSALM LI.

1 Tota die iniustitiam cogitavit lingua tua. Iob. 27. 2.

2 Fecisti dolum. psal. 119 2.

3 Videbunt iusti, & timebunt, & super eum ridebunt. 2. 2. q. 83. 8. 2., 2. d. 11. q. 1 3. o., 4. d. 50. qu. 1. 4. o., l. 4, Quol. 7. vel 8. qu. 7. 1 1., Opusc. 3. c. 239., psal. 33., psal. 36., psal. 51., Rom. 11.

PSALM. LII

1 Dixit insipiens in corde suo, non est Deus. psal. 13. 1.

2 Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent 2. 2. qu. 115. 1. 1., Mal. qu 9. 1. o., 1., 2., Opusc. 16. c. 19., Rom. 15. c. 12. lect. 3., 1. Cor. 4., c. 10. fin., Gal. 1. lect. 2. fin., 2. Thes. 2., Tit. 2.

PSALM. LIII.

1 Et fortes quæsierunt animam meam. Gen. 46. 2., Ioa. 12. 1.

2 Aver-

4 Inha-

4 Inhabitabit in atriis tuis. psal. 83. 9.
5 Replebimur in bonis domus tuæ. psal. 15. 4. ¶ Spes omnium finium terræ &c. psalm. 13. 4., psal. 17. 1.
6 In virtute tua. Deut. 4. 14. ¶ Accinctus potentia. Gen. 17. 1., Exod. 20. 5.
7 Visitasti terram & inebriasti eam. Exod. 4. 13. ¶ Benedices coronæ anni benignitatis tuæ. Gen. 1. 31.
8 Clamabunt & hymnum dicent. Gen. 4. 4., psal. 18. 1.

P S A L M. L X V.

1 Iubilate Deo omnis terra. psal. 46. 1. ¶ Psalmum dicite nomini eius. psal. 20. 6. ¶ Date gloriam laudi eius. psal. 33. 2.
2 Mentiantur tibi inimici tui. psal. 5. 5.
3 Omnis terra adoret te Deus &c. psal. 18. 1., psal. 20. 6. ¶ Dei terribilis. psal. 46. 2.
4 Oculi eius super gentes respiciunt. Gen. 3., Exod. 2. 6.
5 Benedicite gentes Deum nostrum. psal. 33. 1. ¶ Et auditam facite vocem laudis eius. ibid. 2.
6 Probasti nos Deus. Gen. 22. 1. ¶ Igne nos examinasti. If. 26. 3. ¶ Reddam tibi vota mea &c. psal. 75. 6.
7 Qui posuit animam meam ad vitam. Gen. 46. 2. ¶ Ad ipsum ore meo clamavi. Gen. 4. 4.

P S A L M. L X V I.

1 Deus misereatur nostri. ibid. ¶ Et benedicat nobis. Gen. 1. 31. ¶ Illuminet vultum suum super nos. ibid. 3. 14., psal. 4. 8.
3 Iudicas populos. psal. 9. 3. ¶ In æquitate. Iob 23. 4.

P S A L M. L X V I I.

1 Exurgat Deus. Gen. 3. 13. ¶ A facie Dei. ibid. 14. ¶ Qui ascendit super occasum. ibid. 14., 3. 2. q. 102. 4. 5.
2 Et dissipentur inimici eius &c. Gen. 3. 21., Exod. 20. 8., psal. 5. 5.
3 Et iusti epulentur & exultent in conspectu Dei. 1. 2. qu. 4. 7. 1., ҫ. 4. cap. 83. fin., 90. 5. ¶ Deus in loco sancto suo. Gen. 28. 7.
4 Et delectentur in lætitia. psal. 15. 4. 5.
5 Cantate Deo &c., psal. 20. 6.
6 Deus cum egredereris. Gen. 3. 13. ¶ Cum pertransires. ibid. ¶ Ascendisti in altum. ibid., psal. 56. 4. ¶ Qui ascendit super cælum cæli ad orientem. ibid.
7 Viderunt ingressus tuos Deus, ingressus Dei mei &c. ibid.
8 Parasti in dulcedine tua pauperi Deus. Psal. 24. 6.
9 Pennæ columbæ deargentatæ, & posteriora dorsi eius in pallore auri. 1. Cor. 3. lect. 2. med.
10 Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo, etenim Dominus habitabit in finem. Gen. 28. 7., Psal. 9. 5.
11 Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium. Iob 25. 2. ¶ Dominus in eis in Sina, in sancto. Gen. 28. 7. ¶ Ascendisti in altum. Psal. 46. 5.
12 Cepisti captivitatem, accepisti dona in hominibus. Ephes. 4. lect. 3.
13 Benedictus Dominus, Psal. 33. 1. ¶ Benedicite Deo Domino. ibid. ¶ Regna terræ cantate Deo &c. Psal. 20. 6.
14 Deus confringet capita inimicorum suorum. Exod. 20. 8., Psal. 5. 5. ¶ Convertam in profundum maris. Verit. q. 24. 11. 2., 3. q. 86. 1. 2. fin.
15 Ut excludant eos, qui probati sunt argento. Rom. 3. lect. 2. med.
16 Mirabilis Deus in sanctis suis. Psal. 13. 5.

P S A L M. L X V I I I.

1 Dum spero in Deum meum. Psal. 30. 1. ¶ Non erubescant. Psal. 6. 9. ¶ Non confundantur. ibid. Psal. 30. 2.
2 Quæ non rapui, tunc exsolvebam. 3. q. 47. 2. 1., Phil. 2. 5. ¶ Propter te sustinui opprobrium. Psal. 30. 8.
3 Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus. Gen. 13. 3. ¶ Quoniam zelus domus tuæ comedit me. Exod. 20. 6., 3. q. 15. 9. 0.
4 Opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me. Rom. 15. lect. 1. princ., Psalm. 30. 8., Psal. 41. 6.
5 Et operui in ieiunio animam meam. Gen. 46. 2., Ioan. 12. 2.
6 Et posui vestimentum meum cilicium. Psal. 34. 7. ¶ Et factus sum illis in parabolam. Iob 27. 4.
7 Ne avertas faciem tuam. Gen. 3. 14.
8 Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum &c. Gen. 3. 21., Rom. 11. lect. 1. fin.
9 Laudabo nomen Dei. Psal. 33. 2.

P S A L M. L X I X.

2 Qui quærunt animam meam. Genes. 46. 2., Ioan. 12. 2.
3 Confundantur & revereantur &c. Gen. 3. 21., Psal. 30. 2. ¶ Et erubescant. Psal. 6. 9.

P S A L M. L X X.

1 In te Domine speravi. psalm. 30. 1. ¶ Non confundar. ibid. 2.
2 Inclina ad me aurem tuam. Gen. 3. 14. ¶ Donec annunciem brachium tuum. ibid., Gen. 8. 4.
3 Quoniam firmamentum meum, & refugium meum es tu. psal. 17. 1. ¶ Quoniam tu es patientia mea Domine. ibid.
4 Domine spes mea. ibid., psalm. 13. 4. ¶ In te cantatio mea semper. psal. 20. 6.
5 Repleatur os meum laude. psal. 33. 2. ¶ Ut cantem gloriam tuam. psalm. 20. 6. ¶ Tota die magnitudinem tuam. psalm. 47. 1.
6 Quia custodiebant animam meam. Gen. 46. 2., Ioan. 12. 2.
7 In auxilium meum respice. Exod. 2. 6. ¶ Confundantur & deficiant &c. Gen. 3. 21., psal. 30. 2.
8 Quoniam non cognovi literaturam, introibo in potentias Domini. 2. 2. q. 188. 5. 1.
9 Deus docuisti me. Matth. 23. 2. ¶ Domine quis similis tibi? psalm. 82. 1. ¶ Et conversus. ҫ. 3. cap. 162.
10 Exultabunt labia mea. Iob 27. 3.
11 Sed & lingua mea tota die meditabitur. ibid.
12 Potentiam tuam. 1. q. 25. 1. o., q. 41. 4. 2., 1. d. 35. 5. o., d. 42. q. 1. 1. o., 2. o., ҫ. 1. c. 16., Lib. 2. c. 7., 26. 1., Verit. q. 22. 6. 3., Pot. q. 1. 1. o., q. 2. 1. 1., q. 7. 1. o.

P S A L M. L X X I.

1 Deus iudicium tuum Regi da. Ioan. 5. 9. ¶ Iudicare populum tuum. psal. 9. 3.
2 Et humiliabit calumniatorem. 2. 2. q. 68. 3. o., q. 69. 2. 3. o.
3 Et dominabitur a mari usque ad mare &c. Opusc. 20. Lib. 3. c. 12. fin., c. 13. 14. 15.
4 Donec auferatur Luna. Gen. 8. 4.
5 Coram illo procident Æthiopes, & inimici eius terram lingent. Gen. 3. 18.

7 Erit

7 Erit tempus eorum in sæcula. 1. q. 10. 3. 2.
8 De petra melle saturavit eos. 1. Cor. 10. 2.

PSALM. LXXXI.

1 Deus stetit. 1. q. 3. 1. 4., 3. q. 58. 0., Heb. 1. lect. 2. fin.
2 Filii excelsi omnes. Luc. 6. 12.
3 Iudicare egeno & pupillo &c. Exod. 22. 17.
4 Surge Deus. Gen. 3. 13., psalm. 3. 3., psalm. 11. 2.
5 Iudica terram. psal. 9. 3.

PSALM. LXXXII.

1 Deus quis similis erit tibi? 1. q. 4. 3. 0., q. 44. 3. 1., q. 93. 2. 4., 2. 2. q. 163. 2. 0., 1. d. 19. L. 3., d. 33. 1. 2., 3. 4., d. 34. q. 3. 1. 2., d. 35. 1. 4. 6., d. 48. 1. 0., 2. d. 16. 1. 3., 3. d. 2. qu. 1. art. 1. q. 1. 3., d. 5. q. 1. art. 1. q. 1. 2., 4. d. 49. q. 1. art. 2. q. 2. 0., ℣. 1. c. 29., Lib. 3. c. 97., Lib. 4. c. 7. 11., Verit. q. 1. 10. 7., q. 2. 1. 0. fin., 3. 9., 11. 0., q. 23 7. 10., Pot. q. 3. 5. 9., 6. 25., 16. 5., 17. 6., q. 7. 7. 0., q. 9. 9. 0. fin., psal. 34., Eph. 1. lect. 1. princ., Heb. prol. princ.
2 Quoniam ecce inimici tui sonuerunt &c. Exod. 20. 8., psal. 5. 5., Opusc. 16. prol.
5 Tu solus altissimus. Iob 11. 6.
6 Testamentum disposuerunt. psal. 77. 12.

PSALM. LXXXIII.

1 Deficit anima mea. Gen. 46. 2., Ioan. 12. 2.
2 Cor meum, & caro mea exultaverunt in Deum vivum. 1. 2. q. 24. 3. 0. fin., qu. 30. 1. 1., 3. q. 21. 2. 1.
3 Passer invenit sibi domum. Gen. 28. 7. ¶ Et turtur nidum &c. 1. 2. q. 102. 3. 2., 3. qu. 37. 3. 0., 4.
5 Rex meus & Deus meus. psalm. 46. 3. ¶ In sæcula sæculorum laudabunt te. psal. 33. 2., 2. 2. q. 91. 1. 2. 0.
6 Beatus vir &c. psalm. 1. 1. ¶ Benedictionem dabit legislator. Gen. 1. 31.
7 Videbitur Deus Deorum in Sion. Exod. 7. 1., Gen. 32. 2. ¶ Auribus percipe. Gen. 3. 14., Exod. 2. 4. ¶ Deus Iacob. Gen. 17. 5.
8 Protector noster. Quol. 7. 18. 0., Isa. 4. fin. ¶ Aspice Deus, & respice in faciem Christi tui. Gen. 3. 14., psal. 44., Isa. 63.
9 Elegi abiectus esse. Opusc. 2. c. 7.
10 Non privabis bonis eos qui ambulant in innocentia. Iob 2. 5.

PSALM. LXXXIV.

1 Benedixisti Domine terram tuam. Gen. 1. 31. ¶ Remisisti iniquitatem &c. usque eorum. psal. 31. 1.
2 Converte nos Deus. Prov. 21. 1. ¶ Deus tu conversus. Gen. 3. 13.
3 Numquid in æternum irasceris nobis? &c. psal. 76. 4., Exod. 4. 5. ¶ Plebs tua lætabitur in te. psal. 15. 4. 5.
4 Ostende nobis Domine misericordiam tuam. Exod. 22. 11. ¶ Audiam quid loquatur in me Dominus Deus. 1. qu. 94. 1. 0. fin., Verit. qu. 12. 7. 11., q. 18. 3. 0., psal. 49.
5 Misericordia & veritas obviaverunt sibi. 1. q. 21. 2.
6 Iustitia & pax osculatæ sunt. 2. 2. qu. 29. 3. 3., q. 180. 2. 2., Matth. 5.
7 Veritas de terra orta est. 2. 2. q. 109. 1. 0., 3.
8 Et iustitia de cælo prospexit. 1. q. 21. 1. 0.

PSALM. LXXXV.

2 Salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te. psal. 38. 1.
3 Miserere mei Domine. Exod. 20. 11. ¶ Ad te clamavi tota die. Gen. 4. 4.
4 Non est similis tui in diis Domine. psalm. 82. 1., Exod. 7. 1., Heb. prol. princ.
5 Et faciens mirabilia, tu es Deus solus. psal. 71. 9.
6 Deduc me Domine in via tua. Iob 23. 6. ¶ Et ingrediar in veritate tua. Exod. 34. 5.
7 Confitebor tibi Domine. 1. Paral. 16. 6.
8 Eruisti animam meam ex inferno inferiori. 3. d. 22. q. 2. art. 2. q. 2. 1.
10 Fac mecum signum in bonum. 2. 2. quæst. 97. 2. 3.
11 Ut videant. Matth. 5. 11. ¶ Et confundantur. psal. 30. 2., Gen. 3. 21.

PSALM. LXXXVI.

1 Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei. psal. 47. 2.
2 Ipse fundavit eam altissimus. Iob 11. 6.
3 Sicut lætantium omnium habitatio est in te. psal. 15. 4. 5.

PSALM. LXXXVII.

1 Domine Deus salutis meæ. psal. 3. 4. ¶ In die clamavi, & nocte coram te. Gen. 4. 4.
2 Inclina ad me aurem tuam. Genes. 3. 14. ¶ Quia repleta est malis anima mea. Genes. 46. 2., Ioan. 12. 2., 3. qu. 46. 7. 0., Verit. qu. 26. 9. 9., 11.
3 Ipsi de manu tua repulsi sunt. ibid. ¶ Avertis faciem tuam a me. ibid.
4 Factus sum sicut homo sine adiutorio. 3. q. 51. 1. 1.
5 Quorum non es memor amplius. Gen. 8. 1. ¶ Super me confirmatus est furor tuus. Exod. 4. 5. ¶ In me transierunt iræ tuæ. ibid.

PSALM. LXXXVIII.

1 Misericordias Domini in æternum cantabo. psal. 20. 6. ¶ Veritatem tuam. Exod. 34 5. ¶ Similis erit Deo. psal. 82. 1. ¶ In filiis Dei. Luc. 6. 12., Gen. 6. 1.
2 Deus magnus. psalm. 47. 1. ¶ Et terribilis. psal. 46 2. ¶ Potens es Domine. psal. 70. 11.
4 Dispersisti inimicos tuos. Exod. 20. 8., psal. 5. 5. ¶ Iuravi David servo meo. Gen. 22. 7.
5 Beatus populus. psal. 1. 1. ¶ Qui scit iubilationem. psal. 46. 1.
6 Disposui testamentum. psal. 77. 12.
7 Quoniam gloria virtutis eorum tu es. psal. 17. 1. ¶ Filius iniquitatis non apponet nocere ei. Isa. 5. 1.
8 Oleo sancto meo unxi eum. psal. 44. 5.
9 Ipse invocabit me: Pater meus es tu. psal. 2. 3. ¶ Et ego primogenitum ponam illum. 1. q. 33. 2. 0., 2., q. 41. 3. 0., ℣. 4. c. 8. fin., 36. 1., 3. d. 4. q. 1. art. 2. q. 2. 2., d. 11. L. fin., Verit. q 29. 4. 0. fin., Pot. q. 2. 5. 6, Ioan. 1. lect. 16.
12 Memorare quæ mea substantia; numquid enim vane constituisti omnes filios hominum? Gen. 8. 1., Mal. q. 5. t. 1.
13 Quis est homo qui vivet, & non videbit mortem? 1. 2. q. 81. 3. 1., 3. q. 46. 11. 1., 2. d. 31. q. 1. 2. 2., 4. d. 43. art. 3. q. 1. 2. 0., d. 47. q. 2. art. 3. q. 1. 3., Mal. q. 4. 6. 1., Opusc. 3. c. 234., 252., 1. Thess. 4. lect. 2. fin., Heb. 11. lect. 2. princ.
14 Ubi sunt misericordiæ tuæ antiquæ Domine? Exod. 22. 11.
15 Distulisti Christum tuum. Rom. 1. lect. 6., Heb. 1. lect. 4., Isa. 61., ℣. 4. c. 34.

PSALM.

PSALM. C.

1 Misericordiam, & iudicium cantabo tibi Domine. psal. 20. 6. ¶ Quando venies ad me? Gen. 3. 13.

2 Perambulabam in innocentia cordis mei. Iob 2. 5.

3 Facientes prævaricationem odivi. psalm. 138. 12.

4 In matutino interficiebam omnes peccatores terræ. a. 2. q. 25. 6. a.

PSALM. CI.

1 Clamor meus ad te veniat. Gen. 4. 4. ¶ Non avertes faciem tuam a me. Gen. 3. 14. ¶ Inclina aurem tuam. ibid.

2 Opere manuum tuarum sunt cæli. ibid., Gen. 1. ¶ A facie iræ indignationis tuæ. ibid., Exod. 4. 5.

3 Ossa mea sicut cremium aruerunt. psal. 6. 2.

4 Tota die exprobrabant &c. psal. 41. 6.

8 Respexit in orationem humilium &c. Exod. 2. 6.

9 Et populus qui creabitur, laudabit Dominum. psal. 33. 2. ¶ Prospexit de excelso &c. ζ. 1. cap. 49. fin.

10 Initio tu Domine terram fundasti &c. Heb. 1. lect. 5. o.

11 In generatione & generationem anni tui. 1. d. 19. q. 2. 2. a.

12 Ipsi peribunt &c. 4. dist. 43. art. 1. q. 1. 1., d. 47. q. 2. art. 2. q. 1. 1., a., qu. a. o., ζ. 4. c. 96., Pot. q. 5. 4. 1., 7. 1., o., Opusc. 3. cap. 3., 171., Opusc. 1. art. 20., Rom. 8. lect. 4., 1. Cor. 7. lect. 4. 6. fin., Heb. 1. lect. 5., c. 12. lect. 5.

PSALM. CII.

1 Benedic anima mea Domino. psalm. 33. 1., Gen. 46. 2. ¶ Qui coronat te. psal. 8. 2.

2 Qui replet in bonis desiderium tuum. psal. 15. 4. ¶ Renovabitur ut aquilæ iuventus tua. Rom. 6. 3.

3 Notas fecit vias suas Moysi. Iob 23. 6., Exod. 33. 8. ¶ Filiis Israel voluntates suas. psal. 110. 2.

4 Non in perpetuum irascetur &c. psal. 76. 4., Exod. 4. 5. ¶ Non secundum peccata nostra fecit nobis &c. 1. qu. 21. 4. 1., 4. d. 15. L. 2., dist. 46. q. 2. art. 2. q. 1. o., art. 3. qu. 1. 1. 1., qu. 2. 4., psal. 47.

5 Recordatus est, quoniam pulvis sumus. Genes. 3 26. ¶ Homo sicut fœnum, psal. 38. 1., 7., psal. 101. 12., Pot. q. 5. 1. 16.

7 Et iustitia illius in filios filiorum, qui servant testamentum eius. psal. 77. 12.

9 Facientes verbum eius. psal. 148. 4.

10 Qui facitis voluntatem eius. Heb. 10. lect. 4.

PSALM. CIII.

1 Benedic anima mea Domino. psal. 33. 1.

3 Qui tegis aquis superiora eius. Genes. 17. ¶ Qui ponis nubem ascensum tuum &c. Gen. 3. 13., psal. 56. 4.

4 Qui facis angelos tuos spiritus &c. Heb. 1. lect. 3. med. ¶ Abyssus sicut vestimentum amictus eius. Exod. 19. 7.

5 Rigans montes de superioribus suis. psalm. 35. ¶ Producens fœnum &c. Opusc. 16. c. 9.

6 Et vinum lætificet cor hominis, & panis cor hominis confirmet. Isa. 4.

7 Ut exhilaret faciem in oleo. psalm. 44. 5. ¶ Herodii domus dux est eorum. Iob 39. 3.,

8 Montes excelsi cervis. psal. 21., psal. 28., psalm. 41. ¶ Petra refugium herinaciis. 1. Cor. 10. 2.

9 Fecit Lunam in tempora. Gen. 24.

10 Catuli leonum rugientes ut quærant a Deo escam sibi. psal. 146. 4. ¶ Omnia a te expectant &c. ibid.

11 Omnia in sapientia fecisti. Col. 1. lect. 4. med., prol. princ.

13 Emitte spiritum tuum, & creabuntur. psal. 142. 8.

14 Et renovabis faciem terræ. Rom. 6. 3.

16 Cantabo Domino &c. psalm. 20. 6. ¶ Deficiant peccatores &c. Gen. 3. 21.

PSALM. CIV.

3 Nolite tangere Christos meos. psalm. 88. 15. ¶ In prophetis meis nolite malignari. 2. 2. q. 174. 6. o.

4 Humiliaverunt in compedibus pedes eius, ferrum pertransiit animam eius. Gen. 45. 2., Ioan. 12. 2.

5 Misit Moysen &c. Ierem. 7. 8.

6 Pane cæli saturavit eos. Genes. 31., Exod. 16. 4. ¶ Dirupit petram. 1. Cor. 10. 2.

8 Ut custodiant iustificationes eius. 1. 2. q. 99. 5. o., psal. 18.

PSALM. CV.

2 Quis loquetur potentias Domini? psal. 70. 11. ¶ Omnes laudes eius. psal. 33. 2. ¶ Benedictus Dominus. ibid. 1. ¶ Beati qui custodiunt iudicium. psal. 1. 1.

3 Memento nostri Domine. Gen. 8. 1.

4 Et iratus est furore Dominus. 1. q. 3. 2. 2., ζ. 1. c. 91. fin., Lib. 4. c. 23.

PSALM. CVI.

1 Anima eorum in ipsis defecit. Genes. 46. 2., Ioan. 12. 2.

2 Clamaverunt ad Dominum. Gen. 4. 4. ¶ De necessitatibus eorum. psal. 24.

3 Consilium altissimi irritaverunt. Iob 12. 6., 13. 6.

4 Eduxit eos de tenebris, & umbra mortis. 3. d. 22. q. 2. art. 2. q. 1. 3.

5 Contrivit portas æreas, & vectes ferreos confregit. 3. q. 52. 4. 2.

6 Misit verbum suum & sanavit eos. 4. prol. ¶ Et sacrificent sacrificium laudis. psalm. 4. 6., psal. 33. 2.

7 Exaltent eum in ecclesia plebis. Gen. 3. 13. ¶ Benedixit eis. Gen. 1. 31.

PSALM. CVII.

1 Paratum cor meum Deus: cantabo, & psallam in gloria mea. psal. 20. 6.

2 Exurgam diluculo. psalm. 56. 7. ¶ Exaltare super cælos Deus &c. ibid. 4.

3 Magna est super cælos misericordia tua. Exod. 22. 11. ¶ Et usque ad nubes veritas tua. Exod. 34. 5.

5 Deus repulisti nos. psalm. 93. 9. ¶ Non exibis Deus in virtutibus nostris. Gen. 3. 13. ¶ Quia vana salus hominis. ibid. ¶ Confundantur. ibid., psal. 30. 2.

PSALM. CVIII.

1 Constitue super eum peccatorem, & diabolus stet a dextris eius. Iob 1. 5. ¶ Et oratio eius fiat in peccatum. Gen. 3. 21., 2. 2. qu. 83. 16. o., qu. 178. 2. 1., Pot. qu. 6. 9. 5., Ioan. 4. lect. 3.

2 In memoriam redeat iniquitas patrum eius in

ſtimoniis tuis. ſup. 1. ¶ Non confundebar. pſal. 30. 2.
18 Exercebat in iuſtificationibus tuis. ſup. 2.
19 Memor eſto. Gen. 8. 1. ¶ Iudiciorum tuorum. ſup. 5. ¶ Cantabiles mihi erant iuſtificationes tuæ. ibid. 1.
20 In loco peregrinationis meæ. Heb. 11. lect. 4.
21 Memor fui nocte nominis tui Domine. Exo. 4. 13., ſup. 2., Luc. 18. 1.
22 Deprecatus ſum faciem tuam. Gen. 3. 14.
23 Ut cuſtodiam mandata tua. ſup. 2. ¶ Iuſtificationes tuas doce me. Matth. 23. 2.
24 Particeps ego ſum omnium &c. 4. diſt. 20. art. 3. q. 2. 5., d. 45. q. 2. art. 1. q. 1. o.
25 Timentium te. Lev. 19. 14. ¶ Super iudicia iuſtificationis tuæ. ſup. 5.
26 Bonus es tu, in bonitate tua doce me. Matth. 9. 23. 2.
28 Coagulatum eſt ſicut lac cor eorum. Exo. 4. 9.
29 Manus tuæ Domine. Gen. 3. 14. ¶ Fecerunt me. Gen. 1. 30., c. 2. 11. ¶ Et plaſmaverunt me. ibid. 9. 10.
30 Da mihi intellectum. Matth. 23. 2. ¶ Ut diſcam mandata tua. ſup. 2.
31 Æquitas iudicia tua. ſup. 5., Iob 23. 4.
32 Fiat miſericordia tua. Pſal 98. 1., Exo. 22. 11. ¶ Veniant mihi miſerationes tuæ. ibid., Gen. 3. 13., Exo. 19. 6.
33 Confundantur. Pſal. 30. 2. ¶ Teſtimonia tua. ſup. 1. ¶ In iuſtificationibus tuis. ibid. 2.
34 Defecit in ſalutare tuum anima mea. Gen. 46. 2., Iob 12 2. ¶ Iuſtificationes tuas. ſup. 2. ¶ Omnia mandata tua veritas. ibid.
36 Factus ſum ſicut uter in pruina. Pſal. 32.
38 Iuſtificationes tuas. ſup. 2. ¶ Teſtimonia tua. ibid. ¶ Latum mandatum tuum nimis. 1. 2. q. 107. 4. o., Pſal. 93. 12.
39 Super ſenes intellexi. 2. 2. qu. 174. 4. 1., Verit. quæſt. 12. 14. 1., 2.
40 Mandata tua quæſivi. ſup. 2.
41 Teſtimonia tua. ibid. 1. ¶ A iudiciis tuis non declinavi. ibid. 5.
42 Lucerna pedibus meis verbum tuum &c. Pſal. 17. ¶ Doce me. Matth. 23. 2. ¶ Iudicia iuſtitiæ tuæ. ſup. 5.
44 Anima mea in manibus meis ſemper. Prov. 21. 1., intra 45.
45 Inclinavi cor meum ad faciendas iuſtificationes tuas in æternum, propter retributionem. ſup. 2., 2. 2. qu. 32. 3. 2., 3. d. 26. qu. 2. 1. 5., d. 29. 4. o., 4. d. 15. q. 2. art. 3. q. 3. 7., Io. 10. lect. 3., 1. Cor. 3. lect. 2. princ.
46 Iniquos odio habui. Pſal. 138. 12.
47 Meditabor in iuſtificationibus tuis ſemper. ſup. 2., Luc. 18. 1.
48 Confige timore tuo carnes meas. 1. 2. qu. 44. 1. 3., Pſal. 53. ¶ A iudiciis tuis timui. ſup. 5.
49 Non tradas me calumniantibus me. Pſal. 71. 1.
50 Et iuſtificationes tuas. ſup. 2. ¶ Et mandata tua. ibid. ¶ Ut ſciam teſtimonia tua. ibid. 1.
51 Doce me. Matth. 23. 2. ¶ Da mihi intellectum. ibid.
52 Mirabilia teſtimonia tua. ſup. 1. ¶ Ideo ſcrutata eſt ea anima mea. Gen. 46. 2.
53 Faciem tuam illumina ſuper ſervum tuum. Gen. 3. 14., Pſal. 35. 10.
54 Et doce me. Matth. 23. 2.
57 Ignitum eloquium tuum vehementer. Heb. 1. lect. 3.
58 Mandata tua. ſup. 2. ¶ Æquitas. Iob 23. 4. ¶ Intellectum da mihi. Matth. 23. 2.
60 Secundum miſericordiam. Exo. 22. 11. ¶ Omnes viæ tuæ veritas. Iob 23. 6., Exo. 34. 5. ¶ De teſtimoniis tuis. ſup. 1.
61 Prope es tu Domine. 1. q. 3. 1. 5., qu. 9. 1. 3., 1. 2. q. 22. 2. 1., 2. d. 3. q. 1. 3. o., 4. d. 17. q. 1. art. 2. qu. 2. o., Iob 4 princ., Pſal. 45., Iſa. prol., c. 7. fin., c. 12. fin., c. 34., Phil. 4., Heb. 2. lect. 3., c. 3.
63 Longe a peccatoribus ſalus. 1. 2. qu. 98. 2. 4., Pſal. 19.
64 Quia iuſtificationes tuas non exquiſierunt. ſup. 2. ¶ Miſericordiæ tuæ multæ Domine. Exo. 22. 11. ¶ A teſtimoniis tuis non declinavi. ſup. 1.
65 Vidi prævaricantes & tabeſcebam. ſup. 56. ¶ Mandata tua dilexi Domine. ſup. 2.
66 In æternum omnia iudicia iuſtitiæ tuæ. Gen. 17. 11., ſup. 5.
67 Septies in die laudem dixi tibi. Pſal. 53. 2., 4. d. 15. q. 4. art. 1. q. 3. o., d. 18. qu. 2. art. 1. q. 2. 2., Quol. 1. q. 7. 1. o., Quol. 3. q. 13. 2. o., Quol. 4. q. 12. 1. o. fin., Quol. 6. qu. 5. 2. o., Quol. 7. vel 8. q. 6. o., Opuſc. 3. c. 237., Pſal. 16., Iſa. 4. fin., Rom. 12. lect. 2. med., 1. Cor. 9. lect. 5.
68 Super iudicia iuſtitiæ tuæ. ſup. 5.
69 Pax multa diligentibus legem tuam. 1. 2. q. 70. 3. o., 2. 2. q. 29. o., 3. d. 27. q. 1. 3. 5., 4. d. 49. qu. 1. art. 2. qu. 4. o., Dio. 11., Iſa. 26., c. 32. fin., Matth 5., Io. 14. lect. 8., Rom. 10. lect. 2., Phil. 14., 1. Theſ. 5. lect. 2. fin.
70 Et non eſt illis ſcandalum. 2. 2. q. 43. o., 4. d. 38. q. 2. o., Quol. 4. 23 3., Matth. 15., Rom. 7. lect. 2., c. 14. lect. 2. princ.
71 Servavi mandata tua. ſup. 2. ¶ Et teſtimonia tua. ibid. 1. ¶ Omnes viæ meæ in conſpectu tuo. Pſal. 32. 8. 9.
72 Appropinquat deprecatio mea in conſpectu tuo Domine. ſup. 61., 2. 2. q. 83. 1. 2., Dio. 3., Pſal. 6., Pſal. 29.
73 Intret poſtulatio mea, in conſpectu tuo. 2. 2. q. 83. 1. o., 9. o., 2. 3. qu. 21. 1. 2. o., 4. d. 15. q. 4 art. 1. q. 2. o., 2. q. 1. o.
74 Da mihi intellectum. Matth. 23. 2. ¶ Eructabunt labia mea hymnum. Pſal. 44. 1., Pſal. 33 2. ¶ Et laudabit te. ibid.
75 Cum docueris me. ibid. ¶ Iuſtificationes tuas. ſup. 2. ¶ Omnia mandata tua æquitas. ibid, Iob 23. 4.
76 Fiat manus tua, ut ſalvet me. Pſal. 89. 1., Pſal. 3. 4., Gen. 3. 14 ¶ Et iudicia tua adiuvabunt me. ſup. 5.
77 Vivet anima mea. Gen. 46. 2., 1. 2. q. 110. 1. 2., 2. 2. qu. 23. 2. 2., 3. d. 6. qu. 3. 1. 4., Pſal. 33 fin.
78 Quære ſervum tuum Domine. 2. 2. q. 186. 4. 7. o.

PSALM. CXIX.

1 Ad Dominum cum tribularer clamavi. Gen. 4. 4. ¶ Domine libera animam meam. Gen. 46. 2., Io. 12. 2.
2 A lingua doloſa. 2. 2. q. 25. 4. 2., 5. o., qu. 111. 3. 2., q 118. 8. o., 2., Pſal. 11., Pſal. 16.
3 Sagittæ potentis acutæ. Iob 6. 2. ¶ Heu me, quia incolatus meus prolongatus eſt &c. 1. d. 40. q. 4. 2. 4., 4. d. 8. L., Verit. q. 15. 4. o.

4 Cum

11 Et

11 Et super inimicos tuos tabescebam. Psal. 118. 56.

12 Perfecto odio oderam illos. 1. 2. q. 29. 1. o., 2. 2. q. 25. 6. o., q. 26. 2. o., 7. 1., q. 34. 3. 1., q. 101. 4. 1., 3. d. 30. 1. 6., Verit. qu. 2. 8. 8., 9. o., Opusc. 17. c. 9., Eph. 5. lect. 9., c. 6. princ., Col. 3. lect. 4.

13 Interroga me. Iob 9.

PSALM. CXXXIX.

1 Dixi Domino. Iob 9. ¶ Deus meus es tu. Gen. 17. 5. ¶ Domine virtus salutis meæ. psal. 17. 1., psal. 4.

2 Ne derelinquas me. Faciet Dominus iudicium inopis, & vindictam pauperum. Exod. 22. 17., psal. 9. 3.

3 Habitabunt recti cum vultu tuo. Iob 2., Isa. 33., Gen. 3. 14.

PSALM. CXL.

1 Domine clamavi ad te. Gen. 4. 4. ¶ Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. psal. 118. 72., 73., 1. 2. q. 102. 3. 14., 3. q. 83. 5. 2., 4. d. 1. q. 2. art. 5. q. 1. 3., d. 11. q. 2. art. 2. q. 3. 7., 3. d. 37. art. 5. q. 3. 1.

2 Elevatio manuum mearum, sacrificium vespertinum. psal. 4. 6.

3 Non declines cor meum, in verba malitiæ. Exod. 4. 9.

4 Ad excusandas excusationes in peccatis. 1. 2. q. 13. 3. 3., 2. 2. q. 162. 4. 3., Mal. q. 8. 4. 6.

5 Corripiet me iustus in misericordia, & increpabit me. Matth. 18. 8.

6 Oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. 2. 2. q. 115. o., Mal. q. 7. 1. 1.

7 Ad te Domine oculi mei. psal. 127. 1. ¶ In te speravi, non auferas animam meam. Io. 12. 2.

9 Dissipata sunt ossa nostra. psal. 6. 4.

PSALM. CXLI.

1 Voce mea ad Dominum clamavi. Gen. 4. 4.

2 Tu cognovisti semitas meas. Exod. 33. 5., psal. 32. 8. 9. ¶ Non est qui requirat animam meam. Gen. 46. 2., Io. 12. 2.

3 Tu es spes mea. psalm. 13. 4., psalm. 17. 1. ¶ Portio mea in terra viventium. psal. 126. 4.

PSALM. CXLII.

1 Auribus percipe. Gen. 3. 14. ¶ In factis manuum tuarum meditabor. ibid. ¶ Non avertas faciem tuam a me. ibid.

2 In æquitate tua. Iob 23. 4.

3 Persequutus est inimicus animam meam. Gen. 46. 2., Io. 12. 2.

4 In me turbatum est cor meum. Psal. 6. 3.

5 Meditatus sum in omnibus operibus tuis. ℣. 2. prol.

6 Auditam fac mihi mane misericordiam tuam. Exo. 22. 11.

7 Doce me Domine. Matth. 23. 2. ¶ Facere voluntatem tuam. Matth. 6. 10. ¶ Quia Deus meus es tu. Gen. 17. 5.

8 Spiritus tuus bonus, deducet me in terram rectam. 1. 2. q. 113. 7. o., Psal. 18.

PSALM. CXLIII.

2 Misericordia mea & refugium meum. Psal. 17. 1. ¶ Domine quid est homo, quia innotuisti ei. Psal. 8. 2.

3 Homo vanitati similis factus est. Psal. 4. 2. ¶ Domine inclina cælos tuos, & descende. Gen. 3. 13.

4 Emitte sagittas tuas. Iob 6. 2. ¶ Emitte manum tuam de alto. Gen. 3. 14.

5 Deus canticum novum cantabo tibi &c. Psal. 20. 6. ¶ Beatum dixerunt populum, cui hæc sunt. 1. 2. q. 5. 3. 3.

6 Beatus populus cuius Dominus Deus. Psal. 1. 1.

7 Libera me de aquis multis. 1. Thes. princ.

PSALM. CXLIV.

1 Benedicam tibi. Psal. 33. 1. ¶ Laudabo nomen tuum. ibid. 2. ¶ Magnus Dominus. Psal. 47. 1. ¶ Potentiam tuam pronuntiabunt. Psal. 70. 11.

2 Memoriam abundantiæ suavitatis tuæ eructabunt. Psal. 24. 6., Psal. 44. 1.

3 Miserator, & misericors Dominus. Exo. 22. 11. ¶ Patiens. Exo. 34. 4. ¶ Miserationes eius, super omnia opera eius. 1. q. 21. 3. 2., 4. o., q. 25. 3. 3., 4. d. 46. q. 2. art. 2. q. 3. o., Psal. 24.

4 Et magnitudinis eius non est finis. 1. q. 7. 1. o., q. 12. 1. 2., 7. o., 3., q. 25. 2. o., 3. o., q. 52. 2. o., q. 54. 2. o., q. 55. 1. o. fin., q. 75. 5. 4., q. 86. 2. 1., 3. q. 10. 3. 1., 2., 1. d. 43. q. 1. 1. o., 4. d. 49. qu. 2. 1. 12., ℣. 1. c. 43., Lib. 3. c. 54. fin., Verit. q. 2. 2. 5., Pot. q. 1. 2. o., qu. 3. 15. 9., qu. 7. 3. o fin., 9. 3., q. 9. 5. 9., Quol. 3. 1. 3. o., Opusc. 3. cap. 18. 19. 20.

5 Regnum tuum regnum omnium sæculorum. Psal. 46. 3.

7 Oculi omnium in te sperant Domine. Psal. 146. 6.

8 Aperis tu manum tuam. Gen. 3. 14. ¶ Et imples omne animal benedictione. Gen. 1. 13.

9 Prope est Dominus, omnibus invocantibus eum &c. Psal. 118. 61. 72. ¶ Voluntatem timentium se faciet. 2. d. 39. q. 1. 1. o., d. 41. L. fin., d. 44. q. 1. 1. 3., L. 3., 3. d. 17. art. 1. q. 1. 1., 3.

PSALM. CXLV.

1 Lauda anima mea Dominum. Psal. 33. 2., Gen. 46. 2. ¶ Psallam Deo meo. Psal. 10. 6., Gen. 17. 5.

2 Exibit spiritus eius, & revertetur in terram suam. Gen. 3. 16.

3 Beatus cuius Deus Iacob adiutor eius. Psal. 1. 1., Gen. 17. 5.

4 Qui fecit cælum & terram &c. Gen. 1.

5 Facit iudicium, iniuriam patientibus. ibid. 17.

7 Regnabit Dominus in sæcula. Psal. 46. 3.

PSALM. CXLVI.

1 Laudate Dominum &c. Psal. 33. 2. ¶ Qui numerat multitudinem stellarum. Rom. 4. lect. 3.

2 Magnus Dominus noster. Psal. 47. 1. Et sapientiæ eius non est numerus. 1. d. 39. q. 1. 2. 1.

3 Præcinite Domino in confessione &c. Psal. 20. 6.

4 Pullis corvorum invocantibus eum. 2. 2. q. 83. 10. 3., 3. d. 17. art. 3. qu. 3. 3., 4. d. 15. qu. 4. art. 6. q. 3. 1.

PSALM. CXLVII.

1 Lauda Ierusalem Dominum &c. Psal. 33. 2. ¶ Lauda Deum tuum Sion. ibid., Gen. 17. 5.

3 Qui posuit fines tuos pacem. Psal. 118. 95., 1. 2. q. 3. 4. 1., 4. d. 49. q. 1. art. 2. q. 4. o., Opusc. 3. c. 264.

4 Mittit cristallum suam sicut bucellas. Verit. q. 24. 11. 3.

5 Iustitias & iudicia sua Israel. Psal. 118. 5.

PSALM. CXLVIII.

1 Laudate Dominum &c. Psal. 33. 2., Psal. 18. 1. ¶ Et aquæ quæ super cælos sunt. Gen. 17. ¶ Quia ipse dixit, & facta sunt. ibid. 5.

3 Venite comedite panem meum, & bibite vinum quod miscui vobis. ʒ. 3. c. 51. fin.

4 Noli arguere derisorem, ne oderit te. Verit. q. 3. 1. 1.

5 Principium sapientiæ, timor Domini. psal. 110. 6.

CAP. X.

1 Non affliget Dominus famæ animam iusti. Gen. 46. 2. ¶ Benedictio Domini super caput iusti. Gen. 1. 31.

2 Odium suscitat rixes. 2. 2. q. 41. 2. 4.

3 Universa delicta operit caritas. Luc. 7. 6. ¶ Via vitæ custodienti disciplinam. sup. 3. 4.

4 Qui profert contumeliam, insipiens est. 2. 2. q. 72. 4. o., q. 73. 3. 3., q. 158. 7. o.

5 In multiloquio non deerit peccatum. 2. 2. q. 72. 1. 1., q. 89. 2. o. fin., q. 148. 6. o., Mal. q. 14. 4. o., Psal. 11.

6 Sapientia est viro prudentia. 1. qu. 1. 6. o., 2. 2. q. 47. 2. 1., 3. d. 35. q. 2. art. 4. q. 2. o., psal. 48., Rom. 6. lect. 2. princ., 1. Corinth. 1. lect. 3., Eph. 5.

7 Desiderium suum iustis dabitur. psal. 15. 4. ¶ Expectatio iustorum lætitie. ibid. 5. ¶ Spes impiorum peribit. 2. 2. q. 21. 3. 1.

CAP. XI.

1 Ubi fuerit superbia, ibi erit & contumelia, sup. 10. 4. ¶ Ubi humilitas, ibi sapientia. Mel. q. 3. 8., 9.

2 Simplicitas iustorum diriget eos. Iob 1. ¶ Qui fidelis est, cælat amici commissum. 4. d. 35. L. princ.

3 Benefacit animæ suæ, vir misericors. psalm. 40. ¶ Qui crudelis est, propinquos abiicit. 2. 2. q. 159. 1. 3.

4 Fructus iusti lignum vitæ. Gen. 2. 15.

5 Qui suscipit animas sapiens est. Gen. 46. 2.

CAP. XII.

1 Qui diligit disciplinam, diligit scientiam &c. sup. 3. 4. ¶ Novit iustus, iumentorum suorum animas. Gen. 46. 2., Io. 12. 2.

2 De fructu oris sui replebitur unusquisque bonis, &c. psal. 61. 6., psal. 15. 4.

3 Non contristabit iustum quicquid ei acciderit. psal. 6. 3., 3. q. 15. 6. 1., 2., 3. d. 15. qu. 2. art. 2. q. 1. 1., 2. Cor. 2. lect. 2.

4 Qui negligit damnum propter amicum, iustus est. 2. 2. q. 26. 4. 2.

CAP. XIII.

1 De fructu oris sui homo satiabitur bonis &c. psal. 61. 6., psal. 15. 4. ¶ Anima operantium impinguabitur. Gen. 46. 2.

2 Inter superbos semper iurgia sunt. 1. 2. qu. 27. 3. 1.

3 Spes quæ differtur, affligit animam. 1. 2. q. 32. 3. 2., q. 40. 8. 2., 1. d. 1. L. 8., 3. d. 26. q. 1. 2. 3., q. 2. art. 5. q. 3. 1., Verit. qu. 4. 1. 13., Rom. 12. lect. 1., Phil. 7. lect. 6.

4 Lignum vitæ, desiderium veniens. Gen. 2. 15. ¶ Animæ dolosæ, errant in peccatis. inf. c. 14. ¶ Astutus omnia agit cum consilio. sup. 1. 5.

5 Egestas & ignorentia ei qui deserit disciplinam. sup. 3. 4.

6 Iustis retribuentur bona. psal. 61. 6.

CAP. XIV.

1 Doctrina prudentium facilis. Trin. 8. 1. ¶ Qui calumniatur egentem, exprobrat factori eius &c. psal. 41. 6., psal. 71. 2., Metth. 25. 8.

2 Extrema gaudii, luctus occupat. Matth. qu 7. 3. 8.

3 Errant qui operantur malum. 1. q. 63. 1. 4., 1. 2. q. 6. 8. o., q. 58. 2. o., q. 77. 2. o., 2. 2. qu. 20. 2. o., q. 51. 3. 2., q. 53. 2. o., 1. d. 46. 2. 2., L. 4., 2. d. 5. q. 5. 1. o., d. 7. q. 2. r. 1., d. 21. q. 1. 2. 5., d. 22. q. 1. 1. 1., q. 2. 2. o., d. 24. qu. 3. 3. o., 1., d. 30. qu. 1. 3. 5., d. 39. qu. 1. 1. 4. L. princ., d. 42. q. 2. 1. 8., d. 43. 1. 3., 3. d. 31. q. 1. 1. o., 4. d. 18. q. 1. art. 2. q. 1. 2., d. 38. q. 2. 1. 2. &c. ʒ. 3. c. 105. princ., 110., ʒ. 4. c. 69. 3., 91. 5., 95. 2., Verit. qu. 15. 3. 2., 6., qu. 24. 8. 10. o., Mal. q. 5. 3. o. fin., q. 3. 9. o., q. 16. 2. 4., 6. 11., 13., 24.

4 Liberat animas testis fidelis. Gen. 46. 2., Io. 12. 2.

CAP. XV.

1 In omni loco oculi Domini contemplantur bonos & malos. Gen. 3. 14. psal. 32. 8. 9. ¶ Lingua placabilis, lignum vitæ. Gen. 2. 15.

2 Stultus irridet disciplinam patris sui &c. sup. 3. 4.

3 In abundanti iustitia virtus est plurima. 1. 2. q. 66. 1. o., 4. o., 68. 6. 7.

4 Victimæ impiorum abominabiles Domino. psal. 5. 5.

5 Per timorem Domini declinat omnis a malo. 2. 2. q. 54. 2. 4., psal. 11.

6 Per misericordiam & fidem purgantur peccata. Tob. 4. 5. ¶ Longe est Dominus ab impiis. psal. 118. 61.

7 Orationes iustorum exaudiet Dominus. 4. d. 45. q. 3. 3. o. ¶ Lux oculorum lætificat animam. Gen. 46. 2.

CAP. XVI.

1 Omnes viæ hominum patent oculis Domini. psal. 32. 6. 9., Gen. 3. 14.

2 Revela Domino opera tua. psal. 36. 3.

3 Universa propter semetipsum operatus est Dominus. 1. q. 44. 4. o., q. 65. 2. o., d. 45. 2. o., 2. d. 1. qu. 2. 1. o., ʒ. 3. c. 97., Verit. q. 23, 1. 3., Pot. q 5. 4. o.

4 Impium quoque ad diem malum. Eph. 5. 13. ¶ Abominatio Domini est omnis arrogans. 2. 2. q. 118. 1. 2., Iob 40., Ise. 2. lect. 3.

5 In timore Domini declinatur a malo. sup. 15. 5.

6 Domini est dirigere gressus eius, *scilicet hominis*. 1. q. 23. 2. 2., 1. d. 40. q. 2. 1. o. ¶ Posside sapientiam, quia auro melior est &c. Eccl. 7. 2.

7 Qui speras in Domino, beatus est. psal. 1. 1. ¶ Qui sapiens est corde, appellabitur prudens. sup. 10. 6. ¶ Anima laborantis, laborat sibi. Gen. 46. 2.

8 Corona dignitatis senectus, quæ in viis iustitiæ reperietur. 4. 34. q. 1. ert. 3. q. 1. 1.

9 Melior est patiens viro forti &c. 1. 2. q. 66. 4. 2., 2. 2. q. 136. 2. o.

10 Sortes mittuntur in sinum, sed a Domino temperantur. Act. 1. 9.

CAP. XVII.

1 Sicut igne probratur argentum &c. ita corda probat Dominus. Gen. 12. 1. 5. ¶ Qui despicit pauperem, exprobat factori eius. psal. 41. 6., Matth. 25. 8.

2 Semper iurgia quærit malus. Gen. 13. 2.

3 Qui meditatur discordias, diligit rixas. Gen. 13. 1., 2. 2. q. 41. 2. 5.

4 Spiritus tristis, exsiccat ossa. 1. 2. qu. 37. 4.

CAP XVIII.

CAP. XIX.

CAP. XX.

CAP. XXI.

CAP. XXII.

CAP. XXIII.

CAP. XXIV.

CAP. XXV.

CAP. XXVI.

CAP. XXVII.

1 Non auferetur ab eo stultitia eius. 2. 2. qu. 114. 1. 3.

CAP. XXVIII.

1 Iustus quasi leo confidens, absque timore erit. 3. q. 15. 7. 1., 2. Cor. 7.

2 Qui declinat aurem suam ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis. 2. 2. q. 83. 10. 1., q. 178. 1. 1.

3 Simplices possidebunt bona. Iob 1.

4 Qui abscondit scelera sua, non dirigetur. Iob 31. 12., 3. q. 84. 6. 1.

5 Beatus homo, qui semper est pavidus. Psal. 1. 1. ¶ Qui autem mentis est duræ, corruet in malum. 1. 2. q. 101. 3. o., 4. d. 1. q. 1. art. 5. qu. 2. 3., Rom. 5. fin.

6 Qui calumniatur animæ &c. Gen. 46. 2.

7 Qui se iactat, & dilatat. sup. 27. 1. ¶ Iurgia concitat. Gen. 13. 2.

8 Qui dat pauperi, non indigebit. 2. 2. qu. 117. 4. 3.

CAP. XXIX.

1 Viro qui corripientem dura cervice contemnit. Verit. q. 23. 7. 6., q. 24. 11. o., Heb. 6. 2.

2 Iusti quærunt animam eius. Genes. 46. 2., Ioan. 12. 2.

4 Cum defecerit prophetia, dissipebitur populus. 1. Tim. 4. lect. 3.

5 Qui custodit legem, beatus est. Psalm. 1. 1. ¶ Vir iracundus provocat rixas. Gen. 13. 1.

6 Humilem spiritu suscipiet gloria. Matth. 5. 2.

7 Odit animam suam. Psal. 10. 5.

CAP. XXX.

1 Stultissimus sum virorum &c. 2. 2. quæst. 113. 1. 1.

2 Quis ascendit in cælum, atque descendit? Rom. 10.

3 Quod nomen est eius, aut quod nomen filii eius, si nosti? 1. q. 13. 1. 1.

4 Omnis sermo Dei ignitus. Psal. 118. 57.

5 Vanitatem, & verba mendacii longe fac a me. Psal. 4. 2., Psal. 5. 6.

6 Mendicitatem & divities ne dederis mihi. 2. 2. q. 187. 5. o., 3. q. 40. 3. 1., ζ. 3. c. 133., 134., 135., Quol. 7. 18. 5., Opusc. 18. cap. 14. 15. 16., Opusc. 16. c. 7., Psal. 43.

7 Egestate compulsus furer, & periurem &c. 2. 2. q. 187. 5. o., 3. q. 40. 3. 1.

8 Generatio quæ maledicit petri &c. Exod. 20. 7. 18. ¶ Cuius excelsi sunt oculi &c. Psalm. 130. 1.

9 Erudivit eum mater sua. 1. Cor. 14. 2. 3.

CAP. XXXI.

1 Noli regibus dare vinum &c. 2. 2. q. 149. 4. o., 1. Tim. 2. lect. 2.

3 Mulierem fortem quis inveniet? Opusc. 20. lib. 4. c. 6. fin.

EX LIBRO ECCLESIASTES.

CAP. I.

1 Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. Psal. 4. 2., 2. 2. q. 5. 1. 2., 2. d. 12. 3. o., Verit. q. 2. 1. t 1., 3. 16., 17., 18., q. 8. 7. 5.

2 Terra in æternum stat. Psal. 101. 12., 1. q. 10. 3. o. ¶ Quid habet amplius homo de universo labore? &c. 1. q. 75. 6. 1., Psal. 12.

3 Omnia flumina intrant in mare &c. 1. q. 102. 1. 2., 2. d. 17. q. 3. 2. o., 4. 5.

4 Ad locum unde exeunt flumina, revertuntur, ut iterum fluant. 3. prol. o., Psal. 45., Rom. 1. lect. 5. princ.

5 Nihil sub Sole novum. 1. qu. 73. 1. 3., 4. d. 48. q. 2. 1. t., ζ. 4. c. 82. fin.

6 Perversi difficile corriguntur. 2. 2. q. 186. 10. 3., Heb. 6. 2. ¶ Stultorum infinitus est numerus. Num. 20. 4.

7 Eo quod in multa sapientia multa sit indignatio. 1. 2. q. 47. 2. o. ¶ Et afflictio spiritus. 2. 2. q. 38. 4. 1.

8 Qui addit scientiam, addit & laborem. 1. 2. q. 38. 4. 1.

CAP. II.

1 Vidi in omnibus vanitatem. sup. 1. ¶ Et afflictionem animi vel spiritus. sup. 7.

2 Cogitavi in corde meo, abstrahere a vino carnem meam, ut animum meum transferrem ad sapientiam. 2. 2. q. 149. 4. o. 1. Tim. 2. lect. 2.

3 Frustra sudaveram. Psalm. 126. 2. ¶ Vidi nihil permanere sub Sole. 2. d. 7. q. 1. 1. 2., d. 19. 2. 4., 1. Cor. 15. lect. fin.

4 Unus utriusque, *scilicet sapientis, & stulti*, est interitus. 1. q. 75. 6. 1.

5 Quid enim proderit homini de universo labore? &c. sup. t. 2. ¶ Ostendere animæ suæ bona. Geo. 46. 2.

6 Et hoc de manu Dei est. Gen. 3. 14.

CAP. III.

1 Omnia tempus habent &c. Quol. 3. quæst. 13. 2. o.

2 Quid habet amplius homo de labore suo? sup. 1. 2. ¶ Cuncta fecit bona in tempore suo. ζ. 3. cap. 5.

3 Didici quod omnia opera quæ fecit Deus, perseverent in æternum. 1. qu. 65. 2. 1., q. 103. 1. 2., q. 104. 4. o., 1. 2. q. 98. 2. 2., 1. d. 8. q. 3. 2. o., 4. d. 11. q. 1. 2. 1., Pot. q. 3. 6. 24., q. 5. 4. o., 9. 1.

4 Iustum, & impium iudicabit Deus. Psal. 9. 3. ¶ Ut probaret eos Deus. Psal. 16. 2. ¶ Et ostenderet similes esse bestiis. Psal. 48. 2.

5 Unus est interitus hominis, & iumentorum, & æqua utriusque conditio. 1. q. 75. 6. 1., 2. 2. qu. 104. 1. 1., 2. d. 19. t. 1., ζ. 2. c. 78. fin., Anima 14. 1.

6 Nihil habet homo iumento amplius. ibid. ¶ Cuncta subiacent vanitati. sup. 1. 1. ¶ Omnia pergunt ad unum locum. Quol. 6. q. 2. 2. o.

7 De terra facta sunt. Gen. 2. 9. ¶ Et in terra pariter revertuntur. ibid. 3. 25.

CAP. IV.

2 Et in hoc vanitas, & cura superflua est. Quol. 7. 17. 7., Phil. 4. ¶ Et afflictio animi pessima. sup. 1. 7.

3 Et fraudo animam meam bonis. Gen. 46. 2.

4 Melius est duos esse similiter, quam unum &c. 2. 2. q. 188. 8. 1.

CAP. V.

1 Si quid vovisti Deo, ne moreris reddere &c. Psal. 75. 6. 7.

2 Displicet ei infidelis & stulta promissio. 2. 2. q. 88. 2. 3., 4. d. 38. q. 1. art. 1. q. 1. 2.

3 Ne dicas, coram angelo non est providentia. ζ. 3. c. 87., 88., Verit. q. 5. 10. o. ¶ Ne forte iratus Deus. Exod. 4. 5.

4 Tu autem Deum time. Lev. 19. 14. ¶ Ubi multa

EX LIBRO CANTICORUM.

CAP.

CAP. VI.

1 Terribilis ut castrorum acies ordinata. 1. Cor. 5. lect. 1. fin.

2 Quæ est ista, quæ progreditur quasi aurora consurgens? Iob 3. 4.

CAP. VII.

1 Fabricata sunt manu artificis. Opusc. 7. art. 4.

2 Odor oris tui, sicut malorum. Gen. 27. 3.

CAP. VIII.

3 Fortis est ut mors dilectio. 3. dist. 27. quæst. 1. 1. 4.

4 Lampades eius, lampades ignis atque flammarum. 1. 2. q. 28. 5. o.

5 Aquæ multæ non potuerunt extingere caritatem &c. Rom. 8. 47.

EX LIBRO SAPIENTIÆ.

CAP. I.

1 Diligita iustitiam qui iudicatis terrem. Levit. 19. 15. ¶ In simplicitate cordis quærite illum. Iob 1. 1.

2 Invenitur ab his qui non tentant illum. Deut. 6. 8. ¶ Apparet his qui fidem habent in illum. Gen. 3e. 2.

3 Perversæ cogitationes separant a Deo. 2. 2. q. 154. 5. o., q. 163. 3. 1., 4. d. 16. q. 3. art. 2. q. 5. 4., d. 19. L. fin.

4 In malevolam animam non introibit sapientia. 2. 2. q. 45. 4. o.

5 Nec habitabit in corpore subdito peccatis. ibid., Psal. 13. 5.

8 Auris cæli audit omnia. Gen. 3. 14.

9 Os quod mentitur, occidit animam. Psalm. 5. 6.

10 Deus mortem non fecit. 1. q. 49. 2. o., 2. 2. qu. 19. 1. 3., q. 164. 1. 5., Pot. q. 1. 6. 11., Heb. 9. fin.

11 Nec delectatur in perditione impiorum. 1. q. 19. 9. o., 10. 1., 2., q. 22. 3. 3., qu. 48. 6. o., 1. 2. q. 39. 2. 3., q. 79. 4. 2., 1. d. 45. 4. 4., q. 46. 4. o., d. 47. 3. 4., 3. dist. 30. 1. 5., ℥. 1. cap. 95., Lib. 2. c. 25. fin., Pot. q. 1. 6. o, Mal. q. 3. 2. 1., q. 16. 2. o. fin., Quol. 5. q. 2. 2. o.

12 Creavit, ut essent omnia. Prov. 16. 3., 1. q. 65. 2. 1.

13 Iustitie perpetua est, & immortalis. 1. 2. q. 67. 1. 3., 2. 2. q. 58. 1. 3., 4., 4. d. 33. q. 3. 1. 3., Verit. q. 1. 5. 12.

14 Iniustitia autem mortis acquisitio. Rom. 6. 21.

CAP. II.

1 Filium Dei se nominat. Psal. 2. 3. ¶ Et gloriatur patrem se habere Deum. ibid.

2 Morte turpissima condemnemus eum. Matth. 26. 24.

3 Excæcavit illos malitia eorum. 1. 2. qu. 79. 3. o., 2. 2. q. 15. 1. o., 2., 1. d. 40. q. 4. 2. o.

4 Deus creavit hominem inexterminabilem. Prov. 7. 9., 1. qu. 76. 5. 1., q. 97. 1. o., 3. 1., q. 102. 2. o., 2. d. 19. 2. 5., dist. 20. quæst. 1. 1. 2., d. 23. q. 2. 3. o., d. 29. 5. o., d. 31. q. 1. 2. 1., 3. d. 18. art. 4. q. 1. 3., 4. d. 44. q. 3. art. 1. q. 2. o., ℥. 4. cap. 80. princ., 82., Verit. q. 24. 9. o., Pot. q. 5. 3. 8., Mal. q. 5. 5. o., Opusc. 3. c. 193., 244.

5 Ad imaginem similitudinis suæ fecit illum. Gen. 1. 29.

6 Invidia autem diaboli mors introivit in orbem terrarum. 2. d. 21. q. 2. 1., Mal. q. 3. 3. 1.

CAP. III.

1 Iustorum animæ in manu Dei sunt. Gen. 3. 14. ¶ Non tanget illos tormentum mortis. Psal. 88. 13.

2 Illi autem sunt in pace. Psal. 118. 69. ¶ Deus tentavit eos. Gen. 22. 1.

3 Tamquam aurum in fornace probavit illos. Psal. 16. 2.

4 Fulgebunt iusti. Matth. 13. 12.

5 Sicut scintillæ in arundineto discurrent. Isa. 40. 6.

6 Iudicabunt nationes. Matth. 19. 22.

7 Regnabit Dominus illorum in perpetuum. Psal. 46. 3.

9 Maledicta creatura eorum. Gen. 3. 14.

10 Nationes iniquæ, diræ sunt consummationis. Psal. 33. 3.

CAP. IV.

1 Apud Deum nota est. Exod. 33. 5.

2 Multigena impiorum multitudo, non erit utilis &c. Rom. 3. lect. 2.

CAP. V.

1 Gementes præ angustia spiritus. Matth. 25. 6.

2 Pœnitentiam agentes. 2. 2. q. 13. 4. o., 3. q. 86. 1. o., 4. d. 14. q. 1. art. 3. q. 4. o., d. 50. q. 2. art. 1. q. 2. o., Opusc. 3. c. 179., Heb. 12.

3 Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei. Luc. 6. 32.

4 Lassati sumus in via iniquitatis, & perditionis, ambulavimus vias difficiles. Isa. 46. fin.

5 Viam autem Domini ignoravimus. Iob 23. 6. ¶ Quid nobis profuit superbia nostra? Rom. 6. 18.

6 Sic & nos nati continuo desivimus. 2. dist. 19. L. 2.

7 Iusti in perpetuum vivent. Matth. 25. 7. ¶ Et apud Dominum est merces eorum. Gen. 15. 1. ¶ Apud altissimum. Iob 11. 6.

8 Ideo accipient regnum decoris. Apoc. 1. 5. ¶ Et diadema speciei. Psal. 8. 1.

2 De manu Domini. Gen. 3. 14. ¶ Dextera sua teget eos, & brachio sancto suo defendet illos. ibid.

10 Accipiet armaturam zelus illius. Exod. 20. 6. ¶ Armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Psal. 5. 5., Exod. 20. 8.

11 Sumet scutum inexpugnabile æquitatem. Iob 23. 4.

12 Acuet duram iram in lanceam. Exod. 4. 5. ¶ Et a petrosa ira &c. ibid.

13 Pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos. Matth. 24. 9.

14 Tamquam turbo venti dividet eos. Matth. 25. 2. 3.

16 Malignitas evertet sedes potentium. Prov. 21. 1., 4. d. 46. q. 2. art. 2. q. 1. 6.

17 Melior est sapientia quam vires. Eccles. 7. 2., inf. 18.

18 Et vir prudens quam fortis. 1. 2. q. 61. 2. 1., q. 66. 1. o., 2. o., 2. 2. q. 23. 6. o., q. 56. 1. 1., q. 123. 12. o., q. 141. 8. o., 3. q. 85. 3. 4., 3. d. 27. qu. 2. 2. 3., d. 33. q. 2. 5. o., Virt. q. 5. 1. 11., 3. o.

CAP. VI.

1 Data est a Domino potestas vobis. Rom. 13. 2. ¶ Et virtus ab altissimo. ibid., Iob 11. 6. ¶ Qui interrogabit opera vestra. Psal. 32. 8.

2 Cum

Verit. qu. 5. a. 4. o., Quol. 12. 5. fin., Opusc. 3. c. 124., 132., 133., Iob prol., Psal. 23., Psal 30., Matth. 10.

6 Cum ergo sis iustus, iuste omnia disponis. Psal. 144. 3.

7 Virtutem enim ostendis, qui non crederis in virtute esse consummatus. 1. qu. 21. 1. 1., 1. 2. q. 61. 5. o., 1., 1. d. 19. q. 3. 1. o., 3. d. 32. 1. 5., d. 34. q. 1. 1. 6., 4. d. 46. q. 1. art. 1. q. 1. 1., 2., ℥. 1. c. 91., 93., 94., Lib. 3. c. 34. 4., Verit. q. 5. 4. o., Quol. 4. q. 2. 1. o.

C A P. XIII.

1 Vani sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei. Psal. 4. 2.

2 A magnitudine enim speciei & creaturæ cognoscibiliter poterit creator horum videri. 1. q. 12. o., 1. 2. q. 93. 2. o., 1. d. 3. q. 1. o., ℥. 1. cap. 10. 11. 12. 13. 14., Lib. 3. cap. 57., Lib. 4. c. 1., Verit. q. 8. 1. 9., Quol. 10. q. 8. o., Psal. 8., Io. 1. lect. 16. o.

C A P. XIV.

1 Tu autem pater, providentia ab initio cuncta gubernas. sup. c. 12 5.

2 Similiter odio sunt Deo, impius & impietas eius. Psal. 5. 4.

3 Creaturæ factæ sunt in odium, & in tentationem animæ hominum, & in muscipulam pedibus insipientium. 1. q. 65. 1. 3., 1. 2. q. 79. 1. 2., 1. d. 1. q. 3. 2.

C A P. XV.

1 Supervacuitas enim hominum hæc adinvenit &c. 2. 2. q. 94. 4. o., 2. d. 15. q. 1. a. o., ℥. 3. c. 120., Pot. q. 3. 4. o.

2 Incommunicabile nomen lapidibus & lignis imposuerunt. 1. q. 13. 9. o., 1. d. 25. 3. o.

3 Infandorum enim idolorum cultura, omnis mali causa est, initium, & finis. 2. 2. qu. 94. 4. 1., 2. d. 42. q. 2. 3. 7., 1. Cor. 12.

4 In misericordia disponens omnia. Psal. 64. 2. ¶ Scientes magnitudinem tuam. Psal. 146. 1.

5 Nosse te, consummata iustitia est; & scire iustitiam, & virtutem tuam, radix immortalitatis. Ioan. 14.

C A P. XVI.

1 Sed non in perpetuum ira tua permansit. Exod. 32. 2.

2 Neque herba, neque malagma sanavit eos, sed sermo tuus, Domine, qui sanat omnia. Rom. 1. lect. 6. princ.

3 Per fortitudinem brachii tui. ℥. 1. c. 92.

4 Vindex est enim orbis iustorum. sup. cap. 5. 3. 5. ¶ Creatura enim tibi factori deserviens exardescet in tormentum adversus iniustos. ibid.

5 Ingrati enim spes, tamquam hybernalis glacies tabescet. 2. 2. q. 107. 4. o., q. 112. 5. 4.

C A P. XVII.

1 Semper præsumit sæva, turbata conscientia. 2. 2. q. 21. 3. 1.

2 Nihil enim est timor, nisi præsumptionis adiutorium. ibid.

C A P. XVIII.

1 Omnipotens sermo tuus, Domine, exiliens de cælo a regalibus sedibus venit. Heb. 4. lect. 2.

2 Sed non diu ira tua permansit. Exod. 32. 2. ¶ Restitit iræ. ibid.

3 In veste enim poderis quem habebat, totus erat orbis terrarum. 1. 2. q. 102. 5. 9., 1. Cor. 9. lect. 2.

C A P. XIX.

1 Impiis autem usque in novissimum sine misericordia ira supervenit. Exod. 4. 5.

2 Percussi sunt cæcitate, sicut illi in foribus iusti. Gen. 19. 4.

EX LIBRO ECCLESIASTICI.

C A P. I.

1 OMnis sapientia a Domino Deo est, & cum illo fuit semper, & est ante ævum. 1. q. 10. 5. art. 2., 2.

2 Prior omnium creata est sapientia. 1. q. 41. 3. 4., ℥. 4. c. 8. fin., Pot. q. 3. 18. 17.

3 Fons sapientiæ, verbum Dei in excelsis. 1. d. 34. q. 2. 2.

4 Omnipotens. Iob 42. 2. Sedens super thronum. Psalm. 44. 1. ¶ Ne accesseris ad eum, duplici corde. inf. c. 2. 5.

5 Ipse creavit eam in Spiritu sancto. sup. 2. ¶ Effudit illam super omnia opera sua &c. 1. q. 41. 3. 4.

6 Initium sapientiæ timor Domini. Psalm. 110. fin.

7 Radix sapientiæ timor Domini. ibid.

C A P. II.

1 Qui timetis Deum, credite illi. 2. 2. quæst. 7. 1. 1.

2 Nullus speravit in Domino, & confusus est. Rom. 5. lect. 1.

3 Quoniam pius & misericors est Deus. 1. qu. 21. 3. o., 2. 2. q. 30. 2. 1., 4. d. 46. q. 2. art. 1. q. 1. o., ℥. 1. c. 91. fin., Psal. 24.

4 Et remittit in die tribulationis peccata. 2. 2. q. 87. 6. o. fin., 4. d. 15. q. 1. art. 4. q. 2. o.

5 Væ duplici corde. 2. 2. qu. 109. 2. 4., quæst. 111. 3. 2.

C A P. III.

1 Qui honorat patrem suum, vita vivet longiore. Exod. 20. 7.

2 Altiora te ne quæsieris. 1. q. 1. 1. 1., 2. 2. q. 161. 2. 2, 1. prol. L., Verit. q. 5. 2. 6.

3 Eleemosyna resistit peccatis. 2. 2. qu. 154. 2. 5., 4. d. 15. q. 2. art. 2. q. 1. 1.

C A P. IV.

1 Est confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gloriam, & gratiam. Psalm. 24, Psal. 34., Psal. 39.

2 Non confundaris confiteri peccata tua. Psal. 36. 2.

C A P. V.

1 Subito veniet ira eius. Exod. 32. 2.

C A P. VI.

1 Sapientia doctrinæ secundum nomen eius. 2. 2. q. 45. 2. 2., 3. d. 35. q. 2. art. 1. q. 3. 1.

C A P. VII.

1 Honora patrem tuum &c. Exod. 20. 7.

2 Noli velle mentiri omne mendacium. 1. 2. q. 110. 3. o., 4. o., q. 111. 1. o., q. 69. 1. 2. o., q. 70. 4. o., q. 124. 5. 2., 3. d. 38. 3. o., Quol. 7. vel 8. q. 6. 4. o., Trin. 9. o., Psal. 5.

3 Memento iræ, quoniam non tardabit. Exod. 32. 2.

4 Vindicta carnis impii, ignis & vermis. 4. d. 50. q. 2. art. 3. q. 2. 1.

C A P. VIII.

1 Omnes morimur. Psal. 88. fin.

4 Tunc præcepit, & dixit mihi creator omnium, & qui creavit me, requievit in tabernaculo meo. ℥. 4. c. 8. fin.
5 Ab initio & ante sæcula creata sum. 1. qu. 41. 3. 4., 3. d. 11. 1. 1., ℥. 4. c. 8. fin., Pot. q. 3. 17. 17., Trin. 12. 8.
6 Flores mei fructus honoris & honestatis. 1. 2. q. 70. 1. 0.
7 Qui edunt me, adhuc esurient, & qui bibunt me adhuc sitient. 1. 2. q. 2. 1. 3., q. 33. 2. 0., q. 67. 4. 3., 3. d. 31. q. 2. art. 1. q. 2. 2., Verit. q. 4. 4. 1.
8 Qui elucidant me, vitam æternam habebunt. 1. q. 1. 9. art. 2.
9 Hæc omnia liber vitæ. 1. q. 24. 1. 1.
10 Ego sapientia effudi flumina &c. 1. prol.
11 Penetrabo omnes inferiores partes terræ. 3. q. 52. 2. 1., 3. d. 22. q. 2. art. 1. q. 2. 3.
12 Quæ in iuventute tua non congregasti, quomodo invenies in senectute tua? Quol. 4. q. 23. 23.

CAP. XXV.

1 Timor Dei initium dilectionis eius. 2. 2. q. 19. 8. 1.
2 Omnis plaga, tristitia cordis est. 1. 2. q. 35. 7. 0. fin.
3 A muliere initium factum est peccati, & per illam omnes morimur. 1. Cor. 15.
4 Ne respicias in mulieris speciem, & non concupisces mulierem in specie. sup. 9. 1.

CAP. XXVI.

1 Omnis autem ponderatio non est digna continentis animæ. 2. 2. qu. 88. 11. 5., q. 155. 4. 1., q. 186. 8. 2.

CAP. XXVII.

1 Si non in timore Domini tenueris te, cito subvertetur domus tua. 2. 2. q. 54. 2. 4.
2 Vasa figuli probat fornax, & homines iustos tentatio tribulationis. 2. 2. qu. 108. 0. fin., Iob 7. fin., Psal. 40.
3 Loquela multum iurans horripilationem capiti statuet. sup. c. 23. 1.

CAP. XXVIII.

2 Susurro & bilinguis maledictus, multos enim turbavit pacem habentes. 2. 2. q. 74. 1. 3.

CAP. XXIX.

1 Multi non causa nequitiæ fœnerati sunt, sed fraudari gratis timuerunt. 2. 2. q. 78. 1. 2., Mal. q. 13. 4. 2.
2 Conclude gloriam in corde pauperis, & hæc exorabit pro te ab omni malo. 4. dist. 15. q. 2. art. 2. q. 3. 0.

CAP. XXX.

1 Non est census super censum salutis corporis. 1. 2. q. 2. 5. 1.
2 Melior est mors quam vita amara. 3. d. 17. L. 2., d. 28. L.
3 Tristitiam non des animæ tuæ. 4. dist. 17. q. 2. art. 4. q. 2. 2., Rom. 9.
4 Miserere animæ tuæ, placens Deo. 2. 2. qu. 30. 1. 2., q. 32. 9. 3., q. 106. 3. 1.
5 Multos enim occidit tristitia. 1. 2. quæst. 39. 3. 1.

CAP. XXXI.

1 Vigilia honestatis tabefaciet carnes. Opusc. 17. cap. 10.
2 Qui potuit transgredi, & non est transgressus, facere mala & non fecit. 2. d. 7. q. 1. 1. 4., d. 23. L. princ., d. 12. q. 2. 1. 2., Verit. q. 24. 9. 5. 6. 2. 0.

CAP. XXXII.

1 Præcurre autem prior in domum tuam, & illic advocare, & illic age corruptiones tuas. Hebdo. prol.
2 Super his omnibus, benedicito Dominum. psal. 33. 1. ¶ Inveniet benedictionem illius. Genes. 1. 29.

CAP. XXXIII.

1 Quare dies diem superat, & iterum lux lucem, & annus annum? 1. q. 47. 2. 0.
2 Et ex ipsis benedixit. Gen. 1. 31. ¶ Et ex ipsis maledixit. Gen. 30. 18.
3 Contra bonum malum . . . & sic intuere in omnia opera altissimi, duo contra duo, & unum contra unum. 1. q. 48. 1. 3., 2. 1., 2., 2. d. 34. 2. 2., Mal. q. 1. 1. 2.
4 Multam enim malitiam docuit otiositas. 1. 2. q. 77. 2. 0., Mal. q. 3. 9. 0.
5 Si est tibi servus fidelis, sit tibi quasi anima tua. Phil. prol.

CAP. XXXVI.

2 Excita furorem, & effunde iram. Exod. 32. 2. ¶ Devoretur qui salvatur. Gen. 3. 18. ¶ Memento finis. Gen. 8. 1.
3 Israel quem coæquasti primogenito tuo. Exod. 4. 3.
4 Innova signa. 1. q. 73. 1. 3.

CAP. XXXVII.

1 Qui sophistice loquitur, odibilis est. 2. 2. q. 55. 4. 2., psal. 11., psal. 16.

CAP. XXXVIII.

1 Fili in mortuum produc lacrymas. sup. cap. 22. 1.
2 A tristitia festinat mors. sup. c. 30. fin.
3 Ne dederis in tristitiam cor tuum. ibid. 3.

CAP. XXXIX.

1 Benedicite Dominum in operibus suis. psal. 33. 1.
2 Opera Domini, universa bona valde. Gen. 1. 36.
3 Opera omnis carnis coram illo, & non est absconditum quicquam. Prov. 5. 1.
4 Benedictio illius quasi fluvius inundabit. Genes. 1. 2. ¶ Ira eius in gentes. Exod. 32. 2.
5 Omnia in tempore suo quæruntur, & comprobabuntur, Eccles. 3. 1.
6 Hæc omnia sanctis in bona, sic impiis & peccatoribus in mala convertentur. 1. 2. q. 87. 7. 2., q. 114. 10. 0., 4., 2. 2. q. 36. 2. 0., 1. d. 39. q. 2. 2. 5., 2. d. 36. 4. 0., 5., d. 11. q. 1. 4. 0., 4. dist. 46. q. 2. art. 2. qu. 2. 6., ℥. 3. c. 141., Iob 27., psal. 3., 1. Cor. 4., Eph. 6., 1. Tim. 4.
7 Ignis, grando, fames, mors, omnia hæc in vindictam creata sunt &c. Sap. 14. 3.
8 Omnia quæ de terra sunt, in terram convertentur, & aquæ omnes in mare convertentur. Gen. 3. 26.

CAP. XL.

1 Super iniquos creata sunt hæc omnia &c. Sap. 14. 3.
2 Melius est mori, quam indigere. sup. 30. 2.

CAP. XLI.

1 In maledictione nascemini, & in maledictione erit pars vestra. Gen. 3. 18.
2 Omnia quæ de terra sunt, in terram convertentur. Gen. 3. 26.
3 Curam habe de bono nomine &c. 2. 2. q. 72. 2. 3. 0., Verit. qu. 3. 0., Quol. 9. vel 10. quæst.

grava, & oculos eius claude, &c. Exod. 4. 2., ꝗ. 3. c. 159. o., Rom. 11. princ.

9 Si non credideritis, non permanebitis. 2. 2. q. 2. 10. o.

CAP. VII.

1 Pete tibi signum a Domino Deo tuo &c. Non petam. 2. 2. q. 97. a. 3., Isa. 7. lect. 2. princ.

2 Et non tentabo Dominum. Deut. 6. fio.

3 Et vocabitur nomen eius Emmanuel. 3. q. 37. 2. 1.

4 Voca nomen eius, accelera, spolia detrahe, festina. 3. q. 37. 2. 1.

CAP. VIII.

1 Prædare. 3. q. 37. 2. 1.

2 Antequam sciat puer vocare patrem. 3. qu. 15. 3. 3.

3 Dominum exercituum, ipsum sanctificate. psal. 33. 1.

4 Ipse pavor vester, & ipse terror vester, & erit vobis in sanctificationem. Gen. 1. 35.

5 In lapidibus autem offensionis, & petram scandali, duabus domibus Israel. 3. q. 42. a. o., 4. d. 38. q. 2. 1. 7., Rom. 9. fin.

7 Ecce ego & pueri mei, quos dedit mihi Dominus in signum. Heb. 2. lect. 3. fin.

CAP. IX.

1 Primo tempore alleviata est terra Zabulon, & terra Nephtalim &c. Matth. 4.

2 Parvulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis. 1. dist. 18. 5. 4., Opusc. 20. lib. 3. cap 15.

3 Et factus est principatus super humerum eius. Opusc. 20. lib. 3. c. 15.

4 Et vocabitur nomen eius admirabilis, consiliarius, Deus fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis. 3. qu. 37. 2. 1., Opusc. 20. lib. 3. cap. 15., 16.

5 Multiplicabitur eius imperium, & pacis non erit finis. Opusc. 20. lib. 3. c. 16. fin.

6 In omnibus his non est aversus furor eius. Exod. 32. 2.

CAP. X.

1 Ut opprimerent in iudicio pauperes, & pupillos diriperent. sup. c. 1. 10.

2 Super omnibus his non est aversus furor eius. Exod. 32. 2.

4 Si fuerit populus tuus Israel quasi arena maris, reliquiæ convertentur ex eo &c. Rom. 9. lect. 4.

CAP. XI.

1 Et egredietur virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet. Isa. 11. ¶ Erit radix Iesse, & qui exurget regere gentes, ipsum gentes deprecabuntur. Rom. 15. ¶ Et erit sepulcrum eius gloriosum. 3. q. 51. 2. o., 1.

2 Et requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientiæ & intellectus &c. 3. dist. 34. q. 1. o., L. 1.

3 Et replebit eum spiritus timoris Domini. 3. d. 34. L. 2.

CAP. XII.

1 Iratus es mihi, conversus est furor tuus. Exod. 32. 2. ¶ Et factus est mihi in salutem. psalm. 89. 1. ¶ Fiducialiter agam. Heb. 2. lect. 3. fin.

2 Quia magnus in medio tui, sanctus Israel. psal. 146. 1.

CAP. XIII.

1 In ira mea &c. Furoris eius. Exod. 32. 2.

CAP. XIV.

1 Quomodo cecidisti de cælo Lucifer, qui mane oriebaris. Mal. q. 16. 4. o. ¶ Ascendam in cælum. 1. q. 63. 4. 3., q. 68. 4. o. fin., Mal. qu. 16. 3. 18.

2 Iuravit Dominus. Exod. 32. 4.

CAP. XV.

1 Nocte vastata est Ar, Moab conticuit, nocte vastatus est murus. Ise. 15., Ioan. 9., Rom. 13. lect. 3.

CAP. XVI.

1 Emitte agnum, Domine, dominatorem terræ &c. 3. q. 1. 1. o.

2 Abscondе fugientes, & vagos ne prodas. 3. q. 84. 6. 1.

CAP. XVII.

1 Ecce Damascus desinet esse civitas. Opusc. 20. lib. 3. princ.

CAP. XVIII.

1 Væ terræ. 2. d. 36. 4. art. 1., 4. d. 15. L. 2., Mal. q. 5. 4. o. fin., Ioan. 9.

CAP. XIX.

1 Ecce Dominus ascendet &c. 3. q. 37. 1. 6. o., 3. d. 22. q. 3. 1. o., Opusc. 3. c. 247.

CAP. XX.

1 Signum & portentum erit &c. sup. Isa. 8. lect. 3.

CAP. XXI.

1 Visio dura nuntiata est mihi. sup. 18. 1.

CAP. XXII.

1 Et vocabitur Dominus Deus exercituum in die illa ad fletum, & ad planctum. 1. quæst. 113. 7. 2.

CAP. XXIII.

1 Negotiatio Sidonis. 2. 2. q. 40. 2. o., q. 77. 4. 3., q. 187. 2. o., 4. d. 16. q. 4. art. 2. q. 3. o.

CAP. XXIV.

1 Visitabit Dominus super malitiam cæli &c. 3. q. 52. 6. 1., 3. d. 22. q. 2. art. 2. q. 2. 4., Mal. q. 2. 9. 3.

2 Dissipaverunt fœdus sempiternum. 1. Cor. 11. lect. 3.

3 Congregabuntur congregatione unius fascis in lacum, & claudentur ibi in carcere. 3. quæst. 52. 6. 1.

CAP. XXV.

1 Quia factus es fortitudo pauperi. psal. 89. 1. ¶ Et faciet Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc, convivium pinguium &c. ꝗ. 4. cap. 82.

2 Præcipitabit mortem in sempiternum. Osee 13. fin.

3 Exultabimus, & lætabimur in salutari eius. psal. 15. 4.

4 Civitatem sublimem humiliabit . . . & conculcabit eam pes pauperis, gressus egenorum. 3. q. 35. 7. 3., Rom. 1. lect. 4.

CAP. XXVI.

1 In semita iudiciorum tuorum, Domine, sustinuimus te. 3. d. 4. q. 3. 1. 1.

2 Cum feceris iudicia tua in terra, iustitiam discent omnes habitatores orbis. 1. 2. q. 37. 1. a.

4 Ut non videant, & confundantur zelantes populi, & ignis hostes tuos devoret. Gen. 3. 18.

5 Omnia enim opera nostra, operatus es in nobis. ꝗ. 3. c. 64. o., Rom. 9. lect. 3.

6 In tribulatione murmuris doctrina tua eis. 3. 2. q. 37. 1. 1.

7 A facie tua Domine concepimus, & quasi partu-

7 Et

7 Et omnis voluntas mea fiet. Psal. 113. 3.

C A P. X L V I I.

3 Sapientia tua, & scientia tua hæc te decepit. 2. 2. q. 46. t. 3., 1. Cor. 1. lect. 3.

C A P. X L V I I I.

1 Longe faciem furorem meum. Exo. 32. 2.

2 Manus mea fundavit terram, & dextera mea. Opusc. 7. art. 4. ¶ Et brachium suum. ibid.

3 Non est pax impiis, dicit Dominus. 2. 2. q. 29. a. 3., 3. 1., Matth. 5.

4 Et nunc Dominus Deus misit me, & spiritus eius. 1. q. 43. 8. o., Pot. q. 10. 4. 14.

C A P. X L I X.

1 Dominus recordatus est nominis mei. Gen. 8. t. ¶ In umbra manus suæ protexit me. Quol. 7. 18. o. fin., Ise. 4. fin. ¶ Et glorificetus sum in oculis Domini. ibid.

2 Deus factus est fortitudo mea. Psal. 89. 1. ¶ Dedi te in lucem gentium. sup. c. 42. 1.

3 In tempore placito exaudivi te, & in die salutis auxiliatus sum tibi. 2. Cor. 6.

4 Laudate cæli, & exulta terra, iubilate montes laudem. Psal. 18. 1., Psal. 33. 1.

5 Et Dominus oblitus est mei &c. Ise. 38. ¶ Ego non obliviscer tui. Gen. 8. t.

7 Vultu in terram demisso, adorabunt te. Gen. 18. 2.

C A P. L I.

1 Attendite ad Abraham patrem vestrum, & ad Saram quæ peperit vos. Rom. 4. lect. 3., Gal. 4. lect. 3., Heb. 11.

2 Gaudium & lætitia invenietur in ea. Psal. 35. fin.

3 Gratiarum actio, & vox laudis. 2. 2. q. 13. 4. o., 2. d. 4. q. 2. 2. 5., 4. d. 44. q. 2. art. 1. q. 4. o., 4., 1. Cor. 13. lect. 3.

5 Levate in cælum oculos vestros. sup. c. 40. fi. ¶ Cæli sicut fumus liquescent, & terra sicut vestimentum atteretur. Psal. 10. 1. fin.

6 Consurge consurge, inducere fortitudinem. 3. q. 14. 1. 4., 3. d. 15. q. 1. 1. 1.

7 Fugiet dolor & gemitus. sup. c. 35. fin.

8 In umbra manus meæ protexi te, sup. 49. 1. ¶ Bibisti de manu Domini. ibid. ¶ Calicem iræ eius. Exo. 32. 2. ¶ Plenum indignatione Domini. ibid.

9 Ut plantes cælos, & fundes terram. Heb. 1. lect. 5.

C A P. L I I.

1 Quam pulchri supra montes pedes annuntiantis, & prædicantis pacem &c. Rom. 10. lect. 2.

3 Recedite recedite, exite inde, pollutum nolite tangere. 2. 2. q. 15. 6. 5., 2. Cor. 6. fin.

4 Sicut obstupuerunt super te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus eius, & forma eius inter filios hominum. 3. qu. 46. 5. 2., qu. 49. 6. c.

5 Quibus non est narratum de eo, viderunt, & qui non audierunt, contemplati sunt. Rom. 15. lect. 2.

C A P. L I I I.

1 Quis credidit auditui nostro? Rom. 10. lect. 2.

3 Non est ei species, neque decor: & vidimus eum, & non erat aspectus. sup. c. 52. 4. ¶ Quasi absconditus vultus eius, & despectus. 3. qu. 36. 1. o.

4 Dominus posuit in eo iniquitatem omnium nostrum. 3. q. 2. 2. 1., 6. 4., q. 15. t. 4., Rom. 15. lect. 1. med.

5 Vere languores nostros ipse tulit. 3. q. 11. 4. 3., q. 14. 4. o., q. 15. 1. o., q. 46. 4. 3., 3. d. t. q. 1. 2. 1., d. 15. q. 1. 1. o., d. 22. q. 2. art. 1. q. 1. o., 5. 4. c. 55. 1., Opusc. 3. c. 233., 238.

6 Oblatus est, quia ipse voluit. 3. q. 14. 2. 1. q. 15. 6. 4., 3. d. 16. q. 1. 2. 2.

7 Generationem eius, quis enarrabit? 3. qu. 31. 3. t.

8 Et dabit impios pro sepultura. 3. quæst. 51. 1. 2.

9 Tradidit in mortem animem suam. 3. q. 47. 3. 2., 4. d. 1. q. t. art. 4. q. 3. o., Verit. qu. 26. 6. 20., Rom. 4. lect. 3. fin.

10 Pro eo quod iniquitatem non fecerit, & dolus non est inventus in ore eius. 3. qu. 14. 3. o., q. 15. 1. o., 5. 1., 2., q. 22. 4. 1., qu. 27. 3. o., q. 28. t. o., q. 31. 7. o., q. 34. t. 1., q. 39. 1. o., 2. 2., q. 40. 3. 1., q. 50. 2. o., 3. d. 3. qu. 1. art. 2. q. 1. o. fin., q. 2. o., d. 12. q. 2. 1. 1., d. 13. q. 1. art. 2. q. 1. o. fin., d. 17. art. 3. q. 2. 1., d. 21. q. 1. 2. o., 4. d. 14. q. 2. art. 3. q. 3. 2., Psal. 14., Psal. 15., Isa. 11. princ.

11 Et dolores nostros ipse portavit. 3. qu. 15. 5. o., q. 46. 6. 8. o., 3. d. 15. q. 2. art. 3. q. 1. o., Verit. q. 26. 8. 9. o., Opusc. 3. c. 239.

12 Ipse autem vulneretus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra. 3. q. 49. o., q. 52. 5. o., q. 56. 2. 4. 4., qu. 62. 5. o., qu. 69. 1. 2., qu. 79. 3. o., 3. d. 19. 1. o., L. princ., 5. 4. c. 55. 23., 34., Rom. 5. lect. 2. fin., c. 15. lect. 5.

13 Et livore eius sanati sumus. 3. q. 46. 3. o., q. 48. 1. o., 6. 3., q. 49. 1. o., qu. 50. 6. o., qu. 61. 1. 2., q. 62. 5. o.

15 Et cum sceleratis reputatus est. 3. quæst. 46. 11. o.

16 Et pro transgressoribus rogavit. 2. 2. q. 31. 2. 1., q. 83. 7. 3., 4. d. 46. qu. 2. art. 3. qu. 2. 2., Verit. q. 24. 11. 8., Mal. q. 3. 15. 3.

C A P. L I V.

1 Lætare sterilis quæ non paris, decanta laudem &c. Gal. 4. lect. 7.

2 In momento indignationis. Exo. 32. 2. ¶ Ut non irascar tibi. ibid.

4 Sicut in diebus Noe, cui iuravi &c. Exo. 32. 4.

C A P. L V.

1 Invocate eum, dum prope est. Psal. 144 fin.

2 Sicut exaltantur cæli a terra, sic ex altatæ &c. 1. d. 48. 1. t.

4 Montes, & colles cantabunt coram vobis laudem, & omnia ligna silvarum plaudent manibus. Psal. 18. 1.

C A P. L V I.

1 Non dicat filius advenæ, qui adhæret Domino dicens: separatione dividet me Dominus a populo suo &c. 1. 2. q. 105. 3. o., 1.

2 Et non dicat eunuchus: Ecce ego lignum aridum: quia hæc dicit Dominus eunuchis &c. 1. 2. q. 105. 3. 2.

3 Domus mea, domus orationis vocebitur cunctis gentibus. 1. 2. q. 102. 4. 1.

C A P. L V I I.

2 Numquid super his non indignebor? Exo. 32. 2. ¶ Neque usque ad finem irascar. ibid. ¶ Iratus sum. ibid. ¶ Et indignatus sum. ibid.

4 Non est pax impiis, dicit Dominus. sup. c. 48. 5.

4 Et dixi . A. A. A. Domins Daus. Ecce neſcio loqui, quia puer ego ſum. Exo. 3. 5., 4. 3., 2. Cor. 11.

C A P. I I.

1 Racordatus ſum tui. Gen. 8. 1.

2 Elongaverunt e me. 1. qu. 3. 1. 4., 4. d. 17. q. 1. art. 2. q. 2. o., Iſa. 34.

3 Filii Mempheos & Taphnes coostupraverunt te, uſque ad verticem. Verit. q. 16. 2. 3.

5 Avertatur furor tuus a me. Exo. 32. e.

C A P. I I I.

3 Non iraſcar in perpetuum. Exo. 30. 2.

4 Ego vir veſter. 4. d. 42. q. 3. e. 2.

C A P. I V.

1 Et lurabis, Vivlt Dominus, in veritete & iudicio, & iuſtitia. 2. 2. q. 89. 3. o., 7. o., qu. 98. 1. 1., 3. d. 39. q. 2. 3. o., Quol. 5. q. 13. 2. o.

2 Novate vobis novele, & nolite ſerere ſuper ſpinas. Iſa. 56.

3 Circumcidimini Domino, & auferte præputie cordis veſtri. 1. 2. q. 102. 5. 1., 4. d. 1. q. 2. ert. 1. qu. 3. o., art. 3. qu. 2. o., Rom. e. fin., c. 4. lect. 2., Epheſ. 2. lect. 4., Phil. 3., Col. 2. lect. 3. princ.

5 Ne forte egrediatur ut ignis indignatio mea &c. Exo. 4. 5., 32. 2. ¶ Non eſt averſa ira furoris Domioi. ibid.

C A P. V.

3 Non ulciſcetur anima mea. Iſa. 40. 2.

5 Cauſam viduæ non iudicaverunt, cauſam pupilli non dixerunt, & iudicium pauperum non iudicaverunt. Iſa. 1. 7.

C A P. V I.

1 Ne forte recedat anima mea a te. Iſa. 40. 2.

2 Ecce incircumciſæ aures eorum. ſup. c. 4. 3.

3 Furore Domini plenus ſum. Exo. 32. 2.

5 A minora quippe uſque ad maiorem omnes avaritiæ ſtudent. 2. 2. q. 166. 1. 3., Phil. 2. lect 4.

6 Ut quid mihi thus, da Saba affertis &c. non placuerunt mihi. Pſal. 39. e. ¶ Crudelis eſt, & non miſerebitur. 2. 2. q. 159. 1. e.

C A P. V I I.

1 Habitebo vobiſcum. Pſal. 9., Iſa. 33.

4 Tu ergo noli orare pro populo hoc quia non exaudiam te. 4. d. 15. q. 4. art. 4. q. 1., Verit. q. 24. 11. 8.

5 Et mulieres conſpergunt adipem, ut faciant placentas Raginæ cæli. 1. e. q. 102. 4. 6.

7 Non ſum locutus cum patribus veſtris, & non præcepi eis in die qua eduxi eos de terra Ægypti, de verbo holocauſtomatum & victimarum. Pſal. 39. 2.

8 Et miſi ad vos omnes ſervos meos prophetes, per diem conſurgans diluculo, & mittens. Opuſc. 16. c. 12., c. 26., Ioa. 1. lect. 11., Rom. 10. lect. 2.

C A P. V I I I.

2 Apprehenderunt mendacium. t. q. 17. 4. 3.

2 Milvus in cælo cognovit tempus ſuum, turtur, & hirundo, & ciconia, &c. 2. 2. quæſt. 95. 7. 2.

3 A minimo uſque ad maximum, omnes avaritiam ſequuntur. ſup. c. 6. 5.

4 Numquid Dominus non eſt in Sion? Pſal. 9.

5 Me ad iracundiam conſitaverunt. Exod. 32. 2.

C A P. I X.

1 Numquid ulciſcetur anima mea? Iſa. 41. 2.

3 Non glorietur ſapiens in ſapientia ſua. nec fortis in fortitudine ſua ſed ſcire & noſce me. 2. e. q. 45. 4. 1., 1. Cor. 1. fin.

4 Omnis autem domus Iſrael incircumciſi ſunt corde. ſup. c. 4. 3.

C A P. X.

1 A ſignis cæli nolite metuere, quæ gentes timent. 1. q. 115. 4. 3.

2 Non eſt ſimilis tui Domine. Pſalm. 82. t. ¶ Magnus es Domine. Pſal. 146. 1.

3 Ab indignatione eius. Exod. 32. 2. ¶ Non in furora tuo. ibid.

4 Præparat orbem in ſapientia ſua, & prudentia ſua extendit cælos. Pſal. 103. 5. ¶ Leges populorum vanæ ſunt. Rom. 7. lect. 2. princ.

5 Stultus factus eſt omnis homo a ſcientia ſua. 2. 2. q. 46. 1, 3.

6 Non eſt hominis via eius, neque viri eſt ut ambulet, & dirigat greſſus ſuos. 1. qu. 83. 1. 4., Verit. q. 24. 1. t., Mal. q. 6. 1.

7 Ne forte ad nihilum redigas me. 1. 2. qu. 87. 4. 1., 4. d. 46. q. 1. 3. 6., q. 2. art. e. qu. 1. 4., Pot. q. 5. 4. 6.

C A P. X I.

1 Maledictus vir, qui non audierit verba pacti huius. Gen. 3. 18.

2 Ut ſuſcitem iuramentum quod iuravi. Exod. 32. 4. ¶ Terram fluentem lacte & melle. Exod. 3. 4., 32. e.

3 Mane conſurgens, conteſtatus ſum. Iob 1. 4. 5., Pſal. 5. 2.

4 Tu ergo noli orare pro populo hoc, & ne aſſumas laudem pro eis & orationem, quia non exaudiam te. ſup. c. 7. 4.

5 Quid eſt quod dilectus meus in domo mea facit ſcelera multa? 2. 2. quæſt. 184. 8. o. fin., q. 186. 10. o.

6 Numquid carnes ſanctæ auferant a te malitias tuas? 3. q. 79. 2. 2., 4. d. 9. art. 3. q. 1. o.

7 Olivam uberem, pulchram, fructiferam, ſpecioſam vocavit Dominus nomen tuum. 3. qu. 37. 2. o.

8 Tu autem Domine Sabaoth, qui iudicas iuſte. Pſal. 9. 2.

9 Videam ultionem tuam ex eis. Gen. 3. 18. ¶ Tibi revelavi cauſam meam. Pſal. 36. 2.

10 Et ego quaſi agnus manſuetus, qui portetur ad victimam. 1. 2. q. 102. 3. e., 3. q. 73. 5. 0., Iſa. 16. princ., Io. 1. lect. 21. fin.

C A P. X I I.

1 Prope es tu ori eorum, & longe a renibus eorum. Pſal. 144. fin. ¶ Bene eſt omnibus qui prævaricantur, & inique agunt. Rom. 3. lect. 1. fin.

2 Et tu Domine noſti me, & vidiſti me. Ex. 33. 3.

4 Congrega eos quaſi gregem ad victimam, & ſanctifica eos in die occiſionis. Gen. 3. 18.

5 Propter iram furoris Domini. Exod. 32. 2.

C A P. X I I I.

e Antequam tenebreſcat, & antequam offendant pedes veſtri ad montes caliginoſos. Rom. 9. lect. 1.

3 In abſcondito plorabit anima mea. Iſa. 40. e., c. 58. 3.

4 Confiſe es in mendacio. 2. e. quæſt. 128. 2. ¶ Ubi eſt grex, qui datus eſt tibi; Heb. 13. lect. 3.

6 Quare quaſi colonus futurus es in terra, & quaſi viator declinans ad manendum? 3. quæſt. 15. 10.

riam domui Israel &c. Heb. 8. lect. 2., lect. 3. o.
17 Non docebit ultra vir proximum suum, & vir fratrem suum &c. 1. q. 106. 1. 1., Heb. 8. lect. 3.
18 Qui dat solem in lumine diei, ordinem lunæ, & stellarum, in lumine noctis &c. 4. d. 48. q. 2. 2. 2., Pot. q. 5. 5. 2.

C A P. XXXII.

2 Non erit tibi difficile omne verbum. Luc. 1. 18.
4 Fortissime. ℥. 1. c. 92.
5 Magnus consilio. Psal. 32. 5.
6 Et incomprehensibilis. 1. q. 12. f. 1., 3., 7. o., 8. o., q. 56. 3. 1., 2. q. 57. 5. 2., q. 62. 9. o., q. 86. 2. 1., q. 107. 3. o., 1. 2. q. 93. 2. 2., q. 102. 4. 6., 3. q. 10. 1. o., 3. 1., 1. d. 3. q. 1. 1. o., 1., 4., d. 21. L., d. 22. 1. o., 2., 3. d. 14. art. 3. q. 1. o., q. 2. o., d. 27. q. 3. 2. o. fin., 4. d. 45. q. 3. 1. o., d. 49. q. 2. 1. 1., 3. 6. 2. o., 5. o., ℥. 1. c. 3., Lib. 3. c. 55.
7 Cuius oculi aperti sunt super omnes vias filiorum Adam. Prov. 5. 1.
8 Ut reddat unicuique secundum vias suas &c. Psal. 61. 6.
9 Iurasti patribus eorum. Exod. 32. 4. ¶ Terram fluentem lacte & melle. Exod. 3. 4.
10 Ad irritandum me. Exo. 32. 2. ¶ In tota anima mea. Isa. 42. 2.
11 Exarcebant me. ibid. ¶ In furore meo, & in indignatione mea. ibid. ¶ Ad iracundiam me provocantes. ibid. ¶ In furore meo, & in ira mea, & in indignatione mea grandi. ibid.

C A P. XXXIV.

1 Cum completi fuerint septem anni, dimittat unusquisque fratem suum Hebræum, qui venditus est ei, & serviet tibi sex anni. Exo. 21. 1.

C A P. XXXV.

1 Ego autem loquutus sum ad vos, de mane consurgens. sup. 7. 8., 2. Tim. princ.
2 Misique ad vos omnes servos meos prophetas, consurgens diluculo, mittensque. sup. 7. 8.

C A P. XXXVI.

1 Magnus furor, & indignatio Domini. Exo. 32.

C A P. XXXVII.

1 Ora pro nobis Dominum Deum nostrum. 4. d. 45. q. 3. 3. o.

C A P. XXXVIII.

1 Quicumque manserit in civitate hac, morietur gladio, & fame, & peste. Gen. 6. 9.

C A P. XXXIX.

1 Ecce ego inducam sermones meos super civitatem hanc in malum, & non in bonum. 1. q. 48. 6. o., Rom. lect. 7.

C A P. XL.

1 Si placet tibi ut venias mecum in Babylonem, veni, & ponam oculos meos super te. 2. 2. q. 22. 1. o.

C A P. XLI.

1 Noli occidere nos, qnia habemus thesaurum in agro. 2. 2. q. 66. 5. 2.

C A P. XLII.

1 Cadat oratio nostra in conspectu tuo, & ora pro nobis ad Dominum Deum nostrum. sup. 37. 1.

C A P. XLIII.

1 Mendacium tu loqueris. 2. 2. q. 110. 1. o.

C A P. XLIV.

1 Ut me ad iracundiam provocarent. Exo. 32. 2. ¶ Et conflata est indignatio mea, & furor meus, & succensa est. ibid.

2 Et misi ad vos omnes servos meos prophetas, de nocte consurgens, mittensque. sup. 7. 9.
4 Ut sacrificemus reginæ cæli. sup. 7. 5.
5 Horum recordatus est Dominus. Gen. 8. 1.
6 Et non poterat ultra portare Dominus propter malitiam studiorum vestrorum. 2. 2. qu. 137. 5. 4.

C A P. XLVII.

2 Ingredere in vaginam tuam. Matth. 2. 13.

C A P. XLVIII.

1 Maledictus qui facit opus Dei fraudulenter, *alias* negligenter. Et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine. Gen. 3. 18.
2 Inebriate eum calice iræ Domini. Exo. 32. 2.

C A P. XLIX.

1 Per memetipsum iuravi, dicit Dominus. Exo. 32. 4.
2 Auditum audivi a Domino, & legatus ad gentes missus sum. sup. 7. 9.
3 Quis similis mei? Psal. 82. 1.
4 Iram furoris mei. Exo. 32. 2. ¶ Audite consilium Domini. Psal. 32. 5. ¶ Et dispergam eos in omnem ventum, qui sunt attonsi in comam. 4. d. 24. q. 3. art. 2. q. 1. 1.

C A P. L.

4 Audite consilium Domini. Psal. 32. 5.

C A P. LI.

2 Curavimus Babylonem, & non est sanata. ℥. 3. c. 89., Verit. q. 5. 5. 2.
3 Derelinquamus eam. 1. qu. 113. 6. o., 2. d. 11. q. 1. 4. 1., Verit. q. 5. 7. 2.
4 Iuravit Dominus. Exo. 32. 4. ¶ Per animam suam. Isa. 42. 2.
5 Et præparavit orbem in sapientia sua, & prudentia sua extendit cælos. Psal. 103. 6., Opusc. 7. art. 4.
6 Stultus factus est omnis homo a scientia sua. sup. 10. 7.
7 Ecce ego ad te, mons pestifer, qui corrumpis universam terram. Matth. 9.
9 Ab ira furoris Domini. Exo. 32. 2.]

EX LIBRO TRHENORUM.

C A P. I.

1 Viderunt eam hostes, & deriserunt sabbata eius. 3. d. 37. art. 5. q. 1. 1.
2 O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, & videte, si est dolor sicut dolor meus. 3. q. 46. 6. o., 3. d. 15. q. 2. art. 3. q. 1. o., Opusc. 3. c. 238., 239.
3 In die iræ furoris sui. Exo. 32. 2. ¶ Os eius, ad iracundiam provocavi. ibid.
4 Ingrediatur omne malum eorum coram te, & vindemia eos sicut vindemiasti me. Gen. 3. 18.

C A P. II.

1 In furore suo Dominus. Exo. 32. 2. ¶ Effudit quasi ignem, indignationem suam. ibid.
2 Non est recordatus scabelli. Gen. 8. 1. ¶ Oblivioni tradidit Dominus in Sion. ibid.
4 Maledixit sanctificationi suæ. Gen. 3. 18.

C A P. III.

1 In virga indignationis eius. Exo. 32. 2. ¶ Ad iracundiam provocavimus. ibid. ¶ Operuisti in furore. ibid.

Ex Oratione Ieremiæ Prophetæ.

Ex libro Baruch Prophetæ.

C A P. I.

Ex libro Ezechielis Prophetæ.

C A P. I.

CAP.

C A P. XIX.

1 Ignis comedit eam. Gen. 6. 9.

C A P. XX.

2 Ad irritandum me. Exod. 32. 2. ¶ Ut effunderem indignationem meam super eos, & implerem iram meam. ibid. ¶ Effunderem furorem meum. ibid.

3 Terram fluentem lacte & melle. Exod. 3. 4.

4 Dedi eis præcepta mea, & iudicia mea, quæ faciens homo vivet in eis. Levit. 18. 2., 1. 2. q. 98. 1. 1.

5 Apparui eis. Gen. 32. 3.

6 Dedi eis præcepta non bona, & iudicia in quibus non vivent. 1. 2. q. 98. a. 1., 4. d. 1. q. 1. art. 5. q. 1. 2.

7 Et pollui eos in muneribus suis, cum offerrent omne quod aperit vulvam, propter delicta sua. 1. 2. q. 98. 1. 1., 4 d. 1. q. 1. art. 5. q. 1. 2.

C A P. XXI.

2 Et implebo indignationem meam. Exod. 32. 2. ¶ In igne furoris mei sufflabo in te. ibid.

3 Stetit Rex Babylonis in bivio, in capite duarum viarum, divinationem quærens, commiscens sagittas. 2. 2. q. 95. 1. 0., ζ. 3. c. 154., Is. 3. lect. 4. princ.

C A P. XXIII.

2 Et saturata est anima eius. Isa. 58. 3.

3 Et recessit anima mea. Is. 42. 2.

4 Et ponam in te zelum meum. Exod. 32. 2.

C A P. XXIV.

3 Iuxta vias tuas, & iuxta adinventiones tuas iudicabo te, dicit Dominus. Psal. 9. 3.

4 Ecce ego polluam sanctuarium meum. sup. cap. 20. 11.

5 Super quo pavet anima vestra. Isa. 58. 3.

6 Super quo requiescunt animæ eorum. ibid.

C A P. XXV.

4 Tu signaculum similitudinis. 1. q. 93. 3. 0., 1. d. 3. q. 3. 4., 2. d. 16. 3. 0., d. 29. q. 1. 1. 1., 3. d. 2. q. 1. art. 1. q. 1. 2. 0., Psal. 8.

C A P. XXVI.

1 Ecce ego ad te, eiiciam gladium meum de vagina sua, & occidam in te iustum. Matth. 2. 13.

C A P. XXVII.

2 Pupillum, & viduam contristaverunt apud te. 2. 2. q. 116. 1. 0.

C A P. XXVIII.

1 Plenus sapientia, perfectus decore. 1. q. 55. 2. 0., q. 85. 5. 0., q. 91. 1. 0., q. 109. 3. 3., Verit. q. 9. 1. 9., Anima 2. 0. fin.

2 In delitiis paradisi fuisti. Mal. q. 16. 4. 0.

3 Omnis lapis pretiosus, operimentum tuum. 1. qu. 63. 7. 0., 9. 3., 2. d. 6. 1. 0., ζ. 3. c. 109., Mal. qu. 16. 3. 21., 3. 18., 10. 0. fin., Spiritu 6. 18., Anima 8. 4., Quol. 5. qu. 4. fin., Opusc. 8. c. 19., Iob 40., Eph. 2.

4 Tu Cherubim extentus & protegens. 1. qu. 63. 7. 1., 2. d. 6. 1. 1.

5 Ambulasti perfectus in viis tuis, a die conditionis tuæ. 1. q. 63. 6. 1.

6 Donec inventa est iniquitas in te. Iob 4. 3.

7 Et elavatum est cor tuum in decore tuo, perdidisti sapientiam tuam in decore tuo. 1. q. 63. 2. 3. 0., 7. 0. fin., 2. 2. q. 145. 2. 3., 2. dist. 5. q. 1. 3. 0., d. 21. q. 1. 1. 0., d. 43. 6. 0., 6. ζ. 3. c. 109., Mal. q. 16. 2. 4.

C A P. XXIX.

1 Nabuchodonor Rex Babylonis servire fecit exercitum suum servitute magna adversus Tyrum &c. 1. 2. q. 114. 10. 2.

C A P. XXXI.

1 Cedri non fuerunt altiores illo in paradiso Dei &c. sup. c. 28. 4.

2 Elevatum est cor eius in altitudine sua. sup. cap. 28. fin.

C A P. XXXII.

1 Descendunt in infernum cum armis suis. Quol. 8. 17. 0.

C A P. XXXIII.

1 Sanguinem eius de manu speculatoris requiram. Verit. q. 27. 3. 14., Gal. 6. lect. 1. fin., Heb. 13. lect. 3.

3 Nolo mortem impii, sed ut convertatur, & vivat. sup. c. 18. 5.

4 Iustitia iusti non liberabit eum, in quacumque die peccaverit. 3. q. 89. 4. 5. 6. 0., 2. dist. 27. 4. 3., 4. d. 14. q. 2. 3. 0., d. 21. qu. 1. art. 1. q. 1. 3., Heb. 6.

5 Impietas impii non nocebit ei, in quacumque die conversus fuerit ab impietate sua. 3. q. 89. 2. 2., 3. 0., 4. d. 14. q. 1. art. 5. q. 1. 3., d. 37. q. 2. 2. 4.

6 Omnes iustitiæ eius oblivioni tradentur. Gen. 8. 1., sup. c. 18. 6.

7 Omnia peccata eius quæ peccavit, non imputabuntur ei. Psal. 31. 1.

8 Unumquemque iuxta vias suas iudicabo. Psal. 9. 2.

9 Manus autem Domini facta fuerat super me. Psal. 89. 1.

10 Unus erat Abraham, & hereditate possedit terram. Heb. 1. lect. 4. princ.

C A P. XXXIV.

1 Ego requiram gregem meum de manu pastorum. sup. c. 33. 1.

2 Quod perierat requirem &c. ibid.

3 Ecce ego iudico inter pecus & pecus. Psal. 9. 2.

C A P. XXXVI.

1 In igne zeli mei loquutus sum. Exod. 32. 2. ¶ Et in furore meo. ibid. ¶ Effudi indignationem meam. ibid.

3 Et dabo vobis cor novum, & spiritum novum ponam in medio vestri. ζ. 4. c. 20., 21., 22.

4 Et auferam cor lapideum de carne vestra, & dabo vobis cor carneum. Exod. 32. 2., psal. 17.

C A P. XXXVII.

1 Ossa arida, ecce ego dabo vobis spiritum, & vivetis, & dabo super vos nervos & succrescere faciam super vos carnem &c. 4. d. 43. art. 1. q. 1. 0., d. 44. q. 1. art. 1. q. 2. 0., ζ. 4. cap. 78., 79., 80.

2 Et accesserunt ossa ad ossa, unumquodque ad iuncturam suam. 4. d. 43. art. 3. q. 3. 1.

3 Ecce ego aperiam tumulos vestros, & educam vos de sepulcris vestris. ibid.

C A P. XXXVIII.

1 Ascendet indignatio mea, in furore meo, & in zelo meo, in igne iræ meæ. Exod. 32. 2.

C A P. XL.

1 Facta est super me manus Domini. Psal. 89. 1.

C A P. XLI.

1 Duas facies habebat Cherubim. Exod. 25. 5., 1. q. 63. 7. 1., q. 108. 5. 3., 2. d. 9. 3. 0.

C A P. XLII.

1 Et polluunt nomen sanctum meum. Exod. 20. 10.

CAP.

nem, dies mille ducenti nonaginta. Opusc. 20. Lib. 3.

CAP. XIII.

1 Si enim hoc egero, mors mihi est. Psal. 17.
2 Melius est mihi absque opere incidere in manus hominum, quam peccare in conspectu Domini. 2. 2. q. 110. 3. 4., 4. d. 15. q. 2. art. 3. qu. 3. 3., d. 18. qu. 2. art. 4. q. 3. 1., dist. 29. 2. 2., Quol. 10. vel 11. q. 9. 3., Heb. 10. lect. 3. fin.
4 Convicerat enim eos Daniel ex ore suo, falsum dixisse testimonium. 2. 2. q. 67. 1. 1., 3. 3.

CAP. XIV.

1 Recordatus es mei Deus. Gen. 8. 1.
2 Magnus es Domine Deus. Psal. 146. 1.

EX LIBRO OSEE PROPHETÆ.

CAP. I.

1 VAde & accipe uxorem fornicariam, & fac filios fornicationum. 1. 2. qu. 94. 5. 2., q. 100. 8. 3., 2. 2. q. 104. 4. 2., q. 154. 2. 2., 3. d. 37. 4. 3., Pot. qu. 1. 6. 4., Mal. qu. 3. 1. 17., q. 15. 1. 8.
3 Voca nomen eius, Absque misericordia, quia non addam ultra misereri domui Israel. Iacob. 2. 6.
4 Sed oblivione obliviscar eorum. Gen. 8. 1.
5 Quasi arena maris. Genes. 15. 2. ¶ Filii Dei viventis. Exod. 21. 2.
6 Et erit in loco ubi dicetur, non populus meus: dicetur eis, filii Dei viventis. Luc. 6. 27., Rom. 9. lect. 4.

CAP. II.

3 Et miserebor eius quæ fuit absque misericordia. Rom. 9. lect. 4., lect. 5.
4 Et sponsabo te mihi in fide. 4. d. 39. 6. 2., Opusc. 6. princ. Tom. VIII.

CAP. III.

1 Dilige mulierem dilectam ab amico &c. sup. cap. 1. 1
2 Non fornicaberis. Levit. 17. 5.

CAP. IV.

1 In volucre cæli. Psal. 8. fin.
2 Quia tu scientiam repulisti, & ego repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi. Isa. 5. 4.
3 Oblita es legis Dei tui, obliviscar filiorum tuorum. Gen. 8. 1.
4 Peccata populi mei comedent. 3. q. 15. 1. 4., Rom. 8., 2. Cor. 5. fin.
5 Sicut populus, sic sacerdos. Iob 34. 15.
6 Quoniam Dominum dereliquerunt. Ierem. 2. 2.

CAP. V.

1 Fornicatus est Ephraim. ibid.
2 Effundam quasi aquam, iram meam. Exod. 32. 2.

CAP. VI.

1 In tribulatione sua mane consurgent ad me. 1. q. 21. 4. 3., 4. d. 15. L. 2. 2.
3 Vivificabit nos post duos dies, in die tertia suscitabit nos. 3. q. 51. 4. 0., q. 53. 2. 0., 3. d. 21. qu. 2. 2. 0., d. 22. q. 2. art. 2. 0., 4. d. 43. art. 3. q. 1. 1., Opusc. 3. cap. 243., Psalm. 15., Ioan. 2. lect. 3. 2. fin.
4 Misericordiam volui, & non sacrificium. 2. 2. q. 30. 4. 1.

CAP. VII.

1 Operati sunt mendacium. Psalm. 4. 1. ¶ Omnem malitiam eorum me recordatum. Gen. 8. 1.
4 Quasi volucrem cæli. Psal. 8. fin. ¶ Recesserunt a me. Ierem. 2. 2.

CAP. VIII.

1 Ipsi regnaverunt, & non ex me, principes extiterunt, & non cognovi. 2. d. 44. q. 1. 2. 1., Rom. 13.
2 Iratus est furor meus in eis. Exod. 32. 2.
3 Scribam eis multiplices leges meas. 1. 2. q. 91. 5. 1.
4 Hostias offerent, immolabunt carnes & comedent, & Dominus non suscipiet eas. Psalm. 39. 2.
5 Nunc recordabor iniquitatis eorum. Genes. 8. 1.

CAP. IX.

2 Scito tu Israel stultum, prophetam insanum, virum spiritalem. 2. 2. q. 171. 1. 3.
3 Recordabor iniquitatis eorum. Gen. 8. 1.
4 Facti sunt abominabiles, sicut ea quæ dilexerunt. 2. 2. q. 7. 2. 0., q. 81. 8. 0., ℥. 4. c. 91., Psal. 50.
5 Væ eis cum recessero ab eis. Psalm. 144. fin. ¶ Exosos habui eos. Psal. 5. 4.

CAP. X.

1 Divisum est cor eorum, nunc interibunt. 1. Cor. 7. fin.
2 Et dicent montibus: Operite nos, & collibus, cadite super nos. Matth. 24. 4.

CAP. XI.

1 Ex Ægypto vocavi filium meum. Psal. 2. 3.
3 Pariter conturbata est pœnitudo mea. Genes. 6. 4.
4 Non faciam furorem iræ meæ. Exod. 32. 2.

CAP. XII.

1 Ego visionem multiplicavi. 1. q. 111. 1. 0., 2. 2. q. 172. 1. 2. 0.
2 Et in manu prophetarum assimilatus sum. 2. 2. q. 173. 2. 0.
3 Ad iracundiam me provocavit. Exod. 32. 2.

CAP. XIII.

1 Perditio tua Israel, tantum ex me auxilium tuum. 1. q. 23. 3. 2.
3 Ero mors tua o mors, morsus tuus ero inferne. 3. q. 52. 6. 0., 4. d. 45. q. 1. art. 2. q. 2. 1., 1. Cor. 15. lect. ult.

CAP. XIV.

1 Pereat Samaria. Gene. 3. 18. ¶ Parvuli eius elidantur, & fœtæ eius discindantur. ibid.
2 Quoniam ad amaritudinem concitavit Deum suum. Exod. 32. 2. ¶ Aversus est furor meus ab eis. ibid. ¶ Scitote Israel, stultum, prophetam, insanum, virum spiritalem. Eph. 4. lect. 7.
3 Ex me fructus tuus inventus est. 1. qu. 23. 3. 2., 1. 2. q. 76. 2. 2., q. 109. 7. 0.

EX LIBRO IOELIS PROPHETÆ.

CAP. I.

1 IN *toto isto capitulo exponitur præteritum pro futuro*. Rom. 4. lect. 3., c. 8. lect. 6., c. 10. lect. 3., 1. Cor. 15. lect. fin., Eph. 2. lect. 2., Col. 1. lect. 2., Lect. 5. fin., Heb. 2. lect. 2.
2 Sanctificate ieiunium. 2. 2. qu. 147. 1. 3. 5. 7. 0., 4. d. 15. q. 3. art. 1. q. 5. 0., art. 2. q. 2. 3.
3 Computruerunt iumenta in stercore suo. Psal. 6. 2.

3 Quo-

3 Quomodo recedis a me. Ierem. 1. 22.
4 Utinam non essem vir habens spiritum. Iob 20. 2.
5 Et mendacium potius loquerer. 2. 2. q. 110. 3. 4., q. 113. 1. 3., 3. d. 38. L., Mal. q. 15. 1. 5.
6 Ascendet enim, pandens iter ante eos. 3. q. 49. 5. 4.

C A P. III.

1 Qui odio habetis bonum, & diligitis malum. 1. q. 19. 9. 0., q. 82. 2. 1., 1. 2. q. 6. 4. 3., q. 8. 1. 0., q. 18. 4. 1., q. 19. 1. 1., q. 27. 1. 1., q. 29. 4. 0., q. 74. 1. 1., q. 77. 2. 0., q. 80. 1. 0., 1. d. 46. 2. 0., 2. d. 3. q. 4. 2., d. 7. q. 1. 1. 1., d. 25. 1. 2., 3. 5., d. 38. 5. 3., d. 39. q. 2. 1. 0. fin., 3., d. 41. q. 2. 1. 1., d. 43. 1. 1., 4. d. 49. q. 1. art. 3. q. 1. 0., d. 50. q. 2. art. 1. q. 1. 2., ℥. 1. c. 95. 2., Verit. qu. 14. 2. 0., qu. 22. 6. 5., 6., q. 24. 8. 0., Mal. q. 1. 1. 12., q. 3. 9. 0., 4., q. 6. 6.

C A P. IV.

2 Iudicabit populos multos. Psal. 9. 2. 3.
3 In æternum & ultra. Exod. 15. 3.

C A P. V.

1 Egressus eius a principio. 1. q. 42. 5. 2.
2 A diebus æternis. 1. q. 10. 1. 4.
3 In furore & indignatione. Exod. 32. 2.

C A P. VI.

1 Numquid offeram ei holocausta, & vitulos anniculos? numquid placari potest Dominus in millibus? &c. Psal. 39. 2.
2 Indicabo tibi, o homo, quid sit bonum, & quid Dominus requirat a te. 1. 2. q. 19. 10. 1.
3 Utique facere iudicium & diligere iustitiam. 2. 2. q. 60. 1. 2.
4 Et solicitum ambulare cum Deo suo. 2. 2. q. 47. 9. 3., q. 55. 6. 0., Matth. 6.

C A P. VII.

1 Præcoquas ficus desideravit anima mea. Isa. 58. 3.
2 Periit sanctus de terra, & rectus in hominibus non est. Rom. 3. lect. 2.
3 Inimici hominis domestici eius. 2. 2. quæst. 70. 3. 0.
4 Cum sedero in tenebris, Dominus lux mea est. Ioan. 1. lect. 8.
5 Iram Domini portabo. Exod. 32. 2. ¶ Non immittet ultra furorem suum. ibid.
6 Quis Deus similis tui? Psalm. 82. 1. ¶ Quæ iurasti patribus nostris. Exod. 32. 4.

EX LIBRO NAHUM PROPHETÆ.

C A P. I.

1 DEus æmulator, & ulciscens Dominus, & habens furorem, ulciscens Dominus in hostes suos, & irascens ipse inimicis suis. Exod. 32. 2.
2 Et nebulæ pulvis pedum eius. Exod. 24. 2.
3 Indignatio eius effusa est ut ignis. Exod. 32. 2.
4 Non consurget duplex tribulatio, *vel* Non iudicabit Deus bis in idipsum. 3. q. 59. 5. 2., 4. d. 15. L. princ.
5 Ecce super montes pedes evangelizantis, & annunciantis pacem. Rom. 1. lect. 2.

C A P. II.

1 Recordabitur fortium suorum. Gen. 8. 1.

C A P. III.

1 Væ civitas sanguinum universa mendacii. Psal. 4. 1.
3 Et omnes optimates eius confixi sunt in compedibus. Opusc. 20. lib. 3. c. 22.
4 Plures fecisti negotiationes tuas, quam stellæ sint cæli. Gen. 15. 2.

EX LIBRO HABACUCH PROPHETÆ.

C A P. I.

1 ET facies hominis quasi pisces maris, & quasi reptilia, non habentia ducem. 1. d. 39. q. 2. 2. 6., Verit. q. 5. 6. 2.
2 Et congregabit quasi arenam captivitatem. Gen. 15. 2.
4 Respicere ad iniquitatem non poteris. Psal. 5. 3.

C A P. II.

1 Scribe visum, & explana eum super tabulas, ut percurrat qui legerit eum, quia adhuc visus procul, & apparebit in finem. Isa. prol., Heb. 10. lect. 4.
2 Iustus autem in fide sua vivet. Verit. q. 14. 5. 12., q. 28. 1. 5., Rom. 1. lect. 6., Gal. 3. lect. 4., Heb. 10. fin.
3 Quod si subtraxerit se, non est recta anima eius. Heb. 10. fin.
4 Sileat a facie eius omnis terra. ibid.

C A P. III.

1 Cum iratus fueris. Exod. 32. 2. ¶ Numquid in fluminibus iratus es Domine, aut in fluminibus furor tuus, vel in mari indignatio tua? ibid.
2 Misericordiæ recordaberis. Gen. 8. 1.
3 Deus ab austro veniet. Iob 9. 2.
6 Iuramenta tribubus quæ loquutus es. Exod. 32. 4.
7 In fremitu conculcabis terram, in furore obstupefacies gentes. Exod. 32. 2.
8 Egressus es in salutem populi tui. Psalm. 67. 3.
9 Maledixisti sceptris eius &c. Gen. 3. 18.

EX LIBRO SOPHONIÆ PROPHETÆ.

C A P. I.

1 COngregans volatilia cæli. Psal. 8. fin.
4 Scrutabor Ierusalem in lucernis. 4. d. 47. qu. 1. art. 3. qu. 2. 1., 2., Opusc. 3. c. 253., Rom. 8. lect. 5. fin.
5 Iuxta est dies Domini magna &c. Ioel. 2. fin.

C A P. III.

1 Ad Deum suum non appropinquavit. Psal. 33. 3.
2 Mane mane iudicium suum dabit in lucem, & non abscondetur. Ioel. 2. fin.
3 Iudicium meum, ut congregem gentes, & colligam regna. Psal. 9. 2.
4 Ut effundam indignationem meam super eos, omnem iram furoris mei. Exod. 32. 2. ¶ In igne zeli mei. ibid.

Ex libro Aggæi Prophetæ.

C A P. I.

Ex libro Zachariæ Prophetæ.

C A P. I.

Ex libro Malachiæ Prophetæ.

C A P. I.

o., q. 70. t. 3., 4. d. 2. q. 2. art. 1. q. 1. o., q. 2. 1 o., q. 3. 2.
4 Et statim veniet. Iob 9. 2. ¶ Et accedam ad vos in iudicio. ibid.
5 Ipse enim quasi ignis conflans. Exod. 24. 3. ¶ Et ero testis velox. Ierem. 29. 2.
6 Et quis poterit cogitare diem adventus eius? 4. d. 43. art. 3. q. 2. o., d. 47. q. 1. art. 1. qu. 3. o., d. 48. q. 1. art. 4. q. 1. 2.
7 Et quis stabit ad videndum eum? Exod. 33. 14. 15.
8 Ego enim Dominus, & non mutor. Psalm. 67. 3., Ioel. 2. fin.
9 Revertimini ad me, & reverter ad vos. ibid., Zach. 1. 3.
10 Si affiget homo Deum, quia vos configitis me. Isa. 59. 6.
11 Inferte omnem decimationem in horreum meum, & sit cibus in domo mea, & probate me super hac, dicit Dominus. 2. 2. q. 97. 2. r.
12 Si non aperuero vobis cataractas cæli. Genes. 7. 1. ¶ Et effudero vobis benedictionem. Gen. 1. 29. 35.
13 Et scriptus est liber monimenti coram Deo, timentibus Deum. 1. qu. 24. o., qu. 39. 8. fin., Opusc. 3. c. 253.

C A P. IV.

1 Ecce enim dies succensa veniet quasi caminus. Psal. 49. 3.
2 Et inflammabit eos, dies veniens. Isa. fin.
3 Et orietur vobis timentibus Deum sol iustitiæ, & sanitas in pennis eius. 2. d. 23. q 2. 1. o.
4 Et calcabitis impios, cum fuerit cinis sub plante pedum vestrorum. Psal. 57. 2.
5 Ecce ego mittam vobis Eliam prophetam. 2. 2. q. 174. 4. 3.
6 Antequam veniet dies Domini magnus & horribilis. Ioel. 2. fin.
7 Et convertet cor patrum ad filios, & cor filiorum ad patres. 2. 2. q. 26. 10. o.

Ex I. libro Machabæorum.

C A P. I.

1 ET destinaverunt aliqui de populo. 1. q. 23. 1. o., 2. 2., 1. d. 40. q. 2. 1. o., Verit. q. 6. 1. o., Rom. 1. lect. 3. princ.
2 Et fecerunt sibi præputia. 4. d. 1. L. 3.

C A P. II.

1 Et cogitaverunt dicentes: Omnis homo quicumque venerit ad nos in bello in die sabbatorum, pugnemus adversus eum, & moriemur omnes. 2. 2. q. 100. 8. 4., 2. 2. q. 40. 4. o., q. 122. 4. 3., 3. q. 40. 4. 3.
2 Abraham in tentatione inventus est fidelis, & reputatum est ei ad iustitiam. Gen. 15. 3.
5 Omnis qui sperat in Deum, non infirmatur. Iob 42. 1., 2. Macheb. 7. 3.

C A P. III.

1 Iudas protegebat castra gladio suo. Col. prol.

C A P. IV.

1 Memor erit testamenti. Gen. 8. 1.

C A P. V.

1 Et occidit omnem masculum. Gen. 19. fin. ¶ Et ostenderunt elephantis sanguinem uvæ & mori ad acuendos eos in prælium. 2. Cor. 1.

C A P. VI.

1 Eleazarus filius Saura unam de bestiis loricatam loricis Regis &c. & mortuus est. 2. 2. q. 64. 5. 5.

C A P. VII.

3 Memento blasphemias eorum, & ne dederis eis ut permaneant. Gen. 8. 1.
4 Sic contere exercitum istum in conspectu nostro hodie . . . . & iudica illum secundum malitiam eius. Gen. 3. 18.

C A P. VIII.

1 Et committunt uni magistratum per singulos annos universæ terræ suæ, & omnes obediunt uni. 1. q. 103. 3. o., 1. 2. q. 95. 4. o., q. 105. 1. o., 2. 2. q. 50. 1. 2., ʒ. 1. c. 42. fin., Opusc. 20. lib. 1. c. 2. usque 8., Lib. 2. c. 9.
2 Et non est invidia, neque zelus inter eos. 2. 2. q. 36. 2. 1., Mal. q. 10. 1. 11.

C A P. IX.

1 Et peremerunt animas hominum multas. Isa. 58. 3.

C A P. X.

1 Et omnem animam Iudæorum quæ captiva est a terra Iuda, in omni regno meo relinquo liberam gratis. Isa. 58. 3.

C A P. XI.

1 Et Rex Ægypti congregavit exercitum, sicut arenam quæ est circa oram maris. Gen. 15. 2.

Ex II. libro Machabæorum.

C A P. I.

1 MEminerit Deus testamenti sui. Gen. 8. 1.
2 Domine Deus omnium creator. 1. qu. 44. o., q. 45. 2. o., q. 65. o., 1. 2. q. 79. 2. o., 1. d. 36. q. 1. 1. o. fin., 2., 3., 2. d. 1. q. 1. 2. 3. o., d. 37. q. 1. 2. o., qu. 2. 2. o., 3. d. 2. q. 1. art. 3. qu. 1. o., ʒ. 2. cap. 6., 15. 16., Pot. qu. 3. 16. o., Opusc. 3. c. 68., Opusc. 8. c. 9.
3 Iustus. Psalm. 144. 7. ¶ Et misericors. Eccl. 2. 3. ¶ Qui solus es bonus rex, solus præstans. 1. q. 3. 2. o., q. 6. o., q. 20. 1. 3., q. 49. 3. o., 2., q. 62. 8. o., 2., q. 100. 2. o., q. 103. 2. o., 1. 2. q. 4. 4. o., 2. 2. q. 19. 1. o., q. 23. 2. 1., q. 24. 11. o. fin., q. 27. 3. 4. o., q. 34. 1. o., 1., 3. qu. 1. 1. o., q. 20. 1. o., 2. d. 1. qu. 1. 1. 2., 4. d. 48. q. 1. 3. o., d. 49. q. 1. art. 2. q. 1. 1., d. 50 q. 2. art. 1. q. 5. o., ʒ. 1. c. 37., 39., 41. 2., 78., Verit. q. 21. 1. 1., Mal. qu. 3. 1. o., qu. 5. 1-4., Opusc. 3. c. 109., 124. fin., 263.
4 Qui solus iustus & omnipotens. Iob 42. 1. ¶ Et æternus. 1. q. 10. 2. 3. o., q. 16. 7. o., qu. 46. o., q. 61. 2. o., 1. d. 8. q. 2. 2. o., d. 19. q. 2. 1. o., q. 5. 3. o., 2. d. 1. q. 1. 5. 23., d. 2. q. 1. 1. 3. o., 4. d. 49. q. 1. art. 1. q. 3. o., ʒ. 1. c. 15., Lib. 2. c. 31. usque 40., Pot. q 3. 14. o., 17. 23., Quol. 4. vel 10. q. 2. 4., Opusc. 3. c. 3. 7.
5 Affligé opprimentes nos. Gen. 3. 18.

C A P. II.

1 Apparebit maiestas Domini, & nubes erit, sicut & Moysi manifestabatur, & sicut cum Salomon &c. Exod. 24. 2. 3., 33. 2.
2 Salomon octo diebus celebravit dedicationem. 3. q. 83. 3. 4.

C A P. III.

1 Cum sancta civitas habitaretur in pace, & leges optime custodirentur propter Oniæ ponti-

 ficis

6 In

6 In timore & tremore magnitudinis brachii tui. Psal. 146. 1.

7 Omnipotentem Deum benedicebant. Iob 43. 1., Psal. 33. 1.

8 Iudas per omnia corde & animo mori pro civibus paratus erat. 1. qu. 60. 5. o., 2. 2. q. 26. 3. o., qu. 31. 3. 2., Verit. qu. 2. 2. o. fin., 2., 9. 15., Quol. 1. 8. o. fin.

9 Magnifice gloriatus est. 2. 2. q. 132. 1. 1., 3., Mal. q. 9. 1. o.

10 Omnes igitur cæli benedixerunt Dominum. Psal. 33. 1.

EX EVANGELIO SECUNDUM MATTHÆUM.

CAP. I.

1 Liber generationis Iesu Christi. 3. qu. 31. 3. 1., 3., 4. 5.

2 Filii David, filii Abraham. 3. q. 31. 2. o.

3 Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Iacob. 1. 2. q. 65. 4. 6.

4 Iacob autem genuit Iudam, & fratres eius. 3. q. 31. 3. 5.

5 Iudas autem genuit Phares, & Zaram de Thamar. 3. q. 31. 3. 5.

6 Salmon autem genuit Booz de Rahab. Ruth 1., Heb. 11. lect. 1.

7 Booz autem genuit Obed ex Ruth. 1. 2. q. 105. 3. 1., Matth.

8 Iesse autem genuit David regem. Psalm. 26. princ.

9 David autem rex genuit Salomonem ex ea quæ fuit Uriæ. 3. q. 31. 3. 5.

10 Ioram autem genuit Oziam. 3. q. 31. 3. 4.

11 Iosias autem genuit Iechoniam & fratres eius. 3 q. 31. 3. 5.

12 Et post transmigrationem Babylonis Iechonias genuit Salathiel. 3. q. 31. 3. 3.

13 Iacob autem genuit Ioseph. 3. q. 31. 3. 2., 4. 5.

14 Virum Mariæ. 3. q. 29. 2. o., qu. 28. 3. 2., 4. d. 39. q. 2. o.

15 De qua natus est Iesus. 3. qu. 35. 2. o., 5. o., 1. d. 14. q. 1. 2. 4., 3. d. 8. qu. 4. 1. o., Unio 2. 16.

16 Qui vocatur Christus. 3. q. 16. 5. o., q. 17. 1. o., q. 37. 2. o., 3. d. 10. q. 1. art. 1. qu. 1. 2., d. 11. 4. o., ζ. 4. c. 34. 19.

17 Cum esset desponsata. 3. q. 29. 1. o., 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. 2. 3. o.

18 Mater Iesu Maria. 3. q. 25. 5. o., q. 35. 3. 4., 3. d. 3. q. 2. 1. 2. o., d. 4. q. 1. 1. 2. o., ζ. 4. cap. 32. 4., 34., 43., 44., 45. fin., Opusc. 3. c. 229., 230.

19 Antequam convenirent. 3. qu. 28. 3. 1., 4. d. 30. q. 2. 3. 1.

20 Inventa est in utero habens de Spiritu sancto. 3. q. 28. 3. 1., q. 32. 1. 2. o., q. 39. 8. 2., q. 46. 6. o., q. 54. 1. 3., 1. d. 11. 1. 4., 3. d. 1. qu. 2. 2. 6., d. 2. q. 2. art. 2. q. 2. o., d. 4. q. 1. 1. o., qu. 2. 1. o., ζ. 4. cap. 45. 46., Opusc. 3. c. 226., Ioan. 12. lect. 4.

21 Ioseph autem vir eius. sup. 14. ¶ Cum esset iustus. 3. q. 28. 3. 5., 4. o., 3., 4. d. 30. q. 2. 1. 2., 4., Ioan. 2. lect. 2., Gal. 1. lect. 1.

22 Et nollet eam traducere. 3. quæst. 29. 2. 3. ¶ Voluit occulte dimittere eam. 3. q. 28. 3. 2., quæst. 29. 2. 3., 4. d. 30. qu. 2. 3. 5., d. 35. 3. 2., Matth.

23 Ecce angelus Domini apparuit in somnis Ioseph. 3. q. 30. 2. 2., 3. 2., q. 36. 2. 2., Matth.

24 Noli timere accipere Mariam coniugem tuam. 3. q. 28. 3. 2., q. 29. 2. o., 4. d. 30. qu. 2. 2. o., Matth.

25 Quod enim in ea natum est. sup. 15. ¶ De Spiritu sancto est. sup. 20. ¶ Vocabis nomen eius Iesum. sup. 16., 3. q. 37. 2. o., Matth., Io. 4. lect. 5. fin.

26 Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per prophetam. 1. 2. qu. 98. 1. 2., Quol. 3. q. 5. 1. 5., Matth., cap. 26., cap. 27., Ioan 8. lect. 4., cap. 11., cap. 12. lect. 6. princ., cap. 19. lect. 4., princ., Rom. 3. lect. 1., cap. 5. lect. 6.

27 Et vocabitur nomen eius Emmanuel. Isa. 7. 6. ¶ Et accepit coniugem suam. sup. 22.

28 Et non cognoscebat eam. 3. quæst. 28. 3. 3., 4.

29 Donec peperit. 3. q. 28. 3. 3., 4. d. 30. q. 2. 3. 1., Opusc. 3. c. 232., Matth. 1. fin., cap. 22. fin., 1. Cor. 15. lect. 3., Heb. 1. fin.

30 Filium suum. sup. 18. ¶ Primogenitum. 3. q. 28. 3. 4., 4. d. 30. q. 2. 3. 2., Opusc. 3. c. 232., Matth. 1. fin.

31 Et vocavit nomen eius Iesum. sup. 16. 29.

CAP. II.

1 Cum natus esset Iesus. sup. 15. ¶ In Bethleem Iudæ. 3. q. 35. 7. o., q. 46. 10. 1., Matth. 2.

2 In diebus Herodis regis. Opusc. 20. lib. 3. c. 2. fin.

3 Ecce magi. 3. q. 36. 3. o., 2., 5. o., Matth. 2. princ.

4 Ab oriente. 3. q. 36. 3. 3., 5. 4., 6. o., 3., Matth. 2.

5 Venerunt Ierosolimam. 3. q. 36. 8. 3.

6 Ubi est qui natus est, Rex Iudæorum? 3. q. 36. 8. 3.

7 Vidimus enim stellam eius in Oriente. 3. q. 36. 5. o., 6. 3., 7. o.

8 Et venimus adorare eum. 3. q. 36. 8. o.

9 Audiens autem Herodes rex, turbatus est, & omnis Ierosolima cum illo. 3. q. 36. 2. 3.

10 Et ecce stella quam viderant in oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra ubi erat puer. 3. q. 36. 6. 3., 7. o., 3.

11 Obtulerunt ei munera, aurum, thus, & myrrham. 3. q. 36. 8. 4., 5.

12 Herodes occidit omnes pueros qui erant in Bethleem, & in omnibus finibus eius, a bimatu & infra &c. 3. q. 36. 2. 3., 6. 3.

13 Defuncti sunt enim qui quærebant animam pueri. 1. 2. q. 82. 2. 1., 3. q. 46. 11. 3., Mal. q. 4. 8. 1., Heb. 11. lect. 7.

14 Et habitavit in civitate quæ vocatur Nazareth. 3. q. 35. 7. 2.

CAP. III.

1 Vox clamantis in deserto, parate viam Domini. Malach. 3. 3. ¶ Pœnitentiam agite, appropinquabit enim regnum cælorum. 4. d. 14. q. 1. art. 1. q. 1. 4., art. 4. q. 1. 1.

2 Et baptizabantur ab eo in Iordane. 3. q. 38. 4. o., q. 39. 3. 1., 4. d. 2. q. 2. 3. o.

3 Confitentes peccata sua. 3. q. 38. 3. 2., Rom. 11. lect. 4.

4 Ego vos baptizo in aqua, in pœnitentiam. 3. q. 38. 3. 1.

5 Ipse

33 Neque per Ierosolymam, quia civitas magni Regis est. Psal. 140. 1.

34 Sit sermo vester, est est, non non; quod autem his abundantius est, a malo est. 2. 2. qu. 89. 1. 2., 2. 1., 2., 3. d. 39. art. 2. q. 3. 0., Rom. 1. lect. 5., Gal. 1. fin.

35 Non resistere malo. 2. 2. q. 2. 3. 0., q. 108. 1. 2., 4., q. 188. 3. 1., Quol. 5. q. 13. 1. 0., Quol. 9. vel 10. q. 6. 2. 0., Opusc. 16. c. 16. 17.

36 Si quis percusserit te in dexteram maxillam tuam, præbe illi & alteram &c. 1. 2. qu. 108. 3. 2., 4. 4., 2. 2. q. 40. 1. 2., q. 43. 8. 4., qu. 72. 3. 0., q. 124. 1. 3., 3. 1., q. 128. 1. 4., q. 140. 2. 2., q. 152. 3. 2., q. 186. 2. 0., ʒ. 3. c. 130., Virt. qu. 3. 2. 6., Quol. 4. 20. 0., Quol. 6. qu. 7. 1. 1., 2, Opusc. 17. c. 20., Opusc. 18. c. 1 Opusc. 16. c. 17., Rom. 12. lect. 3., 1. Cor. 6. lect. 2.

37 Qui vult tecum in iudicio contendere, & tunicam tuam tollere, dimitte ei & pallium. 2. 2. q. 43. 8. 4., q. 72. 3. 0., q. 108. 1. 2., 4., q. 188. 3. 1., 4. d. 38. q. 2. art. 4. q. 3. 0., ʒ. 3. c. 21., Verit. q. 3. 2. 16., Opusc. 16. c. 17., 1. Cor. 6. lect. 2. princ.

38 Odio habebis inimicum tuum. 3. d. 30. 1. 2., Verit. q. 2. 8. 5.

39 Diligite inimicos vestros. 2. 2. q. 25. 8. 9. 0., q. 34. 3. 3., q. 83. 8. 0., q. 108. 1. 0., 3. d. 30. 1. 2. 0., Verit. qu. 2. 8. 0., Opusc. 2. c. 8. Tom. VIII., Opusc. 17. 15., Rom. 12. lect. 3.

40 Benefacite his qui oderunt vos. 2. 2. q. 25. 6. 0., 2., 9. 0., q. 31. 2. 0., q. 32. 9. 1., q. 168. 3. 3., Opusc. 1. c. 8. Tom. VIII., Opusc. 16. c. 9. 2., Rom. 12. lect. 2. fin., Gal. 6. lect. 1.

41 Orate pro persequentibus & calumniantibus vos. 2. 2. q. 83. 8. 0., 3. d. 30. 2. 0., Verit. q. 2. 8. 0. fin., Psal. 37.

42 Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? 2. 2. q. 27. 7. 1.

43 Estote ergo perfecti, sicut & pater vester cælestis perfectus est. Lev. 16. 1., 2. 2. q. 189. 2. 2., 3. d. 29. art. 8. q. 2. 0., 1. Cor. 13. lect. 1. fin, Heb. 6. lect. 1.

C A P. V I.

1 Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis. sup. 5. 21.

2 Alioquin mercedem non habebitis apud patrem vestrum. 2. 2. q. 132. 3. 1., Mal. q. 9. 2. 1., 2., Quol. 5. q. 12. 1. 0.

3 Cum ergo facis elemosynam, noli tuba canere ante te. 2. 2. q. 132. 5. 3.

4 Sicut hypocritæ faciunt. 2. 2. q. 111. 0., 4. d. 16. q. 4. 1. 0.

5 Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio &c. 2. 2. qu. 83. 12. 3., 1. Tim. 2. lect. 2.

6 Orantes nolite multum loqui, sicut Ethnici faciunt. 2. 2. q. 83. 14. 1., 4. d. 15. q. 4. art. 2. q. 2. 1.

7 Sic ergo vos orabitis. 2. 2. q. 83. 14. 3., 4. d. 15. q. 4. art. 2. q. 2. 2

8 Pater noster &c. *usque fin*. 2. 2. q. 83. 9. 0., 3. d. 34. q. 1. 6. 0., Opusc. 3. c. 259. fin., Opusc. 20. Tom. VIII.

10 Fiat voluntas tua. 1. q. 19. 11. 12. 0.

11 Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie. 2. q. 83. 7. 1., 4. d. 15. q. 4. art. 5. 3. 1.

12 Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimisimus debitoribus nostris. 2. 2. q. 83. 16. 3., 3. qu. 89. 10. 0., 3. d. 30. L., 4. d. 16. L. fin., Opusc. 2. c. 6. fin. Tom. VII.

13 Thesaurizate vobis thesauros in cælo, ubi neque ærugo &c. 1. 2. qu. 4. 7. 1., 4. d. 15. qu. 4. art. 4. q. 3. 2.

14 Ubi est thesaurus tuus, ibi est cor tuum. sup. 13., Verit. q. 22. 2. 0.

15 Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. 1. 2. qu. 12. 1. 1., 2. d. 38. 3. 3., Verit. q. 22. 13. 1.

16 Si ergo lumen quod in te est, tenebræ sunt. 1. 2. q. 12. 1. 2.

17 Nemo potest duobus Dominis servire. 1. 2. q. 1. 5. 0., 1. Cor. 7. fin.

18 Ne soliciti sitis animæ vestræ &c. 1. 2. qu. 108. 5. 3., 2. 2. q. 47. 9. 0., 3., q. 49. 4. 0., qu. 55. 6. 0., q. 83. 6. 2., q. 189. 7. 0., 4. d. 15. qu. 2. art. 1. q. 4. 4., ʒ. 3. c. 135. fin., Quol. 7. 17. 7., Quol. 10. q. 11. 1. 0., Matth. 6., Io. 13. lect. 5., Phil. 4.

18 Quærite ergo primum regnum Dei, & iustitiam eius, & hæc omnia adiicientur vobis. 2. 2. q. 87. 6. 1.

19 Nolite ergo soliciti esse in crastinum. 1. 2. q. 55. 7. 0., q. 188. 7. 2., ʒ. 3. c. 134. 8., 135. fin.

20 Sufficit diei malitia sua. Eph. 5. 15.

C A P. V I I.

1 Nolite iudicare, & non iudicabimini. 1. 2. q. 108. 3. 6., 2. 2. q. 60. 2. 3. 6. 0., qu. 67. 1. 0., q. 80. 2. 1., 3. q. 59. 1. 0., 4. d. 48. q. 1. 1. princ., Quol. 12. 25. 0., Rom. 2., c. 14., 1. Cor. 4.

2 In quo enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini, & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. 2. 2. q. 61. 4. 1., 4. d. 46. q. 2. art. 2. q. 1. 0., Rom. 2.

3 Quomodo dicis fratri tuo, Frater, sine eiiciam festucam de oculo tuo, trabem autem quæ in oculo tuo est, non vides? 2. 2. q. 33. 5. 0.

4 Nolite sanctum dare canibus, neque mittatis margaritas vestras, ante porcos &c. 4. d. 8. q. 1. art. 1. q. 1. 0.

5 Petite, & dabitur vobis. 4. d. 15. qu. 4. art. 3 q. 3. 4.

6 Omnia ergo quæ vultis ut faciant vobis homines, & vos facite illis. 1. 2. q. 99. 1. 3., 4. d. 33. q. 1. 1. 7.

7 Non potest arbor bona fructus malos facere. 1. q. 49. 1. 1., 1. 2. qu. 20. 2. 1., 2. d. 34. L., d. 40. 2. 1., Pot. q. 3. 6. 17., Mal. q. 1. 3. 1.

8 Sed qui facit voluntatem patris mei. sup. 5. 11. ¶ Pauci inveniunt eam, *scilicet viam vitæ*. inf. 20. 4.

9 Numquam novi vos. Exo. 33. 3. ¶ Fundata erat supra firmam petram. 1. Cor. 3. lect. 2.

10 Erat enim docens eos sicut potestatem habens, & non sicut scribæ eorum, & pharisæi. 3. q. 42. 1. 2.

11 Et extendens Iesus manum tetigit eum. 3. q. 44. 3. 2.

C A P. V I I I.

1 Vide nemini dixeris. 2. 2. q. 104. 4. 1., 3. q. 13. 4. 2., q. 44. 3. 4.

2 Vade, ostende te sacerdoti, & offer munus &c. 1. 2. q. 103. 2. 2.

3 Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum. 3. q. 80. 10. 3.

4 Audiens autem Iesus miratus est. 3. q. 15. 8. 0., ʒ. 4. c. 33. fin., Matth. 7.

5 Non inveni tantam fidem in Israel. 2. 2. q. 5. 4. 0., 3. d. 25. q. 2. art. 2. q. 1. 0.

6 Ibi erit fletus, & stridor dentium. 4. d. 50. q. 2. art. 3. q. 3. 0., ʒ. 4. c. 89. fin., Quol. 7. vel 8.

vel

2 Non

3 Non legiſtis, quid fecerit David, quando eſuriit &c. & panes propoſitionis comedit, quos non licebat edere &c. 1. Reg. 21. 1.
5 Sabbatis ſacerdotes in templo ſabbatum violant, & ſine crimine ſunt. 2. 2. q. 122. 4. 3., 4. d. 1. q. 2. art. 3. q. 1. 2.
7 Miſericordiam volo & non ſacrificium. Oſee 6. 4.
8 Dominus eſt filius hominis, etiam ſabbati. ſup. 5. 13.
12 Licet ſabbatis benefacere? 1. 2. q. 100. 8. 4., q. 107. 2. 4., 2. 2. q. 40. 4. 0., q. 122. 4. 3., 3. q. 40. 4. 1., 3., 4. d. 1. q. 2. art. 3. q. 1. 2.
15 Curavit eos omnes. ſup. 4. fin., 8. 8.
16 Et præcepit eis, ne manifeſtum eum facerent. ſup. 8. 4.
17 Ut adimpleretur quod dictum eſt per Iſaiam &c. ſup. 1. 28. ¶ In quo bene complacuit animæ meæ. Iſa. 42. 1. ¶ Hic non eiicit dæmonium, niſi in Beelzebub principe dæmoniorum. ſup. 9. 36.
25 Ieſus autem ſciens cogitationes eorum. ſup. 9. 3.
¶ Omne regnum diviſum contra ſe, deſolabitur, & omnis civitas, vel domus diviſa contra ſe, non ſtabit. 2. 2. q. 37. 2. 3.
26 Si ſatanas ſatanam eiicit, adverſus ſe diviſus eſt. 1. q. 109. 2. 2., 3. qu. 43. 2. 3., 2. d. 6. [4. 0., 2.
27 Filii veſtri in quo eiiciunt? 3. qu. 43. 2. 3. ¶ Si autem ego in ſpiritu Dei eiicio dæmonia. 3. q. 36. 1. art. 1.
¶ Ideo ipſi iudices veſtri erunt. 4. d. 47. qu. 1. art. 2. q. 1. 0., Opuſc. 3. c. 258., Pſal. 49., 1. Cor. 6.
29 Quomodo poteſt quiſquam intrare in domum fortis &c. 3. q. 43. 2. 3.
30 Qui non eſt mecum, contra me eſt, & qui non congregat mecum, ſpargit. ibid.
31 Spiritus autem blaſphemiæ non remittetur. 2. 2. q. 14. 3. 0., q. 118. 5. 3., 3. q. 86. 1. 2., 3., 2. d. 43. 4. 0., L. 3., Verit. q. 24. 11. 7., Mal. q. 3. 14. 15. 0., Quol. 2. qu. 8. 1. 0., Matth. 12., Rom. 2.
32 Et quicumque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum ſanctum, non remittetur ei, neque in hoc ſæculo, neque in futuro. 2. 2. q. 14. 2. 0., 2. d. 42. 1. 2. 0., 3. d. 38. 5. 4., Mal. qu. 3. 14. 0., Quol. 2. q. 8. 1. 0., Matth. 12., Rom. 2.
34 Quomodo poteſtis bona loqui, cum ſitis mali? ſup. 7. 7.
36 Omne verbum otioſum, quod loquuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii. 2. d. 40. 5. 0. princ., 8., 4. d. 9. art. 4. qu. 2. 3., Pſal. 11.
39 Generatio mala & adultera, ſignum quærit. Lev. 17. 5.
¶ Et ſignum non dabitur ei, niſi ſignum Ionæ prophetæ. 3. q. 43. 1. 1.
40 Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus & tribus noctibus, ſic erit filius hominis in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus. Ionæ 2. 1.
41 Viri Ninivitæ ſurgent in iudicio cum generatione iſta, & condemnabunt eam. ſup. 14.
42 Regina auſtri ſurget in iudicio cum generatione iſta, & condemnabit eam. ibid.
44 Revertar in domum meam unde exivi. 3. q. 88. 1. 2.

49 Ecce mater tua. ſup. 18. ¶ Et ecce fratres tui. 3. q. 28. 3. 5., Opuſc. 3. c. 232., Matth. 12., Io. 7., Gal. 1.

C A P. X I I I.

8 Alia ceciderunt in terram bonam, & dabant fructum aliud centeſimum, aliud ſexageſimum, aliud trigeſimum. 3. 2. q. 70. 3. 2., 2. 2. q. 115. 5. 2., 3. d. 34. q. 1. 5. 4., 5., 4. d. 49. qu. 5. 2. 0., art. 1. q. 1. 3., q. 2. 0.
9 Qui habet aures audiendi, audiat. ſup. 11. 9. ¶ Quia videntes non vident. Exo. 4. 2., Rom. 11.
13 Vis imus, & colligimus ea? 2. 2. qu. 10. 8. 1., q. 11. 3. 3., q. 64. 2. 1., q. 108. 1. 3., 3. 1., 4. d. 13. qu. 2. 3. 3., ʒ 3. c. 146. fin., Quol. 10. 15. 1.
30 Alligate ea in faſciculos, ad comburendum. Mal. q. 2. 9. 3.
33 Simile eſt regnum cælorum fermento, quod acceptum mulier abſcondit in farinæ ſatis tribus, donec fermentatum eſt totum. 3. d. 4. q. 1. art. 1. q. 3. 2., 1. Cor. 5. lect. 2.
34 Sine parabolis non loquebatur eis. 3. qu. 42. 3. 3.
35 Ut adimpleretur quod dictum eſt per prophetam. ſup. 1. 18. ¶ Aperiam in parabolis os meum. Pſal. 48.
39 Meſſis eſt conſummatio ſæculi. 1. q. 73. 1. 1.
41 Colligent de regno eius omnia ſcandala. 4. d. 49. 4. art. 2. q. 5. 4.
42 Ibi erit fletus, & ſtridor dentium. ſup. 8. 7. ¶ Qui habet aures audiendi, audiat. ſup. 11. 9.
43 Tunc fulgebunt iuſti ſicut Sol in regno patris eorum. 3. q. 45. 2. 0., q. 54. 2. 1., 2., 4. d. 44. q. 2. 4. 0., d. 48. q. 2. 3. 3., ʒ. 4. c. 86., Opuſc. 4. art. 36., Opuſc. 6. art. 27. ¶ Nonne mater eius dicitur Maria? ſup. 1. 18.
55 Et fratres eius. ſup. 12. fin.

C A P. X I V.

9 Propter iuſiurandum &c. iuſſit dari. 2. 2. q. 89. 7. 2.
10 Miſit & decollavit Ioannem in carcere. 2. 2. q. 114. 5. 0.
19 Acceptis quinque panibus, & duobus piſcibus. 1. q. 92. 3. 1., 3. q. 44. 4. 4., 2. d. 18. qu. 1. 1. 0., d. 30. q. 2. 1. 0., Matth. 14.
¶ Aſpiciens in cælum, benedixit. 2. 2. qu. 83. 10. 1., 3. q. 13. 4. 3., q. 21. 1. 0., 2. 0., q. 43. 2. 2., q. 53. 4. 2., 1. d. 17. art. 3. qu. 1. 0., 4. d. 15. q. 4. art. 6. q. 2. 1., Trin. 12. 3., Io. 11. lect. 6.
23 Aſcendit in montem ſolus orare. Veſpere autem facto ſolus erat ibi. 3. qu. 13. 4. 3., qu. 40. 1. 3.
29 Et deſcendens Petrus de navicula, ambulabat ſuper aquam. 4. d. 49. q. 2. 7. 0.
35 Obtulerunt ei omnes male habentes. ſup. 4. fin., 8. 9.
36 Et rogabant eum, ut vel fimbriam veſtimenti eius tangerent. ſup. 9. 14.

C A P. X V.

4 Nam Deus dixit: Honora patrem tuum & matrem &c. Exo. 20. 8. ¶ Quare vos tranſgredimini mandata Dei, propter traditiones veſtras. Gal. 1. lect. 3. fin., Titum lect. 4.
11 Non quod intrat in os, coinquinat hominem. 2. 2. q. 148. 1. 1., 3. q. 40. 4. 2.
12 Scis quia Phariſæi, audito hoc verbo ſcandali-

fornicationem, & alteram duxerit, mœchatur. sup. 5. 27.
7 Et qui dimissam duxerit, mœchatur; sup. 5. 29. ¶ Non expedit nubere. 1. 2. q. 108. 4. 1.
8 Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est. Exo. 4. 2., Rom. 11.
9 Et sunt Eunuchi qui seipsos castraverunt propter regnum cælorum. Opusc. 20. lib. 4. c. 28.
10 Qui potest capere, capiat. sup. 8.
11 Oblati sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret. 3. q. 72. 1. 1., 4. d. 2. q. 1. art. 4. qu. 4. 1., d. 7. q. 1. art. 1. q. 1. 1., art. 2. q. 1. 1., art. 3. q. 1. 1., d. 27. q. 1. art. 1. q. 3. o.
12 Sinite parvulos, & nolite eos prohibere ad me venire. Matth. 11., Heb. 2. lect. 4. fin., c. 5. lect. 2.
13 Unus est bonus Deus. 1. qu. 6. 2. 2., 1. d. 21. q. 1. 1. fin., Verit. q. 2. 3. 16.
14 Si vis ad vitam ingredi, serva mandata. 1. 2. q. 100. 10. 1.
15 Non homicidium facies. Exo. 20. 9. ¶ Non adulterabis. ibid. 10. ¶ Non facies furtum. ibid. 11.
16 Non falsum testimonium dices. ibid. 12. ¶ Honora patrem tuum, & matrem. ibid. 8.
17 Diliges proximum tuum sicut teipsum. 1. 2. q. 73. 5. o., 2. 2. q. 25. 12. o., qu. 26. 4. 5. o., qu. 44. 3. 1., 7. o., 8. 2., 3. d. 28. 7. o., d. 29. 5. o., 6. 1., Virt. q. 2. 1. 4., 4. 2., 7. o., 11. 9., Quol. 8. 8. o. fi., Opusc. 1. c. 7., Opusc. 17. c. 16., Tom. VIII., Io. 13. lect. 7. fin., Rom. 13. lect. 2., Gal. 5., 2. Tim. 3.
18 Hæc omnia custodivi a iuventute mea. 2. 2. q. 189. 1. 1., Quol. 4. q. 12. 1. o., 2. o., Opusc. 18. o.
19 Si vis perfectus esse, vade & vende omnia quæ habes, & da pauperibus. & veni sequere me. 2. 2. q. 84. 3. 1., q. 188. 7. 1.
20 Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum cælorum. 2. 2. q. 186. 3. 4., q. 188. 7. o., ʒ. 3. c. 133., 141., Psal. 48.
21 Apud Deum omnia sunt possibilia. Iob. 42. 1.
22 Vos qui sequuti estis me &c. sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. 3. q. 56. 4. 3., 4. d. 47. qu. 1. art. 2. q. 2. o., 1., art. 3. q. 1. 1., d. 49. q. 5. art. 5. qu. 1. 2., ʒ. 4. c. Penul. fin., Opusc. 3. c. 254., Opusc. 16. c. 8., 1. Cor. 6. lect. 1.
23 Omnis qui reliquerit domum, vel fratres &c. centuplum accipiet. 2. 2. q. 122. 5. 4., q. 182. 2. 1., 4. d. 26. q. 1. 4. 1., 4.
24 Erunt novissimi primi, & e converso. 1. q. 65. 2. 3.

CAP. XX.

1 Acceperunt singulos denarios. 1. 2. q. 5. 2. 1., 4. d. 49. q. 1. art. 4. q. 2. 1., ʒ. 3. c. 58.
2 Portavimus pondus diei & æstus. 1. qu. 65. 2. 3., Pot. q. 1. 16. 19., Rom. 9. lect. 3.
3 Erunt novissimi primi, & e converso. sup. 19. fi.
4 Multi sunt vocati, pauci vero electi. 1. d. 41. 4., 2. 3., Rom. 12. lect. 2. princ.
5 Et tradent eum gentibus. 3. qu. 47. 4. o. ¶ Et tertia die resurget. 3. q. 51. 4. o., q. 53. 2. o., 3. d. 21. qu. 2. 2. o., 4. d. 22. qu. 2. 7., d. 43. art. 3. qu. 1. 1., Opusc. 3. c. 243., Psal. 15., Io. 2. lect. 3.
6 Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, & unus ad sinistram in regno tuo. 3. q. 58. 4. 4.
7 Calicem quidem meum bibetis. 3. qu. 76. 2. 1.
8 Sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est a patre meo. 3. qu. 58. 4. 4., ʒ. 4. c. 8.
9 Tetigit oculos eorum. sup. 8. 1.

CAP. XXI.

1 Ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam. sup. 1. 26.
2 Turbæ autem quæ præcedebant, & quæ sequebantur, clamabant dicentes, Hosanna filio David. 3. q. 45. 3. o.
3 Et eiiciebat omnes vendentes & ementes in templo. 3. q. 44. 3. 1.
4 Scriptum est: Domus mea, domus orationis vocabitur. 3. Reg. 8. 7. 9. 10.
5 Et arefacta est continuo ficulnea. 3. q. 44. 4. 2.
6 Si habueritis fidem, & non hæsitaveritis &c. iacta te in mare, fiet. sup. 17. 14. 15.
7 Omnia quæ petieritis credentes, accipietis. Psal. 17.
8 Agricolæ videntes filium, dixerunt: Hic est heres. 1. Cor. 2. 6.

CAP. XXII.

1 Ibi erit fletus, & stridor dentium. sup. 8. 7. ¶ Multi sunt vocati, pauci vero electi, sup. 20. 4.
2 Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari. 2. d. 44. q. 2. 2. 1., Opusc. 20. lib. 3. c. 5., c. 11., lib. 4. c. 20., Matth. 17., Rom. 13. lect. 1.
3 Accesserunt ad Iesum Saducæi, qui negant resurrectionem. 1. q. 50. 1. o., 2. d. 3. q. 1. 3. o., ʒ. 2. c. 89. fin., Matth. 3., Io. 3. princ.
4 Moyses dixit: Si quis mortuus fuerit non habens filium, ut ducat frater eius uxorem illius, & suscitet semen fratri suo. Deut. 25. 4.
5 In resurrectione non nubent, neque nubentur, sed erunt sicut angeli Dei in cælo. 1. qu. 97. 3. o., 4. d. 44. q. 1. art. 3. q. 4. o., q. 2. art. 1. q. 4. o., 2., ʒ. 4. c. 83., 87. fin. Pot. qu. 5. 9. o., 1. Cor. 6. lect. 2. fin., c. 15.
6 Ego sum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob. 4. d. 43. art. 1. q. 1. 2.
7 Non est Deus mortuorum, sed vivorum. ibid.
8 Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo &c. Deut. 6. 4.
9 Hoc est maximum & primum mandatum. 2. 2. q. 44. 1. o., ʒ. 3. c. 113. 116. 117.
10 Diliges proximum tuum, sicut teipsum. sup. 19. 22.
11 In his duobus mandatis universa lex pendet, & prophetæ. 1. 2. q. 99. 1. 2., q. 105. 2. 1., Rom. 13. lect. 2., Gal. 5. lect. 1.
12 Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis. Psal. 109. 1.

CAP. XXIII.

1 Nolite vocari Rabbi, nec vocemini magistri. 1. q. 117. 1. 1., Verit. q. 11. 1. 1., 3. 5., 1. Tim. 2. lect. 2.
2 Unus est enim magister vester. 1. q. 117. 1. o., 2. 2. q. 173. 2. o., 3. q. 1. 1. o., q. 69. 5. 2., 2. d. 9. 2. 4., d. 28. 5. 3., ʒ. 2. c. 75. fin., Lib. 4. c. 17. 12., 13., Opusc. 16. c. 4.
3 Omnes autem vos fratres estis. Gen. 13. 2.,

suam orans, & dicens, Pater mi. 2. 2. q. 83. 10. 1., 3. q. 13. 4. 3., q. 21. 0., q. 43. 2. 2., q. 53. 4. 2., 3. d. 13. 3. 0., 4. d. 15. q. 4. art. 6. q. 2. 1., Opusc. 3. c. 240., Trin. 12. 3., Psal. 21., Ioan. 11. lect. 6., c. 12. lect. 4., Heb. 5.

16 Si possibile est, transeat a me calix iste. 3. q. 15. 6. 4., q. 18. 0., q. 21. 2. 0, 2., 3. 0., 4. 1., 3. d. 17. 1. 2. 0., art. 3. q. 4. 2., 4. d. 8. q. 2. art. 2. q. 2. 0., ꝗ. 4. c. 36., Opusc. 3. c. 239.

17 Verumtamen, non sicut ego volo, sed sicut tu. ibid.

18 Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua. 3. quæst. 46. 2. 1.

19 Converte gladium tuum in locum suum. 2. 2. q. 40. 2. 0.

20 Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt. 2. 2. q. 40. 1. 1.

21 Ut adimpleantur scripturæ prophetarum. sup. 1. 28.

22 Et princeps sacerdotum, ait illi: Adiuro te per Deum vivum. 2. 2. q. 90. 1. 1.

23 At ille, *scilicet Petrus*, negavit coram omnibus. 2. 2. q. 24. 12. 2., Virt. q. 2. 6. 2., Quol. 8. vel 9. q. 7. 1. 0., Psal. 36.

24 Et tradiderunt eum Pontio Pilato præsidi. ibid.

25 Iesum autem flagellatum tradidit eis. ibid.

CAP. XXVII.

1 Tunc videns Iudas qui tradidit eum &c. sup. 26. 12. ¶ Peccavi. Psal. 40.

2 Ut crucifigeretur. 3. q. 46. 4. 0., 3. dist. 20. art. 4. q. 1. 1., ꝗ. 4. c. 55. 17., Quol. 2. q. 1. 2. 0., Opusc. 3. cap. 235., Ioan. 3. lect. 2. fin., cap. 12. lect. 4. fin.

3 Et venerunt in locum, qui dicitur Golgotha, quod est Calvariæ locus. 3. q. 46. 10. 3.

4 Ut impleretur quod dictum est per prophetam. sup. 1. 26.

5 Et imposuerunt super caput eius causam ipsius scriptam: Hic est Rex Iudæorum. Psalm. 25. princ.

6 Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones, unus a dextris, & unus a sinistris. 3. quæst. 46. 11. 0.

7 Idipsum autem & latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei. 3. q. 46. 11. 3.

8 Tenebræ factæ sunt super universam terram, usque ad horam nonam. 3. d. 44. 2. 2.

9 Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Psal. 21. 1.

10 Clamans voce magna. 3. q. 47. 1. 2., Quol. 1. qu. 2. 2. 0., Opusc. 3. c. 237., Psal. 16., Psal. 29., Psal. 33., Isa. 42., Ioan. 7. lect. 3. ¶ Emisit spiritum. 3. q. 50. 4. 5. 0., 3., 3. d. 2. qu. 1. 3. 0., Quol. 1. q. 2. 2. 0., Quol. 2. 1. 0., 2., Quol. 3. 4. 0., 2., Opusc. 3. c. 236.

12 Velum templi scissum est in duas partes, a summo usque deorsum. 1. 2. q. 103. 3. 2., 3. q. 44. 4. 3.

13 Et terra mota est, & petræ scissæ sunt. 3. q. 44. 4. 3. ¶ Monumenta aperta sunt. ibid.

14 Multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexerunt. 3. q. 53. 3. 2., 4. d. 43. art. 3. q. 1. 3., 1. Cor. 15.

15 Inter quas erat Maria Magdalene, & Maria Iacobi, & Iosaph mater, & mater filiorum Zebedæi. 3. q. 28. 3. 6.

16 Ioseph involvit illud, *scilicet corpus Iesu*, in sindone munda. 3. q. 51. 2. 2., 3., 4.

17 Et posuit illud in monumento suo novo, quod exciderat in petra. 3. q. 51. 1. 0., 4. 0., q. 66. 8. 1., Opusc. 3. c. 241., 242., 1. Cor. 15.

18 Advolvit saxum magnum ad ostium monumenti. 3. q. 51. 2. 4.

CAP. XXVIII.

1 Vespere autem sabbati, quæ lucescit in prima sabbati. Psal. 107. 1.

2 Angelus enim Domini descendit de cælo, & revolvit lapidem, & sedebat super eum. 3. qu. 55. 6. 5.

3 Respondens autem angelus dixit mulieribus. 3. q. 55. 1. 3., 2. 0.

4 Erat autem aspectus eius sicut fulgur, & vestimenta eius sicut nix. Iob 40. lect. 2. princ.

5 Præcedet vos in Galilæam. sup. 26. 10. ¶ Ecce Iesus occurrit mulieribus. sup. 3. ¶ Illæ autem accesserunt, & tenuerunt pedes eius. 3. qu. 55. 6. 3., q. 8. 4. 1., 3. d. 21. q. 2. art. 4. q. 3. 3.

6 Data est mihi omnis potestas in cælo, & in terra. 3. q. 13. 2. 1., 3. d. 14. 4. 1., ꝗ. 4. c. 8. 9., Opusc. 20. lib. 3. c. 12. fin., Rom. 1. lect. 3.

7 Baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. 3. q. 60. 8. 0., q. 66. 5. 0., qu. 67. 6. 0., qu. 84. 3. 0., 4. d. 3. art. 2. qu. 1. 2. 0., art. 5. q. 1. 3., q. 2. fin.

8 Ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi. sup. 26. 2.

EX EVANGELIO SECUNDUM MARCUM.

CAP. I.

1 ECce ego mitto angelum meum, ante faciem tuam. Ieram. 7. 9.

2 Qui præparabit viam tuam ante te. Malachiæ 3. 3.

3 Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini. 1. Reg. 7. 1.

4 Fuit Ioannes in deserto baptizans, & prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum. 3. qu. 38. 3. 1., 4. dist. 2. qu. 2. art. 2. q. 1. 1.

5 Et egrediebatur ad eum omnis Iudææ regio, & Ierosolymitæ universi, & baptizabantur ab eo in Iordanis flumine. Matth. 3. 3.

6 Confitentes peccata sua. ibid. 4. ¶ Ego baptizo vos aqua. ibid. 5. ¶ Ille vero baptizabit vos Spiritu sancto. ibid. 6.

7 Venit Iesus a Nazareth Galilææ, & baptizatus est a Ioanne in Iordane. ibid. 8. ¶ Vidit cælos apertos. ibid. 11. ¶ Et Spiritum sanctum tamquam columbam &c. ibid. 12.

8 Et vox de cælis facta est. ibid. 13. ¶ Et statim expulit eum spiritus in desertum. ibid. 4. 1. ¶ Et erat in deserto quadraginta diebus, & quadraginta noctibus. 3. q. 41. 2. 3., 3. 2.

9 Et tentabatur a Satana. Matth. 4. 4. ¶ Eratque cum bestiis. 3. q. 41. 3. 2.

10 Et angeli ministrabant ei. Matth. 4. 19. ¶ Appropinquabit regnum Dei. Matth. 3. 2.

11 Venit Iesus a Galilæa, prædicans evangelium regni Dei. Matth. 4. 21. ¶ Et protinus relictis retibus, secuti sunt eum. ibid. 23. ¶ Et vocavit eos. ibid. 24.

12 Erat enim docens eos sicut potestatem habens, & non sicut scribæ. Matth. 7. fin.

13 Scio

eius,

eius, & expuens tetigit linguam eius. ibid.
6 Et suspiciens in cælum, ingemuit, & ait. Matth. 14. 4.
7 Et præcepit eis, ne cui dicerent. Matth. 8. 2.
8 Quanto autem ais præcipiebat, tanto magis plus prædicabant. Matth. 9. 11.

C A P. VIII.

1 Et accipiens septem panes &c. Matth. 14. 3. ¶ Gratias agens, benedixit. ibid. 4. ¶ Et ingemiscens spiritu ait. Matth. 26. 16. ¶ Si dabitur generationi isti signum. Matth. 12. 24.
2 Cavete a fermento Pharisæorum, & a fermento Herodis. Matth. 16. 3. ¶ Rogabant eum ut illum tangeret, & apprehensa manu cæci, eduxit eum extra vicum, & expuens in oculos eius, impositis sibi manibus suis. Matth. 8. 1. ¶ Et interrogavit eum, si quid videret, & aspiciens ait: Video homines velut arbores ambulantes &c. 3. q. 44. 3. 2.
3 Nemini dixeris. Matth. 9. 19. ¶ Et comminatus est eis, ne cui dicerent de illo. ibidem. ¶ Oportet filium hominis pati multa &c. & occidi, & post tres dies resurgere. Matth. 16. 10., 20. 6.
4 Et apprehendens eum Petrus cœpit increpare eum. Matth. 16. 8. ¶ Qui conversus & videns discipulos suos, comminatus est Petro dicens: Vade post me Satana &c. ibid. 9. 10.

C A P. IX.

1 Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem. Matth. 17. 1. ¶ Et ducit illos in montem excelsum solos. ibid. 2. ¶ Et transfiguratus est ante eos. ibid. 3.
2 Et vestimenta eius facta sunt splendentia & candida &c. ibid. 5. ¶ Et apparuit illis Elias cum Moyse &c. ibid. 6. ¶ Et facta est nubes obumbrans eos. ibid. 7.
3 Et venit vox de nube dicens: Hic est filius meus carissimus. ibid. 8. ¶ Audite illum. ibid. 9. ¶ Et descendentibus illis de monte, præcepit illis ne cuiquam &c. ibid. 12. ¶ Erant enim timore exterriti. ibid. 10.
4 Omnia sunt possibilia credenti. ibid. 15. ¶ Et exclamans, & multum discerpens, exiit ab eo. sup. 1. 23. ¶ Iesus autem tenens manum eius, elevavit eum. Matth 8. 1.
5 Hoc genus in nullo potest exire nisi in oratione, & ieiunio. Matth. 17. 16. ¶ Filius hominis tradetur in manibus hominum. Matth. 20. 5., 26. 12. ¶ Et occident eum. Matth. 16. 9.
6 Et tertia die resurget. Matth. 20. 6. ¶ Et quisquis scandalizaverit unum &c. Matth. 18. 1. ¶ Et si scandalizaverit te manus tua &c. Matth. 5. 25.
7 Ubi vermis eorum non moritur. Isa. fin.
8 Et ignis non extinguitur. ibid.

C A P. X.

1 Moyses permisit libellum repudii; ad duritiam cordis vestri, scripsit vobis præceptum istud. Matth. 19. 6. ¶ Masculum & feminam fecit eos. Gen. 1. 28.
2 Propter hoc relinquet homo patrem suum & matrem &c. Gen. 2. 28. ¶ Et erunt duo in carne una. ibid. 29. ¶ Quos ergo Deus coniunxit, homo non separet. Matth. 19. 4.
3 Quicumque ergo dimiserit uxorem &c. Matth. 5. 28. ¶ Et offerebant ei parvulos, ut tangeret eos &c. Matth. 19. 11., 3. q. 72. t. 1., 4. d. 2. q. 1. art. 4. q. 4. 1., Heb. 2. lect. 3. fin. ¶ Et complexans eos, & imponens manus super eos, benedicebat. Matth. 19. 13.
4 Sinite parvulos venire ad me &c. Matth. 19. 14. ¶ Nemo bonus, nisi unus Deus. ibid. 15. ¶ Ne adulteres. Exod. 20. 10. ¶ Ne occidas. ibid. 9. ¶ Ne fureris. ibid. 11.
5 Ne falsum testimonium dicas. ibid. ¶ Honora patrem tuum & matrem. ibid. 8. ¶ Vade, quæcumque habes vende, & da pauperibus &c. ibid. 23. ¶ Hæc omnia observavi a iuventute mea. ibid. 22.
6 Facilius est camelum per foramen &c. ibid. 24. ¶ Omnia enim possibilia sunt apud Deum. Iob 42. 1.
7 Nemo est qui reliquerit domum, aut fratres &c. Matth. 19. 23.
8 Multi erunt primi novissimi, & e converso. ibid. 24. ¶ Filius hominis tradetur principibus sacerdotum &c. Matth. 26. 12. ¶ Et tradent eum gentibus. ibid. 20. 5.
9 Et interficient eum. Matth. 16. 8. ¶ Et tertia die resurget. Matth. 20. 6. ¶ Da nobis ut unus ad dexteram tuam, & unus ad sinistram sedeat in regno tuo. ibid. 7.
10 Calicem quidem quem ego bibo, bibetis. ibid. 8.
11 Sedere autem ad dexteram vel ad sinistram &c. Ibid. 9.
12 Fides tua te salvam fecit. Matth. 9. 17.

C A P. XI.

1 Et qui præibant, & qui sequebantur clamabant, Hosanna &c. Matth. 21. 2. ¶ Iam non amplius in æternum ex te quisquam fructum manducet. ibid. 5. ¶ Cœpit eiicere vendentes & ementes. ibid. 3.
2 Nonne scriptum est: Domus mea domus orationis vocabitur? &c. ibid. 4. ¶ Viderunt ficum aridam factam a radicibus. ibid. 5. ¶ Quicumque dixerit monti huic &c. Matth. 17. 14. 15.
3 Omnia quæcumque orantes petitis, credite &c. Matth. 21. 7.
4 Et cum stabitis ad orandum, dimitte &c. Matth. 6. 12.

C A P. XII.

1 Coloni dixerunt ad invicem: Hic est heres. Matth. 21. fin. ¶ Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari &c. Matth. 22. 2. ¶ Et veniunt ad eum Saducæi, qui dicunt resurrectionem non esse. ibid. 3.
2 Moyses scripsit nobis, ut si cuius frater mortuus &c. ibid. 4. ¶ Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent, neque nubentur. ibid. 5. ¶ Ego sum Deus Abraham &c. Gen. 17. 5. ¶ Non est Deus mortuorum, sed vivorum. ibid. 6.
3 Hoc est primum mandatum. Matth. 22. 9. ¶ Diliges proximum tuum tamquam teipsum. Matth. 19. 12.
4 Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis. Psal. 109. 1.

C A P. XIII.

1 Et in omnes gentes oportet prædicari evangelium. Matth. 24. 2. ¶ Et cum duxerint vos tradentes, nolite cogitare &c. Matth. 10. 8. ¶ Erunt enim dies illi tribulationis, qualis non fuit. Matth. 24. 3.
2 Exurgent enim Pseudo-Christi, & Pseudoprophetæ. Matth. 24. 2. ¶ Et dabunt signa & portenta &c. ibid. 2. ¶ Sol contenebrabitur &c. Ioel. 2. 4.

3 Et

Ex Evangelio secundum Lucam.

C A P. I.

Zacharias turbatus est videns, & timor irruit super eum. 3. qu. 30. 3. 3., 2. d. 11. qu. 1. 1. 6., Iob 1. c. 4., Matth. c. 28., 2. Cor. 11.

5 Et Spiritu sancto replebitur, adhuc ex utero matris suæ. 3. q. 27. 2. 1., 6. 1. ¶ Ne timeas Zacharia, quoniam exaudita est oratio tua. ibid., 3. d. 3. q. 1. 1. o. princ., art. 1. qu. 3. o., art. 2. q. 1. 4., 4. d. 6. q. 1. art. 1. q. 2. o., Quol. 6. q. 5. 1. o., Opusc. 3. c. 231.

6 Eris tacens, & non poteris loqui . . . pro eo quod non credidisti. 2. 2. q. 97. 2. 3.

7 Dominus respexit auferre opprobrium meum inter homines. 4. d. 33. L. princ.

8 Missus est angelus Gabriel a Deo. 3. qu. 30. 0., 2. d. 10. L. 3., 3. d. 3. q. 3. art. 1. q. 1. 2. o., art. 2. q. 1. 2. o. ¶ Ad Mariam virginem desponsatam viro &c. Matth. 17.

9 Et ingressus angelus ad eam. 3. q. 30. 3. o.

10 Ave gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. 3. q. 7. 10. 1., qu. 30. 4. o., Opusc. 3. Tom. VIII.

11 Quæ cum audisset, turbata est, & cogitabat qualis esset ista salutatio. sup. 4. 13. quæst. 30. 3. 3.

12 Et ait angelus ei: Ne timeas Maria: Invenisti enim gratiam apud Deum. ibid.

13 Ecce concipies in utero, & paries filium. 3. q. 30. 4. o.

14 Et vocabis nomen eius Iesum. 3. q. 37. 2. o., Matth. 1. 16.

15 Quomodo fiet istud? 3. q. 30. 4. 2.

16 Virtus altissimi obumbrabit tibi. 3. qu. 32. 1. 1., 3. d. 3. L. 1. ¶ Ideoque quod nascetur ex te. Matth. 1. 5.

17 Et ecce Elisabeth cognata tua, & ipsa concepit filium in senectute sua. 3. q. 29. 1. 4., q. 30. 4. 1.

18 Non erit impossibile apud Deum omne verbum. 1. q. 25. 3. o., Pot. q. 1. 3. 10., Quol. 9. 1. fin., Iob 42. 1.

19 Ut veniat mater Domini mei ad me? Matth. 18.

20 Exultavit in gaudio infans in utero meo. 2. 2. qu. 124. 1. 1., 3. qu. 27. 6. o., 3. d. 3. qu. 1. art. 1. qu. 2. 6., 4. dist. 6. L., d. 49. qu. 5. art. 3. q. 2. 12.

21 Respexit humilitatem ancillæ suæ. Psalm. 112. 5., 2. 2. q. 161. 1. 1., Phil. fin.

22 Fecit potentiam in brachio suo. 2. Paral. 6. fin. ¶ Manus Domini erat cum illo. ibid. ¶ Et factum est die octavo, venerunt circumcidere puerum. Gen. 17. 5. ¶ Et vocabant eum nomine patris sui. 3. q. 37. 2. 3., q. 70. 3. 3.

23 Sicut locutus est per os sanctorum, qui a sæculo sunt prophetarum eius. 1. qu. 1. 10. o., 3. 4. c. 17. 11., Pot. qu. 9. 1. o., Quol. 7. vel 8. vel 11. qu. 6. 1. 5., 3. o., Quol. 12. 27. o., Psal. prol., Psalm. 5., Psalm. 44., Isa. princ., Rom. 1. lect. 5., c. 9. lect. 5., 2. Tim. 3. fin.

24 Et memorari testamenti sui sancti. Genes. 8. 1. ¶ Recordatus misericordiæ suæ. ibid., Eccles. 2. 3.

25 Iusiurandum quod iuravit ad Abraham patrem nostrum. Exod. 32. 4.

26 Præibis enim ante faciem Domini parare vias eius. Malach. 3. 3.

27 Per viscera misericordiæ Dei nostri. Eccl. 2. 3.

28 In quibus visitavit nos, oriens ex alto. Zach. 6. 1.

29 Puer autem crescebat, & confortabatur spiritu. 3. q. 9. 4. o., q. 12. o., q. 15. 8. o., Opusc. 3. cap. 225.

C A P. II.

1 Exiit edictum a Cæsare Augusto ut describeretur universus orbis. 3. qu. 35. 8. 1. ¶ Cum Maria desponsata sibi. Matth. 18. ¶ Uxore prægnante. ibid. 25. ¶ Cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret. Matth. 2. 2. ¶ Et peperit filium suum primogenitum. ibid. 33. 34. ¶ Pastores erant in regione eadem vigilantes, & custodientes &c. 3. q. 36. 3. o.

2 Et ecce angelus Domini stetit iuxta illos. 3. q. 36. 3. o., 5. o., 1.

3 Et claritas Dei circumfulsit illos. 3. quæst. 36. 5. 1.

4 Et timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus: Nolite timere. sup. 1. 4.

5 Quia natus est vobis hodie salvator, qui est Christus Dominus. Matth. 15. ¶ In civitate David. Matth. 2. 2.

6 Et postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer. Gen. 17. 5., 3. q. 37. 1. o., q. 40. o., 3. d. 14. art. 3. qu. 6. 3., 4. d. 1. qu. 2. art. 2. q. 3. o., d. 2. q. 2. art. 3. q. 1. 1.

7 Vocatum est nomen eius Iesus. Matth. 16.

8 Postquam impleti sunt dies purgationis eius secundum legem Moysi. 3. q. 37. 4. o.

9 Ut sisterent eum Domino. 3. q. 37. 3. o.

10 Sicut scriptum est in lege Domini, quia omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur. Exod. 13. 2., Levit. 12. 1.

11 Et ut darent pro eo hostiam. 3. quæst. 37. 3. o.

12 Et homo iste iustus, & timoratus. Iob 2. 3., 3. q. 36. 6. 1.

13 Cum inducerent puerum Iesum parentes eius. 3. q. 28. 1. 1., 3. d. 30. q. 2. 3. 4.

14 Erant pater eius & mater. ibid.

15 Mirantes super his quæ dicebantur de illo. Ioan. 3. lect. 2. princ.

16 Ecce positus est hic in ruinam, & in resurrectionem multorum in Israel. 4. d. 28. q. 2. art. 3. q. 2. 1.

17 Et tuam ipsius animam pertransibit gladius. 3. q. 27. 4. 2.

18 Et Anna prophetissa filia Phanuel &c. 3. q. 36. 3. o., 5., 6. o., 1.

19 Puer autem crescebat, & confortabatur. sup. 1. fin. ¶ Plenus sapientiam. 3. q. 9. 10. 11. 12. o., q. 15. 2. 3. o., 1., 1. d. 1. q. 1. 2. 2., 3. d. 14. o., Verit. 20. o., Opusc. 3. c. 223.

20 Et gratia Dei erat in illo. 3. q. 7. o., 3. d. 13. o., Verit. qu. 29. o., Opusc. 3. c. 221., 222., Ioan. 3. lect. 6.

21 Et ibant parentes eius. sup. 18.

22 Invenerunt eum in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos, & interrogantem. 3. q. 52. 3. 1.

23 Ecce pater tuus & ego. sup. 18.

24 Et Iesus proficiebat sapientia. 3. q. 7. 12. 3., q. 12. 2. o., 3. 3., q. 15. 8. o., 3. d. 13. 1. fin., d. 14. art. 3. q. 5. o., Verit. qu. 20. 6. 3., Opusc. 3. c. 223., Ioan. 1. lect. 23., Heb. 5.

25 Et gratia. 3. qu. 7. 12. o., 1. dist. 15. qu. 5. art. 1. q. 4. o., d. 17. q. 2. 4. 6., 3. d. 13. qu. 1. art. 2. q. 3. o., d. 18. 5. o., Isa. 11. lect. 2. princ.

C A P. III.

1 Prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem

-sionem peccatorum. Matth. 4. ¶ Et videbit omnis caro salutare Dei. 1. q. 12. 2. o.

2 Qui habet duas tunicas, det unam non habenti. Et qui habet escas, similiter. Matth. 5. 37. ¶ Ego quidem aqua baptizo vos. Matth. 3. 5. ¶ Ipse vos baptizabit in Spiritu sancto, & igni. ibid. 6.

3 Paleas autem comburet igni inextinguibili. Isa. fin. ¶ Cum baptizaretur omnis populus. Matth. 3. 3. ¶ Et Iesu baptizato. ibid. 8. ¶ Et orante. Matth. 26. 18.

4 Apertum est cælum. Matth. 3. 11. ¶ Et descendit Spiritus sanctus corporali specie, sicut columba. ibid. 12. ¶ Et vox de cælo facta est. ibid. 12. ¶ Ut putabatur filius Ioseph. sup. 2. 17.

5 Ioseph, qui fuit Heli. Matth. 13. ¶ Salathiel, qui fuit Neri. ibid. 12. ¶ Qui fuit Melchi. 3. q. 31. 3. 2.

CAP. IV.

1 Iesus autem plenus Spiritu sancto. Ioan. 1. 18.

2 Et agebatur in spiritu in deserto. Matth. 4. 1. ¶ Diebus quadraginta. Exod. 24. fin. ¶ Et tentabatur a diabolo. Matth. 4. 2. ¶ Et consummatis illis, esuriit. Dixit autem illi diabolus. ibid. 4.

3 Si filius Dei es. ibid. 5. ¶ Dic lapidi huic ut panis fiat. ibid. 6. ¶ Et respondit ad illum Iesus: Scriptum est: Non in pane solo vivit homo, sed in omni verbo Dei. Deut. 8. 3.

4 Et ostendit illi omnia regna orbis terræ in momento. ibid. 14. ¶ Tu ergo procidens si adoraveris me, erunt tua omnia. ibid. 15. ¶ Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies. Deut. 4. 5.

5 Et duxit in Ierusalem, & statuit eum supra pinnam templi. Matth. 4. 9. ¶ Mitte te deorsum. ibid. 10. ¶ Angelis suis mandavit de te &c. Psal. 90. 3.

6 Non tentabis Dominum Deum tuum. Deut. 6. fin. ¶ Et consummata omni tentatione. 3. q. 41. 3. 3., 4. 4. ¶ Diabolus recessit ab eo usque ad tempus. Matth. 4. 18.

7 Et ipse docebat in synagogis Iudæorum. Matth. 4. 21.

8 Et venit Nazareth, ubi erat nutritus. Matth. 2. fin.

9 Spiritus Domini super me, propter quod unxit me. Isa. 61. 1. ¶ Evangelizare pauperibus misit me. ibid. 2. ¶ Nonne hic est filius Ioseph? sup. 2. 18.

10 Ipse autem transiens per medium illorum ibat. 3. q. 44. 3. 2.

11 Quia in potestate erat sermo eius. Matth. 7. fin. ¶ Scio te, quia sis sanctus Dei. 3. q. 29. 1. 3. ¶ Et increpavit illum Iesus dicens: Obmutesce, & exi ab eo. ibid. 24.

12 Et continuo surgens, ministrabat illis. Matth. 8. 8. ¶ Exibant autem dæmonia a multis, clamantia & dicentia, quia tu es filius Dei. Mar. 23. ¶ Quia sciebant ipsum esse Christum. ibid.

13 Et increpans non sinebat ea loqui. Mar. 24.

14 At ille singulis manus imponens, curabat eos. Matth. 4. fin., 8. 1. 9. ¶ Facta autem die, egressus ibat in desertum locum. Matth. 14. 5.

CAP. V.

1 Exi a me Domine, quia homo peccator sum. Matth. 8. 4. ¶ Relictis omnibus secuti sunt eum. Matth. 4. 23.

2 Et extendens manum, tetigit eum dicens. Matth. 8. 1. ¶ Et ipse præcepit illi ut nemini diceret. ibid. 2. ¶ Sed vade ostende te sacerdoti, & offer &c. ibid. 3.

3 Et orabat. Matth. 26. 18. ¶ Quorum fidem ut vidit, dixit: Homo, remittuntur tibi peccata tua. ibid. Matth. 9. 1. 2. ¶ Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus? Matth. 2. 2.

4 Ut cognovit autem Iesus cogitationes eorum. Matth. 9. 3.

5 Quid est facilius, dicere, Dimittuntur tibi peccata? an dicere Surge, & ambula? ibid. 4. ¶ Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra, dimittendi peccata. ibid. 5.

6 Vidit publicanum nomine Levi, sedentem ad telonium, & ait illi: Sequere me. Et relictis omnibus, surgens secutus est eum. ibid. 6.

7 Et erat turba multa publicanorum, & aliorum qui cum illis erant discumbentes. ibid. 7. ¶ Non veni vocare iustos, sed peccatores ad pœnitentiam. ibid. 9.

8 Numquid potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus, facere ieiunare? &c. ibid. 10. ¶ Nemo commissuram a vestimento novo mittit in vestimentum vetus &c. ibid. 11.

9 Nemo mittit vinum novum in utres veteres. ibid. 12.

CAP. VI.

1 In sabbato vellebant discipuli spicas, & manducabant &c. Matth. 12. 1. ¶ Nec hoc legistis, quid fecit David cum esuriret &c. quos non licet manducare nisi tantum sacerdotí. ibid. 2.

2 Dominus est filius hominis etiam sabbati: ibid. 5. ¶ Ipse autem sciebat cogitationes eorum. Matth. 9. 3.

3 Exiit in montem orare: & erat pernoctans in oratione Dei. Matth. 28. 18. ¶ Vocavit discipulos suos. Matth. 4. 24.

4 Stetit in loco campestri, & multitudo copiosa. Matth. 5. 1. ¶ Virtus de illo exibat, & sanabat omnes. 3. q. 43. 4. o.

5 Beati pauperes, quia vestrum est regnum Dei. Matth. 5. 2. ¶ Beati qui nunc esuritis, quia saturabimini. ibid. 5. ¶ Beati qui nunc fletis, quia ridebitis. ibid. 4. ¶ Beati eritis, cum oderint vos &c. ibid. 9.

6 Ecce merces vestra, multa est in cælo. ibid. 10.

7 Diligite inimicos vestros. ibid. 39. ¶ Benefacite his, qui oderunt vos. ibid. 40. ¶ Benedicite maledicentibus vobis. ibid.

8 Orate pro calumniantibus vos. ibid. 41. ¶ Et qui percutit te in unam maxillam, præbe ei & alteram. ibid. 36. ¶ Ab eo qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam noli prohibere. ibid. 37.

9 Omni petenti te tribue. ibid. 38. ¶ Et qui aufert quæ tua sunt, ne repetas. ibid. 37., 4. d. 38. q. 2. art. 4. q. 3. 4.

10 Et prout vultis ut faciant vobis homines, & vos facite illis, similiter. Matth. 7. 6.

11 Et si diligitis eos, qui vos diligunt, quæ vobis est gratia? Matth. 5. 43.

12 Peccatores peccatoribus fenerantur, ut recipiant æqualia. Eccl. 29. 1. ¶ Et erit merces vestra multa. Matth. 5. 10.

13 Mu-

13 Mutuum date, nihil inde sperentes. 2. 2. q. 78. 1. 3., Mal. q. 13. 4. 3.
14 Et eritis filii altissimi. 1. q. 33. 3. o., 3. q. 3. 4. 3., 5. 2., q. 2. 3. o., 3. d. 10. q. 2. o., ℥. 4. princ., c. 17. fin., 51. fin., c. 54. princ., Psal. 28., Ioan. 1. lect. 12., Rom. 8. lect. 3. o., Gal. 3. lect. 9. fin., Eph. c. 5., Col. 1., Heb. 2. lect. 3.
15 Estote ergo misericordes. 2. 2. q. 30. 4. o.
36 Sicut & pater vester misericors est. Eccl. 2. 3. ¶ Nolite iudicare, & non iudicabimini. Matth. 7. 1.
17 Eadem mensura qua mensi fueritis, remetietur vobis. Matth. 7. 2. ¶ Quomodo potes dicere fratri tuo, frater sine eiiciam festucam &c. ibid. 3.
18 Non est arbor bona, quæ fructus malos facit. ibid. 7.

CAP. VII.

1 Non sum dignus ut sub tectum meum intres. Matth. 8. 4. ¶ Quo audito Iesus miratus est. ibid. 5. ¶ Nec in Israel tantem fidem inveni. ibid. 6. ¶ Et tetigit loculum. ibid. 1.
2 Tu es qui venturus es, an alium expectamus? 11. 2. ¶ Et plusquam prophetam. ibid. 2. ¶ Ecce ego mitto angelum meum. Ierem. 7. 9. ¶ Qui præparabit viam ante te. Malach. 3. 1.
3 Maior inter natos mulierum Ioanne Baptista nemo est. Matth. 11. 2. ¶ Qui autem minor est in regno Dei, maior est illo. ibid. 6.
4 Venit Ioannes Baptista neque manducans panem, neque bibens vinum &c. ibid. 10. ¶ Venit filius hominis manducans & bibens &c. ibid. 21. ¶ Et iustificata est sapientia ab omnibus filiis suis. ibid. 12.
5 Et ecce mulier, quæ erat in civitate peccatrix &c. Mar. 16. 9. ¶ Fides tua te salvam fecit. Matth. 9. 17.
6 Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum. 1. q. 21. 4. 1., 3. q. 49. 1. o., 4. d. 22. q. 1. art. 1. 2., art. 2. qu. 3. o., Verit. q. 28. 1. 3., 4.

CAP. VIII.

1 Maria quæ vocatur Magdalena, de qua septem dæmonia eiecerat. Mar. 16. 9. ¶ Aliud cecidit in terram bonam, & ortum fecit fructum centesimum. Matth. 13. 1.
2 Qui habet aures audiendi, audiat. Matth. 31. 9.
3 Quod tibi nomen est? At ille, Legio. 2. 2. q. 95. 4. 1.
4 Dæmones rogabant eum, ut permitteret eis in porcos ingredi. Matth. 8. 11. ¶ Et permisit illis. Exierunt ergo dæmones ab homine, & intraverunt in porcos. ibid. 12.
5 Et impetu abiit grex per præceps in stagnum, & suffocatus est. ibid. 12. ¶ Et rogavarunt eum omnis multitudo Gerasenorum, ut discederet ab ipsis. ibid. 4.
6 Reddi in domum tuam, & narra quanta tibi fecit Deus. ibid. 2. ¶ Tetigit fimbriam vestimenti eius. Matth. 9. 14. ¶ Fides sua te salvam fecit. ibid. 17.
7 Ipse autem tenens manum eius clamavit dicens. ibid. 1.
8 Quibus præcepit, ne alicui dicerent. Matth. 8. 2.

CAP. IX.

1 Dedit illis virtutem & potestatem super omnia dæmonia. Matth. 10. 1. ¶ Et ut languores curerent. ibid. 2. ¶ Nihil tuleritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem. ibidem 5.
2 Ioannem ego decollavi. Matth. 14. 2. ¶ Acceptis autem quinque panibus, & duobus piscibus. ibid. 3. ¶ Respexit in cælum, & benedixit illis. ibid. 4. ¶ Cum solus esset orans. ibid. 5.
3 At ille increpans illos, præcepit ne cui dicerent. Matth. 8. 2. ¶ Oportet Iesum multa pati. Matth. 18. 8. ¶ Et occidi. ibid. 9. ¶ Et tertia die resurgere. Matth. 20. 6.
4 Vere suns hic aliqui stantes, qui non gustabunt mortem, donec videant regnum Dei. Matth. 16. fin. ¶ Assumpsit Petrum, & Iacobum, & Ioannem. Matth. 17. 1. ¶ Ascendit in montem ut oraret. Matth. 26. 18.
5 Et facta est species vultus eius altera, dum oraret. Matth. 17. 3. ¶ Et vestitus eius albus & refulgens. ibid. 5. ¶ Et ecce duo viri loquebantur cum illo. Erant autem Moyses & Elias. ibid. 6.
6 Et dicebant excessum quem completurus erat in Ierusalem. 3. q. 45. 3. 3. ¶ Nemo mittens manum ad aratrum &c. 2. 2. q. 88. 1. 3.
7 Facta est nubes, & obumbravit eos. Matth. 17. 7. ¶ Et vox facta est de nube dicens: Hic est filius meus &c. ibid. 8. ¶ Ipsum audite. ibidem 9.
8 Elisit illum dæmonium, & dissipavit. 4. d. 6. q. 2. art. 3. q. 1. o., d. 34. 3. 1., 3. ¶ Ut tradatur in manus hominum. Matth. 17. 17., 26. 11. ¶ At Iesus videns cogitationes cordis eorum. Matth. 9. 4.

CAP. X.

1 Nolite portare sacculum, non peram, neque calceamenta. Matth. 10. 5. 6. ¶ Neminem per viam salutaveritis. 3. q. 64. 1. o., 2. o., Psal. 19., Ioan. 4. lect. 5. fin.
2 Appropinquabit in vos regnum Dei. Matth. 3. 2. ¶ Abscondisti hæc a sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis. Matth. 11. 13. ¶ Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. ibid. 14.
3 Nemo scit quis sit filius, nisi pater, & quis sit pater, nisi filius, & cui &c. ibid. 15. ¶ Diliges Dominum Deum tuum ex toto &c. Deut. 6. 5. ¶ Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Matth. 19. 12.
4 Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Iericо, & incidit in latrones &c. 1. prol. L., 2. d. 30. q. 1. 1. 3.
5 Quodcumque supererogaveris &c. 4. dist. 15. q. 3. art. 1. q. 4. 2.
6 Intravit Iesus in quoddam castellum, & mulier quædam Martha nomine excepit illum in domum suam. Et huic erat soror nomine Maria &c. 2. 2. q. 171. princ., 3. d. 35. qu. 1. art. 3. q. 3. 2.
7 Martha Martha solicita es, & turbaris erga plurima. 3. d. 35. q. 1. art. 3. q. 3. 2.
8 Maria optimam partem elegit. 2. 2. q. 57. 1. o., 2. 2. q. 182. 2. o., Ioan. 20. lect. 3.
9 Quæ non auferetur ab ea. ℥. 3. c. 63. fin.

CAP. XI.

1 Cum esset in quodam loco orans &c. Matth. 26. 18. ¶ Cum oratis, dicite. Matth. 6. 7. ¶ Pater, sanctificetur nomen tuum &c. ibid. 8. ¶ Panem nostrum quotidianum &c. Matth. 6. 11. ¶ Et dimitte nobis peccata nostra: siquidem & nos dimittimus debenti nobis. Matth. 6. 13.

CAP. XII.

CAP. XIII.

CAP. XIV.

CAP. XV.

CAP. XVI.

teram ducit, mœchatur. Matth. 5. 28. ¶ Et qui dimissam a viro duxerit, mœchatur. Matth. 5. 28.

10 Et portaretur ab angelis. 4. dist. 44. qu. 2. art. 3. q. 1. 1. ¶ In sinum Abrahæ. 3. q. 52. 2. 4., 3. d. 22. q. 2. art. 1. q. 2. o., 4. d. 1. lect. 2. L. 1., d. 45. q. 1. 1. o., art. 2. q. 1. o.

11 Elevans autem oculos cum esset in tormentis, vidit Abraham & Lazarum in sinu eius. 4. d. 50. qu. 2. art. 2. qu. 3. o., Quol. 7. vel 8. qu. 7. 1. o.

12 Crucior in hac flamma. 1. q. 64. 4. 1., 2. d. 6. 3. 6., 4. d. 31. art. 1. q. 3. o., d. 44. q. 3. art. 3. q. 3. o., d. 45. q. 1. art. 1. q. 1. 3., q. 3. 3., ʒ. 4. c. 89., Verit. q. 26. 1. o., 16., Spiritu 1. 20., Anima 6. 7., 21. o., Quol. 2. vel 9. quæst. 7. 1. o., Quol. 3. q. 10. 1. o., Opusc. 3. c. 183., 184.

13 Recordare &c. 4. d. 50. qu. 2. art. 2. qu. 1. o., L. 3.

14 Hi qui volunt hinc ad vos transire non possint. 2. d. 11. qu. 1. 5. o., 4. d. 50. qu. 2. 4. o., L. 4., Quol. 7. vel 8. q. 7. 1. 1., Opusc. 3. c. 239., Psal. 33., Psal. 36., Psal. 51.

CAP. XVII.

1 Impossibile est ut non veniant scandala. Matth. 18. 3. ¶ Væ autem homini illi, per quem veniunt. ibid. 4. ¶ Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum. ibid. 10.

2 Si septies in die peccaverit in te, & septies in die conversus &c. dimitte illi. ibid. 16. ¶ Si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis huic arbori moro, Eradicare &c. Matth. 17. 14.

3 Cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis, dicite: Servi inutiles sumus, quod debuimus facere fecimus. 3. d. 19. art. 1. q. 1. o.

4 Ite ostendite vos sacerdotibus. Matth. 8. 3. ¶ Fides tua te salvum fecit. Matth. 9. 17. ¶ Regnum Dei intra vos est. Rom. 12. c. 14. lect. 2.

5 Sicut fulgur coruscans de sub cælo &c. ita erit filius hominis in die sua. Ioel. 2. fin. ¶ Oportet illum multa pati &c. Matth. 16. 8. ¶ Ubicumque fuerit corpus, ibi congregabuntur & aquilæ. 1. 2. q. 102. 6. 1., Iob 39. fin.

CAP. XVIII.

1 Oportet semper orare, & non deficere. 2. 2. q. 83. 14. o., 4. d. 15. q. 4. art. 2. q. 3. o., Rom. 1. lect. 5., Eph. 1. lect. 7., Col. fin., princ., c. 4. princ., 1. Thess. 5. lect. 2.

2 Iudex quidam erat in quadam civitate qui nec Deum timebat, & homines non reverebatur. 2. 2. q. 19. 3. 1.

3 Descendit hic iustificatus in domum suam ab illo. Rom. 2. lect. 3.

4 Omnis qui se exaltat humiliabitur, & e converso. sup. 14. 2. ¶ Afferebant ad eum infantes, ut eos tangeret. Matth. 19. 13. ¶ Sinite pueros venire ad me. ibid. 14. ¶ Nemo bonus, nisi solus Deus. ibid. 15.

5 Non occides. Exod. 20. 9. ¶ Non mœchaberis. ibid. 10. ¶ Non furtum facies. ibidem 11. ¶ Non falsum testimonium dices. ibidem 12. ¶ Honora patrem tuum & matrem. ibidem 8. ¶ Hæc omnia custodivi a iuventute mea. Matth. 19. 21.

6 Unum tibi deest: Omnia quæcumque habes, vende, & da pauperibus &c. Matth. 19. 22. ¶ Et habebis thesaurum in cælo. Matth. 6. 14. ¶ Facilius est camelum per foramen acus transire &c. Matth. 19. 23.

7 Quæ impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum. Iob 42. 1. ¶ Qui reliquerit domum, aut parentes &c. qui non recipiat plura in hoc tempore. Matth. 13. 26.

8 Tradetur gentibus. Matth. 20. 5., 26. 12. ¶ Occident eum. 3. qu. 47. 1. o. ¶ Et tertia die resurget. Matth. 20. 6. ¶ Et qui præibant, increpabant eum, ut taceret. 4. d. 19. q. 2. 1. o.

9 Ipse vero multo magis clamabat. Ioan. 7. lect. 3. ¶ Fides tua te salvum fecit. Matth. 9. 17.

CAP. XIX.

1 Et si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. 2. 2. q. 62. 3. 2., 4. dist. 15. q. 1. art. 5. q. 2. 6. ¶ Dimidium bonorum meorum do pauperibus; 3. qu. 7. 2. 3., Opusc. 1. c. 24. fin. Tom. VIII.

2 Venit enim filius hominis quærere, & salvum facere, quod perierat. Matth. 9. 9. ¶ Tollens quod non posui, & metens quod non seminavi. Matth. 25. 6. ¶ Veniens cum usuris, exegissem illud. ibid. 7.

3 Et ingressus in templum, cœpit eiicere vendentes & ementes. Matth. 21. 3. ¶ Scriptum est: Domus mea, domus orationis vocabitur &c. ibid. 4.

CAP. XX.

1 Coloni cogitaverunt intra se dicentes: Hic est heres, occidamus illum &c. Matth. 21. fin.

2 Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari. Matth. 22. 2.

3 Accesserunt autem quidam Saducæorum, qui negant resurrectionem. ibid. 4.

4 In resurrectione ex mortuis, neque nubent, neque ducent uxores. Matth. 22. 6. ¶ Neque ultra mori poterunt. 1. q. 97. 3. o., 4. d. 43. art. 2. q. 1. 4., art. 3. qu. 1. o., d. 44. q. 2. art. 1. q. 1. 1., q. 3. art. 1. q. 2. o., q. 3. o, d. 48. q. 2. 1. o., ʒ. 4. c. 82., 85., 86. 1., 89., Pot. qu. 5. 10. o., Quol. 7. 11. o., Opusc. 3. cap. 157., 167., 181., Rom. 8. lect. 2. fin., 1. Cor. 15. lect. 9. fin., lect. 18., 1. Thess. 4. fin.

5 Æquales enim angelis sunt. 1. qu. 63. 9. 3., q. 108. 8. o., 2. 2. q. 4. 5. 6., 2. d. 9. 8. o., d. 29. 4. 4., ʒ. 3. c. 57. fin., Anima 20. 10.

6 Et filii sunt Dei. sup. 6. 26. ¶ Quia vero resurgant mortui, & Moyses ostendit secus rubum, sicut dicit Dominum, Deum Abraham, & Deum Isaac, & Deum Iacob. Matth. 22. 7.

7 Deus autem non est mortuorum, sed vivorum. ibid. ¶ Omnia enim vivunt ei. 1. 2. qu. 110. 1. 2., 2. 2. q. 23. 2. 2., 3. d. 6. q. 3. 1. 4.

8 Dixit Dominus Domino meo, Sede a dextris meis. Psal. 109. 1.

CAP. XXI.

1 Vidua hæc pauper plusquam omnes misit. 2. 2. q. 32. 4. 3.

2 Multi enim venient in nomine meo dicentes, quia ego sum &c. Matth. 24. 2. ¶ Ponite ergo in cordibus vestris, non præmeditari &c. Matth. 10. 8.

3 In patientia vestra possidebitis animas vestras. 2. 2. qu. 136. 2. 2., Rom. 2. lect. 2. ¶ Arescentibus hominibus præ timore &c. Matth. 24. 4.

4 Erit enim pressura magna super terram &c. ibid. 4. ¶ Erunt signa in sole & luna. Ioel. 2. 4. ¶ Et stellis. Isa. 14. ¶ Nam virtutes cælorum movebuntur. Ioel. 2. 3.

5 Et tunc videbunt filium hominis venientem

in

20 Necesse est impleri omnia quæ scripta sunt. Matth. 5. 14. 16. ¶ In lege, & prophetis, & psalmis de me. Rom. 5. lect. 6.

21 Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. Matth. 4. 21., 13. 7.

22 Oportebat Christum pati. Matth. 16. 9. ¶ Et resurgere a mortuis. sup. 3. ¶ Die tertia. Matth. 20. 6.

23 Et prædicari in nomine eius pœnitentiam in remissionem peccatorum, in omnes gentes. Matth. 4. 21., 24. 1.

24 Ego mittam promissum patris mei in vos. Io. 16. lect. 2. fin.

25 Vos autem sedete in civitate, quoadusque induemini virtute ex alto. Rom. 13. 11.

26 Elevatis manibus benedixit eis. Gen. 1. 31.

27 Et ferebatur in cælum. 3. d. 12. qu. 3. art. 2. q. 1. 1.

28 Et erant semper in templo laudantes, & benedicentes Deum. Psal. 33. 1. 2.

EX EVANGELIO SECUNDUM IOANNEM.

CAP. I.

1 IN principio erat verbum. ʒ. 4. c. 2., 3., 4. 11.

2 Et verbum erat apud Deum. 1. q. 33. 3. 3., q. 34. 1. o., 1. 2. q. 93. 1. 2., 1. d. 27. q. 2. 2. o., 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 2. 4., ʒ. 4. c. 11. fin., Verit. q. 4. 2. o., 4. 4., Pot. q. 9. 9. 7., Quol. 4. q. 4. 1. o., Opusc. 1. c. 11., Opusc. 3. c. 41.

3 Et Deus erat verbum. 1. q. 27. 1. o., q. 33. 1. 2., q. 41. 3. o., 3. q. 43. 4. o., 3. d. 11. 1. o., ʒ. 4. c. 3. usque 13., Io. 10. lect. 6. o., Rom. 1. lect. 2. lect. 3.

4 Hoc erat in principio apud Deum. sup. 2.

5 Omnia per ipsum facta sunt. 1. q. 39. 8. o., ʒ. 4. c. 13., Rom. 11. lect. 5.

6 Et sine ipso factum est nihil. 1. 2. q. 72. 1. 2., Verit. q. 28. 6. o., Mal. q. 2. 1. 4., 2. o., 9. o., 2., 6., 14., 11. 13., 12. 2., qu. 4. 2. 10., Quol. 1. q. 9. 1. o.

7 Quod factum est, in ipso vita erat. 1. qu. 18. 4. o., 1. d. 36. q. 1. 3. 3. ʒ. 4. c. 13. fin., Verit. q. 4. 8. o.

8 Et vita erat lux hominum. ʒ. 4. c. 13. fin.

9 Et lux in tenebris lucet. ʒ. 4. c. 13. fin.

10 Et tenebræ eam non comprehenderunt. ʒ. 4. c. 13. fin.

11 Fuit homo missus a Deo cui nomen erat Ioannes. Ier. 7. 9.

12 Erat lux vera quæ illuminat omnem hominem, venientem in hunc mundum. 1. q. 79. 4. 1., 2. d. 13. q. 2. 1. c., 2. ¶ In mundo erat. Heb. 10.

13 Et mundus per ipsum factus est. sup. 5. ¶ Et mundus eum non cognovit. Ephe. 6. lect. 3.

14 In propria venit. Psal. 23. 5.

15 Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri. Luc. 6. 27.

16 Et verbum caro factum est. 3. q. 5. 3. 1., 3. d. 2. q. 1. art. 3. q. 2. 1., ʒ. 4. c. 31. fin., 33. fin., 34., Rom. 1. lect. 2., Gal. 2. lect. 4. fin., Heb. 5.

17 Et vidimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti a patre. 1. q. 33. 3. o., 2., q. 41. 3. o., 3. d. 11. L. fin., ʒ. 3. 4. 8. fin., 36. 1.

18 Plenum gratiæ & veritatis. 3. q. 2. 10. 2., q. 7. 7. 1., 9. o., 10. 12. o., q. 14. 4. 2., q. 15. 2. 3. o., q. 22. 1. o. 1., 3., q. 27. 5. 1., q. 28. 4. 2., q. 34. 1. o., q. 38. 2. 2., 3. d. 4. q. 3. art. 2. q. 2. o., d. 13. q. 1. art. 2. q. 1. 2. o., d. 15. q. 1. 2. 5., ʒ. 4. c. 7., Verit. q. 29. 2. o., 5. 1., Opusc. 3. c. 221., Isa. 11. lect. 2. princ., Io. 1. lect. 15. fin. c. 5. lect. 6., 1. Cor. 11., c. 12., Col. 1. lect. 5.

19 Qui post me venturus est, ante me factus est: 3. q. 16. 6. 2., 2. d. 1. q. 1. 2. 1.

20 Et de plenitudine eius nos omnes accepimus. 3. q. 7. 10. o., 3. d. 13. q. 1. art. 2. q. 1. o.

21 Et gratiam pro gratia. Rom. 1. lect. 4. princ.

22 Lex per Moysen facta est, gratia autem & veritas, per Iesum Christum facta est. Rom. 1. lect. 4. princ.

23 Deum nemo vidit unquam. 1. q. 12. 1. 1., 4. d. 49. q. 2. 1. 1., Matth. 5.

24 Unigenitus filius, qui est in sinu patris, ipse enarravit. 1. q. 33. 3. 2., 3. d. 22. qu. 3. art. 3. q. 2. 4., ʒ. 4. c. 11. fin.

25 Ego vos baptizo in aqua. Matth. 3. 5.

26 Ecce agnus Dei. 1. 2. q. 102. 3. 2., 3. q. 72. 5. o., Isa. 16. princ., Io. 1. lect. 21. fin., 1. Cor. 5. lect. 2.

27 Ecce qui tollit peccata mundi. 3. q. 22. 3. 2., 3. o., q. 46. 5. 3., 6. 6., q. 48. 2. 2., q. 49. 1. o., 2. 3. 4. 5. o., q. 52. 5. o., q. 56. 2. 4., qu. 62. 5. o., q. 69. 1. 2., 3., q. 73. 3. 5. o., q. 79. 3. o., 3. d. 18. qu. 5. 4., d. 19. 1. o., art. 5. qu. 1. 3., L. princ., d. 20. art. 1. qu. 1. 2., art. 3. 1., 4., 6., art. 4. q. 2. 1., 4. d. 4. q. 2. art. 1. qu. 3. o., d. 17. qu. 3. art. 1. q. 1. o., ʒ. 4. c. 55. 23. 24., 72., 74., Quol. 2. 2. o., Opusc. 3. c. 238. fin., Rom. 5. lect. 2. fin.

28 Et ego nesciebam. 4. d. 5. L., Io. 1. lect. 22., 1. Cor. 1. lect. 2. ¶ Ut manifestetur in Israel, propterea veni ego. 3. q. 36. 4. 3., q. 43. 3. 1.

29 Vidi spiritum descendentem, quasi columbam de cælo, & mansit super eum. Matth. 3. 12.

30 Sed qui misit me baptizare. Ierem. 7. 9. ¶ Hic est qui baptizat in Spiritu sancto. Matth. 3. 6.

31 Amen amen dico vobis. Isa. 25. fin., Ioan. 3., Rom. 11. fin., 1. Cor. 14. lect. 5. fin.

32 Videbitis cælum apertum. Matth. 3. 11. ¶ Et angelos Dei ascendentes, & descendentes, supra filium hominis. Gen. 28. 4.

CAP. II.

1 Et erat mater Iesu ibi. Matth. 18. ¶ Quid mihi & tibi est mulier. 3. d. 4. q. 2. 2. 2. ¶ Nondum venit hora mea. 3. q. 46. 9. o., 10. o.

2 Omnis homo primum bonum vinum ponit. 3. q. 44. 3. 2.

3 Hoc fecit initium signorum Iesus. 3. q. 36. 4. 3., q. 43. 3. o., 4. d. 44. L., Opusc. 6. art. 18., Ioa. 2. lect. 1. fin., c. 15. lect. 5. fin., c. 21.

4 Et crediderunt in eum discipuli eius. 3. q. 43. 3. 3.

5 Post hæc descendit Iesus in Capharnaum, ipse & mater eius & fratres eius. Matth. 12. fin., 3. q. 28. 3. 5.

6 Quadraginta & sex annis ædificatum est templum hoc. 3. q. 33. art. 1., 1.

7 Ipse enim sciebat, quid esset in homine. 3. q. 10. 2. o.

CAP. III.

1 Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei. 1. 2. qu.

4. 1., Opusc. 3. c. 246., Iob 19., 1. Cor. 15. lect. 5., 1. Thes. 4. lect. 2. ¶ In novissimo die. 4. d. 43. art. 3. q. 1. o., q. 2. o., q. 4. 1., Iob 19.

10 Omne quod dat mihi pater, ad me veniet, & non eiiciam eum foras. Io. 14. lect. 7. princ., Quol. 7. q. 9 2. o., Eph. 3. lect. 5. princ.

11 Omne quod dedit mihi, non perdam ex eo. inf. 10. 12.

12 Omnis qui videt filium, & credit in eum, habet vitam æternam. Mar. 16. 12.

13 Nemo potest venire ad me, nisi pater qui misit me traxerit eum. 4. d. 17. q. 1. art. 3. qu. 2. 1., ℥. 3. c. 148., Verit. q. 28. 4. 2.

14 Omnis qui audivit a patre, & didicit, venit ad me. sup. 10. 13.

15 Non quia patrem vidit quisquam, nisi is qui est a Deo, hic vidit patrem. sup. 1. 23. 24., Matth. 11. 5. ¶ Qui credit in me, habet vitam æternam. Mar. 16. 12.

16 Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. 3. q. 79. 1. o., 8. o., qu. 81. 1. 3., 4. d. 8. q. 1. art. 2. q. 2. 4.

17 Nisi manducaveritis carnem filii hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis. 3. q. 65. 4. 2., q. 73. 3. 1., q. 87. 4. 1., 4. d. 9. art. 1. q. 2. 1.

18 Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam. 3. q. 79. 2. o., q. 80. 2. 1., Io. 6. o.

19 Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus. 3. qu. 76. 1. 2., 4. d. 10. art. 2. q. 2. 1.

20 Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo. inf. 10. 12.

21 Sicut misit me vivens pater, & ego vivo propter patrem, & qui manducat me, & ipse vivet propter me. 1. Cor. 11. lect. fin.

22 Qui manducat hunc panem, vivet in æternum. 4. d. 46. q. 2. art. 3. q. 3. 2.

23 Spiritus est qui vivificat, caro non prodest quicquam. 3. q. 75. 1. 1., 4. d. 10. 1. 2.

24 Verba quæ ego loquutus sum vobis, spiritus, & vita sunt. 3. quæst. 75. 1. 1., 4. o., ℥. 4. cap. 68.

25 Et quis esset cum traditurus. Matth. 26. 12.

26 Nonne ego vos duodecim elegi, & unus ex vobis diabolus est? 4. d. 38. q. 2. art. 2., q. 1. 2.

CAP. VII.

1 Erat autem in proximo dies festus Iudæorum scænopegia. 1. 2. q. 102. 4. 10., q. 103. 3. 4., Io. 7. lect. 2., lect. 5. princ.

2 Dixerunt autem ad eum fratres eius, &c. Matth. 12. fin. ¶ Tempus meum nondum advenit, tempus autem vestrum semper est paratum. 1. Cor. 3. lect. 2.

3 Mea doctrina non est mea. 3. q. 9. 1. o., 3. d. 14. art. 1. q. 1. o., Ver. qu. 20. 1. o., Opusc. 3. c. 223.

4 Qui misit me. sup. 5. 12.

5 Non ex Moyse est circumcisio, sed ex patribus. 1. 2. q. 103. 1. 3., Verit. q. 28. 2. fin.

6 Circumcisionem accipit homo in sabbato, ut non solvatur lex Moysi. 2. 2. q. 122. 4. 3., 4. d. 1. q. 2. art. 3. q. 1. 2.

7 Mihi indignamini, quia totum hominem sanum feci in sabbato. Matth. 12. 6., 3. q. 44. 3. 3. ¶ Nolite iudicare secundum faciem, sed iustum iudicium iudicate. Matth. 7. 1. 2. Cor. 10. lect. 2. princ.

8 Qui credit in me, sicut dicit scriptura flumina de ventre eius fluent aquæ vivæ. 1. 2. q. 2. 1. 3., Psal. 41., Isa. 12. fin. ¶ Quia nondum venerat hora eius. sup. 2. 3.

9 Nondum enim erat spiritus datus, quia Iesus nondum fuerat glorificatus. 3. qu. 43. 6. 1., Opusc. 1. c. 17., Io. 16. lect. 2. fin., Rom. 1. lect. 3.

10 Hic est vere propheta. sup. 6. 5.

CAP. VIII.

1 In lege autem Moyses mandavit nobis huiusmodi lapidare. 3. q. 29. 1. 4., 4. d. 30. q. 2. art. 1. q. 3. 4., d. 38. L. 3.

2 Ego sum lux mundi. sup. 1. 12.

3 Ego non iudico quemquam. sup. 5. 21. 22.

4 Misit me pater. sup. 5. 12.

5 Si me sciretis, forsitan & patrem meum sciretis. 2. 2. q. 2. art. 8. 3., 1. d. 1. q. 2. 2. o.

6 Hæc verba loquutus est Iesus in gazophylacio, docens in templo. 1. prol. L., Io. 8. lect. 2. fin.

7 Amen amen dico vobis. sup. 1. penult.

8 Ego non sum de hoc mundo. 2. 2. q. 188. 2. 3., Io. 1. lect. 12.

9 Si enim non credideritis, quia ego sum, moriemini in peccatis vestris. Matth. 16. 13. ¶ Et ego quæ audivi a patre meo, hæc loquor in mundo. sup. 5. 21. ¶ Principium qui & loquor vobis. 1. q. 1. 3. 1., 7. o., ℥. 2. c. 4.

10 Cum exaltaveritis filium hominis, sup. 3. 3. ¶ Sicut docuit me pater, hæc loquor. sup. 5. 7. ¶ Et a me ipso facio nihil. sup. 5. 5.

11 Pater mecum est, & non reliquit me solum. 1. q. 31. o., 1. d. 2. L. fin., d. 21. o., d. 24. q. 2. 1. o., Pot. q. 9. 8. o.

12 Quæ placita sunt ei, facio semper. Matth. 18. 19., 20. ¶ vere mei discipuli eritis. Verit. q. 2. 12. 18.

13 Omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Verit. q. 24. 1. 7.

14 Si vos filius liberaverit, vere liberi eritis. 3. q. 27. 3. o. fin., q. 49. 2. 2., q. 54. 7. 2., Virt. q. 24. 11. 1., Quol. 6. q. 3. 1. o., Tit. 2.

15 Ego quod audivi apud patrem, loquor. sup. 5. 21. ¶ Veritatem loquor quam audivi a Deo. ibid.

16 Ego enim ex Deo processi, & veni. 1. qu. 27. o., 1. d. 13. o., ℥. 4. c. 11., q. 10. o.

17 Vos ex parte diabolo estis. 1. q. 114. 3. 2., Mal. q. 3. 5. o. fin.

18 Ille homicida erat ab initio. 1. q. 63. 5. 1., Mal. q. 15. 4. 1., 2., q. 16. 4. 1.

19 Et in veritate non stetit, quia non est veritas in eo. 1. q. 64. 2. 5., 2. 2. q. 96. 1. o.

20 Cum loquitur mendacium ex propriis loquitur. Mal. q. 16. 4. 23.

21 Quia mendax est, & pater eius. Mal. qu. 16. 7. 1.

22 Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis. Io. 8. lect. 7.

23 Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum, vidit & gavisus est. 1. 2. q. 98. 4. o., 3. q. 31. 1. o.

24 Antequam Abraham fieret, ego sum. Exod. 3. fin.

25 Iesus autem abscondit se, & exivit de templo. 3. q. 44. 3. 1.

CAP. IX.

1 Neque hic peccavit, neque parentes eius. 1. 2.

2 In domo patris mei mansiones multæ sunt. 1. 2. q. 3. 2. 4., q. 5. 2. 0., q. 112. 4. 0., 2., 1. d. 44. 3. 5., 4. d. 49. q. 1. art. 4. qu. 3. 4. 0., L., ζ. 3. cap. 42., 55., 58., Matth. 28., Io. 14., 1. Cor. 3. lect. 2. princ., 2. Thes. 1., Heb. 11. fin.

3 Domine, nescimus quo vadis, & quomodo possumus viam scire, 1. q. 101. 1. 2., 1. 2. q. 76. 2. o., Dion. 4. lect. 4.

4 Ego sum via, veritas, & vita. 3. d. 31. qu. 1. art. 2. q. 1. 5., Verit. q. 4. 1. 3., Io. 14. lect. 2.

5 Nemo venit ad patrem nisi per me. Ioa. 14. lect. 7.

6 Si cognovissetis me, & patrem meum utique cognovissetis. sup. 8. 7. ¶ Qui videt me, videt & patrem meum. ibid.

7 Ego in patre, & pater in me est. sup. 10. 28., ζ. 4. c. 9.

8 Pater in me manens, ipse facit opera. ζ. 4. c. 4.

9 Alioquin propter ipsa opera credite. sup. 5. 25.

10 Qui credit in me, opera quæ ego facio, ipse faciet & maiora horum faciet. 3. q. 43. 4. 2.

11 Quodcumque petieritis patrem in nomine meo, hoc faciam. 2. 2. qu. 83. 7. 2., 15. 2., 16. o., 4. d. 15. q. 4. art. 7. q. 3. 0., ζ. 3. c. 96., Opusc. 2. princ. Tom. VIII., Dion. 3., Matth. 7., Io. 14. lect. 4. fin., c. 16. lect. 6.

12 Si diligitis me mandata mea servate. 2. 2. q. 44. 1. o.

13 Rogabo patrem, & alium paraclytum dabit vobis. 2. 2. q. 83. 10. 1., 4. d. 15. q. 4. art. 6. q. 1. 2., ζ. 4. c. 8.

14 Ut maneat vobiscum in æternum. Rom. 18. 13.

15 Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit eum. Eph. 6. lect. 3.

16 Vos autem cognoscetis eum, quia apud vos manebit, & in vobis erit. Rom. 18. 13.

17 In illo die cognoscetis, quia ego sum in patre meo, & vos in me, & ego in vobis. 1. q. 31. 1. 4., ¶ Venit enim princeps mundi huius. Eph. 6. lect. 3.

18 Qui diligit me, diligetur a patre meo: Et ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum. Io. 14. lect. 7.

19 Siquis diligit me, sermonem meum servabit: Et pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus. sup. 14., Rom. 18. 13.

20 Et sermonem quem audistis non est meus, sed eius qui misit me patris. sup. 7. 3.

21 Paraclytus autem Spiritus sanctus, quem mittet pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia &c. ζ. 4. c. 23., Trin. 12. 10., Rom. 8.

22 Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis. Io. 14. lect. 8., 2. Cor. fin., Heb. 13. lect. 3.

23 Pater maior me est. 1. q. 33. 1. 2., qu. 42. 4. 1., q. 43. 7. 1., 3. q. 20. 1. o., 1. d. 16. L., d. 19. q. 1. 2. 3., 3. d. 11. 1. 2., d. 17. qu. 3. 1. o., ζ. 4. c. 8., Trin. 12. 1.

24 Sicut mandatum dedit mihi pater, sic facio. 1. q. 42. 6. 2., q. 47. 2. 1., ζ. 4. c. 8.

C A P. X V.

1 Ego sum vitis vera. 2. d. 13. 2. 1.

2 Sine me nihil potestis facere. 1. 2. q. 6. 1. 1., 2. d. 28. 1. 1., ζ. 3. c. 64.

3 Si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, petetis, & fiet vobis. sup. 14. 13.

4 Sicut dilexit me pater, & ego dilexi vos. 1. q. 37. 2. 3., 1. d. 33. qu. 1. 2. 4. ¶ Si præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea. ζ. 4. c. 8.

5 Ego patris mei præcepta servavi. sup. 12.

6 Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem sicut dilexi vos. ζ. 3. c. 114. o.

7 Maiorem hac dilectionem. Quol. 3. 9. o., 12. 4., 17. 1., 2., 3., Quol. 8. 7. o.

8 Iam non dicam vos servos. Phil. 1., Tit. 1.

9 Omnia quæcumque audivi a patre meo. sup. 5. 12.

10 Ut quodcumque petieritis patrem in nomine meo, det vobis. sup. 14. 13.

11 Scitote quia me priorem vobis odio habuerit. 2. 2. q. 13. 4. o., 6. 2., qu. 34. 1. 2. o., Ioa. 5. lect. 8., c. 15. lect. 5.

12 Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat diligeret. sup. 8. 9.

13 Si non venissem, & loquutus eis fuissem, peccatum non haberent. 2. 2. q. 10. 1. 3. o.

14 Qui me odit, & patrem meum odit. Psal. 20. 5.

15 Si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent. 3. qu. 43. 4. o., 1.

16 Nunc autem & viderunt, & oderunt me, & patrem meum. 3. q. 47. 5. o., 2.

17 Sed ut impleatur sermo, qui in lege eorum scriptus est. Matth. 1. 28.

18 Odio habuerunt me gratis. Psal. 20. 5.

19 Cum autem venerit paraclytus, quem ego mittam vobis a patre spiritum veritatis, qui a patre procedit. 1. qu. 36. 2. 1., 4. 1., 1. 2. qu. 106., 4. 2., ζ. 4. c. 23., 25., Verit. q. 12. 2. o., Pot. q. 10. 4. 12.

C A P. X V I.

1 Omnis qui interficit vos, arbitretur obsequium se præstare Deo. 1. 2. q. 94. 5. 2., q. 100. 8. 3., 2. 2. q. 6. o.

2 Qui misit me. sup. 5. 12.

3 Si enim non abiero, paraclytus non veniet ad vos. 3. q. 57. 6. o., 3. d. 22. q. 3. 1. 5.

4 Si autem abiero, mittam eum ad vos. 1. q. 43. 8. o., Ioa. 16. lect. 2.

5 Ille arguet mundum de peccato. 3. qu. 59. 1. 3.

6 Cum autem venerit spiritus ille veritatis, docebit vos omnem veritatem. 1. 2. qu. 100. 4. 2., 2. 2. q. 176. 1. 1., Quol. 9. 16. o.

7 Non enim loquetur a semetipso. sup. 4. c. 23. 3.

8 Sed quæcumque audiet loquetur. sup. 5. 21.

9 Ille me clarificabit. ibid.

10 Quia de meo accipiet, & annuntiabit vobis. sup. 14. 21.

11 Omnia quæcumque habet pater, mea sunt. ζ. 4. c. 7., Pot. q. 10. 4. o.

12 Amen amen dico vobis, si quid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis. sup. 14. 13.

13 Ut gaudium vestrum sit plenum. Psalm. 51. fin.

14 A Deo exivi. Exivi a patre, & veni in mundum. sup. 13. 2.

15 Iterum relinquo mundum, & vado ad patrem. 3. q. 57. 1. 6. o., 3. d. 22. q. 3. 1. o., Opusc. 3. q. 247.

C A P. XVII.

C A P. XVIII.

C A P. XIX.

C A P. XX.

3 Et

3 Et vidit linteamina posita. 3. q. 51. 2. 3.
4 Et sudarium. 3. q. 51. 2. 3.
5 Tunc ergo introivit & ille discipulus qui venerat primus. 3. q. 8. 3. 3., 4. d. 27. q. 3. art. 1. q. 3. o., Psal. 34.
6 Oportuit eum a mortuis resurgere. Luc. 24. 3.
7 Et vidit duos angelos, in albis sedentes, unum ad caput, & unum ad pedes, ubi positum erat corpus Iesu. Matth. 28. 2.
8 Et vidit Iesum stantem. ibid. 3. ¶ Et non sciebat, quia Iesus est. Mar. 16. 11. ¶ Noli me tangere. Matth. 28. 7., 3. q. 80. 4. 1.
9 Nondum enim ascendi ad patrem meum. 3. q. 55. 6. 3., q. 80. 4. 1., Eph. 1. lect. 7.
10 Ascendo ad patrem meum & patrem vestrum, Deum meum & Deum vestrum. ibid.
11 Venit Maria Magdalene annuntians discipulis, quia vidi Dominum, & hæc dixit mihi. Mar. 16. 10.
12 Cum ergo sero esset die illo una sabbatorum, & fores essent clausæ . . . venit Iesus. 3. q. 54. 1. t.
13 Et stetit in medio. Isa. 12. fin.
14 Et ait, Pax vobis. 3. q. 35. 8. t., Psal. 45., 2. Cor. fin.
15 Ostendit eis manus & latus. 3. q. 54. 4. o., 3. d. 21. q. 2. art. 4. q. 3. o., Opusc. 3. c. 245.
16 Gavisi sunt discipuli, viso Domino. 1. Cor. 9. lect. 1.
17 Sicut misit me pater, & ego mitto vos. sup. 17. 14.
18 Hæc cum dixisset, insufflavit. 1. qu. 43. 7. 6., 1. d. 16. 3. o.
19 Et dixit eis: Accipite Spiritum sanctum. ibid.
20 Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis. 3. q. 84. 3. 3., 4. d. 18. q. 1. art. 3. q. 1. o., q. 3. o., d. 25. q. 1. 2. 1., ʒ. 4. c. 71., Verit. q. 27. 3. 1., 5., Quol. 2. q. 8. 2. 2., 4., Quol. 4. q. 7. 2. o., Opusc. 5., Ioan. 11. lect 6., cap. 20. lect. 4. fin.
21 Infer digitum tuum huc, & affer manum tuam, & mitte in loca clavorum. 3. q. 54. 4. 2., q. 55. 6. 3., 3. d. 21. q. 2. art. 4. q. 3. 3.
22 Quia vidisti me Thoma credidisti. 2. 2. q. 1. 4. 1., 3. q. 55. 5. 3., 3. d. 21. q. 2. 3. 2.
23 Beati qui non viderunt, & crediderunt. ibid., 3. q. 55. 5. 3.
24 Multa quidem & alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc. 3. q. 42. 4. o., qu. 68. t. 1., Virt. q. 29 4. 9.
25 Et ut credentes vitam habeatis in nomine ipsius. Mar. 16. 13.

CAP. XXI.

1 Vado piscari. 1. q. 96. 1. o., 2. 2. q. 64. 1. o., ʒ. 3. c. 22. fin., Opusc. 20. lib. 2. cap. 6., Lib. 3. cap. 9.
2 Stetit Iesus in littore, non tamen cognoverunt discipuli eius, quia Iesus est. Mar. 16. 11.
3 Dicit ergo discipulus ille quem diligebat Iesus: Dominus est. 1. q. 13. 7. 1., 6.
4 Simon Ioannis, diligis me plus his? 2. 2. q. 185. 3. 1.
5 Pasce oves meas, vel agnos meos. ibid.
6 Domine tu scis quia amo me. 1. q. 20. 4. 3., 3. d. 31. q. 2. art. 3. q. 3. o., Ioan. 21. lect. 5.
7 Domine tu omnia nosti. sup. 16. 16.
9 Et ducet, quo tu non vis. 3. d. 28. L.
10 Quem diligebat Iesus. sup. 13. 12.
11 Et non dixit Iesus, Non moritur, sed Sic eum volo manere, donec veniam. 4. d. 43. art. 3. q. 1. 2., Ioan. 21. lect. 5. fin.
12 Sunt autem & alia multa quæ fecit Iesus, quæ si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros. 3. qu. 6. 3. 3., qu. 68. 2. 1., Verit. quæst. 39. 4. 9.

EX EPISTOLA AD ROMANOS.

CAP. I.

1 PAulus servus Iesu Christi, vocatus Apostolus. Rom. prol.
2 Qui factus est ei ex semine David secundum carnem. 3. q. 16. 7. 1., q. 32. 6. 2., 3. d. 3. q. 5. t. 2., d. 4. L. 5., 6., ʒ. 4. c. 9. 2.
3 Qui prædestinatus est Filius Dei in virtute. 3. q. 24. o., 1. d. 40. q. 2. o., 5., 3. d. 7. q. 3. o., q. 10. o., ʒ. 4. c. 9. 2., Rom. 1. lect. 3.
4 Ad obediendum fidei. 2. 2. q. 4. 7. 3., q. 104. 3. 2., 3. qu. 7. 3. 2. ¶ Sine intermissione memoriam vestri facio semper in orationibus meis. Luc. 18. 1.
5 Græcis, ac barbaris, sapientibus, & insipientibus debitor sum. 1. q. 21. 1. 3.
6 Virtus enim Dei est in salutem omni credenti. Heb. 4. lect. 1.
7 Iudæo primum & Græco. 3. quæst. 31. 2. 2., Heb. 7. lect. 3.
8 Iustitia enim Deo, in eo revelatur ex fide in fidem. 3. d. 25. q. 2. art. 1. q. 4. o.
9 Iustus autem ex fide vivit. Verit. qu. 14. 5. 12., qu. 28. 5., Rom. 1. lect. 6., Gal. 3. lect. 4., Heb. 10. fin.
10 Revelatur enim ira Dei de cælo super omnem impietatem, & iniustitiam hominum. Exod. 32. 2.
11 Qui veritatem Dei in iniustitia detinent. 2. 1. q. 40. 3. o., q. 59. 3. 4. o., q. 71. 3. 3.
12 Quod notum est Dei, manifestum est in illis. 1. q. 12. 12. o.
13 Deus enim illis manifestavit. 2. d. 25. 5. 2.
14 Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur. 1. d. 3. L.
15 Sempiterna quoque virtus eius & divinitas. Exod. 15. 3.
16 Ita ut sint inexcusabiles. inf. 2. 1.
17 Cum cognovissent Deum, non ut Deum glorificaverunt, aut gratias egerunt. 1. 3. q. 6. 8. o., q. 19. 6. o., q. 76. 3. 4. o., 3. q. 47. 5. 3., 2. d. 22. q. 2. 2. o., Mal. q. 3. 8. o., Iob 21. fin., Psalm. 24., Psal. 35. 2.
18 Evanuerunt in cogitationibus suis, & obscuratum est insipiens cor eorum. Exod. 4. 9., Psal. 4. 2.
19 Dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. 2. 2. q. 46. 1. 1., 2. o.
20 Et mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, & volucrum, & quadrupedum, & serpentum. 2. 2. q. 94. 1. o., q. 122. 2. 2., ʒ. 3. c. 120., Pot. q. 6. o., Rom. 1. lect. 7. fin.
21 Propter quod tradidit illos Deus in desideria

12 Sed

12 Sed regnavit mors ab Adam usque ad Moysen, etiam in eos qui non peccaverunt in similitudinem prævaricationis Adæ, qui est forma futuri. Heb. 2.

13 Sed non sicut delictum, ita & donum. 2. d. 29. 3. o.

14 Si enim unius delicto multi mortui sunt, multo magis gratia Dei & donum in gratia unius hominis Iesu Christi, in plures abundavit. 2. d. 29. 3. o.

15 Et non sicut delictum, ita & donum. 2. d. 29. 3. o.

16 Nam iudicium quidem ex uno in condemnationem, gratia autem ex multis delictis in iustificationem. 1. 2. q. 113. 1. 6. o.

17 Si enim unius delicto mors regnavit per unum, multo magis abundantiam gratiæ, & donationis, & iustitiæ accipientes in vita regnabunt per unum Iesum Christum. 3. q. 52. 7. 2.

18 Igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per unius iustitiam in omnes homines in iustificationem vitæ. 1. Tim. 2. 6.

19 Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita & per unius obedientiam iusti constituentur multi. 2. 2. q. 105. 2. 3., 2. d. 22. q. 1. 1. 3.

20 Lex autem subintravit, ut abundaret delictum. 1. 2. q. 98. 1. 2.

21 Ubi autem abundavit delictum, superabundavit & gratia. 3. qu. 89. 2. 3., 3. d. 31. qu. 1. art. 4. q. 2. 2.

22 Ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per iustitiam in vitam æternam, per Iesum Christum Dominum nostrum. inf. 6. 3.

C A P. VI.

1 Quicumque baptizati sumus in Christo Iesu, in mortem ipsius baptizati sumus. 2. 2. qu. 147. 5. o., 3. q. 49. 3. 2., q. 51. 1. o., q. 61. 1. 2., q. 66. 3. 9. o., 5., q. 68. 5. 7. o., q. 80. 10. 1., q. 86. 4. 3., 4. d. 4. q. 2. art. 1. q. 2. o., 1., d. 18. q. 1. art. 3. q. 2. o., d. 39. 4. 2.

2 Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem. ibid.

3 Ut quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus. Rom. 6. lect. 1. fin., lect. 2. princ., 2. Cor. 4., c. 5. lect. 4. fin., Eph. 4. lect. 7., Col. 3. lect. 2.

4 Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, simul & resurrectionis erimus. 3. q. 54. 2. o., q. 56. 1. 2. o., ʒ. 4. c. 78.

5 Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato. 3. q. 79 1. 3.

6 Qui enim mortuus est, iustificatus est a peccato. 1. Tim. 2. 6., 1. 2. q. 113. 1. 6. o.

7 Si enim mortui sumus cum Christo, credimus quia etiam simul vivemus cum illo. 3. qu. 54. 2. o.

8 Scientes quod Christus resurgens ex mortuis, iam non moritur, mors illi ultra non dominabitur. Ioan. 2. lect. 3.

9 Quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel. Opusc. 3. c. 233.

10 Quod autem vivit, vivit Deo. Ioan. 2. lect. 3.

11 Ita & vos existimate quidem vos mortuos esse peccato, viventes autem Deo, in Christo Iesu. 3. q. 54. 2. o.

12 Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obediatis concupiscentiis eius. 1. 2. q. 74. 3. 1., 2. d. 24. q. 3. 2. 1., 5., Mal. qu. 7. 6. 3.

13 Sed neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato, sed exhibete vos Deo, tanquam ex mortuis viventes, & membra vestra arma iustitiæ Deo. 3. q. 79. 1. 3.

14 Non enim sub lege estis, sed sub gratia. 1. 2. q. 108. 1. 2. o., Quol. 13. o.

15 Humanum dico, propter infirmitatem carnis vestræ. Titum 3.

16 Sicut enim exhibuistis membra vestra servire iniquitati. 3. q. 48. 4. o., 3.

17 Cum enim servi essetis peccati, liberi fuistis iustitiæ. 2. 2. q. 183. 4. o., Rom. 6. lect. 4.

18 Quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis? 1. 2. qu. 70. 4. 1., 2. 2. q. 8. 8. fin., Gal. 5. lect. 6.

19 Nam finis illorum mors est. 1. 2. qu. 85. 5. o., q. 87. 7. o., 1., Rom. 1. lect. 8. fin.

20 Nunc autem liberati a peccato, servi autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem vero vitam æternam. 1. q. 23. 1. o., 1. 2. q. 3. 1. 3.

21 Stipendia peccati mors. sup. 19., Rom. 1. lect. 8. fin., c. 2. princ.

22 Gratia autem Dei vita æterna. 1. qu. 24. 3. o., 1. 2. q. 113. 2. 2., 9. o., ʒ. 3. c. 49., Rom. 4. lect. 1.

C A P. VII.

1 Lex in homine dominatur, quanto tempore vivit. 3. q. 15. 4. 3.

2 Nam quæ sub viro est mulier, vivente viro, alligata est legi. 4. d. 31. q. 1. 3. 5.

3 Si autem mortuus fuerit vir eius, liberata est a lege viri, ut non sit adultera, si fuerit cum alio viro. 4. d. 28. L. princ., d. 42. q. 3. 2. o., Rom. 7., 1. Cor. 7. fin.

4 Cum essemus in carne, passiones peccatorum quæ per legem erant operabantur in membris nostris. 3. q. 15. 4. 3.

5 Nunc autem soluti sumus a lege mortis, in qua detinebamur. sup. c. 6. 19.

6 Serviamus in novitate spiritus, & non in vetustate literæ. 1. 2. q. 98. 1. 2., q. 99. 2. 3., q. 106. 2. o., Opusc. 1. c. 31., 32., Rom. 7. lect. 2.

7 Peccatum non cognovi nisi per legem. 1. 2. q. 90. 1. o., q. 100. 4. 3.

8 Nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret: Non concupisces. 1. 2. q. 100. 4. 3.

9 Occasione autem accepta peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam. 4. d. 38. q. 2. 1. 4., Mal. q. 3. 1. 13., Quol. 4. q. 12. 1. 3., Rom. 7. lect. 2.

10 Sine lege enim peccatum mortuum erat, ego autem vivebam sine lege aliquando. 1. 2. q. 98. 1. 2.

11 Sed cum venisset mandatum, peccatum revixit. Ego autem mortuus sum. 1. Corinth. 8. lect. 2.

12 Et inventum est mihi mandatum quod erat ad vitam, hoc esse ad mortem. 4. dist. 38. quæst. 2. 1. 4.

13 Nam peccatum occasione accepta per mandatum seduxit me, & per illud occidit me. sup. 9.

14 Ita-

35 Ipse

35 Ipse spiritus postulat pra nabis, gemitibus Inenarrabilibue. 2. 2. q. 83. 10. 1., 3. qu. 26. 1. 3., 4. d. 15. q. 4. art. 6. qu. 1. 3., ȝ. 4. c. 23., Trin. 12. 3., 1. Tim. 2.

36 Qui autem scrutatur corda, scit quid desideret spiritue, quia secundum Deum pro peccatis postular. 3. q. 21. art. 4. 0.

37 Scimus autem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum. 3. q. 89. a. 1.

38 Nam quos præscivit & prædestinavit. 1. q. 23. 1. 2.

39 Conformes fieri imagioie filii sui. 1. qu. 93. 4. 2., a. 2. qu. 45. 6. 0., 1., 3. qu. 3. 5. 2., 8. 0., q. 39. 8. 3., q. 45. 4. a., ȝ. 4. c. 24. princ., Rom. 1. lect. 3., Eph. 1.

40 Ut sit ipse primogenitus in multis fratribue. 1. qu. 33. 3. 0., 1., q. 41. 3. 0., r. pral., 3. d. 4. q. 1. art. 2. g. 2. 2., dist. 11. L. fin., Verit. q. 29. 4. 0. fin., Pot. q. 2. 5. 6., ȝ. 4. c. 8. fin., c. 36. 1., Trin. 12. 7., Rom. 8. lect. 6.

41 Qune autem prædestinavit, hos & vocavit. 1. q. 23. 2. 0., 5. 1., 4. d. 17. q. 1. art. 1. q 2. 0., 1.

42 Et quoe vocavit, hne & iustificavit. 1. 2. qu. 113. 1. 3., 1. dist. 41. 2. 3., 4. d. 17. quæst. 1. art. 1. q. 2. 0., Rom. 1. lect. 4., cap. 8. lect. 6., Galar. 1. lect. 4.

43 Quns autem iustificavir, hoe & magnificavit. 4. d. 17. q. 1. art. 1. q. 2. 0., 1.

44 Qui etiam proprio filio non pepercit. Io. 3. 17., 3. 6.

45 Sed pro nobis omnibus tradidit illum. Matth. 26. 12.

46 Christue Iesus, qui mortuus est. Matth. 27. 16. ¶ Immo qui & resurrexit. Luc. 24. 5. ¶ Qui est ad dextaram Dei. Mar. 16. 22. ¶ Qui etiam interpellat pro nobie. 3. q. 21. 3. 0., q. 22. 4. 1., 3. d. 17. art. 3. q. 2. 0., Ioan. 12. lect. 4., Rom. 8. lect. 7.

47 Quis nos separabit a caritate Christi? &c. 3. qu. 62. 6. 3., qu. 70. 4. 0., 3. d. 31. qu. 1. 3. 0., Virt. q. 2. 10. 4.

C A P. IX.

1 Optabam ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meie &c. 2. 2. qu. 27. 8. 1., q. 181. 2. 0. fin.

2 Quorum adeptio est filiorum. Luc. 6. 27. ¶ Quorum patree ex quibus est Christus secundum carnem. 1. 2. qu. 98. 4. 0., 5., 5. 0., 3. qu. 4. 6. 3.

3 Nno omnes qui sunt ex Israel, hi sunt Israelitæ. 4. dist. 8. qu. 1. art. 3. qu. 2. 2., Ioan. 1. lect. 2.

4 Cum enim nondum nati essent, aut aliquid booi egissent aut mali &c. dictum est ei, quia maior serviet minori. Geo. 25. 3.

5 Iacob dilexi, Esau autem edio habui. Malach. 2.

6 Miserebor cui misertus sum, & misericordiam præstabo cui miserebor. Exod. 33. 6.

7 Non volentis, neque currentis, sed miserentis ast Dei. 1. qu. 83. 1. 2., 1. 2. qu. 98. 1. 3., ȝ. 3. c. 149., Mal. q. 6. 1., Quol. 12. 3. 2., Eph. 6. lect. 3., Phil. 2. lect. 9.

8 In hoc ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem meam &c. Exod. 9. 2. ¶ Cuius vult miseretur, & quem vult indurat. Exod. 4. 9.

10 An non habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem vae in honorem, aliud vero in contumeliam? 2. d. 3. q. 2. 1.

11 Quod si Deus volens ostendere iram &c. quæ præparavit in gloriam. 1. q. 23. 5. 3.

12 Vocabo non plabem meam, plebem meam, & non dilectam meam. Et erit in loco ubi dictum est eie, non plebe mea vos &c. Osee 7.

13 Si fuerit numerus filiorum Israel, quasi arena maris. Gen. 1. 5. ¶ Reliquiæ salvæ fient &c. Isa. 10. 2.

14 Nisi Domious sabaoth reliquisset nobis semen &c. Isa. 1. 1.

15 Ecce ego ponam in Sion lapidem offensionis, & petram scandali. Isa. 8. 5., 28. 3.

16 Omnis qui crediderir in eum, non confundetur. Mar. 16. 12.

C A P. X.

1 Finis enim legis Christus est, ad iustitiam omni credenti. ibid.

2 Moyses enim scripsit, quoniam iustitiam quæ ex lege est, qui fecerit homo vivet in ea. Luc. 18. 2.

3 Deus illum suscitavit a mortuis. Psal. 3. 6. ¶ Corde enim creditur ad iustitiam, ore autem confessio fir ad salurem. 2. 2. qu. 3. 2. 0., 3. d. 29. art. 8. q. 2. 3., 4. d. 49. q. 5. art. 3. q. 2. 1., Quol. 9. 14. 0., Rom. 10. lect. 1., c. 14. lect. 3.

4 Omnis qui credit in illum, non confundetur. Mar. 16. 12. ¶ Non enim est distinctio Iudæi, & Græci. inf. 12. 5.

5 Nam idem Daminue omnium, dives in omnes qui invacanr illum. 2. 2. q. 117. 1. 1., ȝ. 4. cap. 12., 13., 1. Tim. 6. lect. 4. princ.

6 Omnis enim quicumque invocaverit nomen Domini, salvus erit. Ioel. 2. 13.

7 Quam speciosi pedee evangelizantis pacem, evangelizantie bona! Isa. 52. 1., Nahum 1. fin. ¶ Domine quis credidit auditui nostro? Isa. 53. 1.

8 Erga fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. 1. qu. 111. 1. 1., 2. 2. q. 6. 1. 0., 3. d. 23. q. 3. 2. 2., 4. d. 4. q. 2. art. 2. q. 3. 1., ȝ. 3. c. 152., 154., Verit. q. 18. 3. 0., q. 27. 3. 0.

9 In omnem terram exivit sonus eorum &c. Psalm. 18. 3. ¶ Ego ad æmulationem voe adducam in omnem gentem, io gentem insipientem &c. Deuter. 31. 2., Opusc. 1. cap. 31., Rom. 10. lect. 2. fin.

10 Inventus sum a non quærentibus me, palam apparui &c. Isa. 65. 1. ¶ Tota dia expandi manus meae ad populum non credentem, sed contradicentem mihi. ibid. 2.

C A P. XI.

1 Non repulit Deue plebem suam. Psal. 93. 4.

2 Dedit illie Deus spiritum compunctionis, oculos ut non videaot, & aures ur non audient. Exod. 4. 3. ¶ Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum &c. incurva. Gen. 3. 18.

3 Et radix sancta & rami. 3. d. 3. q. 1. art. 1. q. 1. 1.

4 Vaniet ex Sion, qui eripiat & averrat impietatem ab Iacob. Psal. 48.

5 Sine pœnitentia enim sunt dona & vocatio Dei. Heb. 8. fin.

6 Conclusit Deus omnia in incredulitate, ut omnium misereatur. 4. d. 46. q. 2. art. 3. q. 1. 2.

7 O altitudo divitiarum sapientiæ & scientiæ Dei! ȝ. 4. c. 12., 13.

8 Quam incomprehensibilia sunt iudicia eius. 1. d. 3. q. 2. 1. 1., 4. d. 46. L.

9 Quis enim cognovit sensum Domini? inf. 12. 4.

Quol.

Quol. 7. 18. o., Opusc. 16. cap. 9., Rom. 15. lect. 3.

CAP. XVI.

1 Si vobis primum ex parte fruitus fuero. 1. 2. q. 11. 3. 1., 1. d. 1. q. 2. 2. 4., Rom. 15. lect. 3., Phil. 1. fin.

2 Salutate invicem in osculo sancto. Rom. 16. lect. 1. fin., 1. Cor. 1. fin., 2. Cor. 1. fin. ¶ Assistatis ei in quocumque negotio vestri indiguerit. 2. Tim. 1. 1.

3 Huiusmodi enim Domino non serviunt, sed suo ventri. Mal. q. 14. 2. 12.

4 Volo vos sapientes esse in bono, & simplices in malo. Matth. 10. 7.

5 Secundum revelationem mysterii temporibus æternis taciti. 1. q. 10. 1. 4.

6 Ad obeditionem fidei. sup. 1. 3. ¶ Soli sapienti Deo. Matth. 19. 14.

Ex Epistola I. ad Corinthios.

CAP. I.

1 IN omnibus facti estis in illo, *scilicet Christo*, in omni verbo, & in omni scientia. 2. 2. q. 50. 3. 1., ℥. 3. c. 133., 141.

2 Ita ut nihil vobis desit in ulla gratia. 4. d. 44. q. 2. art. 3. 2. 2.

3 Et non sint in vobis schismata. 2. 2. qu. 39. 1. o., 4. o., 4. d. 13. q. 2. 1. 2.

4 Numquid Paulus crucifixus est pro vobis? 3. qu. 48. 5. 3., 1. Cor. 1. lect. 2., Col. 1. fin., 2. Tim. 2.

5 Aut in nomine Pauli baptizati estis? 3. qu. 64. 3. o., 4. d. 5. q. 1. 1. o., 4., art. 3. q. 2. o.

6 Non enim misit me Deus baptizare, sed evangelizare. 3. q. 67. 2. 1., Rom. 2. lect. 3. fin., 1. Cor. 1. lect. 2. fin.

7 Non in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi. 1. Cor. 12. 4.

8 Verbum crucis pereuntibus quidem stultitia est, his aut qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus est. 1. d. 14. L. fin., d. 34. q. 2. 1.

9 Perdam sapientiam sapientium, & prudentiam prudentium reprobabo. Iob 5. 4.

10 Nonne stultam fecit Deus sapientiam huius mundi? 2. 2. q. 46. 3. 2.

11 Nam quia in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam Deum, placuit Deo per stultitiam prædicationis salvos facere credentes. ℥. 4. cap. 52.

12 Iudæi signa petunt, & Græci sapientiam quærunt. Iob 5. 4.

13 Nos autem prædicamus Christum crucifixum, Iudæis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam. sup. 8.

14 Christum Dei virtutem, & Dei sapientiam. 1. q. 39. 7. 2., 1. prol. princ., ℥. 4. c. 12., 1. Cor. 1. lect. 3. fin.

16 Quod stultum est Dei, sapientius est hominibus. sup. 9.

17 Et quod infirmum est Dei, fortius est hominibus. 1. q. 48. 6. 1.

18 Videte vocationem vestram, fratres, quia non multi sapientes secundum carnem. 1. d. 41. 1. 4., 2. 3.

19 Quæ stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes. sup. 9.

20 Ut ea quæ sunt destruat. sup. 9.

21 Ut non glorietur omnis caro, in conspectu eius. 2. 2. q. 45. 4. 1., 1. Cor. 1. fin.

22 Christus factus est nobis sapientia, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio. 3. q. 48. 6. 3., 3. d. 19. art. 4. q. 1. o.

23 Qui gloriatur, in Domino glorietur. Ierem. 9. 3.

CAP. II.

1 Non enim iudicavi me scire aliquid, nisi Christum, & hunc crucifixum. sup. 1. 21.

2 Sapientiam loquimur inter perfectos. 2. 2. q. 45. 5. 1.

3 Sapientiam vero non huius sæculi, neque principum huius sæculi, qui destruuntur. sup. 1. 21.

4 Sed loquimur Dei sapientiam in mysterio, quæ abscondita est. 1. qu. 57. 5. 3., ℥. 3. cap. 5. princ., Lib. 4. c. 83.

5 Quam nemo principum huius sæculi cognovit. Mar. 23.

6 Si enim cognovissent, numquam Dominum gloriæ crucifixissent. 3. q. 46. 12. 1., q. 47. 5. o., 6. o., 2. d. 40. L. fin., 3. d. 19. art. 1. qu. 2. 5., Mar. 23., 1. Cor. 1. lect. 2.

7 Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus his qui diligunt illum. Isa. 64. 4.

8 Spiritus omnia scrutatur, etiam profunda Dei. sup. 4.

9 Quis enim scit hominum, quæ sunt hominis, nisi spiritus hominis qui in eo est? inf. 10.

10 Ita & quæ Dei sunt, nemo cognovit, nisi spiritus Dei. ℥. 3. c. 5. princ., Lib. 4. c. 83.

11 Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est. Rom. 8. 13.

12 Ut sciamus quæ a Deo donata sunt nobis. 1. 2. q. 112. 5. 4.

13 Animalis autem homo, non percipit quæ sunt spiritus Dei. 2. d. 19. L. princ.

14 Spiritualis autem iudicat omnia, & ipse a nemine iudicatur. 1. q. 1. 6. 3., 2. 2. q. 60. 1. 2.

15 Quis enim cognovit sensum Domini? Rom. 12. 4.

CAP. III.

1 Tamquam parvulis in Christo, lac vobis potum dedi, non escam. 1. prol. princ.

2 Cum enim sit inter vos zelus & contentio, nonne carnales estis? 1. 2. q. 28. 4. 1. ¶ Et secundum hominem ambulatis? Mal. q. 12. 2. 8.

3 Ego plantavi, Apollo rigavit. 4. d. 7. q. 1. art. 1. q. 1. 1.

4 Unusquisque autem propriam mercedem accipiet, secundum suum laborem. Psalm. 61. 6., Ioan. 14. 12.

5 Dei enim adiutores sumus. Iob 26. 1.

6 Ut sapiens architectus, fundamentum posui. 1. qu. 1. 6. o., 4. d. 7. qu. 1. art. 1. q. 1. 1., Rom. 8. lect. 2.

7 Fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Iesus. Verit. q. 1 12. 24.

8 Si quis superædificat supra fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos. 2. 2. q. 89. 2. o., 4. d. 21. q. 1. art. 2. q. 2. o.

9 Ligna, fœnum, stipulam. 4. d. 21. art. 2. q. 1. o.

10 Si cuius opus manserit, quod superædificavit, mercedem accipiet. Psal. 61. 6.

22 Præ-

22 Præterit enim figure huius mundi. Psal. 101. fin.

23 Volo autem vos, sine solicitudine esse. Matth. 6. 19.

24 Qui sine uxore est, solicitus est quæ Domini sunt. ℥. 3. c. 135. 5., Quol. 7. 17. 7., 1. Cor. 7., Phil. 4.

25 Qui autem cum uxore est, solicitus est quæ sunt mundi, quomodo placeat uxori. 4. dist. 26. q. 2. 3. 4.

26 Et divisus est. Virt. q. 2. 10. o.

27 Qui matrimonio iungit virginem suam, bene facit, & qui non iungit melius facit. 2. 2. q. 152. 3. 5., q. 4. 5. o.

28 Mulier alligata est legi quanto tempore vir eius vivit. Rom. 7. 2.

29 Quod si dormierit vir eius, liberata est a lege. ibid. 3. ¶ Cui vult nubat. ibid. ¶ Tantum in Domino. 4. d. 39. 1. o.

30 Beatior autem erit, si sic permanserit. 1. 2. q. 70. 3. 2.

C A P. VIII.

1 Scientia inflat. 2. 2. quæst. 167. 1. o., 2. d. 6. 2. 1. fin.

2 Scimus quia nihil est idolum in mundo. 2. 2. q. 94. 1. 3.

3 Nam & si sint qui dicantur dii, sive in cælo, sive in terra, siquidem sunt dii multi, & Domini multi. Exo. 21. 2., 1. q. 11. 3. 1.

4 Nobis tamen est unus Deus pater, ex quo omnia. Rom. 11. fin. ¶ Et nos in illo. ibid. ¶ Et unus Dominus Iesus Christus, per quem omnia. ibid.

5 Si esca scandalizat fratrem meum, non manducabo carnem in æternum. 4. d. 38. qu. 2. art 4. q. 3. 3.

C A P. IX.

1 Nonne Christum Iesum Dominum nostrum vidi. 3. q. 57. 6. 3.

2 Non alligabis os bovi trituranti. Deuter. 25. 1.

3 Numquid de bobus cura est Deo. 1. qu. 22. 2. 5., q. 103. 5. 2., 1. 2. q. 102. 5. 8., ℥. 3. c. 113. fin., Verit. q. 5. 6. 1.

4 Omnia sustinemus, ne quod offendiculum demus evangelio. 2. 2. q. 43. 8. 5., 4. d. 18. q. 2. art. 4. q. 3. 1.

5 Ita & Dominus ordinavit his qui evangelium annuntiant, de Evangelio vivere. Rom. 25. fin.

6 Bonum est mihi magis mori, quam ut gloriam meam quis evacuet. 1. 2. qu. 2. 3. o., 2. 2. q. 132. 1. 3., Matth. q. 9. 1. o.

7 Nam si Evangelizavero, non est mihi gloria, necessitas enim mihi incumbit. 2. 2. q. 81. 6. 3.

8 Nam cum liber essem ex omnibus, omnium me servum feci. 1. q. 83. 3. 4. o.

9 Omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos. Verit. q. 29. 4. 4.

10 Nescitis, quod hi qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium. 1. 2. q. 4. 3. 1., 1. d. 41. 2. 3.

11 Sic currite, ut comprehendatis. 1. qu. 12. 7. 1., 1. 2. q. 4. 3. 1., 4. d. 49. qu. 2. 3. 1., Verit. q. 8. 2. 5.

C A P. X.

1 Patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moyse baptizati sunt in nube, & in mari. 3. quæst. 70. 1. 2.

2 Petra autem erat Christus. 1. q. 102. 1. 4., ℥. 4. c. 62. 9.

3 Sedit populus manducare, & bibere, & surrexerunt ludere. Exo. 32. 1.

4 Hæc autem omnia in figura contingebant illis. 1. 2. q. 107. 2. o.

5 In quos, fines sæculorum devenerunt. 4. d. 47. q. 1. art. 3. q. 3. o.

6 Qui se existimat stare, videat ne cadat. 1. q. 95. 3. o.

7 Tentatio vos non apprehendat nisi humana. 3. q. 41. 2. 2., 2. d. 21. q. 1. 3. o., 3. dist. 31. q. 1. 3. o.

8 Fidelis est Deus, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis. 3. d. 31. q. 1. 3. 5., Cor. 2. lect. 3., c. 11.

9 Unus panis, & unum corpus multi sumus. sup. 6. 12.

10 Dico, quod immolatum est aliquid idolis, aut quod idolum sit aliquid. sup. 8. 2. ¶ Siquis vocat vos infidelium ad cænam, & vultis ire. 2. 2. q. 10. 6. o.

11 Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. 4. d. 15. q. 2. art. 4. q. 2. o.

12 Nemo quod suum est, quærat, sed quod alterius. 2. 2. q. 58. 11. o.

13 Domini est terra, & plenitudo eius. 1. qu. 13. 7. 1., 6.

14 Omnia in gloriam Dei facite. 1. 2. q. 88. 1. 2., q. 100. 10. 2.

15 Sine offensa estote Judæis & Gentibus, & Ecclesiæ Dei. 2 2. q. 7. 2. 3., 3. q. 42. 2. 1.

16 Ego per omnia omnibus placeo. Rom. 15. 1.

C A P. XI.

1 Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. sup. 4. 4.

2 Omnis viri caput Christus est. 3. q. 8. o., q. 48. 1. o., q. 49. 1. o.

3 Caput autem mulieris, vir. 1. q. 92. 4. 1., 1. Cor. 11., Ephes. 5. lect. 8. fin.

4 Caput autem Christi, Deus. 3. qu. 8. 1. 3., 8. 2., 3. d. 13. q. 2. 1. 4., 1. Cor. 11. lect. 1. fin.

5 Omnis vir orans aut prophetans velato capite, deturpat caput suum. 1. Cor. 11. lect. 2.

6 Omnis mulier orans, aut prophetans non velato capite, deturpat caput suum. 4. d. 14. q. 1. art. 5. q. 3. 1.

7 Vir imago, & gloria Dei est, mulier autem gloria viri est. 1. q. 35. 2. 3., q. 93. 4. 1., 6. 2., 2. d. 16. 3. o.

8 Non est vir ex muliere, sed mulier ex viro est. Gen. 2. 25. 26.

9 Etenim non creatus est vir propter mulierem, sed mulier propter virum. ibid. 23.

10 Nam oportet hæreses esse, ut qui probati sunt manifesti fiant in nobis. 2. 2. qu. 11. 3. 2., 4. d. 13. q. 2. 3. 2.

11 Dominus Iesus in qua nocte tradebatur. Matth. 26. 12. ¶ Accepit panem. ibid. 6. ¶ Et gratias agens fregit & dixit, accipite & manducate. ibid. 7.

12 Hoc est corpus meum. ibid. 8. ¶ Quod pro vobis tradetur. ibid. 12. ¶ Hoc facite in meam commemorationem. Luc. 22. 10.

13 Similiter & calicem postquam cænavit dicens. Lucæ 22. 17. ¶ Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Matth. 26. 9. ¶ Hoc

facite

o., 3. d. 23. q. 1. 5. o., d. 26. q. 2. art. 3. q. 1. o., Verit. q. 1. 12. o. fin., 5. 12.

20 Maior autem horum est caritas. 1. 2. qu. 66. 6., 2. 2. q. 23. 6. o., q. 30. 4. o., q. 34. 5. 1. q. 117. 6. 2., qu. 157. 4. o., 2., 1. d. 17. L. fin., 3. d. 33. q. 2. art. 4. qu. 2. 3., d. 36. 4. o., ʒ. 4. c. 85. 13., Verit. q. 2. 2. o. fin., 17., 5. 6. fin., 4., q. 5. 5. o., 1.

CAP. XIV.

1 Qui loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo. 2. 2. q. 176. 2. 2.

2 Qui prophetat hominibus, loquitur ad ædificationem & exhortationem, & consolationem. 2. 2. q. 171. 1. 2., q. 176. 2. 2.

3 Qui loquitur lingua, seipsum ædificat. 2. 2. q. 176. 1. o. ¶ Ero cui loquor barbarus, & qui mihi loquitur barbarus. Rom. 1. lect. 5. fin.

4 Maior est qui prophetat, quam qui loquitur linguis. 2. 2. q. 176. 2. o.

5 Nolite pueri effici sensibus, sed malitia parvuli estote. Matth. 10. 7.

6 Sensibus autem perfecti estote. 2. 2. qu. 184. 1. 1.

7 Apocalypsim habet. 2. 2. q. 176. 2. 1.

8 Spiritus prophetarum prophetis subiectus est. 2. 2. q. 173. 3. 4., ʒ. 4 c. 17. 26., Verit. qu. 12. 4. o., 9. 6.

9 Non enim dissensionis est Deus, sed pacis. Heb. 13. lect. 3.

10 Mulieres in Ecclesia taceant. 2. 2. qu. 177. 2. o., 1. Cor. 14. lect. 7. princ., 1. Tim. 2. lect. 3. princ.

11 Non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse. Gen. 3. 17.

12 Turpe est enim mulieri, in Ecclesia loqui. 3. q. 67. 4. 1.

13 Si quis ignorat, ignorabitur. 1. 2. qu. 6. 8. o., 1.

14 Omnia autem honeste, & secundum ordinem fiant in vobis. 1. 2. q. 87. 1. o., 2. 2. q. 145. 1. 2., 2. o.

15 Si orem lingua, mens mea sine fructu est. 2. 2. q. 83. 13. o.

CAP. XV.

1 Christus mortuus est. Matth. 27. 6. ¶ Pro peccatis nostris. Ioann. 28. ¶ Sepultus est. Matth. 27. penul. ¶ Resurrexit tertia die. Matth. 20. 6.

2 Novissime autem omnium, tanquam abortivo, visus est & mihi. sup. 9. 1. ¶ Ex quibus quidam dormierunt. Io. 11. 3.

3 Si autem resurrectio mortuorum non est, neque Christus resurrexit. 3. qu. 53. 1. o., 2. o., 3. o., q. 56. 1. o., 4. d. 43. art. 1. q. 1. o., ʒ. 4. c. 78., Opusc. 3. c. 243., 246., Matth. 27.

4 Christus resurrexit a mortuis primitiæ dormientium. 3. q. 27. 3. o., q. 53. 3. o., q. 56. 1. o., 3., 4. d. 43. art. 2. q. 1. 1., art. 3. q. 1. 3., Opusc. 3. c. 243. 246. 247. fin., Matth. 27., 1. Cor. 15., Col. 1. lect. 6.

5 Per hominem mors. Rom. 5. 1. ¶ Et per hominem resurrectio mortuorum. Io. 6. 13.

6 Sicut in Adam omnes moriuntur. ibid. ¶ Ita in Christo omnes vivificabuntur. Io. 5. 16.

7 Deinde finis cum tradiderit regnum Deo & patri. 1. q. 108. 7. 1., 2. d. 11. qu. 2. 6. 1., ʒ. 4. cap. 8.

8 Cum evacuaverit omnem principatum & potestatem, & virtutem. 1. q. 108. 7. o., 2. d. 6. L. fin., d. 11. q. 2. 6. o., 4. d. 47. q. 1. art. 2. q. 4. o., Quol. 2. 11. fin., 1. Cor. 15.

9 Novissime autem inimica destruetur mors, ʒ. 4. c. 81.

10 Omnia subiecit sub pedibus eius. Psal. 8. 3.

11 Cum autem subiecta fuerint ei omnia, tunc & ipse filius subiectus erit illi qui subiecit sibi omnia. 1. q. 42. 4. 1., 3. q. 20. 1. 3., 4. d. 47. qu. q. 1. art. 2. q. 4. 1., Trin. 12. 2.

12 Ut sit Deus omnia in omnibus. 1. q. 8. 1. 3. o., q. 112. 1. o.

13 Alioquin quid facient, qui baptizantur pro mortuis? 4. d. 45. q. 2. art. 3. q. 1. 4.

14 Quod seminas non vivificatur, nisi prius moriatur. 3. q. 42. 2. o. fin., qu. 46. 2. o. ¶ Insipiens tu. Gal. 3. 1.

15 Non corpus quod futurum est seminas, sed nudum granum. 4. d. 44. q. 1. art. 1. q. 1. 1.

16 Seminatur in corruptione, surget in incorruptione. 3. q. 81. 1.

17 Seminatur in ignobilitate, surget in gloria. ʒ. 4. c. 84.

18 Seminatur in infirmitate, surget in virtute. 3. q. 81. o., ʒ. 4. c. 87. fin.

19 Seminatur corpus animale, surget corpus spirituale. 3. qu. 84. 1. 1., 4. d. 44. qu. 2. art. 1. qu. 1. o.

20 Factus est primus homo in animam viventem. Gen. 2. 10. ¶ Novissimus Adam in spiritum vivificantem. 3. q. 31. 1. 1., q. 34. 1. 1.

21 Sed non prius quod spirituale est, sed quod animale, deinde quod spirituale. 3. q. 34. 1. 1.

22 Primus homo de terra terrenus, secundus homo de cælo cælestis. 3. q. 5. 2. 1., q. 31. 1. 1., q. 54. 3. 1., ʒ. 4. c. 80.

23 Qualis terrenus, tales & terreni, & qualis cælestis, tales & cælestes. 3. q. 19. 3. o.

24 Caro & sanguis regnum Dei possidere non possunt; 3. q. 5. 2. 2., q. 54. 3. 1., 4. d. 44. qu. 1. art. 2. q. 2. 3., ʒ. 4. c. 8., 84. 85. fin., Pot. qu. 5. 10. 1., 1. Cor. 15. lect. 7. fin., Ephes. 6. lect. 3., Heb. 2. lect. 4.

25 Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. ʒ. 4. c. 88.

26 In momento, in ictu oculi, in novissima tuba. 4. d. 43. art. 3. q. 3. o., 1. Cor. 15. lect. 8.

27 Canet enim tuba, & mortui resurgent incorrupti, & nos immutabimur. 3. q. 82. 1. o.

28 Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem. 3. q. 82. 1. o.

29 Tunc fiet sermo qui scriptus est, absorpta est mors in victoria, ubi est mors victoria tua? ubi est mors stimulus tuus? Osee 13. fin.

30 Stimulus mortis, peccatum est. Rom. 6. 19.

31 Virtus vero peccati, lex. 1. 2. q. 55. 3. 1., 3. d. 37. 1. 4.

CAP. XVI.

1 Omnia vestra in caritate fiant. 2. 2. quæst. 23. 4. 2.

2 Salutate invicem in osculo sancto. Rom. 16. 1.

EX II. EPISTOLA AD CORINTHIOS.

4 Ecce enim hoc ipsum secundum Deum contristari vos quantam in vobis operatur solicitudinem &c. 2. 2. q. 37. 2. 1.

C A P. V I I I.

1 Propter vos egenus factus est, cum esset dives. 3. d. 40. 2. 2.

2 Si enim voluntas prompta est secundum id quod habet, accepta est. 1. 2. q. 20. 4. o., 3. q. 68. 2. 2. fin., 4. d. 17. L. 2.

3 Non autem aliis sic remissio vobis, aut tribulatio. 2. 2. q. 32. 10. 3.

4 Qui multum, non abundavit, & qui modicum, non minoravit. 2. 2. q. 32. 5. 6. o., qu. 66. 7. o., q. 71. 1. o., q. 87. 1. 4.

5 Providentes bona non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus. Matth. 5. 11.

C A P. I X.

1 Qui parce seminat, parce & metet. 2. 2. q. 63. 1. 3., 1. d. 18. 3. o.

2 Non ex tristitia, aut ex necessitate. 1. 2. q. 39. 2. 2.

3 Hilarem enim datorem diligit Deus. 3. d. 26. q. 1. 3. o.

4 Dispersit dedit pauperibus, iustitia eius manet in sæculum sæculi. Tob. 1. 10., 4. 4.

C A P. X.

1 In carne ambulantes, non secundum carnem militamus. 1. Tim. 5.

2 Arma militiæ nostræ non carnalia sunt, sed potentia Deo. Quol. 7. 18. o.

3 Ad destructionem munitionum, consilia destruentes. 1 Prol. 3. 5., Verit. q. 14. 10. 9.

4 Et in captivitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi. 1. Prol. 3. 5., 3. d. 23. q. 2. art. 4. q. 1. 3.

5 Qu autem gloriatur in Domino glorietur. Ier. 9. 3. ¶ De potestate quam dedit nobis Dominus in ædificationem, non in destructionem. Opusc. 20. lib. 3. c. 10. fin.

C A P. X I.

1 Satanas transfigurat se in Angelum lucis. 2. 2. q. 10. 2. 3.

2 Non est ergo magnum, si ministri eius transfigurentur velut ministri iustitiæ. 3. q. 8. 7. 8. o.

C A P. X I I.

1 Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim, sive in corpore, sive extra corpus nescio, Deus scit. 2. 2. q. 175. 5. 6. o.

2 Raptum huiusmodi usque ad tertium cælum. 2 q. 68. 4. o.

3 Raptus est in Paradisum. Exod. 33. 2., Verit. q. 13. 5. o.

4 Et audivit arcana verba, quæ non licet homini loqui. 1. q. 12. 9. 2., 2. 2. q. 75. 4. 3., 3. d. 24. art. 1. q. 4. 3.

5 Et ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis. 1. 2. q. 79. 4 o., q. 87. 2. 1.

6 Nam virtus in infirmitate perficitur. 1. 2. q. 55. 3 3.

7 Nec enim debent filii parentibus thesaurizare, sed parentes filiis. 2. 2. q. 101. 2. 2.

8 Sed cum essem astutus, dolo vos cepi. 2. 2. q. 55. 4. 1., 5. o., q. 69. 2. o.

C A P. X I I I.

1 In ore duorum vel trium testium stabit omne verbum. Deut. 19. 2.

2 An experimentum quæritis eius, qui in me loquitur Christus? 2. 2. q. 172. 6, o., 1., 3, d. 29. 3. 1., 1. Cor. 12.

3 Nos autem ut repleti simus. Rom. 9. 1.

4 Sed potestatem quam Dominus dedit mihi in ædificationem, non in destructionem. sup. 10. 5. ¶ Pacem habete. 2. 2. q. 29. 1. o.

5 Et Deus pacis. 2. Cor. fin., Heb. 13. lect. 3.

6 Salutate invicem in osculo sancto. Rom. 16. 2.

EX EPISTOLA AD GALATAS.

C A P. I.

1 QUi suscitavit eum a mortuis. Psal. 3. 2. ¶ Qui dedit semetipsum. Matt. 26. 12. ¶ Pro peccatis nostris. Io. 27.

2 Sed licet nos, aut Angelus de cælo, Evangelizet vobis præter id quod Evangelizavimus vobis, anathema sit. 4. d. 18. q. 2. art. 3. q. 1. 1.

3 Si hominibus placerem, Christi servus non essem. Rom. 15. 1. ¶ Paternarum mearum traditionum æmulator existens. 1. 2. q. 87. 8. 1., 3., Rom. 11. lect. 2.

4 Cum autem placuit ei qui me segregavit ex utero matris meæ. Rom. 7. 27.

5 Continuo non acquievi carni & sanguini. Ephes. 6. lect. 3.

C A P. I I.

1 Deus personam hominis non accipit. Deut. 10. 4.

2 In faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat. 1. 2. q. 103. 4. 2., 2. 2. q. 33. 4. 2., q. 43. 6. 2., 4. d. 1. q. 2. art. 5. q. 3. o.

3 Priusquam venirent quidam a Iacobo, cum gentibus edebat. Cum autem venissent subtrahebat &c. ibid.

4 Nos natura Iudæi, & non ex gentibus peccatores. Rom. 2. lect. 4.

5 Ex operibus legis non iustificabitur omnis caro. Io. 16., Rom. 1. 3.

6 Ego enim per legem, legi mortuus sum. 2. 2. q. 88. 11. 1.

7 Christo confixus sum cruci. Gal. 6. 18., 3. q. 49. 1. 3.

8 Vivo autem iam non ego, vivit vero in me Christus. 3. d. 29. 3. 1.

9 Quod autem vivo in carne, in fide vivo filii Dei. Opusc. 6. princ. Tom. VIII.

10 Qui dilexit me, & tradidit seipsum pro me. 3. q. 1. 4. 3.

C A P. I I I.

1 O insensati Galatæ. 2. 2. q. 72. 2. o., q. 158. 5. 3., 1. Cor. 15. lect. 7., Gal. 3. princ.

2 Quis vos fascinavit? 1. q. 117. 3., ℥. 3. c. 103., Pot. q. 6. 9. 7., Mal. q. 16. 9. 13., Opusc. 15. cap. 2., Gal. 3.

3 Sic stulti estis. sup. 1. ¶ Ut cum spiritu cæperitis, carne consumamini. Opusc. 16. c. 10., 1. Tim. 4. fin.

4 Credidit Abraham Deo, & reputatum est ei ad iustitiam. Gen. 15. 3.

5 Maledictus omnis qui non permanserit in omnibus quæ scripta sunt in lege, ut faciat ea. Deut. 27. 1.

6 In lege nemo iustificatur apud Deum. Rom. 3. 1. ¶ Iustus ex fide vivit. Habacuch 2. 2.

7 Lex non est ex fide, sed qui fecerit ea, vivet in eis. Lev. 18. 2.

CAP. IV.

CAP. V.

CAP. VI.

d. 4. q. 2. art. 2. q. 6. 2., q. 3. art. 3. q. 3. o., d. 16. q. 2. art. 2. q. 2. 3., Matth. 3., Heb. 6.

Ex Epistola ad Ephesios.

CAP. I.

1 Benedixit nos in omni benedictione spirituali, in Christo. Gen. 1. e8.

2 Elegit nos io ipso ante mundi constitutionem. 1. d. 41. 1. o., ζ. 3. c. 163., Ioao. 55. lect. 3.

3 Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum. Luc. 6. 27., 1. q. 23. o., 3. q. 24. o., s. d. 40., o., 3. d. 7. o., Verit. q. 6. o.

4 In dispensatiooe plenitudinis temporum. Gal. 4. 2.

5 Instaurare omnia in Christo quæ in cælis, & quæ in terra sunt in ipso. 3. q. 48. 6. 3., 3. d. 19. art. 4. q. 1. o., 4. d. 15. q. 1. art. 5. qu. 2. o., Rom. 3. lect. 3.

6 In quo etiam nos sorte vocati sumus. Act. 1. 9.

7 Prædestinati secundum propositum eius. sup. 2. 3. ¶ Operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ. 1. q. ee. 1. 1., 1. 2. q. 14. 1. e.

8 In quo & eredentes, signati estis spiritu promissionis sancto. Matth. 24. 4., Isa. 8. lect. 1. fin. ¶ Illuminatos oculos cordis vestri. 1. quæst. 12. 3. 1.

9 Qui est pignus hereditatis nostræ. Mal. qu. 8. 2. 9., Opusc. 18. c. 15., 2. Cor. 1. fin., c. 5., Ephes. 6.

10 Suscitans illum a mortuis. Psal. 3. 2. ¶ Et constituens illum ad dexteram suam. Matth. 16. 20.

11 Supra omnem principatum & potestatem, & virtutem, & dominationem. 1. q. 108. 2. 2., 6. o., 2. d. 9. 3. o., ζ. 3. c. 80., Opusc. 3. c. 126., 1. Cor. 15., Eph., Col.

12 Et supra omne nomen quod nominetur, noo solum in hoc sæculo, sed etiam io futuro. Phil. 2. 13. 14.

13 Et omnia subiecit sub pedibus eius. Psal. 8. 3. ¶ Et ipsum dadit caput supra omnem Ecclesiem. 1. Cor. 11. 2., 3. q. 8. 1. o.

14 Quæ est corpus ipsius. 1. Cor. 12. 17. ¶ Qui omnia in omnibus adimplet. 3. qu. 7. 10. o., 3. d. 13. q. 1. art. 2. q. 2. o.

CAP. II.

1 Mortui delictis, & peccatis. 4. d. 27. qu. 1. art. 3. qu. 2. o., qu. 3. o., d. 31. q. 1. 3. 3., dist. 39. 4. 2.

2 Qui nunc operatur in filiis diffidentiæ. Isa. 5. 1.

3 Facientes voluntatem carnis & cogitationum. 2. 2. q. 154. 5. o., qu. 16e. 3. 1., 4. dist. 15. q. 1. art. 4. q. 3. 2.

4 Eramus natura filii iræ. 3. q. 2. se. o., Virt. q. 1. 8. 16., Rom. 11. lect. 3. fin.

5 Deus qui dives est in misericordia propter meram caritatem suam qua dilexit nos. ζ. 4. c. 46. fin., 54.

6 Convivificavit nos, & conresuscitavit, & consedera fecit in cælestibus. 3. q. 58. 4. 1., 3. d. 22. q. 3. art. 3. q. 3. 1., Rom. 8. lect. 7.

7 Ut ostenderet in sæculis supervenientibus abundantes divitias gloriæ suæ in bonitate super nos in Christo Iesu. 1. 2. quæst. 114. so. 1., Eph. 6. lect. s.

8 Gratia enim estis salvati per fidem. Et hoc non ex vobis, Dei enim donum est, & non ex operibus. Titum 3. 5.

9 Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum. Isa. 12. fin.

10 Medium parietem maceriæ solvens inimicitias in carne sua. Matth. 5. 13. 14.

11 Legem mandatorum decretis evacuans. 1. 2. q. 99. 1. o.

12 Superædificati super fundamentum Apostolorum & Propherarum. 1. Cor. 3. lect. 2.

CAP. III.

1 In mysterio Christi de aliis generationibus non est agnitum sicut nunc. 1. d. 3. q. 2. 1. 4.

2 Sacramenti absconditi a sæculis in Deo. ibid.

3 Qui omnia creavit. Genes. 1. s. ¶ Ut innotescat principibus & potestatibus in cælestibus per Ecclesiam multiformis gratia Dei. 1. q. 117. 2. 1., 2. d. 11. q. 2. 4. 1., Verit. q. 8. 9. 2.

4 Ex quo omnis paternitas io cælis, & io terra nominatur. 1. q. 31. 3. 3., q. 33. 2. 4., qu. 45. 5. 1., 1. d. er. q. 1. 1. 5.

5 In interiori homine. 2. Cor. 4. 7. ¶ Christum habitare per fidem io cordibus vestris. Rom. 8. 13. 14., c. 3. lect. 3.

6 In caritate radicati & fundati. 2. 2. q. 23. 8. e., Virt. q. 1. 12. 24.

7 Ut possitis compreheodere eum omnibus sanctis, quæ sit latitudo, longitudo, & sublimitas, & profundum. Iob 11. fin., 1. Cor. 9. fin.

8 Scire etiam supereminentem scieotiæ caritatem Christi. Quol. 5. q. 3. 2. o.

9 Ut impleamini in omoem plenitudinem Dei. 3. q. 7. 10. 2.

CAP. IV.

1 Digne ambuletis vocatiooe qua vocati estis. Rom. 8 44.

2 Solieiti servare unitatem spiritus in vinculo pacis. e. e. q. 29. 2. o., 3 1., 3. d. 27. q. 1. 3. 5., 4. d. 49. q. 1. art. e. q. 4. o., Verit. q. 2e. 1. 1e., Dion. 15. lect. 1. o.

3 Unum corpus. 3. qu. 8. 3. 3., 4. d. 27. qu. 3. art. 1 q. 3. o.

4 Et unus spiritus. 1. q. 30. 2. o., q. 31. 1. o., q. 41. 6. o., 1. d. 2. 4. o., d. 10. 5. o., d. 33. 2. 1., ζ. 4. c. 26., Pot. q. 9. 9. o., Opusc. 3. e. 56., 60.

5 Sicut estis vocati in una specie vocationis vestræ. Ioan. 14. e.

6 Unus Deus. 1. q. 103. 1. 3. o., 1. 2. q. 95. 1. o., 2. d. 1. q. 1. 1. o., ζ. 3. c. 64., Verit. q. 5. o.

7 Una fides. 2. 2. q. 4. 6. o., q. 5. 4. o., q. 10. 5. 1., 3., q. 23. 5. o., 3. q. 70. 1. o., 3. d. 23. q. 2. art. 4. q. e. o., d. 24. art. 1. q. 2. 5., 4. d. 1. q. 1. art. e. q. 5. o., d. e. q. e. art. 1. qu. 2. 2., d. e7. q. 3. art. 1. q. 3. o, Rom. 1. lect. 6.

8 Unum baptisma. 3. q. 49. 3. e., q. 66. 9. o., q. 67. 3. 1., 4. 3., 5. 6. o, q. 71. 2. 3., q. 80. 10. 1., q. 82. 8. o., q. 83. 3. 3., q. 84. 10. 1., 5., 4. d. 2. q. 1. 2. e., d. 4. q. 2. art. 1. q. 1. e., d. 6. q. 2. art. 1. q. 1. o., d. 1e. q. 3 art. 1. q. 1. 2., d. 14. q. 1. art. 4. q. 3. o., ζ. 4. e. 59. fin., 70., 71., Io. 3., Ephes. 4. lect. 2., Heb 6.

9 Uous Deus. . . 6. 4. ¶ Et pater omnium. Luc. 6. 27. ¶ Qui est super omnes, & per omnia, & io omnibus vobis. 1. q. 8. 1. 3. o., q. 43. 3. o.

10 Unicuique nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi. Matth. 25. 4., 1. Cor. 12. 57. ¶ Ascendens in altum captivam

CAP.

EX EPISTOLA AD PHILIPPENSES.

CAP. I.

1 IN omni memoria vestri semper in cunctis orationibus meis. Luc. 18. 1.
2 Caritas vestra magis ac magis abundet. 1. 2. q. 52. o., q. 66. 1. o., 2. 2. q. 24. o., 1. d. 17. q. 2. o., 2. d. 27. 4. 5. o., Virt. q. 1. 11. o., qu. 3. 3. o., Quol. 8. vel 9. qu. 6. o., Opusc. 1. cap. 3. Tom. VIII.
3 Quidam ex contentione annunciant Christum, non sincere existimantes pressuram excitare vinculis meis. 2. 2. q. 38. 1. 2., q. 88. 2. 1.
4 Magnificabitur Christus in corpore meo, sive per vitam, sive per mortem. Opusc. 23. princ.
5 Mihi enim vivere Christus est, & mori lucrum. ℥. 4. c. 13. fin., Verit. q. 4. 8. o., Opusc. 6. princ. Tom. VIII.
6 Coarctor autem e duobus, desiderium habens dissolvi & esse cum Christo, multo magis melius est. 1. 2. q. 5. 3. o., 2. 2. qu. 123. 8. o., 3. q. 46. 6. o., 4., 3. d. 15. q. 2. art. 3. q. 3. o., d. 17. L., d. 28. L., 4. dist. 49. q. 1. art. 1. q. 4. 4., ℥. 3. c. 48. 6., Virt. q. 2. 11. 8., Eph. 5. lect. 9.
7 Permanere autem in carne propter vos necesse est. Virt. q. 2. 11. 6.

CAP. II.

1 In humilitate superiores sibi invicem arbitrantes. 2. 2. q. 161. o., 6. 1., 4. d. 21. q. 2. 3. 2., Phil. 2.
2 Non quæ sua sunt singuli considerantes, sed quæ aliorum. 1. Cor. 13. 14.
3 Hoc sentite in vobis, quod & in Christo Iesu. Gal. 6. lect. 2.
4 Qui cum in forma Dei esset. Ioan. 3., 1. q. 31. 2. 2., 3. d. 5. L. 2., ℥. 4. c. 4., 24.
5 Non rapinam arbitratus est. ℥. 4. c. 4., 7., 24., 34.
6 Esse se æqualem Deo. Ioan. 5. 4. ¶ Sed semetipsum exinanivit. ℥. 4. cap. 34. 19., Unio 1. 14.
7 Formam servi accipiens. 2. 2. qu. 161. 1. 4., 3. q. 1. 1. o., 3. d. 20. art. 4. q. 2. 4., ℥. 4. c. 34. 19. ¶ In similitudioem hominum factus. 3. q. 5. 1. 1., ℥. 4. c. 29.
8 Et habitu inventus ut homo. 3. q. 2. 6. 1., 3., d. 6. qu. 3. 2. 1., d. 12. qu. 1. 1. o., 5., ℥. 4. c. 37. fin.
9 Humiliavit semetipsum. 2. 2. qu. 161. 1. 4., 3. q. 49. 6. o., q. 53. 1. o., q. 54. 2. o., qu. 59. 3. o., 6. o., 3. d. 1. q. 1. 3. 2., d. 18. art. 4. qu. 3. o., ℥. 4. c. 55. 17., 18., Verit. q. 29. 3. 4.
10 Factus obediens usque ad mortem. 3. q. 47. 2. o., q. 48. 2. 3. o., qu. 49. 1. o., 4. 3., q. 51. 4. o., q. 53. 1. o. princ., ℥. 1. c. 8., Opusc. 3. c. 234., Rom. 1., lect. 2. fin., lect. 5.
11 Mortem autem crucis. Matth. 27. 6.
12 Propter quod & Deus exaltavit illum. 3. q. 49. 6. o., q. 53. 1. o., q. 54. 2. o., q. 59. 3. o., 6. o., 3. d. 18. art. 4. q. 3. o., ℥. 4. cap. 8., 9., Opusc. 3. c. 247., 249., Heb. 1. lect. 4.
13 Et dedit illi nomen quod est super omne nomen. 3. d. 8. art. 4. q. 3. o., ℥. 4. c. 8., c. 9.
14 Ut in nomine Iesu omne genu flectatur. 3. d. 18. art. 4. q. 3. o. ¶ Quia Dominus Iesus, in gloria est Dei patris. Matth. 16. 20.
15 Et omnis lingua confiteatur. ibid.
16 Deus est enim, qui operatur in vobis, & velle, & perficere pro bona voluntate. 1. q. 83. 1. 3., ℥. 3. c. 64. o.
17 Filii Dei. Luc. 6. 27. ¶ In medio nationis pravæ, inter quos lucetis sicut luminaria in mundo. Mal. q. 9. 1. o., 1., 2., Rom. 15. 1.
18 Verbum vitæ continentes ad gloriam meam in die Christi. 4. dist. 49. qu. 5. art. 2. qu. 1. o., Psal. 44.
19 Quia non in vacuum cucurri, neque in vacuum laboravi. 1. Cor. 9. 9. 10. 13.

CAP. III.

1 Propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror ut stercora, ut Christum lucrifaciam. 2. 2. q. 184. 7. 1., 4. d. 24. q. 3. art. 1. qu. 1. o., 2., q. 3. o.
2 Non quod iam acceperim, aut perfectus sim. 2. 2. q. 24. 8. 1.
3 Sequor autem, si quo modo comprehendam. 1. q. 12. 7. 1., 1. Cor. 9. fin.
4 Quæ retro sunt obliviscens. 1. 2. q. 13. 5. 2.
5 Quorum Deus venter est. 1. q. 65. 1. o., 1. 2. q. 1. 5. o., Mal. q. 14. 2. 12., 2. Cor. 4.
6 Nostra autem conversatio in cælis est. 1. d. 15. q. 5. 3. o.
7 Qui reformabit corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ. 3. quæst. 45. 2. 3.

CAP. IV.

1 Quorum nomina sunt in libro vitæ. Exod. 32. 9. 10.
2 Modestia vestra nota sit omnibus hominibus. 2. 2. q. 160. 2. 1.
3 Dominus prope est. Psalm. 144. fin. ¶ Nihil soliciti sitis. Matth. 6. 19. 21.
4 Sed in omni oratione & obsecratione cum gratiarum actione, petitiones vestræ innotescant apud Deum. 2. 2. q. 83. 17. o., 4. d. 15. q. 4. 3. o., Phil. 4., 1 Tim. 2.
5 Pax Dei quæ exsuperat omnem sensum, custodiat corda vestra, & intelligentias vestras. 1. 2. q. 70. 3. o., 2. 2. q. 29. o., 3. d. 29. q. 1. 3. 5., 4. d. 49. q. 2. art. 2. q. 4. o., Isa. 26., c. 32. fin., Matth. 5., c. 10., Ioan. 14. lect. 8., Rom. 1. lect. 14. fin., 2. Cor., Phil. 4., 2. Thess. fin., Tit. 1.
6 Ubique & in omnibus institutus sum, & satiari, & esurire, & abundare, & penuriam pati. 1. 2. q. 24 1. 3.
7 Omnia possum in eo qui me confortat. 3. q. 43. 4. 3.
8 Deus pacis erit vobiscum. 2. Cor. fin., 2. Thess. fin.

EX EPISTOLA AD COLOSSENSES.

CAP. I.

1 SEmper pro vobis orantes. Luc. 18. 1. ¶ Propter spem quem reposita est nobis in cælis. Matth. 5. 10. ¶ Evangelii quod pervenit in vos, sicut & in universo mundo. Matth. 24. 3.
2 Non cessamus pro vobis orantes. Luc. 18. 1. ¶ Qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine. Act. 1. 9.
3 Et transtulit in regnum filii dilectionis suæ. 1. q. 41. 2. 2., 1. d. 5. L. fin.

4 Qui

EX I. EPISTOLA AD THESSALONICENSES.

CAP. I.

1 Semper pro omnibus vobis, memoriam vestri facientes in orationibus nostris, sine intermissione. Luc. 18. 1.
2 Et expectare filium eius de cælis. Io. 1. 37.
3 Quem suscitavit ex mortuis. Psal. 3. 2.

CAP. II.

1 Non quasi hominibus placentes. Rom. 15. 1.
3 Gratias agimus Deo sine intermissione. Luc. 18. 1.
4 Ut impleant peccata sua semper. Matth. 23. 10.
5 Pervenit enim ira Dei super illos. Exod. 32. 1.

CAP. III.

1 Ne forte tentaverit vos is qui tentat. Gen. 22. 1.
2 Nocte ac die abundantius orantes. Luc. 18. 1.
3 Abundare faciat caritatem vestram. Phil. 2.

CAP. IV.

1 Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra. 3. d. 3. q. 1. art. 2. q. 1.
2 Ut sciat unusquisque vestrum, vas suum possidere in sanctificatione. 1. Cor. 6. lect. 3.
3 Et ne quis supergrediatur, neque circumveniat in negotio fratrem suum. 2. 2. q. 55. 4. 2., 5. o.
4 Vindex est Dominus de his. Deut. 32. 5.
5 Operamini manibus vestris, sicut præcepimus vobis. 2. 2. q. 187. 3. o., 7 3. c. 135., Quol. 7. 17. 18. o., Opusc. 18. fin., Opusc. 16. c. 7. 8., Ioan. 6. lect. 3., Ephes. 4., 1. Thess. 3.
6 Nullius aliquid desideretis. Exod. 20. 14. ¶ De dormientibus. Ioan. 11. 3.
7 Ut non contristemini sicut ceteri qui spem non habent. 4. d. 15. L. fin., d. 17. q. 2. art. 3. q. 1. o., 2., 1. Tim. 4. lect. 2. princ.
8 Christus mortuus est. Matth. 27. 15. ¶ Et resurrexit. Luc. 24. 5.
9 Nos qui vivimus qui residui sumus, non præveniemus eos qui dormierunt. Psal. 88. 20.
10 Dominus in iussu & in voce Archangeli, & in tuba Dei descendet de cælo. 4. d. 43. art. 2. q. 2. o., L. princ., Iob 14., 1. Cor. 15. lect. 8., 1. Thess. 4. fin.
11 Et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi, deinde nos. 1. Cor. 15.
12 Nos qui vivimus, qui relinquimur. Psal. 88. 20., 1. 2. q. 81. 3. 1. ¶ Simul rapiemur in nubibus cum illis obviam Christo in aera. Quol. 9. vel 10. 2. 3., Opusc. 3. c. 249., 1. Thess. 4. fin.
13 Et sic semper cum Domino erimus. 1. 2. q. 98. 5. 2., Psal. 5. fin.

CAP. V.

1 Dies Domini sicut fur in nocte ita veniet. Matth. 24. 16.
2 Cum dixerint: Pax, & securitas, tunc repentinus superveniet eis interitus. Matth. 24. 4. ¶ Vos non estis in tenebris. Eph. 5. 11.
3 Omnes enim vos estis filii lucis. Eph. 5. 14. ¶ Et filii Dei. Luc. 6. 27. ¶ Qui dormiunt, nocte dormiunt, & qui ebrii sunt, nocte ebrii sunt. Ise. 15. 1., Ioan. 11. 3.
4 Nos non sumus noctis. Isa. 15. 1. ¶ Neque tenebrarum. Ephes. 5. 11.
5 Itaque non dormiamus. Ioan. 11. 3.
6 Sine intermissione orate. Luc. 18. 1., 2. 2. q. 83. 14. 4.
7 Ab omni specie mala, abstinete vos. 2. 2. q. 43. 1. o., 4. o., 4. d. 38. q. 2. 1. o., art. 2. q. 2. 1., Quol. 4. 23. 3., Matth. 15., Rom. 7. lect. 2., c. 14. lect. 2. princ.
8 Ipse Deus pacis. Phil. 4. 8.
9 Salutate fratres omnes in osculo sancto. Rom. 16. 1.

EX II. EPISTOLA AD THESSALONICENSES.

CAP. I.

1 Supercrescit fides vestra. 2. 2. qu. 5. 4. o., 3. d. 25. q. 2. art. 2. q. 1. o.
2 Et abundat caritas. Phil. 12.
3 In omnibus persequutionibus vestris, & tribulationibus, quas sustinetis in exemplum iusti iudicii Dei. 2. 2. qu. 108. 4. o. fin., Iob 1. fin., c. 4., c. 7. fin., Psal. 32. fin., Psal. 36., Psal. 37., Psal. 40., 2. Thess. lect. 1. fin.
4 Ut digne habeamini in regno Dei. 1. q. 14. 1. o., Opusc. 4. art. 59., Isa. 64. fin.
5 Si tamen iustum est apud Deum, retribuere retributionem his qui vos tribulant. Deut. 32. 5. ¶ Et vobis qui tribulamini requiem. Psal. 61. 6.
6 In revelatione Domini Iesu de cælo, cum angelis virtutis eius. Matth. 24. 10. 11. 12. ¶ In flamma ignis dantis vindictam. Psal. 49. 3.
7 His qui non noverunt Deum, & qui non obediunt Evangelio. Mar. 16. 14. ¶ Qui pœnas debunt in interitu æternas. Isa. fin. ¶ A facie Domini, & a gloria virtutis eius. Matth. 24. 11.
8 Oremus semper pro vobis. Luc. 18. 1.

CAP. II.

1 Nisi venerit discessio primum. Psal. 17.
2 Et revelatus fuerit homo peccati filius perditionis. Isa. 5. 1.
3 Quem Dominus interficiet spiritu oris sui. 2. Thess. 2.
4 Cuius adventus est secundum operationem satanæ. 3. q. 8. 8. o., 1.
5 In omni virtute, & signis, & prodigiis mendacibus, & in omni seductione iniquitatis. 1. q. 114. 4. 1., 2. 2. q. 178. 1. 2., 2. d. 7. q. 3. 1. 1., Pot. q. 6. 5. 10., Opusc. 6. art. 18., Matth. 24., 2. Thess. 2. lect. 2.
6 Ideo mittet illis operationem erroris. Exod. 4. 2. ¶ Ut credant mendacio. Matth. 29. ¶ Ut iudicentur omnes qui non crediderunt veritati. ibid., Mar. 16. 14.

CAP. III.

1 Non inquieti fuimus inter vos. 2. 2. qu. 35. 4. 3., Psal. 6.
2 Audivimus inter vos quosdam ambulantes inquiete, nihil operantes, sed curiose agentes. ibid.
3 Neque gratis panem manducavimus ab aliquo. 2. 2. q. 187. 3. o.
4 Sed in labore & fatigatione, nocte ac die operantes, ne quem vestrum gravaremus. 1. Thess. 4. 5. ¶ Si quis non vult operari, nec manducet. ibid.
5 Et non commisceamini cum illo, ut confunde-

Ex I. Epistola ad Timotheum.

CAP. I.

CAP. II.

CAP. III.

CAP. IV.

CAP. V.

verbo & doctrine. 2. 2. qu. 102. 2. o., Heb. 13. lect. 3. princ.

5 Non alligabis os bovi triturenti. Deut. 25. 1. ¶ Dignus est operarius, mercede sua. 1. 2. q. 114. 5. o., 3. qu. 49. 6. o., 3. d. 18. 2. o., d. 19. 4. o.

6 Peccantes coram omnibus argue. 3. qu. 55. 1. 5., Mal. qu. 3. 2. 1., Quol. 11. 12. o., Matth. 18., Gal. 2. lect. 3., Titum. 4.

7 Hæc custodias sine præiudicio, nihil faciens, in alteram partem declinando. 2. 2. q. 89. 3. 5.

8 Quorundam hominum peccata manifesta sunt, præcedentia ad iudicium, quorundam autem subsequuntur. 2. 2. q. 67. 2. 3.

C A P. V I.

1 Quicumque sub iugo sunt servi, dominos suos omni honore dignos arbitrentur &c. Ephes. 6. 4.

2 Est autem quæstus magnus pietas cum sufficientia. 1. Tim. 4.

3 Habentes autem alimenta, & quibus tegamur, his contenti simus. Quol. 10. 14. 2.

4 Radix omnium malorum est cupiditas. 1. 2. q. 77. 5. 1., q. 85. 4. 3., q. 84. 1. o., 2. o. fin., 3. 1., 4. 4., 2. 2. q. 24. 10. 2., q. 119. 2. 1., 2. d. 5. q. 1. 3. 1., d. 22. q. 1. 1. 7., d. 31. qu. 1. 1. 3., d. 42. q. 2. 3. 1., Mal. q. 4. 6. 16., q. 8. 1. 1., 16., q. 13. 1. o., 1., Rom. 7. lect. 2., 1. Cor. 11. lect. 4., 1. Tim. 6.

5 Usque in adventum Domini. 3. q. 36. 1. 3., 4. d. 47. q. 1. art. 1. q. 3. 1., Psal. 49.

6 Quem suis temporibus ostendet beatus & solus potens. ℨ. 4. c. 8. 2.

7 Qui solus habet immortalitatem. ℨ. 4. c. 9., Trin. 12. 5.

8 Et lucem habitat inaccessibilem, quem nullus hominum videt, nec videre potest. Io. 1. 23., Heb. 12. lect. 3.

Ex II. Epistola ad Timotheum.

C A P. I.

1 Sine intermissione habebam tui memoriam in orationibus meis, die ac nocte. Luc. 18. 1.

2 Secundum propositum suum, & gratiam quæ data est nobis in Christo Iesu ante tempora sæcularia. Eccl. 24. 5.

3 Per Spiritum sanctum, qui habitat in nobis. Rom. 8. 13.

C A P. I I.

1 Nemo militans Deo, implicat se negotiis sæcularibus. 2. 2. q. 18. 3. 2., q. 182. 1. o., q. 188. 2. 2., Opusc. 16. c. 11., 2. Tim. 2.

2 Memor esto Dominum Iesum Christum resurrexisse a mortuis. Luc. 24. 5. ¶ Ex semine David. Rom. 1. ¶ Ideo omnia sustineo propter electos, ut & ipsi salutem consequantur. 1. Cor. 3.

3 Si commortui sumus, & convivemus. Eph. 2. 6. ¶ Si sustinebimus, & conregnabimus. Rom. 8. 25., ¶ Si negaverimus, & ipse negabit nos. 1. q. 32. 4. o., 2. 2. q. 1. 6. 1., 7. o., q. 2. 5. o., q. 8. 2. o., 3. 6. o., qu. 12. 2. o., 2. d. 12. 2. o., Opusc. 6. Tom. VIII.

4 Negare seipsum non potest. 1. d. 42. q. 2. 1. o. ¶ Non coronabitur nisi qui legitime certaverit. 2. d. 24. q. 1. 4. 5., d. 28. 2. 6., d. 29. 4. 2., 4. d. 49. q. 5. 1. o., 4., Verit. q. 24. 12. 11., 15.

5 Noli contendere verbis. 2. 2. q. 107. 1.

4 Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc, novit Dominus qui sunt eius. 1. q. 24. 1. o. fin.

5 Servum Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes. 2. 2. q. 116. 1. o., 1. Cor. 6. lect. 2.

6 Cum modestia corripientem eos qui resistunt veritati. 2. 2. q. 106. 1. 5.

C A P. I I I.

1 Erunt homines seipsos amantes. 1. 2. q. 77. 4. o., 2. 2. q. 19. 6. o., qu. 25. 4. 2., 3., 7. o., q. 117. 1. 1., qu. 153. 5. 3., 2. d. 42. qu. 2. 1. o., art. 2. q. 2. 2., 3. d. 27. L. princ., d. 28. 6. 5., 7. 2., d. 29. 5. o., Virt. qu. 2. 7. 13., 14., 12. 6., Mal. q. 8. 1. 19., Psal. 10. 2. Tim. 3.

2 Omnes qui volunt pie vivere in Christo, persequutionem patiantur. Psal. 32. fin.

3 Omnis sapientia divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum &c. Psal. 21., Isa. 32. fin., c. 55. fin., Ioan. 10. princ., 2. Tim. 3. fin.

C A P. I V.

1 Qui iudicaturus est. Io. 5. 9. 19. ¶ Vivos & mortuos. 4. d. 43. art. 1. q. 2. 1.

2 Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt. 1. prol. L.

3 Sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus. 1. prol. L.

4 Ad fabulas autem convertentur. ibid.

5 In reliquo reposita est mihi corona iustitiæ. 2. d. 27. 3. 1.

6 Reddet illi Dominus, secundum opera eius. Psal. 61. 6.

Ex Epistola ad Titum.

C A P. I.

1 Qui non mentitur Deus. 2. 2. q. 110. 1. o., 2. o.

2 Quam promisit ante tempora sæcularia. Eccl. 24. 5.

Ut constituas per civitates presbyteros. Quol. 3. 17. 1., Phil., 1. Tim. 3. princ., c. 4. lect. 3., Tit. 1. lect. 1.

4 Siquis sine crimine est. 1. Tim. 3. 3.

5 Oportet autem episcopum sine crimine esse. 1. Tim. 3. 2.

6 Increpa illos, dure. 4. dist. 19. qu. 2. art. 3. qu. 3. o.

7 Omnia munda mundis. 4. d. 8. qu. 1. art. 1. qu. 1. o.

8 Coinquinatis autem & infidelibus, nihil est mundum. 4. d. 15. L. 8.

9 Sed iniquinatæ sunt eorum mens & conscientia. 1. q. 79. 13. 2., Verit. q. 17. 1. 2., 3., 6., q. 25. 5. 3.

C A P. I I.

1 Senes ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione & patientia. 2. 2. qu. 60. 3. o., 4. d. 44. q. 1. art. 3. q. 1. 1., Tit. 2. lect. 1.

2 Adolescentulas ut viros suos ament. Ephes. 5. 19. ¶ Subditas viris suis. ibid. ¶ Sobrias. 1. Tim. 2. 9.

CAP. III.

EX EPISTOLA AD PHILEMONEM.

EX EPISTOLA AD HEBRÆOS.

CAP. I.

CAP. II.

tam vitam obnoxii tenebantur servituti. 3. qu. 48. 4. o., q. 49. 2. o., 3. d. 19. 2. o.
17 Nusquam enim Angelos apprehendit. Verit. q. 29. 7. 9. ¶ Sed semen Abrahæ apprehendit. 3. q. 31. 2. o.
18 Unde debuit per omnia fratribus assimilari. 3. q. 29. 3. 1., 3. d. 3. q. 5. 2. 1., d. 12. qu. 3. art. 2. q. 1. 1., d. 15. q. 1. 2. 1., L. 4., d. 21. q. 1. 2. 1., 4. d. 1. q. 2. art. 2. q. 3. 1.
19 Ut misericors fieret & fidelis pontifex ad Deum. inf. 3. 1.
20 Ut repropitiaret delicta populi. 3. quæst. 21. 4. 2.
21 In eo enim in quo passus est, & tentatus, potens est & eis qui tentantur, auxiliari. 3. d. 31. q. 1. 3. o.

CAP. III.

1 Considerate Apostolum, & Pontificem confessionis nostræ Iesum. 3. q. 22. o., q. 31. 2. 2., q. 59. 4. 1., q. 84. 7. 4., 4. d. 4. q. 1. art. 3. qu. 5. 1., ʒ. 4. c. 75., Opusc. 20. lib. 2. c. 12. fin., Psal. 2., Psal. 44., Rom. 1. lect. 4., Heb. 1. lect. 4. fin.
2 Qui fidelis est ei qui fecit illum. Heb. 6. lect. 4. princ.
3 Qui omnia creavit, Deus est. 2. Mach. 2. ¶ Quæ domus sumus nos. 1. Tim. 3. 7.
4 Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra, usque in requiem meam. Psal. 94. 7.
5 Ubi tentaverunt me patres vestri. Deut. 6. fin. ¶ Quibus iuravi. Exo. 31. 4. ¶ In ira mea. ibid. 2.
6 Si introibunt in requiem meam. Psal. 94. fin.

CAP. IV.

1 Non profuit illis sermo auditus, non admixtus fidei. 2. 2. q. 5. 2. 2.
2 Ingrediamur in requiem, qui credidimus. Mar. 16. 12. ¶ Sicut iuravi. Exo. 32. 4. ¶ In ira mea. ibid. 2. ¶ Si introibunt in requiem meam. Psal. 94. fin.
3 Vivus est enim sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti. Heb 4. lect. 1.
4 Et pertingens usque ad divisionem animæ ac spiritus &c. Dion. 9. lect. 1.
6 Habentes ergo pontificem magnum. 3. qu. 22. 1. o. ¶ Qui penetravit cælos. Mar. 16. 21.
7 Iesum filium Dei. Rom. 8. 42.

CAP. V.

1 Omnis pontifex ex hominibus assumptus est. 3. q. 22. 1. o., 3. 1., q. 50. 4. 3., 3. d. 22. q. 2. 1. 4.
2 Pro hominibus constituitur in his quæ sunt ad Deum. 3. q. 22. 1. o., 1., 4. o., q. 26. 1. o., q. 82. 3. o., 3. d. 19. art. 5. qu. 2. o., d. 25. qu. 2. art. 1. q. 4. o.
3 Propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis. 3. q. 22. 4. 1.
4 Filius meus es tu, ego hodie genui te. Psal. 2. 3. ¶ Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Psal. 109. 6.
5 Qui in diebus carnis suæ preces supplicationesque ad eum &c. Matth. 26. 17.
6 Exauditus est pro sua reverentia. 3. q. 21. 3. 4. o., 3. d. 17. art. 3. qu. 4. o., Opusc. 3. c. 240., Psal. 21., Io. 12. lect. 4., Heb. 5. lect. 1.
7 Cum esset filius Dei. Rom. 8. 42. ¶ Didicit ex his quæ passus est obedientiam. 3. d. 14. art. 3. q. 5. 1.
8 Factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis. Psal. 89. 1., 1. Tim. 2. 6. ¶ Appellatus a Deo pontifex, iuxta ordinem Melchisedech. Psal. 109. 6.
9 Omnis enim qui lactis particeps est, expers est sermonis iustitiæ. 1. prol.
10 Perfectorum autem est solidus cibus. 1. prol.

CAP. VI.

1 Non rursum iacientes fundamentum pœnitentiæ, ab operibus mortuis. 3. q. 84. 6. 2., q. 89. 6. o.
2 Impossibile est eos qui semel illuminati sunt & prolapsi sunt, rursum revocari ad pœnitentiam &c. 3. q. 84. 10. 1., 4. d. 14. q. 2. art. 1. qu. 1. 1., ʒ. 4. c. 70. fin. ¶ Rursum crucifigentes sibimetipsis Filium Dei. 3. q. 84. 10. o., 1. fin.
3 Terra enim sæpe venientem super se bibens imbrem, & germinans herbam opportunam &c. 1. 2. q. 70. 1. 1., Gal. 5. lect. 1.
4 Proferens autem spinas ac tribulos, reproba est, & maledicto proxima. 1. q. 23. 1. 3., 1. d. 49. q. 4. 1. o.
5 Non enim iniustus Deus. Psal. 144. 8. ¶ Ut oblivifcatur operis vestri &c. Gen. 8. 3.
6 Abraham promittens Deus, quoniam neminem habuit, per quem iuraret maiorem, iuravit per semetipsum. Exod. 32. 4.
7 Nisi benedicens benedicam te. Gen. 1. fin.
8 Homines per maiorem sui iurant. 2. 2. qu. 89. 1. o., 4. o., q. 98. 2. o., 3. d. 39. 1. o.
9 Omnis controversiæ eorum finis ad confirmationem est iuramentum. Quol. 1. q. 9. o.
10 In quo Deus volens ostendere pollicitationis heredibus immobilitatem consilii sui, interposuit iusiurandum. Exod. 32. 4. ¶ Impossibile est mentiri Deum. Tit. 1.
11 Ad tenendam spem, quam sicut anchoram habemus animæ tutam ac firmam. 3. d. 26. qu. 2. 1. 3.
12 Et incedentem usque ad interiora velaminis. 2. 2. q. 17. 2. art. 4., 1., Virt. q. 1. 12. 24.
13 Ubi præcursor pro nobis introivit Iesus. Mar. 16. 21.
14 Secundum ordinem Melchisedech, pontifex factus in æternum. Psal. 109. 16.

CAP. VII.

1 Hic enim Melchisedech, cui & decimas omnium divisit Abraham. 2. 2. q. 87. 1. 3., 3. d. 3. L. 2.
2 Sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum, neque finem vitæ habens. 3. q. 22. 6. 3., Heb. 7. lect. 1.
3 Translato enim sacerdotio, necesse est ut & legis translatio fiat. 1. 2. q. 17. 2. o.
4 Tu es Sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech. Psal. 109. 6.
5 Reprobatio quidem fit præcedentis mandati propter infirmitatem & incredulitatem. 1. 2. qu. 98. 2. 2.
6 Nihil enim ad perfectum adduxit lex. 1. 2. q. 98. 2. o.
7 Iuravit Dominus, & non pœnitebit eum. Exod. 32. 4.
8 Talis enim decebat ut nobis esset pontifex factus, impollutus, segregatus a peccatoribus. 3. q. 4. 6. 1.
9 Excelsior cælis factus. Exod. 20. 5.
10 Qui non habet necessitatem quotidie, quemadmo-

CAP.

CAP. XI.

1 Est autem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium. 2. 2. q. 4. 1. o., 3. d. 23. q. 2. t. o., Verit. qu. 14. 2. o., Heb. 11. lect. 1. princ.

2 Fide intelligimus, aptata esse sæcula verbo Dei. 1. d. 3. L.

3 Ut ex invisibilibus visibilia fierent. Gen. 1. 1.

4 Fide plurimam hostiam Abel quam Cain, obtulit Deo &c. Gen. 4. 1.

5 Fide Enoch translatus est, ne videret mortem. Gen. 5. 3.

6 Sine fide autem impossibile est placere Deo. Mar. 16. 14., 2. 2. q. 2. 3. o.

7 Credere oportet accedentem ad Deum, quia est, & inquirentibus remunerator sit. 2. 2. q. 2. 8. 1., 3. d. 25. qu. 2. art. 3. qu. 4. 1., 4. d. 6. qu. 2. art. 2. q. 1. o., Verit. q. 28. 2. 8.

8 Noe damnavit mundum. Matth. 12. 14.

9 Expectabat enim fundamenta habentem civitatem, cuius artifex & conditor Deus. Gen. 2. 1.

10 Fide & ipsa Sara sterilis, virtutem in conceptione seminis accepit, etiam præter tempus ætatis. Gal. 4. lect. 3., Heb. 11. princ.

11 Propter quod & ab uno orti sunt, & hoc mortuo. Isa. 51. 1. ¶ Tamquam sidera cæli in multitudine, & sicut arena &c. Gen. 15. 2.

12 A longe eas aspicientes & salutantes &c. Exod. 15. 3., 1. q. 10. 1. 4., q. 42. 5. 2. ¶ Non acceptis repromissionibus. Heb. 7. lect. 2.

13 Peregrini & hospites sunt super terram. Psal. 38. fin., Ephes. 2. lect. 6.

14 Non confunditur Deus vocari Deus eorum. 1. d. 18. 5. 6., 2. d. 11. q. 1. 4. o., Rom. 1. lect. 5.

15 Fide obtulit Abraham Isaac. Gen. 22. 4. ¶ Cum tentaretur. ibid. 1.

17 Acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. 4. d. 38. L., Rom. 7. lect. 1.

18 Alii vero distenti sunt, non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem. Quol. 4. q. 10. 1. o.

19 Quibus dignus non erat mundus. 2. 2. qu. 188. 2. 3., Mal. q. 13. 2. 2., Io. 1. lect. 12.

20 Hi omnes testimonio fidei probati, non acceperunt repromissionem. 1. 2. q. 89. 2. o.

CAP. XII.

1 Aspicientes in auctorem fidei, & consummatorem Iesum. ibid.

2 Qui proposito sibi gaudio, sustinuit crucem, confusione contempta. Matth. 27. 3. ¶ In dextera sedis Dei sedet. Mar. 16. 22.

3 Fili mi, noli negligere disciplinam Domini, neque fatigeris dum ab eo argueris. Virt. qu. 3. 1. 1.

4 Quem enim diligit Dominus, castigat: flagellat autem omnem filium quem recipit. 4. d. 37. q. 3. art. 5. q. 4. 2.

5 Tamquam filiis, nobis offert se Deus. Luc. 6. 27.

6 Omnis disciplina in præsenti quidem videtur non esse gaudii, sed mœroris, postea autem fructum pacatissimum &c. Heb. 10. lect. 4.

7 Pacem sequimini cum omnibus. Isa. 32. fin., Phil. 4. 2. ¶ Et sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum. 2. 2. q. 81. 8. o.

8 Aut profanus, ut Esau. Mal. q. 14. 2. 1.

9 Qui propter unam escam, vendidit primitiva sua. Gen. 25. fin.

10 Postea cupiens hereditare benedictionem, reprobatus est. 1. q. 23. 3. o.

11 Non invenit pœnitentiæ locum, quamquam cum lacrymis inquisisset eam. 2. Mach. 9. 2., 3. q. 86. 1. 1.

12 Non accessistis ad tractabilem & accessibilem ignem, & turbinem, & caliginem &c. Exo. 24. 2. 3.

13 Si bestia tetigerit montem, lapidabitur. Exod. 19. 1.

14 Sed accessistis ad Sion montem, & civitatem Dei viventis Ierusalem cælestem. 1. q. 3. 1. 5., Isa. 34.

15 Et multorum millium Angelorum frequentiam. 1. q. 50. 3. o., q. 112. 4. 2., 2. d. 3. q. 1. 3. o., ℨ. 4. c. 90., Pot. q. 6. 6. o. fin.

16 Et Ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in cælis. Exod. 32. 9. 10.

17 Et iudicem omnium Deum. Psal. 9. 2. ¶ Et spiritum iustorum perfectorum. 4. d. 8. q. 1. art. 3. qu. 1. o.

18 Et Testamenti novi mediatorem Iesum. Gal. 3. 11. ¶ Adhuc semel, & ego movebo non solum terram, sed & cælum. Ioel. 2. 3.

19 Deus noster ignis consumens est. Exod. 24. 3.

CAP. XIII.

1 Honorabile connubium, & thorus immaculatus. 2. Cor. 11. lect. fin.

2 Non te deseram, neque derelinquam. Ios. 3.

3 Dominus mihi adiutor, non timebo quid faciat mihi homo. ℨ. 3. c. 89.

4 Iesus Christus heri & hodie, ipse & in sæcula. 3. d. 2. q. 1. 2. 5., Rom. 1. lect. 3.

5 Doctrinis variis & peregrinis nolite abduci. Exod. 34. 5.

6 Optimum est gratia stabilire cor. Virt. qu. 2. 12. 19.

7 Habemus altare, de quo edere non habent potestatem, qui tentant Deum. 1. q. 112. 2. o. J. 2. 2. q. 97. 2. o.

8 Propter hoc & Iesus, ut sanctificaret per suum sanguinem populum &c. 3. q. 46. 10. o.

9 Exeamus igitur ad eum extra castra improperium eius portantes. 3. q. 46. 3. o.

10 Non enim habemus hic civitatem manentem, sed futuram inquirimus. Luc. 6. 27.

11 Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo. Psal. 33. 1.

12 Beneficentiæ autem & communionis nolite oblivisci. 2. 2. q. 31. 1. o.

13 Talibus enim hostiis promeretur Deus. 2. 2. q. 86. 2. 1.

14 Obedite præpositis vestris, & subiacete illis. Rom. 13. 1., Ephes. 6. 4.

15 Deus autem pacis. 2. Cor. fin. ¶ Qui eduxit de mortuis pastorem magnum. Psal. 3. 2.

EX ACTIBUS APOSTOLORUM.

CAP. I.

1 CŒpit Iesus facere, & docere. Matth. 23. 2.

2 Assumptus est. Mar. 16. 21. ¶ Quibus & præbuit seipsum vivum, post passionem suam, in multis argumentis. 3. q. 55. 5. 6. o., 3. d. 21. q. 2. 3. 4. o., Opusc. 3. c. 245.

3 Per

tudinis autem credentium erat cor unum & anima una. sup. 2. 14., 1. q. 76. 5. 3.

7 Neque enim quisquam eorum quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. sup. 2. 36. ¶ Neque quisquam egens erat inter illos. sup. 2. 17. 18.

8 Quotquot possessores agrorum, aut domorum erant, vendentes afferebant pretia eorum &c. sup. 37.

C A P. V.

1 Dixit autem Petrus ad Ananiam: Anania, cur tentavit satanas cor tuum? &c. 2. 2. qu. 33. 7. 2., q. 64. 4. 1., 4. d. 19. q. 2. art. 3. q. 1. 1.

2 Per manus autem Apostolorum fiebant signa & prodigia multa in plebe. sup. 3. 30. ¶ Quæ est hæresis Saducæorum. Matth. 22. 4.

3 Obedire oportet Deo magis quam hominibus. sup. 4. 7. ¶ Deus patrum vestrorum. Matth. 22. 6. ¶ Suscitavit Iesum. Psal. 3. 2. ¶ Quem vos interemistis. Matth. 27. 15.

4 Suspendentes in ligno. Matth. 27. 6. ¶ Hunc principem & salvatorem Deus exaltavit dextera sua. Mar. 16. 22.

5 Si est exominibus consilium hoc, aut opus destruetur, si vero ex Deo est, non poteritis dissolvere. Quol. 3. q. 5. 1. 7.

C A P. VI.

1 Non est æquum nos derelinquere verbum Dei, & ministrare mensis. sup. 2. 15., inf. 3.

2 Nos vero orationi, & ministerio verbi instantes erimus. Luc. 18. 1.

3 Elegerunt Stephanum, virum plenum fide, & Spiritu sancto. 3. q. 7. 10. o., 3. d. 13. q. 1. art. 2. q. 2. o.

4 Stephanus plenus gratia & fortitudine. ibid. ¶ Faciebat prodigia & signa magna in populo. sup. 3. 30.

5 Non poterant resistere sapientiæ & spiritui, qui loquebatur. 2. 2. q. 53. 4. 1.

6 Viderunt faciem eius tamquam faciem Angeli. 3. q. 12. 4. 1., ȝ. 4. c. 82.

C A P. VII.

1 Et circumcidit eum die octavo. Gen. 17. 5. ¶ In animabus septuagintaquinque. Gen. 46. 1., Isa. 58. 2. ¶ Non dedit ei hereditatem, nec passum pedis. Heb. 11. lect. 3. ¶ Et positi sunt in sepulcro quod emit Abraham &c. Gen. 23. 2.

2 Et cum vidisset quendam iniuriam patientem, vindicavit illum &c. 2. 2. q. 60. 6. 2. ¶ Ego sum Deus patrum tuorum, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob. Matth. 22. 6.

3 Apparuit illi in deserto montis Sina Angelus in igne flammæ rubi. Exo. 20. 1. ¶ Faciens prodigia & signa &c. sup. 3. 30.

4 Videns vidi afflictionem populi mei &c. Exo. 3 1. ¶ Et gemitum eorum audivi. ibid. 2. ¶ Et descendi liberare eum. ibid. 3.

5 Prophetam suscitabit vobis Deus de fratribus vestris, tamquam meipsum audietis. Deut. 18. 8. ¶ Numquid hostias & victimas obtulistis mihi quadraginta annis. Psal. 39. 2.

6 Ut faceret illud secundum formam eius quod viderat. Heb. 8. 6. ¶ Sed excelsus non in manufactis habitat. 3. Reg. 8. 7. ¶ Cælum mihi sedes est. 3. Reg. 8. 11., Psal. 44. 1.

7 Et terra scabellum pedum meorum. 2. Paral. 6. fin.

8 Quam domum ædificabitis mihi, aut quis locus requietionis meæ. 3. Reg. 8. 7.

9 Nonne manus mea fecit hæc omnia? 2. Mach. 2. ¶ Incircumcisi corde & auribus. Ierem. 4. 3. ¶ Qui accepistis legem in dispositione Angelorum. Gal. 3. 12.

10 Cum autem esset plenus Spiritu sancto. sup. 6. 3. ¶ Intendens in cælum vidit gloriam Dei. Gen. 32. 3. ¶ Et Iesum stantem a dextris Dei. Mar. 16. 23., 3. q. 58. 1. 3., Heb. 1. lect. 2. fin.

11 Ecce video cælos apertos. Matth. 3. 21.

C A P. VIII.

1 In nomine Iesu Christi baptizabantur viri ac mulieres. 3. q. 66. 9. o., 4. d. 3. art. 2. q. 2. 3., L. 3., 1. Cor. 1. lect. 2. ¶ Philippus autem descendens in civitatem Samariæ &c. 4. d. 2. qu. 2. 4. 1., Io. 12. lect. 3.

2 Miserunt ad eos Petrum & Ioannem. Ier. 7. 8.

3 Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum sanctum. 4. d. 2. q. 2. 4. 1., Io. 12. lect. 3.

4 Cum vidisset Simon, quia per impositionem manus Apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit pecuniam &c. 2. 2. q. 10. 1. 1., 4., 4. d. 25. q. 3. art. 1. q. 1. 4., ȝ. 2. c. 42. fin.

5 Pecunia tua tecum sit in perditionem. Gen. 3. 18.

C A P. IX.

1 Et subito circumfulsit illum lux de cælo. 2. d. 28. 4. 3.

2 Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris. 3. q. 57. 6. 3.

3 Durum est tibi contra stimulum calcitrare. 1. 2. q. 112. 2. 2., q. 113. 10. o., 2. d. 18. qu. 2. 3. 2., 4. d. 4. q. 3. art. 2. qu. 1. 3., d. 17. q. 1. art. 2. q. 1. 1., Verit. q. 28. 3. 19.

4 Apertisque oculis, nihil videbat. Tob. 2. 2.

5 Vas electionis est mihi iste, ut portet nomen meum coram gentibus & regibus & filiis Israel. Rom. prol. med.

6 Ego ostendam illi quanta oportet eum pro nomine meo pati. Matth. 26. 9.

7 Dominus misit me Iesus, qui apparuit tibi in via qua veniebas. sup. 1. 2.

8 Et confestim ceciderunt ab oculis eius tamquam squamæ. Tob. 2. 2.

9 Et narravit illis, quomodo in via vidisset Dominum. sup. 1. 2.

C A P. X.

1 Cornelius centurio vir religiosus, & timens Deum cum omni domo sua, faciens eleemosynas multas. 2. 2. qu. 10. 4. 3., 3. q. 69. 4. 2., 3. d. 25. L. 3.

2 Et deprecans Deum semper. Luc. 18. 1. ¶ Cornelius intuens Angelum, timore correptus est. Luc. 4. ¶ Orationes & eleemosynæ ascenderunt in memoriam in conspectu Dei. Gen. 8. 2.

3 Cecidit super Petrum mentis excessus, & vidit. 2. 2. qu. 175. 3. 1., Verit. qu. 13. 2. 9., 2. Cor. 12.

4 Et volatilia cæli. Psal. 8. fin. ¶ Quod Deus purificavit, tu ne commune dixeris. 1. 2. q. 101. 5. 4., 5., 6., 6. 1., q. 103. 2. o.

5 Cornelius procidens ad pedes Petri, adoravit eum. Gen. 18. 2. ¶ Non est personarum acceptor Deus. Deut. 10. 4. ¶ Unxit Iesum Deus Spiritu sancto. Psal. 44. 1.

6 Quem occiderunt. Matth. 27. 6. ¶ Suspendentes in ligno. ibid. 16. ¶ Hunc Deus suscitavit. Psal. 3. 3. ¶ Tertia die. Matth. 20. 7.

7 Et dedit eum manifestum fieri, non omni popu-

Saducæorum, & altera Pharisæorum, exclamavit in concilio &c. Matth. 22. 4., 2. 2. qu. 37. 1. 2., 2.

3 Et cum hoc dixisset, facta est dissensio inter Pharisæos & Saducæos, & divisa est multitudo. 2. 2. q. 37. 1. 2.

4 Quidam ex Iudæis devoverunt se non manducaturos, neque bibituros, donec occiderent Paulum. 2. 2. q. 88. 2. o., 10. o., 4. d. 38. qu. 1. art. 1. q. 2. o., art. 4. q. 1. o., 3.

5 Erant autem plusquam quadraginta viri qui hanc coniurationem fecerant. ibid.

C A P. XXIV.

1 Expecto resurrectionem futuram iustorum, & iniquorum. Ioan. 5. 16. 19.

C A P. XXV.

1 Cæsarem appello. 2. 2. q. 69. 3. o.

C A P. XXVI.

1 Die media in via vidi, o Rex, de cælo supra splendorem Solis lumen. sup. 9. 1.

2 Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris. ibid. 2.

3 Durum est tibi contra stimulum calcitrare. ibid. 3.

4 Ad hoc enim apparui tibi. 3. q. 57. 6. 3.

5 Si passibilis Christus. 3. q. 46. 5. 12. o. ¶ Si primus ex resurrectione mortuorum. 1. Corinth. 15. 8.

6 Coactus sum appellare Cæsarem. sup. 25. 1.

EX EPISTOLA IACOBI APOSTOLI.

C A P. I.

1 OMne gaudium existimate fratres mei, cum in tentationes varias incideritis. 2. d. 21. q. 1. 3. 1., 2. Cor. 1. lect. 3.

2 Probatio fidei vestræ patientiam operatur. Rom. 5. lect. 1.

3 Patientia autem opus perfectum habet. 1. 2. q. 66. 4. 2., 2. 2. q. 136. 2. 1., q. 184. 1. 3.

4 Vir duplex animo, inconstans est in omnibus viis suis. 2. 2. q. 53. 6. 2.

5 Nemo cum tentatur dicat, quoniam a Deo tentatur, Deus enim intentator malorum est, ipse enim neminem tentat. Gen. 22. 1.

6 Unusquisque tentatur a concupiscentia sua. 2. d. 21. q. 1. 1. o.

7 Concupiscentia dum conceperit, parit peccatum. 4. d. 15. q. 1. art. 1. q. 3. 1.

8 Peccatum, cum consummatum fuerit, generat mortem. Rom. 6. 19.

9 Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est, descendens a patre luminum. 1. d. 2. 3. o., d. 17. qu. 2. 5. o. princ., d. 22. 2. o., d. 41. q. 2. 1. o., d. 43. qu. 1. 2. 1., 2. d. 13. 4. 1., d. 35. q. 1. 2. o., q. 2. 1. 2., 2. o., 2., 1. 6., d. 44. q. 1. 2. o.

10 Apud quem non est transmutatio. Psalm. 67. 3.

11 Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis. Ioan. 7. lect. 6.

12 Ut simus initium aliquod creaturæ eius. 4. d. 5. q. 1. 2. o., Opusc. 1. c. 24.

13 Ira viri iustitiam Dei non operatur. 3. qu. 15. 9. 1.

14 In mansuetudine suscipite insitum verbum. Rom. 1. lect. 6. princ.

15 Estote factores verbi, & non auditores tantum, fallentes vosmetipsos. Rom. 2. 10., 3. 1.

16 Si quis putat se religiosum esse, non refrenans linguam suam . . . . huius vana est religio. Psal. 49.

17 Religio munda & immaculata apud Deum & patrem, hæc est, visitare pupillos & viduas &c. 2. 2. q. 81. 1. 1.

C A P. II.

1 Fratres mei, nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Iesu Christi. Deuteron. 7.

2 Si autem personam accipitis, peccatum operamini, redarguti a lege, quasi transgressores. ibid.

3 Diliges proximum tuum sicut teipsum. Matth. 19. 22.

4 Quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus. 1. 2. q. 73. 1. 1., 2. 2. q. 5. 3. 3., 3. q. 88. 1. o., 3. d. 26. 5. o., Mal. q. 2. 9. 1.

5 Qui dixit, Non mœchaberis. Exod. 22. 1. ¶ Dixit non occides. ibid. 9.

6 Iudicium sine misericordia fiet illi qui non fecit misericordiam. 1. q. 21. 4. 1., 2. 2. q. 67. 4. 1., 4. d. 46. q. 2. art. 2. q. 1. 6.

7 Superexaltat autem misericordia iudicium. 1. q. 21. 3. 2., 4. d. 46. q. 2. art. 2. q. 3. o.

8 Tu credis quoniam unus est Deus? Bene facis. Deut. 6. 4.

9 Dæmones credunt, & contremiscunt. 1. q. 64. 2. 5., 3. 2., 2. 2. q. 5. 2. o., q. 18. 3. 2., 3. q. 76. 7. o., 2. d. 7. q. 1. 2. 4., 3. d. 23. q. 3. art. 3. qu. 1. o., d. 26. qu. 2. art. 5. q. 4. 2., Verit. qu. 14. 9. 4.

10 Abraham pater noster nonne ex operibus iustificatus est? Gal. 3.

11 Offerens Isaac filium suum super altare. Gen. 22. 4.

12 Credidit Abraham Deo, & reputatum est ei ad iustitiam. Gen. 15. 3.

13 Similiter & Raab meretrix nonne ex operibus iustificata est, suscipiens nuncios? &c. Iosue 2. 1.

14 Fides sine operibus mortua est. 2. 2. qu. 2. 9. o., 3. q. 7. 3. 2.

C A P. III.

1 Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam maius iudicium sumitis. Matth. 23. 1.

2 In multis enim offendimus omnes. 2. 2. q. 184. 2. 2.

3 Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir. 2. 2. q. 72. 1. 1.

4 Lingua ignis est, universitas iniquitatis. ibid.

5 Lingua constituitur in membris nostris, quæ maculat totum corpus & inflammat. ibid., qu. 83. 12. 2.

6 Linguam nullus hominum domare potest. 2. 2. q. 73. 1. o.

7 Homines ad imaginem & similitudinem Dei facti sunt. Gen. 26.

8 Non est ista sapientia desursum descendens a patre luminum, sed terrena, animalis, diabolica. 2. 2. q. 45. 1. 1.

EX EPISTOLA I. PETRI APOSTOLI.

C A P. I.

C A P. II.

5 Qui

5 Qui de tenebris vocavit vos in admirabile lumen suum. Eph. 5. 10.

6 Qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei, qui non consequuti misericordiam, nunc autem misericordiam consequuti. Osee 8.

7 Tamquam advenas & peregrinos. Heb. 11. 14. ¶ Abstinere a carnalibus desideriis. Gal. 5. 8. ¶ Quæ militant adversus animam. ibid. 9.

8 Conversationem vestram inter gentes habentes bonam &c. glorificent Deum. Matth. 5. 11.

9 Subiecti estote omni humanæ creaturæ propter Deum, sive regi quasi præcellenti, sive ducibus, tamquam ab eo missis. Rom. 13. 1., Ephes. 6. 4.

10 Omnes honorate. 2. 2. q. 103. 1. 3.

11 Servi subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis & modestis, sed etiam discolis. 2. 2. q. 69. 1. o., q. 88. 10. 2.

12 Christus passus est pro nobis. 1. q. 48. 6. o., Opusc. 5. cap. 118. fin. ¶ Vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia eius. 3. d. 3. quæst. 2. 1. 4.

13 Qui peccatum non fecit, nec dolus inventus est in ore eius. Isa. 53. 5. ¶ Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo. ibid. 8. ¶ Super lignum. Matth. 27. 3.

14 Ut peccatis mortui, iustitiæ vivamus. 2. 2. q. 88. 11. 1. 21.

15 Cuius livore sanati sumus. Isa. 53. 9.

CAP. III.

1 Similiter & mulieres subditæ sint viris suis. Ephes. 5.

2 Quarum sit non extrinsecus capillatura, aut circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus. 1. Tim. 2. 10.

3 Sed qui est absconditus cordis homo, in incorruptibilitate. 2. Cor. 4. 8.

4 Similiter viri cohabitantes secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo muliebri impartientes honorem &c. Eph. 5. 21.

5 Non reddentes malum pro malo. Exod. 32. 5. ¶ Neque maledictum pro maledicto. Rom. 12. 16. ¶ Sed e contrario benedicentes. ibid. 15.

6 Declinet a malo, & faciat bonum. Isa. 1. fin. ¶ Oculi Domini super iustos, & aures eius in preces eorum; vultus autem Domini super facientes mala. 2. Paral. 6. fin.

7 Parati semper ad satisfaciendum omni poscenti vos rationem de ea quæ in vobis est fide, & spe. 2. 2. q. 2. 10. o., 3. d. 24. art. 2. q. 2. 3.

8 Christus semel pro peccatis nostris mortuus est. Isa. 53. 8., Matth. 27. 12.

9 Ut nos offerret Deo, mortificatos quidem carne, vivificatos autem spiritu. 2. 2. q. 88. 11. 1.

10 In quo & his qui in carcere erant, spiritibus veniens prædicavit, qui increduli fuerant aliquando, quando expectabant Dei patientiam in diebus Noe, cum facta esset arca. 3. d. 3. q. 52. 2. 3.

11 In qua pauci, id est octo animæ, salvæ factæ sunt per aquam. Isa. 58. 3.

12 Quod & vos nunc similis formæ salvos facit baptisma. 3. q. 66. 11. 3., 4. d. 4. q. 3. art. 3. q. 1. o.

13 Conscientiæ bonæ interrogatio in Deum. 1. q. 79. 13. o., 2. d. 39. q. 3. a. 1., Verit. q. 17. 1. o., Rom. 2. lect. 3. ¶ Per resurrectionem Iesu Christi a mortuis. 3. q. 56. 1. 4., q. 62. 5. 1., 3.

14 Qui est in dextera Dei. Mar. 16. 18. ¶ Profectus in cælum. ibid. 21. 22. ¶ Deglutiens mortem. Matth. 27. 16. ¶ Ut vitæ æternæ heredes efficeremur. sup. 1. 2.

15 Subiectis ergo angelis, & potestatibus, & virtutibus. Gen. 1. 31.

CAP. IV.

1 Reddent rationem ei qui paratus est iudicare vivos & mortuos. Psal. 9. 2., Psal. 61. 6.

2 Propter hoc enim evangelizatum est & mortuis. 3. q. 52. 2. 3.

3 Caritas operit multitudinem peccatorum. Luc. 7. fin.

4 Communicantes Christi passionibus gaudete. Opusc. 3. c. 238. fin., 1. Cor. lect. 2.

5 Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis. Matth. 5. 9.

6 Si autem ut Christianus, non erubescat. 2. 2. q. 124. 5. 1.

CAP. V.

1 Cum apparuerit princeps pastorum. 3. qu. 8. 6. 3.

2 Dominus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. 2. 2. q. 162. o.

3 Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet tempore visitationis. Matth. 11. 13., Iac. 4. 8.

4 Omnem solicitudinem vestram proiicientes in eum. Matth. 6. 19., 1.

5 Ipsi cura est de vobis. 1. qu. 22. 2. 2., qu. 103. 5. o.

6 Qui vocavit nos in æternam gloriam suam. Rom. 8. 45.

7 Salutat vos Ecclesia, quæ est in Babylone. 3. q. 8. 4. o., 2.

8 Salutat invicem in osculo sancto. 2. Cor. fin.

EX EPISTOLA II. S. PETRI APOSTOLI.

CAP. I.

1 QUi vocavit nos propria gloria & virtute. Rom. 8. 45.

2 Per quem maxima & pretiosa nobis promissa donavit. 1. q. 13. 9. 1.

3 Ut per hoc efficiamini divinæ consortes naturæ. 1. q. 13. 9. 1., 1. 2. q. 110. 3. 4. o., q. 112. 1. o., q. 113. 9. o., q. 114. 3. o., 2. 2. q. 19. 7. o., 3. q. 2. 10. 1., q. 3. 4. 3., q. 62. 1. 2. o., Verit. q. 27. 6. o., Virt. q. 2. 2. 15.

4 Ministrate in fide vestra virtutem. Opusc. 6. princ. Tom. VIII.

5 In scientia autem abstinentiam. 2. 2. quæst. 146. 1. o.

6 Satagite ut per bona opera vestra, certam vestram vocationem & electionem faciatis. 1. q. 23. 8. o. fin.

7 Accipiens a Deo gloriam & honorem. Matth. 17. 5. 6. ¶ Voce delapsa ad eum huiusmodi a magnifica gloria. ibid. 9. ¶ Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui. ibid.

8 Ipsum audite. Matth. 17. 10. ¶ Et hanc vocem nos audivimus de cælo allatam. ibid. 1. ¶ Cum essemus cum ipso in monte sancto. ibid. 2.

9 Omnis scriptura prophetiæ, propria interpreta-

Ex Epistola I. S. Ioannis Apostoli.

C A P. I.

C A P. II.

Petris

Patris in eo. 2. 2. q. 188. 2. 3., 1. d. 3. L., Mal. q. 13. 2. 2., 3., Ioan. 1. lect. 12.

12 Omne quod in mundo est, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitæ. 1. 2. q. 78. 5. o., q. 108. 3. 4., 2. d. 42. q. 2. 1. o., Mal. q. 8. 1. 23.

13 Quæ non est ex patre, sed ex mundo est. Ibid.

14 Et mundus transit, & concupiscentia eius. ibid.

15 Qui facit voluntatem Dei, manet in æternum. inf. 3. 6.

16 Novissima hora est. Ioan. 6. 9.

17 Qui negat filium, nec patrem habet; qui autem confitetur filium, & patrem habet. 2. 2. q. 3. 1. 2., 3., 2. o., Trin. 12. o.

18 Unctio docebit vos de omnibus. 2. 2. q. 8. 4. 1., Verit. q. 6. 5. 1.

19 Manete in eo, ut cum apparuerit, fiduciam habeamus, & non confundamur in adventu eius. Verit. q. 2. 11. 10.

20 Omnis qui facit iustitiam, ex ipso, *scilicet Christo*, natus est. Luc. 6. 27.

CAP. III.

1 Videte qualem caritatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominemur, & simus. Luc. 6. 27.

2 Propter hoc mundus non novit nos, quia non novit eum. Eph. 6. lect. 3. fin.

3 Nunc filii Dei sumus. Luc. 6. 27. ¶ Nondum apparuit quid erimus. Rom. 6. 1. 3.

4 Scimus, quoniam cum apparuerit, similes ei erimus. 1. q. 4. 3. o., q. 12. 1. o., 2. 1., 5. o., 6. 1., 4. dist. 2. quæst. 2. 1. 10., 4. 4., ꝫ. 3. cap. 51. fin.

5 Videbimus eum, sicuti est. Verit. q. 8. 1. 1.

6 Omne peccatum est iniquitas. 2. 2. qu. 110. 4. 4., q. 169. 1. 1., Rom. 1. lect. 8. princ.

7 Ille apparuit ut peccata tolleret. Ioan. 3. 24. ¶ Et peccatum in eo non est. Isa. 53. 5. ¶ Omnis qui in eo manet, non peccat. ꝫ. 4. c. 69. fin.

8 Omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognovit eum. Eph. 6. lect. 3. fin.

9 Qui facit peccatum, ex diabolo est. Ioan. 8. 24.

10 Ab initio diabolus peccat. ibid. 25.

11 In hoc apparuit filius Dei, ut dissolvat opera diaboli. 3. q. 15. art. 2. 3.

12 Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quia semen ipsius manet in eo, & non potest peccare, quia ex Deo natus est. 1. q. 62. 3. o., 2. 2. qu. 24. 11. 1., 3. d. 51. qu. 1. 1. 1., ꝫ. 4. c. 69. fin., Verit. q. 2. 22. 1., 1. Corinth. 13. lect. 3. princ.

13 In hoc manifesti sunt filii Dei. Luc. 6. 27. ¶ Et filii diaboli. Ioan. 8. 24.

14 Omnis qui non est iustus, non est ex Deo, & qui non diligit fratrem suum. 2. 2. q. 44. 7. o.

15 Nos scimus, quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. ibid.

16 Qui non diligit, manet in morte. Rom. 1. lect. 8. med.

17 Omnis qui odit fratrem suum, homicida est. 2. 2. q. 34. 3. o., Rom. 1. lect. 8. c. 4. princ.

18 Omnis homicida non habet vitam æternam in se manentem. 1. 2. q. 88. 6. 3., q. 100. 8. 3., 2. 2. q. 13. 3. 1., q. 73. 3. o., qu. 154. 5. o., Mal. q. 2. 10. o., q. 15. 4. 11., Quol. 1. 3. fin., Quol. 7. vel 8., q. 6. 4. 1.

19 Ille posuit animam suam pro nobis. 1. Timoth. 2. 6.

20 Et nos debemus pro fratribus animas ponere. 2. 2. q. 26. 5. 3., 3. d. 29. 8. q. 2. 1., Verit. q. 2. 11. 9.

21 Qui habuerit substantiam huius mundi, & viderit fratrem suum necesse habere, & clauserit &c. Luc. 11. 22.

22 Non diligamus verbo neque lingua, sed opere & veritate. 2. 2. q. 44. 7. o.

23 Si cor nostrum non reprehendit nos, fiduciam habemus ad Deum. Verit. q. 2. 12. 19.

24 Quicquid petierimus, accipiemus ab eo, quoniam mandata eius custodimus. Psal. 37.

25 Qui servat mandata eius, in ipso manet, & ipse in eo. inf. c. 4. 16.

26 In hoc scimus quoniam manet in nobis, quia de spiritu suo dedit nobis. Rom. 8. 13.

CAP. IV.

1 Nolite credere omni spiritui, sed probate spiritus, si ex Deo sunt. Psal. 14.

2 Multi pseudo-prophetæ exierunt in mundum. Matth. 24. 1. 2. ¶ Omnis qui confitetur Christum Iesum in carne venisse, ex Deo est. Rom. 8. 13.

3 Omnis spiritus qui solvit Iesum, ex Deo non est. Ioan. 8. 14.

4 Ipsi de mundo sunt, ideo de mundo loquuntur, & mundus eos audit. sup. 2. 11. 12. ¶ Qui novit Deum, novit nos; qui non est ex Deo, non audit nos. Ioan. 8. 8. 24., Rom. 5. 8.

5 Caritas ex Deo est. Rom. 5. 8. ¶ Deus caritas est. 2. 2. q. 23. 2. o., 1. d. 17. q. 1. 1. o., 3. d. 27. q. 2. art. 4. q. 4. o., Verit. q. 1. 11. o., q. 2. 1. 12. o.

6 Filium suum unigenitum. Ioan. 1. 17. ¶ Misit Deus in mundum. Ioan. 5. 12. ¶ Ut vivamus per eum. ꝫ. 4. c. 14. fin.

7 Ipse prior dilexit nos. 3. q. 1. 1. o. ¶ Propitiationem pro peccatis nostris. 1. Tim. 2. 6. ¶ Et salvatorem mundi. ibid.

8 Deum nemo vidit umquam. Ioan. 23. ¶ De Spiritu sancto suo dedit nobis. sup. 3. fin.

9 Qui manet in caritate, in Deo manet, & Deus in eo. 1. 2. q. 28. 2. o., q. 66. 6. o., 3. dist. 27. q. 1. 1. 4.

10 In hoc est perfecta caritas Dei nobiscum, ut fiduciam habeamus in die iudicii. sup. 2. penult. ¶ Sicut ille est, & nos sumus in hoc mundo. Ioan. 1. 5. 12. 13.

11 Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foras mittit timorem. 2. 2. q. 19. 6. o., 8. 2., 10. o., 3. q. 7. 6. 3., 3. d. 23. q. 3. art. 4. q. 1. 2., d. 34. q. 2. art. 2. q. 1. o., q. 3. o., art. 4. q. 3. o., 4. d. 17. q. 2. art. 3. q. 1. 2., Verit. q. 14. 7. 2., q. 28. 4. 3., Verit. qu. 2. 10. 13., Opusc. 1. c. 2. Tom. v. 1., Psal. 18., 2. Cor. 7. fin.

12 Timor pœnam habet. 2. 2. q. 19. 2. 4. ¶ Qui timet, non est perfectus in caritate. 2. 2. q. 19. 10. o., 3. d. 34. q. 21 art. 3. q. 3. o., Psal. 18.

13 Si quis dixerit quoniam diligo Deum, & fratrem suum odit, mendax est. 2. 2. q. 110. 1. 2.

14 Qui non diligit fratrem suum, quem videt, Deum, quem non videt, quomodo potest diligere? 2. 2. q. 26. 2. 1., Verit. q. 2. 4. 3., 9. 6.

15 Et

Ex Epistola II. S. Ioannis Apostoli.

C A P. I.

Ex Epistola III. S. Ioannis Apostoli.

C A P. I.

Ex Epistola B. Iudæ Apostoli.

C A P. I.

EX APOCALYPSI B. IOANNIS APOSTOLI.

CAP. I.

1 QUi est, & qui erat, & qui venturus est. 1. q. 13. 11. o., q. 39. 8. fin., 1. d. 8. q. 1. 1. 3. o., Pot. q. 2. 1. o., qu. 7. 5. o. fin., 1., q. 10. 1. 9., Dionys. 5. lect. 3. princ.

2 Ex Ore ipsius procedebat gladius, ex utraque parte acutus. Heb. 4. lect. 2. med.

3 Primogenitus mortuorum. 1. Corinth. 15. 8. ¶ Et princeps regum terræ. 1. qu. 13. 7. 1., 6., Pot. q. 3. 17. 21.

4 Et dilexit nos. Quol. 5. q. 3. art. 2. o. Ioa. 13. lect. 7. fin. ¶ Et lavit nos Heb. 9. 8. a peccatis nostris. Io. 27. ¶ In sanguine suo.

5 Et fecit non regnum & sacerdotes. 4. d. 49. qu. 1. art. 2. qu. 5. 3., Heb. 1. fin. lect. 4. fin. ¶ Et qui eum pupugerunt. 3. q. 46. 4. 6. o.

6 Ecce venit cum nubibus. Matth. 24. 10. ¶ Et videbit eum omnis oculus. Rom. 15. lect. 2. fin. ¶ Omnipotens Iob. 42. 1.

7 Ego sum Alpha, & Omega, principium, & finis. 1. q. 1. 3. 1., 7., ℥. 2. c. 4.

8 Ut viderem vocem quæ loquebatur mecum. Psal. 84. 4.

9 Ego sum primus & novissimus. Isa. 53. fin.

10 Et fui mortuus. Matth. 27. 16. ¶ Et ecce sum vivens in sæcula sæculorum. Eccl. 24. 5.

11 Et habeo claves mortis & inferni. Rom. 6. lect. 2.

CAP. II.

1 Quia caritatem tuam primam dereliquisti. 1. 2. q. 71. 4. o., 3. q. 79. 6. 2., qu. 84. 10. o., 1. d. 17. q. 1. 5. o., 3. d. 27. q. 2. art. 4. qu. 4. o., d. 31. q. 1. 1. o., 4. d. 14. q. 1. art. 1. qu. 1. o., d. 16. q. 2. art. 1. q. 1. 2., ℥. 4. c. 69., Virt. qu. 2. 6. 12. 13. o., Mal. q. 7. 1. o., 3. o. fin., qu. 14. 2. 2., 1. Cor. 13. lect. 3. princ.

2 Odisti facta Nicolaitarum, quæ & ego odi. ℥. 3. c. 124. fin., Quol. 3. q. 5. 1. 5., Psal. 2.

3 Qui habet aures audiendi, audiat. Matth. 11. 9.

4 Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in Paradiso Dei mei. 1. q. 102. 1. 4., 2. d. 17. q. 2. 5. 6.

5 Primus, & novissimus. sup. 1. 9. ¶ Et fui mortuus Matth. 27. 16.

6 Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ. 2. Tim. 2. 7.

7 Qui vicerit, non lædetur a morte secunda. Psal. 33. fin.

8 Vincenti dabo manna absconditum. 1. 2. qu. 112. 5. o. ¶ Et dabo illi calculum candidum, & in calculo nomen novum scriptum. 1. q. 13. 3. o.

9 Quod nemo scit, nisi qui accipit. Quol. 8. 16. o. ¶ Ego sum scrutans renes, & corda. Matth. 9. 3.

10 Et dabo unicuique vestrum secundum opera sua. Psal. 61. 6.

11 Qui vicerit, & custodierit usque in finem opera mea, dabo illi potestatem super gentes, & reget eas in virga ferrea &c. Psal. 22. 2.

12 Sicut & ego accepi a patre meo. Matth. 28. 8.

13 Et dabo illi stellam matutinam. Isa. 14. fin.

CAP. III.

1 Qui vicerit sic, vestietur vestimentis albis. Isa. 52. fin.

2 Et non delebo nomen eius de libro vitæ. Exo. 32. 9. 19.

3 Qui habet, clavem David. 2. d. 18. q. 1. art. 1. q. 1. o. ¶ Qui aperit & nemo claudit, claudit & nemo aperit. 4. d. 18. q. 1. art. 1. q. 1. 2.

4 Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam. 1. q. 23. 6. 1., 1. d. 4. 3. 1., Verit. qu. 6. 3. 1.

5 Qui vicerit, faciam illum columnam in templum Dei mei, & foras non egredietur amplius. Eccl. 25. 5.

6 Et scribam super eum, nomen Dei mei, & nomen civitatis Dei mei, novæ Ierusalem. sup. 2. 8.

7 Utinam frigidus esses, aut calidus. Mal. q. 3. 13. 1.

8 Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo. 3. q. 58. 4. 3., Rom. 8. lect. 7.

CAP. IV.

1 Vidi, & ecce ostium apertum. 4. d. 18. qu. 1. art. 1. 3.

2 Et in circuitu sedis sedilia vigintiquatuor, & supra thronos, vigintiquatuor seniores. Tit. 2. princ.

3 Et de throno procedebant fulgura, & voces, & tonitrua. Psal. 17.

4 Et in circuitu sedis quatuor animalia, plena oculis ante & retro. 4. d. 44. qu. 2. art. 4. qu. 1. 2.

5 Et requiem non habebant die ac nocte dicentia. Isa. 6. 3.

6 Omnipotens. Iob 42. 1. ¶ Qui est, & qui venturus est. sup. 1. 1.

7 Et mittebant coronas suas ante thronum. 2. d. 24. q. 1. 4. 3., 4. d. 49. q. 5. 1. o., 4.

8 Tu creasti omnia. 2. Mach. 2. ¶ Et propter voluntatem tuam erant, & creata sunt. 1. qu. 19. 4. o., q. 20. 5. o., q. 25. 5. o., q. 45. 6. o., q. 46. 1. o., 1. 2. q. 110. 1. o., 3. q. 96. 2. o., 1. d. 45. 2. o., 2. d. 2., ℥. 3. c. 97., Lib. 4. c. 20. princ., Pot. q. 3. 15. o., Dion. 4. lect. 10. fin., Psal. 50., Io. 5. lect. 3., Rom. 9. lect. 2. fin., Eph. 1.

CAP. V.

1 Et vidi in dextera sedentis supra thronum, librum scriptum intus & foris, signatum sigillis septem. Verit. q. 1. 9. o. fin.

2 Et vicit leo de tribu Iuda, radix David. Isa. 3.

3 Et vidi agnum stantem. Io. 26. ¶ Tanquam occisum. Matth. 27. 6. ¶ Habentem cornua septem, qui sunt septem spiritus Dei. Tob. 12. 5.

4 Missi in omnem terram. Heb. 20. ¶ Redemisti nos Domine, in Sanguine tuo. Heb. 9. 8. ¶ Et fecisti nos regnum, & Sacerdotes. sup. 1. 5.

5 Et erat numerus eorum millia millium. Heb. 12. 17.

CAP. VI.

1 Vidi sub altare Dei animas interfectorum, propter verbum Dei. 4. d. 43. art. 4. q. 1. 4., ℥. 4. c. 82. fin.

2 Et clamabant voce magna dicentes. Isa. 6. 3. ¶ Usquequo Domine, sanctus, & Deus, non iudicas & vindicas sanguinem nostrum? 2. 2. qu. 83. 8.

2 Red-

2 Reddite illi sicut & ipsa reddidit nobis . Psal. 41. 6.

3 Duplicate duplicia secundum opera eius, in poculo quod miscuit vobis, miscete illi duplum. 4 d. 46. q. 2. art. 2. q. 1. 2.

4 Quantum glorificavit se, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum, & luctum . 4. d. 20. art. 2. q. 1. 1., d. 46. q. 1. art. 1. q. 1. 1.

5 Væ, væ, civitas illa magna . Opusc. 20. lib. 3. princ.

6 Exulta super eam cælum, & sancti Apostoli & prophetæ, quoniam iudicavit Deus iudicium nostrum de illa . Psal. 77. 2.

C A P. X I X.

1 Deus noster omnipotens. Iob 42. 1. ¶ Laudem dicite Deo nostro. Psal. 33. 2.

2 Et cecidit ad pedes, ut adorarem eum, & dixit mihi: Vide ne feceris. 2. 2. q. 94. 2. 1., q. 103. 3. 1., 3. d. 9. q. 1. art. 3. q. 6. 1.

3 Et calcat torcular vini furoris, & iræ Dei . Exo. 4. 5. 32. 2. ¶ Pseudopropheta , qui faciebat signa coram ipso, qui seducit eos, 2. Thes. 2. 5.

4 Qui acceperunt caracterem bestiæ. sup. 13. 6.

C A P. X X.

1 Apprehendens draconem serpentem antiquum, qui est diabolus, & satanas, ligavit illum per annos mille &c. ʒ. 4. c. 82.

2 Et vidi sedes, & sederunt super eas, & iudicium datum est eis. Matth. 19. 21.

3 Nec acceperunt caracterem eius in frontibus, aut in manibus suis. sup. 13. 6.

4 Et vixerunt, & regnaverunt cum Christo mille annis : ceteri mortuorum non vixerunt , donec consummarentur mille anni. 4. d. 43. art. 3. qu. 1. 4., ʒ. 3. cap. 29. fin., ʒ. 4. cap. 83. , 1. Cor. 15. 6.

5 Beatus & sanctus, qui habet partem in resurrectione prima : in his secunda mors non habet potestatem. Isa. fin.

6 Sed erunt Sacerdotes Dei & Christi, & regnabunt. sup. 1. 8. ¶ Quorum numerus est sicut arena maris. Gen. 15. 2.

7 Cruciabuntur die ac nocte in sæcula sæculorum . Isa. fin.

8 Et vidit mortuos magnos & pusillos, stantes ante thronum. Psal. 9. 2.

9 Et libri aperti sunt. 1. q. 24. 1. 1., 4. d. 33. art. 5. q. 1. 0., Opusc. 3. c. 253.

10 Et alius liber apertus est, qui est vitæ . Verit. q. 7. 1. 1.

11 Et iudicati sunt mortui ex his quæ scripta erant in libris, secundum opera eorum . Psal. 61. 6.

12 Et iudicatum est de singulis, secundum opera ipsorum. ibid.

13 Et dedit mare mortuos qui in eo erant, & mors & infernus dederunt mortuos suos, qui in ipsis erant. Io. 5. 16.

14 Et infernus, & mors missi sunt in stagnum ignis, hæc est mors secunda. Isa. fin.

15 Et qui non est inventus in libro vitæ scriptus. Exo. penul. ¶ Missus est in stagnum ignis. Isa. fin.

C A P. X X I.

1 Et vidi cælum novum & terram novam. 4. d. 47. q. 2. art. 2. q. 2. 0., ʒ. 4. c. 98.

2 Primum enim cælum, & prima terra abiit. 4. d. 47. q. 2. art. 2. q. 2. 2.

3 Et mare iam non est. 4. d. 47. qu. 2. art. 2. qu. 2. 2.

4 Vidi civitatem sanctam Ierusalem novam, 2. d. 17. q. 3. 2. 6.

5 Ecce tabernaculum Dei cum hominibus. 3. 2. quæst. 102. 4. 2., ʒ. 4. cap. 21. fin., Heb. 9. lect. 1. 0.

6 Et habitabit cum eis. Rom. 8. 131. ¶ Et ipsi populus eius erunt. Deut. 7. 5. ¶ Et ipse Deus cum eis erit eorum Deus. 1. d. 17. lect. 2. 2., d. 18. 5. 6., 2. d. 11. qu. 1. 4. 0., Opusc. 3. c. 271., Rom. 1. lect. 5., 1. Cor. 1. fin., Heb. 8. lect. 3. princ., c. 11. lect. 4. fin.

7 Et absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum &c. neque dolor erit ultra. 2. 2. qu. 81. 4. 3.

8 Ecce nova facio omnia. 1. quæst. 73. 1. 3.

9 Ego sum Alpha, & Omega, initium, & finis. sup. 1. 7. 9. ¶ Ego sitienti dabo de fonte vitæ gratis. Io. 4. 1.

10 Et ero illi Deus sup. 8. ¶ Et ipse erit mihi filius. Luc. 6. 27. ¶ Pars illorum erit in stagno ardenti, igne, & sulphure, quod est mors secunda. sup. 20. 14., Isa. fin.

11 Et ostendit mihi civitatem sanctam Ierusalem &c. sup. 4. ¶ Et lumen eius simile lapidi pretioso, tanquam lapidi iaspidis, sicut cristallum, 3. d. 16. quæst. 2. 1., 4. 2. 0., 4. d. 44. qu. 2. art. 1. quæst. 2. 2.

12 Et habebat murum magnum, & altum, habentem duodecim portas, & in portis angulos duodecim, & nomina inscripta duodecim tribuum. 3. q. 31. 2. 2., Gen. 7. lect. 3.

13 Ab oriente portæ tres, similiter ab aquilona, austro, & occasu. 3. d. 9. q. 1. art. 3. qu. 3. 3., 3. d. 18. q. 18. q. 2. art. 1. q. 1. 1.

14 Et murus civitatis habens fundamenta duodecim, & in ipsis duodecim nomina duodecim Apostolorum & agni. 1. Cor. 2. lect. 2.

15 Et longitudo, & altitudo, & latitudo eius æqualia sunt. 3. d. 36. 4. d. 1.

16 Mensura hominis, quæ est Angeli. 1. 2. q. 90. 1. 0., 1. d. 8. q. 4. 2. 3.

17 Et templum non vidi in ea, Dominus enim Deus omnipotens templum illi, & agnus. 1. Cor. 3. lect. 3. princ.

18 Et civitas non eget Sole, & Luna, ut luceant in ea. 2. 2. q 47. 5. 2. ¶ Nam claritas Dei illuminabit eam, & lucerna eius est agnus. 1. q. 12. 5 0., Verit. q. 9. 1. 12.

19 Et portæ eius non claudentur per diem. 1. q. 73. 1. 2. 0.

20 Nox enim non erit illic ; 4. d. 48. quæst. 2. 3. 4.

21 Non intrabit in eam aliquid coinquinatum. Deut. 32. 5.

22 Nisi qui scripti sunt in libro vitæ agni. Exo. 32. 1.

C A P. X X I.

1 Et ostendit mihi fluvium aquæ vivæ, tamquam cristallum procedentem de sede Dei, & agni. 1. 2. q. 1. 1. 3., Psal. 41. Isa. 12. fin.

2 In medio plateæ, & ex utraque parte fluminis lignum vitæ afferens fructus duodecim, 1. 2. qu. 70. 3. 0., ʒ. 4. c. 82. fin., Pot. qu. 5. 9. 6.

3 Per singulos menses reddens fructum suum. 1. 2. q. 102. 2. 0., 4. 0. ¶ Et folia ligni ad sanitatem gentium. 1. 2. q. 70. 3.

INDICIS

LOCORUM S. SCRIPTURÆ

FINIS.

RE-

REPERTORIUM
OMNIUM DICTIONUM PRINCIPALIUM
PER ORDINEM ALPHABETI,
Quibus Index Rerum constat.

Cano-

Con-

Depu-

Equi-

Fre-

Ioiada.

Pro-

Provocatio.
Prout.
Proximum.
Proximus.
Prudentia.
Pruina.
Pſallete.
Pſalm.
Pſalmiſtatus.
Pſalmus.
Pſalterium.
Pſeudo.
Ptolomeus.
Pubertas.
Publicanus.
Publicatio.
Publius.
Pudenda.
Pudicitia.
Pudor.
Puella.
Puer.
Pueritia.
Puerile.
Puerpera.
Puerperium.
Pugil.
Pugna.
Pulchritudo.
Pullus.
Pulmo.
Pulpa.
Pullio.
Pulſus.
Pulvis.
Punctualiter.
Punctus.
Pungere.
Punitio.
Pupilla.
Pupillus.
Purgamentum.
Purgatio.
Purgatorium.
Purificatio.
Puritas.
Puſillanimitas.
Puta.
Putare.
Putredo.
Putrefactio.

QUadrageſima.
Quadrupes.
Quadruplum.
Quale.
Qualiſcumque.
Qualitas.
Qualitercumque.
Quamdiu.
Quamplurimum.
Quando.
Quandocumque.
Quandoque.
Quantitas.
Quantumcumque.
Quare.
Quarta.
Quaſi.
Quaternarius.
Quatuor.
Quærere.
Quæſtio.
Quæſtus.
Quia.
Quid.
Quidam.
Quidditas.
Quies.
Quieſcere.
Qui eſt.
Quietatio.
Quietum.
Quin.
Quingenti.
Quinquagenarius.
Quinque.
Quinta.
Quinus.
Quis.
Quoad.
Quo ad nos.
Quodammodo.
Quod eſt.
Quod quid eſt.
Quo eſt.
Quomodo.
Quondam.
Quot.
Quotidie.
Quoties.
Quotieſcumque.
Quotus.
Quouſque.

RAab.
Rabanus.
Rabi.
Racha.
Rachel.
Radi.
Radius.
Radii.
Ramus.
Rana.
Rancor.
Rapecitas.
Rapere.
Raphael.
Rapina.
Raptus.
Rarefectio.
Raritas.
Rarius.
Raro.
Rarum.
Raſura.
Ratificatio.
Ratihabitio.
Ratio.
Ratiocinabile.
Ratiocinatio.
Ratiocinium.
Rationabile.
Rationale.
Ratum.
Reclamatio.
Reale.
Reamare.
Reatus.
Rebaptizari.
Rebellio.
Recedere.
Recedens.
Receptaculum.
Receptibilitas.
Receptio.
Receptivum.
Recedere.
Recidivare.
Recipere.
Reciprocum.
Recitare.
Reclamare.
Recogitatio.
Recognitio.
Recolere.
Recompenſatio.
Reconciliatio.
Reconditum.
Reconfirmari.
Recordari.
Recreatio.
Rectificetio.
Rectilinea.
Rectitudo.
Rector.
Rectus.
Recuperare.
Recurrere.
Recurvum.
Recuſare.
Redamatio.
Redarguere.
Reddere.
Redditus.
Redemptio.
Redigere.
Redire.
Reduci.
Redundantia.
Reduplicatio.
Refectio.
Referre.
Referri.
Reficctl.
Reflorere.
Refluxus.
Refrenare.
Refrigerium.
Relrigeſcere.
Refugere.
Refugium.
Refulgentia.
Refundere.
Refundi.
Refutare.
Regale.
Regeneratio.
Regere.
Regia.
Regimen.
Regina.
Regio.
Regitivus.
Regium.
Regnare.
Regnativa.
Regnum.
Regula.
Regulare.
Reguleris.
Regulus.
Rehabere.
Reintegratio.
Reiteratio.
Relapſus.
Relatio.
Relativum.
Relatum.
Relaxatio.
Relevare.
Religare.
Religio.
Religioſi.
Relinquere.
Reliquiæ.
Reliquum.
Relucere.
Remanere.
Remedium.
Reminiſcentia.
Remiſſio.
Remorſus.
Remotio.
Remuneratio.
Remurmuratio.
Renati.
Renes.
Renitentia.
Reniti.
Renovatio.
Renuere.
Renunciatio.
Reor.
Reordinari.
Reparatio.
Reparari.
Repellere.
Rependere.
Repente.
Repere.
Reperiri.
Repetere.
Repletio.
Repiceri.
Reponi.
Reprehendere.
Repræſentatio.
Reprimere.
Reprobatio.
Repromiſſio.
Reptile.
Repudium.
Repugnare.
Reputatio.
Requies.
Requieſcere.
Requirere.
Requiri.
Res.
Reſecare.
Reſcrare.
Reſervare.
Reſidere.
Reſiduum.
Reſilire.
Reſipiſcere.
Reſiſtere.
Res naturæ.
Reſolutio.
Reſpectivum.
Reſpectus.
Reſpicere.
Reſpiratio.
Reſplendere.
Reſponſio.
Reſpublica.
Reſtare.
Reſtauratio.
Reſtituibile.
Reſtitutio.
Reſtrictio.
Reſultare.
Reſumere.
Reſurrectio.
Reſuſcitatus.
Retardari.
Retentiva.
Rete.
Rethor.
Rethorica.
Reticere.
Retinere.
Retractare.
Retrahere.
Retributio.
Retributivus.
Ratro.
Retrogradatio.
Reubarbarum.
Revelatio.
Reverberatio.
Reverentia.
Revereri.
Reverſio.
Reverti.
Reviviſcere.
Revocare.
Revolutio.
Reus.
Rex.
Ricardus.
Ridiculum.
Rigare.
Rigidus.
Rigor.
Riſibile.
Riſus.
Rite.
Ritus.
Rixa.
Robertus.
Roboam.
Robur.
Rogare.
Roma.
Romulus.
Ros.
Roſa.

Ro-

Spita-

INDICUM D. THOMÆ AQUINATIS

FINIS.

